

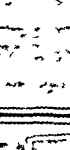

	ॐ स्वस्ति		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
	ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय		ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

प्रस्तावना.

ज्ञाननी वृद्धि ज्ञानीओंपर आधार गवने अने ज्ञानीओंनी वृद्धि, ज्ञानउपर आधार गवने ठे. ज्ञान अने ज्ञानीओंनो परस्पर कारण कार्यजाव संबंध ठे. हरेक गाममां, गेहे रमां, प्रांनमां छयवा वेधमां एक ज्ञानी रहने होय. तेना उपदेशयी बीजा कंटलाएकने ज्ञान थायठे. अने जेटजाने ज्ञान थाय ठे. तेथो वधा ज्ञानीओं कहंवाय ठे. जेवारे ज्ञानीयी ज्ञाननो प्रमाग थायठे. तेवारं ज्ञानी ज्ञाननुं कारण ठे, अने ज्ञान ज्ञानीनो कार्य ठे. अने जेवारे ज्ञानना प्रमागयी ज्ञानीओंनी वृद्धि थायठे. नेवारे ज्ञान ज्ञानीओंनुं कारण ठे. अने ज्ञानी ज्ञाननो कार्य ठे. यद्यपि ज्ञान अने ज्ञानीनो गुणगुणी जाव संबंध होयायी परस्पर कार्यकारणजावमां गंभा उत्पन्न वाय. केमके ज्ञान अने ज्ञानी अने दे ठे. तेथी कार्य कारणता संभवे नही. तथापि कर्मसहित जीवने ज्ञानरूप गुण उत्पत्ति जान ठे, तेथी कार्यता संभवे ठे अने ज्ञानीने कारणता संभवे ठे, अने ज्ञानयी ज्ञानीपणुं थाय ठे. तेथी ज्ञानी कार्य ठे. अने ज्ञान कारण ठे. एमज विद्या अने विद्वानो तथा धर्म अने धर्मा वगेरेना पण परस्पर कार्यकारणजाव संबंध जाणी लेवा.

हरेक वस्तु सिद्ध थवामां तेना नाथनोनी अपेक्षाठे. जेवारे ज्ञानरूप वस्तु सिद्ध करवी होय तेवारं तेना नाथनो व्याकरण, कोश, काव्य, ज्योतिष, न्याय, धर्म, अने अन्य दर्शनविषयक नाना प्रकारना शास्त्रो, तेमज जे तेंते शास्त्रोनुं अध्ययन करवानो विधि, तथा श्रवण मननादिकनी आवश्यकता ठे

प्राचीन काजमां विद्वानोनी स्मरणशक्ति अति उत्कृष्ट होवायी. तेथो हरेक विषय नी प्रकिया शृंखलावद्ध कंवाय राखता हुता; अर्थात् मोटा सूत्रो प्रमुख वादगांगीजगण मुख पाठ करी राखता हुता. ते समयन विषे जांण देवनागरीआदिक जीपीओ विद्यमान हुती, तो पण अंथो लखी राखवानी धणी जरूर पडती नही, केमके ते का लमानज तेहुं हनु. पठी जेमजेम मनुष्यांनी स्मरण शक्ति छोटी थती गऽ, तेमतेम ज्ञाननी न्यूनता थवा लागी, तेथी कोऽ एक समये कंटलाएक विद्वानो एका थजे अंथो लखवा थयवा लखाववानो प्रारंभ कयो. ते चाज चाजु थवा पठी तेमसयना अष्ट पुरुषोए लहीआथो पाठयी अनेक अंथो लखावीने तेना मोटा मोटा ज्ञानचंदा गथो कराव्या ठे: ते अद्यापि दीगमां थावे ठे.

प्रथम जेवारे अंथो लखवानी गीन चाजु थऽ, तेवारं कागड बनाववानी कला प्र सिद्ध थऽ नहोनी, तेथी ताजपत्र प्रमुख उपर अक्षरो कोतरीने अंथो लखी राखता ह

माटे पुस्तक मुद्रित करवानी अति उत्कृष्ट अने सद्बुधी सहेली रीतने न ग्रहण करवा ने लीधे ज्ञाननी न्यूनता रूप महा हानि करी लेवी नही. पण जेम बने तेम ज्ञाननी वृद्धि साधनोने उपयोगमां आणीने ते उद्योगनो आरंज करवा, तेमां कांईदोप नथी पण महोटा पुष्पानुबंधी पुण्य ठे. केमके सूक्ष्म दृष्टियें विचार करीए तो एथी ज्ञाननो विनय थाय ठे; कारण के महोटा अमेथी परोपकार बुद्धिची पूर्वाचार्योये जे ग्रंथो क र्ता ठे; तेने अपमान आपी कोईने उपयोगमां पण न आवे. एवी रीते ठाना राखी मू द्धा करतां ते ग्रंथो प्रतिद करी तेनो जान हरेक प्राणीने आपवो ए करतां बीछूं व शरें रुहुं काम कोई पण जणातुं नथी. मारा विचार प्रमाणे तो जे ते प्रकारे ग्रंथो ठपावी ने प्रतिद करवा जोयें. जेथी अनेक नव्य जीवो ज्ञानने पामे. अने ज्ञाननी वृद्धि थाय केमके एक वखत ठपाइ गयेलो ग्रंथ हमेश कायम रहे ठे; तेनो घणा काल सुधी विवेद पतो नथी. कारणके जे ग्रंथनी घणी प्रतो प्रतिद थईहोय, ते वधी घणा काल सुधी नाग थाय नही. तेम ठतां जे अल्प बुद्धिवाला, अविचारिओ, ए कृत्यनो धिक्कार करे ठे तेओ मूर्ख, ज्ञानना देपी, अने अज्ञानी जाणवा. एवा मनुष्योनी कांई पण परवान करनां में आ मोटुं पुस्तक ठापवानो आरंज करीने तेनो पहेलो जाग समाप्त कखो ठे, अ ने वाकीना त्रण जाग पण ज्ञानीनी रुपाथी कोई विघ्न न पडतां समाप्त थाओ. तयास्तुः

सूचना.

हरेक ग्रंथनी रचना करतां अथवा शोधन करतां दृष्टिदोप अने बुद्धि दोप रहे एवो निवम ठे. एविपे कोइ पण गर्व करी शके नही. माटे हुं सर्व सज्जनोने विनंती करूं वुं के आ जे पहेलो जाग ठपाइ तयार थयो ठे, तेमां कांइ चूजचूक रही होय तो हमा करवी. ए पुस्तक उतावलेथी ठापीने प्रतिद करवाना उद्योगने लीधे फुरशुत नही मत्याथी आ पहेलो जाग फरीथी वचायो नही, माटे एतुं शुद्धिपत्र कखुं नथी पण आ पुस्तकना वधा जाग समाप्त थया पठी शुद्धिपत्र करीश.

आनंदधनजीनी चोवीलीना आवमां श्री चंद्रप्रज्जिनना स्तयननी पहेली गायामां (सिधे सुरनरइंड) ए पद चूलथी नखायो नथी तेमज बीजा ग्रंथोमां फोइ ठेपाणे कानो वेकाणे मात्रा कोइ वेकाणे अक्षर फोइ ठेपाणे गूण्य फोइ ठेपाणे स्वर दीर्घनी फोइ अथवा आगल पाठल अक्षरो थइ गयाएसे ते फोइ मदारी नजर करसन करनारनी चूकथी कोइ तावगाथी फोइ बुद्धि दोपथी चूकते तेमज हुं अल्प बुद्धि ठता ग्रंथ क.

ने अनुसारे लखत दोष थकी आग्रंथमां पण तेमजदोष रहीगयो हसे अथवा अनानो गयी अज्ञानयी त्रातिथी ओठो अथिको अयुक्त लखाणो हसे ते बहु श्रुत गीतार्थ वाचना रायें महारो अपराध कृमा करी उपकार बुद्धिये अशुद्धटाली सुधारीने वांचवु केमके दुःखव्युधिवत ठता कोइ गुरु गम्यनु साह्य पण नहतु तेयी पूर्वोक्त प्रकारे जे कांइ अशुद्ध दोष महाराथी थयो होप तेहनु मित्राडकड

आपुस्तकमा जे जे ग्रंथो नाख्याठे तेघणु करीने सुविहित गीतार्थ पूर्वाचार्योना करे लाठे तेयी हु एवी आशाराखुंतु जे सविज्ञापही शुद्ध धर्मेनारागी मार्गानुसारी सज्जो आ सर्वोत्कृष्ट ग्रंथोने वाचवा नणवानो अन्यास करवाने चुकरो नही

जेम धूलनी आकाश गमन करवानी शक्ति नथी तथापि पवन तेने खेंची उचो छेइ जायठे तेम महारामा आ पुस्तकमा दाखल करेजा सर्वोत्कृष्ट ग्रंथो ठापी प्रसिद्ध करवानी शक्ति नठता ए ग्रंथोनी महत्त्वतायेंज मने ठापी प्रसिद्ध करवानो उद्योग करवाने प्रवर्त्ताव्योठे आ पुस्तक प्रसिद्ध करवाविषे जे जे श्रेष्ठ पुरुपोए पोतानी उदारता युक्त आ थप आप्यो ठे तेथोना नामनी टीप ठेलानागमा उपकारपूर्वक प्रसिद्ध करवामांआवरो

आ ग्रंथो ठापी प्रसिद्ध करवावास्ते श्रेष्ठ केशवजी नायक तथा मुनि महिमा सागरजिये आपेली मदतविषे

प्रत्येक पुरुपनी परीक्षा तेना अत करणना परिणामोथी तथा तज्जन्य क्रियाथी थायठे मूर्ख पुरुपना अत करणना परिणामो थने तज्जन्य कृत्यो एवा होयठे के जेथी पाप कर्मज धपाय ठे, थने बुद्धिमान पुरुपना अत करणना परिणामो तथा तज्जन्य कृत्यो एवा होयठे के जेथी पुण्य कर्मज धंधाय ठे जेमके, जे पुरुप अजकार्यनेविषे विघ्न करवानी इष्टा तथा उद्योग करेठे, ते मूर्ख जाणवो, थने जे पुरुप अजकार्यनेविषे निविघ्नता तथा उचेजन थापे ठे, ते बुद्धिमान जाणवो एवो सर्व शास्त्रोना सिद्धांत ठे, ते आ महान् पुस्तक उपायवाना आरजने पूर्व श्रेष्ठ पुरुपोनी सहायता मेजववाना समये प्रत्यहू प्रमाण बढे में जाणी लीथो ठे

जेवारे में आ पुस्तक उपायवानी सहायता लेवानो आरज कखो, तेवारे केटलाएक पुरु पोएतो पोतानु आचरण उक्त मूर्ख पुरुपनी पठे कथु थने केटलाएक पुरुपोनु आचरण उक्त बुद्धिमान पुरुपनी पठे थयुं ठे तेथी मूर्ख थने बुद्धिमान पुरुपनी परीक्षा सारी नव सहित करी लीथी तेथोमांना मूर्ख पुरुपोनु नाम माराथी प्रसिद्ध कर

श्री पंचपरमेष्ठिन्यो नमः

अथ

श्रीमद्यशोविजयजी उपाध्यायकृत साडात्रणसोगाथानुं

स्तवन अर्थसहित प्रारंभः

प्रथम अर्थ कर्तानुं मंगलाचरण.

पार्श्वनाथपदद्वंद्वं, नत्वा सीमंधरप्रभुम्

स्तवस्य वार्त्तिकं कुर्वे, स्वपरानुग्रहाय वै. १

हवे अर्थकर्तानी सूचना.

एस्तवन माहेजी गाथाथोना अर्थ अन्वयकरी कहीशुं पण पाथरो नही कहेवाय माटे पद ध्यागल पाठल जोडीने पोतानी बुडीये विचारी जोशो तो खरोअर्थवेगमे दानपेहेजी:-एठडिकिहांराखी. ए देशी

श्रीमीमधरसाहिवआगे ॥ विनतडीएककीजे ॥

मारगशुद्धमयाकरीमुजने ॥ मोहनमूरतिदीजेरे ॥

जिनजी. वीनतडीअवधारो ॥ १ ॥ एआंकणी

अर्थ ॥ श्रीः० चोत्रीअतिमय अने प्रातिहार्यादिक बाह्यजखी तयाकेवलज्ञा नादिक अच्यतरजखी तेषोकरीशुक एहवागीमंधरनामेसाहिव तेआगलएकज शुद्ध मार्गे उंजखवारण्य अडितीववीनतिकरीये तेमाहराजपर मयाके० कृपाकरीने शुद्ध मार्गेजे रत्नत्रयरूपमोदमार्गे अथवाअनेकदशीनी वितल्पतंवाडी: तथा विपरीनचाप एकरनाग नदशीनीने: तानूमानवुं ते अशुद्धमार्गेकहीये तेतवेउरेगीने न्याहादते लीये जिनमार्गे उंजखवाते शुद्धमार्गेकहीये तेशुद्धमार्गेनेवी अनेव.जख्यजीव स्वमंप अनोगीषपा एद्रो शुद्धमार्गेत हे मोहनमूरतिके० यत्नमूरति मुजनेदीजेके० मु नेयां आगे एवीनेवी रगीरेये माटे हे राठेपनाजीनादाग जिनजी तेअमा नेतीउदधामेके० वेदजहनेररीजाता ॥ १ ॥ ९ ९ ९ ९ ९

वारमो ग्रथ दिग्पट चोराशी बोल तेनी अनुक्रमणिका

एमां हिंदूनांनी जापाना विविध उद् रचनायुक्त पुक्तिए करी सिक्षांतोनी साखे
 तयानयना बजथी नन्ह्य दिगंबरीयोना चोरासी बोजोनु सडनकरुणे ७६६
 तेगमोग्रथ श्रीचिंतामणि पार्वेनाय जिनस्तोत्र कोड महापणित रचित

एमां दस धाटुंन विक्रीडितउद्, तथा अते एक माजिनी उद् मजी आग्यार
 उदे करीउरुष्ट पामिन्य युक्त शब्द लानिन्यादि गांनित तथा अनकारादि
 चृपित मुति कग्नि ७७५

चौदमो ग्रथ श्रीपार्श्वनाथाष्टक मल्लुकचउ रचित.

एमां आठ धुर्नगप्रयाण उद् तथा अते एक आर्या उद् मनी नउ उदे करी उ
 ष्टष्ट पामिन्ययुक्त धनुर्ध पदावृत्ति करी अति सुशोभित मुति करी वे ७७६

श्री पंचपरमेष्ठिन्यो नमः

द्य

श्रीमद्यशोविजयजी उपाध्यायकृत साडात्रणसोगायानुं

स्तवन अर्थसहित प्रारंभः

प्रथम अर्थे कर्तानुं मंगलाचरण.

पार्श्वनाथपदद्वंद्वं, नत्वा सीमंधरप्रभुम्
स्तवस्य वार्त्तिकं कुर्वे, स्वपरानुग्रहाय वै. १

हवे अर्थकर्तानी सूचना.

एस्तवन माहेली गायत्र्योना अर्थ अन्वयकरी कहीशुं पण पाथरो नही कहेवाय
ल पाठल जोडीने पोतानी बुद्धीयें विचारी जोशो तो खरोअर्थवेशसे
ढालपेहेली:-एठडिकिहांराखी; ए देशी

श्रीसीमंधरसाहिवआगें ॥ विनतडीएककीजें ॥

नारगशुद्धमयाकरीमुज्जने ॥ मोहनमूरतिदीजेंरे ॥

जेनजी, वीनतडीअवधारो ॥ १ ॥ एआंकणी

रीके० चोत्रीअतिशय अने प्रातिहार्यादिक वाह्यलक्ष्मी तथाकेवलज्ञा
तरलक्ष्मी तेषेकरीशुक्त एहवासीमंधरनामेसाहिव तेआगलएकज शुद्ध
वारूप अद्वितीयवीनतिकरीयें तेमाहाराऊपर मयाके० कृपाकरीने शुद्ध
अरूपमोक्षमार्ग अथवाअनेकदर्शनी वितत्यसंवादी; तथा विपरीतनाप
स्वदर्शनीने; साचूंमानवुं ते अशुद्धमार्गकहीयें तेसर्वेअवेखीने स्यादादसे
मार्ग उलखवोते शुद्धमार्गकहीयें तेअशुद्धमार्गसेवी अनेकअव्यजीव स्वसंप
ण एहवो शुद्धमार्गते हे मोहनमूरतिके० वल्लभमूरति मुज्जनेदीजेके० सु
णपो एवीनती करीयेंतैये माटे हे रागक्षेपनाजीतणहार जिनजी तेअमा
अवधारोके० केवलज्ञानेकरीजाणो ॥ १ ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

चालेसूत्रविरुद्धाचारे ॥ जापेसूत्रविरुद्ध ॥ एककहेअमे
मारगराखू ॥ तेकेममानूगुद्धरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ केडरुप्राणीसूत्रयी विरुद्धआचारेचात्रे, तथा जापेके० परुपणाकरेने
तेपणसूत्रविरुद्ध, वजीजोकनेरुहेगेजे अमेमार्गराखीयेथेये जोअमेथेयेतोमार्गचालेने
एहुडुगोनेने माटेहेप्रलु तेयातने अमेथुद्धकेमकरीमानिये इहासूत्रतेथु तेजिखेने १ १
अग १२ उपांग १० पयन्ना ६ छेद ४ मूजसूत्र १ नदी १ अनुयोगदार एव ४५
आगमजाणया यत 'एकारसतहवारस ॥ अगुगगणिसपयन्नाणी ॥ उद्येयाचउमू
जा ॥ नदीअणुउगपणयाजा ॥ १ ॥ तथा तेनीनाप्य चूर्ण नियुक्ति वृत्ति अने मूल
सूत्र वजीण पंचांगीने सम्मनजे पूर्वाचार्यप्रणीत धर्मरत्नादिप्रकरण तथा जेनदीसू
प्रगतपयन्ना अने हरीनइसूरि उमासातिगाचक प्रमुखरुतग्रयादिक तेसर्वसूत्रमाहे
जयावे केमके इनिदपदधातेकात्रे सूत्रविसग्याहता तेमाहे जेटलासाजखा तेसूत्र
निग्या अनेजे अर्थसाजग्या तेहना प्रकरणप्रमुग्वांया तेपणसूत्रानुजायी माटेसू
प्रजकहीये तोतेथीविरुद्धकरेने तथाचोलेने तेवुवोजताने शुद्धकेममानु ॥ २ ॥

आलवनकूडाटेसाडी ॥ मुगधलोकनेपाडे ॥ आणाजग
तिलकतेकालू ॥ आपेआपनिह्नाभरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ दवेतेविपरीनराजतां कोईरुहेगे जे आमकाचालोठो तेहने पाठोजया
यआपतां कुडाके० सोटाआजवनदेगाडे जे आपचमकात्रे सपयणवृत्तिप्रमुखपूर्व
पुस्तजेह्याशिहांने एमरुहिने मुगधके० मुग्मजोकने पाडेके० अज्ञानमार्गपाडेने
एहुवापुस्त ते आणाके० जिनाज्ञा तेहनीजेजग तडूपजेकालुतिजक तेपोतानेकपा
सेपापेने एटनेजिनाज्ञाजोपेने तिवारेकोडकरोयु जे आज्ञाजगनुदूषणदीधूतेखरु प
प सर्वया विधितारोईरीगकेनही ॥ ३ ॥ * * * * *

विधिजोतांकलिपुगमाहोने ॥ निरयनोउठेद ॥ जिमचाले
तिमचलवेजइये ॥ एदधरेमतिनेदरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ अनेविधिजोतांता कनिपुगके० अन्यतिर्याएहनेकजिपुगकेहेने अनेजेन
पांचमोआरोकहेने तेकनिपुगमानियेनाउठेदयाय केमके तमेअवनिनीनाहोठो
अने विधियेतोयापनही तेदीनीयेविद्वेदजाय ना...

जाजीचापाचिपीकरीयेंनही नरमगरमचजावियें एरीते कोइकपोतानी मतिनाजेदएम
जधरीरह्यांते ॥ ४ ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

इमनांपितेमारगलोंपे ॥ सूत्रक्रियासविपीसी ॥ आचरणासू
त्रीआचारियें ॥ जोइयोगनीवीसीरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एह्वावचनवोलीने जेविधिमारगेनेलोंपेते तेप्राणीयेंसूत्रक्रियासर्व पीतीके०
दलीनाखी तेमाटे आचरणाके० क्रियातेगु० ६ आदरीयें तेश्रीहृग्नइसरियें योगनीवी
सवीतीकरेलीते तेमाहेली तत्तरमीवीतीमांहेकहुंते यतः ॥ तिउस्तुवेआइ ॥ विणा
लंबपंजस्तएमेव ॥ मुत्तक्रिरियाजनातो ॥ एमोअसमंजस्तविहाणो ॥ १ ॥ एगाथा
जोइने ॥ ५ ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

पंचमेंआरेजिमविपमारे ॥ अवधिदोपतिमलागे ॥ इमउपदेश
पदादिकदेखी ॥ विधिरसिउंजनजागेरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ पांचमांआरामांहेजेमविपमारेते तेमपांचमांआरामांहे अविधिदोपपण
लागेतेएटजेएनावज पांचमांआरामांपांचविपकहाते तेपणजीवने अमत्यप्रवृत्तिनाहे
तुते यतः ॥ १ इस्तम ० हुंमा तपिणि ॥ ३ द्राहिणपास्तमि ४ ज्ञातगदजोउ ०
तहकणपत्कीजीवा ॥ पंचविह्पंचमेअरए ॥ १ ॥ एगाथालुवणासीत्तरीनीते एजिम
पांचविपकह्यां ते मारंते निमपांचमेंआरे जेअविधि दोपलागे तंपणमारेजते अथवा
चोयेआरे जिमविपखायुंमारं तेम पांचमेंआरेपण विपखायुंमाने तिमअविधिदोप
ण जेम चांयाआरामांहेजागे तेमपांचमेंआरेपणलागे यतः “मारेइविसतुत्तः ॥ ज
हाचउठारएतहाइसमं ॥ तद्अविद्रिदोपऊपीउः ॥ धन्मोवियहुंगाइहेऊ ॥ १ ॥
इतिहितोपदेशमालाया एमउपदेशपदादिकग्रंथमांहेपाठदेखीने विधिनोरतियो जन
के० लोकहांयते जागेके० विप्रकरवानेनादधानथाय ॥ ६ ॥ ॐ ॐ ॐ

कोइकदो जिमवहुजनचाले ॥ तिमचलियेंसीचर्चा ॥ मारगमहा
जनचालेंजाप्यो ॥ तेह्मांलहीयेंअचारे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वजींफिटलास्तोएमकदंते जं जेमवहुजनं० घणालोकचाले तेरीतेचा
लीयें केमके जेयपाकरताहने तेदुजकरताहने तोजाजीचर्चासीरगेदो अमेंपानानी
मनियेंकरताहुंये तोनजेचर्चाके आरणके मार्गतोतेदनेजुहीयें के जेमागे महा

जनके० महोटाजोरुना समुदायचालेते तेहनीचाल तेनेमार्गकहीये इम जाप्योके०
 ग्रथमाहंकरुओते यत ॥ महाजनोयेनगत सपथाइति तोतेमहाजननीचालेचालतां
 यत्ता लहीयेके० पामीये थर्वाके० पुजा इति ॥ ७ ॥ ० ० ० ० ०

एणणवोलमृपामनधरीये ॥ बहुजनमतआदरता ॥ वेहनआवे
 बहुलअनारय ॥ मिथ्यामतमाफिरतारे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हवेउत्तरथापेते के एओजजेकह्यो तेपणमृपाके० जूवो चित्तमाहंधारीये
 तेहनोहेनुकहेते एटले बहुजनमतआदरताके० घणालोकनोमतआदरता तो बहुल
 अनारयके० घणजनतांअनारपेते तेहनो वेहके० पारपामीयेनही मिथ्यामतमाहेफि
 रतां० अनारपेते तेसर्मिथ्यामतिठे माटे तेमाहेनमतांपारनपामीये इतिनाव॥८॥

थोडाआर्यअनारयजनथी ॥ जैनआर्यमाथोडा ॥ तेमापणपरि
 णतजनथोडा ॥ अमणअलपबहुमोडारे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ थोडाआरियअनारयजनथीके० थनार्यलोकथी थार्यलोकथोडाठे केम
 के यप्रिमहजारदेशमाहे थार्यदेशतोसाडीपचवीसजठे तेवलीथार्यदेशमापण जैनना
 मधगवे एहवाजोरुथोडाठे वनीचैननामधगवे तेमादेपण परिणतके० जैनवासना
 येपणम्याहोप एहवाअक्षवत स्यादाइसेटीनाजाणथोडा वलीतेपरिणतजनमाहे
 पण अमणके० मुनीराज तेअलपके० घणथोडा थने बहुमोडाके० मात्र मस्तक
 मुंदनकराथ्यु पणपुणविनाना एहवाजोरु बहुजाणवा ॥ ९ ॥ ० ० ०

जइराहुगुरुपदनवचनए ॥ आवश्यकमालहिये ॥ आणाशु
 धमदाजनजाणी ॥ तेहनीमगेरहियेरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ जइराहुएवामेनामुग्गनो एरुमाणवचनते ते आवश्यकसूत्रमाहंकरुओते
 तिहांधी लहियेते० पामीये जे आकावृद्धतेद्रिज महाजन एटले जिनाज्ञापामेतेहि
 जसएहहुजाणने तेवा महानननीपामे वनीये गाथा ॥ “एगोयस्ताहुण्णो, यस्ताहु
 एमितवउदसइवा, आणापुनोसयो, मेमोपुणअहिग्गवाउ” ॥ १ ॥ इतिआवश्यक
 वचनद ॥ १० ॥ ० ० ० ० ० ० ० ० ० ० ०

अग्गानीनिविदोवेमहाजन ॥ जोपणचलपेटोलु ॥ धर्मदाशग
 णिउबनविचारी ॥ मननपिकीजेजोलुरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ पणजेअज्ञानीनोसमुदायहोय अनेजो ते टोळुंके० गवनेचलावे तोहेपण तेहनेमहाजन न कहीये एह्हुं धर्मदाशगणीनो वचनविचारीने मनने जोळुंनकरीये एटले अज्ञाने धमाधम नकरीये यतः “जजयईअगीयठो” इतिवचनात् ॥ ११ ॥

अज्ञानीनिजठंढेचाले ॥ तसनिश्रायेविहारी ॥ अग्यानीजो
गवनेचलवे ॥ तेतोअनंतसंसारीरे ॥ जिन १ ॥ वी० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ जेअज्ञानीपुरुष ते निजठंढेके० पोताना अग्निप्रायेचाले तथा ते अज्ञानीनीनिश्राये जे विहारीके० विचरे तेपण अज्ञानीजहोय तो एह्हुवो अज्ञानी अगीतार्थ थको जे गवनेचलावे तेतोअनंतसंसारी जाणवो यतःजंजयईअग्गियठो॥अंच अग्गियठनिस्सियोजयई; वटावेइयगठं, अणंतसंसारउहोई॥ इत्युपदेशमाळायां॥ ११ ॥

खंमखं मपंमितजेहोवे ॥ तेनविकहीयेनाणी ॥ निश्चितसमय
लहेतेनाणी ॥ समतिनिसहिनाणीरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ जे खंमखंमपंमितके० अंथअंथमांहेथी थोमीथोमी वातसीखीने पंमितपणो जेहनेहोय तेपुरुषनेज्ञानीनकहिये यतः “जोसुचमउमुचयं ॥ समहीजंतेगुरुकम्मविहीणो; नोचन्नईसोनाणी; अछमयघणमूढमणो” ॥ १ ॥ इतिआवश्यकमाहाजाप्ये साटे निश्चितसमयके० निश्चैसि-इंतनीवातने लहेके० जाणे ते नाणीके० ग्यानीकहीये एटले गुरुक्रमागत निश्चयव्यवहारसहीत त्यादाढसैलीये ज्ञानयपुंहोय ते सि-इंतनिश्चित ज्ञानकहिये एवात समतिनीके० समतितकशास्त्रनी सहिनाणीके० नीस्तानीठे गाथा ॥ “जोनिचयसमयचूं ॥ सव्ववहारसमयमासळं ॥ गुरुपारतंत जइठ; नयनिउणोगाहणाकुसलो” इति ॥ १३ ॥

जिमजिमवहुश्रुतवहुजनसंमत ॥ बहुशिष्येपरवरित् ॥ तिमतिम
जिनशासननोवचरी ॥ जोनविनिश्चयदरीउरे॥ जिन० वी० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ जिमजिम बहुश्रुतके० घणोनण्ठो अने बहुजनसमतके० घणालोकने मानवायोग्यथयो वलीबहुशिष्येपरवस्योके० घणाचेलाचांठिकखां तिमतिम जिनशासननोवचरीके० सि-इंतनोज्ञानजाणवो जो निश्चयज्ञाननो दरिउंके० समुझनहोयतो. अनेजे निश्चैज्ञानीहोय तेहनेतोसर्वेलेखेठे यडक्तं ॥ ऊहऊहवहुसुअसमठ ॥ सीतगुण

सपरिवुद्धोय ॥ अविणीष्ठित्यसमए ॥ तद्वत्तद्वसि-क्षतपदिणीष्ठ ॥ इत्युपदेशमाजायां
तथा पचवस्तुकेपिच ॥ १४ ॥ ० ० ० ० ० ० ० ०

कोईकहेलोचादिककष्टे ॥ मारगजिह्वावृत्ति ॥ तेमिथ्यानवि
मारगहोवे ॥ जनमननीअनुवृत्तिरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ फेटजाएकतांएमजकहेने जे लोचादिककष्टके० लोचकराववा उघामे
पगे तथा उघामेमाये दिग्बु ॥ इत्यादिककष्टकरवेकरीने मारगके० मुनीमारगजाणवो
वलीनिहाये वृत्तिके० आजीविकाकरवी ते मार्गवे एहबुजेकहेने तेमिथ्याके० खो
दुरुहेने एरीते मार्गनहोय केमके आत्मार्थविना जनमननीअनुवृत्तिके० लोकनाम
ननीअनुजायीये प्रवृत्ततामार्गनहोय इतिजाय गाथा ॥ कळकरेइतिव ॥ धम्मधारेइ
रूणाणुवित्तीए ॥ सोपवयणमग्गस्त, ॥ वेरीनूठअहाठवो ” ॥ १ ॥ १५ ॥

जोकष्टमुनिमारगपावे ॥ बलदथाएतोसारो ॥ चारवहेजेता
वडेभमतो ॥ समतोगाढप्रहाररे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ जोएरीते प्रभुनीआज्ञाविना कष्टकरता मुनीनोमारग पामे तो तीर्थच बलद
तथा छपटादणवी बीजा गोर पण गडे तवारज साराके० जजाथाय केमके बजदज
पर जेटजांजाग जरीये तेदजा मुवेदृग्येपणउहे निरगाहकरे वटीतावडेके० तडकेचम
तोपसो गाटरे० आररा कोरमा प्राणाप्रमुखनाप्रहारने खमतोके० सहनकरेवे ॥ १६ ॥

लतेपापअनुव रीपापे ॥ बलहरणीजनजिह्वा ॥ पूरवचवत्र
तरसहनफलए ॥ पचवस्तुनीशिकारे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ माटेतेप्राणी र्त्तमानरानेपण अमुज अनेअनागतकालेपणअमुज तेपा
पानुषधीनापहरीये तेणरिने लहेने० पामे बजहरणीके० बीर्वनेहणे एहरी जि
ननिहाके० जोरनीनिहापामे एटजेमयमयागमाग्नीनमके तेवजहरणीनिहाकहीये
एपूरवनररे० पाठनानरे वृतामदनरग्याहोय तेहनाफजने तेपापानुवरीपापे बलह
रणीनिहापामे एमपचवस्तुअथ श्रीहरीनइसूरीकृतने तेमाहेरुमुने गाथा ॥ “चारि
रिद्विणम्म ॥ अजमगयग्गअरुसनाग्गम्म ॥ आणाणिणोयकापुण ॥ सापदि
मिहाचिनरगेदि” ॥ ॥ १ ॥ “ निम्पअरुनिआग ॥ जमगयाअपरिमुदपरिणामा ॥
दीग्गममारुज ॥ पासाठुनमेपनु” ॥ ॥ ॥ इमिहाउणमुदणी ॥ वानीपाजेदिदुरक

गहणंमि ॥ मायाएकेऽपाणी ॥ तेसीएयारित्तंचहोई ॥ ३ ॥ चेऽकणघरवासं ॥ त
स्सफलंचेवमहपरतता ॥ नगिहिनयपव्वडया ॥ संसारपव्वट्टगानणिया ॥ ४ ॥ ॥ १ ७ ॥

कोऽकहेअमेंलिंगेतरसुं ॥ जैनलिंगठेवारु ॥ तेमिथ्यानविगु
णविणुंतरियें ॥ जुजविणनतरेतारुरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ हवे कोईकहेजेजे इव्यलिंगतेहिजप्रमाणठे एटले लिंगजेउंगोसुहपति
तेथी तरीसंसार पारपामीसुं केमकेजेननोलिंगते वारुके० सुंदरठेतेनेगुरुउत्तरकहेठे
केतेमिथ्याके० खोटुठे कारणके गुणविना एकलोमात्रलिंगधारणकरेथी तरायनही
तेहनोदृष्टांत जेम तारुपुरुपते जुजाविनानद्विप्रमुखतरीशकेनही ॥ यदुक्त ॥ वंदनाव
श्यके ॥ शिष्यवचनं ॥ “सुविहियडुविहीयंवा; नाहंजाणामियंसुठउमठो; लिंगंतुपू
ययामि ॥ तिगरणसुधेनावेण ’ ॥ १ ॥ प्रत्युत्तर ॥ “माहूऊतेलिंगपमाण ॥ वंदाहि
निन्हएतुमेस्तवे ॥ एअवंदमाणस्स ॥ लिंगमविअप्पमाणते ॥ इत्यादि ॥ १८ ॥

कुटलिंगजिमप्रगटविमंक्क ॥ जाणीनमतटोप ॥ निदंइसजा
एनिनमतां ॥ तिमजकह्योतसपोपरे ॥ जिन ० वी० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ जेम विमंक्कजे नाटकीआ प्रमुख तेहनो जे कुटलिंगके० खोटोवेश
तेप्रगट पणेंजाणीनें एटलेकोऽकनाटकीयो साधुनोवेपलाव्यो तेखोटोवेशठे एमजा
णताथकां जोतेहनेनमीयेंतोटोपलागे तयालोकहासीप्रमुखपणकरे तेमाटे निदंइस
जेप्रवचनोपघातक निरपेक्ष केवललिंगधारी पासडाटिकजाणीने तेहनेनमीयें तो
तिमजके० ते पूर्वोक्तनाटकीयासाधुनीपरे तसपोपके० तेटोपनोपोपकह्योठे यदुक्तं ॥
“जह्वेलंजुगलिंग ॥ जाणंतस्सनमउह्वइदोसो ॥ निदं इसुत्तिनाउणं ॥ वदमाणोधुवो
वोसो ॥ १ ॥ इति वंदनावश्यके ॥ एरीतेआचार्यें लिंगअप्रमाणकह्युं ॥ १९ ॥

शिष्यकहेजिमजिनप्रतिमाने ॥ जिनवरथापीनमियें ॥ साधुवेस
थापीअतिसुंदर ॥ तिमअसाधुनेनमियेरे ॥ जिन० वी० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ तेचारे शिष्यबोळुं जे जिमजिनेश्वरनीप्रतिमामांहे ज्ञानादिकगुणनथी अ
नेतेहनेतीर्थकरनीबुद्धीयें नमस्कारकरतां महोटोलाजथायठे महोटीनिर्झराथायठे
यथाआवश्यके शिष्यवचनं:- ॥ तिअयरगुणापमिमा ॥ मुनविनिस्तंसयंविद्याणंतो ॥
तिअयरहत्तिनमंतो ॥ सोपावईनिज्जरंवीउलं ॥ १ ॥ इति ॥ तेमअतिसुंदर एहवो ना

धुवेसथापी द्यसाधुनेपणनमिये एटले गुणविनानीजिमजिनप्रतिमाठे तेहनेनमता
 निङ्कराथाय तेमपासठादिकमाजोसाधुनोगुणनथी तोपणसाधुनोवेपतोठे माटेजोपो
 तानुमनसुद्धे तो तेह्गानेनमताज्ञानथाय कारणके जानअथववाखोट तेतो पीता
 नाअथ्यवसायआश्रीठे उक्तच ॥ लिंगजिणपन्न ॥ एवनमतस्तनिङ्कराविउला, जं
 इविगुणविष्णुहिण, वदइअप्रप्पसोहिए ॥ १ ॥ इतिशिष्यवचनं ॥ २० ॥ ॐ ॐ

नञ्वाहुगुरुबोलेप्रतिमा ॥ गुणवतिनहीदुष्ट ॥ लिंगमांहेवे
 वानाटीमे ॥ तेतोमानिअदुष्टरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ ह्वेश्याचार्य उत्तरआपेठे जे श्रीनञ्वाहुगुरु आवश्यकमा एमकहेठे के
 प्रतिमा गुणवतिनथी तेमडुष्टपणनथी माटे तेहने गुणवतिमानियें एटले अडुष्टप
 णानो आरोपकरियेंतोथाय अनेलिंगमाहेतो गुणतथादोप एवेवानादेखायठे तेतुहे
 अडुष्टके० गुणवत शिष्यमान इतिगाथार्थ । हेएनुनावार्थकहेठे जे जिनप्रतिमामां
 हेगुणनथी तेमदोपपणनथी माटेपोताना अथ्यवसायनीशुद्धीये नमताज्ञानथाय इ
 हाकोइरुहेयेजे परिणामेज्ञानथायठे तेवार प्रतिमानुसुकामठे तेहनेरुहीयें जे शुद्ध
 परिणामनोहेतुते प्रतिमाजठे तेवारेतेकहेठो जे साधुनोवेपतेपण शुद्धपरिणामनोहे
 तुने तेहनेकहेठेजे साधुवेपपुरूपण तु ते प्रतिमान वरावरनथाय कमके प्रतिमा ह
 जारोगमेजोडपे पणतरेएकाकारठे सावयक्रिया नथीकरती तेमनिरवयक्रियापण न
 थीकरती अनेसाधुजिम तो कोइरुह्यानके सावयकर्मकरतोदेखीये तथाकोइरुह्या
 नके निरवय शुद्ध चारित्रपाजतोदेखीयें माटेवरावरनथाय अनेजिनप्रतिमामांहे जि
 नगुणनो आरोपकरिने परिणामकरतां निङ्कराथाय पण पासठादिकने वदनाकरतां
 कानागुणशानारीश तेवारेतेबोयो जे बीजा रुमासाधुना गुण आरोपकरिने परणाम
 करिसु तेहनेरुहेठेजे निरगुणनिषेपे गुणनोआरोपयापनही अने जो गुणनु आरोप
 करियें तो विषयांशयाय अनेजेविषयांश तेतोकर्मवधुहेतुठे तेमाटेजिह्वांगुण त
 था दोषनहोप तिहाआरोपयाय पणअन्यथाआरोपनयाय यदुक्त वदनावश्यक ॥
 सतातिष्ठपरगुणा ॥ तिष्ठपरतेनिमनुअप्रप्प ॥ नयसावव्याकिरिया ॥ इयरेसुधु
 यातमगुमन्ना ॥ १ ॥ चो० ॥ “जहसावक्काकिरिया ॥ नउिउपदिमासुएप्रमियरा
 रि ॥ तपनावेनडीरुज ॥ अहहोइअहेउयहोई ॥ २ ॥ आचा०कामउनपानागो ॥
 तहविज्जनअजिमणविसुद्धीए ॥ निपुणमणविसुद्धीए ॥ कारणहूतिपदिमाउ ॥ ३ ॥
 “जइरीपपदिमाउगुणा ॥ मुणीगुणमरूपफगपाजिम ॥ उनयमप्रियाशिजमे । नयप

निमासूनयंअधि ॥ ४ ॥ नियमाजिणोसुअगुणा ॥ पन्निमासुदस्सजेमणोक्कुणइ ॥ अ
गुणोउविचारणतो ॥ कंनमउमणोयुणोकाउ ॥ ५ ॥ इत्यादिवलीएहनोविचार वृहत्त
त्तियीविचारजो ॥ ११ ॥ ० ० ० ० ० ० ० ० ० ०

कोइकहेजिनआगेमांगी ॥ मुक्तिमारगअमेलेसुं ॥ निरगुणनेप
एसाहेवतारे ॥ तसजक्तिगहगहिसुरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ ह्वेकोइकएमकहेते जे जिनेश्वरआगलें मुक्तिमार्गअमेमांगीजेसुं केमके
निरगुणनेपण साहेवतारजे तथातेहनीनकिमां गहगहिसुंके० हरपपामिसुं इतिगाथा
र्थ नावार्थतोएमते जे केटलाकएमकहेते जे आनवमांताशक्तिनथी पणजन्मांतरेबो
धवीजनी सामग्रीपामिसुं तिवारेंकरिसुं एहवोप्रभुपासेमांगीजइयेतैये इतिनावः ॥११॥

पामीबोधनपालेमूरख ॥ मांगेबोधविचालें ॥ लहियेंतेहकहो
कुणमूले ॥ वोल्पुंनुपदेशमालेंरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ तेहनेउत्तरकहेते जे आनवमां बोधके० बोधवीजनी सामग्रीपामीने
पणजे मूरखके० अज्ञानी संयमअनुष्ठानतोपालतोनथी अने विचालेंके० विचमां
बोधमांगेजे आगलेपाजिसुं तो तेहके० तेबोधवीज कहो कुणमूलेके० सेमूले लहि
येके० पामीयेएटले एनावजे कोइकवस्तुलेवालइये तेवस्तुजोपात्रेइव्यहोयतोजमे
अने इव्यनहोयतोस्यामूजेजमे, तेमआनवमांहेजो संयमाधिकपाव्याहोयतो आ
वतेनवैपणबोधवीजनीसामग्रीमिजे पणनपाव्याहोयतो सेमूलेपामे अर्थात् बोध
सामग्रीनजपामे एमउपदेशमालामयेकह्युंते यतः ॥ “लद्धिद्वियंचवोहि ॥ अकरि
तांणागयंचपवितो ॥ अन्नंदाइवोहिं ॥ लप्पिहिकयरेणमुल्लेण ॥ १ ॥ इत्युपदेश
मालायां आवश्यकरिनिर्युक्तो तथा चतुर्विंशतिस्तवाव्ययनेपिच ॥ १३ ॥

आणापालेसाहेवतूसे ॥ सकलआपदाकापे ॥ आणाकारी
जेजनमागे ॥ तसजसलीलाआपेरे ॥ जिन० ॥ वी० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे आज्ञापालताथका साहेवके० परमेश्वरतूटमानथाय अनेसमस्त
आपदानेकापे माटेआज्ञाकारीजे जनके० लोक तेमागे एटलेआनवमांहे प्रभुआज्ञापा
ले नेतेप्राणीजेमागे तसके० तेप्राणीने जशनीजीनाआपे एटलेप्रभुआज्ञाथी जगली
जापामें ॥१४ ॥ एप्रथमटालमांहे एमकह्युजे अमेनिर्गुणीयकां प्रभुपासेथीमागीजेसुं
एहुंबोजनारनेसीखामणदिथी ॥ १४ ॥ ० ० ० ० ० ० ० ०

(ठाजवीजोआदरजीवकमागुणआदर एदेशी)

कोडकद्वेअमेगुरुधीतरमु ॥ जिमनावाधीलोहारे ॥ तेमि
थ्यानलहेसद्वामे ॥ काचपाचनीसोहारे ॥ १ ॥ श्रीमी
मपरमाहेवसुणजो ॥ चरतखेत्रनीवातोरे ॥ लहुदेवके
वलरतिष्णोपुगे ॥ हुतोतुजगुणरातोरे ॥ श्रीसी० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ ह्येवीजाडाजमाजे एमरुहेतेके अमेनिर्गुणीयकाज गुरुधीतरीसु तेम
नंसीध्यामण देवासय गीआव्यावीजोठाजतेकहेते कोडकतोएमरुहेते जे अमारामां
तांगुणनथी पण अमारगुरुगुणपतते तोतेधीजससारसमुद्धरी पारपामिसु जेम ना
याके० निराजतरेते तेमाहे लोहाके० लोखमनाखीजाजम्याहोय तेपणतरेते एद
एतेतमिसु पत "सशजपेइजणो ॥ उचमसगेणउचमोहोइ ॥ लोहोकेधविलगो ॥
सजोगेसापररई ॥ १ ॥ इतिपाठात् तेहनेउत्तर जेएरीतनाबोलनारा तेपण मिथ्या
पे० ग्योटुयहेते केमरेगागगुरुने सह्यासेके० मात्रजेलावसवाधीज नलहेके० नपा
मे, जेम काच ते पाचके० पानानीमोनापामेनही उकच ॥ मणिलुंउतिपादाये ॥
काच निरमितपतंते ॥ परीदरुस्त्रेप्राते ॥ काच काचामणिर्मणि ॥ १ ॥ तथाउपनिर्गु
सावपि ॥ सुत्रिपित्रप्रमाणा ॥ रस्निउंफायमणीयउ ॥ मीसोनउवेइकायचाव ॥
पाइणगुणेणनियएण ॥ १ ॥ माटेदेश्रीमीमपरसाहेअचरतखेत्रनी वाताके० च
रित्र तेसुणनारे० माननना हेदर हेअन्मगुणरमणि षणोपुगके० आरिपमका
त पंचमआगो दुहाउगांपणीनेपिरे केउरु० निरेपन जेऊ रतिलडुके० सातापा
सुपु ते तुवगुणगनां० तमागगुणनेपिरे नन्परथका एटलेतुमारागुणनोरगते एट
लीनगाताउ वारीमननेदरुदायइदेग्रीतोफाषणशातानांकारणनथी इतिनाय ॥ १ ॥

कोडकद्वेजेगउधीनटल्या ॥ तेनिरगुणपणसागरे ॥ नातिमाहे
निरगुणपणगणीयि ॥ जशानदीनातिवाधोरे ॥ श्रीसी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेरेटजाएकएमरुहेतेके जे गनुधीवाहिरनिकयानथी अनेआचाय
जमसादामाहे रहाते तेनांनिर्गुणते तापणते गउमांगह्यामाटे साधोके० साधुरु
दियेहेहनादटतकहेते जेम न्यातिनामवैनोरु उचमदोय अनेतेमाहेकोडकनिर्गु
रुहेते एदनेदरेचिन्मनगे न्यातिनामवैनोरुय निदानगेनेन्यातिमांदेजगणाय

ठे जशके० जेगुणरहितपुरुपनो नातिबाधोके० नातीनोबाधक नहीके० नथी एटले
तेपुरुपनोजिमनातिमांहेबाधकनथी तेमसाधुपणगहमांहेठे माटेरुमोजाणवो ॥ ३ ॥

गुणअवगुणइमसरिपाकरतो ॥ तेजिनशासनवैरीरे ॥ निर
गुणजोनिजठंढेचाले ॥ तोगठ्याएस्वैरीरे ॥ श्रीसी० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवे पूर्वोक्तकहेनारने सीखामणअपेठे के जोएरीते गुण अने अवगुण
नेसरिपाकरे तेजिनशासननोवैरीजाणवो तेहनोहेतुदेखाडेठे के तेगहमांहेरह्योजेनि
गुणपुरुप तेजो० भिजके० पोतानेठंढेचाले तो गहंथायस्वैरीके० तेसर्वगह्वस्वहाचा
रीथाय केमके एकनेहीणोदेखीने बीजापणहीणाचारीथाय ॥ इतिचावः ॥ ४ ॥

निरगुणनोगुरुपदकरजे ॥ तसगह्वत्यजवोदारव्योरे ॥ तेजि
नवरमारगनोघातक ॥ गहाचारेंचारव्योरे ॥ श्रीसी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वली जेनिगुणहोय तेनोपकृपातजेगुरुकरे तो तेगुरुनोगह्वबीजासाधुयें
त्यजवोके० ठांमवो एमदारव्योके० कह्योठे एटलेतेगह्वमारहेवुंनहीअनेतेगुरुजिनेथ
रनामार्गनोघातकरनारजाणवो एरीतेगहाचारपयन्नामध्येकह्योठे यतःजहनडीगु
णाणपरकी ॥ गणीकुसीलोकुसीलपरकधरो ॥ सोयअगह्वोगह्वो ॥ संजमकामीहि
मुत्तवो ॥ १ ॥ जहनडीसारणावारणाय ॥ चोयणायसगह्वंमि ॥ सोयअगह्वोगह्वो ॥
संयमकामीहिमुत्तवो ॥ २ ॥ इतिगहाचारे ॥ ५ ॥ ० ० ० ० ०

विपमकालमांनिरगुणगह्वें ॥ कारणथीजोवसीयेंरे ॥ डव्य
थकीव्यवहारेंचलीयें ॥ जावेंनविठुल्लसीयेंरे ॥ श्रीसी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ यद्यपि विपमकालमां एटले पांचमा आरामां पोतानी मनोबल श
क्तिनेअजावें निरगुणगह्वे एटले गुणरहित गह्वनेविपे जो कोइकारणे वसवुंणडे तो
डव्यथकी एटले बाह्यथी तो ते गह्वने व्यवहारें चलियेके० प्रवृत्तियें पण नावथकी
वह्नासपामियेनही एटले अंतरथी हरपीयेंनही पण जो शुद्धाचारीनी संगतमिले
तो निरगुण गह्वने नुरत ठोमी आपियें यतः गीयडोगुणयुक्तो ॥ निरगुणगह्वमिसं
चसित्ताय ॥ नोनिरगुणाणपरकं ॥ कुआसोगुणहरसरिडो ॥ इत्युपदेशपदे ॥ ६ ॥

जिमकुवृष्टिथीनगरलोकने॥घहेलादेखीराजारे ॥ मंत्रिसहि
तघहेलाहोईवेठा ॥ पणमनमांहेंताजारे ॥ श्रीसी० ॥ ७ ॥

(ढालवीजोत्रावरजीवकमागुणयादर एवेशी)

कोंडकहेअमेगुरुथीतरसु ॥ जिमनावाथीलोहारे ॥ तेमि
थ्यानलहेसहवासे ॥ काचपाचनीसोहारे ॥ १ ॥ श्रीसी
मधरसाहेवसुणजो ॥ चरतरखेत्रनीवातोरे ॥ लहुदेवके
वलरतिइणेयुगे ॥ हुतोतुजगुणरातोरे ॥ श्रीसी० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेवीजाढालमा जे एकहहेके अमेनिर्गुणीयकाज गुरुथीतरिसु तेम
नेसीखामण देवासवधीआव्योवीजोढालतेकहेठे कोंडकतोएकहहेठे जे अमारामा
तोयुणनथी पण अमारागुरुयुणवतठे तोतेथीजससारसमुद्रतीर पारपासिसु जेम ना
वाके० जिहाजतरठे तेमाहे लोहाके० लोखमनाखीजाजम्याहोय तेपणतरठे एट
घाते तरिसु यत्त "सञ्जपेइजणो ॥ उत्तमसगेणउत्तमोहोइ ॥ लोहोकघविलगो ॥
सजोगेसायरतरई ॥ १ ॥ इतिपाठात् तेहनेउत्तर जेएरीतनात्रोलनारा तेपण मिथ्या
के० खोटुकहेवे केमकेसारागुरुने सहवासेके० मात्रजेलावसवाथीज नलहेके० नपा
मे, जेम काच ते पाचके० पानानीसोनापामेनही उक्तथ ॥ मणिजुंठतिपादाग्रे ॥
काच शिरतिथार्यते ॥ परीकककरेप्राप्ते ॥ काच काचोमणिर्मणि ॥ १ ॥ तथाउंघनिर्गुं
कावपि ॥ सुचिरपिअवमाणो ॥ वेरुजितंकायमणीयत् ॥ मीसोनउवेइकायजाव ॥
पाहणगुणेणनियण ॥ १ ॥ माटेहेश्रीसीमधरसाहेवआचरतरखेत्रनी वातोके० च
रित्र तेसुणजोके० साजलजो हेवेव हेअत्तमगुणरमणि इणेयुगेके० आविपमका
ल पंचमआरो दुमावसांपिणीनेविपे केवलके० निकेवल जेऊ रतिलऊके० सातापा
सुवु ते तुजगुणरातोके० तमारागुणनेप्रिये तत्परथको एटलेतुमारागुणनोरगठे एट
लीजसाताठे बाकीमतजेदकदाग्रहदेखीतोकाइपणशातानांकारणनथी इतिजाय ॥ २ ॥

कोंडकहेजेगठथीनटल्या ॥ तेनिरगुणपणसाधोरे ॥ नातिमाहे
निरगुणपणगणीये ॥ जशनर्दीनातिवाधोरे ॥ श्रीसी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेकेटलाएकएकहहेके जे गठथीवाहिरनिकआनथी छनेआचार्य
नासयाढामाहे रखाठे तेजोनिर्गुणठे तोपणते गधमारह्यामाटे साधोके० साधुक
दिये तेहनाट्टातकहेठे जेम न्यातिनासर्वलोक उत्तमहोय अनेतेमाहेकोइकनिर्गुं
णज्ञोय पणनेहनेजिहानगं न्यातिवाहरकखोनहोय जिहानगेतेन्यातिमाहेजगणाय

ठे जगके० जेगुणरहितपुरुषनो नातिवाधोके० नातीनोवाधक नहीके० नथी एटले
तेपुरुषनोजिमनातिमांहेवाधकनथी तेमसाधुपणगठमांहेत्रे माटेरुमोजाणवो ॥ ३ ॥

गुणअवगुणइमसरिपाकरतो ॥ तेजिनशासनवैरीरे ॥ निर
गुणजोनिजठंढेचाले ॥ तोगठयाएस्वैरीरे ॥ श्रीसी० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवे पूर्वेक्तिकहेनारने तीखामणअपेठे के जोएरीते गुण अने अवगुण
नेसरिपाकरे तेजिनशासननोवैरीजाणवो तेहनोहेतुदेखाडेठे के तेगठमांहेरह्योजेनि
गुणपुरुष तेजो० भिजके० पोतानेठंढेचाले तो गठंथायस्वैरीके० तेसर्वगठस्वठाचा
रीथाय केमके एकनेहीणोदेखीते बीजापणहीणाचारीयाय ॥ इतिचावः ॥ ४ ॥

निरगुणनोगुरुपदकरेजे ॥ तसगठत्यजवोदारख्योरे ॥ तेजि
नवरमारगनोघातक ॥ गठाचारेंनारख्योरे ॥ श्रीसी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वली जेनिगुणहोय तेनोपदपातजेशुरुकरे तो तेगुरुनोगठबीजासाधुयें
त्यजवोके० ठांमवो एमदारख्योके० कद्योठे एटलेतेगठमारहेदुनहीअनेतेगुरुजिनेश्व
रनामार्गनोघातकरनारजाणवो एरीतेगठाचारपचन्नामथ्येकह्योठे यतजहनठीगु
णाणपस्को ॥ गणीकुसीजोकुसीजपक्कधरो ॥ सोयअगठोगठो ॥ संजमकांमीहिं
मुत्तवो ॥ ? ॥ जहनठीसारणावारणाय ॥ चोयणाचसगठंमि ॥ सोयअगठोगठो ॥
संयमकामीहिंमुत्तवो ॥ ७ ॥ इतिगठाचारे ॥ ५ ॥ ० ० ० ० ०

विपमकालमांनिरगुणगठं ॥ कारणथीजोवसीयिरे ॥ अव्य
थकीव्यवहारेंचलीयें ॥ जावेंनविठल्लसीयिरे ॥ श्रीसी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ यद्यपि विपमकालमां एटले पांचमा आरामां पोतानी मनोवज्ज अ
क्तिनेअजावें निरगुणगठे एटले गुणरहित गठनेविपे जो कोऽकारणे वसवुंपडे तो
इव्यथकी एटले वाह्यथी तो ते गठने व्यवहारें चलियेंके० प्रवृत्तियें पण नावयकी
वह्नासपामियेंनही एटले अंतरथी हूरपीयेंनही पण जो शुद्धाचारीनी संगतमिले
तो निरगुण गठने नुरत ठोमी आपियें यत गीवठोगुणयुतो ॥ निरगुणगठंमिंतं
चस्तिचाय ॥ नोनिरगुणाणपस्कं ॥ कुआसोगुणहरसरिठो ॥ इत्युपदेशपदे ॥ ६ ॥

जिमकुवृष्टीनगरलोकने॥घहेलादेखीराजारे ॥ मंत्रिसहिं
तघहेलाहोईवेठ ॥ पणमनमांहेताजारे ॥ श्रीसी० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जेम घहेजापणानीरुनारी कुवृष्टिययी ते कुवृष्टीनु पाणी ते नगरना सर्वलोकपानकरीने घहेजा यथा मात्र एक राजा अने प्रधान ए वेजणे पाणी पी धुनही माटे माह्यारहा पठे ते वेहुने विप सदृशाचारी घहेजा लोकोए मारवानो उपाय कस्यो तेवारे राजा पोताना जीववाना उपायने माटे प्रधान सहित पोते घहेजापययी वेवा पण मनमांतो ताजाके० माह्याठे एमजाणेठे जे सारीवृष्टीया य तो सहु माह्यापश्ये एम एदृष्टांतें इहांपणजाणवु जे नीरगुणगद्यमावसे तथा ते हनीपेठेंचाले तोपणमनमा तो एमजाणेजे सुविहित मलेतो तेहने सगेरहु अनेशु अचारीयाउ इतिनाव ॥ ४ ॥ ० ० ० ० ० ० ० ० ०

इमउपदेशपटेएजाप्यु ॥ तिहामारगअनुसारिरे ॥ जाणीने
जावेआदरीये ॥ कल्पजाप्यनिरधारिरे ॥ श्रीसी० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ एरीते श्रीहरीनइस्सरिक्त उपदेशपदनामाग्रयमा जाप्युठे गीयद्योगु णयुक्तो इत्यादि पूर्वोक्त गाथाजाणवी तथा एमकह्युजे इअथकी व्यवहारेचालीये पण जाययी उल्लासपामीयेनही तोपण तिहाके० तेगद्यमां जो कदाचित् सर्व क्रि याव्यवहारमा सावधाननहोय पण जो मार्गानुसारी बुद्धपरुपकहोय अने गुणप द्दुपातिहोय तेवा मार्गानुसारी जाणीने तेहने जावयी पण अगीकारकरीये एहहु वृहत्कल्पजाप्यमां कह्युठे यत सिटिलोअणायारकउ ॥ चोयणपदिचोयणाइगुणही णो ॥ गुणपरकरोगद्यो ॥ सीलेयद्योविजावेण ॥ १ ॥ इति ॥ ८ ॥ ० ०

ज्ञानादिकगुणवतपरस्पर ॥ उपगारेआदरवारे ॥ पचवस्तु
मागन्नसुगुणने ॥ अवरकह्योवेल्यजवारे श्री ॥ सी० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ वली परस्परके० माहोमाहे ज्ञानादिकगुणवतके० ज्ञानदर्शन चारित्रगुण वतहोय वली उपगारेके० उपकारीहोय एटले माहोमाहे कोइनो ज्ञानउपकार को इनो दर्शनउपकार इत्यादिक उपकारवतहोय तो आदरवो एम श्रीहरिजइस्सरिक्त पचवस्तुग्रयमा कह्युठे यत सुनुणमिदुवयार ॥ अन्नगुणादिजावसवध ॥ उत्तम ढठचतुष्टो ॥ वासोउणगद्यवासोति ॥ १ ॥ तेमाटे सुगुण जे गुणवतहोय तेणे पू र्वोक्त ज्ञानादिकना उपकारीगद्यविना अवरके० बीजोजेगद्य ते त्यजवोकह्योठे ॥ ९ ॥

जेनिरगुणगुणरत्नाकरने ॥ आपसरिपादाखेरे ॥ समकित
साररहिततेजाणो ॥ धर्मदाशगणीजाखेरे श्रीसी० ॥ १० ॥

अर्थ॥ बली जे पोते निर्गुणवतां बीजा जे गुणाना रत्नाकरके० समुद्रहोय तेहने
 आपके० पोतासरीया दाग्वेके० कहे एटले एमकहेजे अमारामां तथा एहुमां गो
 फेरते एम गुणी अत्रगुणीने सरिपाकरे तो ते प्राणी सारके० प्रधान एहवो जे स
 मकित तेवी रहितजाणवो एरीतें उपवेशमालामध्ये धर्मदागणियें कहुंते यतः
 गुणहीणोगुणरचना ॥ यरेसुजोकुणस्तुद्धमप्याणं ॥ सुचवस्तीणोयंहीजई ॥ तम्मनं
 कामलंतस्स ॥ १ ॥ १० ॥ ० ० ० ० ० ० ० ० ० ०

कोष्कहेजेवकुसकुशीला ॥ मूलोत्तरपद्मिसेवीरे ॥ जगवई
 अंगेजाप्यातेथी ॥ अंतवातनविलेवीरे ॥ श्रीसी० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ एरीतें ग्रंथकारना केवाप्रमाणे सर्वथागुणवंतहोय तोजअदरवो एमते
 खुं तेऊपर शिष्यप्रश्नकरते के कोष्क एमकहेजे जे वकुसकुशीलाके० वकुसचारित्री
 या तथा कुशीजचारित्रीया ए मूलउत्तरगुणना प्रतिसेवीकहाते पद्मिसेवीके० प्रतिकू
 लपणेसेवखुं दोपलगाणवो एटले ए जावजे १ पुलाक २ वकुस ३ कुशीज ४ निग्रंथ
 ५ सनातक ए पांच निग्रंथ कहाते तमां वकुसचारित्रीया ते उत्तर गुणना एटलेमात्र
 दशविध पत्रखाणनाज प्रतिसेवीहोय तथा कुशीजचारित्रीया ते मूल गुणना तथा
 उत्तरगुणना प्रतिसेवि होय यद्यपि मूलुत्तरपद्मिसेवी इहां सामान्ये कहा तो
 पण अर्थपूर्वोक्तीतेकरवो केमके पंचनिग्रंथीप्रकरण तथा जगवतीसूत्रमां एरीते
 ठे तेरीते अमंपण अर्थ जिख्योते यदुक्तं पंचनिग्रंथीप्रकरणे ॥ यतःमूलुत्तरगुणविस
 या ॥ पद्मिसेवासेवएकुशीजोय ॥ उत्तरगुणेसुवउसो ॥ सेसापद्मिसेवणारहिया ॥ १ ॥
 बलीजगवतीअंगे जाप्याके० कहाते तथाचतत्पाठ. वउसेणंपुत्रा गोयमा पद्मिसेव
 होआ यदि पडिसेवएहोआ किमूलगुणपडिसेवएहोआ उत्तर० ॥ गोयमानो मूलगुण
 पडिसेवएहोआ उत्तरगुण पडिसेवएहोआ इत्यादि तथा पद्मिसेवणाकुशीजेजहापुलाए
 एटलेपुलाकनेमूलगुण पद्मिसेवएहोआ उत्तरगुणपद्मिसेवएहोआ एमकहुंते माटे कुशी
 ज पण मूलोत्तरगुणना पद्मिसेवीथया इतिजगवतिसूत्रेसतक (२५) मंडहेसे ६ ठे
 कहुंते तेथी एम ठेखुं जे मूलगुणना प्रतिसेवीथाय तिहांसगे चारित्रीयाकह्यां तेथी
 अमने दोपलागतांठतां पण अमारुंचारित्रकांईजातुनथी माटे वातनो अंतलेवोनही
 जाहुंअमने बोलावी अंतसुंजिओठो इतिशिष्यवचनं ॥ ११ ॥ ० ० ०

तेमिथ्यानिःकारणसेवा ॥ चरणघातीनीजापीरे ॥ मुनीनेते
 हनेसंभवमात्रं ॥ लत्तमगाणुंसारवीरे ॥ श्रीसी० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हवेयुरुकहेते के एम जगवति सूत्रनी साखत्रापीने जेमतेम प्रतिकुञ्ज
 सेवावालाने जे चारित्र उरावेते ते मिव्याके० खोटुकहेते केमके नि कारणसेवाके०
 कारणविनाजे प्रतिकुञ्जपणेसेवा अत्रप्रादरूप तेहनेमुख्य करीने जे प्रतिसेवाकरे ते
 प्रतिसेवातो चरणघातीनीजापीके० चारित्रनेघातकरनारीकहीते यत सवरणमि
 असु६ ॥ दोएहविगिएहृत्तदिचगाएहिय ॥ आउरदिहृत्तेण तंचेवहियत्रसवरणे ॥ १ ॥
 इतिवृहत्कल्पनाथ्ये तेप्रतिसेवामुनीने तेहनेके० तेमुनीने सजवमात्रेके० लागवारूप
 सजत्रपण उपयोगपूर्वक प्रतिसेवाकरेनही कदाचित् उपयोगपूर्वककरेतो तेअपवाद
 करेपण उत्सर्गेनहीकरे एणसजत्रजकहीये तिहासत्तमगणु साखीके० गणानामा
 प्रकरणमासातमेवाणकहुते ते गणाप्रकरण माराहाथमा प्रातथयुंनथी पणमारागु
 रुनेवचनेजाणुवु के गणाप्रकरणते अथ्यया इहाकोइरु गणांगसूत्रकहेते पणतेगाणां
 गमथ्ये एपावजमतोनथी ते माटेयुरुवचनसत्य इतिज्ञेय ॥ १२ ॥ ० ०

पदिसेवावचनेतेजाणो ॥ अतिचारवदुलाइरे ॥ जाववदु
 लतायेतेटाले ॥ पचवस्तुमुनिध्याइरे ॥ श्रीसी० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हरे तिहा पंचवस्तुनी साखलखियेंतैये गाथा ॥ तेउपडिसेवणाए ॥ अणु
 लोमाहोतिविअरुणाए॥अपडिसेवणात्रिरुणाए ॥ ५३३चउरोचवचगा ॥ १ ॥ व्याख्या
 तेतुदोषा प्रतिसेवनया आसेवनारूपया अनुलोमा नवत्यनुकूलानवतिविकटनयालो
 चनयाच प्रतिसेवनाया आलोचनायाच पद ६येचत्वारोचगानवति तक्षया प्रतिसेवन
 या अनुलोमाविकटनयाच १ तथा प्रतिसेवनया नविकटनया २ तथा नप्रतिसेवनया
 विकटनया ३ तथा नप्रतिसेवनयानविकटनयेति ४ गाथार्थ तेचेवतत्यनवर ॥ पाय
 ठितितियाहसमयणू ॥ जम्हासइसुहजोगो ॥ कम्मकयकारणजणीउं ॥ २ ॥ व्याख्या
 तेएवनरकेवज समुदानिकात्रतिचाराश्रित्यमाना सत तत्रकायिकादीरिपधिकायां
 प्रायश्रित्तमित्येवमाहु समयज्ञा सिद्धांतप्रिय किमित्तिअस्मात् सदासर्वकाजमेवसुन
 योग कुसटाव्यापार कर्मदयकारणजणीतस्तीर्थकर गणधरैरितिगाथार्थ ॥ तत कि
 मित्याहगाथा ॥ सुहजोगोयत्रयजा॥चरणाराहणनिमित्तमणुअपि॥ माहोक्ककिंचिखति
 य ॥ पेहेइतउंउत्तोवी॥३॥व्याख्या सुजयोगाश्रायसामुदानिकातिचारचिंतनरूप कय
 मित्याह यन्स्मात्रणाराधननिमित्तमस्त्रिजित्तचारित्रपालनार्थ मएवपिसुद्धपिमानू
 ताकेंचित्स्वजित्तंप्रेदयतेपर्यालोचनव्यतितत उपयुक्तोपिनिज्ञाग्रहणकाले॥इतिगाथा
 र्थ आठेकाणे एजअर्थनी सूचक गाथा ज्ञानविमलसरिये टवामाजखीते तेकहेते गा

था ॥ सद्भावियपडिसेवा ॥ उक्कडनावेणहोइसासद्धिजा ॥ अइयारवाहुलत्तं ॥ पडिसेवा
 वियपयसेही ॥ १ ॥ एगाथापणरुडीने एठेकाणे एहवीगाथाजोइयें पणएगाथा पंचवस्तु
 ग्रंथमां जडीनही माटेअमेखीनही तथामूलगुण उत्तरगुणना प्रतिकूलपणेसेवीहो
 य ते पडिसेवा वचनेके० प्रतिसेवा शब्दकरी जाणोके० जाणवी एटलेमूलगुणमां
 तथा उत्तरगुणमा अतिचार घणालागे ते अतिचार नावनी तीव्रताये करीनें टाले एम
 पंचवस्तुग्रंथमा मुनीव्याचीके० मुनीराजे अतिचारनी बहुलताव्याची जावीने ॥ १ ३ ॥

सहसादोपलगेतेबूटे ॥ संयतनेततकालेरे ॥ पठितेंआ
 कुट्टियेंकीधुं ॥ प्रथमअंगनीजालेंरे ॥ श्रीसी० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ सहसाके० सहसात्कारे अनाजोगयकी जे दोपलागे ते बूटे एटलेतद्वच
 वेदवायोग्य कर्मवांध्युंद्वाय ते बूटे संयतनेमुनिराजने तत्कालेंके० तेजचवमांबूटे इ
 तिजाव श्रीआचारांगे पंचमाथ्ययने चतुर्थोद्देशके गाथा ॥ एगयागुणसमिच्च ॥ सरीयतो
 कायसंफासमणुचिन्नं ॥ एगतयापाणाउदायति ॥ इहलोगवेदएवेक्कावडीअ ॥ अस्या
 र्थलेशः कदाचित् गुणसमीचके० गुणसहित अग्रमतमुनी चालतायकां कायसंफास
 के० कायस्पर्शययायी कोइजीवहणाणो ॥ तेवारे इहलोके वेदनानोजे वेदके० अनु
 चव तेहने आवडिअंके० पाम्शुं एटले आजवे जोगववायोग्य कर्मबंधाय तथा आकु
 ट्टियेंके० विनाप्रयोजने कारणविना पापकर्म कस्युं तेकर्म पठितेंके० दशप्रकारनुं प्रा
 यश्चित्ते तेमांहरकोय प्रायश्चित आवे एमप्रथमअंगनी जालीके० आचारांगनी जला
 मणठे पाचमांअथ्ययननाचोथाउद्देशामा जंआउट्टीकयंकम्मं ॥ तपरिन्नायविवेगमेति
 इति एतलैकदेस. जंआउट्टिइत्यादियनुपुन.कर्माकुटवाकृतमगामोक्तकारणमंतरेणो
 पेत्यप्राण्युपमर्दनेनविहिततत् परिज्ञायज्ञपरिज्ञयाविवेकमेतिविचिच्यतेअनेनेतिविवेक
 प्रायश्चित्तदशविधंतस्यान्यतर जेदमुपैतितद्विवेकं वाअज्ञावाख्यमुपैतितत्करोतिये
 नकर्मणोअज्ञावोचवतिति तेकारणमाटे पापजाणीने सेवहुंतेह्नोमहादोपठेइतिजाव.

पायञ्चित्तादिकजावनराखे ॥ दोपकरीनिःसूकोरे ॥ निदं
 धससेढीथीहेणो ॥ तेमारगथीचूकोरे ॥ श्रीसी० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ माटेते अतिचारसेवीने पण पायञ्चित्तादिकके० विद्युद्वयाय तेहुंयुंरुआदिक
 पासेथीप्रायश्चित्तप्रमुख लेवानो अजिप्राय राखेज नही तो तेप्राणीदोपकरीने पणनि
 सूकोके० निर्दयीजाणवो यतःजोचयइउत्तरगुणे ॥ मूलगुणेविअचिरेणसोचयई ॥ जह

जहकुणइपमाय पीळीऊइतहतहकसाएदि ॥ १ ॥ इत्युपवेशमालाया तथातेप्राणी
निवधसके०गतधर्माते एतलेप्रवचनरूप धर्मेनी हाणीयाय तेहनी अपेकारावेनहीते
जीव सेढीधीहेगेके० गुणश्रेणीथकी अक्षोरतिं अथया सयमश्रेणीथकी हेतोजाणवो
वली तेप्राणी साधुनामार्गथी चूक्योएमजाणवो यत अइयारजोनिसेपि ॥ तापा
यच्चित्तनगिएहए ॥ अणुहुउयतनावो ॥ निम्मोसोगणीऊासु ॥ १ ॥ इतिश्रीहरिनइ
सूरीरुतसवोधप्रकरणे ॥ १५ ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

कोईकहेजेपातिककीथा ॥ पढिकमतावुटीजेरे ॥ तंमिथ्याफ
लपढिकमणानु ॥ अपुणकरणथीलीजेरे ॥ श्रीसी० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ वलीकेटलाक एमकहेतेकेजे पाप कखाहोय तेसर्वपापथी पढिकमताके०
पढिकमणुकरतावुटीये यत आणाणउकयंपाव ॥ पढिकमणाऊविसुनुइ ॥ इति
वचनात् ॥ पढिकमणपापहरणइतिलोकोक्ति एमकहेतेते मिथ्याके०खोदुकहेते केमके
फलपढिकमणानुके० पढिकमणानुजेफलतेतो अपुणकरणथी लीजेके० फरीअण
करवाथी पामीये एतलेपापनेपढिकमीने फरीपापनहीकरे तोजपढिकमणानुफलपामे
इतिनावयत पुणपावस्तअकरणे ॥ पढिकमणहोइजावसारच ॥ पुणपावाणकरण ॥
नहुवदवपढिकमई ॥ १ ॥ इतिवचनात् ॥ १६ ॥ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

मिथ्यादुक्कडडेईपातिक ॥ तेजावेजेसेवेरे ॥ आवश्य
कसाखेतेपरगट ॥ मायामोसनेसेवेरे ॥ श्रीसी० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ माटेजे मिथ्यादुक्कडके०मिथ्यामीदुक्कडडेइने वलीतेहिजपापनावेकरीनेसेवे
ते तेप्राणी प्रत्यक्षपणें आवश्यकनीसाखे मायामृपानेसेवेते स्यामाटेजेगुरुआदिकने
राजीकरवानेअर्थे मिथ्यामिदुक्कडदिण्ते पणपरमार्थे सुन्यते यत जदुक्कडतिमिथ्या॥तं
चेअनितेवईपुणोपाव॥पञ्चस्कमुसावाइ॥मायानियडीपसगोय ॥१॥ इत्यावश्यके॥१७॥

मूलपटेपढिकमणुनाप्यु ॥ पापतणुअणकरवुरे ॥ सक्ति
जावतणेअन्यासे ॥ तेजसअर्थेवरवुरे ॥ श्रीसी० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ मूलपटेके० उत्तर्गमार्गे अथवा प्रथमथी पढिकमणु नाप्युके० कहुते के
मरुहुते तेकहेते के जे पापतणुअणकरवुके० पापनुजेनकरवु तेनु नामपढिकमणु
कहीये यत जइपढिकमिथ्यव ॥ अयस्मकाठणुपावयकम्म ॥ तंचेवनकायव ॥ तो

होऽपएपडिक्कंतो ॥ १ ॥ इतिआवश्यके पएके० उत्सर्गपदं अथवा पएके० प्रथमथी
पडिकम्याइति तेमाटे गक्तिके० गक्तिमाफकजावेकरीने अन्यासकरे एटलेगक्तिजावथी
अन्यासकरे तेपण जगके० जेहनेअर्थे पापअणकरवाने अर्थे वरबुंके० आदरबुं ए
टले गक्तिअन्यासकरे तेपएपठेपापनकरे इतिजाव अथवा परमाथे जगतेमोक्क तेने
अर्थे वरबुंके० आदरबुं अनेकतीतुंनामपणजगविजयने तेपण सुचव्युं ॥ १८ ॥

टालत्रीजो, तुगीयागिरिगिखरसोहेएदेशी

देवतुऊसिद्धांतमीगो ॥ एकमनेधरिं ॥ दुष्टआलं

वननिहाली ॥ कद्दोकेमतरिं ॥ देवतुऊ ॥ १ ॥

॥ अर्थ ॥ हवे त्रीजोटाकहेने एने बीजाटालसाथेएसंबंधते जे बीजाटालमां एम
कहुंकेपापनकरबुं तेपडिकमणु माटे त्रीजाटालमांकहेने के पाप नीरीतें नथाय जो ही
णाआलंवननहोय तोपापनथायतेकहेनेजे हेदेव हेपरमानंदविलासी तुऊसिद्धांतके०
ताहारोजे आगम म्या षादसैलीरूप ते मुऊने अत्यंत मीगो लागेते इतिजाव ते एक
मनेधरिंके० एकाग्रचित्तंकरी धरीराखीये अने दुष्टजे हिणाआलंवन ते नेहालीके०
जोइने एटले कोऽकं कोऽकारणे कांऽविपरीत अंगीकार कहुंहोय ते पोतेधारीराखे तो
ते धारीने हेसज्जनपुरपो तमेकहां जे केमके० केवीरीते संसारसमुद्रतीरे ॥ १ ॥

दुष्टआलंवनधरेजे ॥ नम्रपरिणामि ॥ तेह्वाव

श्यकेजांप्या ॥ त्यजेमुनीनामि ॥ देवतुऊ ॥ २ ॥

॥ अर्थ ॥ माटे दुष्टके० दूषणनहित जे अपवादेंसाधनहोय ते जेकोऽचित्तमांधरे
तेतो नम्रपरिणामिके० संयमक्रियाथी जागात्रेपरिणाम जेहना एहवा जे लिंगीहोय
तेहने आवश्यकनेविषे जांप्याके० कह्यात्रे मुंकह्यात्रे के मुनीनामिके मुनीनामनाथणी
एटले जे मुनीश्वरहोय ते तेवालिंगीने त्यजे के० ठांने ॥ २ ॥

नियतवासविहारचेईय ॥ नक्तिनोधंधो ॥ मूढअ

जालानथापे ॥ विगयपडिवंधो ॥ देव ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवे दुष्टआलंवन देवाडवामाटे षारवांधेते ते एकनियतवासविहारके०
नित्यवासेविचरबुं एटलेनित्यवामकव्यइतिजाव एकस्थानकरहेहुं एमकेऽक्यापठे बी
जो चेऽयनक्तिनोधंधो एटले चैत्यजेदेहेहं तथा जिनप्रतिमा तेहनोधंधो जे कार्य

व्यग्रता ते साधुनेकरवो एटलेजिनपूजादिक करवी इतिनाय ग्लीत्रीजो मूटके० मू
 र्खे ते अङ्गालानथापेके० आर्यानोलानथापेते एटले साप्रवीरोहोरीजावे ते साधुने
 खपे एमथापेते चोथो विगयजे दुप्रदहीप्रमुख अने कडाप्रियनेप्रिपे पडिवरोके०
 प्रतिवध आसग एटलेप्रियनालोत्पि तेएमकहेते के प्रियखाता दोपनथी यत
 नीआवासविहार॥चेइयनत्तचअङ्गीयालान्॥प्रिगंसुअपडिव६॥ निदोसचोइयाविति

कहेनुग्रविहारजागा ॥ सगमआयरिउं ॥ नियतवा
 सनजेवदुश्रुत ॥ सुणितंगुणदरिउं ॥ देव० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेउग्रविहाररूप ६र दृष्टातेकरी देखाडेते जेकोईक एमकहेते के उग्रविहा
 रथी थाकाथका सगमआयरिउंके० सगमाचार्य नियतवासनजेके० नित्यवासीपणोन
 ज्युते तेसगमाचार्य बदुश्रुतके० ज्ञानी पुरुषहता एवुअमे सुणितंके० आगममांहेसा
 नल्युते एटले गुणसमुद्र तथाबदुश्रुत एवासगमाचार्य नित्यवासकवुजकखो तेथीअमे
 पणजाणीये हैये जे एकठामेरेहेतादोप देखातो नथी एमकहीने नित्यवास थापेते
 यत सगमयेरायरिउं ॥ सुद्रुतवस्तीतहेवगीपडो ॥ पेहितागुणदोस ॥ नियावासपवन्नो
 क ॥ १ ॥ इतिवदनकरिण्युको ॥ ४ ॥

नजाणेतरीणजघा ॥ बलधिविरतेहो ॥ गोचरी
 नाजागकल्पी ॥ बहुरह्योजेहो ॥ देव० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एरीतेजेकहेते तेनेउत्तर करेते के जे एमकहेते तेपुरुषनजाणेके० नथीजा
 णता एटले नथी गणता जे खीणके० उडुययुहतु जघाबलके० जघानुबल एटले
 दिम्बवानीशक्तिहतीनही बली धिविरके० घडपणहतुएवा तेहोके० तेसगमाचार्यहता त
 थाउपलक्षणथी दुर्जिदहतो शिष्यनेप्रिहाकराव्युहतु बलीतेअप्रतिवधपणे रह्याहता
 तेपणगोचरीनाजाग गाममाकटपीनेरह्याहता एटले एकधरआहारनलेता एवोयकोत्र
 दुरह्योके० घणुएकठामे रह्यो जेहोके० जेसगमाचार्य यत उमेसीसपवास ॥ अप्पडिव
 ६अजगमत्तच ॥ नगणतिएगखित्ते ॥ गणतिवासनिययवासी ॥ १ ॥ एटले नित्यवास
 नकरवो इतिनाय तेसगमाचार्यनु कथानक आवाइयकसूत्रथी जाणवु ॥ ५ ॥

चैत्यपूजामुक्तिमारग ॥ साधुनेकरवी ॥ जिणे
 कीवीवयरमुनिवर ॥ चैत्यवासवरी ॥ देव० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवे चैत्यपूजाके० प्रभुप्रजाते मोक्षनुमार्गते तेमाटे साधुनेकरवी केमके
 अमेनकरीयें तो एदेरासरनी संजालकोणकरे जोमूकीआपीयें तोविधेदजाय तेमाटे
 अमे असंयमअंगीकारकयुंते तेउपरदृष्टातदेखाडेते के जिकेके० जेकारणमाटे
 श्रीवयरस्वामीआचार्यें पूजाकिकरीते चैत्यवासके० देहरानेविपे पुष्पादिक उवीके०
 थापीने प्रभुनक्तिकरीते माटे निर्दोषतेइतिजाव यतचइयपूयाकिवयर ॥ सामीणा
 सुणियपुव्वसारेणं ॥ नकयापुरियाइतया ॥ तउसुरकंगसाहुणं ॥ १ ॥ इत्यावइयके एक
 पुष्पादिकलाव्या एटज्जुजदेवते पण आवाकारणहता ते देखतानथी ॥ ६ ॥

तीर्थउन्नतिअन्यशासन ॥ मलिनताटाणे ॥ पूर्वअ
 विचितपुष्पमहिमा ॥ तेहनविजाणे ॥ देव० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जे तिहांतो तीर्थके० जिनशासननी उन्नतियतिहतीवली अन्यशासनके०
 अन्यतीर्थनी मलिनताके० मेलाशकरवाने टाणेके० अवशरे तेपण पूर्वअविचित
 के० पूर्वेपुष्पऊतारीनेलाकखाहतां एवा फूलहता तेहनो महिमाके० महात्म्यहहु
 ते नवीजाणेके० एहवीवातनी जेने खवरनथी तेनूलेते एवयरस्वामीनुचरित्रआव
 श्यकथीजाणवु यतः ॥ उहावणापरेसि ॥ सतिउज्जनावणंचवडलं ॥ नगपांतिगणे
 माणा ॥ पुव्वच्चियपुष्पमहिमंच ॥ ७ ॥ इत्यावइयके ॥ ७ ॥

चैत्यपूजाकरतसंयत ॥ देवचोईकह्यो ॥ शुभमनेप
 एमार्गनाशि ॥ महानिशींलह्यो ॥ देव० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ चैत्यके० जिनप्रतिमातेनीपूजाकरतांथकां संयतके० इव्यांलगीसाधुते
 देवचोईके० देवनाइव्यनोजोगवनारो कह्योते एटलेसंयतनेपूजाकरता देवइव्यनीसं
 कारहेनही माटेदेवइव्यनोजोगीकहीयें जिनपूजाकरुं एवापरिणामते शुभमनकहीयें
 पण एवीकरणीकरतांथको मार्ग जे जैनमार्गतेनोनाशकरेते एटलेउन्मांगं प्रवर्तेते
 एरीतेमाहानिशीयसूत्रमा कह्युंते तथाचतत्सूत्रं एवंचणे गोयमा केअमूणियस समय
 सप्रावे उमन्नविहारीणीयवासीणो अदिठपरलोगपत्रवायंसंयमती इत्रीससायगारवा
 इस्तुधिप्रागढोसमोहादंकारसमीकाराइस्तुपडीवडोकसिणी संयमसयम्मंपरम्मुहेनिदय
 तिसनिग्विणअकलुणनिक्विचे पावयरणेकनिविष्णुडी एगंतेणंअइचंदरोदकूरानिगाहि
 उमिहदिवीणो कयसवसावजजोगपत्रवाण विष्णुमुक्तासेससंसारंन परिगाहे तिविदे
 णंपडिवन्न सामाइएवद्वताए नजावताएनाम मेतमुंने अणगारे महव्यथारी समए

नविना एवमन्नमाणोसबहाओमग्ग पयत्तिततद्वाकिज अम्हे अरहताण जगयताण
 गयमल्लय हीयसमजणोवह्वेणणे विचित्तवत्थपत्तीधूयाऽ एदिपूयासकारेहि अणुदीय
 अमज्जवण पकुवाणा तित्थूत्थपणकरेमो तंचणोण तहति गोयम्मासमणुजाणोञ्जा
 सेनयवकेणअछेण एवबुद्धेजहाण तंचणोण तहत्तिसमणुजाणिञ्जा गोयमातिथ
 ठाणुसारेणअसयमवादुल्लेणचमूलकमासय धूलकमासवाओय अअयसाय पडुञ्जा
 थूलोयरसूहासूह कम्मपयडिचधोसवसायअरियाणाचवयजगो वएजनेणच आ
 णाईकम्मो आणाईकम्मेणतु उमग्ग्यागामित्त उमग्ग्यागामितेणच समग्घपत्तोयण उम
 ग्घपवत्तण समग्घविप्पलोयणेणच जईणमहत्तिआसायणा तउअणत समारोदिम
 णएएण अछेयगोयम्माणोणत तहत्तिसमणुजाणिञ्जा ॥ इत्यादिकमहानिगीयेतृती
 चाध्ययने अथवा महानिशीयेपचमाध्ययनेपणपाठे यथा सेनयवजेणकेई साहु
 वा साहूणीया निग्घाथे अणगारे दवउयकुञ्जासेणकिमालाविञ्जा गोयम्मा जेण
 केईसाहूवासाहूणीवा निग्घाथे अणगारे दवत्थयकुञ्जासेण अजएवा देवन्नोएइवादेव
 च्चगेईवाजावण उमग्घपयईएवाडुरुळ्ळयसीलेईवाकुसीईवाआजवेञ्जा ॥ इत्यादि ॥ ७ ॥

पुष्टकारणविनामुनिनवि ॥ इव्यअधिकारी ॥ चैत्य

पूजायेनपामे ॥ फलअनधिकारी ॥ देव ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटे कोइशासननोउद्योतप्रमुख मोहोटापुष्टकारणविना मुनीश्वरते इव्यअ
 धिकारीके ० इव्यस्तवनाअधिकारी नत्रिके ० नहोय जेकारणमाटे चैत्यपूजाकरतासर्वफ
 लनपामे केमके अनधिकारीके ० जेहनेजेहनेअधिकारनही अनेते करेतो तेहने फ
 लनपामे अन्यथा अधिकारीतोफलपामे यत अकसिणपवत्तगाण ॥ विरयाविरया
 णएसखलुञ्जतो ससारपयणुकरणो ॥ दवत्थयकृवदिष्ठतो ॥ ? ॥ इतिवचनात् ॥ ते
 माटेमुनीनेनकरवी कस्तीणसयमविउपुप्फाइयनइष्ठति ॥ इतिवचनात् ॥ अनेवयरस्वामी
 तो कारणे प्रवर्त्या माटेतेने तोफलवतजने ॥ ८ ॥

मार्गअन्नियपुतअळा ॥ जानयीलागा ॥ कहे

निजलानेअतृप्ता ॥ गोचरीनागा ॥ देव ॥ १० ॥

अर्थ ॥ कोइकप्राणी निजलानेअतृप्ताके ० पोतानेजाने अतृप्तपका तथा अळा
 जानयीनागाके ० आयांने जाजे लप्रनेगृइने यजी गोचरीनागाके ० गोचरीनाआल
 सुने तेहने कोइकप्रेरणाकरेजे आयांनोआएयो अहारकिमफरोठा तिवारं इमकहेजे

मार्गत्रयपुनकं ० अणिकापुत्रनेमार्गे एतले एजावजे अणिकापुत्रेन्नाथवीनोत्रायो
 आद्वारलीगेने नेमार्गे त्रसेपाजलसेयेये जोदोपदोयतो तेअरणीकापुत्रकेमजीये
 माटे आर्यानो आयोआद्वारनिदोपने परवचनत्राययकं ॥ यतः अङ्गियजाचेगिहा ॥
 तदणलात्तेणजेअननुष्ठः ॥ निस्कायगियाजगा ॥ अत्रियपुनचवडनन्ति ॥ १ ॥ १ ॥

नजाणेगतशिष्यअवमे ॥ थिविरवजहीणो ॥ मुगुण
 परिचितसंयतिकन ॥ पिमविधिहीणो ॥ देव ० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ हवेजेएमकहेते तेहनेवपकोदेतामदुनेऊपेअदीएने के जे अरणीका
 पुत्रना दृष्टांत आपेनेने नजाणेके ० नवीजाणता जे तेअरणीकापुत्र आर्यानोत्रायो
 आद्वारलेता पाण कहेवाद्दता जे गत शिष्यके ० शिष्यनासमुदायपाजेनहतो वजी अवमे
 के ० डुकालहतो एतले एजावजे डुकाल जाणी शिष्यनेविहार कराच्यो हतो वली पोता
 नोपण थिविरके ० वृक्षावस्थादति तथा वलहीणोके ० गक्तिहीणहता गोचरीयेफर
 वाने असमर्थहता तथाआर्याजेपुष्पचेलानामेसाथवी तेपण जलागुणनीपरिचयवान
 हती तेसंयतिके ० माथवी तेणेकृतके ० कयो एतले आयो एवोजे पिडके ० आहार
 तेवली विधिके ० विधिमहित लीणोके ० लीयोते तेकारणतोकोंगणतानथी अने
 केवल आर्यालान गवेपेते यतः ॥ अत्रियपुत्तारिउं ॥ जन्पाणांचपुष्पचूलाए ॥
 उवणियंजुजंतो तेणेवचवेणअंतयडो ॥ १ ॥ गयसीसगणउमे निस्कायरियाअपञ्चजे
 येर नगणंतिमहाविमटा अङ्गियलाजंगवेसंतो ॥ २ ॥ तो सहाधिके ० सखाइशि
 प्वाडिकठतापण सवसुख एमकहेते इतिजाव ॥ ११ ॥

विगयलेवीनित्यसूजे ॥ लटपुटजणे ॥ अन्यथा
 किमदोपएह्नो ॥ उदायननगणे ॥ देव ० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हवे केडक एमकहेते जे विगयवावरवी निरंतरकडे एमपोते लटपुटय
 का जणेके ० कहेते एतले निरतरविगय वावरतादोपनथी एवूबोलनार ने कोडक
 रुडामाधु वपको आपे के जाई विगयतो साधुने निरंतरलेवीकडेपेनही यतः विगई
 विगईजीयो ॥ विगईगयंजोउजुंजईमाहु ॥ विगतीविगतीसहावा ॥ विगतीवीगतीव
 लानेई ॥ ॥ इतिवचनात् एमकहे तेहनेपात्रो आधीरीतेउत्तरआपे जे अन्यथाके ०
 जोविगयवावरनां दोपहोयतो तेउदायनराजकपीये केमगणोनही एतलेएजाव जे

विगयलेतादोपहोयतो उदायनरूपिये केमगारीहती यत नचपापाणया चतूपाजा
वलवियमप्रिसु॥तोअत्र कूपडित्तन्न॥उदायनरिसिप्रर्षसति॥१॥इत्यापश्यके॥१॥ २॥

उदायनराजपितनुनवि ॥ सीतलुद्धसदे ॥ तेह

ब्रजमाविगयसेवे ॥ सूतेनलहे ॥ देव० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हवे उत्तरकहेते जे उदायनराजकृपीना तनुके० शरीरनेपिये शीतके०
टाढुं यने लुक्के० लुखु तेनविके०नथी सहेयातु एटले राजवीयका दिक्कालीरीने
अनेरोगीपृशरीरते तेमाटे सहननथीथातु इतिनात्र माटेउदायनरूपिये प्रजमाके०
श्रीगोकुलमा विगयवावरीने एहवू विगयवावरवानुकारणते मुढ नजहेके० सुनथी
जाणता एके कोइकारणेविगयवावरी एटले ते आंतुलेइने पोते वावरनार उजमाल
थयाते यत सीयललुक्काणुचीय ॥ वएसुविगईगएणजावित्त ॥ हृष्टविणणतिसढा॥
किमासिकदायणोनमुणी॥ एकथाउंसर्ग आवश्यकवृहत्तृत्तिये वदनावश्यकेते ॥१॥ २॥

लोकआलवनेचरितं ॥ जनअसयतने ॥ तेह

जगमाकाइदेखे ॥ धरेतेहमने ॥ देव० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ एम लोकके० मनुष्यलोकतो आलवनेचखोठे वाल वृध सूत्र अर्थ इ
व्यादिक आपढ प्रमुख आलवनकरे जेमहुवालकतु अथवावृ-वृतेमज सूत्रनणु
रु अर्थनणुतु आइव्यदोहिनुरे अथवाआर्देत्रनानुरे हमणाइनिक्कादिकते तथाहु
आजारीतु इत्यादिकनिश्रापढकरीने पठेआलवनखांले यत मुत्तउवालबुद्धे असहुद
वाइआवइआय ॥ निस्तानपयकाउ ॥ सथरमाणाविसीपति ॥ १ ॥ इत्यावश्यकेए
मअसयतनेआलवनेजेचखोठे तेहवाअयत्तायेचालवानीइठाकरनारजननेआजवनप
णाठे तेप्राणीजगतमा जेकाइ नियतपासादिकदेखेते मनके० मनमाहे वरेके० धारी
रावे पठेकोइपुठेतिपार तेहृष्टातदेखाडे इतिनात्र यत आलवणाणजोगो ॥ नरिआो
जीवस्तथरुक्कवकामे जजपिर्षजोए ॥ ततआजवणकुणइ ॥ १ ॥ इत्यादि ॥ ॥१॥ ४॥

शिथिलआलवनगहेमुनी ॥ मदसवेगी ॥ सयता

•लवनसुजसगुण ॥ तीव्रसवेगी ॥ देव० ॥ १५ ॥

अर्थ तेमाटेजे मदसवेगीके० अटपसवेगवतमुनीहोय तेशिथिलविहारीना थोठा
लीएते जेमभेषुगामा मयुआचार्य सुगालमां पण एकठामेरह्या प्रतिवधतज्योनहीपा

सत्वाथया तेमाटे एमकरतांपण प्रचुवेधर्मदीतो एमजणायठे ॥ गाथा ॥ जेजठ
जाजऱ्या बहुसुआचरणमंदसंघाणं ॥ इत्यावश्यके तथा तीव्रसंवेगीके० आकरावै
राग्यवंततेतो संयतालंवनके० संयतमुनीराज तेहुनो आलंवनकरें जे अमुक मुनी
राजें निक्कुकप्रतिमावही तथाअमुकमुनीराजेंउपसर्गपरिसहसहनकखा तोहुंपणतेवा
सहनकरं अथवातपकरं एवीरीतिकरतां मुजसगुणके० नलाजस्तनोगुणवधारे ॥ गाथा
जेजठजयाजऱ्या ॥ बहुसुआचरणकरणमावत्ता ॥ जंतेसमायरंती ॥ आलंवण
तीव्रसंघाणं ॥ १ ॥ इत्यावश्यके एहालमांघणुं वदनकरिर्युक्तिनोअधिकारठे एत्री
जाटालमांएमकहुंजे हीणाआलंवनलेऱ्ने पोतेहीणाचारीयाय पठेजेपोतेंहीणाचारी
होय तेखुऱ्चाचारीना त्रिऱ्काठे तेवातचोथाहालमांकहेठे ॥ १७ ॥

हालचोयोप्रचुपार्श्वनुं मुखहुंजोतांनवनवनापातिकखोतां एदेशी

सुणजोसीमंधरस्वामी ॥ वलीएककहुंसिरनामी ॥

मारगकरतानेप्रेरे ॥ दूर्जनजेदूपणहेरे ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवे हेथ्रीमंधरसाहेवतुमे सुणजोके० अवधारजो वलीके० पूर्वेकही ते
थीवीजिवात एकहुं सिरनामीके० मस्तकवडेतुमने नमस्कारकरीने जेखुऱ्मार्गना
करताके० पालता एवाने प्रेरेके० उदीरे एवाजे इर्जनके० खलपुरुपठिऱ्चान्वेपीठे ते
दूपणहेरेके० पारका अठता दूपणजूए ॥ १ ॥

कहेनिजसांखेत्रतपालो ॥ पणधर्मदेशनाटालो ॥

जनमेल्यानुंसुकाम ॥ बहुबोल्हुंनिदाठाम ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवे तेएमकहेठे जेपोतानीसाखेत्रतपालो अनेधर्मकरो पण लोकजेलाक
रीने धर्मदेशना आपवानुंसुकामठे माटे एवातनेटालो एमउपदेगकरी लोकजेलाक
खानुसुकामठे केमकेघणुं वोलतां कोऱ्अवगरे निंदांनुंस्थानकपणथाय ॥ २ ॥

एमकहेतांमारगगोपे ॥ खोटुंदूपणआरोपे ॥

जेनिर्जयमारगवोले ॥ तेकह्योधीपनेतोले ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ एवीरीतना वोजनाराते मार्गगोपेके० खुऱ्मार्गने उजवेठे खोटुंदूपणके०
खोटादूपणनोआरोपकरेठे केमके जेप्राणी निर्जयके० कोऱ्कोनयनरावे अनेखुऱ्म

गैनापे ते द्वीपनेतोले शास्त्रमा कथोत्रे उक्तच ॥ जोसम्मजिणमग्ग ॥ पयासणनि
प्राणिरासेतो ॥ सोचवाणजणाण ॥ दीयसमोचरस्समुद्दिमि ॥ १ ॥ इति ॥ ३ ॥

अज्ञानीगारवरसिया ॥ जेजनवेकुमतेग्रसीया ॥
तेहनोकुणटालणहार ॥ वणधर्मदेशनासार ॥४॥

अर्थ ॥ जे अज्ञानिके ० मिथ्याज्ञानीहोय अथवा गारवरसियाके ० इदिगाररस्त
गारव सातागारव मांहेमग्रथयाहोय वली जेप्राणी कुमतिग्रसियाके ० कदाग्रहदुःख
दाये ग्रसायीरह्यांठे एटलेअन्यदर्शनना ग्रहणकरनाराठे इत्यादिकनी कुमतिते सार
के ० प्रधानएह्वीजे धर्मदेशना तेदीशानिनातेथोनी कुमतीने बीजो कुणटाजणहार
ठे अने सारधर्मदेशनाविना कुमार्गसुमार्गनी शीखवरपडे ॥ ४ ॥

गीतारथजयणावत ॥ जवनीरुजेदमदत ॥ तस
वयणेलोकेतररीये ॥ जेमप्रवहणथीजरदरीये ॥५॥

अर्थ ॥ हवे ते देशनाकेवापुरुषअपे तेकहेत्रे जे गीतार्थहोय गाया ॥ गीपण
इसुच ॥ अद्योतस्सेवहोइवरकाण ॥ उचणणयसजुत्तो ॥ सोगीयगोमुणेषवो ॥ १ ॥ त
थाजयणावत एटले उकायनारकुरुहोय वली जवनीरुके ० ससारनीत्रीकराखनारहो
य केरखेखोटुबोलीयेतो ससारवधे अने महतके ० महोटाहोय एटलेगुणेरिगुह्याहो
य तेवाउत्तमपुरुषोनावचनयकी लोकमाथीतररीये जेमजरसमुद्दिमां प्रवहणके ० जहा
जथी पारपामीये तेमगीतार्थनी देशनाये ससारसमुद्दिथीतररीये ॥ ५ ॥

बीजातोबोलीगोले ॥ सुकीजेनिर्गुणटोले ॥ जा
पाकुशीलनोलोसो ॥ जनमदानसीथेदेसो ॥६॥

अर्थ ॥ हवे जे गीतार्थविनामाहीमाहीयातोकरेठे तेने सीखामण आपेठेके गीता
र्थविना जेबीजा तेतोबोलीनेके ० देशनाप्रमुखआपीने श्रोतानेससारसमुद्दिमां बोळ
के ० बुमाडेठे माटेएवा निर्गुणटोजानेसुररीये गीतार्थविनापणुटोलुमब्युहोय पणते
शाकामनु केमके जेअगीतार्थे तेथणुबोले उन्मार्गपरुपेतोतेहने जापा कुशीजने से
रोजाणया ते जनके ० हेजन हेजोकएमजौकीरुनापाएकवचनमाटेएमकहेबुजे हेजो
को एवातमहानिशीयसूत्रमां देखोके ० जुउ यथा कुसीजोसन्नपासठे ॥ सद्यदेसवने
तद्दादिठी ॥ एवइमेपच ॥ गौयमाननिरिक्कए ॥ १ ॥ पचेएसुमहापाये ॥ जोनवजीऊ

गोयमा ॥ तलावाऽकुसीजेदिं ॥ नमीद्वितोमुमर्जहा ॥ इतिमहानिगीये ॥ एमां एम
 कहुंजे पासत्यादिकपांचनेजेनवरजे तेमां संजापकुशीजादिकदोयथावे अनेतंदोययीनु
 मनिनीपरंसंतारनमे तथा ॥ तहाजिप्राकुसीजे गंरां अणोगहा तित्त कहुअ कताय
 मदुराई लवणाई रसाई असायंते अदिछासुयाई ऽयपग्लोगांनचविरुऽाई मद्रोसाई
 मयारजयारुञ्जारणाई अवंसंप्रकाणं संताजिउंग्गाई वाचणंते अन्नमयन्नधम्मदेम
 पावत्तणाणव जिप्रा कुतीजेणे एतेजयवं किजासाए विजासाए कुनीजत्तंनव ऽ गोयमा
 नवऽसेजयवं जइएवं ताधम्मदेसणंनकायवं गोयमा सावक्कापंच प्राणं वयणापांजो
 नजाणइ वित्तेसं बुनुपितस्सनखमंकि मंगपुणदेशणंकाऊ इतिमहानिगीये ॥ ६ ॥

जनमेजननीनहीईहा ॥ मुनीजापेमारगनीरीहा ॥

जोवहुजनसुणवाआवे ॥ तोलाजधर्मनोपावे ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जनमेजनके० लोकजेलाकरवानी नहीईहाके० ऽवातोनयी पणधर्मनी
 प्रातिजाणीने लोकथावीवंसेठे तेनेमुनीश्वर जैनमार्गजापे पण निरीहूके० निरीह
 थकाकहे पणकोडीमात्रनीआशानराखे अनेयशतथा माननी ऽवानराखे एरीतंधर्म
 वेगनादेता कटाचित् घणालोक सांजवाआवे तोधर्मनोलाजघणोयाय घणालोक
 धर्मपामे संतारतरे ॥ ७ ॥ ८ ६ ७ ८ ० ० ७ ०

तेहनेजोमारगनजापे ॥ तोअंतरायफलचाखे ॥

मुनिशक्तिवतीनविगोपे ॥ वारेतेहनेश्रुतकोपे ॥ १० ॥

अर्थ ॥ तथाजेलोकधर्मसांजवाआया तेहनेयर्ममारग नजापेके० नसंजलावे तो
 ते मुनीयें ज्ञाननोअंतरायकखो तथा विघ्न कखो तेहनाफल चाखेके० नोगवे एटले
 ज्ञानावरणीकर्मवांधे गाथा ॥ अन्नाणीवरकाणंकरेइ ॥ जोतस्नहोऽपावफलं ॥
 नाणीविज्ञानजासइ ॥ सोजहएनाणविग्यखु ॥ १ ॥ इतिहितोपदेशमालायां तेमाटे
 मुनीमां जोदेशनाआपवानी वतिशक्तिहोय तोगोपवेनही अथवा वेगनाआपतोय
 को थाकेनही तथा धर्मवेगनादेताथकाने जे वारेठे नाकहेठे तेप्राणीने श्रुतकोपेके०
 नवांतरेज्ञानावरणीवांधुंहोय ते उदयथाय अज्ञानपणुआवे एटले श्रुतकोपुं ॥ १० ॥

नविनिंदामारगकहेतां ॥ समपरिणामंगहृगहृतां ॥

मुनीअहचरितमनरंगे ॥ जोईलीजेंवीजेअंगे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ एटलेखुदमार्गकहेतांनिदानथी केमके वेशनातेज्ञाननोहेतुने समपरिणा
 मैके० रागद्वेपरहितपणे एटलेखुदकपरराग वेपनकरे अनेकोडुनु नामजेइ तेनाअपर
 एपाद नत्रोले एरीते गहगहताके० हरपपामीजापे एमथाडकुमारनुंचरित्र वीजुअ
 गश्रीमुषगडागसूत्रना वीजाश्रुतस्करे उघाअव्ययने जोइलेजो ॥यथा ॥ इमवयंततुम
 पावकृवपावाईणो गरिहसिसबमेउपावाईणो ॥ पुढोपुढोकिट्टयता ॥ सयंसयदिही
 करेनिपाउ ॥ १ ॥ तेअन्नमन्नस्सगरहमाणा ॥ अरुक्तिउसमणामाहणाय ॥ सताय
 अघीअसतो ॥ अनघीगरहामोदिघीनगरहामो ॥ किंचिकिचिनकिंचि ॥ रुवेणमनि
 षारयामोसदिष्मिगगुकरेमिपाउं इत्यादिकअधिकार मननेरगेकरीनेजो ॥ ९ ॥

कोईजापेनवीसमजावो ॥ श्रावकनेगूढाचावो ॥

तेजुठकहालइछा ॥ श्रावकसूत्रेगहियछा ॥ १० ॥

अर्थ ॥ वजीकोडकणमकहेने जे श्रावकने गूढाचावोके० सुद्धमअर्थसुसमजावो
 जो एनदीगमजावो जोतमेसमजावशोतो सर्वनेपूठताफिरइो सामाआपणाठिडजो
 जो एरीरीते जेरुहेने तेजुवुरुहेने केमके श्रावकनेतो श्रीजगवतिसूत्रमध्येउदघ ग
 णियछ पुष्पीछ अणिगयछ त्रिणिधियछ इत्यादिकपाठकह्योने माटेजोश्रावकनेगू
 ढअर्थनसमनाच्याहोय तोएपाठकेमरुह्योने इतिचाव ॥ १० ॥ ० ० ०

फटेकोईनवीसिजोमी ॥ श्रुतमानहीकाईखोमी ॥ तेमि

व्यानुठनचाया ॥ श्रुतजलधिप्रवेशनाया ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ वजीफिटलाक असमजम एमवोनेने के नवीसीजोडीके० नवाग्रथ अथ
 या मतपन सजाय जोडवानु सुझामने केमके श्रुतने० सिद्धांतमातोकाइखोडनथी
 एटने सिद्धांतमांने तेअतातमे अत्रिकुणुंरुहेसो एवुरुहेने तेपण मिय्याके० खोटुक
 हेने कारणने सिद्धांतमांथी कद्दीनेजेअथक्याने तेजावने ते श्रुतजजधिके० श्रुतरु
 पममुद्मा प्रवेशअवाने नागाअरिगात्रे एटनेसमुद्मा जोनावाहोय तोप्रवेशथाय ते
 मन सिद्धांतपममुद्मापण जो एअयप्रकरणरुपीनाउडाहोय तोजप्रवेशथाय ॥ ११ ॥

पूरवमूरीजोकीरी ॥ तेणेजाननिकरवीसिद्धी ॥

नामंरुकीशोअमं ॥ नरीकरवोजोयोममं ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ एतुगाती वनी प्रतिशदीयोयाके तो पुरांचायजे जोडीकीरीने तेहज
 नांने तेणे० तमाटे जोनरीअरीमिद्धि० नरीजोडीनररी एमयातसद्वयपी

एटलेनवाप्रकरणप्रमुखजोडवानही एमसिद्धयुं एवुंवीलनारने उत्तरकहेठेके तो पू
 वेंसर्वउत्तमजीवोयया तेणेसर्वधर्मकखांठे तेमाटे तमेवलीधर्म मुंकरवाकरोठो तमने
 पणनकरवो केमके पूर्वाचार्यजोडीकरीठे माटेआपणनेनकरवी तोपूर्वधर्मपणयणाजो
 वेंकखोठे माटेआपणनेनकरवो ए मर्मके० एनाव ॥ १२ ॥ ॐ ० ०

पूरववुधनेवहुमाने ॥ निजशक्तिमारगग्याने ॥ गुरु
 कुलवासीनेजोमी ॥ युगतिएह्मानहीखोमी ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ माटे जोग्रंथनोजोडनार आवोययीनेनवाग्रंथजोडे तोतेमांकांइवोपनथी
 पूरववुधनेवहुमानेके० पूर्वपंडितगीतार्थयया तेहनुवहुमानकरेजेपूर्वाचार्यआगलेंहुंते
 शाहीतावमांतुं पणतेनुवचनखंडेनहीतथापोतानी शक्तिप्रमाणेयाजनाकरे पण अ
 धिकयोजनानकरे जोअधिकयोजनाकरे तोकोइकठेकाणेखाटुंआवीजाय माटे शक्तिप्र
 माणेजोडे वलीमार्गग्यानेके० जैनमार्गनुंज्ञानचोखुंनिर्मलहोयतोजोडे वली गुरुकुल
 वासीहोय तेसंप्रदायछुडजाणे तेवारंयथार्थजोडाय एवापुस्तपेजोडवु युक्त घटमा
 नठे एह्माकांइखोडीके० हाणीनथी ॥ १३ ॥ ॐ ० ० ० ० ० ०

एमश्रुतनोनहीउठेद ॥ एतोएकदेशनोचेद ॥

एअर्थसुणिवह्नासें ॥ नविवरतेश्रुतअन्यासें ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ एरीते नवीजोडीकरतां श्रुतज्ञाननो उठेदनथीथातो पणश्रुतवृद्धिथायठे
 एतोएकदेशंनेदठे एटले ग्रंथनामेचेदठे पण आत्यंतिकचेदनथी वली एग्रंथनोजे
 अर्थके० जावते उह्नानेके० हरपे मांनजीने नव्यप्राणीते श्रुतज्ञाननणवाना अन्या
 तमांवते केमके तेहनामनमाहे एमउपजेके आग्रंथमां आटलीवातकहीठे तोसि
 क्षांतमांतोयणासूक्ष्मनावकद्याह्जं तेसांबंधारेनणवानो अन्यासकरे माटेनवीजो
 डीकरवी ते सिक्षांतनीवृद्धिकरेठे पण उठेदकरतीनथी इतिनावः ॥ १४ ॥

इहांदपणएककदाय ॥ जेखलनेपीमाथाय ॥ तोपण

एनवीगोमीजें ॥ जोसज्जननेमुखदीजें ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ इहांएकदृषणरुहेवायठे तेआवीरीतिके पंडितलोकजेग्रंथकरेठे तेथीपंडित
 नोयगवाढवोजायठे तेजेखजजोकहोयतेथीखमातुंनथी माटे ते खलजोकाने पीडा
 थायठे तोपणएनवीजोडीकरवी ते नवीगोडीजेके० नमूकीयें जोसज्जनपुस्तपने मुखया
 पीयें तोनवाग्रंथजोडताजजयें पणथाक्रियेनहीइत्यादिजायः ॥ १५ ॥

तेपुएयेहोसेतोप ॥ तेहनेपणइमनहीदोप ॥ ३३
मताहीयमेहीसी ॥ जोइलीजिपेहेलीवीसी ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ ते नवाग्रथजोडतां पुण्यथागे तेपुएयेकरिने सङ्गनलोकोने सतोपउपज
जे इहा सङ्गनपदवाहीरथीजीजीये तथा तेहनेपणके० तेसज्जकोनेपण एमदोप
नथी एटलेतेनेपणपीडानथाय केवीरीतेनथायके जो उजमताके० उद्यमकरिने हीय
डेहीसीके० हीयामाहरपपामीने एअर्थ प्रथमवीसीमां हरिनइसूरियेंकहुने तेजोइ
लेजो यत इकोपुणहोइदोसो ॥ जजायइखलजणसपिडति ॥ तहप्रियटोइठं ॥ विदु
सुयणाणअइतोस ॥ १ ॥ ततोचियजकुसल ॥ ततोतिसिपिहोइनदुपीडा ॥ सुधास
यापविति ॥ सधेनिदोसियाचणिया ॥ २ ॥ १६ ॥ * * * * *

कहेकोईकजूदीरीति ॥ मुनिजिदाजाजेचीति ॥ तेजू
वुंगुचमतिईहे ॥ मुनिअतरायथीवीहे ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ वलीकोईकतो जूदीजरीतेंकहेठे जें वेशनादेवानीनाकहीयेठेयें तेहनोआ
शय एठेजें मुनिवेशनादेतां अमारीनीदाजागोठो कारणकेतमे एवोमार्गपरुपोजेयकी
अमनेजिदाकोइआपेनही ते चीतीके० वीकनेमाटे वेशनादेवानी नाकहीयेठेयें तेसुठु
के० एमबोलनारापण खोटुकहेठे केमके जेयथार्थदेशनाआपनारमुनिठे तेसुनमति
ने ईहेके० वांठेठे एटले उत्तरोत्तर सुन अथ्यवसायराखनाराठे तो ते एहवा मुनि
राज तो अतरायथीवीहेठे के जोकोईने अंतरायपाडीसु तोपोतानेअतरायकर्मवधाते
तो एवामुनीवीजानी जिदाकेमजाजे इतिचाव ॥ १७ ॥ * * * * *

जेजनठेअतिपरणामी ॥ वलीजेहनहीपरणामी ॥
तेहनेनितेसमजावे ॥ गुरुकटपवचनमनजावे ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ माटे जे लोक अतिपरणामीठे एटले एकनिश्चैमार्गज आदखोठे तेपोतें
जआतवनमां आगलकेहेठे जे नेदलवजाणताकेइमारगतजे ॥ होयअतिपरणतिप
रसमयधितिजजे ॥ वली केटलाकलोकते नहीपरणामीके० केवल व्यवहारनेज आ
दरेठे तेक्रियाव्यवहारमाराता पणनिश्चैमार्गजाणताजनथी तेपण पोतेजआतवन
मांआगलकेहेसे केइनवीनेदजाणेअपरिणतमती ॥ सुदनयअतिहिगनीरठेतेवती ॥
एवचनथीतो एमजाणीयेठेयेंजे अतिपरणतिते निश्चयवादी अने अपरणतिते व्यव
हारवादी तथा विशेषावश्यकमध्ये तो वृत्तिकारेंएमजरखुठे जे इहशिष्यास्त्रिविधास्त

यथा अपरिणामा अतिपरिणामाः परिणामाश्चेति तत्राऽविपुलमतयोऽगीतार्था अपरि
 णतजिनमत्तरहस्या अपरिणामाः अतिपरिणामा अतिव्याप्तापवाददृष्टयोऽतिपरिणा
 माः सत्यक्षपरिणतजिनवचनास्तुमथ्यस्यवृत्तयः परिणामाः तत्रयेअपरिणामास्तेनया
 नांय. स्वस्वआत्मीयआत्मीयविषयो ज्ञानमेवश्रेयः क्रियावाश्रेय इत्यादिक स्तमश्रद्धा
 नाः चेत्ततिपरिणामाः तेषियदेवेकेननये क्रियादिकं वस्तुप्रोक्तं तदेतन्मात्रं प्रमाणत
 या गृह्यंत इत्यादिकजिख्वंते ऽहांतो पूर्वांक्तार्थपणलागेते तथा महानाप्योक्तार्थ
 पणलागेते वलीविज्ञेपें बहुश्रुतकहेतेखरु इतिजायः एहवाअतिपरिणामी तथा नही
 परिणामी जे लोकते तेहने नितेके० न्यायमार्ग स्याद्वादमार्गदेखादी गुरुसमजावेते
 अथवा नितेके० निरंतरदेशनायेंकरीसमजावेते तेकोणसमजावेते गुरुके० गुरुसमजा
 वेते एमवृहत्कल्पनाप्यमां वचनते ते मनमांजावीनेकहेते यतः अऽपरिणइअपरिणइ॥
 इएहंविमगंजपोपणासंति ॥ तंम्हादेसणमाइरुई॥ सुहगुरुसमगारुका ॥ १ ॥ १० ॥

खलवयणगणकुणसूरा ॥ जेकाढेपयमांपूरा ॥ तुज
 सेवामांजोरहीयें ॥ तौप्रभुजशलीलालहीयें ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे खललोकनावचनजेसूरवीरनी देशनाप्रमुखनेविपेते तेहनेकुणग
 एके० कोणखात्रमांआणे एटलेसूरवीरतेनेगणतीमांआणताजनथीजे खलपुरुपते
 ते पयके० दूधमांथीपण पूराकाढेते माटेजेदेशनातेगुणकारीते तेहनेअहितकारी
 कहेते तो हें प्रभुजी तेहनावचन लेखामांगणीयेंनही अने तुजसेवामांरहीयेंके० त
 मारीआज्ञापालीयें एटलेतमारीआज्ञाएवीरीतेंते जे देशनाआपतां लाजजथायने
 माटेदेशनाआपवी एतमारीसेवाते तेसेवामांजोरहियें तो जशलीजापामीयें प्रभुपद
 संबोधनकरी आगलसंबंधकखोते अथवा प्रभुतानोचशतेहनीजीजापामीयें इतिजा
 ॥ १९ ॥ एचोथाढालनेविपेखललोकें गुणवंतनेदूपणदीधा तेहनासमाधानकख
 वे पांचमांठालमां खललोकनिर्गुणीठतां पोताना आत्माने गुणीकरीमानेदे तंम्हा
 दीयेते तेसंबंधेपांचमोठालकहेते ॥ १९ ॥

ढालपांचमो रागरामग्री मंत्रीकहेएकराजसजामां एदे
 विपमकालनेजोरेंकेई ॥ उयाजममलधारीरे ॥ रागराम
 मारगलोपी ॥ कहेअमेंनुग्रविहारीरे ॥ १ ॥ श्री
 वनजगने ॥ तुजविणकवणआधारारे ॥
 तिजलधिधी ॥ वाहियहिनेतारंगे ॥

अर्थ ॥ विपमकालनेजोरेके० पांचमोआरो हुंमात्रसर्पिणीनेजोरे केटजाए
उठधाके० प्रगटथया जडके० मूर्ख वली मलधारीके० बाह्यगरीरेपणमेजा अनेयत्र
रंगपापमेलेकरी मलीनथयेला माटेमेलनाधरनाराकहा एटलेएनाउजे एडाजप्रा
दुढीआ लुकाआश्रींते पठेवीजाजीयोनेपणशीखामणदाखलनेह्वेते दुढीआआन
माथेगुरुनथी माटे एमकहुंजेउठधाजडमलधारी उक्तचपगचूजिकाया श्रुतहीनना
ध्यने विक्रमकालाउपन्नरसय ॥ पणहत्तरीयासेसुगएसुकोहडी ॥ अपरिगाहिरत
पहावाउंनारहेवासे ॥ १ ॥ सूर्यहीजणाजिणपडिमानत्तिनि ॥ सेहकारयासध्व
चारादुमेहा ॥ मलिणाडुगाइगमिणिवह्वे ॥ निस्कायरासमुष्पजिहात्तिनि एट
गुरुने तथागघनेठाडी मारगलोपीके० उन्मार्गपरूपीने तथा तेमने कोइपुत्रे तेनेएम
नरआपे जे अमे उग्रविहारना करनारउ तथा अमेअनुतमार्गपाभ्याठेये माटे श्री
जिनके० बाह्यअन्यतरलक्ष्मीयुक्त एहवाहेजिनराजतुज जगत्रने आजवनके
आधारठे पण हे प्रसुतमाराविना बीजोकोणआधारठे तमेतमाराजकिनाकरना
जे नक्तलोकेते तेहने कुमतिरूप जलधिके० समुद्र तेथकी बाह्यहीने ताराके
पारकतारो एटले नवनवाकदाग्रहउपजतावारो ॥ २ ॥ ० ० ० ०

गीतारथविणजूलाजमता ॥ कष्टकरेअनिमानेरे ॥ प्राये
गठीलगेनवीआव्या ॥ तेखूताअज्ञानेरे ॥ श्रीजिन० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ह्वेते मूर्खलोक गीतार्थविनाजूलाजमते अहकारेंकरीजेपोतानोएक
तपकड्यो तेहनाअनिमानेकरी कष्टकरता लोचनिदा उघाकुमाथु उघाडापग इ
दिककष्टकरता फरेठे पणप्राये एमजाणीयेठेयेजे तेलोक गठीलगेपणआव्यानथी
टलेगठीनेदपणनथीरुखो तोसमकेतनीवाततोवेगलींते तेप्राणीअज्ञानने विपेजखु
ठे केमके गुरुआणाविनाठेमाटेइतिजाव ॥ ३ ॥ ० ० ० ० ०

तेहकहेगुरुगङ्गीतारथ ॥ प्रतिबधेसुकीजिरे ॥ दर्शन
ज्ञानचरितआदरिये ॥ आपेआपतरीजिरे ॥ श्री० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीते पोतानुएकाकीपणु थापवामाटे एमकहेठे जे गुरुनोप्रतिबध
तार्थनोप्रतिबध तथागघनोप्रतिबध तेप्रतिबधेसुकरिये केमके प्रतिबधतेतो ड खनो
तुठे माटेप्रतिबधकोइसाथेनकरवो मात्र दर्शन ज्ञान चारित्र ए रत्नत्रयी आदरी
बीजोकोइकोइने तारणहारनथी थापेआपतरीजेके० पोतेपोतानीमेलेतरीये य
अप्पानईवेयरणी ॥ अप्पामेकुमसामजि इतिवचनात् ॥ ४ ॥ ० ० ०

नवीजाणेतप्रथमअंगमां ॥ आदिगुरुकुलवासोरे ॥ कह्यो
नतेविणचरणविचारो ॥ पंचाशकनयखासोरे ॥ श्री० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेएनेउत्तरआपेने के ते एमनथी जाणताजे प्रथमअंगमां श्रीआचारां
गसूत्रनी आदिके० धुरें गुरुकुलवासोके० गुरुकुलवासकह्योते यतः सूर्यमेआजसंते
ए ॥ जगवयाएवमस्कायं एमएसूत्रमाहेकह्यंजे सूर्यके० सांजदुं मेके० मंएमसुध
मास्वामी जंबूप्रतंकहेने के मे सांजदुंते ताकात् पणकरणवाटनही आजसंतेए
के० आमृशता जगवानवीरना चरणउद्धसताथकां सांजदुं एवचनेकरीने सुधमां
स्वामीयें एमवत्तायुं जे गुरुकुलवासवसवुं इतिनाव नके० नही तेविणके० तेगुरुकु
लवासविना चरणके० चारित्र एम विचारोके० चित्तनकरो एटजेएनावजे गुरुकुलवा
सविनाचारित्रनहोय एमपंचाशकमाहे श्रीहरिजिज्ञसूरिये खासोके० उत्तम नयके०
न्यायकह्योते यतः दंसणनाएचरित्तं ॥ गुरुकुलवासमित्तंगयंनणियं ॥ अगुरुकुलवा
सियाणं ॥ दुष्पडिलंनंबुक्तिएवमवि ॥ १ ॥ तथा सिद्धांतमापणपिद्विद्युद्धं चारित्रनी
शुद्धीकेवायते तेषिद्विद्युद्धीतो जो गुरुकुलवासहोयतोयाय तेमाटे गुरुवासविना
चारित्रनहीं यतः पिदंअसोहयंतो ॥ अचरित्तोइवसंसवडनी ॥ चारित्तंमिअसंतं ॥
सद्वादिसकानिरुद्धिया ॥ १ ॥ इति ॥ ५ ॥

नित्येंगुरुकुलवासंवसवुं ॥ उत्तराध्ययनेचाप्युरे ॥ तेहनेअप
मानेवलीतिहमां ॥ पापश्रमणपणुंदाख्युरे ॥ श्रीजिन० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वली निरंतरगुरुकुलवासं वसवुं एम श्रीउत्तराध्ययनसूत्रनाइग्यारमांअध्य
यनेकह्येने यत वमेगुरुकुलेनिबं ॥ जोगवउवंहाणवं ॥ पियंकरेपियंवाइ ॥ सेनिकंजहु
मरीहई॥ १ ॥ इति वली तेहनेके० तेगुरुनेअपमानेके० अयइजाकरेतेतेहनेवलीतेहमांके०
तेउत्तराध्ययनना सत्तरमांपापश्रमणियअध्ययनमयेज पापश्रमणपणुंदेखाइचुंने एट
जेगुरुआदिकनी निदाकरतोहोयतो तेहनेपापश्रमणकहीयें यतः आचरित्तंजवजाया
ए ॥ सत्तमंतपटित्तप्यइ ॥ अणुदित्तप्यएयंथं ॥ पावश्रमणित्तुचुइ ॥ १ ॥ तेमाटेगुरुजेरहेवुं

दसवैकालिकगुरुशुभ्रूपा ॥ तमानिदाफलदाख्यारे ॥ आचंतिमां
उहसमसदगुरु ॥ मुनीकुलमडसमचाप्यारे ॥ श्रीजिन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वलीइशवैकालिकजिज्ञसूरनेरिये नवमाअयनं गुम्नी शुभ्रूपाके० नेवाकरनी
तेनेवाना फल घणाकह्योते काय आचरित्तंमिवाइचिगगी ॥ मुन्मगमाणांपडि

अर्थ ॥ विपमकालनेजोरेके० पाचमोआरो दुमाअसर्पिणीनेजोरे० केटलाएक
 उठ्याके० प्रगटथया जडके० मूर्ख वली मलधारीके० बाह्यगरीरेपणमेजा अनेअत
 रंगपापमेलेकरी मलीनथयेजा माटेमेलनाधरनाराकह्या एटलेएनापजे एढाजप्राए
 दुढीआ लुकाआश्रीठे पठेवीजाजीवोनेपणशीखामणदाखलठेहेते दुढीआअने
 माथेगुरुनथी माटे एमकहुजेउठ्याजडमलधारी उक्तचरगचूजिकाया अतहीननाथ
 ध्ययने विक्रमकालाउपन्नरसय ॥ पणहचरीयासेसुगएसुकोहडी ॥ अपरिगाहिवतरी
 पहावाउंनारहेवासे ॥ १ ॥ सूर्यहीजणाजिएपडिमानत्तिनि ॥ तेहकारयासुद्धा
 चाराहुमेहा ॥ मलिणाडुगाइगमिणिवहवे ॥ निस्कायरासमुपजिहात्ति एटले
 गुरुने तथागघनेठाडी मारगलोपीके० उन्मार्गपरूपीने तथा तेमने कोइपुत्रे तेनेएमउ
 त्तरेआपे जे अमे उग्रविहारना करनारतु तथा अमेअनुतमार्गपाम्याठेये माटे श्री
 जिनके० बाह्यअन्यतरलक्ष्मीपुक्त एहवाहेजिनराजतुज जगत्रने आलवनके०
 आधारठे पण हे प्रभुतमाराविना बीजोकोणआधारठे तमेतमाराजकिनाकरनारा
 जे नक्तलोकाठे तेहने कुमतिरूप जलधिके० समुद्र तेथकी बाह्यहीने ताराके०
 पारकतारो एटले नवनवाकदाग्रहउपजतावारो ॥ २ ॥ ० ० ० ०

गीतारथविणजूलाजमता ॥ कष्टकरेअजिमानेरे ॥ प्राये
 गठीलगेनवीआव्या ॥ तेखूताअज्ञानेरे ॥ श्रीजिन० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेते मूर्खलोक गीतार्थविनाजूलाजमते अहकारेंकरीजेपोतानोएकम
 तपकडयो तेहनाअजिमानेकरी कष्टकरता लोचनिका उद्यामुमाथु उद्याडापग इत्या
 दिककष्टकरता फरेठे पणप्राये एमजाणीयेठेयेजे तेलोक गठीजगेपणआव्यानथी ए
 टलेगठीजेदपणनथीकखो तोसमकेतनीवाततोवेगलीठे तेप्राणीअज्ञानने विपेजखूता
 ठे केमके गुरुआणाविनाठेमाटेइतिजाव ॥ ३ ॥ ० ० ० ० ०

तेहकहेगुरुगठगीतारथ ॥ प्रतिवधेसुकीजेरे ॥ दर्शन

ज्ञानचरितआदरिये ॥ आपेआपतरीजेरे ॥ श्री० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीते पोतानुएकाकीपणु थापवामाटे एमकहेठे जे गुरुनोप्रतिवध गी
 तार्थनोप्रतिवध तथागघनोप्रतिवध तेप्रतिवधेसूकरिये केमके प्रतिवधतेतो इ खनोहे
 तुठे माटेप्रतिवधकोइसायेनकरवो मात्र दर्शन ज्ञान चारित्र ए रत्नत्रयी आदरीये
 बीजोकोइकोइने तारणहारनथी आपेआपतरीजेके० पोतेपोतानीमेलेतरीये यत
 अस्पानईवेयणी ॥ अस्पामेकुमतामजि इतिवचनात् ॥ ४ ॥ ० ० ०

नवीजाणेतप्रथमअंगमां ॥ आदिगुरुकुलवासोरे ॥ कह्यो
नतेविणचरणविचारो ॥ पंचाशकनयखासोरे ॥ श्री० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेएनेउत्तरआपेने के ते एमनथी जाणताजे प्रथमअंगमां श्रीआचारां
गसूत्रनी आदिके० धुरें गुरुकुलवासोके० गुरुकुलवासकह्योते यत. सूर्यमेआजसंते
एं ॥ जगवयाएवमस्कायं एमएसत्रमांहेकह्युंजे सूर्यके० सांजदुं मेके० मंएमसुध
मांस्वामी जंबूप्रतेकहेने के मे सांजदुंते साक्षात् पणकरणघाटंनही आजसंतेएं
के० आमृशता जगवानवीरना चरणउद्धसतायकां सांजदुं एवचनेकरीने सुधमां
स्वामीयें एमवतायुं जे गुरुकुलवासवसवुं इतिजाव नके० नही तेविणके० तेगुरुकु
लवासविना चरणके० चारित्र एम विचारोके० चितनकरो एटलेएनावजे गुरुकुलवा
सविनाचारित्रनहोय एमपंचाशकमांहे श्रीहरिनइसूरियें खासोके० उत्तम नयके०
न्यायकह्योते यतः दंसणनाणचरितं ॥ गुरुकुलवासंमिसंगयंनणियं ॥ अगुरुकुलवा
सियाणं ॥ छुपडिलंनखुत्तिएवमवि ॥ १ ॥ तथा सिंदांतामांपणपिडविद्युदे चारित्रनी
शुद्धीकेवायते तेपिडविद्युद्धीतो जो गुरुकुलवासहोयतोथाय तेमाटे गुरुवासविना
चारित्रनही यतः पिंमंअसोहयंतो ॥ अचरितीइवसंसउनही ॥ चारित्तमिअसंते ॥
सवादिस्कांनिरठिया ॥ ११ ॥ इति ॥ ५ ॥

नित्येंगुरुकुलवासवसवुं ॥ उत्तराध्ययनेजाप्युरे ॥ तेहनेअप
मानेवलीतेहमां ॥ पापश्रमणपणुंदाख्युरे ॥ श्रीजिन० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वली निरंतरगुरुकुलवासें वसवुं एम श्रीउत्तराध्ययनसूत्रनाइगारमांअध्य
यनेकहुंते यत. वसेगुरुकुलेनिच्चं ॥ जोगवउवंहाणव ॥ पिंयंकरेपियंवाई ॥ सेसिरकंजहु
मरीहई ॥ १ ॥ इति वली तेहनेके० तेगुरुनेअप्रमानेके० अवज्ञाकरेतोतेहनेवलीतेहमांके०
तेउत्तराध्ययनना सत्तरमांपापश्रमणियअध्ययनमध्येज पापश्रमणपणुंदेखाड्युंते एट
लेगुरुआदिकनी निदाकरतोहोयतो तेहनेपापश्रमणकहीये यतः आयरियऊवज्ञाया
णं ॥ समंनपडितप्पई ॥ अप्पडिपूयएथधे ॥ पावश्रमणित्तुच्चई ॥ १ ॥ तेमाटेगुरुकुलेरहेवुं

दसवैकालिकगुरुशुश्रूपा ॥ तसनिंदाफलदाख्यारे ॥ आवंतिमां
जहसमसदगुरु ॥ मुनीकुलमहसमजाप्यारे ॥ श्रीजिन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वलीदशवैकालिकसूत्रनेविपे नवमाध्ययने गुरुनी शुश्रूपाके० सेवाकरवी
तेसेवाना फल घणाकह्यांते काव्य आयरियग्गिमिवाहियग्गी ॥ मुस्ससमापोपडि

जागरेक्षा ॥ आलोड्यंगीयमेवञ्चा ॥ जोठंदमाराह्यइसपुङ्को ? इत्यादिक आसो
 त्रीजोउदेशोजाणवो वली तसनिदाके० तेगुरुनी निंदाना फलपण तेदसवकालिक
 माहेज नवमाध्ययनना पेहेलाउदेशामां कल्याठे काव्य आसीविसोआपिपरसुरु
 षो॥ किजीवनासाउपरतुकुळा ॥ आयरियपायापुणअप्पसन्ना॥ अबोहिआसायणनठि
 मोरको ॥ १ ॥ इत्यादिकसपूर्ण प्रथमउदेशोइहांजाणवो वली आवतिमांके० आवा
 रांगमां पांचमांअध्ययनना पाचमाउदेशामध्ये सदगुरुनेइहसमानकह्योठे तथा मुनी
 नाकुलके० समूह तेमहसमानकह्याठे तथाचतत्सत्र सेवेमि तंजहा अविहरण
 डीपुत्रेचिछति समसिचोमे उवसतरएसाररुमाणे सेचिछति इत्यादिक एनी वृत्तिनो
 विचेयीएकदेशलखीयेंठैये इहपुन प्रथमजगपतितेनोजयसज्ञाविनाधिकार स्तयानू
 तस्यैवार्य-हृददृष्टात सच-हृदोनिर्मलजलस्यप्रतिपूर्णोजलजे सर्वनुंजेरुपशोनित स
 मे नूजागे विद्यमानोदकनिर्गमप्रवेशो नित्यमेवतिष्ठति नकदाचिह्योपमुपयातिसुखोचा
 रावतार समन्वितउपशांतमपगतर्ज कालुष्यापादक यस्यत तथानानाविधांसुयाद
 सान् गणां नसहवायादोगणैरात्मानमारुह्यनूप्रतिपालयन्साररुन् तिष्ठत्येपांक्रियाप्र
 कृतेवयथावासो हृदस्तथाचार्योपीति दर्शयतिसेचिछ इत्यादिसआचार्य प्रथमजग
 पतित-पंचविधाचारसमन्वितो अष्टप्रिधाचार्यसपडुपेत पदात्रशङ्कुएगणाधारो हृदक
 ट्पोनिर्मलज्ञानप्रतिपूर्ण समेनूजागइतिससकादिदोपरहिते सुखविहारक्षेत्रसमोवा
 ज्ञानदर्शनचारित्राख्योमोहमार्ग उपशमवतांतत्रतिष्ठतिसमथास्तेकिञ्चन उपशातमो
 हनीयइतिकिंकुर्वन् जीवनिकायान् ररुन् स्वत परतश्चसडुपदेशदानतो नरकादिपाता
 वेतिस्वोतोमथ्यग इत्यनेन प्रथमजगपतिते स्थविराचार्यमाहृतस्यहिभुतार्थदानग्रहण
 सज्ञावात्स्वोतोमथ्यगतत्व सचकिंचनूत स्यादित्याहइत्यादिक ॥७॥

गुरुदृष्टिअनुसारेरहेता ॥ लहेप्रवादप्रवादेरे ॥ एपणअर्थ
 तिहामनधरिये ॥ बहुगुणसुगुरुप्रसादेरे ॥ श्रीजिन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वलीगुरुदृष्टिके० गुरुनामुखव्यागल रहेता तथा अनुसारेके० गुरुनेअउ
 जायीरहेता लहेप्रवादप्रवादके० प्ररुपजेवाद तेनेप्रवादकहिये तेप्रवादकरीने प्रवाद
 जाणे एटलेप्रवादतेआचार्यपरपरानोउपदेश तडूपप्रवादकरीने सर्वज्ञउपदेशरूपप्रवा
 दनेजाणे अथवा प्रगदजे सर्वज्ञवाक्य तेणेकरीने अथवा प्रवादजे अन्यतीर्थिउंना
 वाक्य तेप्रतेपरिष्कारनीजाणे एरीतगुरुपासेरहेताज्ञान अंगीकारकरे इत्यादिक एअर्थ
 पणतिहांके० तेआचारांगना पाचमांअध्ययनना उछाकदेशामां कह्युठे तेमनमा धरि

यें तत्सूत्रं व्याणाणा एणे सोवच्छाणे अणाणाए एणे ॥ निरूवच्छाणे एयं ॥ तेमाहो
 उपयंकुसलस्तदंसणं ॥ तद्विच्छि ए तमोत्तीए तापूरकारें तस्सन्नितवेसणे अनिचू
 य अदकं अणनिचूए पहू निरालंबणयाए जे महंअवहिमणे पवायेणपवायंजाणे
 ज्जा सहसंमुड्याए परवागरणेणं अत्रेसिं वाअंतिएसोच्चा निद्वेसं नातिवनेज्जा मेहा
 वी सुपमीलेहिय सवतोसवथाएसममेव समजिजाणीज्जाइत्यादिक एहनोअर्थटीका
 मांतावहुते पणअंइ शब्दार्थमात्रलिखीयें ठैये अणाणाएके ० प्रचुआङ्कारहित एगेके ०
 केटलाक सोवच्छाणेंके ० धर्ममांसदाउद्यमवंतथया तथा केटलाक अणाणाएके ० अ
 नाङ्गायेंनिरूवच्छाणेंके ० सदअनुष्ठाननाउद्यमरहीत एयंके ० एवेकुमार्गने सट्मार्गनाउ
 द्यमनंआलसजाणवुं ह्वेफरिगुरुशिष्यनेकहेठे तुजने ए वे मांहेजो एवंकुसलस्तदं
 सणंके ० एतीर्थकरनोदर्शनअजिप्रायठे तद्विच्छिएके ० विनित्तशिये तेआचार्यनीदृष्टी
 येंवर्त्तवुं तमोत्तिएके ० तेआचार्यनीमुक्तियेवर्त्तवुं तपूरकारेके ० तेआचार्यनी आङ्गा
 आगलकरीनेवर्त्त तस्सन्निके ० तेओनीसंज्ञाजाणे चिचनोअजिप्रायजाणे तन्निवेसणे
 के ० सदागुरुकुजवासेवसे एहवोशिष्यकेवागुणनेपामे तेकहेठे अजिचूयके ० परिस
 हउपसर्गनेजीतीने अदकंके ० यातिकर्मनेउठेहे हेशिष्यवली अणनिचूएके ० परिस
 होपसर्गनेअणजिब्योथको पढुके ० समर्थहोय निरालंबणयाएके ० मातापितासज्ज
 नादिकना आलंबनरहितपणे विचरवानेकोणसमर्थहोय तेकहेठे जेके ० जेकोइपु
 रुप महंके ० माहाराअजिप्रायथकी अवहिमणेके ० मनवाहेरनथीनिकळुंजेहनं एटले
 सर्वज्ञउपदेशवर्त्तठे इतिनावः तेसर्वज्ञउपदेशकेमजाणीयेतेउपरेंकहेठे पवाएणपवायं
 जाणेज्जा एअर्थजहेप्रवादप्रवादेंएमकहुंतिहांकखोठे तेजाणवुं ह्वेपूर्वोक्तजेप्रवादते
 त्रणप्रकारेजाणे तेकहेठे सहसंमुड्याएके ० पोतानीमतिअवध्यादिकमते अथवा प
 रवागरणेणंके ० सिंहांतेकरीने वाके ० अथवा अनेसिके ० अन्यआचार्यादिकतेहने
 वा अंतिएसोच्चाके ० समीयेंसांजलीने यथार्थजाणीने निद्वेसं नातिवनेज्जाके ० तीर्थकरना
 उपदेशनेउजगेनही केमकेजे मेहावीके ० पंडित सुपडिलेहियके ० जलेप्रकारेजोईने
 सवतोसवथाएके ० सर्वप्रकारें इव्यक्तेत्रकालनावें सर्वपणे स्वदर्शन परदर्शनप्रतें सम
 मेवके ० सम्यकरीते समजिजाणीज्जाके ० जाणीनेनिराकरणकरे इत्यादिकबहुअधिका
 रठे तेमाटे बहुगुणसुगुरुप्रसादेके ० गुरुआदिकनापसायथी घणागुणथाय ॥ पुआजस्त
 पसियंति ॥ संवुंइपुवसंबया ॥ पसन्नाज्जानइस्संति ॥ विउलअच्छियंसुयं ॥ १ ॥ इत्युत्त
 राथ्ययनेप्रथमाथ्ययने इहांसूत्रआलावोविपमहतोमाटेअर्थकह्योठे ॥ ७ ॥

विनयवधेगुरुपासेवसता ॥ जेजिनशासनमूलोरे ॥ दर्शन
निर्मलउचितप्रवृत्ति ॥ सुजरागेअनुकूलोरे ॥ श्रीजिन० ॥ १॥

अर्थ ॥ बली गुरुपासेवसता विनयवधे अने जेविनयते जिनशासननु मूल ठे य
त एवधम्मस्स विनउमूलपरमोसेमोस्कोइति दसवैकाजिक नवमाध्ययनना बीना
उद्देशकेकह्यो तथा विनयफलसुश्रूपा गुरुसुश्रूपाफलश्रुतज्ञान ॥ ज्ञानम्यफज्विर
ति विरतिफलचाश्रनिरोध ॥ १ ॥ आश्रवनिरोधान्नवसततिक्रय ॥ सतति
क्यान्मोक् ॥ तस्मात्कव्याणाना सर्वपाजाजनविनय ॥ १ इतिप्रशमरतौ बलीगुरुकु
जवासेदर्शनश्रदानिर्मलथाय उक्तच सबगुणमूलनूउ ॥ जणीउआयारपढमसूतेज॥
गुरुकुलवासोवस्त ॥ वसिऊउत्तञ्चरणथी ॥ १ ॥ इतिधर्मरत्नवचनात् तथा उचित
के० योग्यप्रवृत्तिथाय तेपणसुजरागेके० जजारागसहितप्रवृत्तिकरे तेपण अनुकून
के० सन्मुखजावपणेकरे पणवेठनीपेठेनकरे ॥ १ ॥

वैयावच्चेपातिकत्रूटे ॥ स्वतादिकगुणसक्तीरे ॥ हितोपदेशे
सुविहितसगे ॥ ब्रह्मचर्यनीगुप्तिरे ॥ श्रीजिन० ॥ २० ॥

अर्थ॥गुरुनोवैयावच्चेकरताथका पातिकके०पापकर्मत्रूटे यत्त वैयावच्चेणजते जीवे
किजणइवेयावच्चेणतिउयरनाम गोय कम्मनिवधइ इतिउत्तराथ्ययन उंगणत्रीनमाथ्य
यनेकह्यो बलीगुरुआदिकपासेरहेता स्वतादिकके० क्माप्रमुखगुणनीशक्तिवधे तथा
गुरुपासेरहेतोथको हितोपदेशसाजले तेणेकरी तथासुविहितनासगेकरिने ब्रह्म
चर्यनीगुप्तिके० नववाडोनलीरीतेंपाळे तेगुत्तिपणवाधे ॥ १० ॥ - ० ०

मनवाधेमृदुवुद्धीकेरा ॥ मारगनेदनहोवेरे ॥ बहुगुणजाणे
एअधिकारे ॥ धर्मरयणजेजोवेरे ॥ श्रीजिन० ॥ २१ ॥

अर्थ तथा मृदुवुद्धीकेराके० जे ऋजुमतिनाधणीहोयतेहना मनवाधेके० वित्त
माहे उज्जासवधे कारणके० जेजोलाजोकहोयतेगुरुसाधेदेखीने हूरपामे अने गुरु
धीजूदादेखीने नडकीजाय तथा मारगनोनेदनथाय अनेजे एकाकीमार्गपरुपे तेथणा
अपवादपरुपे अनेगीतार्थघणोउठरगपरुपे एवीरीते जूदीजूदी परुपणा साजजीने लो
कपणनिजमार्गसमजे त्तीयमार्गनोनेदथाय अनेगुरुसाधे जेजारहेताथकांनथाय
इत्यादिक गुरुकुजरासमाहेचहुके० घणागुणजाणे एअधिकारेंके० एगुरुकुजवासना

अधिकारनेविषेधर्मरत्नयंयजेप्राणीञ्जए तेजाणे एटले एयंथमांगुरुकुलवासैरहेतां
 यणागुणतेतेविस्तारैकह्युंते इतिनावः ॥ ११ ॥

नाएतणोसंजागीहोवे ॥ थिरमनदर्शनचरित्तैरे ॥ नत्यजे
 गुरुकहियेएवुधन्नाप्युं॥आवश्यकनिर्युक्तिरे॥श्रीजिन०॥११॥

अर्थ ॥ वली तेजीव गुरुपासेथीज्ञाननणोमाटे नाणके० ज्ञाननोसंविजागीथाय
 तेमज दर्शननेविषे तथाचरित्तैके० चारित्रनेविषेपण तेहनोमनथिररहे तेप्राणीगुरु
 के० गुरुआदिकने कहियेके० कोइकाले नत्यजेके० नठांडे एरीते बुधन्नाप्युंके० पं
 डितलोकेंकह्यो एटले नइवाहुस्वामी चउदपूर्वधर तेणेआवश्यकनिर्युक्तिनेविषे एमक
 ह्योठे यतः नाणस्सहोइजागी ॥ थिरचरउदंसणोचरित्तैय ॥ धन्नाआवकहाएगुरु ॥
 कुलवासनमुंचंति ॥ १ ॥ इति ॥ ११ ॥

जौतप्रतेंजेमवाणेहणता ॥ पगअणफरसीसवरारे ॥ गुरुगंदि
 आहारतणोखप ॥ करतातेममुनिनिवरारे ॥ श्रीजिन० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ तथा जौतके० बौधप्रतेंजेम वाणेकरीनेहणता पितृलेवानेमाटे पणपग
 अणफरसीने एटले पगफरसतांपापलागे तेमाटेसवराके० सवरानामेराजानीपेठेजे
 गुरुकुलवासठांडीने आहारनोखपकरतां एटले शुद्धमानआहारखोलताजेमुनी तेहने
 निचराजाणवा एटले नकामाजाणवा इतिगाथार्थ जावार्थतोकथाथीजाणीयें तयथा
 कोइकसन्निवेशनेविषे सवरनामेराजा तेबौधनोन्नक्तिवतहतो तेनाघरेंबौधनोगुरुआ
 व्यो तेणेपोतानामाथाऊपर अति अद्भुत शोचावंत मोरनापीठनुठत्रधारणकयुंहुतुं रा
 जायेंवणोआदरसत्कारआपी आसनेवेसाड्यो पठेतेनुठत्र मोरनाचंडेकरीफगफगाट
 करतुं राजानीराणीयेदीतुं पठेकुंतूहलपामतीयकी राणीयेतेठत्रमांगुं केमके तेदेशमां
 मोरनहता तेथीअचरजनेमाटे तेठत्रबौधनागुरुयेंथाप्युंनही अने उनीनेपोतानेतेका
 णेजतोरह्यो पठेराणीयेंजोजनकीधुनही तेवारेराजायेपुठयुंके शावास्तेनोजनकरतीन
 थी राणीबोलीके एठत्रआवेतोन्नजनकरुं पठेराजाये तेठत्रगुरुपासेथीमांगुं गुरुयें
 आप्युंनही फरीवारंवारमांगुं पणगुरुआपेनही पठेस्नेहरागअतिडुर्धरठे माटेराणीना
 स्नेहें राजायेंपोताना मुजटोनेहुकमकखो जे बलात्कारेंपण एपीठनुठत्र लेइआवो ते
 वारें मुजटोवोव्याजे एपोतेजीवतांतोठत्रआपठेनही माटेतमारोहुकमहोयतो कोइक
 प्रहारकरी बलात्कारेंलाविये तेवारेराजाबोव्योजे गुरुनीआशातनानथाय माटे गु

रुनापादस्पर्शकरसोनही पणदूरउचारहिवाणनाखीने चेष्टारहितकरीठत्रलेश्यावो प
 एपादस्पर्शकरसोतो गुरुनीअवज्ञाथासे तेनुमोहोदुंपापलागसे एट्टांते जेमशबर
 राजागुरुनोनासकरतां तथा पादस्पर्शकरतांवारतोहत्तो एह्योजविवेकगुरुकुजवासत
 जीने जेद्युश्चाहारगवेपेठे तेहनेपणजाणवो यत सु-६वांसुञ्चुचो ॥ गुरुकुजवाग
 षणोहविनेठ ॥ सबरससररूपिष्ठ ॥ घयायपायाठिवणतुल्लो ॥ १ ॥ इतिधर्मरत्न ॥ १३ ॥

गुरुकुलवासेज्ञानाटिकगुण ॥ वाचयमनेवाधेरे ॥ तोआहार
 तणोपणदूपण ॥ खपकरतानविवाधेरे ॥ श्रीजिन० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ वली गुरुकुलवासेवसताथकां ज्ञानदर्शनचारित्रना गुणते दिनदिनप्रतवधे
 वाचना पृष्ठनादिकेकरी वाचयमनेके० मुनिराजने वाधे ह्वेपाठलावेपदनोअर्थअन्व
 यकरीरुहीयेंतैयें तेज्ञानादिकगुणनी वृ-डीथायतो आहारनोखपकरतापण दूपण
 वाधे इत्यन्वय एटले ग्यानध्याननी लेहेरमावेताथका कोइकइव्यानुयोगमा अ
 त्यतमग्रययाठे एवामा गोचरीयेंनिकज्याथका कोइकस्थानके सूद्धदोपदेखीने चित
 वनकरे जेध्याननीलेहेर हजीचित्तमा अतरवासनायेठे अनेघणापेरफरवाजइसतो तेले
 हेरकरीआवशोनही एह्युविचारी कांइकदूपणसहित आहारलीये तोपणतेहनेवाधन
 करे एटलेकर्मवधननोहेतुनथाय यत अहागडाइञ्जता ॥ अन्नमन्नेएकमुणो ॥ उव
 लित्तेविद्याणिक्का ॥ अणुवजित्तेतिवापुणो ॥ १ ॥ इत्यादिकसुयगडांगसूत्रेअध्ययन ११मां
 मध्ये कह्योठे तथा गुरुकुलवासवसतां मुणीणोवदृतीनाणपमुहेहि ॥ जइएतणा
 इदोसस्त ॥ लवमविमन्निजएसुगुण ॥ १ ॥ इतिजाव तथाअपवादें गाढजानादि
 कनाकार्यें अणसरते गद्यमांरह्या गुरुआणावर्चिने अस्सन्नावेंवर्चतानेआतुरदृष्टाते
 आधाकमांदिक आहारतेपण निर्देपजाणवो तथाचागम सथरणमिअसु-६ ॥ ६
 न्हविगिन्हतादितयाणहिय ॥ आकरदिष्ठेण ॥ तंचेवहीयअसधरणो ॥ १ ॥ तयथा ॥
 जाजपमाणस्सजवे ॥ विराहणासुत्तविहिसमग्गस्त साहोइनिङ्गरफला ॥ अजठवि
 सोहिनुजस्तति ॥ २ ॥ उचराध्ययने एरीतेदूपणसहितआहारतेपणवाधनकरे ॥ १ ॥ १ ॥

धर्मरतनउपदेशपदादिक ॥ जाणीगुरुआदरवोरे ॥ गञ्जक
 ह्योतेहनोपरिवारो ॥ तेपणनितअनुसरवोरे ॥ श्रीजिन० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ तथाधर्मरत्न अनेउपदेशपद प्रमुखग्रथजोइने एग्रयोमागुरुकुलवासना
 अधिकारयणाठे माटेतेमांथीजाणीने गुरुआदरवो वलीगद्यते कोनेकहीयेतेकहेते

तेहनोपरिवारोके० एहवासुविहितसाधुनो परिवारतेहनेगञ्जकहीयें यतः गुरुपरिवा
रोगञ्जो इत्यादिकपंचवस्तुवचनात् माटेतेगञ्जपण निरंतरअंगीकारकरवो अनुसरवो
इति यतः गुरुगुणञ्जुनोगञ्जो ॥ संविगासाहुसमवाउ ॥ मुक्तमगगठिणांस्तोय ॥ अणु
सरियञ्जोपचनेण ॥ इत्यादि ॥ १५ ॥

सारणवारणप्रमुखलहीने ॥ मुक्तिमारगआराधेरे ॥ सुजवीरय
तिहांसुविहितकिरिया ॥ देखादेखेवाधेरे ॥ श्रीजिन० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ बलीसारणके० विसखुंहोयते संनारीथापे अनेवारणके० पापकरणीक
रतानेवारे तथाप्रमुखगञ्जकरीचोयणा प्रतिचोयणापणजेवी तेपणजेगञ्जमारहे तेह
नेयाय पढेतेसारणादिक लहीनेके० पामीने मुक्तिमारगआराधेके० मोक्षमार्गसाधे
यतः गुरुपरिवारोगञ्जो ॥ तञ्जवसंताणनिकाराविजला ॥ विणयाउतहासारणा ॥ माइहिं
नदोसपडिपत्ति ॥ १ ॥ इतिपंचवस्तुके तथाश्रीधर्मरत्नप्रकरणनीवृत्तिमध्येकद्वंद्वेके सुज
वीरयके० नलोवीयोंद्वारासवांधे बलीसुविहितकिरियाके० आत्माअर्थिगीतार्थनी कि
याव्यवहार तेदेखादेखीयें वधे एटले साधुउनासमूहने क्रियातपजपादिक करतां
देखीने पोतानेपण करवानुंमनथाय तेहथीवधारोथाय ॥ १६ ॥

जलधीतपोसंखोजअसहता ॥ जेमनीकलतामीनोरे ॥ गञ्जसार

रणादिकअणसहता ॥ तिममुनीदुखियादीनोरे ॥ श्रीजिन० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ जेमजलधीके० समुद्रनो संखोजके० कछोलप्रमुखनीजे क्खोजना तेहने
असहताके० जेवारेंसहीसकेनही तेवारें जेम मीनके० मञ्जहोयतेसमुद्रमांथीवाहा
रनीकले तोडुःखीथाय तेमगञ्जमारहेतायका गुरुआदिकजेसारणादिककरे तेसह
नकरवीपडे अनेजेवारें नसहवाय तेवारेंगठथीवाहारनिकले तोतेसमुद्रमांथीनिकले
ला मञ्जनीपढेउ खीथाय दीनथाय केमके गलंतरेडुर्गतियेंजाय माटेडुःखीदीनजया
य इतिनावः यतः जहजलनिहिकछोल ॥ स्कोजमसहंतायवाहिरंपत्ता ॥ मीणाअमु
णियमूणीणो ॥ सारणपमुहाइअसहंता ॥ १ ॥ इतिआचारांगपंचमाध्ययनेचतुर्थी
देशकचृत्तौ यथा ॥ जहसायरमिमीणा ॥ संस्कोहंसायरस्सअसहंता ॥ णित्तितउसु
हकामी ॥ णिगायमिन्नाविणस्संति ॥ १ ॥ एवगञ्जसमुदे ॥ सारणवीइहाचोइयासंता ॥
णित्तितउसुहका ॥ मीणावजहाविणस्संति ॥ १ ॥ इत्यादिकउधनियुक्तिवचनात् ॥ १७ ॥
काकनर्मदातटजेममूकी ॥ मृगतृष्णाजलेंजातारे ॥ दुखपा
म्यातेमगञ्जतजीने ॥ आपमतिमुनीथातारे ॥ श्रीजिन० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ बलीदृष्टातकेहेठे जेमनर्मदानदीना किनाराकपररहेनारा काकपदीजेका
 गडा ते तटके० नदीनोकागोमूकीने तेनदीनाकावाथीदूरपाणीजेवीजाकडदेखाय पण
 पाणीहोयनही तेत्रांतरूपपाणी तेनेमृगतृसाजलकहीये तेजलनीत्रातिर्येंदोडताएवाजे
 कागडा तेजेमडु खपामे तेवीरीते सुविहितना समुदायनोगवृत्तजीने जे आपमतिके०
 संचाचारीमुनी थवाजाय तेकागडानीपेठेडु खपामे ॥ १७ ॥

पालविनाजेमपाणीनरहे ॥ जीवविनाजेमकायारे ॥ गीता
 रथविणतेममुनीनरहे ॥ जूठकष्टनीमायारे ॥ श्रीजिन० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ माटे जेम सरोवरादिकनुपाणी ते पाल वाथ्याविना रहेनही तथा जेम
 जीवविना काया नरहे तेम जेमुनिराजठे तेगीतार्थविना रहेनही गीयवृत्तविहारो॥
 वीजगीयवृत्तमीजिजनीज॥ इत्यादिवचनात् माटेजे गीतार्थविना जेटला कष्टकरे ते सर्व
 अज्ञानमां जने अने जेअज्ञान तेमिथ्यात्वठे ते मायाके० कपटविना होयनही ॥ १९ ॥

अथप्रतेजेमनिर्मललोचन ॥ मारगमालेईजायरे ॥ तेमगीता
 रथमूरसमुनिने ॥ दृढआलवनथायरे ॥ श्रीजिन० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ बलीदृष्टात वहेठे जेम आधलाने निर्मलआंखनो धणी ते कांटा प्रसु
 रंगित एव्या उत्तममार्गे लोइजने स्थानक पोहोचाडे तेम गीतार्थ जेठे ते जो
 कदाचित् मृगंमुनि होयतो तेने पण दृढके० जवरदस्तथाधारचूतथायठे ॥ २० ॥

ममनापीगीतारथनाणी ॥ आगममाहेलहियेरे ॥ आतमअरथी
 शुचमतिसऊन ॥ कहांतेविणकेमरहियेरे ॥ श्रीजिन० ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ वनी ममनापीके० म्याहादवचनना नापीहोय अथवा समनापीके० ग
 रीउने तथा मातउरने रागवेदरदिनपणे वेगना आपे तथा गीतार्थ होय नाणीके०
 सम्यग्ज्ञानीहोय आगममाहेथी एव्या गीतार्थ लहियेके० पामीर्येंठेये बली आतम
 अरथीके० पोतानु आत्मस्वरूप माउराने उचमाउयया तथा शुचमतिके० जनीम
 तिना धणी एठे जेमांकुमति कदाप्रदहोयनही उजी सऊनके० उत्तमगुणवत
 जनीमिगमना आपनाग एव्या गीतार्थविना इहां सर्वपदसवोधने बोलावीये
 हेआनापि हेममति हेमऊन तमेइहांके ते एव्या गुरुगीतार्थ पुरुषविनाइहा
 केमाहीरेके० सीगीनेरहीमहीये ॥ २१ ॥

लोचनआलंबनजिनशासन ॥ गीतारथमेढरि ॥ तेविणमु
नीचढतीसंयमनी ॥ आरोहेकेमसेढरि ॥ श्रीजिन० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ बली गीतार्थ तेग्यानरूप लोचनना आपनारा माटेगीतार्थने जिनशा
सननेविपे लोचन कहियें तथा दुर्गतिनेविपे पढताप्राणीने आधारथाय माटेगीता
र्थने जिनशासननेविपे आलंबनकहीये बली गीतार्थते मेढीबरावरठे एटले जे खेत
रखलाना विचमां स्तंनरोपीनेअन्नउपरें फेरवेठे तेने मेढीकहीये उपलक्षणथी स्तंन
नूत कहीये जेहने आधारे धरमालप्रमुख रदेठे तथा यानकहीये जेहने आधारे म
हाअटवीनो विहामणोमार्गी होय तोपणपारपामीये यतः मेढीआलंबणंखचं॥ दिदि
जाणंसुउत्तमं ॥ गीयडुंगुरुगुणाडुणं ॥ सम्मंजाणसुगोयमा ॥ १ ॥ माटेते गीतार्थवि
ना मुनिराजते संयमनी सेढीके० श्रेणी केम आरोहे एटलेकेमचढे अने उत्तरो
त्तर शुजाथ्यवसाये केमवधे एसंयमश्रेणीनो अधिकारते संयमश्रेणीनुंस्तवन अमा
रागुरुश्रीउत्तमविजयजीरुतठे तेथी विस्तारेंजाणुं तथापंचसंयहथीजाणुं ॥ ११ ॥

गीतारथनेमारंगपूठी ॥ वांमीजेनुन्मादेरे ॥ पालेकिरिया
तेतुजचक्ति ॥ पामेजगजशवादेरे ॥ श्रीजिन० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ तेगीतार्थने मार्ग पूठीने उन्माद जेखेचाचारीनुं मदोन्मत्तपणुं तेवांमडुं
एरीतेतमारीआणासहितचाले तेजतमारीनक्तिजाणवी तेतमारीनक्तिरिने जे क्रिया
पाले एटले एजावके तमारीएआडाठे जेज्ञानसहित क्रियापाले तेप्राणीजगतनेविपे
जशवादपामे ॥ १३ ॥

ढालठघोरामुडानीदेशीअथवाहितसिक्काठत्रीशीनीएदेशी

प्रथमज्ञाननेपठेंअहिसा ॥ दसवैकालिकसांखिरे ॥ ज्ञानवंतते
कारणजियें ॥ तुजआणामनराखिरे ॥ साहेवसुणयारे ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवे आगला ढालमां ज्ञानसहितक्रियाकरता संयमश्रेणीआरोहे एमक
हुं तेमाज्ञानपूर्वकक्रियाकरे तोलेखेठे माटे आढालमांज्ञानवणीवेठे जेप्रथमज्ञान हो
यतो पठे अहिसाके० दयापलीशकेठे एमश्रीदशवैकालिकसुत्रमां कहुंठे यतः पढ
मंनाणंतउदया एवचिष्ठइसबसंजए तेकारणेज्ञानवतने नजीयेंके० सेवीये पणहेपर
मेथर तमारीआडा ते मनराखिके० चित्तमांराखीने एटलेएजावजे ज्ञानवंतने नजी
ये पण साध्यमां एमराखीयेजे ज्ञानक्रियान्यांमोक्षः नाणक्रियाहिमुस्कोऽतिचाप्यवच

नात् माटे स्याद्वाददृष्टीयै ज्ञाननीसेवाकरीये हेसाहेवसुणयोके० साजव्यानी पेरेसां
नजज्ञो अन्वया परमेपर केवलज्ञानी तेतो सर्वना जाव देखीरह्याटे तेहनेद्युसांन
लजुत्रे पणनक्रियत प्राणीउपचारेकहेत्रे के हेसाहेव सांनलजो ॥ १ ॥

इव्यस्वेत्रनेकालनजाणे ॥ जावपुरुपपमिसेवरे ॥ नवितु
त्मगलदेअपवादद् ॥ अगीतारथनितमेवरे ॥ सा० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वजीत्रे अगीतार्थत्रे ते १ इव्यनजाणे २ क्षेत्र नजाणे ३ कालनजाणे
अत्रे ४ जावपण नजाणे तथा ५ योग्यत्रेके अयोग्यत्रे एह्वा पुरुपने पण नजाणे तथा
पडितेयके० ६ पापनीमेवाने नजाणे जे एणोसवगे पापकसु के अथवा एणे प
रागे पापरागु तेअगीतार्थ नजाणे वजी ७ उतिशक्तिये जेमसिद्धातमां मार्गकह्यो
तेमज वरगु तरनेअस्तगमार्गकहीयै तेपण नजाणे ८ तथारोगादिक कारणे अल्प
गये ते अथवाअमार्गनेपण नजाणे एरातो नितमेवके० निरतरपणे जेअगीतार्थत्रे
मेनजाणे घन उपदेशमाजायां ॥ दबखितकाल ॥ जावपुरीसपडितेवणाउय ॥ नवि
जाणरिअगीउ ॥ अस्तगमयाइयनेव ॥ १ ॥ २ ॥

सचित्तअचित्तमिश्रनवीजाणे ॥ कल्पअकल्पविचाररे ॥ योग्य
नजाणेनिजनिजगामे ॥ इव्ययथास्थितसाररे ॥ सा० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ इहेप्रथमगायारिस्तारता एहिज वारमां प्रथमइव्य वारकहेत्रे तेमांइव्ययी
अगीतार्थसु नजाणे तेरहेत्रे सचित्तस्तु तथा अचित्तस्तु तथामिश्रस्तुने जाणे
नही वनीअनीअनपदे जे आस्तुअपेते यानयीरूपति अरूपत्रे तेविचार अ
गीतार्थ नजाणे वनीयोग्यतानी अनपदे निजनिजगामेके० पोतपोताने स्थान
के योग्यता नजाणे जे आनने योग्य के ग्याननेयोग्य इत्यादिक नजाणे एति
व्यस्थितरे० जेइव्य जेमहायतेरीचरीते तेदनी अगीतार्थनेअपदेनही यथा
सम्भारुय केवुत्र मारके० प्रानत्रे यडक ॥ जह्नियदवदनयाणइ ॥ सचित्तानि
अर्थके० ॥ अस्तगमपदतदा ॥ जागयाजस्तपदोर् ॥ १ ॥ इत्युपदेशमाजायां २
मिन्न र्णा अनजाणेतेइयथास्थित ॥ जनपदअध्यविशेपरे ॥ मुनि
अर्थके० ॥ कल्पनजाणे ॥ कालविचारअत्रेपरे ॥ सा० ॥ ४ ॥
हेअमार्गके० मनीने कहेनेअगीतार्थ यथास्थितरु० जेमुहेप्रयोग तेर
के अन्वय इति तथा जनपदे० जोरेव्यान ॥

विहारकरतां आवीविधियें करबुं अथवा मगधादिकदेशें आवीविधियेंकरबुं इत्यादिक नजाणे वलीअध्वविज्ञापके० दूरद्वेतेअटवीप्रमुखें आवीरीते विहारकरबुं इत्यादिक वा तो अगीतार्थ नजाणे ह्वेकालधारकहेठे जे सुनिक्षमां कल्पनजाणे जे सुनिक्षमां आरीतेविचरबुं वलीइनिक्षमां पणकल्पके० योग्यनजाणे जेइनिक्षमांआवीवस्तु होय तोज लीजीये इत्यादिक वातो कालना विचारनीते अज्ञापके० समस्तप्रकारेंअगी तार्थनजाणेइतिभावः यतः जहृच्चियंखिचनजाणई ॥अक्षाणेजणवएयजंनणीयं॥ कालंपियनविजाणइ ॥ सुनिरुद्धनिरुद्धकल्पं ॥ १ ॥ इत्युपदेशमालायां ॥ ४ ॥

जावहि षगिलाणनजाणे ॥ गाढअगाढहकल्परे ॥ स्वमतो
अस्वमतोजननलहे ॥ वस्तुअवस्तुअनल्परे ॥ सा० ॥ ५ ॥

अथ ॥ ह्वेजावधारकहेठे जे जावके० जावना विचारनेविपे हिष्के० निरोगीने ने नजाणे एटले निरोगीने आदेबुं तथा रोगीने आव जाणे अने गाढकल्पके० आकारेकारणेंआरीतें करबुं त तेहेजरीतेंतो आप्रमाणे वर्त्तबुं एअगीतार्थनजाणे ह्वेपु आपुस्वसामर्थ्यवानशरीरें कवोरठेमाटेस्वमीसकज्ञे तथा कुमारशरीरठे ते नहीस्वमीशकं एहवा जनके० प्राणीने ते । वस्तुके० आचार्यादिक अवस्तुके० सामान्यसाधुने ते अनेआमघटे तथा सामान्यनेआमघटे माटे अनल्पके० ॥ यतः जावेहिषगिलाणं ॥ नविजाणइगाढगाढकल्पंच ॥ मवदुचनविजाणइ ॥ १ ॥ इत्युपदेशमालायां ॥ ५ ॥

दपें ॥ पमिसेवावलिकल्परे ॥ नविजाणे
तेतासयध त ॥ पायेचित्तविकल्परे ॥ सा० ॥ ६ ॥

अथ ॥ ह्वे प्रतिसेवा । तमेंधार कहेठे जे निपेधआचरण तेहने प्रतिसेवा कही यें तेहना चारप्रकारठे तेंमां प्रथम आकृष्टीके० जाणीने पापमेवबुं तेपण कारण विना सेवबु वीजो कंडर्पादिकने वशयका जेपापमेवे तेप्रमाट कहियें त्रीजो धावनव लानादिके करीजे पापलागुं तेंदुर्षकहीयें चोथो आगमोक्तकारणेंकरीनिपेधाचरण कागुं तेकल्पकहीयें एचारेजेद पडिमेवाना जाणवा ॥ यतः पडिमेवगाचउठा ॥ आ उद्विपमायदप्पकप्पे ॥ नविजाणइअग्निउ ॥ पडिनेचैवजनउ ॥ १ ॥ इत्युपदेशमा

मज्ञान ही
पुते यतः षड
इसवीये पणहेपर
ज्ञानवतने नजी
सदुअर
नहिमुस्कोइतिचाष्यवच
जेअ

लायातद्वृत्तगमाथा आउट्टिआउविच्चा ॥ दप्पोपुणहोश्चगणाईउ ॥ कदप्पाउप्य
 माउ ॥ कप्पोपुणकारणेनणित्तं ॥ १ ॥ इत्याचारांगवृत्तौ एगाथानोअर्थरुहेने आउट्टि
 तेजाणीतेपापकरबु दप्पतेधावनप्रलानादिक सोत्कर्षणैनिपजे कदप्पते प्रमादवर्ग
 जाणबु अने जे ज्ञानादिकने अचलवनेहेतेआचरबुतेकारणे जाणबु एचारप्रकारनु
 जेपाप तेपापनु यथास्थितके० जेहने जेबुयटे तेबु प्रायश्चित्तनु त्रिकल्प जे थाप्रा
 यश्चित्तप्रालाने थाबु तपदेबु इत्यादिक वातोते अगीतार्थ नजाणे ॥ ६ ॥

नयणरहितजेमअनिपुणदेशे ॥ पथनउजेमसत्थरे ॥ जा
 णेहुठामेपोचावु ॥ पणनहीतेहसमत्थरे ॥ सा० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जेम कोऽरुनयणरहितके० अधपुरुपहोय अनेवली अनिपुणदेशेके०
 मार्गनोअजाणठे ते अधपुरुप एवामार्गनेविपे पथनउजेमसत्थके० जेममार्गमा
 कोऽरुसाथनएटलेनूलोपडयोहोय ते साथने आधलोजाणे जेदु ठेकाणे पोचाहु
 पणपोचाडगने समर्थनयाय यत जहनामकोपुरित्तो ॥ नयणविदुणोअदेसकुलोया ॥
 कतरामविनीमे ॥ नग्गपणउससउसस ॥ १ ॥ इउइयवेसियत्त ॥ किंत्तोउसम्मनुदेसि
 यत्तस ॥ डुगईययाणतो ॥ नयणविदुणोकहदेसे ॥ १ ॥ ॥ ७ ॥

अगीतार्थतेमजाणेगरवे ॥ दुचलवुसविगठरे ॥ पणतस
 पासेगुणगणप्रासे ॥ होईगलागलमठरे ॥ सा० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेपूर्वोक्तअपुरुपनीरीते अगीतार्थे पण तेमगवें अहकारेकरी एम जा
 णेजे दु बभोगवचलाबुनु पण तेनीपासे रेहेताथकां गुणगणके० गुणनाजेसमूहते
 प्रासेके० घसाऽजाय एटले अगीतार्थने सगे गुणनो नाशथाय यत एवमगीयठावि
 दु ॥ जिणवयपईवचरुपरिहीणो ॥ दवाइअयाणतो ॥ उस्तग्गववाइयचेउ ॥ १ ॥ कह
 सोजयउअगीउ ॥ कहवाकुणउअगीयनिस्ताए ॥ कहवाकरेउगठ ॥ सबालबुठाउ
 लसोउ ॥ १ ॥ इत्युपदेशमालाया अगीतार्थने पासे वसता मधुगलागलथायके० मो
 होठामठ नानामठनेगलीजाय एम धोंगामस्तिनी वातथाय पणमार्गनीरीतनरहे ॥ ८ ॥

पञ्चित्तेअतिमात्रदिएजे ॥ अपञ्चित्तेपञ्चित्तरे ॥ आसाय
 णतमसूत्रेवोली ॥ आसायणमिञ्चित्तरे ॥ सा० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ उती अगीतार्थेहोयतेगरसमजणे पञ्चित्तेके० प्रायश्चित्त जेटलू यावेते
 करता उजटो अतिमात्रके० अधिक दिएके० आपे अने जेहने अपञ्चित्तेके० प्राय

श्रित्त नद्यावतुंहोय तेहने पञ्चितके० प्रायश्चित्त्यापे एटलेयोडाप्रायश्चित्तवालाने व
 एणुआपे अने मूलगुजेने प्रायश्चित्तलागतुंजनहोय तेने केहेज्ञे जे तमने प्रायश्चित्त
 लागुं इत्यादिक असमंजसकरे एमकरनारने सूत्रनेविपे आसायणवोलीके० जिनाज्ञा
 नीविराधनाकरी माटे विराधक कह्योवे अनेआसायणके० जिनाज्ञानीनीविराधना
 तेहिज मिह्वत्तके० मिथ्यात्व जाणवुं तथा तेमिथ्यात्वनिमित्त संसार वधारे यत्तः
 सुत्तयइमंनणियं ॥ अपञ्चित्तयेइपञ्चित्तं ॥ पञ्चित्तैअइमत्तं ॥ आसायणतत्समइइउ
 ॥ १ ॥ आसाणमिह्वत्तं ॥ आसायणवक्कणायसम्मत्तं ॥ आसायणानिमित्तं ॥ कुय
 ईदीहंचसंतारं ॥ २ ॥ इत्युपदेशमालायां ॥ ९ ॥

तवसीअवहुश्रुतविचरंतो ॥ करीदोपनीश्रेणिये ॥ नवि
 जाणेतकारणतेहने ॥ केमवाधेगुणश्रेणिये ॥ साण ॥ १० ॥

अर्थ ॥ तवसीके० तपश्चर्याकरतो तथा अवहुश्रुतके० अगीतार्थको विचरंतो
 के० विहारकरतोयको करीदोपनीश्रेणिके० अनेकदोपनी श्रेणीनेकरतो एटले अनेक
 अपराधपद करतोयको पण नविजाणोके० नजाणे एटले पोताना दोपनी पोताने
 खवर नपडे तेकारणके० ते हंतुये तेअगीतार्थ कष्ट करताने गुण श्रेणीनीवृद्धि केमवधे
 अर्थात्तनवधे तेटलीज रहे यडुक्तं अवहुस्सुउतवस्सी॥विहरित्तकामोअ जाणउणप
 हं॥अवराहपयसयाइ॥काऊणविज्ञोनयाणेइ॥१॥ देसअराइचसो॥हिवयाइयारेउजोन
 याणेइ ॥ अविमुइस्सनवद्धई ॥ गुणतेढीतत्तियाणइ ॥१॥ इत्युपदेशमालायां ॥ १० ॥

मार्गमात्रजाणेजेमपंथी ॥ अलहीतासविसेसरे ॥ लिंगा
 चारमात्रतेजाणे ॥ पामेमूढकलेशरे ॥ साण ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ जेम कोइक पंथीहोय तेहने कोइमाह्योपुरुष मार्ग वतावे तोपण विजे
 प मार्गनी तेने खवरनपडे केमके पोतेमाह्योनथी माटे मावोजमणो मार्गजेमन
 जाणे एकसामान्यप्रकारें मार्गमात्रजाणे तासके० तेमार्गनीमावीजमणी वाचुं ते
 अलहीके० अजाणतो क्लेशपामे तेमज लिंगके० साधुवेष ने आचारके० साधुनी
 क्रिया ते लिंगाचारमात्र जाणे एटजेमात्र एकसूत्रनाज अरुहरमान्यकरी क्रियादिक क
 रतो पण मार्गनेअजाणतो एह्वोजे मूढके० मूर्ख अगीतार्थ तेक्लेगनेपामे संसार
 वधारे यत्तः जह्दायंमिषिपहें ॥ तस्सवित्सेपहस्सयाणंतो ॥ पहिउक्तिस्सइवि
 यतह ॥ लिंगाचारमुअमित्तो ॥ १ ॥ इत्युपदेशमालायां ॥ ११ ॥

चेदलह्याविणनानापरिणति ॥ मुनीमननीगतबोधरे ॥ खिण
राताखिणताताथाता ॥ अतेउपाईविरोधरे ॥ सा० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ गतबोधके० गयुंठे बोधज्ञान जेथकी एटले मूर्ख जेहोयते मुनीश्वरोना
मननी नानापरिणतिके० विचित्रप्रकारनी परिणतीउंना जे चेदके० प्रकार ते लह्या
खिणके० जाण्याविना एटलेजेमूर्खमुनीउंहोयते वीजामुनीउंनी विचित्रपरिणति अ
जाणताथका क्लेशकमा राताथाय एटले अत करणमां क्रोधदीप्तथाय तथा क्लेशकमा
ताता थाय एटले बाह्यपणे क्रोधदीप्त थाय एवा मूर्खोंने एमथाताथकां अथवाराता
के० रागीथाय परस्परें क्रीडाकरे तथा ताताके० तपीजाय कपायमयीथईजाय अने
अतेके० शोबट विरोधने उपाईके० उपजावे एटले तेमूर्खे माहोमाहे वढीमरे ॥ १२ ॥

पथ्यरसमपामरआदरता ॥ मणिसमबुधजिनगोडिरे ॥ चेद
लह्याविणआगमयितिनो ॥ तेपामेवदुखोफिरे ॥ सा० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ मणिरत्नसमान जेबुधजनके० पंडितलोक तेहने ठाडीने पथ्यरसमके०
पथ्यरसमानजे पामरके० मूर्खजन तेहनेज आदरताके० अगीकारकरे तेप्राणी ते
मूर्खपासेरहेताथकां आगमनीजे उत्सर्ग अथवादादिरूप यितिके० मर्यादा तेनो
चेदके० प्रकार तेअणलेहेताथका तेआदरनारापुरुष घणी खोडीपामे एटलेसत्यमरू
पशरीर आसु नरहे ज्वरखमितथाय इतिजाव ॥ १३ ॥

ज्ञाननक्तिजाजीअणलहेता ॥ ज्ञानतपोउपचाररे ॥ आरा
सारमारगलोपे ॥ चरणकरणनोसाररे ॥ सा० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ एवा जे मूर्खहोयते ज्ञाननी नक्तिनेतो जांजे एटलेखमितकरे तथा अ
णलहेताके० अणथाराधता ज्ञानतणोके० ज्ञाननोजे उपचारके० विनय तेनेअण
जाणता तेप्राणी आरासारके० जेपांचमोआरो तेनेअनुसारें मारगलोपेके० जलामार्गने
लोपेठे एटले मूर्खनेआदरतां ज्ञाननक्तिने जांजता ज्ञाननो उपचार अणलहेता जे
पुरुष होय तेपांचमां आराप्रमाणे चारित्रने पाले कांतो एकलाजउत्सर्ग मार्गें चाले
अथवाकालदोषकाठी उत्सर्गमार्गवीजकुज मूकीज आपे पण सारके० प्रधान एगोजे
चरणसिचरि तथा करणसिचरिनोमार्गतेनेपांचमाआराने अनुसारे तेमूर्ख लोपेठे ए
रीतेअमनेनाम्यो तेरीते लख्योठे वलीएगाथानो अर्थ पंडितलोकाने सुजेतेखरो ॥ १४ ॥

उत्कर्षितेहनेद्येशिक्षा ॥ उदासीनजेशाररे ॥ पुरुषवचन
तेहनेतेवोले ॥ अंगकहेआचाररे ॥ सा० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ वली उत्कर्षिके० उत्कृष्टाचारित्रियाहोय तथा उदासीनके० वेपरवाइ
होय सारके० उत्तमहोय तेवा साधुजो तेउने प्रमादसंकलितादिकदेखी शिक्षाआपे
तेवारेंते जे एकाकीगृथी निकल्या होय तेपाठो शिक्षा आपनारसाधुने पुरुष वचन
के० कठोरवचनकहे जेमुजने सर्व लोकमां केम तिरस्कार कखो मंगुंमातुंकखुं
ठे बीजातो एरीते करेजठे तोधिकारपडो माराजीवितने इत्यादिकवोले एमश्रीआ
चारंगमध्ये कहुंठे तथाचतत्पाठः वयसावएगेचु ॥ इयाकुपंतिमाणवाउ ॥ एयमा
एयनवरेमह ॥ यामोहेणमुज्ज ॥ १ ॥ इति एमवचनमात्रेज गहनेठांडि एकला
रही अकार्य सेवे इतिनावः ॥ १५ ॥

अमसरिखाहोजोतुमेजाणो ॥ नहीतोस्यातुमबोलरे ॥
एमजापीजाल्यादिकदूपण ॥ काढेतेहनिटोलरे ॥ सा० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ पठे ते मूर्खमुनी शिक्षा आपनारने पाठा एवाजवाव आपे के जो अम
सरिखा तमेहता तोजाणत एटलेएनावजे अमारें गोचरीपाणीप्रमुख लाववा पडे
तेतमनेकरवुं पढतुहोय तो तमेजाणो नहीतो वेठा मोटाई करो एटलुज तमा
रामाठे पणकांइ नलिवारनही जोअमारी परेंचालो तोतमेजे अमने शिक्षाआपोते
खरी नहीतो तमारा बोलशा एटले तमारुं बोलवुं सर्व फोकटठे एमजापीके० एम
कहीने जाल्यादिकना दूपणकाढे एटलेएम कहेजे तमे हीणज्जातिना उपज्याठो त
मारुं कुलकेवुंठे इत्यादिक बोले तेहनिटोलके० तेपुरुषने निटोलजाणवा पण ते
सज्जनउत्तमपुरुषमां नगणाय ॥ १६ ॥

पासत्यादिकदूपणकाढी ॥ हिलेझानीतिहरे ॥ यथाठं
दताविणगुरुआणा ॥ नविजाणेनिजरेहरे ॥ सा० ॥ १७ ॥

अर्थ वली ते मूर्खप्राणी शिखामणना आपनारने उजटा पासत्यादिक दूपण
काढीने हिलेके० हिलनाकरे एटलेएम कहेजे तममांशा गुणठे तमे पासत्याउशना
ठो एम कहीने ज्ञानीके० पंडितगीतार्थनी हिलनाकरे एवेपदुनोएकठोअर्थठे एमवि
णगुरुआणाके० गुरुआज्ञा पाव्याविना यथाठंढताके० आपतंढे आचरणकरवानी
एवी जे निजके० पोतानी रेहाके० रेखाठे एटले हीणाआचरणनी मर्चादापोतानी

वे तेनी पोतानेज नजाणेके० खबरनपडे एटले ज्ञानीना श्रवता दूपण काढे श्रने
पोताना उतादूपणहोय ते कयेखे इतिचाय ॥ १७ ॥

ज्ञानीधीतेमअलगारहेता ॥ हसथकीजेमकारे ॥ जेदविन
यनावावनचाप्या ॥ नलढेतसपरिपाकरे ॥ सा० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे ज्ञानीके० जे गीतार्थे गुरुश्रादिक तेथहीयजगा रेहेतायका के
वा देखाय जेमराजहसथकी कागडो जूदो देखाइरहे तेवोतेसाधु देखाय तथा पि
नयना वावनजेद शास्त्रमां कहावे तथाहि १ श्ररिहत २ सिद्ध ३ नागेडचडादिक
तेकुल ४ कोटिकादिक ते गण ५ चतुर्विधसथ ६ क्रियातेयस्तिवादरूप ७ खत्यादि
कथर्म ८ मत्यादिकज्ञान ९ मत्यादिकज्ञानवत ते ज्ञानी १० आचार्ये ११ श्यविर
ते सिदातासाधुनेथिरकरे १२ उपाध्याय १३ केटलाकसाधुना समुदायनाग्रधिप
तितेगणी एतेरनोचारचारजेदेविनयकरवो १ अनासतना तेजाव्यादिक दूपणकाढी
ने हीज्ञानकरे २ नक्तितेवचितउपचाररूप ३ बहुमानते श्रतरप्रीतिप्रतिबधरूप
४ वर्ण सजवलनाते यशबोलवा एरीतेतेरनेचारेगुणता वावनजेदथाय इतिप्रवचन
सारोद्वारे पांसवमेद्वारे एयधिकारजोजो उपलक्षणथी वावनकहा तेमज ए१ जेद
समवायांगे तथा पिस्तालीमजेद तथा दशजेद इत्यादिक अनेकजेद अथांतरधीजा
एवा तेसर्वजेदनु शीखु तथातेरीतेप्रवर्त्तनु तेने परिपाक कहीये तेपरिपाकने नज
हेके० एकाकी साधुनपामे केमके एकाकीविहारकरनार कोनापातेधीशीखे तथा के
नोविनयकरे ॥ इतिचाय ॥ १८ ॥

सर्वउद्यमेपणतसबहुफल ॥ पढेरुष्टअन्नाणरे ॥ सूत्रअ
जिन्नतणेअनुसारे ॥ उपदेशमाजाचाणरे ॥ सा० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ सर्वक्रियाअनुष्ठाननोउद्यम तेनोजे बहुफलके० घणुफल सर्गादिक
ते पढेरुष्टअन्नाणरेके० अज्ञानकष्टमांपडे एटलेनिर्झरानथाय सत्तारपरिचनथाय
कोनेनथायतेकेहेजे जे अविचृतार्थे प्रिगिष्टयाख्यानरहित एहबुजेसत्र तेहनेअजिन्न
सूत्रकहीये तेअजिन्नसूत्रनेअनुसारे क्रियाप्रमुख अनुष्ठानकरे तेअज्ञानकष्टमांपडे इति
योग जेटीसामुख्यग्निनामिओपप्रतिपत्तिकेम थाय श्रन्ययाअनुयोगनुकयन निरर्थकथा
य एउपदेशमाजानीगाणीजे यडुकतत्सत्रे अपरिष्ठियसुयणिहसस्त ॥ केवतामजिन्नसु
त्तचारित्तस्म ॥ सबुद्धमेणविरूप ॥ अन्नाणतरेबहुपढइ ॥ १ ॥ अर्थ॥अपरिष्ठियके०
नयीनाणो सुयणिहसस्तके० श्रुतरहस्यजेणे गेपसुगम ॥ १९ ॥ ० ०

नतोऽज्जुचायेणकाकी ॥ चालितेऽनेजुने ॥ वाग्धयया
मनजेऽक्यामन ॥ देशागधकजुने ॥ सा० ॥ ७० ॥

अथ ॥ दये जानीप्री अजगा विरानं अवं नया जा वाग्गे एनाही तंहेतु
ने अंसंवादिशरण पणाने यतः अग्निचेउमोयसि ॥ राजनण्णुनिचउमतेय ॥
दिग्गिताणे प्रदयेन ॥ देयवाचेरत्रायसि ॥ ॥ एमगणानात्रयेविनारुत्रयान
पणत्रहीलवनाधंअथये माटेऽग्वनात्रयी पणएक अजिवागणजुनीरेवेये जे मापु
वाग्घर्ये आमलधी एानादिक् अतिजथेरी यत्रगगने जंअमुगपेंअगिययामे अने
कामचित वाग्घर्ये अगाउ उपयोगनगग्री दोयनां इयाने तेनदी तो दनयरे अगाउ
एमवायतु एक्कर्येअगाउपण उपयोगनगग्री दोयनां इयाने तेनदी तो दनयरे अगाउ
वजाणीतेयारे मापुधीविदारयरे तेमागोइक गाननापु दोय तेविदारयरीगतेनदी
तेयारे एयाकारणोएफला ज्ञानीविना पणलोय तेमापण १ मापुनइक अनेगृद्वस्व
प्रांत २ तथा मापुप्रांतअनेगृद्वस्वपणप्रांत एमचानगीपाय इयादिवसरउंअनियुक्तिमाविन्नागत्रे
धामापुप्रांतअनेगृद्वस्वपणप्रांत एमचानगीपाय इयादिवसरउंअनियुक्तिमाविन्नागत्रे
तेजांजा दयेअद्वगर्थजिग्येते जेमापुअनुनावेके० नइययकां पुवांनरीने एकाकीचापे
के० रह्याहोय तेदने जुनके० कोइकपूवांनरीते एकाकीपणांयुक्तये पणअन्ययानही
वाघट अनेजावितनावेचेद एकजुनइव्येजावित वीजाअजुनइव्येजावित तेमांअजावितते न
नावेचेचेद एकवाम्य वीजा अयाम्य जेवाम्यतेवासनाटालीगकीये अने जे अयाम्यते
वासनाटालीनगकीये तंहेमांकुवामनावमवायोग्यहोयतेरुडाजाणवा एवाम्यकुवासन
एटलापदनांअर्थययो अनेजेअकुवासनके० कुवामनायेवाम्याजनधी एवानवा घट
के०घटावे तेपणरुडा एमविशोपावश्यकमाठे अथवा वाम्यअवाम्य घटनीजावना नं
दिसत्रनी वृनिथी जाणवी उक्तंच पयइच्छिनटजावा ॥ कुवासनणावासियाविनोडजा ॥
चहुनइणोमुकया ॥ तेवेसागहगाउचा ॥ १ ॥ एवादेशाराधकयुक्तहोयते पुर्वेकका
रणेएकाकीपणे गीताधीविनारहे इतिजावः ॥ २० ॥

अज्ञानीगुरुतणनियोगे ॥ अथवाशुनपरिणामरे ॥ कम्म
पयदीसार्वेसुदृष्टि ॥ कदियेएहनोठामरे ॥ सा० ॥ ७१ ॥

अथ ॥ वनी अज्ञानी अगीतार्थने गुरुतणनियोगे आज्ञा परवशे थकां पण
सुमार्गवत्ते ठे अथवा एमगणानो रुचीवंतठे तो कम्मपरवशी-

तेने सुदृष्टीवत कहिये एनो स्थानक सम्यक् दृष्टीगुणवाणो जाणवो ॥ २१ ॥ एगा
यानु अर्थे ज्ञानविमलसूरिना करेजाटवा ऊपरथीजिख्युठे ॥ २१ ॥

जेतोद्वयथीगुरुनेगान्नि ॥ जग्नचरणपरिणामरे सर्वत्रय
मेपिणतसनिश्चय ॥ काडनआवेगामरे ॥ सा० ॥ ७७ ॥

अर्थे ॥ जेतोके० जेवली जग्नचरणपरिणामके० जेहना चारित्रना परिणाम ना
गाठे एहवोधको हठकदाग्रहथकी गुरुने ठानीने सर्वप्रकारें निन्द्वादिकनीपर उद्यमं
के० कष्टउद्यमकरेठे पण तसके० तेना कष्टप्रमुखसर्वनिश्चयकरीनेकोडनआवेगामके०
कांडलेखे नलागे यत आणाएतवो आणाइ ॥ सजमोतहयवएमाणाए ॥ आणार
दिकथम्मो ॥ पलालपुत्रुच्चपडिहाइ ॥ १ ॥ इतिसवोधसित्तीरिमथ्येकह्योठे ॥ २२ ॥

आणारुचीविणचरणनिपेधे ॥ पचाशकेहरिजहरे ॥ व्यव
हारेतोयोडुंलेखे ॥ जेहसकारेसहरे ॥ सा० ॥ ७३ ॥

अर्थे ॥ जेने परमेश्वरनी आज्ञानीज रुचीठे तेतोचारित्रनेयोग्यठे पण एवीआज्ञा
रुचीविना चरणनिपेधेके० चारित्रनीनाकहीठे शामाटे जे आज्ञारुचीनथी तोवीजोक
एअनुष्ठानकोनी आज्ञायेकरेठे यत आणारुइस्तचरण॥ तस्यगेजाणकिननगति॥ आ
णचअइकतो ॥ कस्ताएसाकुणइसेस ॥ १ ॥ इतिते जेआज्ञासहितकरेठे तेचारित्र अने
आज्ञाविना पचाशकनेविपे हरिजइसूरिचारित्रने निपेधेठे व्यवहारेतोके० शुद्धसमाचा
रीसहीत व्यवहारपालेतो पोतानी शक्तिप्रमाणे थोफुकरे तोपण लेखामांठे एटने
आज्ञासहित थोफुकरे तेलेखेठेशामाटे जेथोफुपणअनुष्ठानते सकारेके० सत्यकरे अ
ने सद्दके० शब्दते आगमकहिये केमके चारप्रमाण कह्याठे तेमा आगमप्रमाणने
शब्दप्रमाणरुी बोलाव्युठे माटे आगम सत्कारेतोयोडो व्यवहार पण प्रमाणठे अ
नेबोह्यणुकष्ट तेनिफलठे ॥ २३ ॥

शिष्यकेहेजोगुरुअज्ञानी ॥ जजतागुणनिधिजाणरि ॥ जोसु
वामनातोकिमत्यजता ॥ तेनेअवगुणजाणरि ॥ सा० ॥ ७४ ॥

अर्थे ॥ दवेइहाशिष्यकहेठे के जोगुरुअज्ञानीठे तोपणतेहने जजताके० तेव
ताथकागुणनिधिजाणवो जोसुवासनाठे तोकेवाप्रकारे तेहने अवगुणीजाणीनेत्य
जीपें ॥ २४ ॥ एगायानोअर्थे ज्ञानविमलसूरिना टवामाथीजिख्योठे

गुरुबोलेशुचवासनकहियें ॥ पन्नवणिङ्कसुजावरे ॥ तेआ
यत्तपणैवेआद्यें ॥ जशमनेजडकजावरे ॥ सा० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ गुरु कहे हे शिष्य जे शुचवासना ते पन्नवणिङ्क स्वजावठे एतले जे स
मजाब्योसमजे एवो जेनो स्वजावठे तो एवोजेहोय तेतो आद्येंके० प्रथम गुरुने आद्यत्त
पणेके० वशवर्तियें होय वली जगमनेके० जेहना मननेविपे जडकजावठे ते शिष्य
आज्ञारुची जाणीयें ॥ १५ ॥ एगाथानोअर्थ ज्ञानविमलसूरिनाटवाकपरयी जखुंठे

सूधुंमानीसूधुंयातां ॥ चउचंगीआचाररे ॥ गुरुकहणेंते
हमांफलजाणी ॥ लहीयेंसुजशअपाररे ॥ सा० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ एक सूधुंमाने अने सूधुंकरे बीजो सूधुंमाने अने असूधुंकरे त्रीजो अ
सूधुंमाने अने असूधुंकरे चौथो असूधुंमाने अने सूधुंकरे इत्यादिक शब्दें चउचंगी
आचारांगादिक सूत्रमां कहुंठे तेमांअगुडनावेचांगा त्याजठे अने गुडनावेचांगा
ते ग्राह्यठे ते चांगामा फलहोय एम जाणीने गुरुसेवामां रहीये तो अपारके० घणो
सुजश लहीयें ॥ १५ ॥ एगाथानो अर्थ ज्ञानविमलसूरिनाटवाकपरयीजखुंठे ॥

ढालसातमोराजगीतानीदेशीअथवासुरतिमहिनीनी

कोडकहेगुरुगत्रगीतारथसारथशुद्ध ॥ मानुपणनविदि
सेजोतांकाईविवुद्ध ॥ निपुणसहायविनाकह्योसूत्रेंएक
विहार ॥ तेहथीएकाकीरहेतांनहीदोपलगार ॥ १ ॥

अर्थ ॥ पूर्वलाढालमां गीतार्थ वर्णव्या हवे एवा गीतार्थ गुरुपाजे वसवुं तेआढा
लमांकहेठे कोडक आगमना रहस्यने अजाणतोथको आगमनोकरणकरी बोलेठे
जे गुरुके० गुरुआदिक गत्रके० सुविदितनोसमुदाय वली गीतार्थनो सारथके० स
मुदाय संघसार्थोतुदेहिनां इतितामान्यकांठवचनात् एवा गुडके० पवित्र तं गुरुगत्र
गीतार्थ सर्वने मानुके० अंगीकारकरवु पण तं जोतांथका कोडविवुद्धके० कोडमा
ह्यार्पटित नविदितके० देखतानथी अमारी नजरमां कोड आवतानथी निपुणसहाय
के० माहायानीसखाइनमजे तोतेविना सूत्रके० उत्तराथ्यचनसूत्रनविपे कहुंठे जे ए
कविहारके० एकलाविहारकरीयें उक्तंचकाथ्ये ॥ नवाजनिज्ञानिउणंसहायं ॥ गुणा
हियंवागुणउंसंवा ॥ इकोविपावाइविविज्ञपंतो ॥ विहरिङ्ककामेमुअसङ्कमाणो ॥ १
एम तेसूत्रमां एकाकीविहारनी आज्ञाठे माटे एकाकीरहेताथकालगारदोपनथी ॥ १ ॥

अणदेसंताआपमातेसविगुणनोयोग ॥ किमजाणेपरमां
 व्रतगुणनोमूलवियोग ॥ वेददोपताईनवीकृद्वाप्रवचनेमु
 निदु शील ॥ दोपलवेपणधिरपरिणामीविकुसकुशील ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हरे तेने उत्तर आपेठे जे एककहेते तेप्राणी आपमांके० पोतामांसर्व
 गुणनो योगके० सयोगने अणदेखतथको एटजे एजावजे पोते सर्वगुणीतो थयो
 नथी तोपोतेदोपवतथको केवीरीते परमाके० बीजामां व्रतगुणनोमूलवियोगके०
 व्रतना गुणमूलथी नथी एमशीरीतेंजाण्यु केमके गुरुआदिकमातो कांइरु गुण हरो
 ज तोदोपनोलेख देखीने गुरुने मूकाय नही गाथा ॥ इयजावियपरिमद्या ॥ मन्
 छानियगुरुनमुचति ॥ सव्वगुणसपउग ॥ अण्णाणमिविअपिच्चता ॥ १ ॥ इतिधर्मरत्न
 प्रकरणे तथा वेददोपताइके० दसप्रकारना प्रायश्चित्तमां सातमो वेददोपलागे तिहा
 लगे प्रवचनेके० सिद्धांतनेविषे मुनीने इ शीजके० कुशीलिया हीणानथीकृद्वा यत
 वेयस्तजावदाण ॥ तायमेंगपिनोअइकमइ ॥ एगअइकमतो ॥ अइकमेपंचमूलेण ॥
 इतिवचनात् अने थोडो दोप देखीने गुरुने नही आदरेतो सर्वनो त्यागकरवो पड
 गे तेकहेते जे पांचप्रकारना नियथ अने चउदप्रकारनी अन्वतरगठी तथा नवप्र
 कारनी बाह्यगठी तेथी मूकाणा ते नियथ कहीये यत गठोमिच्चताई ॥ घणाईउअ
 तरोपवचनोय ॥ इविहाउतउजे ॥ निग्गउतितेहुतिनिग्गथा ॥ १ ॥ मिच्चत्तवेयतिपे हा
 साइरकपचनायव ॥ कोहोईणचउक ॥ चउदसअप्रितरागथी ॥ १॥ धणधन्नखित्तकुवपं ॥
 यउ इपय कणय रूप चउचरणा ॥ नवबाहिरयागथी एवतेहुतिपुणपंच ॥ ३ ॥ सुगम
 नवर चउचरणाके० चौपदइति १ पुजाग २ बकुस ३ कुशीज ४ नियथ ५ सनात
 क एनालक्षण जगवतिसूत्रना शतक २५ मे उहेउठेठेजो जो एपांच कहा तेमां
 १ पुजाग २ नियथ ३ सनातक एत्रणतो प्रतिसेवारहित जाणवा अने बकुस तथा
 कुशीज ए वेहुने प्रतिसेवाठे गाथा ॥ मूलुत्तरगुणविषया ॥ पडिसेवासेवएकुशिजोय ॥
 उत्तरगुणेसुवहुसो ॥ संसापमितेवणारहिया ॥ ४ तेमांपणनियथ तथा सनातकतो
 श्रेणीविद्येदगइ तेमागया तथा पुजागपणलब्धिविद्येदगइ तेमाटे एत्रण जवुस्वामी
 साये विद्यदगयां तंहेतुपें बकुस तथा कुशीज एवेहुथी तीर्थं चाजेठे यत निग्गय
 मिणायण ॥ पुनागतहिमाणतिएहुवुठेउ ॥ समणावहुसकुशीजा जातिउतावहो
 हिति ॥ ५ जेमाटेते उगासातमा गुणवाणावतहोय ते अतरमुहूने अथश्यपराव
 चेयाय तेवारे ठेठेगुणवाणेआवे तिहाअथश्य प्रमत्तदोपनो लंभमात्र देखीने गुरुनो

व्याग केमयाय अनेते व्यागकरीशतो जगतमां व्याजनाकालेनिर्देप कोऽ नहीजाचे
तेमाटे जवमात्र द्रोपलागते पण वक्रुस तथाकुशीज एवेद्दु जातिनामुनी तेधिरपरि
णामी एटलेतेहना परिणाम अतिउन्मागं नथीचालता अथवा थिरपरिणामीके०
एवेमुनी थिरपरिणामेते एटले पंचमआरानाठेमाजगे एहिजठे माटे नठंभाए इतिचा
वः एहनोविस्तार धर्मरत्नग्रंथनीवृत्तिथीजाणवो ॥ २ ॥

ज्ञानादिकगुणपणगुरुवादिकमांहेजोय ॥ सर्वप्रकारें
निर्गुणनविआदरवोहोय ॥ तेठांमेगीतारथजेजाणेवि
धिसर्व ॥ ग्लानोपधट्टांतेमूढधरेमनगर्व ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे ज्ञानादिकके० ज्ञानदर्शनचारित्रमांहेलोहरकोऽ उत्कृष्टगुण पणगुरु
आदिकमां जोऽयें पण सर्वप्रकारेंके० सर्वथानिर्गुणहोयतो न आदरीयें माटेजेगीता
र्थहोय तथा जे प्राणी उत्सर्गअपवादप्रमुखनी सर्वविधि जाणता होयते ठांमेके०
गवनेपण निर्गुण जाणीने ठांमे तेउपरट्टांत केहेठे ग्लानोपधके० जेमरोगीनेओपध
तेजिहांलंगें रोग तिहांलंगें ओपध तेमजिहांलगे अगीतार्थे तिहांलंगें ओपधसदृशगव
अनेज्यारेनिरोगीसदृशगीतार्थे थयो तेवारें ओपधरूपगवनुं कामनही तेमाटे मूढके०
जेमूर्खठे तेअहंकारमनमांधरीने गववाहिरनिकलेठे इहांकोऽवीजीरीते एट्टांत जोडे
ठे जेमग्लाननेओपधआपे अनेअह्वारनआपे माटेरोगीनेठांमद्योनकेवाय पणसामो
रोगीनेउपकारकखो कहेवाय तेमजगीतार्थेगवठांमे तेठांमद्योनकहीयें पणउलटोगवने
उपकारकखो एमकहीयें यतः नाणाऽगुणविउत्त ॥ जोचयऽगुरुगणंचगीयद्यो ॥ अणु
कंपेऽतमेवय ॥ आउरजेसकामिवचीए ॥ १ ॥ इतिवचनात् एवेव्याख्याठे माटेजेगी
तार्थनी दृष्टीमांठेरे तेखरो इतिजावः ॥ ३ ॥

तेकारणगीतारथनेठेएकविहार ॥ अगीतारथनेसर्व
प्रकारेंतेनहीसार ॥ पापवरजतोकांमअसजतोचां
प्योजेह ॥ उत्तराध्ययनेगीतारथएकाकीतेह ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ तेकारणके० पूर्वकह्युंतेकारणे गीतार्थनेज एकाकी विहारनी आझाठे यतः
गीयद्योयविहारो ॥ वीउंगीयद्यनिस्तिउंनणुड ॥ इचोतइयविहारो ॥ नाणुन्नावजिणं
वेदि ॥ १ ॥ इतिआवश्यकनिर्मुक्तौ अने अगीतारथके० मूर्खने सर्वथा जेएकलो वि

गङ्गागते माङ्के० प्रमान नथी रुडोनथी इतिजाव तथा पापनेवर्जतो कामनेअस
तांग्टेजे कामकीडामा जे तत्परनही नाप्योजेहके० जेनाप्योत्रेउत्तराध्ययननामेति
ःनमां गीतार्थहाय गुणीहोय तेएकाकीरहे तेकाव्यपूर्वेलखुठे नवालनिङ्कानिठण
श्रायइत्यादि विचारीजोजो ॥ ४ ॥

पापतणोपरिवर्जननेवलिकामअसग ॥ अज्ञानीनेन
वीट्टएतेनविजाणेजंग ॥ अज्ञानीशुकरशैशुजेशुच
पाप ॥ दशैकालिकवयणेपचाशकआलाप ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ जेएराही होयते पापनुवर्जन केमकरे वलीकामके० कवर्पनासगतो जे
यागाराग न एकाही मूर्खने केमहोय माटे एविचार अज्ञानीने नहोय तेअज्ञानी
ने तेनानागानी रसग्नपडे ते आ अरसरे शुद्धजलेबु केआअयसरे अशुद्धआहार
जेय तोपणनीदीपे इत्यादि जांगानी खबरनपडे वली अज्ञानीपुरुपहसे तेजीअ
वीरादिज जाप्याप्रिनाशुकरजो एटजेसयमानुष्ठानशुकरजो तथा शुनके० पुण्यअने
ताप ते प्रने अज्ञानीगुंताणजे ते दशैकालिकवयणेके० दशैकालकिसूत्रनावचन
परी पणुं नत्र अज्ञानीकिंसादि किगानाहीनेपपाग इत्यादिचतुर्थाध्ययने तथा
पञ्चाशमयभाषण एगोन आतापते० आजावोत्रे एटजेचनत्रे ॥ ५ ॥

एगिदरिदरेयोआचारिसमाद ॥ बहुकोधादिकदूपण
वलीअज्ञानप्रमाद ॥ यलियविशेषेवारचोत्रेअव्यक्त
निदार ॥ पगीपोतदृष्टानेजाणोप्रचनमार ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वलीआहीविदाङ्के तेदना आचाररे० आचारांगनेपिपे समादरे०
वधरुतेरुदुत्त न तेआधारांगनापांचमाअध्ययनना प्रथम उद्देशानेपिपे देगा०
हउ एकरिदरिदरे बहुकोधआदिजदेमान प्रसुगपणनेसा यथा इममेगेमिणगणिया
उदकि बहुकोध बहुमाणे बहुनाने बहुने बहुनदे बहुमते बहुमरुपे
दशममहाविदंनत्र एमविमपदनाअर्थनगिपेतेय बहुरते० बहुपाप बहु
नरे० बहुदेवनाकरनाग नाटस्थानीपेर् जांगनेअर्थ तथा बहुमते० अन्त
दशममहाविदंनत्र बहुमतेरुदुत्तने आनरे० आअरजेहेसाप्रसुग तेदना स
दिदे० मरु एटजेमगी अने पतिदंनत्रे० पतिनएटजेमरेगीअग्निगुन एटजे

टाम्योऽनि वलीप्रीजादोपकेतेने अद्यानप्रमादथाय एदलेएजायजे एजआजावेप
 दने उद्विययादंपवयमाणे मामेकेऽत्रदङ्कु अत्राण पमायदोतेरां इति उद्वियया
 दंपवयमाणेके० ग्रामे संयमचारित्रमां उजमालययादंपे एमवांसता मामेकेऽत्रदङ्कु
 के० आश्रयमांप्रवर्तनाथकाजाणंमुणनेकोऽवेस्वतोनीची एम अत्राणपमायदोतेरांके०
 अद्यानप्रमादवोपे सद्धितप्रवर्तं तेनेयलीविगोपेंकरीने आचारांगमां अव्यक्तविहारवा
 स्वांते अव्यक्तके० वयपणपुरीनही अनेश्रुतपणपुरीनही तेहनेअव्यक्तकहीपें आचा
 रांगपंचमाव्ययननेउद्वेगोचोथेकहुंते यथा॥गामाणुगामंहुऽनमाणस्त इज्जानं इपङ्क
 तंनयति अवियत्तस्ननिङ्कुणो एदनोअर्थ ॥ गामाणुगामं हुऽनमाणस्तके० एकाकी
 रिचग्ताने इज्जानके० इष्टगमनते अर्दैनकमुनीनीपरे इपस्वतके० इष्टपरत्राक्रांतते
 शुलिनइनीर्षावतसिदगुंफावाग्निमुनीने जेमकोत्थायेंत्राक्रुम्या तेम सर्वमुनीने नहोय
 तेमाटेविजोपणकरेते अवियत्तस्ननिङ्कुणोके०अव्यक्तनिहुने एदलेअव्यक्तनिहु वेप्र
 कारनाते एकश्रुतप्रव्यक्त वीजोचयअव्यक्त जेआचारप्रकल्पननएषाहोय अनेगमनां
 एाहोय तेश्रुतअव्यक्तकहीपें तथागद्यथीनिकल्या ते नवमांपूर्वनी त्रीजीवस्तुननएषाहो
 यतेगद्यनिरगतअव्यक्तकहीपें गद्यमां एहायका सोलवर्पनाथाय तिहांजगे वयअव्यक्त
 कहीपें अनेजे गद्यनिरगतते त्रीसवर्पनाथाय त्यांजे वयअव्यक्तकहीपेंइतिइहाचोचंगी
 ठे १ श्रुतअव्यक्त अने वयअव्यक्तहोय तेतोएकाकीविहारकरेज नही केमके संयमात्म
 विराधनाथाय माटे नकरे २श्रुतअव्यक्त अनेवयव्यक्त तेपणअगीतार्थ माटे संयमा
 त्मविराधनाथाय माटेएकाकीविहार नकल्पे ३श्रुतव्यक्त अनेवयथीअव्यक्त तेहनेपण
 नकल्पे बालपणायकीकुलिगी तथागृहस्थने पराजवनुस्थानकहोयतेमाटे ४ श्रुतव्य
 क्तथावयव्यक्त तेहनेपणएकमद्वप्रतिमाप्रमुखकारणें एकाकीपयोविचरवानी आजा
 ठे पणकारणविना नही इत्यादिक बहुवातते तेआचारांगदृत्तियीजाणवी एदलाजमाटे
 आत्तवननी मूलगायामां विजोपपदमूक्युंते माटे अव्यक्तने तोविगोपेंकरी सर्वथावाखो
 तथाव्यक्तनेपणकारणविनावाखोते तोअव्यक्तनेवाखोतेनुंयुंकेहेयुं तेंपंखीपोतदृष्टांतेंक
 रीजाणुं जेमपंखीनो पोतके० बालक तेने पांखआचीनहोय अने उडवाजाय तो
 वीजा टंकप्रमुख जनावर तेने उपड्वकरे तेम अव्यक्तअगीतार्थ बालक होय तेहने
 परदृशीनी उपड्वकरे जाणोप्रवचनसारके०एजेनागमनो सार जाणवो यतःकाव्यं ज
 द्वाद्रियापोयमपस्कजायं ॥सवासयापंविद्यमणं मणागं ॥ तमचाइयातरुणपमत्तजाइं ॥
 टंकाऽअव्यक्तगमंहरेका ॥ १ ॥ माटे जेमपंखीपोताना बालकने सूनामूकतानथी तेम
 मूर्खनेगीतार्थ एकजानमूके इतिजावः॥ ६ ॥

एकाकिनेस्त्रीरिपुश्वानतणोउपघात ॥ निहानिनविशु
 द्विमहाव्रतनोपणघात ॥ एकाकिसवदपणेनविपामे
 धर्म ॥ नविपामेपृष्ठादिकविणतेप्रवचनमर्म ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जे एकाकीविहारकरे तेने स्त्रीनो तथा रिपुके० शत्रूनो अने श्वानके० कु
 तरानो उपघातथाय तथा निहानि पण दोपसहित लीयेतो तेनेकोणनिपेधकरे माटे
 निहानी शुद्धी पण नरहे तथा महाव्रतनो पण अनुक्रमें घातथाय गाथा ॥ ७८
 पसुसाणसावय ॥ इडिनिस्काइवोसडुल्लिड ॥ वयगाइधम्ममाइ ॥ तम्हारम्मोनए
 गागी ॥ १ ॥ इतिपिंडनिर्युक्तौ तथा एगाणियस्सवोसा ॥ इडिसाणेतेहेवपडिणीएय
 निस्सविसोहिमहवय ॥ तम्हासविइङ्गएगमण ॥ १ ॥ इतिधर्मरत्नवृत्तौ जेएकाकी
 विहारकरे तेस्ववृद्धपणेविचरे पोतानेमते ऊपज्यु ते स्वरु पण गुरुआज्ञानीअपेक्षा
 नरहे तेमाटेजे स्वमति कल्पनावत तेधर्म नपामे यत इक्कस्सकउधम्मो ॥ सवदम
 इगईपयारस्स ॥ इल्युपदेशमालाया तथा जे एकाकीहोयते पृष्ठाके० वाचनापृष्ठा
 दिकतेपण गुरुविनानपामे अने तेविना प्रवचनके० सिद्धांत तेनो मर्म जे रहस्यते
 केमपामे ॥ यत कत्तोसूत्तडागम ॥ पडिपुष्पणमोयणावइक्कस्स ॥ विणउवेवावच्च
 आराहणावमरणते ॥ १ ॥ इल्युपदेशमालाया ॥ ७ ॥

सुमतिगुपतिपणनधरेएकाकीनि शक ॥ जावपराव
 तेंआलवनधरेसपक ॥ जुदाजुदाथाताथविरकल्प
 नोचेद ॥ मोलाएमनलोकनाथाएधर्मउठेद ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ सुमतिके० इयांसुमतिप्रसुरवपाचसुमति तथामनावित्रणगुप्ति तेपण न
 धरेके० नपामीशके केमके जेएकाकीविहार करनारहोयतेनि शकहोय कोइनीशकान
 राखे एटलेअकार्य करवानुचितथायतो कोइनीशका नधरे सुखेअकार्यकरे गाथा ॥
 पिड्विक्केसणमिक्को ॥ पइन्नपमयाजणाउनिच्चनय ॥ काउमाणोविअकळ ॥ नतरइ
 काऊणवदुमसे ॥ इल्युपदेशमालाया तथा चिन्नाअनिप्रायतेजावकहीयें तेजावनुजे
 परावर्तके० पलटायवु तेणेकरी जेवापोतानाअनिप्रायथाय तेवुकाइक आलवनपा
 मीने तत्काल तेआलवन धरेके० अगीकारकरे तेआलवन केहेवुहोयतेकेहेवे सप
 कके० मेजुहोय एटलेएजावजे चिन्नाअथ्यवस्तायतो कपोकपोपलटायवे तेचिन्ना

अग्निप्राय कोऽक अक्षरं हीणायाय अने निमित्तपणतेजुंज मले तेवारें पोतेपणतेवो जथाय यतः एगयिवतेणवहुआ ॥ सुहायअसुहायजीवपरिणामा ॥ इकोयसुहपरि एउं चइअआलं वणंलहुं ॥ १ ॥ आलंवनहिणुपामीने चइअके० संयमनेठांडे इल्यु पदेशमालायां वली एकजणेएकलो विहारकीयो एटले बीजाने पणएकजा विच रवानुंमनथाय तेमज त्रीजो तथा चोथो इत्यादिक जूदाजूदायातां एटलेअवस्था नरहे तथा धिवरकल्पनोचेदथाय एटले आपमतें कोऽक क्रिया एकरीतेकरे कोऽकवी जीरीतेकरे एमनिन्ननिन्नयाय तेथीलोकनामन मोलाय जे अमुकसाधुकरेतेखरंठे केअमुकसाधुकरेतेखरंठे इत्यादिकविकल्प लोकने उपजे तेथी धर्मनो उव्वेदथाय कोऽकपरप्रतित रहेनही तेवारें लोकमूलगोधर्मजमूकीआपे गाथा ॥ सबजिएपमि कुठ ॥ अणवद्याथेरकप्पजेउय ॥ इल्युपदेशमालायां ॥ ७ ॥

टोलेपणजोचोलेअंधप्रवाहनिपांत ॥ आणाविणनविसं
घटेअस्थितणोसंघात ॥- तोगीतारयउदरेजेमहरीजल
थीवेद ॥ अगीतारयनविजाणेतेसविविधिनोचेद ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ वली टोले पण जोचोलेके० कदाचित् टोलुंहोय नेजोचोनुंहोय तेमां कोऽगीतार्यनहोय तो तेटोलामां वसवुंतेपण अंधप्रवाहनिपांतके० आंधलानीज श्रेणीमांपमनुंयुं एमजाणवुं कारणके आणाविनासंयनकहीयें नहितो अस्थितणो संघातके० हामकानो समूहजाणवो यतः एगोसाहुएगोय ॥ साहुणीसावउवसट्टी वा ॥ आणाहुचोसंयो ॥ सेतोपुणअठिसंयाउ ॥ १ ॥ एमसंवोधसित्तरीमांकहुंते ते माटेजेगीतार्यहोय तेजसंतारसमुझमाथी नव्यजीवने उदरेके० उदारकरे जेम हरीजलथीवेदके० जेरीते श्रीरुलेंसमुझमाथी वेदउदखा एट्टांते तेनी कयाकहेठे शंखनामे दैत्यउपज्यो ते ब्रह्मापासे वेदजणवावेवो एवामां ब्रह्माने वगासुंआयुं ते वगासुं ठमहीनेपुरुंयाय ल्यारंब्रह्मानुं सुखमोकलुदेखी शंखदेत्यें विचाखु जे वेदजण तां किवारे पारपारपामीछुं माटे ब्रह्मानापेटमांप्रवेशकरी वेदलेजजाउं एमविचारी पे टमापेत्तीने वेद लेइगयो नेसमुझमां पातालमां जइपेवो पठे श्रीरुलप्रमुखें विचाखुं जे ब्रह्मा तो चूतसरित्वा केम देखावठे एम विचार करतां श्रीरुलेजाणुं जे शंखदे त्य चारेवेद लेइगयोठे हवेहुं लेइआवुं एम विचारकरी मत्त्यावतारथरी शंखासुरना नवनमांगयो ल्यांवालकनुंरुपथरी तेनीस्त्रीपासेवेवो तेस्त्रीयेंजाणुंजे आपणे मनोहर वालक पान्या पठेतेनेरमाडवावेठी एटलामां शंखासुरनापेटमां चारेवेद वातोकरवा

लागाजे आपणीवाहारकरवा वाकुरजीआव्याठे तेवात साजली गंग्यासुरे जाण्यजे अनर्थययो पठेस्त्रीने कहंजे बालकमूकीयो पणस्त्रीयेंनमूयु तारेंबालकने मारगादो डयो तेथीस्त्रीयेबालकनेमूकीदीयु पठेतेबालके तेदैत्यसाथेयुद्धकरीमवृरूपेंथइ दैत्यने मारी तेनापेटमांथी चारेवेद लइ श्रीरुजपाणीमांथीवहारआव्या तेमाटे प्रथम म घावतारलीयो एअधिकार शिवमार्गनाशासने दशावतारग्रथमव्येकह्युठे इहांदृष्टाते लख्युठे वलीजे अगीतार्थहोयते उत्तर्ग अपवादादिक सर्वविधिउता नेदनजाणे माटे अगीतार्थनेएकजो विहारनहोय ॥ इतिनाच ॥ ए ॥

कारणथीएकाकीपणुपणजाण्युंतासा ॥ विपमकालमातो
पणरुडोजेलोवास ॥ पचकल्पजाण्येनण्युंआतमरद्व
णएम ॥ शालिएरंभतणेएमजांगेलहिएखेम ॥ १० ॥

अर्थ ॥ वली कोइ केहेजेजे श्रीउत्तराय्यनमध्ये एकाकीपणानी हाकेम कही यथा इकोविपावाइविवज्जयंतो ॥ विहरिज्जकामेसुअसज्जमाणो ॥ इतिवचनात् ॥ तेने उत्तर जेगीतार्थहोय तासके० तेने कोइकारणथीएकाकीपणु पण जाण्युके० कह्युठे यथातिहांज काव्य नवालजिज्ञानिउणसहाय ॥ गुणाहियंवागुणउंसमवा ॥ इतिवचनात् तो पणविपमकालमांके० आपांचमाआरामां दुमाअवसर्पिणीकालमा रुडोजेलोवासके० जेलावसबुतेजरुडु पणएकाकी वसबु रुडुनही एमपंचकल्पजाण्येविपेकह्युठे आतमरद्वणएमके० जेसयमरुपआत्मा तेनी रक्षातेएमज थाय अथवा आत्मानेशरीर अनेदठेमाटे आतमके० शरीरनी रक्षापण एमके० एमजने लावशताथकाहोय इहा शालितथाएरमनीचोचगीते १ शालिनोवृक्षअनेशालिनीवाडी २ शालिनोवृक्षअनेएरमनीवाडी ३ एरमनोवृक्षअनेशालिनीवाडी ४ एरमवृक्षअने एरमनीवाडी एचोचगीमांथी शालितथाएरमना त्रणजांगे वसतातो खेमके० कव्याणठे इतिअह्वरार्थ ॥ जावार्थतोएजे शालि सरिखागीतार्थ एटले आचार्य अने एरमसरिखा मूर्ख तेनीचोचगीदेखाडेठे १ गीतार्थआचार्य अने जे गीतार्थनो परिवारते वामी पणगीतार्थनी २ गीतार्थआचार्य अने मूर्खपरिवारनीवामी ३ मूर्खआचार्यअने गीतार्थनापरिवारनीवामी एत्रणजागालगेकोइरीते आज्ञाठे पणमूर्खआचार्य अनेमूर्खपरिवारएजांगोतो सर्वथाजनिपेधठे यत्त जडयपंचकुशीजा ॥ गणीवायगयविरपवत्तनिगया ॥ तेणएरमसमाण ॥ चउचचगीएनायवो ॥ १ ॥ इति ॥ १० ॥

एकाकीपासत्योसहंदोगतयोग ॥ गणवासीउसन्नो
बहुदूपणसंयोग ॥ गहवासीअणुतंगीगुरुसेवीवलि
होय ॥ अनियतवासीआनुतोबहुगुणएमजोय ॥ १ ॥

अर्थ ॥ १ एकाकी केवलधर्मबधुरहित ते पासवो २ ज्ञानादिकपार्श्ववर्त्तिस्व
हंदो ३ गुरुआज्ञाविकल एटलामाटे गतयोगकहिये ४ गणवासीकेस्थानकवासी
तदैकत्रविहार नित्यवासीत्यर्थ. ७ अवसन्न तेआवश्यकदिके शिथिलमनपरिणामी
तेउसन्नो एपांचपद ते बहुदूपणसंयोगीहोय तेकिवारेकोइकने एकपद किवारे वेपद
किवारे त्रणपद किवारे चारपद अथवा पांचपदना संयोगीथाय जेमएकपदस्थानक
वधे तेमदोपवृद्धिपण जाणवी एव २६ जेदथाय इत्यादिकअनेकप्रकारेदोपवृद्धिया
य यतः एगागीपासवो ॥ सहंदो ४ गणवासीयउसन्नो ॥ डुगमाइसंयोगा ॥ जह
वहुआतहगुरुहुंति ॥ १ ॥ इत्युपेद्रशमालायां एनादिकादिसंयोगकरतां २६ जेदथाय
तेमादिकसंयोगी १० तथात्रिकसंयोगी १० चतु संयोगी ५ पंचसंयोगी १ एव २६
जंगादोपवृद्धिनाजाणवा तेमज २६ गुणवृद्धिना जाणवा ते देखाडेठे १ गहगत २ अ
णुयोगी ३ गुरुसेवी ४ अनियतवासी ५ आयुक्त एहनापणएमज ठवीसजेठ गुणवृ
द्धिनाथाय जेमजेमगुणवधे तेमतेमविशेष आराधकथाय अनेदोपवृद्धिये निराधकप
णुवधे तथागुणवृद्धिये आराधकपणुवधे तेमां दोपवृद्धिना २६ नांगालिखियेठैयें
दिकसंयोगी १० नागा १ एकाकी-पासत्यो २ एकाकी-सहंदो ३ एकाकी-
गणवासी ४ एकाकी-उसन्नो ५ पासत्यो-सहंदो ६ पासत्यो-गणवासी ७ पा
सत्यो-उसन्नो ८ सहंदो-गणवासी ९ सहंदो-उसन्नो १० गणवासी-उसन्नो
त्रिकसंयोगीनांगा १० लिखेठे १ एकाकी-पासत्यो-सहंदो २ एकाकी-पासत्यो-
गणवासी ३ एकाकी-पासत्यो-उसन्नो ४ एकाकी-सहंदो-गणवासी ५ एकाकी-
सहंदो-उसन्नो ६ एकाकी-गणवासी-उसन्नो ७ पासत्यो-सहंदो-गणवासी ८ पास
त्यो-सहंदो-उसन्नो ९ पासत्यो-गणवासी-उसन्नो १० सहंदो-गणवासी-उसन्नो
चतुसं योगीनांगा ५ लिखेठे १ एकाकी-पासत्यो-सहंदो-गणवासी २ एका
की-पासत्यो-सहंदो-उसन्नो ३ एकाकी-पासत्यो-गणवासी-उसन्नो ४ एका
की-सहंदो-गणवासी-उसन्नो ५ पासत्यो-सहंदो-गणवासी-उसन्नो
तथापंचसंयोगी १ नांगोययो एव २६ थाय तेदिकसंयोगीथी त्रिकसंयोगीदूपणे
जारी तेथीचतु संयोगीदूपणेजारी चतु संयोगीथीपंचसंयोगीदूपणेजारी हवेदोपनेव्यति

रेके गुणवृद्धिपणोदेखाडेते १ गद्यग्रासीके० गद्यमांवासे २ अणुउंगीके० अर्थगारे
 ३ गुरुसेवीके० गुरुवादिकनीसेगारे ४ अनियतग्रासीके० उग्रविहारी ५ आयुक्त
 आउत्तोके० उपयोगीहोय एपाचपदमा जेमजेमएकेकापदनीवृद्धिथाय तेमतेम गिग
 पथाराधकथाय यत १ गद्यगड २ अणुउंगी ॥ २ गुरुसेवी ३ अनियतग्रासी ५ आ
 उत्तो ॥ सजोएणपयाण ॥ सयमयाराहगानणिया ॥ १ ॥ इत्युपदेशमालायां ॥ ११ ॥

दोषहाणीगुणवृद्धिजयणाचापेसूरि ॥ तेगुणपरिवारेहुये
 विघ्ननटलेसविदूरि ॥ देवफलेजोअगणेतुऊरुणासुरवे
 लि ॥ गुणपरिवारेलहियेतोसुखजसरगरेलि ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ एम दोषनी हाणीथाय तथागुणनीवृद्धिथाय अनेजयणाके० जतनाथाय
 एटले बहुलाच अटपदोपेप्रवृत्तिथाय तेएहागुण किगारेथावे तेहनोउत्तर चापेसूरि
 के० आचार्यनापेठे के जे गुणपरिवारेहोयके० एवागुणतोपरिवारगुणहोय तिवारे
 थावे तथागिघ्नसर्वदूरटले तेमाटेहेदेव तुऊके० तमारीरुणारूपजे सुरवेलीके०
 कटपवृद्धनीवेगडी ते मारोआत्मरूपजेआगणु तिहाजोसफलीथाय तोतेगुणपरिवा
 रपामिये एटलाजमाटे उपदेशमालाना करतायेकह्युठे यत सीहगुरुसुसिस्ताण ॥
 नदगुरुयणसद्वहताण ॥ वयरोकिरदाहीरा ॥ यणत्तिनविकोप्रियवयण ॥ १ ॥ ते
 माटेगुणपरिवारपामवोडुऊरठे तेगुणपरिवारेकरी सुखयशनी रगरेलपामिये एट
 ले सेहेजानदस्वरूपनारगनीरेल तेहनोप्रवाहपामीये एसातमाढालमा कहुजेहेदेव
 तमारीरुणारूप सुरवेलीजोफलेतो सुखयशपामिये तेमाटे ह्ये थावमांढालमां क
 रुणा विज्ञोपजे दया तेहनु स्वरूप केहेजे ॥ १२ ॥

टालयावमो प्रवृत्तिधरीनेयवधारोमुजवातएदेशी

कोष्कट्टेसिद्धातमाजी ॥ धर्मअहिंसासार ॥ आटरियेतेएकलीजी ॥
 त्यजीयिवहुनुपचार ॥ मनमोहनजिनजी ॥ तुजवयणेमुऊरग ॥ २ ॥

अर्थ ॥ यतीकोष्कएमकहेते के सिद्धातसूत्रनेविषेणमकह्युठे जे धर्मअहिंसाके० दया
 तेजसारके० प्रधानते नद्यिअहिंसासमोधम्मोऽतिवचनात् माटेएकलीअहिंसाजथा
 दरीये वीजा बहुके० अनेक उपचारके० उपायने त्यजीयेके० सूकीदइये एमकहेते
 माटे हेमनमोहनजिनजी अथवामननेमोहनाउपजावणहार एगजेजिनेश्वरतेनोस
 वोधनकरिये जेहेमनमोहनजिनजी तुऊरयणेके० तमारायचननेविषेमुऊनेरगनेरीजेते

नविजाणेंतेसर्वत्यजीने ॥ एकअहिंसारंग ॥ केवल
लौकिकनीतिहोवे ॥ लोकोत्तरपंथचंग ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेदनेउत्तरआपेठे के तेअज्ञानीनथीजाणता नवीनमजता जे सर्वपूजा
प्रजावना सामिवत्सलप्रमुखकरणीत्यजीने मात्रएकअहिंसानेविपेज रंगके० रीजक
रेठे तेथी केवल लौकिकके० व्यवहारनितीकरीने एटलेलौकिकव्यवहारां एकद
यादयापोकारे तेतारीजाणे पण लोकोत्तरमार्गजे जिनमार्गतेहनोचंगथायने एटले
एकलीदयामांजिनशासननथी पणजिनआज्ञामांशासनप्रवर्तने एकलीदयायेंतो पडि
कमणापोसहप्रमुखपणनकरीशके तोपूजाप्रजावनानीयातो वेगलीरही इतिनाव ॥७॥

वनमां वसतां बालतपस्वी ॥ गुरुनिश्राविणसाध ॥ एक
अहिंसायेंतेराचे ॥ नलहेमर्मअगाध ॥ मन० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ एकतोबालतपस्वी जे अज्ञानतपस्वीतेपणवनमावसतो एटले घोरकष्टनोकर
णहार तथा वीजो गुरुनिश्राविकाके० गुरुआणाविना एवेदु एकअहिंसायेंतेराचेके०
एकअहिंसामुखेकहे एटलेवाद्यजीवनीगदाकरवी एटलामांजरीजने पणतेअहिंसा
नो अगाधके० ऊंडोमर्मठे तेमूढ नजाणे एटलेस्वआत्माहणायतेहिंसा अनेस्वआ
त्मानहणायतेअहिंसा एहवामर्मनीतेनेखवरनथी ॥ ३ ॥

जीवादिकजेमबालतपस्वी ॥ अणजाणंतोमूढ ॥ गुरुलघुजा
वतथाअणलहेतो ॥ गुरुवर्जितमुनिगूढ ॥ मन० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेकांइकहेजे बालतपस्वी तथासाधुएवरावरकेमथाय तेनेकहेठे के
जेमबालतपस्वी तेजीवअजीवपुन्यपापप्रमुखनुंययायैस्वरूप तेमूढ अणजाणंतोके०
अणसमजतोथको जेमतेहोय तथाके० तेमज गुरुलघुजावअणलहेतोके० हलकाना
रे लाचखोटने अणजाणतो जे आनुप्रायश्चित्तकसुं तेकरतावीजीकरणीमांयद्यपिप्रा
यश्चित्ते तोपणलाचवणोते इत्यादिकवातोथीअणसमजुने जेमाटेगुरुवर्जितमुनिके०
गुरुयेंकरीरहितएहवाजेमुनिते गूढके० गुप्तरहस्यजेहोय तेवागुरुअनेलघुजावनेनल
हेइतिनावः एरीतेगूढशब्दगुरुलघुजावनेजोटीयें ॥ ४ ॥

जावमोचकरिणामसरिखो ॥ तेहनोशुचनुदेश ॥ आ
णारहितपणेजाणीजे ॥ जोइपठनुपदेस ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ चावमोचकपरिणामके० वीक्षादिकनापरिणामसरिखोठे एटलेवोक्षादिक एममानेठे के जेडु खीहोयतेनेमारीये तोदोपनलागे कारणके तेनेमारतानथी पण उ लटोडु खथीमूकापियेठेये एरीतेमावुरुतकरीने तेनेरुहुमानेठे तेसरिखो तेहनोके० ते टुढकादिकअज्ञानीनो शुचउदेशके० शुद्धप्रवर्तनजाणयो एटलेयपितेयोनीअदि साड्यथीठे पणपरिणामे हिंसाजजाणवी तिहा हेतुकहेते जे आणारहितपणेजाणी जेएटले आङ्गारहितमाटे यत आणाएतवोआणाए ॥ सयमोतह्यदाणमाणाए ॥ आणारहित्यम्मो ॥ पलालपुलुवपडिहाइ ॥ १ ॥ ५तिवचनात् ए अर्थउपदेशपदप्रं यमाजोऽने जाणीजेके० जाणीये यत जअन्नाणीमूढो ॥ जचअगीयवनिस्सिउवि हरे ॥ सोसुगायकम्मसरिसो ॥ पावयवधेविलिप्पति ॥ १ ॥ ५ ॥

एकवचनजालीनेगडे ॥ वीजालौकिकनीति ॥ सकल
वचननिजगामेजोडे ॥ एलोकोत्तरनीति ॥ मन० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एगाथानोअन्वयकरीअर्थ करते जेएकजौकिकवचनजालीने वीजासर्व नीतिनावचनगामेठे इत्यन्य तेजौकिकवचनएजेकोऽनेनहएवो तेऊपरआगमनापा वदेखाडेठेजे सबेपाणा सबेनुआ सबेजीवा सबेसत्ता नहतवा इत्यादिकयागमनुएहुवु वचनठे अनेयपिजोकपणप्रौटमार्गेएम केहेते जेकोऽनेनमारवो तेमाटे एवचननेजौ क्रिवचन कहीये तेजौक्रिवचनपकडीने वीजासर्व नीतिवचनके० लौक्रियथीवीना जेजोकोत्तरवचन दानदेवपूजासामीयात्सलप्रमुख ते नीतिवचन कहीये तेसर्वगानिदि येठे पणतेसर्वखोदुरुठे केमके जे सकजवचननिजगामेजोडेके० समस्तसिद्धातनाव चनजेठे तेने ठेकाणेजोडे तेलोकोत्तरनीतिजाणवी सकलवचनएपदवीजीवारजोडु एटजेण्जावजे शुणवाणामाफक सहसदुनीहदप्रमाणे समस्तसिद्धातनावचनजोडे जे थावचनतेमुनिराजनेजयाश्रीठे अनेआपचनतेगृहस्थनेयाश्रीठे तेअपेकाउजैनशास नमापणीठे तेपोतपोतानीअपेकाप्रमाणेजोडे एलोकोत्तरनीति तेजिनशासननीतिठे

जिनशासनठेएकक्रियामा ॥ अन्यक्रियासवध ॥ जेमजा
पीजेत्रिविधअदिसा ॥ हेतुस्वरूपअनुवध ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तथाजिनशासनते एकक्रियामा अन्यक्रियासवधठे जेमाटे जेहिंसातेज अदिमा अने जेअदिमातेजदिसा अनेजेतपस्या तेज जो निस्पृहपणुनथी तोअतप म्याठे जोगीठे अनेजोगीवतानिस्पृहपणुठे तो तेतपस्वीठे इत्यादिकजिनशासन

मां एकांतनथी स्यादावठे यत. अविद्यायापिहियाहिंसा हिंसाफलनाजनंनवत्ये
कः कृत्वाप्यपरोहिंसां हिंसाफलनाजनं नस्यात् ॥ १ ॥ इतिअहिंसाएकवचनात् ॥ ते
वलीहिंसातथाअहिंसा अनेकचेठे आगलीगाथामादेखाडेते जेमचापीजेके० जिन
शासनमांकहीयेठेये त्रिविधअहिंसाके० त्रणप्रकारनीअहिंसा तेदेखाडेते १ हेतुअ
हिंसा २ स्वरूपअहिंसा ३ अनुबंधअहिंसा एविचरीदेखाडेते ॥ ७ ॥

हेतुअहिंसाजयणारूपे ॥ जंतुअघातस्वरूप ॥ फलरू
पेजंतेहपरिणामे ॥ तेअनुबंधस्वरूप ॥ मन० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेमांपेजीहेतुअहिंसाते यतनाकरवी केमके जे जीवयतनाकरवीतेअहिं
सानोहेतुठे माटेहेतुअहिंसाकहीये वीजी जे जंतुअघातके० जीवनेमारवोनही प्रा
णवियोगनकरवो तेहनुं नाम स्वरूपअहिंसाकहीये त्रीजी स्वर्गापवर्गादिकफलरूपेजे
अहिंसापरिणामे तेअनुबंधअहिंसानुंस्वरूपजाणुं ॥ ८ ॥

हेतुस्वरूपअहिंसाआपे ॥ गुणफलविणअनुबंधादृढ
अज्ञानयकीतेआपे ॥ हिंसानोअनुबंध ॥ मन० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हवेत्रणेअहिंसानाफलकहेठे जेहेतुअहिंसातथास्वरूपअहिंसा एवेअहिं
साते गुणफलके० पुण्यफलआपे विणअनुबंधके०अनुबंधविना एटजेहेतुतथास्वरूप
अहिंसाथीपुण्यबंधाय ते देवताप्रमुखनोजवपामे पण आगलेंसंलग्न पुण्यपरंपरानचाले
माटेपापानुबंधीपुण्यबंधाय जेम अहिंसानात्रणजेठे तेम हिंसानपणत्रणजेठे ते
कहेठे १ हेतुहिंसा २ स्वरूपहिंसा ३ अनुबंधहिंसा एत्रणमाहिंमानुं अनुबंधके०
फलतेपणजेहिंसानुंजआपे तेनाहेतुकहेठेके दृढअज्ञानयकीके० आकरेअज्ञानेकरी
ने एटजेएजावजेहेतुथीजोइयेंतोअहिंसा तथास्वरूपथीजोइयेंतोपणअहिंसा अने अ
नुबंधजोइयेंतो हिंसाठे तांतेहिंसाथीपण संनारवध अने अज्ञानअहिंसाथीपणसंसार
वधे तेमाटेजेमां अनुबंधअहिंसाहोयते आदरवी इतिचावः ॥ ९ ॥

निन्दवप्रमुखतणीजेमकिरिया ॥ जेहअहिंसारूप ॥ सुर

दुरगतिदेइतेपाडे ॥ दुत्तरभवजलकूप ॥ मन० ॥ १० ॥

अर्थ जेम जमाजीप्रमुखनिन्दव गर्वजेनजिगेदता तथाक्रियापणजेननीकृताद्
ता तेथीनगवनिमांजमाजीनुमहानंयमवग्याप्युं पणजे अहिंसारूपके० नेक्रियासर्व

देनुअदिसा तथास्वरूपअदिसारूपहती पणते सुरङ्करगतिदेइके० देवतानीडुरगति
एटने त्रिपिपिवाप्रमुखदेवतानीडुरगतिआपीने पठे पाडेके० नाखे डुत्तरनवजजक
पठे० इ गनरायएगोससाररूपजजनोकुबो तेमानाखे इति ॥ १० ॥

दुर्वलनप्रमामत्रपवासी ॥ जोठेमायारग ॥ तोपण
गरञअनतालेशे ॥ बोलेवीजुअग ॥ मन० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ तेऊपर सार देवामेठे जेम कोइरु शरीरेडुर्वल थयोहोय तथाप्रके०
नागागदेनोद्वाय अनेमासरमणनापारणुकरतोहोय एगोहोय अनेमायारगके० मा
यावतगय एटलेप्रज्ञानकष्टकरेठे एगोठे तोपण अनतिआरगनेमात्रपजसे एटलेअ
नतानररगमे एमवीनुअगजेसुयगडागतुत्रतेबोलेठे यत जइवियणिगिणेकिते ॥ चरे
जइविनुजियमाणमतमां ॥ जेइहमायातिमझति ॥ आगतागप्रायणतसो १ ॥ इति
दिनीपाथ्यने एटने एनीदया कोइनेसामां नाये ॥ ११ ॥

निदिन आचारंजिनशासन ॥ जेहनेहीलेलोक ॥ मायापे
हेलीनसअज्ञाने ॥ सर्वेअदिसाफोक मन० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ ते निदिनआचारं जोरु चिनशासन हीले एटलेजे एकजीदयामानेठे अ
नेप्राणरुष्टरगत्र तेप्राणीनप्रांचार्यना जीतनीगवमनथी केजितव्यवहारं लोकरुनि
दाकर अनशाानीमनिपेप्ररने तेनाआचरणनी लोकरुनिदाकरे तेगारेजिनशासननी
पणनिदायाप के जुअथागार चिनशासनमाठे माटे जिनशासनपण दुगधार
वापोपठे तेरागचिनशासननी त्रिपानु कारणथाय माटे तमके० तेप्राणीने अज्ञा
नयपु तेप्रज्ञानेइरीने मायापेहेजीने० प्रथममायाययीन अनेज्यांमायाठेरी त्यांम
रेअग्निमाने फोरके० ग्योटीनि फावाणनी जेमाटे अज्ञानीनीदयाते त्रिमानजाण
वायत मागेमायनाजाणा ॥ कृमगणतुनुजएनसो ॥ सुअगफायस्ममस्म ॥ इ
तिअग्निमाजनि ॥ १ ॥ इयुत्तगययनचचनात् ॥ १२ ॥

स्वरूपर्यंनिग्रयनत्याजे ॥ ठेकिरियामायद्य ॥ ज्ञानग
नियतिहअदिमा ॥ त्रिअनुपमेद्य ॥ मन० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ अज्ञानीमाया दयाशनेने फनहिमानुं थापे एमकहु दरे जेरुयचित्त
निग्रयन तया अदिमानुं थापे तेइठे जे स्वरूपयीने० परमायंतोनिग्रयन

निपापत्रे अनेक्रियासावद्यके० देखीतियद्यपिसावद्यत्रे तोपण तेजस्वरूपयी हिंसाते
 तेजानगक्तियेंकरी दिऐअनुबंधके० अनुबंधआपे अहिंसाके० दयामयके० तत्काज
 एटलेएजावजंस्वरूपहिंसाजे दानविहारप्रमुख तेमुनिप्रमुखनीत्रे तेअनुबंधअहिंसानुंज
 फलआपे यतःनगवत्यागे अणगारस्तणंतेजावि अण्णाणोपुरउडुहउजुगमायाएपेहा
 एरीयंरीवमाणस्स पायस्सअ हेकुकुम्पोएवावट्टपोतेवाकुलिगन्नाएया पारियावक्केजा॥
 तस्सणंतेकिऽरियावहियाकिरियाकङ्कऽसंपराऽयाजावकङ्कति गोयमाणोसंपराऽया
 जावकङ्कति ऽरियावहिया जावकङ्कऽ संकेषेणं जावबुञ्जऽ जहासत्तमसएत्तंबुडुदेसए
 जावअ षोनिस्सित्तो ॥ इतिअट्टारमांशतकनांआठमांउदंशमांते ॥ १३ ॥

जिनपूजाअपवादपदादिक॥शीलव्रतादिकजेम॥पुण्यअनु
 चरमुनीनेआपी ॥ दिऐशिवपदवदुखेम ॥ मन० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ वलीजेमपूर्वेमुनीनेहिंसा स्वरूपयी हती तेअनुबंधअहिंसाकही तेमजजि
 नपूजा तथाअपवादपदादिके वर्त्ततामुनी वलीशीलव्रतादिक जेममुनीनेअनुचरके० उ
 ल्कृष्टपुण्यआपीने एटलेएजिनपूजादिकरणी यद्यपिकिचित्तमात्र स्वरूपयीसावद्यत्रे अ
 नेगीलव्रतादिकते स्वरूपयीनिरवद्यत्रे पणएवेदुचेदवालाने अनुबंधे अहिंसानुज फल
 आपे तेमाटे एमकहुंजे अनुचरपुण्यआपीने दिऐके० आपे शिवपदके० मोक्षपद जे
 वदुखेमके० घणुहेमठेजिहा एटलेपरपराये सर्वसिद्धनु वेनारठे ॥ १४ ॥

एहचेदविणएकअहिंसा ॥ नविहोवे थिरयंज ॥ यावत
 योगक्रियातेतावत ॥ वोल्योठेआरंज ॥ मन० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ एप्रकारे १ हेतु २ स्वरूप ३ अनुबंधं एत्रणचेवेंहिंसा तथाएत्रणचेवें
 अहिंसाते जाण्णाविना एकलीजअहिंसासामान्यप्रकारे माने तेनविहोवेके० नहोय
 थिरयंजके० थिरजावे एटलेएकअहिंसातरेनही शामाटेके यावतयोगक्रियाठेके०
 ज्यांलगे मन वचन कायानायोगनीक्रियातेचलनक्रियाठे तावतके० तिहां लगे वोल्योठे
 के० कहोठे आरंजके० कर्मबंध एटलेपोतापोताना गुणवाणानीमर्यादा माफक ते
 रमां गुणवाणालगे कर्मबंधठे अन्यथाऽरियापथिकबंध वेसमयनी स्थितिनो केमक
 ह्योठे तेमाटे एकली अहिंसाकेवीतेकामनावे पणतेनाचेदसमजे तो सर्वठेकारोजोडे

लागेपणलगेवेनहिंसा ॥ मुनीएमायावाणि ॥ शुचकि
 रियालागीजेआवे ॥ तेमांतोनहीहाणि ॥ मन० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ इहा कीडक एम कहेते जे मुनिके० मुनिराजने विहारादिक करता हिंसा लागेते पण लगावेनही एटलेहायेकरी जाणीने हिंसाकरेनही एमजेकहेते ते माया गणिके० कपटनु वचने एटलेमारीमातावध्या तेनीपरे मायागालीपातवोलेते पण शुनक्रिया जे विहारपडिलेहण नदीउतरवी इत्यादिक करतां जे हिंसा लागी आये ते तेपोतानीमेजेज लागेते एमकेम कहेवाय केमके जे नदीउतरवी विहारकरवो ते अजाण्योयतो नथी तेतो पोतेजाणेजते जे नदीप्रमुख उतरता हिंसायजे तोपण उतरेते प्रचुनी आज्ञाते तेमाटे जेहिंसा शुनक्रियाकरतां लागीआवेते तेमा हाणीके० दोष लागतो नथी ॥ १५ ॥

हिंसामात्रविनाजोमुनीने ॥ होयअदिसकचाव ॥ सू
दमएकेडिनेहोवे ॥ तोतेशुश्र्वस्वचाव ॥ मन० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हिंसामात्रविनाके० एक हिंसाज देखीति नरुरी एटले देखातो कोइ जीव नमाग्यो एटजा मात्रथीज जो मुनीनेके० साधुने होयअदिसकचावके० अहिं सरपणु थायतो सूक्ष्मएकेडिनेते० लोकरुआयी पाचयावरनासूक्ष्मएकेडिजीवोनेपण सुदमचाव हांगो जोइये केमके सूक्ष्मएकेडिय जीवतेहिंसानामेज नथीकरता माटे तेनमारे खेगे अदिसक थया अने जे अदिसकचावपरिणम्यो तेतो सुदमचावि नि गारणियाय पण तेणफडिता काए निगररणथता देखातानथी तेमाटे मात्रहिंसाने अणकरजेज अदिसकनयाय जमानीनीपर अविद्यापिहियाहिंसा ॥ हिंसाफलनाज ननरत्वकइतिअहिंसाटकरचनात् ॥ १७ ॥

जायजेदअहिंसामाने ॥ तेसविजोडेगाम ॥ उन्मंगअ
परादेवाणी ॥ जिननीजाणेजाम ॥ मन० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ तमाटे जप्राणी इयनायप्रमुय जेदरुगी अनेक प्रकारनी अहिंसाते ते मापण जावेते० परिणाम जप्राणी अहिंसामाने तेते० तेप्राणी सविजोडेगामते० सर्व चिनशापी पोतपानाने ठराणेनाडे तेप्राणीथी आगमवचन एरुपण डुयायनही ते चारथी अहिंसामानीने सर्वथागाठठाणे करागे जाडे जेपारे उत्तमअपराधग एहि० इत्यंगवचन तथा अपराधवचन एवेदुर्बकरीने जिनेश्वरनी गणीजाणे एटले एनारवे उन्मंगमागे अहिंसा मुनिराजन रही आचारांगप्रमुयनेरिपे तथामा परादिसुर पाणीना वेहेनी जाणतो माटे तथा एमहिना मये उन्दीउतरवी इत्या

दिक अपवाद आज्ञा पण प्रचुर्येकरीते तोए सर्वउत्सर्ग अपवाद नावजाणे तेसर्व व
चन वामेजोमे पण मूर्ख चुंजाणे ॥ १७ ॥

कोइकहेनुत्सर्गआणा ॥ वांदोवेअपवाद ॥ तेमिथ्या
अणपामेअर्थे ॥ साधारणविधिवाद ॥ मन० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ इहां कोइक एमकहेतेजे उत्सर्गमागंचालवुं तेज आज्ञाते पण अपवाद
ते वादोते एटलेपोतानीमतिकल्पनाते पणजिनाज्ञा नथी एमकहेते ते मिथ्याके०
खोदुते अणपामेअर्थेके० अर्थजाएवाविना एमकहेते तेनुं कारण के जे विधिवाद
होयतेसाधारणजहोय एटले एमजाणवुंजे उत्सर्ग ने अपवाद एवेहु विधिवादते ते
सर्वजीवने साधारणते पण एकजीवआश्रयीनथीकहुंतेमाटे अपवाद पण आज्ञाते
पणठावो एटले स्वमतिकल्पनानथी ॥ १९ ॥

मुख्यपणेजेमजावेआणा ॥ तेमतसकारणतेह ॥ कार्यइ
वतोकारणइते ॥ ऐशुचमतिरेह ॥ मन० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ वली एजकहेतेके जंजु ६१पपन्नतिनीवृत्तिमध्ये एमकहुंते के जेअपवाद
तेकारण अने उत्सर्ग तेकार्य तेमाटे कहेतेजे मुख्यपणे जेमजावेआणाके० उत्सर्ग
आज्ञानाते एटले नावते कार्यकहीये अने जे कार्य तेउत्सर्गकहीये तेमाटे जेम
उत्सर्ग आज्ञाते तेमतसकारणतेहके० तेमजते उत्सर्गनुंकारण तेअपवादते
तेनीपणआज्ञाते केमके जेकार्यने इच्चतोयकां कारणपण इवे अनेजो कारणतरेतो
कार्यपणतरे जोकारणनहीतो कार्यकिहांथीआवे एरीतेमाने तेनेजगुचमतिनी रेखा
जाणवी ॥ अथवाएणाथानोअर्थवीजीरीतेकरीयेतये जे इहांटुंकजोकएमकहेते जेअ
मारेतोनावनिहेपतेवदनाकरवायोग्यते पण नामतथास्यापनाअनेइअण अणनिहे
पावदनायोग्यनथी एमकहेते तेनेशीवामण दीणते जेमुख्यपणे जेमजावेआणाके० ना
वनिहेपेआज्ञाते एटलेनावनिहेपोवाइवायोग्यते तेमतसकारणके० तेमजतेनावना
कारणजेनामाद्विअणनिहेपातेपण वांदवायोग्यते केमके जेकार्यनेइच्चतां तेकारणने
इच्चतां अनेकारण मान्याविना कार्यनेपामगोज नदी एजगुचमतिनी रेखाते एटले जे
नावनिहेपोमानगंतने नामस्थापनादिकपण मानवाजोइये जोनामादिकनदीमाने
तोनावनिहेपोपण नहीमनायो एमथयुं ॥ २० ॥

कल्पेवचनकहुंअपवादं ॥ तेआणानुंमूल ॥ मिथप
हतेमुनीनेनघटे ॥ तेद्वनहीअनुकूल ॥ मन० ॥ २१ ॥

अथ ॥ पचकल्पमाहे एह्युपचनकह्युते के अपवादमार्गते जिनाज्ञानुमूलने
यत अत्राजं वप्रहारो ॥ आणामूलं जउननेतिष्ठ ॥ इतिवचनात् माटे मुनीनेतो ते मिश्र
पक्षपटेनही रडोनथी तेअनुकूजनथी केमके गुणस्यानादिक क्रियायैमिश्रपह्तान
थी तेहिजत्रागजीगाथामादेखाडेते ॥ २१ ॥

अपुनर्वंधकथी माग्निने ॥ जावचरमगुणगण ॥ जावअ
पेत्तायैजिनआणा ॥ मारगजापेजाण ॥ मन० ॥ ११ ॥

अथ ॥ फरीत्रधनथी करयो तेने अपुनर्वंधकह्येते अपुनर्वंधकजेचोयोगुणगणो
निर्वाथी माग्निने जावचरमके ० नेलाअयोगी केवली चउदमा गुणगणालगे इहाअपु
नप्ररुणत् चोयोगुणगणो जाणीयेथेये जेकारणे अत कोडाकोडी स्थितिकरीने कदा
पिकरी मिथ्यात्वगुणगणोअपेतोपण सितेरकोडाकोडीनीस्थितिफरी नवांधे तेमाटे
अपुनर्वंधकह्ये तथा उपाध्यायजीयेपण सत्रासोगाथाना तवनमध्ये एवीगायारु
रीनेके जेजेअगोरेनिरूपाधिरुपणु ॥ तेतेजाणोरेअर्म ॥ सम्यक्दृष्टीरेगुणगणायकी ॥
जावजहेगिवशर्म ॥ १ ॥ एगाथाने अनुमानेपण एमजणायते पठेतो अपुनर्वंधकनो
अथ बहुश्रुतरुहे तैप्रमाण तथाउपाध्यायजीयेस्वरुतअध्यात्मसारअथमापण कहुते
जे अपुनर्वंधकापारत गुणस्यानचतुर्दश ॥ इत्यादिथी स्पष्टजणायते केचोथागुण
गणाथी चउदमात्रग जिनआणाके० जिनेअरनी आज्ञाने अने जाणपुरपते एनेन
मार्ग रडेते तेमयेनार जावनीअपेहाये जाणया अन्यथाचोथागुणगणाप्रमुग्गेने
रिपे तोमहाविनायमापेठोने पण जावनीअपेहायै जिनआणाते इतिजाव ॥ २२ ॥

एकअद्विसामाजेआणा ॥ जापेपूरवसूरि ॥ तेएकातम
निनप्रिग्रहिये ॥ तिहानयविधिगेचूरि ॥ मन० ॥ १३ ॥

अथ ॥ तयागाथमा एफजी अद्विसानी आज्ञानाते जेम सवेजीमानहतवाइतिअ
थागादिइवचनथी एमप्रयांचायै यद्यपिइहेते तथापि एपाठ एकांतमतिके० एकां
तपहे नविग्रहियेते० अगीसागनरुगीये तेमजतेअद्विसापण म्यादादमतें अगीसाग क
रीये जेम मुनिगाने नरफांटीपञ्चकाण रूग्निने नदीउतरेते अनेपञ्चकाण करती
वारने नदीमाकनीतां गग्नीनथी तांते पञ्चकाण म्यादादीनेपणएकांतेनथी एम
जाणवु तेमाटे इहा नरविग्निनेचूरि० तेअद्विमानेरिपे नयनोरिप्रिणोने तता
अनेपनीगत समने तेजाणो एउनेअद्विमाने अनेअप्रफग्नीने ॥ २३ ॥

आत्मनावहिंसनशीलता ॥ सघलाएपापस्थान ॥ तेद्वय
कीविपरीतअहिंसा ॥ तासविरहनुंध्यान ॥ मन० ॥ २४ ॥

अर्थ ॥ बलीतेजवात देखाडेते आत्मनावहिंसनशीले० जेकरणीकरतां पोता
नोआत्मनाव ह्णायो तो तेमां हिंसाके० हिंसाजागे तथाआत्मनावह्णायकायकाय
टारे पापस्थानकजागे अने तेद्वयकीके०ते आत्मनावह्णायकायकी विपरीतके० आ
त्मनावजिहा नह्णाय ते अहिंसाके० द्याकहीयें तासके० तेपापस्थानकना विरह
नुंध्यानएवीएनावअहिंसाते एपदअहिंसानुंविशेषणते ॥ २४ ॥

तसनुपायजेजेआगममां ॥ बहुविधतेव्यवहार ॥ तेनिःशे
पअहिंसाकहियें ॥ कारणफलनुपचार ॥ मन० ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ तसके० तेआत्मनाव नह्णवाना उपायके० प्रकार जेजे आगममां
के० सिद्धांतां कदाते एवाव्यवहारते बहुविधतेके० अनेकप्रकारनाते दान देवपू
जा परिक्रमणा पोसहइत्यादिकअनेकते अने जोकरनी मूलगाथानोपाठ विहुंवि
धहोयतां एमअर्थकरीयें जे उत्तमं तथा अपवाद एवेप्रकाररूप व्यवहारते तेनिःशेप
के० तमस्त जेटला आत्मानह्णववाना प्रकारतेतेअहिंसाकहियें एतलेएनावजे अप
वादपणआत्मानह्णववानोकारणते तथादानदेवपूजाप्रमुखपण आत्मानह्णववा
नाकारणते तेने अहिंसाकहीयें एमस्तवनकरनारे ठेरायुं तेवारे अपवादाने गांठोते
अनेउत्तमं तेआज्ञाते एरीतेपूर्वे प्रतिवाहियें कहुंहतुं तेदूरकखुंइतिचावः॥इहांकोइकहे
शेजे एअपवादप्रमुख अनेकआत्माने नह्णवानाकारणने अहिंसा केवीरीते कहीयें ते
ने कहेते के कारणनेविषे फलउपचारके० कार्यनोउपचार करीयें ठेयें यथातंडलान्
वर्षतिपर्जन्यइतिन्यायात् ॥ २५ ॥

जीवअजीवविषयतेहिंसा ॥ नैगमनयमत्तजुन ॥ संग्रह
व्यवहारंपटकायें ॥ प्रतिजीवेजुसूत ॥ मन० ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ हवे पूर्वे कहुंहतुंजे अहिंसांमां नयनाप्रकार घणाते तेदेखाडेते तेमां प्रथ
मनैगमनयआश्रीजीवनेविषे तथा अजीवनेविषे हिंसाकहेते तेनैगमनय एमकहेतेजे
जेमलोकमां असुके जीव ह्णो तेमज असुके अजीवयटनेह्णो घटनोविनाशक्यो
इत्यादिकहिंसाशब्द सयजे प्रवर्तते तथा संग्रहनय अनेव्यवहारनयएवेदुनयनेमते

ठकायनेविपे हिसामाने पणजे अजीवनीहिसा तेने हिसामानतानथी इहासग्रहनय नावेजेदठे एकदेशग्राहीसग्रह वीजोसर्वग्राहीसग्रह तेमासर्वग्राहीसग्रहतो नैगमन यमा नय्यो माटे देशग्राहीसंग्रह इहाली गोठे हिसाग्रह अजीरमा प्रपत्ततो ली गोन थी तेमाटे देशग्राहीसग्रह तथा व्यवहारनय तोजेरीतें लोकमाने तेरीते एवेनयपण माने माटे लोकपण ठकायने हिसामानेते तेमएवेनयवादी पणरुहेते तथा रुजुसूत्र नयवालो प्रतिजीपेके० जीपजीवप्रतें निन्ननिन्न हिसामानेते एमउपनियुक्तिनीवृत्ति मध्येकह्युते तेआगलएज गाथामा कहेते तथाचतदेश तत्रनैगमस्य जीपेजीवपुहि सा तथावक्तारोजोकेदृष्टा यदुतजीपेनेनहिसितोविनाशितस्तथा घटोनेनहिसितो विनाशित ततश्चसर्वत्रहिसागद्वानुवर्तनात् जीपेवजीवपुचहिसानैगमस्यग्रहिसा प्येवमेवेति सग्रहव्यवहारयो पटसुजीपनिकायेपु हिसासग्रहश्चात्रदेशग्राहीइष्टय सा मान्यरूपश्चर्नगमातर्जावि व्यवहारश्चस्थूलविशेषग्राही लोकव्यवहारणशीज्जापतया चजोकोवाद्बुद्धेनपटसुपेवजीवनिकायेपुहिसासग्रहश्चात्रदेशग्राहीमिच्छतिरुजुसूत्रश्च प्रत्येकप्रत्येक जीवेजीपेहिसा व्यतिरिक्तामिच्छतीति हवेश्चार्थलखीयेंठयेजीवअजीपे विपे नैगमनयने मतेहिसाकेहेयो एजुतके० युक्तते अनेसग्रहतया व्यवहारनयनेमते ठकायनेविपेज हिसामानेते तथारुजुसूत्रनेमते जीपजीपप्रतेहिसाजूदीजुदीमानवी

आत्मरूपशब्दनयतिने ॥ मानेएमअहिस ॥ उधवृत्ति
जोइनेलहिये ॥ सुखजशलीलप्रसस ॥ मन० ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ आत्मरूपके० आत्मातेजस्वरूपते माटे हिसाअथग्राहिसाते आत्मात्प मानेते शब्दनयतिनेके० सद्येप्रधान जेने एगत्रणनय? शब्दसमनिरूढ ३एवचूत एत्रणनयमानेते जेपोतानो आत्मा प्रमादीथयो तियारे आत्मातेहिसा अने तेजया त्मा जेवारे अप्रमादीथयो तेवारे आत्मा तेज अहिसा यत आयाचेवग्रहिमा ॥ आआहिसतिनिष्ठउंसो ॥ जोहोइअप्यमत्तो ॥ हिसउयहिसउइयरो ॥ १ ॥ इति उपनियुक्तिवचनात् पाठज्ञात्रणनयनिश्चयना घरनाठे माटे उधनियुक्तिनिवृत्तिनोपाठ पणएमते यया॥ गदसमनिरूढवचूताश्चनयाआत्मैग्रहिसामिच्छतीति ए जेमहिसा सा तनये फजायी तेनजअहिसाके० अहिसापण फजावियें अहिसाप्येवमेवेतिउपनि युक्तिवृत्तिवचनात् ए हिसानातथाअहिसानासर्पप्रकार ते उधनियुक्तिनीवृत्ति जोइने सु ख जशनीतीनातथा रुडीप्रगसाते लहियेके० पामिये एटजेयथार्थ जाणवायीएट जावाना पामिये ॥ २७ ॥

टालनवमोत्रत्रिपुनमअनुक्रमेणदेगी

कोऽकसूत्रजआदरे ॥ अर्थनमानेसार ॥ जिनजी ॥ आपमतिअ
वलुंकरे ॥ चूलातेह्गमार ॥ जिनजी ॥ तुज्वयणंमनराखीयं ॥ १ ॥

अर्थ ॥ आठमांडालने अंतैसातनयंकरी हिंसाफलावी नेनयंकरी हिंसातो तेवारे
समजाय जेवारे सूत्रोनी टीका चूर्णितथानाप्य अनेनिर्युक्ति मानीये तो समजाय
पणकेवलसूत्रनां मूजपाठ वांचवाथी नमसजाय केमके जेसूत्रहोय तेसूचनामात्र
होय माटेजे अर्थनेनयीमानता तेने जिळावेवा साहं नवमांडालनेआठमांडालसा
थंतंबंधीकरी कहेते जे कोऽककं० जेहुंढक जुंपाक नामनदेवायोग्य माटेकोऽक एवुं
नामकहुं ते सूत्रजआदरेकं० केवलसूत्रजमानेते ऽहां एवकारते वृत्त्यादिकनिपे
थवाचकत्र तथाअर्थके० टीकाप्रमुखतेनयीमानता जिनजीके० हेरागडेपनाजीतए
हारहेवीतगग तेकवाते आपमतिके० स्वहंदेशाजणहारते पणआगमानुयायी चाल
तानयी अवलुंकरेके० जेटलुंकार्यकरेतेटलुं अवलुंकरेते माटे तेमूर्खगमार चूलाच
मेते कारणके सूत्रतोणधरनारच्या अने अर्थतो तीर्थकरनोकह्यां यत अहंसासऽ
अग्रहा ॥ मुचंगवृत्तिगहरानिउपं ॥ ऽतिवचनात् तेमाटे अर्थनी नाकेतां तीर्थकर
नीआशातनाकरेते माटे अवलुंकरेते माटे हेप्रचुतमारेवचने मनराखीयं ॥ १ ॥

प्रतिमालोपेपापीआ ॥ योगअनेउपधान ॥ जि० ॥ गुरुनो
वासनसिरधरे ॥ मायाविअज्ञान ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ वली तेलोक प्रतिमाने लोपेते एटले प्रतिमाउथापेते पणकेवाते जेपा
पीआके० पापीते शामाटे जेश्रीममवायाग तथाजगवति तथाज्ञाता अनेउपासक
रायपत्रेणी जीवाजिगम जवृ० ६१पपन्नति प्रमुखनेविपेगादात्प्रतिमाकहीते तेनेलोपी
उत्सूत्रबोलेते अनेजे उत्सूत्रबोलवुं तेथ्रीनगवतिसूत्रमां पापकही बोलाव्युंते तेमाटे
पापीयाकह्या तेप्रतिमानोअधिकारतो उपाध्यायजीये हुंडीना स्तवनमध्ये कह्याते मा
टे ऽहानयीकह्या वली योगवहंवा तेने लोपेते कारणके श्रीनंदिस्त्र तथाअनुयोग
६१सूत्र अनेउत्तराअयन वाणांगप्रमुखसूत्रनेविपे योगपणकह्याते तेपणउत्सूत्रबोली
लोपेते उपलक्षणथी आवकने सूत्रजणाव तेपण निगीय तथा वाणांग सुयगटांग
व्यवहार उपासकप्रमुखमां नाकहीते तेचातोपण हुंदिनास्तवनमां आणीते तेथीअर्थी
नथीरुहेता माटे पापीते वली उपधानलोपेते केमके श्रीमहानिगीयप्रमुखसूत्रमां

उपधानकह्याठे तेलोप्यामाटे पापीरुह्या वली गुरुनोवास मस्तकनेरिपे नररे एट
 लेएनावजे समवायागसूत्र तथाश्री अनुयोगधारसूत्रप्रमुखनेलेग्वे तथा श्रावउयकनि
 र्मुक्तिप्रमाणे तेमा गुरुनोवास कह्योठे तेलोप्यो माटेपापीरुहिये वलीमायापीठे क
 पटेकरी लोकने नरममानाखेठे अक्षरार्थे मरडयो तेवक्रता अनेजे वक्रताते माया व
 ली अज्ञाने ज्ञ्याठे केमके व्याकरणादिकनण्यारिना सूत्रवाचेठे तेनघटे यत
 अहकेरिसकपुणाऽ॥सच्चंतुनासियवजतदवेहि पङ्कवेहियगुणेहि॥कम्मैहिवहुविहेहि ॥
 सिण्पेहि आगमहियनामस्कायनिवाउवसगतद्वियसमाससधिपद हेउ जोगीय उणा
 दिकिरिया विहाण धातु सरविनन्ति वन्नजुत्तं तेकळदशविह्विसञ्च जह्नणिय तह्य
 कमुणाहोऽङ्गालसविहायहोऽज्ञासावयणपियहोऽज्ञोऽज्ञसविह्व ॥ इत्यादि प्रश्नव्याकरण
 सूत्रमध्येपाठठे माटेजेजाणेतेज्ञानीअन्यथा अज्ञानीरुहिये ॥ २ ॥

आचरणातेहनीनवी ॥ केतिकहीयेटेव ॥ जि० ॥ नित
 त्रुटेवेसाधता ॥ गुरुविणतेहनीटेव ॥ जि० तुळ० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तेदुढीआनी आचरणाजे बाह्यक्रिया तेसर्ग नवीजठे मुखवाधीवाहेरनि
 कजबु मामो राखवोजनही विपाकसूत्रने विरोधी तथा नगवति दशवकालकि प्रश्न
 व्याकरणादिकसूत्रयकी रिगोवी आचारणा तेहनीकेतिके०केटलीरुहीयें एटले घणीठे
 माटेहेटेव हेआत्माराम हेपरमानदविलासी वलीतेने निरतर साधताथकात्रुटेठे ए
 टले लोक उखाणोठे जे नरसा ये ने तेरत्रुटे तेउखाणो एनेघरेठे वलीपूजामा हिस्ताव
 ताये अने पोतेंमरे तेवारेखुरीये तथा पोतानेवादवा आवे तथादीकामहोत्सवकरे
 तेंमा हिस्तायायके नथाय ॥ इत्यादिक बहुअधिकारठे पणकेटलोऽज्ञस्वाय एमएकवात
 साधवागयो एटले गमवामयी त्रुटीगयु जेमाटे गुरुरिना तेनीखरावटेवपडीगयीठे
 जोगुरुपरपरगत होयतो काऽअटकेनही कियारे खलायनही सप्रदायविना गमवा
 मअटकेठे एटले एनावजे नगुगठे मायेकोऽनिकऽयो तेवारेपणगुरुनहतो ॥ ३ ॥

वृत्तिप्रमुखजोऽकररी ॥ जापेआगमआप ॥ जि० ॥ तेहज
 मूढानंजवे ॥ जेमकुपुत्रनिजवाप ॥ जि० ॥ तुळ० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वृत्तिके० टीका अने प्रमुखगर्भें चूर्णनियुक्ति आदिलेग तेजोऽकररीने आ
 पके० पोतेआगमने जापे एटले वृत्तिप्रमुखठानीराखी तेना जावजोऽआगमनोअर्थ
 वीस्वेगाडे पत्रेजोकरुआगले एरुजु सूत्रराचे एमतेअज्ञानी टीकाप्रमुखनेउजवे कोऽपु

वेजेटीकानियुक्तिमानोठो तेवारं कहेजेनथी मानता जेम कुपुत्रहोयते पोताना वाप
ने उजवे एटले वापहोएतादो अनेपोतेहोए वेज पत्रेकोऽपुत्रेज आतमाग गानगा
वे तेवारं आढोअवजोववावअपे तंमटीकप्रमुखनो उपकार अनेतेनेज नमाने॥४॥

वृत्त्यादिकअणमानता ॥ सूत्रविराधेदीन ॥ जि० ॥ सूत्रअरथ
तदुभययकी ॥ प्रत्यनीककह्यातीन ॥ जि० ॥ तुज० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वली वृत्त्यादिकके० वृत्तिचूणिनापने अनुसारं प्रकरणचरित्रादिकनेअण
मानतायका तेदीनके० नावदयाकरवायोग्य सूत्रनेज विराधेते सूत्रनीज आशातनाक
रेते श्रीतमवायांगसूत्रं तथानंदिसूत्रकह्युंते आयरंएंपरिचावायणासंकिज्ञाअणुउंगा
यागसंखेजावेदासंखेजासिजांगा संखेजाउ निजुत्तीउसंखेजाउ पडिवत्तिउसंखेजा
उ संयेयणीउ इत्यादिककह्याते तेमाननही तेवारं सूत्रनेविराधजवे वली? सूत्रप्रत्यनी
क ० अर्थप्रत्यनीक ० तडनयप्रत्यनीक एश्रीजागणासूत्रकह्याते यतः सुयंपहुच्चतउ
पडिणीयायतमुत्तपडिणीए अठपणिए तडनयपडिणीए एत्रीजागणाना चोयाउदे
गंकह्युंते एमज नगवत्तिसूत्रना आवमांगतकना आवमांउदेगामांकह्युंते तो अर्थप्र
त्यनीकतेनियुक्त्यादिकजनथीमानता तेनेकहीयें तेगिवावअर्थप्रत्यनीक तथातडनय
प्रत्यनीक तेवीजाकोनेकहीयें तेवतावो ॥ ५ ॥

अद्वरअर्थज एकलो ॥ जोआदरताखेम ॥ जि० ॥ नगव
इअंगेनापित ॥ त्रिविधअर्थतोकेम ॥ जि० ॥ तुज० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ जांकवज एकजो अह्गर्थ मानीयें एटले जेटखुं सूत्र तेदखुंज गद्यार्थ
आदरीयें मानीयें अनेतेम मानता तमने खेमके० कुगजते तोनगवत्तिसूत्रमांत्रिविध
० त्रणप्रकारं व्याख्यान अर्थ कहेवो कहुंते तेकेमयटे तथा अनुयोगद्वारें वं प्र
रं अनुगमकह्याते मुत्ताणुगमेय निजुत्तिअणुगमेय तथानिजुत्तिअणुगमेतविहूप
उवगाय निजुत्ति अणुगमेइत्यादिक तथाउदंसे निदंसे निगमे खेत्तकालधुरितस्य
आअनुयोगद्वारमांते तेनाअर्थकमकरगोऽतिनाय. ॥ ६ ॥

सूत्रअरथपदेजोवीजो ॥ निजुत्तियेमीस ॥ जि० ॥ निरवि
शोपत्रीजोवली ॥ इमनापेजगदीश ॥ जि० ॥ तुज० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेजत्रणप्रकारं व्याख्यानदेवाढंते प्रथम सूत्रनो गद्यार्थ शिष्यनेदेवो
मांके० नमस्कारयाउ अरिहंताणंके० अरिहंन रागधेयदपमत्रुह्या माटे तं

शब्दार्थत्रयजिरीते आग्रहयो तेवारे वीजोके० वीजीरार अर्थरुहे ते निष्कृतियेमीम
के० निर्युक्तिसहित अर्थ रुहे हे शिष्य ते अरिद्वतचारप्रकारनाते नाम स्थापना इत्य
अनेनाग्र नेदें यत नामजिणाजिणनामा “वृणजिणापुणजिणपडिमाउ ॥ दव्वजि
णाजिणजीवा ॥ जावजिणासमवसरणत्ता ॥ १ ॥ इत्यादिक एम वीजीरार अर्थया
वडयो पठे त्रीजीवार फरी एजपदनो अर्थ निरत्रिज्ञोपके० समस्तरीते कहे एटलेस
गेप्रसगे सर्वकहे नैगमादिकनयपण शक्तिहोय तोफलाये तेना साग्रनकहे उदा
हरण जे अरिद्वतने नमस्कारनु फलकहे इत्यादिक एटले एजावजे प्रथम अर्थमां टी
कान्चूर्णि अनेबीजाअर्थमा निर्युक्ति तथात्रीजाअर्थमा जाप्ययाव्यु एम हेजगदीगतु
जापेके० जगवतिनाशतक ३५ माना त्रीजा उद्देशामा कहेते सुत्तयोखजुपठमो वी
उनिष्कृत्तिमीसउत्तणीउ ॥ तइउंयनिरविसेसोए ॥ सविहिहोइयणुउंगो ॥ १ ॥ एगाया
नदिसूत्रमध्येपणनें तेमाटेअर्थप्रमाणकरेतो खेमथाय ॥ ७ ॥

गयानरचालेचले ॥ रहेथितितसजेम ॥ जि० ॥ सूत्रअ
रथचालेचले ॥ रहेथितितसतेम ॥ जि० ॥ तुऊ० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ जेमनरके० पुरुषनीगाया तेजेवारें पुरुष चाले तेवारे गयेडी पण चाले
अने रहेके० पुरुषउचोरहे तेवारे तसके० तेगयानीपण स्थितिके० रहेबु थाय जे
म ए तेम सूत्रअने अर्थमापण एमज जावबु सूत्रनीचाले अर्थ चलेके० चाले रहे
के० सूत्ररहे तेवारे तसके० ते अर्थनुपण थतिके० रहेबुथाय ॥ ८ ॥

अर्थकहेविधिवारणा ॥ उचयसूत्रजेमठाण ॥ जि० ॥ तेम
प्रमाणसामान्यथी ॥ नविप्रमाणअप्रमाण ॥ जि० ॥ तुऊ० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ वली अर्थके० टीकाप्रमुखहोय तेजसमजावे अनेत्रिके० विधिवाद
तथा चारणाके० निपेधसूत्र तथा उचयसूत्रके० विधिसूत्र तथानिपेधसूत्र एतेहु सू
त्रजेमठाणके० गणासूत्रमध्येकह्याते यथा ॥ नोकप्पइनिग्गयाणवानिग्गयिणवाइ
माउ ॥ उद्विच्छाउंगणियाउउचितजिताउपचमहणवाउमहानदिउ अतोमासस्त उबु
चोया तिरुचोराउत्तरिएस तरिचएवा तगगाजऊणासरसइ एरायतिमही इति एरीते
निपेधकरीने वली लगताज सूत्रमात्राज्ञाकरी यथा पचहिवाणेकप्पतितनयसिगाउ
निष्कृतिवापबहे जचणकोइतेदउग्रसिगाएऊमाण सिमहतायायणारितेहिइति एवे सू
त्रकह्या एकत्रिधनु एकनिपेधनु एमेमाकेहुसूत्रप्रमाणकरिय अनेकेहुसूत्र अप्रमा

एकरिये इहां एके अप्रमाण नयायइतिजावः हवे पठवाडाना वेपदुनो अर्थकहेते
 तेमके० तेरीतेजेम वाणांगमध्ये वेदुसूत्र देखाड्या तेम सामान्यप्रमाण जेसूत्रते ते
 सूत्रथी नविप्रमाणअप्रमाणके० इहांसामान्यपदते तेमाटेजाणियेठये जेविज्ञेयपद
 बाह्यरथीजावीये तेवारेएम अर्थघाय जेविज्ञेयप्रमाण तेटीकाप्रमुख तेनविअप्रमा
 एके० अप्रमाणनथी एटलेएजावजे प्रमाण वेप्रकारना एकसामान्यप्रमाण वीछुं
 विज्ञेयप्रमाण तेमां सामान्यप्रमाण तेसूत्रकहीये जेमां सामान्यपणे सूचनामात्रे
 कहुं होय अने विज्ञेयप्रमाणते अर्थटीकाप्रमुखनेकहीये जेमां विस्तारीनेकहुंते
 एवेप्रमाणते तेमां सामान्यप्रमाणखरुं अने विज्ञेयप्रमाणखोटुं एम नकेहेवाय सा
 मान्यप्रमाणथी विज्ञेयप्रमाण तेअप्रमाण केमयाय इतिजाव ॥ ९ ॥

अंधपंगुजेमवेमले ॥ चालेइहितठाण ॥ जि० ॥ सूत्रअरथ
 तेमजाणीये ॥ कल्पजाप्यनिवाण ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ जेम अंध जोचनहीन अनेपंगुके० चरणहीन एवेमलीने चालेइहितठा
 एके० बांइतस्थानकनेविपे चाले तेमसूत्र तथाअर्थजे टीकाप्रमुख मलीने यथार्थ
 स्थानकेअर्थ जोडीगकीये एमकल्पजाप्यनीवाणीते ॥ १० ॥

विधितद्यमजयवर्णना ॥ उत्सर्गद्वयपवाद ॥ जि० ॥ तदुचय
 अर्थेजाणीये ॥ सूत्रनेद्वयविवाद ॥ जि० ॥ तुज० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ वली १ विधिसूत्र २ उद्यमसूत्र ३ जयसूत्र ४ वर्णवसूत्र ५ उत्सर्गसू
 त्र ६ अपवादसूत्र ७ तदुचयसूत्र एतद्वेसूत्रनानेदनीखवर अर्थथीजणाये नहीतो
 शीखवरपडेजे आसूत्रते शीअपेकाहुंते यथा ॥ संपत्तिखुकालेमि ॥ असंभंतोअ
 मुचित इमेएकम्मजोगेणां जत्तंपाएंगवेसए ॥ १ ॥ एदशवैकान्तिकनापांचमांअध्ययने
 कहुं इत्यादिकविधिसूत्रकहीये तथा इमपत्तयपंहुयए ॥ जहानिवडइरायगणाणअत्र
 ए एवमणुआणजीवियंममया ॥ गोयमामायमायए ॥ इत्युत्तराध्ययननेदशमाध्ययनेकहुं
 इत्यादिकउद्यमसूत्रकहीये अने नरकनेविपे मांत्स्रिादिकवर्णवीकहेवा यथा ॥ उक्त
 राध्ययनेमृगापुत्रअध्ययनमां तथा सुयगडांगना नरकविजित्तिअध्ययनमां तेपरमाये
 मांसादिक नथी पणनयसूत्रते यतः नरएसुमंत्स्रिाड ॥ वजंपत्तिद्विमित्तेणं ॥ जय
 हेउइहतेतिं ॥ विउद्वियपावउंनतयं ॥ १ ॥ इत्यादिक जयसूत्र यथा क्विद्विमिय
 तमिडाइत्यादिकउद्ववाइ ज्ञाताधर्मकथाप्रमुखनेविपे प्रायंसूत्रते तेवर्णवसूत्रते वली

इच्चैस्तिष्ठन्द्जीवनिकायाण मेवसयंदडसमारचेक्षा इत्यादिक उर्जीरनिकायना रदक प्रमुखयाचारांगादिकसूत्रनेविषे तेउत्सर्गसूत्रजाणया तथातेदय्यथतेप्राये अपवादम् त्रते अथवा नयालजिज्ञानिउणसहायगुणाहिय वायुणउंसमया ॥ इरुंविपात्राड विवङ्कयते विहरिङ्करुम्मेसुसङ्कमाणो इत्यादिक अपवादसूत्रजाणया तथा जे मा उत्सर्ग अने अपवादसाथेकहेवाय तेतडुनयसूत्रकहीये जेम अउज्ञाणाना समअहिआसियवउवाहि ॥ तप्रावमिउत्रिहिणा ॥ पडियारपवत्तणनेय ॥ १ ॥ इ त्यादिकअनेकप्रकारना स्वसमय परसमय निश्चय व्यग्रहार ज्ञानक्रियादिक नानाप्र कारे नयमतनाप्रकाशक सूत्रनाजेजेद तेअविवादपणेके० जेमाजगडोनकठे एरीते स्वस्थानके अर्थेथीजोडाय ॥ ११ ॥

एहजेदजाएयाविना ॥ कखामोहलहत ॥ जि० ॥ जगतर
प्रमुखेकरी ॥ जाप्युजगवइतत ॥ जि० ॥ तुऊ० ॥ १७ ॥

अर्थे॥तोएपूर्वोक्तजेद जाएयाविना जगतरप्रमुखेकरीने करामोहके० मिथ्यात्वमो हनीने लहतके० वेदे एमजगवतिसूत्रमा ततके० निश्चेनाप्युठे एटले एनावजेसूत्रता विविध आशयनाहोय तेआशयनीजेवारेंमालमपडे तेवारे मनमा जकाउपजेकेआस रु के आखरुएवीशकाथाय अनेजेशका तेमिथ्यामोहनीयाय तथाचोक्तजगवत्यांगे प्रय मगतके तृतीयउदेशके अछिणजतेसमणाविनिग्गयाकखामोहणिङ्करुम्मेवेदेति हता अधिकहणजतेसमणाविणिग्गया कखामोहणिङ्करुम्मेवेदेतिगोयमा तेहितेहिनाणत रेहिदसणतरेहि चरित्तरेहि जिगतरेहि पवयणतरेहि पावयणतरेहि कप्यतरेहिमय तरेहि मतंतरेहि जगतरेहि णयतरेहि णियमतरेहि पमाहिणतरेहि सकित्ता कखिना वितिगिष्ठिता जेयसमावज्जा कजुसमागणा एवखलुसमणा निग्गयाकखामोहणिङ्क कम्मवेदेतिइति एनासमाधान जगवतिनीवृत्तिथी जोइलेजो तेमाटेटीकाप्रमुख अर्थे जा एयाथीज सर्वसमाधानथाय आघ्रायपामिये पण केवल सूत्रेज नपामिये इहा जगत रप्रमुखेकन्नु तेमअग्रहणेआद्यतयोअंहरणमितिन्यायात् णाणतरेहि पदपणलेवा ॥ ११

परिवासितवारीकरी ॥ लेपनअशनअशेष ॥ जि० ॥ कारण
थीअतिआदरथा ॥ पचकल्पउपदेश ॥ जि० ॥ तुऊ० ॥ १३ ॥

अर्थे ॥ परिवासितके० रात्रे वासीराखवु तेवारीकरीके० वारीने एटले मुनीने स निधिमात्र पणराखवु ते रात्रे नघटे एहवु शुतेकहेने लेपनके० विलेपन अथवा कु

सुमवासिततेजप्रमुख अने अशनके ० आहारतथाअशेषशब्दप्रमुख लेवा तेवारीने वली
 कारणथी अतिके ० अत्यंतकारणे आदर्याके ० तेमुनीयेअंगीकारक्यां एटले वासीराख
 वानी मुनीने आजाकरी तेपंचकल्पग्रंथनो उपदेशते उपलक्षणथी निशीयनेविषे पण
 कहुंते यतः ननुउपधादिसंनिधि. क्रियतेनवा उच्यते उत्सर्गेणनकल्पते कारणेतुनवत्य
 पि तथाहिवोचिन्नमंडवनांमयवृद्धज्योयण्यंतरउगामयोस्ताइनचित्तुतुरिएकज्जेनल
 प्रइअउतवचिन्नमंडवेउसह्गणोपरिवासिक्कइतिनिशीये तेमाटे एकारणादिक प्रका
 रतेटीकाप्रमुखविना जणाचनही ॥ १३ ॥

वर्पागमननिवारीउ ॥ कारणेनाप्युतेह् ॥ जि० ॥ ठाणगे
 श्रमणीतणुं ॥ अवलंवादिकजेह् ॥ जि० ॥ तुऊ० ॥ १४ ॥

अथे ॥ वर्पागमनके ० चोमासानेकाले विहारकरवानुं निवासुंते श्रीगणांगना
 वीजाउदेशामथे यत. लोकप्रतिनिगंगंठाणंवानिगंगंठीणंवा पटमपाउसंमिगामाणुगा
 मंडुचि जित्तएइति तथा कारणेनाप्युतेह्के ० तेजवर्पाकालमां कारणथी विहारकर
 वानी आजाकरी तेपणठाणंगसूत्रना पांचमा गणाना वीजा उदेशामांकहुंते यतः
 पंचहिगणोहिकर्षंतिर्नयनिवा डुनिगंवा जावमहतावाआणागिहिं इतितथात
 त्रैववासावास्तंपज्जोमविचाणं नोकप्पति निगंगंवाणवा निगंगंथीणवागामाणुगामेड
 इज्जिनंएवंपंचहिगणोहिं कप्पतितं णाणठयाए दंनणठयाए चरित्तठयाए आयरिय
 उवआएवा तंविमुत्तेक्काआयरियउवआयाणंवा वहिता वैयावञ्जरणयाएइति व
 लीएजश्रीगणांगनेविषे श्रमणीके ० साथीने अवजंवनके ० थालंवेतो प्रहनी आ
 डा अतिकमेनही यतः पंचहिगणोहिंमणोनिगंगंये निगंगंथि गेन्द्रमाणेवा अवलंवा
 माणेवा णातिक्कमतिर्निगंगंथिचणं अन्नयरे पसुजातितेवा पक्किजातिणवा उडातेक्का
 तत्यनिगंगंये निगंगंथि गेन्द्रमाणेवा अवजंवमाणेवा णातिक्कमतिर्निगंगंये निगंगंथि
 डुगंनिवा विनमंनिवा पक्कजमाणिवा पवटमाणिवा गेन्द्रमाणेवा अवलंवमाणे
 वा णातिक्कमतिर्निगंगंये निगंगंथि नेयंनिवा पंकेनिवा पणगंनिवा उदगंनिवा उरु
 माणिवा उरुक्कमाणिवा गेन्द्रमाणेवा अवजंवमाणेवा णातिक्कमतिर्निगंगंये नि
 गंगंथि णावंआरुहमाणेवा उंनमाणेवा जायणातिक्कम निगंगंइतं उक्कनेटंजा
 वचत्तपाणपडियाइक्किन निगंगंये निगंगंथि गेन्द्रमाणेवा अवजंवमाणेवा णातिक्कमति
 इत्यादि एउपजरुणथी नाधुमाधवी एस्सथानके जेजादमे म्मय आवाग
 श्रीगणांगमथेते तेकेटजाऊ जराय अने वजीनियमेमाणे उरुचंगक्या

नात्रगोपाग जोवानही तथा जीतने आंतरे वसयुनही एमकहुं तेवाततो प्रतिद
ठे माटे प्रतिपक्षीआलावो उपाध्यायजीयें संनाग्योनही तेथी अमे लख्यो पण नही
तो वृत्यादिकविना केम वधवेज्ञेइतिनाव ॥ १४ ॥

आधाकर्मादिकनही ॥ वधतणोएकत ॥ जिन० ॥ सुयग

भेतेकेमघटे ॥ विणवृत्यादिकतता ॥ जिन० ॥ तुज० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ आधाकर्मी आहारकरवो ते नहीके० नथीरह्यो वधतणो एकंतके० क
र्मवधनो एकातनथी एटले एनावजे आधाकर्मी आहारकरता कर्मवधाय पणखर
अनेवली नवधाय एम पण कह्यु श्रीसुयगडागसूत्रमध्ये तेकेमघटे यत आहागडा
इत्युजति अणमणोसकम्मुणा उवजित्तेधियाणिका अणुवजित्तेतिवाणुणो ॥ १ ॥ एते
हिंदोहिवाणोहि ववहारोणविक्रम ॥ एतेहिंदेहिवाणोहि आणायार तुजाणए ॥ २ ॥
एसुयगडागना २१ मांअध्ययनेठे माटेएवीवातोते टीकाप्रमुखविनाकेम सूत्रस्पष्टयाप

विहरमानगणधरपिता ॥ जिनजनकादिकजेह ॥ जिन० ॥ क्रम
वलीआवश्यकतणो ॥ सूत्रमात्रनहीतेह ॥ जिन० ॥ तुज० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ वली विहरमानके० विचरता वीसतीर्थकर तथा तेओनागणधर अने
तेओना पिता उपलक्षणथी माता लठन नगरी विजय परिवार केवलीप्रमुख तेसु
त्रमा जडेनही अथवा जेम वीस वेहरमानना गणधर तेमज उपलक्षणथी रूपनादि
कना गणधरपण सर्वसूत्रमानथी तथागणधरोना पिताप्रमुख सूत्रमात्रेनथी तथा
जिनके० चोवीसतीर्थकरना मातापिता उपलक्षणथी वीजोपणपरिवार तेसर्व
सूत्रमा नथी ते आवश्यकदिक माने तोज जडे वलीआवश्यकजे उन्नयटक पडिक
कणकरु तेहनोजे क्रमके० अनुक्रम ते जे अमुक पठे अमुक कहेबु इत्यादिक सु
ष्णाचनहीके० मात्रएकलासूत्रमा नलाजे एवी घणीवातोठे तेकेटलीजखाय पण
रप्रमुखेनिर्मुक्त्यादिकमाने तोपारपडे नहीतो गोथाज खाय ॥ १६ ॥

पापविनाकेमपामिये ॥ जावसकलअनिवद्ध ॥ जि० ॥ गुरु

थीअणीधारता ॥ होवेसर्वसुवद्ध ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ परिवाराके० टीकाप्रमुखविना केमपामियें सकलके० समस्त अनिवद्ध
निधिमात्र पणराखनु ॥ ने ठेडालगे सर्ववात केमजडे सूत्रमांतोलगारेक नाम मात्र

कहे संपूर्णतो टीकाप्रमुखमां जाने अथवा अनिबद्धके० सूत्रमांनथी वंधाणा एवा
 नावतो घणा रघ्याठे अत्यंत थावरमांथी आर्वीजेम मरुदेवाजी मोहंगया इत्यादि
 क वगरवांध्या पांचसो आवेशठे तेसर्व केवल सूत्रेज केवीरीते गम्यमान थाय तेमा
 टे गुरुआदिकना मुखनी वाणी सांजलीयें जे संप्रदायिक होय तेधारताथकां होवेस
 र्वसुबद्धके० सर्वसुबद्धथाय सुयुक्तिवंतथाय ॥ १७ ॥

पुस्तकअर्थपरंपरा ॥ सधलीजेहनेहाय ॥ जि० ॥ तेसुवि
 दितअणमानतां ॥ केमरहेसेनिजआय ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ पुस्तक जेअंगोपांगादिक अक्षरन्यासरूप अर्थटीकाप्रमुख जेगुरुसंप्रदाय
 १ परंपरा तेसर्वजेने हाथेठे एवाजे सुविदित शुद्धमार्गना परुपनार तेहने अण
 म ॥ एटले अंगीकार कखाविना केम रहेजे निजआयके० पोतानी समकितरू
 त्रमां ॥ धी तेशीरीते रहेजे ॥ १८ ॥

प्रकरण ॥ गुरुपासेशिखतां ॥ अर्थमांहेनविरोध ॥ जि० ॥ हेतुवाद
 अर्थ ॥ प्रते ॥ जाणेजेहसुबोध ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १९ ॥

मुखवा ॥ चठंदापणुं टालीने सज्जुरुपासे विनयादिकेकरीने सूत्रना अर्थजे
 अर्थ ॥ वली अथकां तेमां कांइविरोधनथी एटले तेमूर्खलोक एमजाणेठेजे
 के० अणीबद्ध तेदूरथी अर्थमां विरोधठे पण गुरुमुखे शीखताथकां कांइ विरोध
 धारतां हेतुवाद कहेतां कारणनिमित्तवाद एहवो
 कीसुबोधके० नलोबोधथाय ॥ १९ ॥

विरोधगणंत ॥ जि० ॥ तेसूत्रे

१२५२२२ ॥ जाजाराएकत ॥ जि० ॥ तुज० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ वली अर्थके० टीकाप्रमुखनेविपे मतनेदादिकेके० कोइमतनेदे कोइ वा
 चनांतरनेदे नेदपणुं देखीने जे विरोध गणेठे अने कहेठेजे टीकाप्रमुख विरोधीठे
 मलतानथी तोकेम मानीयें तेहने कहेठेके जेप्राणी टीकाप्रमुखमां विरोधपणुं जोशे
 तेसूत्रमांण विरोधपणुं देखजे जोएकांते निश्चेकरी जोशे तो सूत्रमां पणवणो वि
 रोधठे तेकेम नथीजोता इतिनावः ॥ २० ॥

संहरताजाणेनही ॥ वीरकहेएमकल्प ॥ जि० ॥ संहरतां
 पणानाणनो ॥ प्रथमअंगठेजल्प ॥ जि० ॥ तुज० ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ हवे तेज सूत्रना त्रिसोपिपलाने देखाडेते जे देवानदानी कुखयी लेझे
 त्रिमजादेवीने कुवे सहस्रताके० सहखा तेसहस्रता गीरस्वामीये जाणुंनही एमश्री
 रूपसूत्रमा कहुते यथा ॥ साहरिकिस्सामितिजाणः ॥ साहरिकिस्सामिणजाणः
 साहरीणमतिजाणः इतिपाठात् तथा वीरस्वामीने हरणगमेपीये सहखा तेअवसरे
 प्रथमअगजे श्रीआचारागतेमा ज्ञाननो जटपके० शब्दते एटले एजावजे सहस्रताय
 का प्रतुयेजाणु एमकहुते तथाचतत्सूत्रसाहरिकिस्सामितिजाणः साहरिमितिजाण
 इतिपाठात् साहरीणमिणजाणः संसमणावसोइतिपचटोनावनाअ्ययने इतिविरोध २१ ॥

ऊपन्नकृतअडजोयणो ॥ जवूपन्नतिसार ॥ जि० ॥ वारव
 लीपाठातरं ॥ मूलकद्वेविस्तार ॥ जि० ॥ तुक० ॥ ७७ ॥

अर्थ ॥ रती श्यनकृतनु आवयोजन मूलविस्तारते एमजवूदीपपन्नतिसूत्रमा
 कहुते यत एउणउमनकडेनामकडेपन्नते अचजोयणाइउठ उच्चतेण दोजोयणाइ
 उवहेणमूनेअचनोपणाइरिक्केणमजेठजोयणाइरिक्केण उपरिचत्तारिजोयणाइ
 रिक्केणइत्यादिर जवूदीपपन्नतिनोपाठते सारके० प्रधान एहवी जवूदीपपन्नतिकडे
 ते गाथानोअर्थअन्यपरि करिये एटले एकपाठते ए कद्यो वली एज जवूदीप
 पन्नतिमां पाठांते गीनोपाठते तेमां यागजोजन मूलविस्तार कहुते तकेम मने
 एज मत्रमां येपाठना मरिदना ज्ञानमाफेगनथी तासुदिग्धवचन केमहोष इति
 चार तथाअनत्याव मूनेयागजोयणाइरिक्केण मजेअचजोयणाइरिक्केण उषि
 च्याग्नितायणाइरिक्केणइत्यादिरपाठजाजो केअनसूत्र मेजरी आपजो ॥ २२ ॥

मनावनमयमद्विने ॥ मणनाणीममयाय ॥ जि० ॥ आठम
 याज्ञाताकदं ॥ एतोअपरउपाय ॥ जि० ॥ तुक० ॥ ७३ ॥

अर्थ ॥ श्रीमत्रिनाथस्वामीने मनावनसो मनपर्ययज्ञानी श्रीममवायागमूत्रमध्ये
 कहुते यत मत्रिमणअग्दनामनाअमणपङ्केअद्विणीनयादोउाइति ॥ तथा श्री
 दातामूत्रमध्ये मत्रिनाथस्वामीनेव आउमो मनपर्ययज्ञानी कहुते यथा अहम
 यामाअद्विनाणीन एम श्रीममवायागमूत्र तथादाताअत्र मयुनहीणविगय एता
 अरुणदापरं० एमनमना उपायता अत्यजते तता गीनार्थज्ञानीजाणे ॥ २३ ॥

उनगायनेन्यनिकुटी ॥ अनग्मुहूर्तजयन्य ॥ जि० ॥ वदनी
 यनीदग्ने ॥ पत्रणाामाअन्य ॥ जि० ॥ तुक० ॥ ७४ ॥

अर्थ ॥ तथा श्रीनक्तगव्ययनसूत्रमध्ये वेदनी कर्मनी म्यिति जयन्य अंतर्गमुहूर्त
 कहीने यत् उदत्तिसन्निमाणा तीगऽकोडिकोडित उक्तोभियाऽऽहोऽऽ ॥ अंतोमुहुत्तं
 जद्रत्रिया ॥ १ ॥ आचरणिकाण्डुएत्तिं ॥ पिवेयणिकृतहेवया ॥ अंतर्गण्यकर्ममिदिसएसा
 वियाहिया ॥ २ ॥ इत्युक्तगव्ययनअथयन ३३ मामथे कहुंते वली तेजवेदनी कर्मनीवा
 ग्मुहूर्तजघन्यस्थिति श्रीपन्नवणासूत्रमध्येकहीने यथा ॥ सायावेयणिकृतस्त ॥ इग्या
 वहियबंधगंपकुत्र ॥ जहणंमणुक्कोणं ॥ दोसमयासंपराऽया ॥ बंधगंपकुत्रजदणेषं ॥ वार
 नमुहुत्ताउक्तोनेणं ॥ पणरननागरो ॥ वमकोडाकोडित ॥ इत्यादिपन्नवणामथेकहुं तोतेउं
 नरायननीसाथेमहुंनही माटे विरोध तेतोअन्यकं ० जुदीजवातठे ॥ २४ ॥

अनुजोगवारेकह्या ॥ जघननिखेपाचार ॥ जि० ॥ जीवा
 दिकतांनविद्ये ॥ इव्यचेदआधार ॥ जि० तुज० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ वली श्रीअनुयोगधारसूत्रनेविषे एम कहुंते के जेवस्तुना जेटजा निखेपा
 कग्वाना तारीवुडीथाय तेवस्तुना तेटजा निखेपातु तिहाकरजे पण कदाचित घणा
 निखेपा तु नजाणे तिहापण चागनिखेपातो अर्थयकरजे एटले एमआयुंजे जघन्य
 थीचारनिखेपातो सर्वत्रकगवा पणचारथीउठातोहोयजनही ? नाम १ स्थापना ३
 इय ४ नाव एचार अर्थयकरवा यत् जघयजजाणिका निखेवनिखेवेनिरवसेसं ॥
 जघवियनजाणिका ॥ चउकयनिरखेवेतठ ॥ १ ॥ इत्यनुयोगधारसूत्रे तेवारे जीवादि
 कशब्दानिखेपा नविद्येके ० घटेनही गामाटे जे इयनिखेपो चेदआधारके ० निन्न
 आधाराथाय केमके जेनावुंकारण तेइय तेवारे जीवनो इयनिखेपो केमथाय
 जेनावजीवथावानुं कारणहोय तेइयजीव कहेवाय तेतोडानाडिक गुणेहीणतो जी
 वहोयनही दवंपकवविह्यं ॥ दवविजुयायपकवानि ॥ इतिवचनात् तेमाटे मसूख
 नी जटाना चारनीपरं ममस्तधर्मरहित कोऽपदार्थजनथी तोएइयनिखेप जीवाडिक
 मागून्येअदिगद्यथी वीजापणजीवाडिकजीजीयें जेम इयदेवमुनिराजनेकहियंतेमइ
 व्यजीवकोनकह्योतेनासमाधानतोपंचांगीप्रमुखथीनीकजे अत्रार्थतत्त्वार्थचिजो जो

एमवदुवचननयंतरं ॥ कोऽवाचनाचेद ॥ जि० ॥ एमअर्थें
 पणजाणीयें ॥ नविधरीयेंमनखेद ॥ जि० ॥ तुज० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ एरीते वदुके ० घणा सऽकडोगमेवचनविरोधजागे अटपवुडीवाजाने ए
 वापाठ सूत्रमध्येते तकोऽ स्थानके नयचेदचेदव्याख्याहोय अने कोऽस्थानकं वा

चनाजेदके० बह्वनी तथा मधुरी एवे वाचना अइ तेथीनेदययो एमउपलक्षणयीमतां
तर प्रमुख लिपिदोष पणलइये एवीरीते जेमसूत्रमाजेदठे तेमज अर्थके० टीकाप्र
मुखनेरिपेपण नयांतरेकरी वाचनांतरेकरी कोइस्यानके जेदथावे तेमाटे टीकाप्रमु
ख देखीने मनमाखेदनधरीयें सूत्रतथाअर्थवरावरठे ॥ २६ ॥

अर्थकारथीआजना ॥ अधिकाशुभमतिकोण ॥ जि० ॥ तोले
अमियतणेनहि ॥ आवेकहियेलूण ॥ जि० ॥ तुळ० ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ अर्थकारके० जेनिर्भुक्तिकार टीकाकार तेथकी आजनाजेआधुनिकमां
अप्रिकाशुभमतिनाथणी कोणथया एटले एजावजे समुज्जेवीपुढीनाथणी टीकाका
रतथार्थादपूर्वनाथणीनिर्भुक्तिकार तेथी शुभमतिकोणथया एटले शुभमतिनहीज थ
याइतिनाथ लोकमांउखाणोत्रे जेखांडना खानार तेरीतना एशुभमतिजाणवा पण
कोइफाने छूणजेनीमरु तेअमृतने तोले थायेनही ॥ २७ ॥

राजासरिसूत्रे ॥ मंत्रीसरिखोअर्थ ॥ जि० ॥ एमांएके
हेलीउ ॥ दियेससारअनर्थ ॥ जि० ॥ तुळ० ॥ २८ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे राजासरिसूत्रे० चक्रवर्ति वरावरसूत्रे अने मंत्रीसरिखो अर्थने
एटले राजानोआशय मंत्री जाणे तेम सूत्रनोआशय अर्थकारकहे वीजो कोइसूत्र
नोआशय जाणेनही एमांके० एहेदुमांथी एकेहेजीउके० एकने निदतायकां दिये
ससारअनर्थके० ससारनोअनर्थथापे नउपरपरावधारे ॥ २८ ॥

जेममतोलेआचरे ॥ सूत्रअर्थसूप्रीति ॥ जि० ॥ तेतुळक
मणायेवरे ॥ सुखजशनिर्मलनीति ॥ जि० ॥ तुळ० ॥ २९ ॥

अर्थ ॥ माटेजे आत्मार्थप्राणीते सूत्र तथाअर्थ वेदने समतोले सरिखीरिने
अगीकारकरे प्रीतिरावे अज्ञानकरे तन्मयकरीनाणेतेप्राणीहेप्रभुतमारीरुणाके०
दपायेंकरिने सुखतेनिगात्रापणु अनेजशनीति तथानिर्मजजे नीतिके० न्याय
ते वरेके० पामे ॥ २९ ॥ हवे दशमो ढानकहेने तेने नममां ढानसाथेए सत्रउं
नेदूर्वज्ञानमां सूत्र तथाअर्थमा एरनी हीननाकरेतां तेनेससार उधेणम कसु तद
अतथाअर्थ तो ज्ञानस्वरूपते वामेएदशमात्राज्ञानानुवरणनकरेने ॥

दालदशमोऽपर्वं देवीज्ञानजवरे एवे जीवे

ज्ञानविना जे जीवनेरे ॥ क्रियामांवेदोपरे ॥ कर्मबंधगेतेदृथी
रे ॥ नदिसममुखसंतोपरे ॥ १ ॥ प्रचुनुऊवाणीमीठडीरे ॥
मुऊमनसेहेजमुहायरे ॥ अमीयसमीमनधारतारे ॥ पाप
तापसविजायरे ॥ प्रचुनुऊवाणीमीठडीरे ॥ २ ॥ एआकणी

अर्थ ॥ ज्ञानविना जे जीव केवल क्रियारुचिने तेमां घणादोपनी उत्पत्तिने तेअ
ज्ञानक्रियायी कर्मबंधजयायने पणसममुखसंतोपके० समतानामुख जेमां परचाव
नीईहानही एदवो जेसंतोपते अज्ञानी क्रियाकर्तोहोय तेहने थातो नयी यतः ना
एगुणेहिंविहिण ॥ क्रियानंतारवटणीनणिया धम्मस्सेहवमिना नाणसमेयास
याहुळा ॥ १ ॥ एयोगनी वीनीमध्ये कहुंमाटे हेस्वामी तमारीवाणी घणीज मीठीजागेने
मागमनमासेहेज सोहायने पणकोइना बलात्कारथीनही तेअमृतसरिखीतमारीवाणी
नेमनमांधारताथका पापप्प तापके० वजता तेसर्वमटीजायनेगीतलताथाय ॥ १ ॥

लोकपंतिकिरियाकरेरे ॥ मनमेलेअन्नाणरे ॥ नवइहानाजो
रथीरे ॥ विणशिवसुखविन्नाणरे ॥ प्रचुण ॥ मुऊण ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ लोकपंतिके० लोकनी हारमां लोकानुजायी क्रियाकरे मनमेलेके०
गु६ अथ्यवमायविना अन्नाणके० अज्ञानीजीवते नवजे संमार तेनीइहाना जोर
थकी एटले बहुलसंसागीजीवने शिवसुखना विज्ञानविना एटले जेक्रियाकरे तेपण
ज्ञानविना जगमानप्रतिष्ठानेअर्थकरे ॥ ३ ॥

कामकुंचसमधर्मनुरे ॥ मूलकरीएमतुठरे ॥ जनरंजनकेवल
लदरे ॥ नलदेशिवतरुगुठरे ॥ प्रचुण ॥ मुऊण ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ कामकुंच सरिखो मोहसुखनोअपनार एवोजेधर्म तेनुंयगमानादिक तुठ
मूलकरीने तेप्राणीकेवल जनरंजनके० लोक रीजे एटकुंज फलपामे पणअज्ञानक्रि
यायी मोहरूपजेवक तेनां गुठके० गुठो उपलक्षणयी फलजीजीवे तेनपामे ॥ ४ ॥

करुणानकरेहीनरीरे ॥ विणपणिदाणसनेदरे ॥ वेपधर
तातेदसुरे ॥ हेठाआवेतेदरे ॥ प्रचुण ॥ मुऊण ॥ ५ ॥

श्रय ॥ हवे षोडशकमां पाचगुण आशयविशेष देखाड्याठे यथातृतीयपोमज
के १ प्रणिप्रि २ प्रवृत्ति ३ विघ्नजय ४ सिद्धि ५ प्रिनियोग जेदत प्रायधर्मज्ञता
ख्यात गुणागय पंचमा त्रिविधो एपांचनेद अन्वयरीते श्रीहरिजिज्ञसूरिये देखाड्याठे
ते श्रीजशोविजयवपाथ्यायजी व्यतिरेके देखाडेठे तेमा प्रथमप्रणिप्राननामाआ
शयकहेठे जेहीनके० पोताथकी हीणगुणीठे एटले हीणगुणवाणेवर्ते तेहनी कर
एानकरे विणपणिहाणसनेहके० प्रणिधाननामाआशयविशेषना सनेहविना हीन
नीरुणानकरे यजीहीनगुणी कपरदेपकरतायका जेएमाशागुणठे इत्यादिक देपय
रतां तेपोतेज हेठाश्राये ॥ ५ ॥

एककाजमानविधरेरे ॥ विणप्रवृत्तिधिरचावरे ॥ जिहातिहामो
दोडुघालतारि ॥ धरिढोरस्वचावरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ ६ ॥

श्रय ॥ हवे प्रवृत्तिनामाआशय वखाणेठे विणप्रवृत्तिके० प्रवृत्तिनामागुणवि
ना एकाजमांके० एरुजेधर्मकार्यमांमद्यु तेमां नविधरेके० नराखे धिरचावके० धि
रतानाय एटजेएककाजमा धिरनही अने प्रारजितकार्यमा तेवोप्रयत्ननही एमपण
समजजु जिहातिहा मुग्याजतो एटले जेधर्मस्थानक मांमद्युठे तेमूकीने अकाने
फनरांठे अनेअरानेफज याठयुते तत्वयीआत्तध्यानठे तेवारे जिहातिहां माहोडु
पानतां टोग्नांमनावधरेठे जे खाया मूसुहोय तेमूकीने बीजामा मुखयाले ॥ ६ ॥

विनाविप्रनजयमाधुनेरे ॥ नविअविघ्नप्रयाणरे ॥ किरियाथी
शिवपुरीढोयरे ॥ केमजाणेअन्नाणरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ ७ ॥

श्रय ॥ हवेत्रीजो विघ्नजय वतायेठे विघ्नके० अतराय तेनो जयके० जीतु
तेविघ्नजयनामागुणविना साधुने मात्रक्रियायेंकरी अविघ्नप्रयाणकेमथाय एटने
तेहमारे अविघ्नपणे केमसथाये माटेविघ्नजयिना साधुनेक्रियायी अविघ्नप्रया
अर्थीविघ्नहोय एवातो अज्ञानी केमजाणे हवेविघ्न तयाविघ्ननोजयदेखाडेठे ॥१॥

इयादेकतीतिनापमुखविघ्ननेरे ॥ चाहेरअतरव्याधारे ॥ मिथ्यादर्श
ते वरेके० रद्वनरि ॥ मात्रामृदुमध्याधारे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ ८ ॥

जेपूर्वदानमां धरना जेवत्रणठे १ हीनविघ्न २ मध्यमविघ्न ३ उच्छृष्टविघ्न एमां ही
अनचाअर्थ तो इनां जीनके० टाडवाए तयातापके० तडकोजागे तेधर्ममां विघ्न

तथा बाह्यव्याधिके० रोगज्वरकासश्वात्प्रमुख जे शरीरना रोगते मध्यमविघ्नक
 द्विये जेमाटे टाहाड तथातडका करतां शरीरना रोगतेविज्ञेयविघ्नकरे तथात्रीजोउ
 ल्कष्टोविघ्नतेअंतर्ग्याधि मिथ्यादर्शनके० मिथ्यात्वमोहनीय ए उल्कष्टो धर्ममां विघ्नते
 जेमाटे धर्मकरतां जो मिथ्यादर्शननो उदयथयी जायतो धर्ममा महोदुंविघ्नथाय ए
 विघ्नपूर्व जेवेविघ्नकह्यां तेकरतांएत्राकरुं विघ्नते माटे उल्कष्टोविघ्नकह्यो जेममार्गमां
 चालतां जयन्यमध्यम अनेउल्कष्टो एत्रणविघ्नते मार्गमांकांटाजागेते जयन्यविघ्न मार्ग
 मां ज्वरप्रमुखतेमध्यमविघ्न मार्गमां दिगमूढथायतेउल्कष्टोविघ्न तेमधर्ममांपण पूर्वी
 कत्रणविघ्नजाणवा तेनोमात्राके०प्रमाणकहेते मृडुके०हीन मध्यके०मध्यम अनेअ
 धिके० उल्कष्टोएमअनुक्रमे जोडवा॥एतोविघ्नदेस्वाम्यो ह्वेविघ्नजय अनुक्रमेदेस्वादेते

आसनअशनजयादिकेरे ॥ गुरुयोगेंजयतासरे ॥ विघ्नजो
 रएनविटलेरे ॥ वगरज्ञानअच्यासरे ॥ प्रजु० ॥ मुकु० ॥ ए ॥

अर्थ ॥ आसनके० वीरासनादिकेकरी पूर्वोक्त शीततापादिक विघ्ननो जयकरे त
 थाअशनएटले आहारेंकरी पूर्वोक्त ज्वरप्रमुखविघ्ननोजयकरे तथा गुरुयोगेंकरी पू
 र्वोक्त मिथ्यादर्शनरूपविघ्ननो जयकरे केमके गुरुयोगें समकितपामेज एविघ्ननुंजोर
 तेज्ञानान्यासविना टलेनही माटेज्ञानान्यासें परिणाम दृढराखे शीतताप्रमुखमां
 चलेनही अनेज्वरप्रमुखमां कृतकर्मअहियाते एटले एमजाणे जेमाराउदयआव्या
 कर्मजोगबुंठे तथा मिथ्यात्वनेजोरे ज्ञानेसम्यक्जिनवचनजावे ॥ ए ॥

विनयअधिकगुणसाधुनोरे ॥ मध्यमनोउपगाररे ॥ सिद्धि
 नाहोवेनहीरे ॥ कृपाहीननीसाररे ॥ प्रजु० ॥ मुकु० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ ह्वे सिद्धिनामाआशय वखाणेते जेपोताथकी अधिकगुणवंतासाधुनो
 विनय तेसिद्धिनामाआशयविज्ञेय आख्याविना होयनही तथा मध्यमके० मध्यमगु
 णवंताहोय तेन उपगारकरे तेपण सिद्धियोगविना होयनही अने हीननीके० पोता
 थी हीनगुणी तेनी सारके० प्रधान कृपाके० दयातेपण सिद्धियोगविनानहोय॥ १० ॥

विणविनियोगनसंज्ञवेरे ॥ परनेधर्मयोगरं ॥ तेहविनाज
 नमांतरेरे ॥ नदिसंततिसंयोगरे ॥ प्रजु० ॥ मुकु० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ ह्वे विनियोगनामापाचमोआशयवखाणेते विनियोगनामागुणविना पर
 जीवने जेधर्मजोडवु तेयोग नसंज्ञवेके०नहोय तेविनाके० तेहविनियोगविना जनमां

तरंके० परजवनेविषे सततिके० परपरानो सयोगते नहीके० नहोय एटले सिद्धनुं
कार्यतेविनियोगते तेयावतु सर्वस्वरथाय तिहालगे धर्मपरपरात्रूटेनही अनेजोविनि
योगनामागुण नथयोहोय तोत्रूटीजाय एसर्वगुणतेज्ञानमिनानहोय ॥ ११ ॥

किरयामाखेढेकररिरे ॥ दृढतामननीनाहिरिरे ॥ मुख्यहेतुतेधर्म
नारे ॥ जेमपाणीकृपिमाहिरिरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हवे परमेश्वरनी वाणीमीठीने तेवाणी स्ववनादारे प्रजुनी स्ववनाकरे
तेप्रजुनी स्ववनातो प्रजुजीनु ध्यानकरियें एटलेते वीतरागनी स्ववनाजथयी त्रेप्र
जुनुध्यान वेजेदेठे एकसालवन बीजुनिरालवन तेमा सालवनते चक्रुप्रमुखकरी
जिनप्रतिमादिकनुआजवकरीने समवसरणस्थजिनस्वरूपनु ध्यानकरबु ते तथा
वीतरागना शुद्धनिरावण आत्मप्रदेश समुदायने केवलज्ञानादिकस्ववनावनु ध्यान
करबु तेनिरालवनव्यानकहिये शुद्धपरमात्मगुणध्याननिरालवन इतिवचनात् हवे
इहातो सालवनध्याननी वातठे सालवन केम थायतेकहेठे जेजुदाजुदा जीवनी
अपेकार्यें आठचित्तनो त्यागकरेथके ध्यानथाय तेआठचित्तनानामकहेठे यडक
चतुर्दशोपोडशके १ खेदो २ द्वेग ३ क्लेषो ४ ज्ञान ५ त्रास्य ६ न्यमु ७ दुगा
८ सर्ग ॥ युक्तानिहिचित्तानिप्रव रतोवर्जयेन्मतिमान् ॥ १ ॥ ए आठचित्तने दोपेकरीने
ध्यानकरीशकेनही तेमा प्रथम खेदनामा दोपकहेठे खेदके० थाक जेम पयेहिम
ताथाके तेनीपेरे खेददोपेकरी क्रियामा मननी दृढताके० एकाग्रपणु तेनहोय
एटलेक्रियामा प्रणिधाननरहे अनेजे प्रणिधान ते धर्मनोमुख्यहेतुठे जेम करशणमा
पाणीते मुख्यहेतुठे तेमक्रियामा प्रणिधानते मुख्यहेतुठे ॥ १२ ॥

वेठापणजेऊपजेरे ॥ किरियामानुद्वेगरे ॥ योगधेपथीते
क्रियारे ॥ राजवेठसमवेगरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हवे उद्वेगनामा बीजो दोपवखाणोठे खेदविनापण वेठाथका उद्वेगया
य तेनीपेरे उद्वेगदोपमा पणजाणबु वेठाथका पणजेक्रिया करे तेमा उद्वेगऊपजे
तोतेक्रियाकरता त्रेप्राणीने सुखजेचित्तनीप्रसन्नता तेकेमउपजे जेवारे क्रियामां उ
द्वेगययो तेवारे द्वेपउपनो तद्वेपथी राज्ञानी वेठनीपेरें कथचित्क्रियाकरे वेगके०
उतावजोकरे एवीरितें राजवेठनी पेरेंकरे तेने जन्मांतरे योगीनाकुलने विषेजन्मपण
नहोय एअर्थबोडशकमाजोश्लेजो ॥ १३ ॥

त्रमयीजेद्दहनसांजरेरे ॥ कांडअकृतकृतकाजरे ॥ तेह्दधीगुच
किरियायकीरे ॥ अर्थविरोधिअकाजरे ॥ प्रचुणामुज ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ हवे यद्यपि पोडशकमां त्रांतिनामा पांचमो दोषकह्योत्रे तथापि उपा
ध्यायजीयेइहांत्रीजोत्रांतिनामा दोषवरणव्योत्रे एमअनानुपूर्वीपण व्याख्यानुअंगठे ह
वे त्रांतीनो अर्थकहंठे त्रांतिके० वस्तु अन्यह्योय तिहांअन्यजाणे जेम शुक्तिकानेवि
पे रजतनी त्रातियाय तइत् त्रमेकरी जेवस्तु सांजरेनही जेमकखुं अथवाधर्मकृत
नथीकखुं उपलक्षणथी मेउत्रयो के पाठनथीउत्रयो इत्यादि तेगुनक्रियायकी पण
अर्थविरोधि एवुंजे अकाजके० इष्टफलरूपजेकार्य तेनयाय तेनेअकाजकहिये ॥ १४ ॥

शांतवाहिताविणहोवेरे ॥ जेयोगेनुत्थानरे ॥ त्यागयोगे
तेह्दथीरे ॥ अणठंमातुंथ्यानरे ॥ प्रचुण ॥ मुज ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ हवे उठाननामाचोयो दोषवरणवेत्रे उठानके० चित्तनी अग्रशांतता
तथा मनप्रसुग्वनी उत्रुकतायकी जेम कोइक पुरुष मदिराप्रमुखेकरी मदावष्टव्यथयो
ह्योय तेनीपेरं जेयोगने उठानदोषेकरीने शांतवाहिताविणहोयके० शांतवाहिता न
ह्योय एटले जेक्रियाकरे तेमांडेगरहे पण वरणनह्योय तेक्रियाकेवीत्रे के त्यागयोग
के० त्यागवायोग्ये पणतेह्दथीके० तेत्यागयोगक्रियाथी अणठंमातुं थ्यानके० ठंमातुं
तजातुंनथी एवुंथ्यानत्रे जेम कोइक प्राणीयें दीकालीथीह्योय अने सर्वथामूलोत्तर
गुण निर्वाहकरवा अममर्थेते तेप्राणीनेविधिपूर्वक जेमश्रावकाचार ग्रहवानोउपदे
श्यापीये ते लिंग त्यजवायोग्ये पणलोकनी निदाप्रमुखेअणठंमातुंठे उक्तंचउप
देशमालायां ॥ जडनतग्निदग्नेउत ॥ मूलगुणजरसउत्तरगुणंच ॥ मोचूपांतोतिचू
मिं ॥ सुतावगनवरतरागं ॥ १ ॥ १५ ॥

विचेविचेवीजाकाजमांरे ॥ जाएमनतेखेपरे ॥ ऊखणताजि
मशालिनुरे फलनहीतिहानिलेपरे ॥ प्रचुण ॥ मुंज ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ हवे पाचमो हूपनामादोषकहंठे जेक्रियामांमीह्योय तेक्रियामां विचेंविचें
वीजाकार्यमा मनजाय तेखेपकहियें ऊपणताके० उपाडीकपाडीने वारंवार एवीजे
शालितेनुं निर्जेपके० चोगुंफल नहीके० नयाय एटले एनावजे एकवार शालि उखे
डीने वावेतो फलथाय पणवारंवारउखेडीने वावेतो फलनथाय तेमइहांवारंवार प्रा
रजित क्रियामूकीने अन्यक्रियामांमनजाय तेफलनयामे ॥ १६ ॥

एकजठामेरगयीरे ॥ किरियामाआसगरे ॥ तेहजगुणठा
णोयितिरे ॥ तेहथीफलनहीचगरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हवे आसगनामाठवो दोपकहेठे आसगके० जेक्रियाकरतोहोय तेमा
इदमेवसुदर एहवो जेरग तेआसगनामादोपकहीयें जोपणतेअनुष्ठानशास्त्रोक्तते तो
पण तेमा रगनुंजे घरते तेदोपरूपठे तेहजगुणठाणोयितिके० तेवेनेतेवेजगुणठाणेरहे
पण आगल गुणठाणो वधेनही जेमश्रीमहावीरकपरे गौतमस्वामीने नकिरागहतो
तेथीतेजगुणठाणो स्थितिरही पणमोहनी कर्मनुठन्मूलकरीने केवल ज्ञानरूपजेफलते
चगके० मनोहर नययु माटे आसगते दोपता जाणवी एअर्थपोडशकृतिमाजोजो १ ॥

मानीकिरियाअवगणीरे ॥ बीजेठामेहर्परे ॥ इष्टअर्थमा
जाणीयेरे ॥ अगारानोवर्परे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ हवे अन्यसुद्धनामा सातमो दोपकहेठे जेप्रारनितकार्यथकी अन्यस्थानके
हर्प तेअन्यसुद्धदोप जेमानीकिरियाके० जेक्रियाकरते ते अवगणीके० तेनो आदरमू
कीने बीजेठामेहर्पके० बीजीक्रियामा हर्पराखे एटले चैत्यवदनकरतोहोयने सामाय
कमा हर्पकरे तेप्राणीने इष्टअर्थके० वाठितअर्थमा अगारानोवर्पके० अगारानो वर
शादवरसेठे एटलेमाफेजीक्रियामाजे अनादरते तेसर्वदोपनुमूलठे ॥ १८ ॥

रोगहोएसमजणविनारे ॥ पीडाजगसुरूपरे ॥ शुद्धक्रिया
उठेदथीरे ॥ तेहवध्यफलरूपरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ हवे आठमो रोगनामादोप कहेठे तेपीडाजगसुरूपके० पीडासुरूप अथ
वा जगसुरूप एसमजणविनाजेपदठे तेशुद्धक्रियाने जोडीयें तेवारेएवो अर्थथायजे
समजणविनाशुद्धक्रियानो उठेदकरे पण अशुद्धक्रियाकरेखरो तेवारे शुद्धक्रियाने
पीडाथयी अथवा शुद्धक्रियानोजगथयो एवे अर्थरोगनाथया एटले रोग दोपयके
शुद्धक्रियानो उठेदते विनाशकरे तेवध्यफलके० तेअशुद्धक्रिया वांक्रियाफलरूपथाया ॥

मानहानीथीदु खटि एरे ॥ अगविनाजेमजोगरे ॥ शातोटात
पणाविनारे ॥ तेमकिरियानोयोगरे ॥ प्रजु० ॥ मुऊ० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ एकपर कह्यायावेदोप रहित जेहोय तेने शातादिकगुणआवे माटे एक
शातबीजोउदात्त एवेगुणवखाणेंते तेमानीपुरुपने जेममाननी हाणीथाय एटले ३ ख

उपजे तथाअंगविनाके० अंगोपांगेहीन होय अनेजोगनी सामग्रीस्त्रीप्रमुख मली
होय तेजेम चिन्ने ड खआपे अयवाजेम जोगनी सामग्री मलीहोय तोपण मान
हानीधीके० प्रमाणहीन अयिका उठा जोगवे तो डःखआपे तथाअंगविना पणडु ख
थाय तेम शातअनेउदात्त एवेगुण आख्याविना क्रियानो योगपणएवो जाणवो॥१०॥

शांततेकपायअज्ञावथीरे॥ जेनुदात्ततेगंजीररे॥ किरियादोप
त्यजीलदरे ॥ तेसुखजज्ञरधीररे ॥ प्रजु० ॥ मुज० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ शांततेकहिजेंजे कपायनोअज्ञाव अनेउदात्ततेगंजीरहोय एवाप्राणी जेहो
यते क्रियासां जागता दोपत्यजीने लहेके० पामे ते थीरके० थीरपुरुष सुखनोअने
यशनो जरके० समूहपामे ॥११॥ हवेएटालमांशांत तथा उदात्तगुणवखाएषा तेशांत
उदात्तगुणतो धर्मरूपते तंधर्मरूपरत्ननी योग्यताकोनेहोय तेडहामांकहेते ॥

दोहा ॥ एकवीसगुणपरिणामे ॥ जासचित्तनितमेव ॥

धरमरतननीयोग्यता ॥ तासकहेतूदेव ॥ १ ॥

अर्थ ॥ जेनाचित्तमां नितमेवके० निरतर एकवीसगुणपरिणाम्याहोय तेजीवने
धर्मजे देशविरति सर्वविरतिरूपरत्न तेनी योग्यताहोय एम हेदेव तमेकहोगे ए एक
वीसगुण इयथावकनाठे. तेसंदेपेकहेते ॥ विस्तारेंआगलकेते

१ खुद्वनही २ वलीरूपनिधि ॥ ३ सोम्म ४ जनप्रियधन्या ॥

५ क्रूरनही ६ नीरुवली ॥ ७ असठ ८ सारदखिन्न ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १ हुडमतिनहोय एटले गंजीरहोय २ रूपनोनिधानहोय एटले पंच
डिय स्पष्टहोय ३ सोम्य होय तेस्वभावेंअपापकर्महोय ४ जनप्रियके० लोकने
वद्वनहोय तेसदानवैदासदाचारीहोय धन्यके० एप्रशंसाकरवायोग्यते ५ क्रूरनही
के० अक्लिष्टचित्तहोय एटलेसंक्लेशपरिणामीनहोय ६ आलोकपरलोकनाअपायथी
नीरुके० वीहीतोरहे ७ अमठ एटलेपरनेवगेनही ८ सारके० प्रधान दखिन्नके०
वाक्लिष्टगुणवंतहोय एटले परनीप्रार्थनानोचंगनकरे ॥ १ ॥

ए लज्जालुत्त १० दयालुत्त ॥ ११ सोमदिठिमज्जथ्य ॥ १२ गुण

रागी १३ सतकथ १४ सुपस्व १५ दीरघदरशिअथ्य ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ए लज्जालुत्तके० स्वकुजादिकनी लज्जावंत एटलेअकार्यवर्जक १० दया
लुत्तके० प्राणीमात्रनी अनुकंपावंत ११ सोम्यदृष्टीते यथावस्वित्तविचारनी दृष्टीते

दूरदोषत्यागीते सोम्यदृष्टिर्हियेतेज मञ्जुके० मध्यस्थ राग द्वेष रहित एतले तो
म्यदृष्टि अने मध्यस्थ एपटे एकज गुण कहिये १२ गुणरागी तेगुणीजीवनो पद
पाती होय १३ सतकथ ते नजी कथानो कहेनार एतले धर्मकथावाहाजीने जेने
१४ सुपम्कके० सुगीज अनुकूल परिवारयुक्त होय १५ दीरघदरसीके० अनागतका
ज विचारीने परिणाम सुदरकार्यकारी होय अउके०ए अर्थते ॥ ३ ॥

१६ विगोपज्ञ १७ वृक्षानुगत ॥ १८ विनयवत १९ कृतजाण ॥

२० परहितकारी २१ लघ्वलरस॥गुणएकवीमप्रमाण ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ १६ विगोपज्ञके० पदपातरहितपणे गुणदोष विगोपनो जाण १७ वृक्षा
नुगतके० परिणतमतिपुरुषने सेनारोहोय १८ विनयवतके० गुणाधिक पुरुषनेवि
दे गीगकर्ता १९ कृतजाणके० कथागुणनोजाण २० परहितकारीके० निजोनी
पसो पगोपकारके एतले जेदाक्षिणगुण तेपरनो प्रार्थ्या उपकारकरे अने परहित
कारी तेपानाथी उपकारकरे एतजो आठमा गुणथी वीममा गुणमा विगोपजा
णसो २१ लघ्वलरसगुणते धर्माधिकारी तेहनोचावार्थे लघ्वलरसप्राप्तवज्जह्यान
दृष्टीपांधमानुष्ठानथ्यरहागोयेनमज्ज्वज्जह्य सुशिक्षणीयइति एकवीसगुणसपत्र
जेजीव तेपमंगलने योग्यहोय ॥ ४ ॥

सुद्वनदीनिजेदमने ॥ अतिगर्जरुदार ॥ न

करेजनउनापलो ॥ निजपरनोउपगार ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ह्येण एकवीसगुण अर्थ विम्वार कहेने सुद्वनदीतेके० अरुइतेनेकदिय
जेनु मन अतिगनीहोय रुदारहोय तुउन होय केमकेजे चतावजा मनुष्यहोय
ते पाताने तथा परने उपकार करीशकनही एतने गनीर होयते पाताने तथा
परने रुदार करे पण चतारनो होयने नकरीशके अत्रयमअरुइगुण ॥ ५ ॥

शुभमत्रयणीरूपनिधि ॥ पुरणअगतपग ॥

तेममरथमेजधरे ॥ धर्मप्रज्ञाचनचग ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ शुभके० उत्तम मत्रयणउतहोय रूपनु निजानहोय मपूर्णे अर्गोपांगज्ञाय प
वेइय पारहाहोय ने धर्मकरणी कराने महेजे ममर्थहोय ते धर्मनी प्रजापतारो
इह न इयेन नय दूर्ध्विगीप्रमुत्र सायेविगोपन गणसो केमकेतेपणमपूर्णे अत्रय
वद्वनहत्त तथा आचनने प्राविहत्त नागापत्रीनागुणयुक्तदापतारूपनुप्रयाजन नयी

पापकर्मवरतेनही ॥ प्रकृतिसौख्यजगमित्त ॥
सेवनीकहावेसुखे ॥ परनेप्रसमनिमित्त ॥७॥

अर्थ ॥ पापकर्म तेआक्रोश वध हिंसा चोरीप्रमुखनेविपेनप्रवर्ते आजीविका प्रमुख
कारण टालीने तेहेजे सोम्यस्वजाव अत्रीहामणो सर्वजगतनेविपे मित्रताहोय एवापुरु
पने सुखेलोक सेवीशके परने प्रसमके० समतानुं कारणहोय एत्रीजो गुणथयो ॥७॥

जनविरुद्धसेवेनही ॥ जनप्रियधर्मसूर ॥ मलि
नजावमनयीतजी ॥ करीशकेअक्रूर ॥ ८ ॥

अर्थ जनगद्देलोककहियें तेलोकमांइहलोक तथा परलोक अने उच्चयलोक पण
आवे एतले एनावजे इहलोक विरुद्ध नसेवे यहुक्तं सबस्सचेवनिंदा ॥ वितेसउतहय
गुणममिदशाणं ॥ उक्लथम्मकरणहसणं ॥ रीटाजणपूयणिक्काणं ॥ १ ॥ बहुजणवि
रुद्धसंगो ॥ देसाचारलंघणंतहय ॥ उव्वणजोगोयतहा ॥ दाणाइविपयडमनेउ ॥ २ ॥
साहुवसपांमिचो ॥ तोसउनामउंमिअपडिआरोअ ॥ एमाइयाइइउं ॥ लोणविरुद्धांनि
याणंति ॥ ३ ॥ तथा परलोकविरुद्धजेखरकमांदि तेपन्नरकमांदिक्तया उच्चयलोकविरुद्ध
प्रते द्यूतादिक सात व्यसन नसेवे तोज जनप्रियके० लोकने प्रिय तथा धर्म सूरके०
धर्मनाअधिकारीहोय ए चोथो गुणकह्यो मजिनजाव मनयी तजीने धर्मकरीशके
एठलुं धर्मपद वाहारयी लेवुं तेअक्रूर कहियें केमके लोकप्रिय तथा अक्रूरगुणनुं
लक्षण धर्मगत्तप्रकरणमध्ये एमज वखाएण्ठे यथा ॥ इहपरलोचविरुद्ध ॥ नमयए
दाणविणयवीजटो ॥ जोयपिउजणाणं ॥ जणेइधम्मंमिवहुमाणं ॥ १ ॥ कुरोकिजि
हनावो ॥ सम्मंयम्मंनमाहिउत्तरइ ॥ इयमोनइव्वजोगो ॥ जोगोपुणहोइअहुरो ॥ २ ॥ ए
गाथानेअनुसारं अर्थकरांउं वली वुडिअविरुद्धपणे सुजेतोविमोपकर जोएपांचमोगुण

इहपरलोकअपाययी ॥ वीहेनीरुकजेह ॥ अप
यशयीवलीधर्मनो ॥ अधिकारीउतेह ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ इहलोक तथा परलोकना अपाययीके० कट्टयी वीहे तथा अपयशयी
वीहे तेनीत्कहियें तेपुरुष धर्मनो अधिकारीजाणयो एठवो गुणकह्यो ॥९॥

असठनवचेपरप्रतं ॥ लदंकिनिंविन्ध्याम् ॥ ज्ञा
वसारउद्यमकरे ॥ धर्मठानतेग्दान् ॥ १० ॥

अर्थ ॥ अस्तके० मायावी नही एवो गुणवत् तेपरने वचेके० उगेनही तिवारे लोकरुमां कीर्त्तिपामे प्रशंसवायोग्यहोय अने लोकपण तेनो विश्वासकरे वली जाव सारके० पोतानुचित रीजवे पण परनुं चित्तरिजववामाटे नकरे तथाचोकं चूपांस्तो चूरिजोक म्यात् चमत्कारकरानरा ॥ रजयतिस्वचित्तये नूतलेतेतुपंचपा ॥ १॥ ६
त्यादिक तथा धर्मगामनेविषे खासके० रुडो उद्यमकरे ॥ एसातमोगुण ॥ १० ॥

निजकारयठांभीकरी ॥ करेअन्यउपकार ॥ सुद

खिन्नजनसर्वने ॥ उपादेयव्यवहार ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ वली जेपोतानुं कार्य ठांभी एटले पडतुमूकीने पण परउपकारकरे जेजे इन्द्राक परलोकनेविषे हितकारीठे तेवाउपकारकरे पण पापहेतुयें नप्रवर्ते ते सु वादिणनामाश्रावमोगुण कहियें तेजन सर्वलोकने उपादेयव्यवहारके० श्रादेयवा क्यव्यवहारहोय व्यवहारते वास्यव्यवहार ॥ ११ ॥

अंगीरुननत्यजेत्यजे ॥ लज्जालुनुंअकाज ॥

धरेदयालुधर्मनी ॥ दयामूलनीलाज ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ धर्मकार्य जेअंगीरुनक्यु होय तेनत्यजे अने अकाजके० जेअकार्यहोय ते त्यजे तेने लज्जालु नामनरमुगुण कहियेतथा वसमुदयालु तेने कहियेजे दयामूल धर्मने तेनी लाज धरे एटले दयामूलधर्मनलोपे ॥ १२ ॥

धर्ममर्मअपितत्यलहे ॥ सोमदिष्टिमसत्य ॥ गु

णसयोगकरेसदा ॥ वरजेदोपअणत्य ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ इरे मथस्य सोमदृष्टीनामा इग्यारमो गुणवखाणोने मथस्यते को ५ दर्शनवपरे पदपातनयी तथा सोमदिष्टीके० देपरहित दृष्टिदर्शन ठेजेने तेम थस्य सोमदृष्टिरुहियें तथा धर्मनो जेमर्म तेअपित्तठके० यथार्थ लहे जाणे ए टले सत्तुण निर्गुण अपगुण बहुगुण तथासरे पापनीनिरुपित जेधर्म ते वनक पणिक इन्द्रनीपरे जाणे अनेजेज्ञानादिकगुण तेनो सदासर्वधरतोरहे तथाअन यनाहनागदोव तेमवैवर्जे तेइग्यारमोगुण ॥ १३ ॥

गुणरागीगुणमग्रहे ॥ दूसेनगुणअनत ॥ उ

वेगनेनिर्गुणमद्रा ॥ बहुमानेगुणयत ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ गुणनो रागीहोय धर्मकरें रागधरे तथा गुणनो संग्रहकरे नवागुण
 अंगेआणे गुणअनंतके ० धणागुणवंतने दूसेनके ० दुःखवेनही एटले एजावजे गुणय
 णाहोय अने कदाचित् कोडक दोषहोय तोपण तेने दुःखवेनही यत नृरिगुणावि
 रलत्रिय ॥ ६कगुणेविदुलणोनसबध ॥ निदोसाणविनहं ॥ पसंसिमोयेवदोसेवि ॥ १
 इत्यादि तथा निर्गुणने उवेखेके ० दुखवेनही तेमजस्तवे पणनही अनेगुणवंत जे दे
 शविरतिसर्वविरतिवंत तेनो बहुमानकरे जे धन्याए धन्यएनो अतार इत्यादिकगुण
 रागीनामा वारमोगुणथयो ॥ १४ ॥

अशुभकथाकलुपितमति ॥ नासेरतनविवेक ॥
 धर्मार्थिसतकथाहुए ॥ धर्मनिदानविवेक ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ अशुभकथाजे स्त्रियादिकनीकथा तेणेकरीने कलुपितमति थयीजे जेहनी
 तेप्राणीने विवेकरूपरत्न सदससुनुं जेपरिज्ञान तडूपरत्न नासे तेमाटे धर्मार्थिय
 को सत्कथकहोय तीथकर गणधर महर्षिप्रमुखनाचरित्रकहे जेधर्मार्थि तेधर्मनो
 अर्थिको ए सत्कथाजधर्मनुनिदानते विवेकके ० विजागठे जेअशुभकथानो त्या
 ग अने शुभकथाकरवी एतेरमोगुण ॥ १५ ॥

धर्मशीलअनुकूलयश ॥ सदाचारपरिवार ॥
 धर्मसुपस्वविघनेरहित ॥ करीशकेतेसार ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ हवे सुपदयुक्तनामा चउदमोगुणकहेते ते जेनोपरिवारने धर्मकरवानो
 आचारते अनुकूलके ० धर्ममांविघ्ननकरे तथा यशवंत अने सदाचारीपरिवारहोय एवो
 सुपदगुणवत विघ्नेरहितहोय तेपुरुष सारके ० प्रधानएवोजे धर्मते प्रतेकरीशके ॥ १६ ॥

मांसेसविपरिणामहित ॥ दीरघदर्शिकाम ॥
 लहेदोपगुणवस्तुना ॥ विशेषज्ञगुणधामा ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हवे दीर्घदर्शनामा पन्नरमो गुणकहेते तेजे कामके ० कार्यमांसे तेपरि
 णामे हितकारीजहोय उपलक्षणथी तेमां लानघणोहोय अनेकेश अल्पहोय बहु
 लोकने प्रशंसनीकहोय यतः आढवइदीहदंसी ॥ सयजंपरिणामसुंदरंकरुं ॥ बहुला
 नमप्यकेसां ॥ सलाहणिकं बहुजणाणां ॥ १ ॥ इतिधर्मरत्नप्रकरणे हवेविशेषज्ञनामा सोल
 मोगुणवखाणेते जे लहेके ० जाणेवस्तुना गुणदोष एटले एअर्थजेपदपातविना व

स्तुना गुणदोष सर्वने जाणे जोपदपातहोय, तो गुणमा दोषकाढे अने दोषमां गुण काढे पण मध्यस्थबुद्धीने यथास्थितनासे एवोविजोपद्म ते गुणानु धामके० घरहोय वृक्षानुगतसुसगते ॥ हवेपरिणतबुद्धि ॥ विनयव तनियमाकरे ॥ ज्ञानादिकनीशुद्धि ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ हवे वृक्षानुगतनामा सत्तरमो गुणकहेते तेजे परिणतबुद्धिवान परिपा कबुद्धीनो धलीहोय तेपापना आचारनेत्रिपे नजप्रवृत्ते अने गुणवतजे वृक्ष होयतेने अनुगतके० अनुजायीये प्रवर्ते एटले वृक्षनी सगतकरवी तेसुसगतकहिये तेसुसगते करी पोते पण परिणतबुद्धीगालो थाय परीपद्मबुद्धिवानथाय यत बुद्धोपरिणयबुद्धी॥ पावायारेपवृत्तज्ञेवा॥ बुद्ध्याणुगोविएवा॥ ससगिगकयागुणाजेण इति हवेविनयनामा अद्वारमो गुणकहेते तेविनयवतप्राणी नियमाके० निश्चैज्ञानादिकनीशुद्धिकरे एटले एनायजे सर्वज्ञानादिकगुणानु तथा मोक्षनुमूलतेविनयठे माटे विनयगुणजोश्ये यत विणवसत्त्वगुणाणा॥ मूलसन्नाणदसणाईणा॥ मुक्तस्सयतेमूल तेणविणीवइहपसगो१८

गुणजोमेगुरुआदरे ॥ तत्वबुद्धिकृतजाण ॥ पर हितकारीपरप्रते ॥ आपेमागंसुजाण ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ हरेरुतज्ञनामायोगणीसमोगुणकहेते तेजेगुणनेविपे तथा धर्मनेविपे बीजानेजोहे तथा धर्मगुरुऊपरे घणोआदरकरे तथा जेनें तत्व ग्रहवानी बुद्धीहो य तेने रतजाणके० रतज्ञ कहिये हवे वीसमो परहितकारीनामा गुणकहेते जे परप्रते धर्ममागेयापे अने सुजाणके० माह्योहोय गलीजेणेधर्ममार्गजाणोठे एटले गीतार्थने केमके जोअगीतार्थहोयअनेतेपरनेहितकरवा चाहे तोपण अहितथाय य त रिंएनोरुछपर ॥ जसममनायसमयसप्रावो ॥ अन्नतुदेसणाए ॥ कछपरगमिपाडेइ

शीखेलखेसुखेसकल ॥ लब्धलक्षगुणकजाण ॥ ए मएकवीमगुणेपरचो ॥ लढेधर्मनुराज ॥ २० ॥

अर्थ ॥ हवे लब्धजदनामा एस्वीममो गुणकहेते तेजे शीखेके० थोडाकाजमां आगमात्रिक जणे तथा जग्येके० जाणे सुखेके० अनायासे वगरप्रयासे सज्जके० समस्त शुभफाजजे धर्मनाकार्य तेने लब्धजदकहिये यत लक्षके० जलक्षो ॥ सुहे एमयनविग्ममरणिङ्को ॥ दरकोसुमासणिङ्को ॥ तुरियचसुसिक्किव्होऽ ॥ इतिग्म रत्नप्रकरणे एरीते एकवीमगुणे कगीरिगजित होयत धर्मनुराज्य लहेके० पामेइति

पूरणगुणउत्तमकह्यो॥ मध्यमपादेंहीन ॥ अ
र्द्धहीनजद्वन्यजन॥ अपरदरिडीदीना॥ ११ ॥

अथे ॥ एपूर्णेकवीसगुणे सहितहोय तेउत्तमकहियें अने पादेंके० चोयेजागेंही
नहोय तेमध्यम कहियें तथा अर्द्धगुणेंहीनहोय तेजवन्यकहियें अपरके० एअर्द्ध
यकी हीनगुणी होयते दरिडि दीनजाणवा केमके दरिडी होयते पोतानाउदरजर
वानी चिंतायें व्याकुलपणेकरी रत्नना क्रयविक्रयनी चिंतानकरीगके तेम हीनगुणीते
धर्मरत्ननोमनोरय पणनकरीगके यतःपाय-६गुणविहिणा ॥ एएलिंमभिमावरानेया॥
इचोपरेणहीणा ॥ दरिडपायासुणोयद्वा ॥ १ ॥ ११ ॥

अरजेवरजीपापने ॥ एद्धर्मसामान्य ॥ प्रच्युत
जन्मजिज्जालहे ॥ तेद्धोएजनमान्य ॥ १२ ॥

अथे ॥ जे पापने बजिने एतामान्यधर्म जेश्रावकधर्म तेने अरजेके० उपाजें ते
प्राणी हेप्रच्युत तारी नक्तिकरीने जजलहेके० जज्ञप्रतिष्ठापामे एटले एवागुणवंतहोय
तेतारी नक्तिकरेज तथा तेप्राणी सर्वलोकने मान्यहोय ॥ १२ ॥ ए एकवीस गुणेंस
हितहोयते नावश्रावकपणुंपामे माटे नावश्रावकना गुणवर्णवानेवारमोडालकहेठे
डालवारमोचोपाडनींशीने

एकवीसगुणजेपोलह्या ॥ जेनिजमर्यादामारह्या ॥ तेद्
नावश्रावकनालहे ॥ तसलक्षणएतुंप्रच्युकहे ॥ १ ॥

अथे ॥ ए एकवीसगुणने जेपास्याहोय वजीजे पोतानी मर्यादामां रह्याहोय आ
चारजीजमांरह्याहोय तेजप्राणीनाव श्रावकपणुपामे एटले एनावजे पुर्वें इच्यथा
वक थयीनेउत्तरकाजें नावश्रावकथाय ते नावश्रावकना लक्षण एप्रमाणेहेप्रच्युवीत
रागपरमेश्वर तमेकह्याठे तेपरमाणे आगज कहियेठयें ॥ १ ॥

कृतव्रतकर्माशीलाधार ॥ गुणवंतोनेजजुव्यवहार ॥ गु
रुसेवीनेप्रवचनदत्त ॥ श्रावकजावेंएप्रत्यक्त ॥ १ ॥

अथे ॥ इहां मार्गानुंमारीना पांत्रीन गुणज्ञानविमलसुगीं लख्याठे पण विज्ञेय
शब्दार्थादिकमां प्रयोजननयी तथाएतुंमृज धर्मरत्नप्रकरणकसुंठे तेमांपणुनचीकह्या
माटे अमेजख्यानची १ कणुंठे व्रतनपकार्यजेणे तेतव्रतकर्माकहियें २ जीजवं

तहोय ३ त्रिविक्रितगुणवतहोय ४ कञ्चुव्यवहार एटले सरजमनहोय ५ गुरुनीशुभ्रू
 पा करे सेवाकरे ५ प्रवचनके० आगममाकुशलहोय माह्योहोय एठलक्षण जेमां
 होय तेप्रत्यक्षपणे नावश्रावक कहिये चत कयवयकम्मोतहय ॥ शीजवचगुणवच
 रञ्चमहारी ॥ गुरुसुस्तूसोपवयण ॥ कुसलोखलुसावगोनावे ॥ १ ॥ २॥

श्रवणजाणणाग्रहणजुदार ॥ पन्निसेवाएचारप्रकार ॥ प्रथ
 मजेदनामनधारीये ॥ अर्थतासइमअवतारीये ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ह्ये उपरना ४ लक्षणमांथी प्रथमरुतप्रतकर्मानामें लक्षणना चारजेद
 ने १ श्रवणके० सांजजबु २ जाणणाके० जाणबु ३ ग्रहणके० अग्नीकारकरबु उदा
 रके० विस्तारपणे ४ पडिसेवाके० सम्यहपालबु एचारजेदकह्या एप्रथमजेदजेरुतप्र
 तर्मानामे तेनाश्रवधारीये तासके० तेनाअर्थ एम अवतारीयेके० वतारीये ॥ ३ ॥

बहुमानेनिसुणेगियथ्या ॥ पासेजगादिकबहुअथ्य ॥
 जाणेगुरुपासेत्रतग्रहे ॥ पालेउपसर्गादिकसहे ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ इहां बहुमान कह्युंपण विनयतथाबहुमान बने क्षेवा यत विणयबहु
 माणसार ॥ गीयउठरुडेउयसरण इतिउचनात् गीयघुपासेके० गीतार्थपासेयीजे
 निसुणेरे० सांजजे तेविनय तथा बहुमानसहित सांजले इहाचोजगीकहेरे १ कोइ
 कभूर्तमा वदनादिक धाह्य विनयतोहोय पणजारीकर्मिमाटेबहुमान अतरप्रीति न
 होय २ कोइरमा बहुमानद्रोप पण विनयकरवानी शक्तिनहोयतेग्लानादिक जाण
 वा ३ कोइर आसन्नसिद्धियाजीरमां विनय तथा बहुमान वेहुहोय ४ कोइकथा
 रगपापरमोमां विनय तथा बहुमान एके नहोय इहां प्रतसांजजवाने कसुं पण
 उपनदणधी सर्वशास्त्र सांजजे सूत्रतेगीत अने तेनु व्याख्यानतेअर्थ अने जेअर्थस
 हित तेगीतार्थ पन गीपनउसुच ॥ अद्योतस्मेउहोइरुक्काण ॥ गीणयथ्येणय
 सहनाहांइगीरगो ॥ १ ॥ एटले गीतार्थपासे सांजजीने एपहेलांजेद जगादिक बहु
 अर्थ जाणेके० प्रतनानांगाप्रसुग्वप्रदुअर्थममजे जेम पञ्चफाणना ४ए पगाने प्रका
 लनागणिये तेवारे १४३ जंगायाय ज्ञी प्रतथाश्रीगणिये तेवारे एकप्रते ६ वेप्रते
 ४० प्रणत्रने ३४२ इत्यादि वावतुवाग्रने १३८४ १२८०२०० जगायाय अत्रगा
 था ॥ तेरमकोटीमियाइ ॥ चुद्धमीकोटीउचारमयज्जका ॥ मगमीइसहसदोमय ॥ स
 हगंइनेरी ॥ १ ॥ नरनंगीयेरप्रते ९ वेप्रते ९ए वावतुवारप्रते ९ए९ए९ए९ए९ए९ए९

वेसोनसुंदरेतस्सइतिवचनात् ॥ सहस्रके० शोभेप्रशातधर्मिइति तथा वचनना वि
कारेकरिने रागजागे माटे प्रकारना वचन कहेनही यत सरियारजपियाइ ॥ मूण
मूर्जरतिरागगिइतिवाक्यात्तेमाटेकहे यत जसुणमाणस्सरुहसुधुपरजलइमाणते
मयणो॥समणएसावयेणविनसाकहाहोइरुहियवा ॥ इतिवचनात् ॥ ६ ॥

मोहृतणोशिगुलीलालिग ॥ अनर्थदमअठेएचग ॥ क
विणवचननुजल्पनजेह ॥ धर्मिनेनहिसम्मततेह ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जे शिखुजीजके० बालक्रीडा ते मोहृतणोके० मोहनुजिगठे वली के
वीठे अनर्थदडठे तेजीने चगके० मनोहर लागेते यत बालिसजणकिलाविडु ॥
मृजमोसस्सणउदडाउ ॥ इतिवचनात् हवे ठठोचेद कहेते ते कठिणवचननु जेवा
टागु ते धर्मिजीने सम्मतके० मान्यनही यत फरुसनवणानियोगो ॥ नसम्म
उसुद्धयस्मिणइतिवचनात् एठचेदेकरी बीजो शीजवतनामाचेद सपूर्णथयो ॥ ४ ॥

उद्यमकरेसदासनाय ॥ करणविनयमासर्वनुपाय ॥ अन
जिनिवेशीरुचिजिनआण ॥ धरेपचगुणएहप्रमाण ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हरे गुणपतनामानाप्रश्रयकरुं त्रीजु लक्षणकहेते तेमा यद्यपि थोदा
यं धर्म गानीर्य प्रियप्राप्तु इत्यादिकु अनेक गुणते तोपण पाचगुणोकरी गुणपत
गीनार्यप्रदाते १ सनायके० जणवा वाचरा प्रठनादिकनो उद्यमकरे २ करणरे०
अनुष्ठानक्रियाकरे ३ विनयमाके० गुरुआदिकु आये अन्युष्ठानादिककरे सदावजमा
लयको जेजेविनयनाप्रकारते तेते सरकरे ४ अनजिनिवेशीके० कदाग्रहीनहोय इह
लोक साधवामां कदाग्रहनकरे ५ रुचिके० आकरी श्रद्धा जिनआणके० जेनागम
नेरिपे होय एपाचगुणते तेगुणपतरुहिये ते प्रमाणके० मान्यते ॥ ८ ॥

सनायेप्रारैवैराग ॥ तपनियमाटिककरणेराग ॥ विनयप्र
युजेगुणनिप्रितणो ॥ जेममनवाधेआटरचणो ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हरे एपांचेना फजकहेते प्रथम सनायकरता जीवने वैरागये तथा
अनुष्ठानमा नावधानयको जीव तप तथा नियममा उद्यमपतहोय जेतपते वारजे
दे प्रतिहते अने नियमते साधुने प्रियामण उत्तरपारणाजोचकराथ्योहोय तने पृ
तत्रनुपनुं दानंरुं यत पदसनगिज्ञाणेषुय ॥ आगमगाहिसुतहयस्वलाए ॥ उत

रपारणमिमिय ॥ दारोमुत्रदुफलं होऽ ॥ १ ॥ इति तथा गुरुवदना चेत्यवदना पूजा प्रमुखपणए गुणमां लेवा ३ तथा गुणानुं निधानपुरुपतेनोविनय प्रयुंजेके० करे गुणवत् आवे तेवारे उन्नोथाय सामोजाय मस्तके अंजलीकरे आसनआपे गुरुवे वापणी वेंसे सेवाकरे जायतेवारे वोलावाजाय इत्यादिक विनयकरे तेविनयवंत देखीने तेनाऊपर गुरुनो धणो आदरवधे आन्नायादिकगुरुतेनेआपे ॥ ९ ॥

अनजनिवेशीअवितत्यगणे ॥ गीतारथजापीतजेसुणे ॥

सहदणायेंसुणवाचाह् ॥ समकितनोमोटोउठाह् ॥ १० ॥

अर्थ ॥ अनजनिवेशीजेहोय तेने अवितत्यके० यथार्थ माने अनेगीतार्थ जेवोले गीतार्थकहेतेयथार्थजाणे तथा गीतार्थपासं साजले श्रद्धापूर्वक सांजलवाने वांठे उपलक्षणथी श्रद्धायेइहापूर्वकअनुष्ठानकरे एवी श्रद्धाविनासमकितनी शुद्धिक्वांथी याय यत्. सवणकरणोसुइहा ॥ होइस्सइहाणंसंजुत्ता एएविणाकत्तो ॥ सुद्धिसम्मत्तरयणस्त ॥ १ ॥ इतिएसमकेतनो मोहोटो उठाह्के० हर्षठे ॥ १० ॥

अवितत्यकयनअवंचकक्रिया ॥ पातिकप्रकटनमैत्रीप्रिया ॥

वोधवीजसजावेंसार ॥ चारचेटएऊजुविवहार ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ हवे जावभावकनुं चोथुंऊजुव्यवहारनामा लक्षण चारचेदेकरी कहेठे १ अवितत्यकयनते यथार्थवोले धर्म व्यवहारमां परने उगवाने माटे धर्मने अधर्मनकहे अधर्मने धर्मनकहे क्रयविक्रयव्यवहारमां लेवेठेवे जूठं नवोले तथा साह्नीव्यवहारमां राजदरबारें पण खोटीसाहेदी नपूरे तथा धर्मनी हांसीथाय एठुं पणनवोले ए प्रथमचेद २ अवचकक्रियाके० बीजाने कष्टउपजे एवीक्रिया नकरे सारीवस्तुमांस्वराववस्तुजेलीनआपे अथवा ताकडीप्रमुखतोलमां अधिकुओतुं आपीजेइने परने उगेनही तथा आनवमा पणवचनक्रियाते केवलपापजठेएमदेखतो परने उगवाथी निवृत्ते यद्यपिअवचकक्रियाते पोतानो आत्माठगायनही ईहां योगअवचक क्रियाअवंचक फल अवंचक इत्यादिकपूर्वना टवामां अर्थलखोठे पण धर्मरत्नग्रंथमा एरीतेनथी माटे अमे नथीलख्यो ३ कोइक पापकरतोहोय तेने प्रकटनके० अर्पाय कही देखवाडे जेहे नडे पापकर्ता अनर्थथाय इत्यादिक कहे पणतेने उवेपेनही ४ मैत्रीप्रियाके० निष्कपटपणे मित्राइकरे ते साचेजावेकरे पण खोटेजावें नकरे माटे एमकद्युजे सारवोधवीजपामे एचारचेदेकरी ऊजुके० सरलतानो व्यवहाररुहिये अने एचारेवोलथी विपरीतकरे तोवोधवीजजाय एम धर्मरत्न प्रकरणमाकद्युठे ॥ ११ ॥

गुरुसेवीचतुर्विद्सेवना ॥ कारणसपादनजावना ॥ से
वेअवसरेगुरुनेतेह ॥ ध्यानयोगनोनकरेगेह ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हरे जावभावकनु पाचमु लक्षण गुरुच्युत्तुपानामेकहेत्रे ते गुरुसेवा चउपि
दके० चारप्रकारेहे १ गुरुनीसेवनाकरे २ कारणके० बीजापासे गुरुनी सेवाकरावे ३
सपादनके० गुर्वादिकने श्रीपत्रादिकनु देवुकरे ४ जावनाके० गुर्वादिकनो बहुमानकरे
तथा गुरुना परिारनो बहुमानकरे इहा गुरुतेधर्मगुरुलेवा पणमातापितादिकगुरुने
गा यत धर्मज्ञोधर्मकर्ताच सदाधर्मप्रवर्तक ॥ सत्वेन्योधर्मशास्त्राणां देशिकोगुरुरुच्य
ते ॥ दवे एचारेजेदनो अर्थकहेत्रे १ अयसरपामीने गुरुनीसेवाकरे पणवगरअवसरें न
करे तेरुहेत्रे जे ध्यानके० धर्मध्यानादिकयोग तेप्रत्युपेक्षणा आवश्यकादिक तेनो न
करेहेत्रेके० वेद नकरे एटले व्याघातनकरे जीर्णोत्तरीपेर ॥ १२ ॥

तिढाप्रवर्तावेपरप्रते ॥ गुरुगुणजापेनिजपरउते ॥ सपाटे
श्रीपत्रमुखवली ॥ गुरुजावेचालेअविचली ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ २ वती ते परप्रतेके० बीजाने गुरुसेवानेप्रिपे प्रवर्तावे तेनाउपागत गुरु
गुण जापीके० रणनरुग्नेने एटले एनाउजे पोते गुर्वादिकना गुण वर्णनकरे तेपी
प्रमादीहोय तेपणगुग्नेगामां प्रवर्ततेइतिनाउ ३ तथा निजके० पोतायी अने परवर्त
के० पर्यकीगपाटेके० आपेअपावे श्रीपत्रमुखवलीके० श्रीपत्रमुख तेमां एकइयते
अपय अयग वाह्यवपयागी तेअपय अने अनेर इयसयोग अथवा शरीरमां
जोगरवा पांग्य तेनयज वनी प्रमुखशब्दे जेसयमोपकारियस्तु जोइयें ते आपे अय
वा अपावे ४ गुग्नायेचानेके० गुरुने अजिप्रायें चाने गुग्नाो बहुमानकरे तथा गुरु
ने अनुचापीचाले अविचलीके० अविचलयको ॥ १३ ॥

मृत्रअर्थनुम्मग्नराय ॥ जावेव्यवहारमोपाय ॥ निपु
एपणुपाम्योवेजेह ॥ प्रवचनदक्षरुद्धिजेतेह ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ हरे जावभावकनो प्रवचनदक्षनामा उहुजदण म्गाणेने ते उजेहेत्रे ते
माटे आवरणण उनेजे जाणयो तेरुहेत्रे १ सूत्रनेप्रिपेकुशज २ अर्थनेप्रिपे कुशन
३ अर्थनेप्रिपे तेसामान्यसूत्रनेप्रिपे कुशज ४ रायने० अथवाट एटले विगोपसू
त्रनेप्रिपे कुशन ५ जावेके० विप्रिपुयैर धर्मानुष्ठाननेप्रिपे कुशन ६ व्ययशास्त्र०

गीतार्थनीत्याचरणारूपजेजितव्यवहार तेनेविषे कुशल सोपायके० उद्यमसहित
निपूणके० कुशलपणुंपाम्योठे एवो जे पुरुष तेनेप्रवचनदृक्कहियें ॥ १४ ॥

उचितसूत्रगुरुपासेंजणे ॥ अर्थसुतीर्थितेहनोसुणे ॥ विषय

विजागलहेअविवाद ॥ वलीकृत्सर्गतथाअपवाद ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ हवे एठजेद विस्तारीकहेठे १ उचितसूत्रके० श्रावकनेयोग्यसूत्र चौसर
णादिक प्रवचनमाताथी मांडीने ठजीवणीयाअध्ययनपर्यंतजणे उक्तंच ॥ पवयणमा
इठजीवणियंताउचयवियरस्त ॥ अन्वार्थः ग्रहण शिद्धा तत्रप्रकृता उचयतःसूत्रतो
अर्थतश्चेतरस्यश्रावकस्थेति एरीतं सूत्रजणेउपलक्षणथी पंचसंग्रह कम्मपयडीप्रमुख
ग्रंथनासमूह तेपोतानीबुद्धीनेअनुसारेजणे १ अर्थके० तेसूत्रनोअर्थे ते सुतीर्थ
के० संविद्ध गुरुपासेथी सांचले ३-४ हवेउत्सर्गतथाअपवाद एवेजेदसाथेक
हेठे अविवादके० विवादरहितपणे विषयविजागलहेके० पोतपोतानेठेकाणेजा
णे उत्सर्गनेउत्सर्गतामेजाणे अपवादने अपवादतामे जाणे पण एकलो उत्सर्गज
नथ्यालंवे अथवा एकलो अपवादज नथ्यालंवे जेअवसरें जेकरबुंयटे तेअवसरें ते
करे एटले जाजाजाज जोइ कार्यकरे एसर्वचारजेद कया ॥ १७ ॥

पद्धतावविधिमांहेधरे ॥ देशकालमुखजेमअनुसरे ॥ जाणे

गीतारथव्यवहार ॥ तेमसविप्रवचनकुशलउदार ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ ५ देववंदनादिक विधिनेविषे पद्धतावके० बहुमानहोय तथा बीजो कोइ
विधिकरतोहोय तेहनोपण बहुमानकरे विधिसामग्रीना अजावें पण विधिआराधवा
नो मनोरथ मूकेनही इत्यादिक उपलक्षणथी जाणवुं ६ हवे व्यवहारकुशलनामा
ठोठेजेदवखाणेठे तेजेम देशकालप्रमुखहोय तेने अनुसरे एटले एजाय जे देशतेसु
स्थित इस्थितादि तथाकालते सुकाल इष्कालादिक प्रमुखशब्दें इत्यसुलज इर्जनादि
जावथी हष्ट ग्लानादिक तेसर्वने पोतपोतानीहदेजाणे गीतार्थनो व्यवहार सर्वपो
तेजाणे एटले एजावजे उत्सर्गअपवादना जाणजेगीतार्थ तेणे आचरवोत्रे व्यवहा
र तेपोतानी मते इप्रवेनही पण तेसर्वव्यवहार तेमज अंगीकारकरे एठप्रकारनो
प्रवचनकुशल ते उदारके० प्रधानकहियें ए उलक्षण जावश्रावकना जाणवा ॥ १८ ॥

किरियागतएपटविधिलिंग ॥ जापेतुंजिनराजअचंग ॥

एविधिश्रावकजेआचरे ॥ सुखजशलीलातेआदरे ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ पटविधनिगके० एवप्रकारना निग ते किरियागतके० क्रियाथी उंजखा
 य जेम घूझथी अग्रिउंजराय तेनीपेरे एम हेजिनराज सामान्यकेवलीमा राजास
 रिगातु जापेके० कहेने अजगके० समस्तपणे एविधिजे श्रावक आचरेते सुख त
 थायय तेनी जेजीजा तेने आदरेके० पामे ॥ १७ ॥ इहाशिव्यप्रश्न पूठेजे जेहेसामी
 बीना यती काडनिगते केतुमेएवनिगक्रियागत कख्या तेटलाजठे तेने गुरुउत्तरआपेजे
 जेनागतनिंग जूदाठे ते तेरमा ढालमा कहेने एसवधेआव्यो टालतेकहेने ॥

दाजतेरमो ठीनावनामनधरो एदेशी

जावश्रावकनाजापिये ॥ ह्वेसत्तरजावगततेहोरो ॥

नेदोरे ॥ प्रजुतुफवचनेअविचलहोजोए ॥ १ ॥

अर्थ ॥ जे जावश्रावकनानिग गणतिथें सत्तरठे तेजावगतठे तेकहियेठयें माटे
 रेप्रतु रेमयंसुद्ध ताग यननेरिपे चनेनही एवो मुज्जे स्नेहहोजो ॥ १ ॥

इठीपचलचित्तथी ॥ जेवाटनरकनीमोटी

रे ॥ रोटीरे ॥ ठामेएगुणधुरेगुणोए ॥ २ ॥

अर्थ ॥ यत १ इति २ दिव ३ ॥ ४ सत्तरउ ५ रिपय ६ आरज ७ गेह ८ दस
 लठ ९ गमुगिगाइराहे ॥ १० पुग्मरआगमपरिति ॥ ११ ॥ १२ दाणाईजहासति ॥ १३
 कणा १४ रिटर १५ अत्रुठेय ॥ १६ मजउ १७ सपडे ॥ १८ परत्यकामोउजोगीय ॥ १९
 १० रिगाउरिगिआम पाउमत्तरसपयनिउठतु ॥ जायगयजायसायग लखणमेपसमा
 सेय ॥ २ ॥ एमवरगुणरहा तमा पेहेनो दाहणरुहेने इहा इथावचन चित्तथी एव
 निदिदारे घणीररतोमां लायापुंजे तेथी परेटजाकारे इथा एवो अर्थकखोने पण
 तेनिमंनजे माटेठवेप्योने अत्रार्थे धर्मरत्नप्रयजोडनेनिश्रयकरगो इती के० स्त्री केरु
 रीत्र चचिनथी चयनके० चयनजे एटने अन्यअन्य पुग्पनी इथाकरनारीने यनीयाट
 नरकनी माटेके० माटीनरकनी वाटउ एटने नरक जयानोमार्गने तेरोटीरेके० हीणी
 वाटजे माटेरुने एवीनार्णन मृके एगुण पुग्गुणोरे० पहेनोमग्यामागणा ॥ २ ॥

इंडियचपलनुग्गने ॥ जेरुपेडाननीगशिरे ॥

पाशेरे ॥ तेनीनोगुणश्रावकरेए ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ इवे इंडिय जेवाचगान्धोन्धम्य तद्रूपजे चयनरु० जीप्रगामीपणामाट
 कुंवेने सटुचयनना एदवाजे तुग्गके० पांडा तेने जे डानरुप रागिके० गगडीप

करिने नंधेके० रोंकीगम्बे एवीजांगुणते श्रावकपोतापावोंधरो॥यतः इन्द्रियचवजतुरंगे॥
 दुग्गाइमग्गाणुंद्वाविरेनिधं ॥ चावियचवस्सरुवो ॥ रुजइतत्राणरस्तीहिं ॥ १ ॥ ३ ॥

हेशतणुंकारणघणुं ॥ जेअर्थअसारजजाणे
 रे ॥ आणरे ॥ तेत्रीजांगुणनिजसंनिधि ए ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ जे घणुंके० अत्यंत क्लेशनुंकारण एवोजे अर्थके० इव्य तेने असारज
 जाणे एत्रीजांगुण निजसंनिधिके० पोतानीपाते आणके० लावे ॥ ४ ॥

नवविटंघनामयअठे ॥ वलीदुःखरूपीदुःखहेतो
 रे ॥ चेतोरे ॥ एमचोथोगणअंगीकरे ए ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ नवके० जेसंसार तेकहेवाठे जेविटंघनामयीठे वली जन्म जरा मरण
 रोगशोकादिक दुःखरूपीठे वली जन्मांतरे नरकादिक दुःखनोहेतुठे एम दुःखनीज
 परंपराआपे तेचेतोके० जाणो एचोथोगुणश्रावकअंगीकारकरे ॥ ५ ॥

खणिसुखविषयविपोपमा ॥ एमजाणीनवीवहुड
 हेरे ॥ वीहेरे ॥ तेथ्रीपंचमगुणवरचो ए ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवे विषयकहेवाठे जे क्लृणिकमात्र सुखठे तेपण विपोपमाके० काल
 कूटसरिखाठे परिणामें वारुणठे एवाविषयजाणीने तेने वहुके० अत्यंतपणे नवी
 इहेके० नवांठे अनेतेविषयने असारजाणोठे माटे तेथी वीहेके० वीतोरहे एपंचम
 गुणनेवखोयको शोचे ॥ ६ ॥

तीव्रारंजतजेसदा ॥ गुणवद्वानोसंजागीरे ॥
 रागीरे ॥ निरारंजजननोघणुं ए ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हवे तीव्रारंजके० घणाप्राणीने पीडाकारीजे खरकमांदिक व्यापार तेने स
 दातजे कदाचित्करे तोसशोकयकोकरे पण निःशोकयको नकरे तेठछागुणनो संजा
 गीके० नजनारोग्याय यद्यपिअणचालतेकांइकआरंज पोतंसशोक यकोकरेठे पणरा
 गीतोनिरारंजके० आरंजरहितजे जनके० लोकतेमुनिगजनोहोयघणोके० अत्यंतहोय

मानेसत्तमगुणवरचो ॥ जनपाससदशगृह्वासो
 रे ॥ अन्यासोरे ॥ मोहजितवानोकरे ए ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हवे सातमो गेहनामा गुणवखाणोठेते सातमो गुणवखोयको मानेके० जा

एते ते जनके० प्राणी पाससदृसके० बधनसरिखो घरवाशने माने जेम पक्षी पासमा
पडयो उडीनशके अने पोताना आत्माने ड खीमाने एम गृहमातापितादिकसंबंधी
हा खेडनगके पण ड खमाने अनेतेप्राणी अन्यासतो मोहने जीतवानोज करे ॥७॥

अधमदसणगुणजरयो ॥ बहुजातेकरेगुरुभक्ति
रे ॥ शक्तिरे ॥ निजसद्वहणानीफोरवेए ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ आठमो दर्शननामा गुणेनस्योयको गुरुजेधर्माचार्य जेनाथी समकित पा
म्यानेगुम्नी नक्ति बहुजातेकरे अने पोतानी श्रक्षानी शक्तिफोरवे एटले एनावजे अ
स्मिस्पनावमहितअने अनिचाररहित दर्शननेधरतो शक्तियेप्रभावना तथा वर्षावाद
बुद्धिपतरने पत अन्यिकनावकजिउं पनावणावन्नवायमाइहिं ॥ गुरुभक्तिस्तुउधीम ॥
परेऽऽपदमणमिम ॥ १ ॥ ९ ॥

लोकमन्नाद्विपरिहरे ॥ जाणेगामरिउंपरिवाहो
रे ॥ लाहोरे ॥ एमनवमागुणनोसपजेए ॥ १० ॥

अर्थ ३रे गामरीप्रवाहनामानवमोनेदवखाणोठे लोकमन्नाहके० लोकअविचा
रित रमणीकतेने परिहरे० त्यजे अने लोकनीचाल तेगामरीयाप्रवाहजेवीने जेम
एगामरनेपववाटे चीजुगामर चाने उपजरुणयकी कीडीनो मकोडानो प्रवाहपण
कहेवुंतेजेम अविचारितने तेम लोफनाप्रवाहपण तेपोत्रे तेमाटे वजें एम नवमागुण
नोताडानीरजे ॥ १० ॥

आगमनेआगलकरे ॥ तेविणकुणमारगसाररीरे ॥
चार्षि ॥ एमक्रिरियादशमागुणयकीए ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ द्वेदनामो आगमनामाजेद गयाणोत्रे जेकार्यकरेते आगमने आगनक
रीनेकरे एम विचारेन आगमरिना नेपरनोफसाप्रानोमार्ग तेना कोणसागी
एटले वंनगगनाआगममान एगामार्ग दाय चार्षि० एतु कहीने एरीतनी क्रिया
करे एटने एनावन दरददन गुम्पदन प्रयाग्यान अनिरुमणादिरुपक्रिया चिनाग
मनथ्य जणानी आगमोक्तक्रियाकरे एदेवदनात्रि क्रियानामिस्तार्थमेरुनामा जोड
केयो एदनागुणयही क्रियापामे ॥ ११ ॥

आपअनाचार्यकरे ॥ दानादिकचारशक्तिरे ॥
व्यक्तिरे ॥ एमआवेगुणइग्यारमोए ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हवे दानादिक यथाशक्तियंकरे एङ्यारमोनेदकहेत्रे आपत्रवापायेंके०
पोताने पीडा नउपजेतेम दानादिकचारेकरे जोड्व्यपात्रहोय तो वेतोयको थाकेज
नही अने जोअल्पडव्यवानहोय तो अतिउदार नथाय उक्तंच ॥ जानोवियदाएणं
जानोवियजोचणं ॥ जानोवियपरिजावे जानोवियनिधिकरेमिया इत्यादि एमयोडे
कालेंयणुआपीशके तेमज शीज तप जावनानेविपेपण यथाशक्तिप्रवर्ते एमव्यक्तिके०
प्रगटपणोङ्यारमोगुण श्रावकनेद्यावे ॥ १२ ॥

चिंतामणिसरिखोलही ॥ नविनुग्धहस्योपणलाजे
रे ॥ गाजेरे ॥ निजधर्मैगुणवारमोए ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हवे विहिकनामावारमोगुणकहेत्रे चिंतामणिरत्न सरिखो पोतानोधर्मज्ञ
हीके० पामीने जोमुग्धके० मूर्खलोक तेणे हंस्योयको पण नविलाजेके० नलाजे
एटजे धर्मकरणी करतो लाजेनही गाजेरेके० उत्सुकहोय हर्षवतहोय निजधर्मके०
पोतानाधर्मनेविपे एवारमो गुणजाणवो वद्यपि धर्मरत्नग्रंथमांचिंतामणिरत्नसरिखी
क्रियाकरतोनलाजे एमकबुटे तोइहांचिंतामणिरत्नसरिखोधर्मकह्यो तेमाकांड्विरुद्धन
थीकेमकेक्रियाने धर्मकांड्बुढोनथी ॥ १३ ॥

धनजवनादिकजावमां ॥ जेनविरागीनविधेपी
रे ॥ समपेपीरे ॥ तेविलसेगुणतेरमेंए ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ हवे तेरमोअरकादिष्टनामानेद वखाणेठे शरीरनीस्थिति हेतुठे धनजव
नयादिशब्धी स्वजन आहार घर क्षेत्र कलत्र वस्त्र शस्त्र यान वाहन इत्यादिक
लेवातेपदार्थेमां रहेतोयको पण नविरागी नविधेखीके० रागद्वेपरहितनीपेरे होय
एटजे मंदआदरहोय अन्यथारागद्वेपरहिततो उपजेगुणताणे होय ते इहांकेमयठे
अने समपेपीके० मथ्यजावनो जोनारो होय जेमाटे जावश्रावक एमजावे यत नेयइ
उकोइसयणो नसरीरनेयजोगउवजोगा ॥ जीवोअन्नजवगइ गव्वइसवंपिमोनूणंइत्या
दिद्यविनितलोक कपरद्वेपपण नकरे तेश्रावक तेरमागुणने विलसे ॥ १४ ॥

रागद्वेपमथ्यस्थनो ॥ समगुणचनुदमेनवाधिरे ॥
साधिरे ॥ तेहठगंडीमारगजलोए ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ हवे चउदमो मथ्यस्थनामागुण वखाणेठे रागद्वेपमथ्यस्थनोके० राग
द्वेपमां तणायनही तेमां मथ्यस्थपणंराखे एरागद्वेपमथ्यस्थनो समगुणकहिंयें एट
ले एनावजे परमार्थविचारकरे जे मेमतलीधोतेकेम मूकुं अथवा अमुक मारु मत

खमेठे तेने खंहुएवो रागवेपनकरे तैप्राणी चौदमागुणनेविषे वाधानपामे एटले स
मगुणपीडायेनही तैप्राणीपोतानो हठके० कदाग्रहहठामिने जलोमार्गसाथे एटले परने
तथापोताने हितवाठकथको कदाग्रहमूकी मथ्यस्थगीतार्थगुरुने वचने प्रयत्ने प्रवेशी
राजानीपेरें एटले तेरमागुणमा धननवनादिकमा मदयादरहोय अनेचौदमागुणमा
धर्ममा कदाग्रहमूके सम्यक्अंगीकार करे ॥ १५ ॥

दूणजगुरताजावतो ॥ गुणपन्नरमेसेवतोरे ॥

संतोरे ॥ नधनादिसगतिकरेए ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ हवे अस्वंधनामापन्नरमो जेदवखाणोठे दूणजगुरताजावतोके० सर्वप
दार्थे दूणजगुरते अनित्यते तन यन स्वजन जीवित इव्यप्रमुख एसर्वअनित्यते एम
विचारतो पन्नरमां गुणने सेवतोके० सेवे अने सतोके० सज्जनपुरुषोने नधनादिस
गतिकरेके० धनप्रमुखनी सगतनकरे एमविचारे यत विज्ञाडुपयचउप्ययच ॥ स्वित्तं
गीहृणधन्नचसवत ॥ कम्मप्यवीर्यवसोपयाइ ॥ परजवसुदरपावगवा ॥ १ ॥ १६ ॥

जावविरतिसेवेमने ॥ जोगादिकपरअनुरोधेरे ॥

बोधेरे ॥ एमउल्लसेगुणसोलमेए ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हवे सोजमो परार्थकामोपजोगीनामा जेदकहेठे जव जेससारनेविषे विर
कमनयको जोगादिकने सेवे तेषण परअनुरो ठेके० परनादाक्षिणादिकेसेवे बोधेरेके०
एयावदाशीनज्ञानेकरी सोनमोगुणउल्लासपामे ॥ १७ ॥

आजकालएगाम्निमु ॥ एमवेडयापेरेंनिसनेहारे ॥

गेहारे ॥ परमानेगुणमत्तरमेए ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ हवे सत्तगमो वेदयानीपेर वग्यात्मपाने एजेदवखाणोठे जेए घरवासनेते
आज गाम्निमु अथवा काले गाम्निमु एम वेदयानीपेरेंनिसनेहीगहे जेमवेदयानिरचन
देखी विचारे जे हवे आज अथवा काने गाम्निमु एमविचारे तेम गृहस्थपण आ
स्याप्रमुखविना घरमागमे पणग्ने परकरीमाने एसत्तरमेगुणे देशविरतिना अनेक
जेदते माटे नानाजिप्रायेततत्रोय तेमाटे पुनस्कदापकोई जेदमानजाणतु ॥ १८ ॥

एगुणवृद्धेजेचरचा ॥ तेआयककद्वियेजावेंरे ॥

पावेंरे ॥ मुजगपूरतु कृत्तियीए ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ एगुणना वृद्धके० समूह तेषेररी जेचरचाठे ते जावेंरे० जावथी

श्रावककहियें यतः इयसत्तरसगुणजुतो ॥ जिणागमेनावसावगोचणीयो ॥ इति वचनात् ते पावेके० पामे सुजशपूरके० जलाजशानो पूरपामे तुण्जकियीके० हे वीतराग हेचिदानंदस्वरूपी तारी नकियकी पामे एटले तारीआज्ञायें नावश्रावकप पुंपालवुं तेतारी नकियठे ॥१॥ एतेरमांडालमध्ये नावश्रावकनुं लक्षणकयुं ते नावश्रावकजे होय ते इयसाधु कहियें अनेजेइयसाधु होयते नाव साधुपुंपामे तेसाटे हवे नावसाधुनालक्षण चउदमां ढालमां कहेठे ॥

ढाल चौदमो

नीवेशी

तेनावसाधुपुंपुंलहे ॥ जेनावश्रावकसार ॥ तेहनालक्षणसातगे ॥
सविजाणेहोतुंगुणजंडार ॥ साहेवजीसाचीताहरीवाणी ॥ १ ॥

अर्थ जे सारके० प्रधाननावश्रावकपूर्वकह्या तेनावसाधुपुंपुंपामे तेनावली सा तलक्षणते ते हेज्ञानदर्शनचारित्रवीर्य सुखदान लानजोग उपजोगादिक गुणानाचं मार एवाहेपरमेश्वर तमेसर्व जाणोठो केवलज्ञान केवलदर्शनेकरी पट्टइयनुं चास नथायठे तेसाटे हेसाहेवजी तमारी वाणीते साचीठे सत्यठे एटले एनावजे आचार्यपरंपरा तथा जितआचार तथाप्रकरणादिकमां जेनावकह्यांते तेतमारीज वाणीते पणकोइनी कल्पित नथी ॥ १ ॥

किरियामारगअनुसारणी ॥ श्रद्धाप्रवरअविवाद ॥ ऊजुनावे
पन्नवणिजता ॥ किरियामांहोनित्येअप्रमाद ॥ सा० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवे सातलक्षणकहेठे सर्वक्रिया प्रत्युपेक्षणादि तेमार्गानुसारणी जे मो कर्मार्गने अनुजायीचेष्टाहोय तेप्रथमलक्षण तथाधर्मनेविषे श्रद्धाके० करवानीइहा प्रवरके० प्रधान अविवादके० विवादरहित तेत्रीशुंजक्षण अनेपन्नवणिजताके० प्रज्ञापनीयपुं एटले परुपणाकरवी ते ऊजुनावेके० सरलनावे एटले तेनी परुपणा तेअसदनिनिवेश कदाग्रहेंनहोय एत्रीशुंजक्षण वली क्रियाजे शुनहितअनुष्ठान तेनेविषे निरतर अप्रमादीहोय पणशिथिलनहोये एचोथुंलक्षण ॥ २ ॥

निजशक्तिसारुंकाजनो ॥ आरंजगुणअनुराग ॥ आराध
नागुरुआपनी ॥ जेह्यीलहियेंहोचवजजताग ॥ सा० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तथा पोतानी शक्तिप्रमाणें तपसंचमादिक कार्यनो प्रारंभकरे पणशक्ति ने उलंघी तपस्याप्रमुख नकरे एपांचमुं लक्षण अने गुणअनुरागके० गुणीनो पद

पातहोय एतद्गुण तथा गुरुआज्ञानु आराधयु तथा गुरुना आदेशे वर्चयु गुरु
नीत्राणाथी सत्तरसमुद्गनो पारलहियेके० पामिये एसातमुं लक्षण॥ ३ ॥

मार्गसमयनीधितितया ॥ सविज्ञबुधनीनीति ॥ एदोई
अनुसारेक्रिया ॥ जेपालेहेतेनलेह्नीति ॥ सा० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवे ऊपरकहेला सातजेदमाथी मार्गानुसारणीक्रिया नामें प्रथमजेदव
खाणेत्रे मार्गके० समयनीस्थिति एटले आगमनी मर्यादा तेआगम केने कहिये
उक्तथ आगमोह्यासवचन मासदोषक्यादिहु ॥ वीतरागोनृतवाप्य नबूयाधेतसनवा
तु तेआगमनी स्थिति उत्सर्गअपवादरूप छुइ समयनो उपाय तेमार्ग कहिये अ
थयाजे सविज्ञबुधनीनीतिके० सविज्ञ जेमोक्षानिलायी अनेबुध तेगीतार्थ इहां व
दृपदअधिकरुहिये तेवारे एमकहेबुजे सविज्ञ बहुगीतार्थनी नीतिके० जेआचरण
क्रियारूप तेनेपण मार्गकहिये एदोईके० बेअर्थ मार्गनाकह्या तेवामार्गने अनुसार
णीजेक्रिया आगमनी अवाधाये सविज्ञ व्यवहाररूप तेमार्गानुसारणीक्रिया कहिये
एवी क्रियाजेपाजेते नीतिके० ससारनीवीरु नलहेके० कदापि नपामे इतिगाथार्थ ह
वे सविज्ञ गीतार्थनीनीति एनापदठेदकरियेठेये सविज्ञपदकखु तेअसविज्ञपणु दाज
वामाटेकखु तोतेपणा असविज्ञमजीने जेआचखोहोय तोपण प्रमाण नथाय य
द्वयवहार जजीयमसोहिकर पासउपमत्तसजयाईहि ॥ बहुएहिद्विआपरिय ॥
नपमाणसुदृग्गणण ॥ १ ॥ इहा बहुगीतार्थपदमूक्यु तेनु कारण एजे एकगीता
थे आचगुहोय तेरुदाचित् अनाजोग अनयबोधादिककारणे विपरीतपणे आचखु
हांप तेपण प्रमाण नथाय तेमाटे बहुगीतार्थपद मूम्यु तोते बहुगीतार्थ जेआ
रते अविद्यहोय इहाकोइ प्रश्नकरे जेआगम मार्ग कहेवो तेतोयुक्तते पण बहुज
नाचरणकेहेबु पुकनयी केमके घणाजोकोये तोजाक्रिमार्ग आचखोहोय माटे
आगमतेतोप्रमाण पण घणाजोकोनु आचरण प्रमाण नही उली आगमते ज्येष्ठते
अने बहुजनआचरणते अनुज्येष्ठते अने जाक्रिमार्ग पण ज्येष्ठनेमूकी अनुज्येष्ठते
पूजन पुकनयी तेमज आगमतो केरजीपण अप्रमाण नकरे यत अहोमुउय
सा ॥ सुअनाणीनइविगिएहइअसुइ ॥ तंकेवजिप्रिउजईअ ॥ पमाणसुअननेइहरा ॥ १ ॥
तया आगमठता जोआचरणा प्रमाणकरियेतो आगमनीनधुता थाय हवे गुरु
न कहेते जे सविज्ञगीतार्थने तेआगमनी अपेक्षाविना आचरेजनही तेअचारे
नही तयाअचारे तेरुहेते यत दोसाजेणनिरुनति जेएविक्रितिपुवकम्माइ ॥ सा

तोसुरकोवाड ॥ गंगावडासुसमणच ॥ १ ॥ इत्यादिक आगमवचनसंज्ञागी इव्य खे
त्र काल नाव पुरुपादिकउचितजोइ संयमने वृद्धीकागीज आचरे तेवीजासंविज्ञगी
तार्थ पणअग्नीकारकरें तेमार्गकहित्ये अने वीजा बहुलोके आचरुं तेतो असंविज्ञ
अगीतार्थमाटे अप्रमाणे वलीआचरणा प्रमाणकरतां आगमता अत्यंत प्रतिष्ठा
पामेठे श्रीगणागसूत्रमां पांचप्रकारना व्यवहार प्ररूप्याने उक्तंच पंचविहे ववहारे
पन्नने तजहा आगमविवहारे सुयववहारे आणाववहारे धारणाववहारे जियवव
हारे इहां जितअने आचरणा तंएकजअर्थे तेमाटेआचरणा मानता अत्यंतपणे
आगममानुं तो आगमअविरोध जेआचरणा तेप्रमाणजने ॥ ४ ॥

सूत्रेजस्युपणअन्यथा ॥ जुदुंजवहुगुणजाण ॥ संविज्ञवि
बुधेआचरुं ॥ कांडिसेहोकालादिप्रमाण ॥ सा० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वली एज वातकहेठे सूत्रेजस्युके० आगमनेविपे कसुंठे तोपण अन्यथा
के० हेगफेरकरीने बहुगुणजाणके० तेमां घणोगुणजाणीने संविज्ञगीतार्थलोकें जे
आचरणकसुं तेवी केटलीकवातो दीनेठे पणतेगुंजाणी आचरुं तेकहेठेजे कालादि
प्रमाणके० छःखमाडिकालप्रमुखनुं प्रमाण विचारिने आचरुं ॥ ५ ॥

कल्पनुंधरचुंजोलिका ॥ जाजनेदवरकदान ॥ तिथिप
जूसणनीपालटी ॥ जोजनविधिहोइत्यादिप्रमाण सा० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वली तेज देखाहेठे कल्पनुंधरचुके० पूर्वेकल्पजेकपहोतेकारणे उंटता त
या गोचरीप्रमुखनेविपे वालीने खंवेमूकी चालतां एआगमनो आचारहतो अने ह
वेनो गोचरीप्रमुखनेविपे पांगरीनेजाबु तथा चोलपटप्रमुख पणसमजवा पूर्वे कुणी
पेंराखवा ह्मणाकंडारे राखियेंठयें तथापूर्वेजोलिकाके० जोली मुवीपेंजाली ग्रंथी
कुणीपें हुंकडीवाधता अने ह्मणा हायमा जाजियेंठयें उपलक्षणथी उपग्रहिक
कटालणु संथारीउं दंडासणादिकलेवा तथा तरपणीप्रमुखनेविपे दोरादेवा एम सी
कीदोरांनी जोलीना आधारविशेष इत्यादिक वली पात्रेलेपदेवा तथा पञ्जसणनी
तिथीजे पांचम तेनीचोयकरी उपलक्षणथी चोमास्तापुनमनाटाली चउदशनाकख्या
तथा जोजनविधिप्रमुख शास्त्रोक्तविनापण आचरितप्रमाणे जोजनविधिते मांड
लीपेंवेसतुं वेचीवेसुंइत्यादिक तथाचव्यवहारजाये ॥ सद्यपरिणाद्यकाय ॥ संयमोपि
उचतरकाए ॥ रुकेंवसहेगोवे जोहेसाहीयपुरकरिणी ॥ १ ॥ एनोलेगथी अर्थकरे
ठे जेपूर्वे शास्त्रपरिज्ञाअध्ययन सूत्रार्थजणेके साधुने उतामणकरताहता अने ह

मणा दशवैकालिकतुं चोद्युग्रथयन नणोयके उगवणायापने तथा पूर्वे पिंये
 णाथयननण्णापठी उतराथयन नणाप्रता ह्मणा दगरनणोपण नणावियठये नि
 हादृष्टांतकहेठे पूर्वैकत्पवृहता ह्मणा आवाप्रमुगे कामचालेठे पूर्वे अतुयवन
 धवल वृपनहता ह्मणा धुसरेज कामचालेठे पूर्वे गोपजे कर्णणी तेचक्रवतिने
 तेजद्विसे धान्य नीपजावीदेताहता आजतेप्रिनापणकामचालेठे तथापूर्वे सह
 स्रयोधीहता ह्मणा अत्पपराक्रीमुनटोयी पणशत्रूनोपराजयकरी राज्यपाजेठे ते
 म साधुह्मणा जितव्यवहारेपण सयमपालेठे तथा पटमासनु प्रायश्चित्तहोय तेने
 ह्मणा पांच उपवासकह्याठे तथापूर्वैमहोटी पुष्करणीउहती ह्मणा नानीठे तेयी
 कामचालेठे इत्यादिकदृष्टाते जितव्यवहारपण जाणवो अथवा किंवहुना जसवहान् ॥
 सुते पडिसिद्धतेयजीयचवहे ॥ उत्तसवपिपमाण चारित्तधणाएजणियच ॥ १ ॥ अवन
 विकणकळं जकिचिसमायरतिगीयद्या ॥ थोवावराह्वदुगुण सव्वेसित्तपमाणु ॥ २ ॥
 इत्यादिक जेम आर्यरक्षितजीये आचसु तेडव्विजिकापुष्पमित्रजीये अगीकारकसु ते
 मज सुविहीते जेआचसु ते सर्वैकबूलकरे ॥ ६ ॥

व्यवहारपाचेजापीया ॥ अनुक्रमेजेहप्रधान ॥ आजतो
 तेमाजीतठे ॥ तेतजियेहोकेमविगरनिदान ॥ सा० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेमाटेज कहेठे जे पांचव्यवहार कह्याठे तथा अनुक्रमे जे प्रधानहोय ते
 आदरवो यडक्त कित्तिविहेणनतेववहारेपणते गोयमा पचविहे ववहारेपन्नते तंज
 हा आगमे सुए आणाधारणाजीए जहासेतठआगमेसिया आगमेणववहारपछवेळा
 णोयसेतठआगमेसिया जहासेतठसुएसिया सुएणववहारपछवेळा २ णोयसेतठसु
 एसिया जहासेतठआणासिया आणाएववहारपछवेळा ३ णोयसेतठआणासियाज
 हासेतठधारणासिया धारणाएववहारपछवेळा ४ णोयसेतठधारणासिया जहासेत
 ठजीएसिया जीएणववहारपछवेळा ५ इचेतेहिपचहिववहारपछवेळा तं आगमेणसु
 एण आणाए धारणाए जीएण जहाजहासेआगमेसुएआणाधारणाजीएतहातहाव
 हारपछवेळा सेकिंमाहुनतेआगमवजियासमणानिग्गहाइचेयपंचविहववहारजदाज
 दाजहिजहितहांतहा तहितहि अणरिसतोयस्सपंसमववहारमाणे णिग्गये आणाए
 आराहएनवइतिनगवतिसूत्रेशतकआठमें उददेशेआठमेकसुठे आजतो तेपांचव्यव
 हारमां जितव्यवहारमुख्यठे जितव्यवहारेज कामचालेठे तेजातव्यवहार विगरनिदान
 के० कोइपणकारणविनाकेमत्यजियेएटले जितव्यवहार जेआचार्येवाथ्यो तेप्रमाणठे ॥

श्रावकममत्वअगुक्ष्वली ॥ उपकरणवसतिआहार ॥ सुखशी
लजेजनआचरे ॥ नविधरियेदोतेचित्तलगार ॥ सा० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हवेएवीआचरणातेअप्रमाणते केमके० सिद्धांतमां नाकहीठे जेश्रावक
नुंममत्वनकरचुं यत. गामेवा कुलेवा नगरेवा देत्रेवा ममत्वनावंनकरेंचिकुळा इत्या
दि श्रावकनुं ममत्वकरे तेअप्रमाणते तथा अगुक्ष्वमान उपकरण वसति आहारप्र
मुख लेवानी आगममां नाकहीठे अने जो लीयेतो तेआचार अप्रमाणते यतः आग
मे पिंडसिद्धं च वचं च उचं पायमेवय ॥ अकपियनइच्छिळा पडिगाहेळकपियं ॥ १ ॥
इतिउपलक्षणथी वस्त्रपात्रादिकपण एमजाणवामाटे सुखशील लोके जेआचखुं एटले
पोताना शरीरनी शोचनेअर्थं जेआचखा तेअप्रमाण वाकी दुर्निहादिक कारणे
तोकांइ अगुक्ष्व लीयें तोपण निर्दोषते यतः पिंडनिर्युक्तां ॥ एसोआहारविहि ॥ जह्जणी
उसवनावदंतीही ॥ धम्मावस्सगजोगा जेएनहायंतितंकुळा ॥ १ ॥ तथा कारणपडिते
वापुण नावेअणासेवणनिदिष्ठवा ॥ आणाइतिइनावे सोसुद्धोसुद्धहेउत्ति ॥ १ ॥ इत्यादिव
लीउववाइसूत्रं शुद्धेसणीए एवा अनियह मुनियेकखा तेथी जाणियेंठेयेजे पूर्वं अगु
क्ष्वपणकोइक कारणे लेतादीसेते एअपवादतो प्रमाणते पणसुखशीललोकेजे आचखुं
ते चित्तमां लगार पणनधरियें एटलेए नावजे दु.प्रसहआचार्यलणें तो चारित्रसिद्धां
तमां सांजलियेंठेये अनेजो मार्गानुसारीक्रिया कहि तेरीतेंयत्नकरताहोयतेनेचारित्री
या नमानियें तो एथी बीजा चारित्रीया तोदेखातानथी तेवारे चारित्रविद्येदगयो एम
ठेखुं तोतेचारित्रविना तीर्थपण विद्येदगयुं एमठेखुं एम करतातो आगम विरुद्ध
थायते यतः व्यवहारजाये जोचणइतन्निधम्मो तयसामास्यं नचेवयवयाइं ॥ सो
समणसंघवन्नो कायदोसमणसंपेण ॥ १ ॥ इत्यादिवचने तोमार्गानुसारीक्रियानो
करनार तेजावसाधुते एम ठखुं एप्रथमक्रियानामाजेदथयो ॥ ७ ॥

विधिसेवनाअवित्तिगुण ॥ देशनाखलितविशुद्धि ॥ श्रद्धा
धर्मइच्छाघणी ॥ चउजेदेदोएमजाणेसुबुद्धि ॥ सा० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हवे बीजुंलिंग श्रद्धाप्रवरनामाकहेते तेना जेदचारते तेकहेते १ विधिसे
वना २ अवित्तिके० अतृप्ति ३ गुणदेगनाके० शुद्धदेशना ४ खलित परिशुद्धिनामा
चोखुंलिंग ते श्रद्धाप्रवरनोअर्थकहेते श्रद्धाके० धर्मनीइच्छा घणीके० अत्यंतहोय पण
वालकने रत्नग्रहवानी अनिलापानी पेरे सामान्यपणे विषयप्रतिज्ञास मात्रनहोयते
एम ऊपरकहेला चारजेदेएलिंगहोय तेजाणे सुबुद्धिके० बुद्धिवंतहोय तेजाणे ॥ ९ ॥

दृढरागेशु च जो ज्यमा ॥ जेमसेवताये विरुद्धि ॥ आपटा
मांसजाणने ॥ तेममुनीने होचरणे ते शुद्धि ॥ सा० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवे एश्रक्षाप्रवरनाचारचेदमां प्रथम विधिसेवनामें जेदत्रोलखावेठे जे शक्तिवतहोयते श्रक्षावतथको विधिप्रधानशक्तिवतप्रत्युपेक्षणादिक क्रियाकरे अने जे शक्तिरहित होयते इव्य क्षेत्र काल तथा जायेंकरी जोतादृशक्रियाकरी नशके तो पणप्रतिबधते विधिअनुष्ठाननेरिपेज होय यत विहिसारचियसेवइ सक्षाज्जन्तिम अणुक्षण ॥ दवाइदोसनिहउरि ॥ परकवायवहइत्तमि ॥ १ ॥ इहा कोइपुत्रेजे शक्तिरहितजे होय तेअनुष्ठान नकरे अनेविधिअनुष्ठानमा परुपातिकेमहोय तेनेअन्वय सहित गाथानाअर्थथीकहेठे जेमकोइरु पुरुषहोय तेइकाल अथवादरिइपणुपाम्यो तोतेपुरुष गोअर अरणीपत्र तथादृढनीठालप्रमुखखाइने दिवसव्यतिक्रमे पणतेवा जोजनमां लपटायनही केमके पोते उत्तम आहारनो स्वादजाणते तेथी तेनोराग तो उत्तमजोजनमांज होयठे जे उत्तमजोजन केवारेंमलगे तेमलेतो वावरियें एवो अथतरागहोय हवे अक्षरार्थ करेठे जे शुचजो ज्यमा दृढरागते तथा रसनो जाणते केमजे पूर्वेपटरस वावखाठे तेखावनो जाणते तेआपदामांके० झुकालादिक आप दामा विरुद्धसेवतो एटले कुग्रान्य खातोथको पण तेनोराग सुधान्यमा होय एदृष्टांत मुनीनेपण चारित्रनी शुद्धि जाणवी एटले यद्यपिइव्यखेत्रादिक कारणपामी ने विरुद्ध सेवे तोपण शुद्धचारित्रनो रसीउठे तेथी जावचारित्रने उजगेनहीतेनेजावथी चारित्री याज कहिये सगमाचार्यनी पेरे इत्यादिक बहुवक्तव्यताठे इतिप्रथमचेद ॥ १० ॥

जेमतृप्तिजगपामेनही ॥ धनहीनलेतोरत्न ॥ तपविनय
वेयावचप्रमुख ॥ तेमकरतोहोमुनिवरवहुयत्न ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ हने अतृप्तिनामा बीजु लक्षणकहेठे जेम धनहीनके० दरिडीहोय तेने रत्ननो ढगलोमन्यो तेवारें तेरत्नलेतां जगतमां तृप्तिके० सतोपपामेज नही तेम मुनीपण तप विनय वेयावच्च तथा प्रमुखगद्ये ज्ञानचारित्र तेहनेविषे घणोयत्नकरे यत्नकरतो थाकेजनही तृत्तिपामेजनही तेमा तपकरतांथकांतो निर्झरायाय तथाशासनदीपे तेप्रसिद्धे तथा विनयनो अधिकार उत्तराध्ययनना पेहेलाअध्ययनयी जाणगे अने वेयावच्चपण निर्झराने अर्थ अनेकप्रकारनुकरे तेप्रश्रव्याकरणसूत्रथी जोजो तथा ज्ञानजणतांपण नवनवोवैरागवपजे यत जहजहसुयमवगाहइ अइ

सयरसपतरसंजुयमउर्वं ॥ तहतहपद्माऽमुणी नवनवसंवेगसऽऽइ ॥ १ ॥ इत्यादि त
था चारित्रमांपण विशुद्ध विशुद्धतर संयमस्थानक पामवानेसर्वत्रनुष्ठानकरे उत्तरो
त्तरसंयमकंककआरोहतां अप्रमादपणे केवल ज्ञाननालाच नणीयायज यतः जोगे
जिए सात्तणमिडरककयापउज्जति ॥ इक्किंकमिअणंता वढंताकेवलीजाया ॥ २ ॥
इत्यादिवीजोनेदकह्यो ॥ ११ ॥

गुरुनीअनुज्ञालेइने ॥ जाणतोपात्रकुपात्र ॥ तेमदेश
नाशुद्धिदिए ॥ जेमदीपेहोनिजसंयमगात्र ॥ साण ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हवे शुद्धदेशनानामा त्रीजुंजरूप कहेते गुरुनी अनुज्ञाके० आज्ञालेइ
तेमज शुद्धिदेशनाआपे तेपण पात्रकुपात्रने जाणतोथको जेमसंयमरूप गात्रके०
शरीर ते दीपेके० शोने निजके० पोतानुं संयमरूपगात्र गोचेइत्यह्यारथ एटले एजा
वजे सज्जुस्पाशोथी सिद्धांतनो सारजाणी गीतार्थययोहोय तोपण गुरुनी आज्ञाले
इने पण पोतानीमेलेनही पोतेधन्यको मध्यस्थपणे सज्जुतदेशनाआपे पणपात्रकु
पात्रउज्जखीने देशनाआपे तेपात्रना त्रणनेदने १ वाल २ मध्यम ३ बुद्ध यतः वा
ल पश्यंतित्रिंशं मध्यमशुद्धिचिचारयेतुवृत्तं॥आगमतत्त्वंतुबुद्धः परीकृतेसर्वयत्नेन ॥ १ ॥
इत्यादिक तेनीदेशनानीविधि वीजापोडशकथकी जाणवी इहां विस्तारथाय माटे न
थीउखता तेमाटे जेपात्रने जेमउपगारथाय तेमतेपात्रने देशनाआपे अन्यथा संसा
रवधारे इत्यादिक त्रीजुंजरूप एत्रीजालरूपमा पात्रापात्रविचार प्रमुखनी चर्चाय
णीते तेधर्मरत्नयुंथयी जोजो जेम पोतानुसंयमगात्रशोचे ॥ १७ ॥

जेकदाचितलागेव्रतें ॥ अतिचारपंककलंक ॥ आलोयणें
तेशोधतां ॥ मुनिधरेहोश्रद्धानिशंक ॥ साण ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हवे खलितपरिशुद्धीनामा चोथुंजरूपकहेते तेजे कदाचित व्रतपालतां
थकां कोऽअतिचाररूप पंकके० कचरो तडूपकजंक जोव्रतने विपेलागे तेपण अना
जोगेकरी अतिचारजागे १ प्रमाद २ दर्ष्य ३ कल्प एत्रणरीतेलागे अने चोथो आकु
ट्टियंतोप्रायेचारित्रीयाने संनवेजनही तेआकुट्टिप्रमुखनुं स्वर्पणने यतः आउट्टिया
उविच्चा दष्योपुणहोऽवगणाऽउ ॥ विगदाऽउपमाउ कणोपुणकागणेकरणं ॥ १ ॥
उपलरूपधी अनंकप्रकारनी प्रतिनेवाने तेसर्वएमांतमाय तेप्रायश्चित्तादिकजेइने छ
इथाय एरीते करतोमुनिगज नि शकपणेअऽधाया एचोथोचेदययो ॥ १३ ॥

श्रद्धायकीजेसर्वलहे ॥ गंजीरआगमजाव ॥ गुरुवचनपेत्र
वणिऊते ॥ आराधकदोहोवेसरलस्वजाव ॥ सा० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ हवे बीजालक्षणो उपसहारकरतां त्रीजुनक्षण कहेते आखीगाथानोअ
र्थ नेलोलिखियेठेये १ विधि २ उद्यम ३ नय ४ वषणव ५ उत्सर्ग ६ अथवाव ७ तड
नय इत्यादिक आगमना जेगनीरजावठे ते श्रद्धायकी सर्व जाणे जोएसर्वजाव नजा
पोतो जमालीनीपेरेंमिथ्यात्वी थडजाय एबीजालक्षणो उपसहारथयो हवे त्रीजुन
क्षणकहेते जेएवा जावनाजाणहोय तेगुरुनेवचने पत्रवणिऊके० प्रज्ञापनीय एटले
परुपवायोग्य पदार्थनो सरलस्वजावे उपदेश करतोथको आराधकहोय एत्रीजुनक्षण

पटकायघातप्रमत्तने ॥ पडिलेहणादिकयोग ॥ जाणीप्रमादी
नविहोए ॥ किरियामाहोमुनिगुनसयोग ॥ सा० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ हवेक्रियानेविपेअप्रमादनामा चोधुनक्षणकहेते प्रमत्तके० प्रमादीने प
डिलेहणादिकयोगवतनेपृथिव्यादिक ठकायनो घातथायते एटलेएजावजे उपयोगवि
ना प्रमादीथको पडिलेहणादिककरतो ठकायनो विराधकथाय अनेउपयोगेकरतो
आराधकथाय यत पडिलेहणकुणतोमिहो कहेकुणइजणवयकहवा ॥ देखपत्र
स्काण वाएइसयपडीहइवा ॥ १ ॥ पुढवीआउक्काए तेकवाकवणस्तइतसाण ॥
पडिलेहणापमत्तो ण्हपिविराहउहोइ ॥ २ ॥ पुढवीआउक्काए ॥ तेकवाकव
णस्तइतसाण ॥ पडिलेहणाआउत्तो ण्हपिआराहउहोइ ॥ ३ ॥ इत्युत्तराध्यन
ठवीसमेंअध्ययने माटे एवुजाणीपडिलेहणादिकयोगमाप्रमादी नहोय प्रमादकरतां
जैनदिहावत पणंससारजमे आर्यमगुनीपेरें माटे क्रियामां मुनिराजतेछुनसयोग
के० नजायोगवत होय नलीक्रियानो सयोगकरे आगममां अनेकप्रकारनी क्रियाक
हीठे तेसर्वनलीरीतेंकरे एचोछुजिग ॥ १५ ॥

जेमगुरुआर्यमहागिरी ॥ तेमनुऊमेवलवत ॥ बलअविपय
नवीनुऊमें ॥ शिवचूतिहोजेमगुरुहीलत ॥ सा० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ हवे शक्तिअनुष्ठाननामा पांचमुलक्षणकहेते तेजेम गुरुश्रीआर्यमहागिरि
जीयें उद्यमकखो तेमत्रजवतथको उजमेके० उजमालथाय एटले एजावजे सधयणी
धृतिप्रमाणे निरवाहीशके तेक्रियानेजमुसाधुप्रारजे पणप्रतिज्ञाचगथाय तेवुप्रारजेन

ही बलव्यविषयके० जंक्रियामां पोतानुं बलनचात्रे तेमांउद्यमनकरे अने करतेउलटी खोटआवे यत् नोदुतवोकायवो जेषामणोमंगुजनचितेऽ ॥ जेषानेइन्द्रियहाणी जेष यजोगानहायंति ॥ १ ॥ इति जेमशिवचूतियं शक्तिउल्लंघनकरी गुरुवचन लोपीने गुरुनी निंदाकरवाजागो तेगीतेउत्तमनाधुनकरे इद्रांआर्यमहागिरी तथाशिवचूतीनो अधिकार धर्मरत्नत्रयमांलख्योत्रे तेथीजाणवो ॥ १६ ॥

गुणवंतनीसंगतिकरे ॥ चित्तधरतगुणअनुराग ॥ गुणलोरा
पणपरनुंयुणे ॥ निजदेखेदोअवगुणवडजाग ॥ सा० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ हवे ठांगुणानुगनामा जावमाधुतुं जिंग कहेत्रे जे एवा चारित्रीवाहो य तेगुणवतनीज संगतकरे अने पोताना चित्तनेविपे गुणनोज अनुगगके० रागधरे यत् वयममणधम्मनंचम वेयावत्रंचवंजगुत्तीउं ॥ नाणाइतियतव कोहाइति गहाचरणमेय ॥ १ ॥ एचगणनिचरीकही तथा पिंडविसोहितमऽ जावणपडि माउंइन्द्रियनिगेहो ॥ पडिजेहूणागुत्तिउं अजिगहाचेवकरणंतु ॥ १ ॥ एरुगणनिनरी इत्यादिक गुणनोगगधरे अनेवीजामा गुणनो जेअहोय तंपण सत्वे श्रीरुजे जेम काजाकृतगना दांतवग्वाण्या तेनीपेरें तथानिजके० पोतानाअवगुण देवे वडजागके० मोहोटा जागनोथणी जमवेआवककाजादेहरमां पेवा तेम पोताना अवगुणदेखे ॥ १ १

गुरुचरणसेवारत्तहोऽ ॥ आराधतोगुरुआण ॥ आचार
सर्वनामूलगुरु ॥ तेजाणेदोचतुरसुजाण ॥ सा० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ हवेगुरुआणाआराधननामा मातमुंजकृणकहेत्रे इहांकोऽपुत्रेजे जावसा धुनाजिग शास्त्रांतरमांतोठकट्यात्रे यत् मग्गाणुतारीन-शो पन्नवणिङ्कोकिगियावरो चेवा॥गुणगगी सकारज संगउतहयचारित्री ॥ १ ॥ एरीते उगुणकट्यात्रे तोतमे सात मांगुणकहांयकी कहांठां तेनेउत्तरकहेत्रेजे चांदसेंचुमाजीत प्रकरणरूप प्रसादनेविपे सूत्रधारसगिवा श्रीहग्निइसूरि तेषेउपवेशपठनामा ग्रंथनेविपे सातमुंजिगपणकह्यु वे तथाचतल्मंत्रं एयंचअजिगकणमि ॥ मस्तनितेसमेवधन्नस्त ॥ गुरुतहगुरुआणा संपा॥उपंचगमामेहजिगं ॥ इत्यजंविस्तरण माटे सातकद्वियेठयं हवेसातमांजकृणतुं स्वरूपकहेत्रे गुरुजेठत्रीनठत्रीनीगुणे विराजमान तेनाचरणनी सेवानेविपे रक्तहोय तथा गुरुआदिकनी आज्ञाअग्रथनोथको वजीते साधुएम जाणेजे सर्वेआचारतुं गू लतेगुरुत्रे गुरुथीतर्वं प्रगटयाय तेचतुरसुजाण एमजाणे एसातमोगुणकह्यो ॥ १ १॥

एसातगुणलक्षणवरचो ॥ जेनावसाधुनदार ॥ तेवरेसुख
जशसपदा ॥ तुजचरणेहोजशजकिअपार ॥ सा० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ एसातलक्षणनेगुणैकरीखोथको एवोजेनावसाधु उदारके० प्रधान ते
सुखजशनी सपदा नेवरेके० पामे एटले उच्छृष्टजे मोक्षसुखतेनेतो तेवरेजेहेतवई
केवलज्ञानजास्कर तमारा चरणेविषे जशके०जेने अपारजकिहोय तेवरे ॥ १९ ॥
एढालमां प्रथमथीमांमीने जेटली वात टवामां लखीठे तेसर्वधर्मरत्नसूत्रवृत्तीयल
खीठे पण तेग्रथमां विस्तारघणोठे तेजोइजेजो एचउदमा ढालमां साधुना लक्षण
कह्या तेलक्षण कहेता मुनिराजऊपर बहुमानउपनु तेवहुमानना हपकरी पन्न
मां ढालमध्ये साधुना गुण वर्णन करेठे एसबंधेपन्नमोढालकहेठे ॥

ढालपन्नमोआजमारेएकादशीरेनिणदलमानकरीमुखरहीयेएवेशीठे
धन्यतेमुनिवरारे ॥ जेचालेसमजावे ॥ जवसायर
लीलानुतरे ॥ समयकिरियानावे ॥ धन्य० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ जे मुनीमांप्रधानसरिखा समजावे चालनारा रागद्वेपरहितपणेविचरे ते
मुनिराजनेधन्यठे तेमुनिसंयम जेचारित्र तेनी जेक्रियातद्रूप नावेके० नावायेकरीने
जवसायरके० ससारसमुद्दुनो लीजायेके० सेहेजमां पारउतरेठे ॥ १ ॥

जोगपकतजीऊपरवेठा ॥ पकजपरेजेन्यारा ॥ सिंहपरे
निजविक्रमशूरा ॥ त्रिभुवनजनआधारा ॥ धन्य० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ जोग जेपचेडीना विषय तद्रूपजे पकके० कचरो तेतजीने ऊपरवेठाके०
थलगारह्या अने पकजके० कमलनीपेरे जेन्यारिठे एटलेकमल तेकचराथी उपनो
अने कचराथी न्यारोरहे तेम मुनिराजपण जोगरूप कचरामांउपना अने तेजोगठा
मीने थलगा रह्या इतिजाव वली सिंहनीपेरे पोतानो विक्रमके० पराक्रम फोरववा
ने शूरवीरठे वलीस्वर्गे मृत्युने पातालरूप जेत्रणसुवननलोकने आधाररूपठे ॥ २ ॥

ज्ञानवंतज्ञानीसुमलता ॥ तनमनवचनेसाचा ॥ उच्चजा
वसुधाजेजापे ॥ साचीजिननीवाचा ॥ धन्य० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवे स्याद्वादशीली देखाडतायका मुनिराजनु वर्णनकरेठे पोतेज्ञानव
तठे तथा ज्ञानीपुरुपताये मलीरहेठे पणवेदधरतानथी वली तनके० काया अनेम

न तथावचनेकरीताचाठे पण जूवीप्रवृत्तिनथी वली जेमुनिइव्यथी तथा नावायी स्र
धानापेके० सत्यबोले एटले इव्यते पट्टइव्यादिक अने नावते तेनापर्याय अथवा
इव्यथी वाह्यवस्तु अने नावथी अन्त्यंतरवस्तु तेसत्यकहे इत्यादिक अनेकप्रकार
ते जिनेश्वरनी वाणीकहियें तेनेसाचीकहे एटले शुद्ध परुपकहोय इतिभावः ॥ ३ ॥

मूलउत्तरगुणसंग्रहकरता ॥ त्यजताभिक्तादोषो ॥ पग

पगव्रतदूपणपरिहरता ॥ करतासंयमपोषो ॥ धन्य० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ मूलगुणजे पंचमहाव्रतादिक अने उत्तरगुणपंढविशुध्यादिक तेनो संग्र
ह करताके० राखता वली जिक्ता जेगोचरी तेना वेतालीसदोष तेने त्यजताके० ठां
डता पगपगके० ऋणेरुणे व्रतना दूपणजे अतिचार तेने परिहरतायका एरीते सं
यमने पोषेके० पुष्टकरतारहेते ॥ ४ ॥

मोहप्रतेंदुणतानितआगम ॥ नणतासदगुरुपासें ॥ दूपम

कालेंपणगुणवंता ॥ वरतेगुणअन्यासें ॥ धन्य० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तथा शुच्यध्ववसायेंकरी मोहरूप शत्रूने हणता तथा नितके० निरंतर
आगमके० सिद्धांतने तदगुरु पात्रेधीनणता एवाविषमकालें पंचमआरेंपण गुणवं
ता पुरुषते ते रडेंअन्यासेवत्ते एटले पूर्वाध्माज्ञानकष्टुं अनेपश्चिमाध्माक्रियाकही

ठहुगुणठाणुंनवअडवी ॥ उलंघणजेणेलहिउं ॥ तससो

जागसकलमुखएके ॥ केमकरिजाएकदिउं ॥ धन्य० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ प्रमत्तनामा ठहुगुणठाणुं तेकहेहुंते जे नवअडवी उलंघणके० संसार
रूपअडवीनो पारपमाढनासुंते ते जेणे लहिउंके० जेपुरुपेपासुं यतः नवाटवीउंघन
दुखमेतत् प्रमत्तनामक्रिययासमेतं ॥ गुणगुणस्थानमसंख्यवृत्त्या प्रमादहानैःप्रव
रंभ्रजात्या ॥ १ ॥ तेमुनिराजतुं समस्तराजाग्य तेएकेमुखे शीरीते कष्टुजाय ॥ ६ ॥

गुणठाणानीपरिणतिजेहनी ॥ नगीपेनवजंजाले ॥ रहे

शौलडीढांकीराखी ॥ केतोकालपराळो ॥ धन्य० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जेंपुरुषने गुणठाणानी परिणतिघवीहोय एटलेगुणठाणोपरणसुंहोय तेनी
परिणति नवजंजालेके० संसारविदंभ्रनामां ठीपेनहीके० ठानीरहेनही तेपुरुष संसारमां

रह्योयको पण उदासीनज देखाय केनीपेरें जेमगोलडीने पराले करीडांकीरारीहोय तेकेटलोफालरहे आगलजाता अकुराफुटे तेवारे प्रगटथाय पण नानीनरहे ॥ ७ ॥

तेदवागुणधरवाअणधीरा ॥ जोपणसूधुजापी ॥ जिनशा
सनशांजावेतेपण ॥ सुधासंवेगपापी ॥ धन्य० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेमुनिराजना पूर्वोक्तगुण धरवाने जेअणधीराके० असमर्थहोयएटले एहवा गुणजेसाधुधरीशकेनही तोपणजे सूधुजापीके० शुद्धपरुपकहोय अनेवेगना प्रमुखगुणेकरीने जिनशासनने शांजावे तेपण सुधाके० शुद्धसंवेग पक्षीरुहियें यत सविग्गपत्कियाण लक्षणमेघसमासठंनणिय ॥ उंसन्नचरणकरणा विजेणकम्म विसोहति ॥ १ ॥ सुद्धसुसाधुधम्म कहेइनिदइयनिययमायार ॥ सुतवस्तियाण पुरउ होइउसवोमराइणितं ॥ २ ॥ इत्याद्युपदेशमालाया ॥ ८ ॥

सदहणाअनुमोदनकारण ॥ गुणथीमयमकिरिया ॥ व्यव
हारैरहियातेफरशे ॥ जेनिश्रयनयटरिया ॥ धन्य० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ सदहणाके० तत्वश्रद्धा अनुमोदनके० गुणवतनी प्रशंसाकरवी तथा कारणके० मोहसाध्यनासाधन इत्यादिक गुणथीके० पूर्वोक्त गुणेकरीने जे व्यवहार मार्गैरह्या एवाजेपुरुष तेणे फरगके० सयमक्रिया फरसीज एमजाणवु केमकेजे निश्रय नयरूपमतना समुद्धे यत सदहणाजाणणाणु मोयलकारणगुणापरेशिजे विषयववहारत्रिक तेसिकिरियाजनेजावा ॥ १ ॥ इतिसमतिवृत्तौ ॥ ९ ॥

दु करकारथकीपणअधिका ॥ ज्ञानगुणेईमतेहो ॥ धर्मदा
सगणीवचनेलहिये ॥ जेहनेप्रवचननेहो ॥ धन्य० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ दु करकारथकीके० दु खेयाय एवा कष्टना करनाराहोय अनेअपत्या गमना धणीहोय तो शोकामआवे तथा कष्टादिक थोहुउंनुहोय अने ज्ञानीपुरुपहो य तोतेज्ञानगुणेकरी कष्टनाकरनारथी अधिकाकहावे एम धर्मदास गणीयें उपदेश माजामथे कष्टुत्रे यत नाणाहिउंवरतर हीणोविदुपद्वयणपजावतो ॥ नयदुकरकर तो सुद्धविअप्यागमोपुरिसो इतिवचनात् तेधर्मदासगणी केहेवाठे जेने प्रवचनके० आगमनेपिये घणोलेहहतो ॥ १० ॥

सुविदितगव्वकिरियानोधोरी ॥ श्रीद्विरिज्जकहाय ॥ एह
जाववरतोतेकारण ॥ मुज्जमनतेहसुहाय ॥ धन्य० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ सुविहितके० जलाञ्जाचारवत गव्ठेजेहनो तथा वली क्रियावंतमां धो
रीसमान एवा श्रीहरिचन्द्रसूरि १४४४ ग्रंथनाकर्त्ता शास्त्रकारं कल्याणते एहजावके०
एतंवेगपद्मीना चावने धरनारहता तेकारणे माराचित्तमांण तेसुहायते गमेते एटले
तेसंवेगपद्मी शुद्धपरूपक यथाशक्तिये क्रियावंतहतामाटेमारा मनमांते घणागमेते १ १

संयमठाणविचारीजोता ॥ जोनलहेनिजसाखें ॥ तोजू
तुंबोलीनेदुरमती ॥ शुंसाधेगुणपाखे ॥ धन्य० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ वली संयमठाणके० संयमनास्थानक असंख्याताते तेविचारीजोताके०
विचारतां जोपोतानी साखें नलहेके० नदेखे संयमनीवाततो मोहोटीते तेआगमने
मेले छुएतो पोतामां कहांशीदेखे तो जुतुंबोलीने संयमविना संयमीनाम धरावीने
दुरमतिके० हेडुष्टमतीनाथणी गुणपाखेके० गुणविना शुंसाधेते गालीमेनतकांकरेते
यतः अतंजएतंजमणमाणे पावसमणेतिबुद्धइत्युत्तराध्ययनवचनात् ॥ १२ ॥

नविमायाधर्मनविकेहेवुं॥परजननीअनुवृत्ति॥धर्मवचनआ
गममांकहियें ॥ कपटरहितमनवृत्ति ॥ धन्य० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ नविमायाधर्मके० धर्मनेविषे मायानयी एटले मायाकरतां धर्मनहोय
वली परजननी अनुवृत्तिके० परनाअनुजावीपणे अथवा परने अर्वाजननेअर्थ न
विकेहेवुंके० धर्मवेगनाप्रमुख धर्मवचन नकेहेवु एम आगमजेउपदेशमाला तेमांक
हियेंके० वक्रोक्तियेकहियेंठयें एटले कसुते यतः धर्ममिनविमाया नयकवमंअ
णुअतिपंचेव ॥ कुडपागडमडिद्ध धम्मवचणमुडुयंजाण ॥ १ ॥ इत्युपदेशमा
लायां तेधर्मवचनकेवुंते जे कपटरहित सरलमननीवृत्तिहोय एरीते धर्मवचनकहे १ ३

संयमविणसंयततायापे ॥ पापश्रमणतेजाप्यो ॥ उत्तराथ्य
यनेसरलस्वजावे ॥ शुद्धपरूपकदाख्यो ॥ धन्य० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ वली पोतामांसंयम नहोय अने संयततायापे एटले साधुपणुं वेगवे
जेअमे साधुठयें तेमुनीने पापसाधु कहांते तेमाटे नरजके० शुशुब्जचावनांधणी ते
शुशुब्जनावंकरीने शुद्धपरूपक कहांते एटलेनरजस्वचावीहोय तेसुद्धकहे माटे होय
तेजुंज केहेवु यतः नमंइमाणिपाणाणि वीयाणीहृग्याणिय ॥ अतंजएतंजयम
त्रमाणे पावसमणतिबुद्धइ ॥ १ ॥ इत्युत्तराध्ययनेनतरमंअध्ययने ॥ १४ ॥

एकवालपणकिरियानयेते ॥ ज्ञाननयेनविवाला ॥ सेवायो
ग्यसुसंयतनेते ॥ बोलैऊपदेसमाला ॥ धन्य० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ एकबाजके० कोइक बालठे पणकिरियानये के० क्रियामां शिषिने
एटलेक्रियानयेबालठे पणज्ञाननयेनी अपेहायेंतो बालनधी के० गीतार्थसुखनापीठे
तेगीतार्थ सुसयतके० नजाक्रियावतसाधुनेपण सेववायोग्यठे एटलेक्रियावतमुनि ते
क्रियारहितगीतार्थनां वैपावचकरे एमउपदेशमालामध्येबोव्युठे यत हीणस्तविसुख
परुवयस्मनाणादिपस्तकायवें ॥ जणचित्तगाहणछ करितिजिगावसेसेवि ॥ १ ॥ १५ ॥

किरियानयेपणएकवालते ॥ जेलिगीमुनिरागी ॥ ज्ञानयो
गमाजशमनवरते ॥ तेकिरियासोजागी ॥ धन्य० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ जेक्रियानयनीअपेदायें बाजठे एटले क्रियावतनधी शिषिक्रियावत
ठे एराजे निगीके० केवजसाधुनुजिगमात्र राखेठे पणजो मुनिरागीके० गुणवतमुनी
नारागीठे एटले पोते गुणवतनधी पण गुणीनारागीठे तेकेवारेपोतेपणज्ञानीपाप
तोमाटे केहेते जे ज्ञानयोगमां जशमनवरतेके० एरीते जेनुंमन ज्ञानयोगमां वतठे
तेरी अल्पक्रियापण सोनागीके० सोनाग्यवतजाणवी इहां अल्पक्रिया एवो अर्थ
करियें तांपूयांपरसयधमजे एटले एजावजे पोतेअल्पक्रियावत होय पणमुनिनी
गर्भे तोएरीने ज्ञानयोगमांयत्ततां अल्पक्रियापणसोनाग्यवती जाणवी ॥ १६ ॥

मालादिकअनुकूलक्रियायी ॥ आपेड्यायोगी ॥ अध्यात्म
मुरयोगअन्यायें ॥ केमनवकदियेयोगी ॥ धन्य० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ आपेहे० पोते इजायोगीयफारहे एटले योगत्रणप्रफारना कहाते १ इण
योग २ गायत्रियोग ३ सामर्थ्ययोग तथापुन अक्षाना विरजो २ रात्र्यारिकज ३ श
क्यत्रिकम इतियोगनिर्णये एत्रण योगमां प्रथम इजायोगते अक्षात्रिकजयां
आपेहे० पोते अक्षावत अने क्रियावतदाय ना तेक्रियायी बालादिकअनुकूलके०
एतनवीदमर्गना रागीयाय एतनामांग्यदागुणठे ता अध्यात्ममुखके० अध्यात्मप्रसु
र योगमांयतनाप्रधानां अन्यायकरे एटले अक्षाग्री अध्यात्ममां मद्ररेहे तेपुनये
योगीअ केम नरुदिये एटले अक्षावतयहोक्रियाकरतां बाजजीने उपकारीयापठे
अनेपुनु केहेदापठे तोअध्यात्ममां मद्ररेहेतां माधुमुनिनेपागी केम नरुदिये ॥ १७ ॥

उचितक्रियानिजशक्तिगंदि ॥ जे अतिवेगे चढतो ॥ ते नवधि
तिपरिपाकययाविण ॥ जगमांदिसे पडतो ॥ धन्य ० ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ वली अध्यात्ममार्ग पणपोतानी उचितशक्तियें क्रियाकरतो साधे अने
पयाशक्ति क्रियामूकीने शक्तिउद्धंघनकरे तोतेने गुण नयाय साटे जेटली पोतानी
शक्तिहोय तेदलीज क्रियाकरवी एनुं नाम उचितक्रियाकहियें तेरीतेनकरे अनेजे अ
तिवेगेचढतोके ० शक्तिथी अधिककरे एटले एनावजे शक्तिने अनावें उपवास्त ठवप्र
सुखकरे अथवा आतापना जेवाजाय इत्यादिक कामकरतो तेप्राणीपण नवस्थिति
परिपाक थयाविना जगतमां पडतादेखियेठेंयें एटले एनावजे शक्तिउद्धंघनकरीने अ
धिककरवाजाय अने नवस्थिति पाकीनथी तेथीपरिणामे टकेजनही परिणाम पड
ताजहोय शुक्रमाजिकाप्रमुखनीपेरें इतिनावः ॥ १८ ॥

माचेमोटाईमांजेमुनी ॥ चलवेमाकममाला ॥ शुद्धपरुपणगु
णविणनघटे ॥ तसन्नवअरदृटमाला ॥ धन्य ० ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ वलीजे मुनी पोतानी मोटाईमां माचेके ० रीजपामें एटले थोडीक्रियाप्रमु
ख आवडीहोय तेमां मगनरहे जेअमे समजुठेंयें तथा माकममालचलावे एटलेलो
कमां आंवरघणोदेखावे पणशुद्ध परुपकगुणविना तेनी नवके ० संसाररूपअरदृटनी
माला ते घटेनही उठ्ठीयायनही एटलेशुद्धपरुपकगुणविनासंसार उठोनयाया ॥ १९ ॥

निजगणसंचेमननविरंचे ॥ ग्रंथजणीजनवंचे ॥ लुंचेके
शनमुंचेमाया ॥ तोत्रतनरद्वेषचे ॥ धन्य ० ॥ २० ॥

अर्थ ॥ निजगणके ० पोतानोजे गहसमुदाय तेने संचेके ० नलाकरे जेअमारा
श्रावकश्राविका साधुसाधवी इत्यादिक ऊपर ममत्वकरे मन नवीखंचेके ० पोतानुं
मन हीणीप्रवृत्तिथी खेंचीराखेज नही ग्रंथजणीके ० इत्यनेअर्थ जनवंचेके ० लोक
नेउगे अथवा ग्रंथके ० सिद्धांतशास्त्र जणीके ० अध्ययनकरीने लोकनेउगे उत्सृजपरु
पणकरी लोकने उर्गीतियेलेइजाय एरीतेंजे लुंचेकेशके ० मलाकेकेशनुं लोचकरे अने
नमुंचेमायाके ० मायाकपट मूकेनही तोतेप्राणीना पांचमहाव्रतमां एके नरहे ॥ २० ॥

योगग्रंथनाचावनजाणे ॥ जाणेतोनप्रकाशे ॥ फोकट
मोटाईमनराखे ॥ तसगुणदूरेंनासे ॥ धन्य ० ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ जेथकी ध्यात्मस्वरूपसधाय एवाजे योगग्रंथके० परमार्थनाशास्त्र तेना
जावके० रहस्यने नजाणेके० उलखेनही समजेनही अनेरुदाचितजाणे तोप्रकाशने
ही नव्यजीवने तेप्रथोनीयातो कहेनही कारणकेजो तेवीयातोकहे तोपोताने तेम
ज करबुपडे वली फोफट मोटाइके० मिथ्याअभिमानराखे जेअमेमोटाठिये अमा
रा जेवोकोइनथी एवो अहकारराखे तसगुणके० तेप्राणीमांजोकोइगुणहोयतो तेप
एदूरनासीजाय एमठता गुणपणजायतो अणठतानुकेहेबुजशु ॥ २१ ॥

मैलेवेशेमहियलम्हाले ॥ वकपरेनीचोचाले ॥ ज्ञानविना
जगधंधेघाले ॥ तेकेममारगचाले ॥ धन्य० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ मैलेवेशेके० वस्त्रादिकमलीनराखे अने महियजके० पृथ्वीनेपिपे म्हाले
के० मजपताफरे वली बगलानीपेरे नीचुजोइनेचाले जेथी लोकजाणे ईयांजुपेठे
एवाहोय अनेजो ज्ञानीहोयतो सर्वलेखेठे पणज्ञानविना एटले अज्ञानीयका जगत
ने धधेके० क्लेशमा घालताफरे एटले एवीरुष्टक्रियाकरनारनाचचन लोकमाने अनेते
पोतेतो ज्ञानविनानोठे माटेअशुद्धपरुपे तेवारे लोकनेपण अज्ञानउपदेशलागेमाटे
जगतने कदाग्रहूरूपक्लेशमा नाखुंज इतिजाव तो एवा अज्ञानीयकी जैनमार्ग केम
चाले यत मासेमासेयजोयालो कुसगेणतुचुजए ॥ नसोसुअस्कायस्तधम्मस्तकलि
अग्रधइसोलसि ॥ १ ॥ तथाअन्नाणीकिरुहिइत्यादिवचनात् ॥ २२ ॥

परपरिणतिपोतानीमाने ॥ वरतेआरतध्याने ॥ बंधमोद्ध
कारणनपीगाने ॥ तेपहिलेगुणगणे ॥ धन्य० ॥ २३ ॥

अर्थ ॥ परपरिणतिके० पारकी समजाणते पोतानीरुी माने एटले परअज्ञानी
नी मतेचाले अथवा परपरिणतिके० पुज्जलशरीर वस्त्रपात्रादिकनाजे परिणमन ते
अज्ञानेकरीने तन्मयपणपरिणमतो सर्वपोतानीज परिणतिमाने अथवा परजे स
व्यतिरिक्त लोकनायर तेनाजे परिणमनके० घरव्यापारनु चित्तबु तेपोतानु करी
माने अनेतेथी ध्यातध्याननोविकरूपकरे यत सपगेहपरिवरु परगेहसिवावडे इत्यु
त्तराध्ययनवचनात् माटेपोतानुघर मुकी परघरनी चिताकरेतो पापअप्रणकहोठे
इतिजाव. अने बंधमोद्धकारणके० बंधनाकारणजे मिथ्यात्व अघिरतिकपाययोगप्र
मादप्रमुखजेबंधना हेतु ते नपीगानेके० नजाणे मोरुनाकारण जे कपायादिकनो
अजाव अथवा ज्ञानक्रियाप्रमुख एटले नाणकिरियाहिमुक्कोइतिवचनात् ॥ इत्यादि

कमोदना हेतुते तेपण नपीठानेके० नजाणे एवाअज्ञानीप्राणी तेगमेतेटला कष्टा
दिककरो तोपण अज्ञानीतेमाटे पेहेलेगुणवाणेजाणवा यडुकं ॥ नाणेणविणाचर
पं पटमगुणवाणपुठीकरं इत्युपदेशमालावृत्तां ॥ २३ ॥ ॥

किरियालवपणजेज्ञानिनो ॥ दृष्टिथिरादिकलागे ॥ तेथ्री
सुजगलहिजेसाद्वि ॥ सीमंधरतुजरागे ॥ धन्य० ॥ २४ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे ज्ञानिनोके० ज्ञानवतनो क्रियानोलवके० एकअंगमात्र पण जे
पांचमी थिरानामादृष्टि तिहांलागतोहोय एटले सम्यकसहितहोय आदिगच्छथी कांता
प्रजा परा एत्रणदृष्टिलये तेथीके० तेज्ञानसहित क्रियानाअंगथी हेसाहेव सुजग
लहिजेके० नलोजगपामिये मोक्षरूपउत्कृष्टोजगपामियें पणते हेथ्रीमंधरपरमात्मा
तुजरागेके० तारे स्नेहेकरीने पामियें ॥ २४ ॥ एपन्नरमांडालनी कोडकगाथामां ज्ञान
नीमुख्यताकरी कोडकगाथामां चारित्रनी मुख्यताकरी तथा कोडक गाथामां वेदुनो
स्याद्वादकह्यो तेसांनली कोडकगिष्यने व्यामोहउपजे जेतेवारेस्थित पकते शोहजे
तेशंका टालवाने मोलमा ढालमां स्याद्वादमार्गनो स्थितपक्व देखाडेते

टालसोलमोसफलसंसारअवतारएहुंगुण एदेशी

स्वामीसीमंधरातुंजलेंध्याड्यें ॥ आपणोआतमाजे
मप्रकटपाईयें ॥ डव्यगुणपङ्कवातुज्ययथानिर्मला ॥
तेममुजुशक्तिथीजईविचवसामला ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेसीमंधरसाहेव तुजने मनमांध्याधियें एज नजेंके० जलुंठे जेम तमारा
ध्यानथी आपणोके० पोतानो आत्मातेप्रगटपामिये तमारा ध्यानथी ज्ञानीथयीये
तेज्ञाने पोतानो आत्मा आवरणरहित थयो तेवारे आत्मजाव पाम्याज इतिजाव.
तेवारेयथाके० जेम १ डव्य २ गुण ३ पर्याय ते तुजके० तमारानिर्मलते एत्रणना
लक्षणकहेते यथा गुणाणमासउद्वं एगद्वसियागुणा ॥ लक्षणपङ्कवाणंतु उ
नउनिस्सियानवे ॥ १ ॥ इत्युत्तराध्ययन मोक्षमार्गाध्ययन २०में अथवा गुणपर्याय
तुं जाजनतेडव्य सहजाविधर्म तेगुण क्रमजावी तेपर्याय इत्यादिक व्याख्यान अंथां
तरथी जाणवुं एरीतें जेमतमारुंआत्मडव्य असंख्यातप्रदेशरूप तथा तमारा ज्ञान
दर्शनचारित्रादिक अनंतगुण तथा तेमांसमयसमय उत्पादव्ययपणानु परणमवुं
तथा अनंतअगुरुजघुप्रमुख जेपर्याय तेसर्वनिर्मल थया निरावरणथया तेरीते मारे

पण शक्तिथीके० यद्यपि व्यक्तिथीनथी तोपणशक्तियेते जडविके० यद्यपि नवके०
सत्सारनेविवे सामजाके० मेलाठे एटले थावरणसहितठे एटलोफेरठे ॥ १ ॥

चारठेचेतनानीदिशाअवितथा ॥ बहुशयनशय
नजागरणचोथीतथा ॥ मित्रअविरत्तसुयततेरमे
तेहनी ॥ आदिगुणठाणेनयचक्रमाहेमुणी ॥ २ ॥

अर्थ तेमाटे चेतनानीअवस्था वर्णवेठे चेतनानी अवितथाके० साचीदिशा चार
ठे तेदेखाडेठे १ बहुशयनके० घोरनिडारूपतेपहेली २ शयनके० चक्रुमिचवारूपवी
जी ३ जागरणके० कांडक जागवारूपत्रीजी ४ चोथीतथाके० पूर्वकही तेमज एटले
बहुजागरणरूप इतिनाव हवेएचारअवस्थानेगुणठाणे फलावेठे आदिगुणठाणेए
द सर्वत्रजोडिये एटले बहुशयननी आदि मित्रके० मिय्यात्वगुणठाणे अनेत्रीजीश
यनअवस्थानीआदि तेअविरतिसम्यकृष्टीगुणठाणे तथात्रीजी जागरणअवस्थानी
आदि तेसुयतके० अप्रमत्तसातमो गुणठाणे ४ बहुजागरणअवस्थानीआदि तेस
योगीकेवलीनामातेरमोगुणठाणेठे तेहनीके० तेअवस्थानी आदिगुणठाणते प्रथम
धुरगुणठाणा एरीतेजोडजो एटले एअर्थ जेवबहुशयनदिशाते १-२-३ गुणठाणेक
हेवी अने शयनदिशाते ४-५-६ एत्रण गुणठाणेकहेवी अने जागरणदिशाते
७-८-९-१०-११-१२ एठ गुणठाणेकहेवी अने बहुजागरणते १३-१४ एवे
गुणठाणे कहेवी एरीते अमने सुज्यो तेवोअर्थलख्यो वलीजे बहुश्रुतहोय तेणे नय
चक्रग्रथजोयी यथार्थकरवु स्तवनकरतायेंतो नयचक्रमांमुणीके० नयचक्रमांगुणठाणा
नीआदिजाणीएमकष्ट तेनयचक्रग्रथहमणाअमारीपासेनथी माटे विचारजो ॥ २ ॥

जावसयोगजाकर्मउदयागता ॥ करमनविजीवन
विमूलतेनविठता ॥ खमीयथीजितिमाजेमहोएश्वे
तता॥नीतिनवीखमीयनवीतेह्रमसगता ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ जावपदार्थजे सयोगसवधधीठपना कर्मनेउदयेंआव्यातेजाव कर्मनथी
जीवनथी मूलथी तेठतापणेनथी जेम नीतिके० नीतमांहे खडीपके० ते खटीकाथ
की श्वेतताके० धवलताथायठे तो तेधवलतामा नीतिनथी अनेखडीपणनथी अ
न्योन्येनित्रठे पण त्रमेंररी सगति ऐक्यतामिलतिथायठे ॥३॥ आगाथातुअर्थ ज्ञान
विमलसूरिनाटवाकपरथी जिरख्युंते ॥

देहनविवचननविजीवनविचित्ते ॥ कर्मनविरा
गनविषेपनविचित्ते ॥ पुञ्जलिनावपुञ्जलपणेप
रिणामें ॥ अव्यनविजुंजुं एकदोवैकिमे ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ देहके० शरीरनयी ऐक्यतापणे वचनकाधिकवाचिकयोगनयी जीवनध
चित्तनयी कर्मनयी रागनयी द्वेषनयी विचित्तेके० विचित्रताअनेकजातिने एतव
पुञ्जजिकनावने तेपुञ्जपणेपरिणमे केमके पुञ्जजुं अनेकप्रकारें परिणमनयर्मने
पूरणगजणयर्माणः पुञ्जजुंएजकणने तेमाटे जीवाटिकजेइव्यने तेतर्व्यकीजूदोजूदो
ने तेएककेमहोयनही उपचारेंएककहियें॥४॥ आगाथांनुंअर्थ ज्ञानवि० ट्वा०जि०

पंथीजनलुंटांचोरनेजेमचणे ॥ वाटेंकोलुंटी
येंतेमजमूढोगिणे ॥ एकद्वैत्रेमल्याअणुतणी
देखतो॥विकृतिएजीवनीप्रकृतिनुवेपतो ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ जेम पंथीजोकने लुंटांयका चोरने कोके० कोइक पुस्पएमकहे जे वा
टेजुंटेने पणतेचोर वाटनेजुंटांनधीपण वाटजे मार्गतेने विपेरह्याजेजोक तेजुंटायने
पण लकणे एमकहेजे वाटजुंटी तेमज मूढोके० मूर्खतेशरीर आत्माप्रसुखने एककरी
गणने आमोटेजे एकद्वैत्रेमल्याक० जेद्वैत्र आत्मा तेजआकाशप्रदेगोमत्या परस्परत्त
बंधयया एवाजे अणुतणीके० परमाणुनी विकृतिके० विकारने देखतोके० देखीने
मूर्ख एमगणने अने जीवनीप्रकृतिजेस्वभाव तेने उवेयतोके० लेखामां अणगणतो
यको जीवते शरीरदिकने एकपणेगणने मणएम जाणतोनधीजे पुञ्जजतेजटने अ
चेतनने अनेआत्मातां ज्ञानमन्पीने नेएक केमथाय इतिभाव ॥ ५ ॥

देहकर्मद्विसविकाजपुञ्जलतणा ॥ जीवनातेद्वयव
दारमानेधणा ॥ सयलगुणगणजीअगणसंयोग
थी ॥ शुद्धपरिणामविणजीवकार्यनयी ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे देहके० शरीर तथा ज्ञानावरणादिकर्म अने आदिशब्दयी धरवार
प्रसुख एतव पुञ्जजनाकार्यने पुञ्जजयी नीपनाने तेपुञ्जजनाकार्यने जीवनाकार्यकहीनो
जावेने तेव्यवहारमानेधणाके० नैव्यवहारनययी जीवनाकार्यकहियें पणनिश्चयनय
गोनव पुञ्जजस्वरुपने नयजगुणगणके० समन्निव्यान्वादिकगुणस्त्वानक तथा जी
वनापके० समस्तएकेंद्वियादिकजीवस्थानक इत्यादिक सर्वप्रकारते नंयोगधीके० पु

ऊजकर्मदिकना सयोगथीजाणवा पणएआत्मस्वरूपनही केमके शुद्धपरिणामके०
समस्तउपापरिहित जेनाप्रवेशनेपिपे एक अणुमात्रपण जेजनथी एवुजे शुद्धस्वरूप
तेविना जीवरकार्यनथीके० जीवरूपकार्यनथी ॥ ६ ॥

नाणदमणचरणशुद्धपरिणामजे ॥ ततजोतानवे
जीवथीनिन्नते ॥ रत्नजेमज्योतिथीकाजकारण
पणे ॥ रदितएमएकतासद्वजनाणीमुणे ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ज्ञानदर्शन तथा चारित्र इत्यादिक अन्ततजे शुद्धआत्मानापरिणाम वे
ते तंतके० नियतपणाथीजोयिचेंतो काइजीवथकी निन्ननथी केमके ज्ञानादिक गुण
जोनिन्नद्रोय तो आत्मानिर्गुणजडपणे मानवोजोयिचें तेतोतथी माटेजीवथीज्ञाना
द्विर गुणनिन्ननथी जेम स्फाटिकरत्नप्रमुख पोतानी ज्योतीथी निन्ननथी शामाटे
जे राजकारणपणे कहेना कांइपूरतुनथी केमके जो रत्नथीज्योतिथथी एमकहियें
तो जोनिगिना रत्नहृतुजनही माटेरत्नथी ज्योतिथथी एम कहेवायनही तथा ज्यो
तिथी रत्नयपुणमपण नरुहेवाय केमके रत्नविनाज्योतिपण किहांहती तेमाटे कार्य
कारणपणेगदितने एमके० एरीते आत्मा तथाआत्मगुण ते निन्ननथी सद्वजसनाव
जअजेदने ऐक्यतात्रे एगत नाणीमुणेके०जेज्ञानीहोयतेजाणे पणमूर्ख समजेनही०

अगपणनविघटेपूरणडव्यना ॥ डव्यपणकेमकदु
डव्यनागुणविना ॥ अकलनेअलरएमजीवअति
तनथी ॥ प्रथमअगेवद्विनुअपदनेपदनथी ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ सपूर्णडव्यना जेअत्र कहेया तेपणयुक्तनथी केमके जेवारेंअशकहीयेतेवारें
डव्यपणानु एगनिगुनिरवयव अक्रियसव्रगचमामत्र इतिमहाजाप्यरचनात् जेडव्य
त मामान्यत्रे अने जेमामान्यते निगययत्रे तथा डव्यपणजेम कदुडव्यनागुणविना
के० डव्यसवरी जेगुणनेगिना डव्यपण जेमजेयाय शरणके गुणाणमानउद्वडव्युत्ता
अपने २० में अअयने डव्यजडणतथागुणपर्यायवत्डव्य इतितत्वार्थरचनात् तथा
पर्यायनपरानानीपुनियेंतो डव्यत्रेजनही परमाथे पर्यायजसत्तत्रत्र यथाकल्फण
विफल हउनितादि अरुथ्याथी निन्न मध्यडव्यने शीरमुत्रे ता कल्फणरिफलादिक
डव्यनाताहहेवायजोडव्य वेगता तेमाटे डव्यनथीतो डव्यना गुणरुद्रायकीहाय जेम
गाम नहोय नोतेगामनीमीमकद्रायकी इत्यादिरनु मद्रानाप्यमांनोजो एटने एना
वने अगपण नकट अनेडव्यपण नरुहेवाय पुनियेंताणम आथ्य अने आग

ममांतो अंगसहित पण्डव्यकहिये एमत्रे गुणपर्यायवत्त्वं एजवचन सु
 माटे अकलके० कव्योनजाय अनेअकलके० कव्योनजाय एरीतनो जीवके०
 ते अतिततथीके० अत्यंतपणो निश्रेयकीजाणवो एटले कांडकेहेवायनही यत
 तरएसवो॥ सराणीयष्टंतिक्काजघनविज्ञाति॥ मतिवगगाहेयाउएअपइछाणस्त
 सेणवीहेएहस्तेनवट्टेनतंसेनचउरसेनपरिमंडलेनकिन्हेननीजेनलोहिएनहाजिद्वे
 किन्हेनसुरनिगंधे नडुरनिगंधे नतित्ते नकडुवे नकसाये नआविजे नमदुरे नक
 नमउए नयुरुए नजहुए नसीए नउन्हं नतिन्हं नलुरके नकाउ नरूहें नसंगे न
 नपुरिते नअन्नहा परिन्ने सन्नेउवमानिविज्ञये अरुवीसत्ताअपयस्तपयनधि ॥ इ
 टिकआचारागपंचमाध्ययने उदंगेठठकेच्युते तेमाहेजाविपमपदोनो अर्थकरियेते
 वकातके० मोक्ततेनेविपेएके० राता सर्वेसराके० तेमोक्तस्वरूपकेहेवुते तेकहेते स
 सर निवृत्त्याटे एटले कोइशब्दवाच्यनथी तक्काके० विचारजे आमहजे केआमहजे ते
 केहेवाय नही मतिजे उत्पातकीप्रमुख तेनो ग्राहजेनेविपेनथी तेपण उंएके० एकहुं
 ठे पणकर्मकलंकसहित नथी अपइछाणस्तके० उदारिकाटिकशरीरनुंप्रतिष्ठाननथी
 तथाखेत्रके० लोकालोकनुंजायकठे तथा नकाउके० कायनथी नरूहेंके० सं
 सारमांउगवुनथी अन्नहाके० नपुसकनथी परिन्नेके० समस्तप्रकारेजाणते सन्नेके०
 सम्यक्जाणते तथा अपयस्तपयनधिके० अयस्थाविशेषजे पदतेनथी जेने तेअपद
 कहिये एटले अपदते सिद्ध नेपदके० जेअनिथ्यानतेनथी एटले सिद्धनेकोइनामंक
 हीवालावीये तेनथीइतिनाव. ॥ ८ ॥

शुद्धताध्यानएमनिश्चयेआपनुं ॥ तुजसमापति
 उपधसकलपापनुं ॥ अव्यअनुयोगसंमतिप्रमु
 खथीलदी ॥ ऋक्तिवैराग्यनेज्ञानधरियेसही ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ शुद्धताके० शुद्धस्वरूपनुंजे ध्यानतेहिजपोतानुंनिश्चयरूपेजाणनुं माटेहे
 प्रभु सर्वपापनुंसमाप्तिआपध सर्वदोषनाशनरसायन ते एहिजठे जे शुद्धउपयो
 गजक्षणते अने पदइव्यनीविचारणारूप अनुयोग संमतिमहातर्काद्विग्रथयकीजाणी
 ने साहिवनीविधिसेवापूर्वक निराशांस्तारूपनक्ति वैरागके० विषयविमुखता ज्ञानते
 शुद्धउपयोग निश्रेयकीएहीजचित्तमाधरिये कार्यसाधकताएहिजठे एटले नक्तिदशा
 वैराग्यदशा ज्ञानदशा एत्रणकार्यसाधकताते तिहाचोथोगुणगणुंनक्तिमुख्ये पांचमो
 ठगोगुणगणो वैराग्यदशामुख्ये क्षीणमोहादिकगुणगणुं ज्ञानदशामुख्ये इत्यादिइ

व्यनावेसर्वाजाणरी मुख्यता गुणताये एकेत्रणेएकऽत्यादिव्यक्तता ग्रथांतरथीजाणवी
॥ ९ ॥ आगायानोत्रथे ज्ञानविमजसूरिनाटवाउपरथीजिख्योत्रे

जेहअहकारममकारनुबधना ॥ शुद्धनयतेदहेदहनजेमऽधन ॥ शुद्धन
यदीपिकानुक्तिमारगजणी ॥ शुद्धनयआथवेसाधुनेआपणी ॥ १० ॥

अथे ॥ नेत्रहकारके ० मान ममकारके ० ममत्व तेनु बधनके ० कारण एतजेअह
कारतया ममकारनुमूत्रागदेपठे तेरागदेपथीअहकार तथा ममकारहोय तेरागदे
पठे दहनजेमऽधनके ० जेमअग्नि लाकडाने वालीनाखे तेनीपेरे शुद्धनयके ० आत्मत
त्वधितनरुपध्यानते दहेके ० चाले एतले शुद्धध्यानथी रागदेपवज्जी नस्मथाय शुद्धन
यके ० निधेनयतेमोहमार्गनादीशोत्रे केमके मोहमार्गंगमनकरता अजबालुकरे माटेजे
शुद्धनयतेज साधुने आपणीके ० पोतानी आथके ० सपत्तिठे यत दीपिकारखलुनिर्वाणे
निशांणपयदशिनि। शुद्धात्मचेतनापाच साधूनामक्षयोनिधि १ ॥ इतियोगनिर्णये १ ॥

मरुलगणिविटकनुमारजेपोलह्यु ॥ तेहनेपणपर
ममारण्टजकह्यु ॥ उंधनियुक्तिमाएहविणानवि
मिटे ॥ दु रसमविवचनएप्रथमअगघटे ॥ ११ ॥

अथे ॥ गणिके ० आचार्य तेनासहकारके ० समग्रगुणरूपरत्ननी विटकके ० पेटीएटने
दादगांगीरुपजेगणिनीगंठी तेना सारके ० प्राशान्यपणु तेजेणे टाळुके ० जाण्युने एह्या
समगदादगांगीनाजाणने पण परमसारके ० प्रशानरहम्यपरमसारतेएजशुद्धनयप
रिणमनरुपसुत्रे एदादगांगीना जाणनेपण निधेनयज सारकह्युने तोपीजानीशी
दान एमथीउंनियुक्तिमय्येसुत्रे यत परमगदहम्ममिगीणसम्मत्तगणिविडगजरीय
साराण रणिणामिपसमाननिधयमयनप्रमाणाण ॥ ११ ॥ इति तोएहविणके ० निधय
नदममअरिना दु रसके ० पापते नरिमिटेके ० नटने तथा कोऽरुपरतमा एहविण
नरटे एमनपुत्र तेनविटेके ० दु रसआनु नथाय माटे वेदुनो जाचार्येएहजने एसर
यवत प्रथमअरिटेके ० श्रीआचारंगमत्रमायटमानने पुत्रनेजे एगजाणउमे सवजा
एह जेमवजाणउ गेगु जाणउ इत्यादियावानु ॥ ११ ॥

शुद्धनययाननेहनेमद्रापरिणामे ॥ जेहनेशुद्धव्यय
दाग्दीपटेमे ॥ मलिनरन्ध्रयथागगकुंकुमनणा ॥
हंनस्यवहारचिनएह्यथिनिगुणो ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ एतन्नीचो वृद्धनयनीय यतोयं यान्ती जयेयोऽत आत्मनो जीतोऽक
अपनयजत्रंगीरान्तरं अनेक्यवदानय ज्ञानमागो जतन्ती नेने निदाकत्रे जे
न प्रगर्गे वृद्धनयनुजं आन ततो निप्राणीनिगदानिगन्तवगिामे ज्ञप्राणीनिवृद्ध्य
रग्नयमावृष्टानप्रवृत्तिरूप हीयंरंमंके ० हृदयनेत्रिपंमे तनाकरदृष्टानं कदने ३
मेजावृत्तेविने कद्वृतांअथवा कंनरनांग न जागे नेमज ही प्राच्यवहाग्वतनाविने
नदिष्टुपांके ० गुणान्द्राय एतसे व्यवहारविनानिश्चरगिामंनही ॥ १२ ॥
जेद्व्यवहारमेटीप्रत्यमतांता ॥ एकाश्चादरे
आपमनतांतां ॥ तामउतावलेनविटलेअ

अर्थ ॥ ज्ञप्राणी व्यवहारश्रेणी पजेअनुक्रम ततोप्रथमतांते तथा एतएआदरे
कं ० एरजांएनिश्चय नयज आदरेते आपमनमादनाके ० पांतावुं मनदृकरता एक
नवस्थितिउपर दृष्टयपाने पपावयम कग्नानयी तांतेनीउतावजे आपदाउजेनही
एतसे एकजांनिश्चय पोकाद्यायी नगागपिभ्रमणरूप आपदा टलेनही जेमदुधित
के ० नृत्त्वानीज्ञायें उंवरनाफजरवापि नपाके एतजे उंवरफज तेजजसकादिककि
चायंपाके पपाउतामात्रनपाकेइतिचाव ॥ १३ ॥
चावलवजेद्व्यवहारगुणथीजले ॥ शुद्धनयजा
वनानेद्वथीनविचले ॥ शुद्धव्यवहारगुणयोगपरिण
नपणुं ॥ नेदविणशुद्धनयमानंदिनेदणुं ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ चावके ० तडाअथ्यवनायना जवके ० अमानपण व्यवहागपदिनाजिवात्प
गुणथी नजनांदाय एतसे व्यवहाग्नहितहाय तां वृद्धनयजावनाके ० हृदअथ्यव
तायनीजनावना बाजना तेनेप्राणीथी नविचजेके ० न्वनेनही एतसे वृद्धनयनीताव
ना तनां तवारं स्थिरथायके जां व्यवहारयुक्तहायतो अन्यथा कृपनाजो कृपना
तोथाय तेवृद्धव्यवहारतां गुत्यांगके ० गुन्नात्तयांग एतसे गुत्कृजवानं निर्मेजव्य
वहागथाय तेवृद्धव्यवहारथी परिणतपणुके ० परिपकपणुहाय एतसे वृद्धनयमां
परिपक नांजेवृद्धव्यवहाग्वनहाय नेहजयाय अन्यथावृद्धव्यवहारविना वृद्धनयव
मीप्रकनही अने नेदविणके ० तेगुत्यांगवृद्धव्यवहारविना वृद्धनयमाके ० अथात्ममां
नहीगणुहुं एतसे गुत्कृजवानं वृद्धव्यवहार अन्यथावृद्धव्यवहारपरिपकपणुं निश्चयमांनि
अजपणुहायइति एतजे वृद्धनयमापरिपकनातांहाय जांगुत्यांगव्यवहागवृद्धहायतो ॥

केडनविजेदजाणेअपरिणतमती ॥ शुद्धनयअति
द्विगजीरवेवेती ॥ जेदलवजाणताकेइमारगतजे॥
हायअतिपरिणतीपरसमयस्थितिजने ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ एरीते फेटजाकप्राणी अपरिणतमतीके० अपरिणामीतेने नयजेदजाणे
के० अनेप्रकारनी खवरनपडे इहां जेदते अपवाद उत्तमर्गे निश्चयव्यवहारप्रसुव
जाणाग तेनजाणे अपरिणतमतीगळे व्यवहारनयवालालीजिये तेकेमनजाणे जे
दुःखनयअनिश्चिनीरतेके० उपजानयतेअत्यतगजीरते एटले एजावजे आगजा ।
नंगम २ मघद ३ व्यवहार एरणनय यद्यपि अपरिणतमतीजाणे पणनिभेनय
तो अतीगनीग तउपयोगरूपनयमांरावरनपडे इतिएटलेजे व्यवहारनय एकजोमा
ने तेनेउपरादीसो हरे एरणनिभयनय मानेतेने वजकोदीयेजे केटजाकप्राणी जेदना
यतागार० जेदना अशमाप्रजाणतामार्गने तजेके० वांमीदीये एटले अशमाप्र
जाइरिणुमानयन तेअनजाणे तेथी महाअहकारप्रता एमजाणेजे निभेसरू
दनी तातो अरणे जाणियेतेपे एरी थीजोरोणजाणेजे अने आपणे आत्मसरू
वजाण एटले क्रियातु शुंरामजे क्रियातो ज्ञाननीदासीजे इत्यादिकरचन बोनीकि
पारहे अनेमार्ग गांम एरीगीने जे अनिपणिगामिथाय तेगुंहरे तेरुहेजे जे समय
अणिदांत तरी परहे० उत्प्रास्थिति तेमयांदा तेनेनजे एटने सिद्धांतमां उल्टी
स्थिति तेनिभयनीतातोअरी तेजजे० हरे अथवा परसमयस्थितिजनेके० अ
त्यदशीरिस्थिताने एटने एहांतनिभयनयवादी दिगजगदिक तेपरदशीनीकदि
ये तेसांएणेपरदशीनिनीस्थितिजनी इतिताव ॥ १५ ॥

तेदशरणप्रकीर्णनयनप्रकृष्टा॥ कालिकश्रुतमा
हंतीनप्रायेजह्या ॥ देगीआप्रउपकेगुद्धनयपुरे
जागी॥ताणियेदुलटीमीनिमोटिकतणी ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ तेदशरणप्रकीर्णनयनप्रकृष्टा ॥ कालिकश्रुतमा
हंतीनप्रायेजह्या ॥ देगीआप्रउपकेगुद्धनयपुरे
जागी॥ताणियेदुलटीमीनिमोटिकतणी ॥ १६ ॥

आवश्यकं० आवश्यकनिर्धनितां हेतुजो एतन्नेकाजिकश्रुतमां प्रायेत्राण
 तान्ने एम आवश्यकनिर्धनिकप्रुवे यत एण्डिदिष्टियाए पन्वणानुनयगकद्व
 इतपुणत्राणद्वयमां अदिगागेतीद्विउमत्रं ॥ १ ॥ पायगंयवदाग तेद्विनेद्विउज्जो
 ण परिन्मणउंकाजिय सुनतद्विगागे ॥ २ ॥ ५यावच्यकं एगीनतांथेतांवरपद्वेने
 पूव्यवद्वार नमजायीने पत्ते निश्चयनीगत नमजायेइति तथाद्वेदिगांवरनीप्रक्रिय
 द्वययेत्रे जेण्डनयधूरेके० निश्चयनयधूरेत्रे तेमाटे पंदजाथी निश्चयनय नमजाये एतले व्य
 तेजजटीके० विपरीत जाणीये जेमाटे पंदजाथी निश्चयनय नमजाये एतले व्य
 दारमां दृष्टिवरेजनही माटे विपरीतकदिइतिनाय. ॥ १८ ॥

शुद्धव्यवहारवेगत्रकिरियाश्रिति ॥ दुष्पसद्वजाय
 तीरश्रकद्वुंउनीति ॥ तेद्वसंविज्ञगीतार्थथीसंज
 वे ॥ अवरएरंमसमकोणजगलंगवे ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे व्यवहार तेप्रधानत्रे तेण्डवियद्वारतो सुविहितगज्जे साधुसमु
 दाय तेनी क्रियानी जेस्थिति तेमांत्रे एतले शुद्धव्यवहारते सुविहितगज्जमा होय
 दुष्प्रसहनामा आचार्यजेपाचमात्रागने ठेठेयजे यावततिहाजग नीतिके० निरतर
 तीर्थकह्युठे यत इयगद्वोदययुगपवर सूरिणोचरणसज्जुएवठे ॥ चउरुचरद्वसहस्त
 दुष्प्रसहतेसुहम्माऽ ॥ इतिद्वसमसंघस्तोत्रे तथा वासाणवीससहसा नवसयतिमा
 सपचदिएणपहरा ॥ इकापटियादोपन्नश्रकरऽयुआजजिणधम्मो ॥ इतिदीपाजीकटपे ॥
 तेतीर्थतो गीतारथसंविज्ञहोयतेथीज संजवे एतले नाणक्रियाहिंसुकोइतिनायवच
 नात् एतलेज्ञानक्रियाथी मोद तेज्ञानक्रिया तोयुणठे अने जेयुणठे तेयुणीथी अने
 दरुपठे तेमाटेसंविज्ञशब्दे क्रियावतआव्या अने गीतार्थशब्दे ज्ञानवतआव्या तेसंविज्ञ
 गीतार्थथी जेवीजा तेएमासरिखाजाणवा तेने जगतनेविपे कोणजेस्वामांगणोठे ॥ १७

शास्त्रअनुसारजेनविद्वठेताणियें ॥ नीतितपगव
 नीतेजलीजाणियें ॥ जीतदाखेजिहांसमयसारू
 बुधा ॥ नामनेठामकुमतेनहीजसमुधा ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ तेसंविज्ञगीतार्थ परमाथेंतोतेने कहियेजे शास्त्रने अनुसारे हवेताएोनही
 शास्त्रना अद्वरदेखे एतले पोतानोकदाग्रहभूकीयापे एवीरीती तोतपगवनी जलीके०
 धणीउचमठे एतले तपगवमां पंचांगीप्रकरणादिकजे सुविहितना कखाग्रंथ तेसर्वप्र

माणत्रे एमजाणिये ऽतिनाय जिहाके० जेतपगठनेयिपे बुधाके० पंमितलोक तेस
मयमारुके० मिऽतप्रमाणे जीतदाखेके० वर्तमानकालनोजीतदेखाडेते जेतपगठनो
नामयने ठामके० स्थानक तेकुमतके० कदाग्रहे सुधाके० फोकट जसके० जेना नही
के० नयी एट्ठे एतपगठनोजेनामठामतेसर्वगुणनिष्पन्नते ॥ १८ ॥

नामनिर्घयवेप्रथमएदनुकल्यु ॥ प्रथमअडपाट
लंगगुरुगुणेषग्रह्यु ॥ मत्रकोटीजपीनवमपाटिय
दा ॥ तेदकारणययुनामकोटिकतदा ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ ह्ये तपगठना नामधुरयकी अनुक्रमे निष्पन्नते तेकेहेते प्रथमश्रीसुधमा
गामीपी निमयएदु नामप्रथमकल्यु तेप्रथमना आठपाटजगे गुरुगुणके० मोहोटे
गुणे निमयनामपुणेररी समल्युके० ग्रह्युते पत्रे नयमेपाटे सुस्थित सुप्रतिबद्धथा
गाये शोटीगर मुग्मिग्रजपीनेग्वापीजाआयापैते चारजाख तथा सवाजाखमग्रजपे
एट्ठेमुग्मिग्रजगययो अने एयेप्रागपै कोटीगरजप्यो तेकारणके० तेहेतुयै तेगरे
शोटीगनाम केहेयाणु एट्ठेएनामपणगुणनिष्पन्नतेपणकोऽमतकदाग्रहेनयी ॥ १९ ॥

पंनरमेपाटश्रीचडसूरकरच्यु ॥ चडगठनामनिर्म
लपणेविन्तरच्यु ॥ सोलमपाटवनवासनिर्मम
मति ॥ नामयनरामीमामतजडायति ॥ २० ॥

अर्थ ॥ तेहोटीरगुण चडपाटजगचार्यु तेगपति पंनरमेपाटश्रीचडसेनाचार्य
ना निष्पन्नकदाग्रहे तेनहमृती हांकी व्यरदारीयाने घरेचडी तेगरेजीजे दीनसुमा
नयो एमहरी जीराहा तेव्यरदारीये तथा तेना चारपुत्रे उपकारजाणी चारिअ
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३०
३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६०
६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

पाटउर्रंदिनेमयदेसाजिया ॥ मूरिउडगठतिहा
नामअरुमया ॥ बडनलंमूरिपदआपीउतेर
ती ॥ बडननमयहगुणेतयायायती ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ तथा ठत्रीशमें पाटेसर्वदेवानिधनामेस्वरिथकी वडनाजाडतलें सूरि पद था प्यो माटे वडगह्व विरुदथयुं तेअवणनेविपे सुधाके० अमृतसमान जाणवुं एटले वड नाजाडहेते आचार्यपदथाप्युं माटे अने वलीते आचार्यने गुणवंतयतिनो समुदाय बहुवृद्धिपाम्यो एटले साधुनांसमुदाय तेवडनीपेरेंविस्तारपाम्युं तेथीवडगह्व केवाणा एनाम पणगुणनिष्पन्नते तेमाटेवडगह्वनामथयुं ॥ ११ ॥

सूरिजगचंदजगसमरसचंडमा ॥ जेहगुरुपाटेचनुअ
धिकचालीसमां ॥ तेहपाम्युंतपानामबहुतपक
री ॥ प्रगटआघाटपुरीविजयकमलावरी ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ पठे जगतचंडसूरिजे जगतनेविपे उपशमरसेकरी चंडमासरिखाथया एट ले चंडमाअमृतरसेजखो तेमआचार्य ते समतारसेजरेला मोटापाटनाधणी चउ अधिक चालीसमांके० चुम्मालीसमेंपाटेथया तेणे श्रीआंविजवर्द्धमानादिकबहु तप करीने प्रगटपणें आघाटके० उदयापुरनेविपे राणोजी हस्तीउपरें चडीआव ताहता तेवारें श्रीजगचंडसूरी वर्द्धमानतपलागटकरता डुर्वज शरीरनाधणी सन्नु खथावताहता तेवारें राणें प्रधानने पूठयुंजे एकोण आवेठे प्रधानेंकहुं हेमहाराज घणामोहोटा तपनाकरनारआचार्यआवेठे तेवारें राणोजी हस्तिऊपरथी हेगवत री नमस्कारकरीने महातपा एवुंविरुददीधुं तेवारें प्रधानेकहुं महाराज महापद काडीनाखो नहीतरलोक महातपाने ठेकाणेंमहात्माकहेजे तेमाटे महापद मकहो तेसांजली राणाजीयें तपानामदीधुं एण गुणनिष्पन्न ठरुंनामथयुं पणतपाएवुंना मकदाग्रहथीययुंनथी तथा विजयकमलावरीके० राणाजीनी सजामां चौखाती वादीयोने जीतीने जयलरुमीवखा तेवारें राणे हीरजाजगचंडसूरिकहीचोलाव्या एहपटनामगुणठामतपगणतणा ॥ शुद्धसद्वहणगु एणरयणएहमांघणा ॥ एहअनुगतपरंपरणीसेव ता ॥ ज्ञानयोगिविबुधप्रगटजगदेवता ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ एपटनामके० एपूर्वोक्तठनाम तैकेवाठे जे गुणना स्थानकठे ते तप गणतणाके० तपगह्वना जाणवा शुद्धसद्वहणके० शुद्धअर्द्धवंत गुणरयणके० गुण रूपरत्न तेए तपगह्वमां घणाठे एटले अर्द्धवंत गुणवतघणाठे एअनुगतपरंपरके० स्वतंत्रपरंपरा आवी एटले जेनीपरंपरामां नुटपडीनथी तेनुंनाम अनुगतपरंपराक हियें तेजणीके० तेमाटे सेवताके० सेवाकरतां एवाकोणठे जे ज्ञानयोगिविबुधके०

ज्ञानसयोगवतापक्षित अनुगतपरपरानीसेवाकरेठे इतियोग प्रगटजगदेवताके० ए जगतनेविषे प्रगटपणे देवताजठे एटलेपंक्षितलोकशुद्धपरंपरानीजसेवाकरे ॥ २३ ॥

कोइकहेमुक्तिरेविणताचीथरा ॥ कोइकहेसहजजमताघरदहियरा ॥

मूढएदोयतमजेदजाणेनही ॥ ज्ञानयोगेक्रियासाधतातेसही ॥७४॥

अथे ॥ हरे सर्वत्रयिकारकहीने ठेडे निश्चयतथा व्यवहारनयफलाववातेफजावे ने कोइकत्रयवहागनयगादिकहेने जेविणताविथराके० पक्षिलेहणा पडिकमणादिक तथा फाटागुटागवादिकरुपेहेरता इत्यादिक कष्टकरता मुक्तिरेके० मुक्तिपामियें तथा कोइकनिभयगादीएमकहेने जे सेहेजरीतेथरनेविषे दहियराजमतां उपलक्षणथी परमोदरप्रमुखनेग एटले निभयनयगाजाकहेने जेकष्टकरेशुभ्याय सुखखाबुपीषु पे ए तन्वज्ञानयषु एटलेतिद्विजाणरी एरीजुदीजूदीरीतना बोजनाराते वेहु मूढके० मूर्खने एटले तेमादमाप्रगना जेदके० प्रकारजाणतानथी केमके ज्ञानने सयोगेक्रियासाधतां मरीके० तेमुक्तिमयने यत नाणकिरियाहिमुस्कोइतिजाप्यरचनात् तथा हपनाएफियाद्विण ज्याअज्ञानाएक्रिया ॥ पासतोपयुजोदद्वो धावमाणोअथअर्थ ॥ १ ॥ एमगवेयिनया मिष्ठद्विक्लिमपरकपडिवहा ॥ अन्नोन्ननिस्त्रियाकए हवतितें शेरगम्भन ॥ २ ॥ इत्यादिक आरइपकनिर्मुक्तिवचनात् ॥ २४ ॥

मरलजायंप्रजोगुद्धएमजाणता ॥ दुखदुसुजशतुक
वचनमनआणता ॥ पूरंमुविद्विततणाअथजाणीकरी ॥
मुकटोजोनोमुकटपाजपयानिपितरी ॥ ७७ ॥

अथे ॥ माटेहे प्रनो एमके० एरीने सरजमनाय करीवेहुनयमिहीने एरीनेना एता एमकपडेनही वेकह एक अने चिनमा वीखुदोय एम रुपटसद्वित नही त था मुअचन मनआणताए० पूरें ज्ञानक्रियान्यामोह एमजाणतां तथा मनआण ताके० अविनहरता दहा मुनयके० जनाने जगतेदुषामु एटने मुनिगनप्रमुख मु रिद्विततए जनोचणने एरीग्यादादद्वि केमयथीनेकहेने जे पूरंमुविद्विततणा के० पूरंमुविद्विततणा श्रीगिरिदुमृगि तथायमेदामगणी जायसगरजी वाम्यानिगावरप्रमु यता एमअने चाणीकरीने मय्यहदानेकरी म्यादादद्विथयी तेएरीद्विना प्रमुख एरी दया तेमाटेप्रदरागे प्रायेनाकहेने जेनयपयोनिरिने० नेमगाममुद तनरिने टकअथे० तनरिग्या तद्वप तरीके० ज्ञान तेमुकटानां० मागेयाजा एने

सारसमुद्रमां तमारी कृपारूपजहाज मारेथाजो एसोलमांढालनेअंतेस्या द्वाददृष्टिनी
सिद्धिकही एवीदृष्टि पोतानीथयी तेथीउपनोजेहर्ष तेहर्षकरीसतरमांढालमां वोलेजे
ढालसतरमोकडखानीदेशीते

आजजिनराजमुजकाजसिद्धासवे ॥ वीनतीमाह
रीचित्तधारी ॥ मार्गजोभेलह्योतुऊकृपारसथकी
तोहुइसंपदाप्रगटसारी ॥ आज० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेजिनराज आजकेजेदिवसे स्याद्वाददृष्टिये उलखाणथयुं तेदिवस क
वीश्वरनुं वर्त्तमानठे तेमाटेआजकहियें तेआजें मारा जेकार्यतेसर्वसिद्धथया शामाटे
जेमारीवीनती चित्तमांपरमेश्वरेंधारी यद्यपि परमेश्वरतो वीतरागठे कोइनी वीनती
चित्तमांधरतानथी तोपण परमेश्वरनीनक्तिजनितकार्य नकलोकने थयुं माटेकारणे
कार्योपचारकरीनेकहेठेके जोतुऊकृपारूपपरसथकी मंमार्गलह्योके०हुंमार्गपाय्यो अने
तेमार्गरूप सारीके० मनोहर संपदा माहरेप्रगटथयी ॥१॥

वेगलोमतहुजेदेवमुऊमनथकी ॥ कमलनावन
थकीजेमपरागो ॥ चमकपापाणजेमलोहनेखेंच
से ॥ मुक्तिनेसेहेजतुऊनक्तिरागो ॥ आज० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ माटे मारामनथकी वेगला मतथाजो एटले घटमारेंहेजो जेम कमलना
वनथकी परागोके० वासना दूररेहेतीनथी एटले जेमकमलनीवासना तेकमलना
वनमारहे तेम तमेमाराचित्तमां रेहेजो चमकजातीनो कोइपठर विगेष ते जेम लो
हने खेंचतेके० जेम लोटानेखेंचे एटले एपठरनो एवो सेहेजस्वचावठे जे लोहुं वे
गलुंह्योय तोपण तिहाथीपोतानी मेले आवीने पठरनेवलगे तेरीते तमाराकपरें
माहरोजेनक्तिरागठे तेस्वचावेंजमुक्तिनेखेंचगे ॥ २ ॥

तुंवसेजोप्रभोहर्षचरहीयमले ॥ तोसकलपापनावंधत्रूटे ॥ उगते
गगनसूरयतणेमंमले ॥ दहदिशिजेमतिमिरपमलफूटो ॥ आज० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हेप्रजो हर्षेचयुं जेमास्ंह्यीयुं तेनेविषे जोतुंवसे तोसमस्तजेनवांतरे पाप
नावंधकखाठे तेनुट्टीजाय तिहादृष्टात केहेजे जे गगनके० आकाशनेविषे सूर्यनावि
माननुं मंमले तेउगथके दहदिशिके० दग्नेदिशोनेविषे जेम तिमिरके० अंधकारना
पमलजे समूहते फूटेके० नाशपामे तद्वत् पापपमल त्रूटे ॥ ३ ॥

सींचजेतुंसदाविपुलकरुणारसे॥ मुळमनेशुद्धमतिकल्पवेली॥ नाण
दसणकुमुमचरणवरमजरी॥ मुक्तिफलआपशेतेएकेली॥ आण॥४॥

अर्थ ॥ रिपुजकरुणारसेके० विस्तारवान करुणारूपरसेकरिने माहारामननेवि
पे शुद्धमतिरूप कल्पवृक्षनीचेतीते हेस्वामीतुसिचजे इतिजाव तेसिचायका ज्ञानद
शिनरूपतो फुनयापगे तथा प्रधानचारित्ररूप मजरीके० माजरलागगे तेवारपडे
मुक्तिरूपफुजने थापगे तेएकेजीके० तेगुद्धमतिरूपकल्पपेजडी एकलीआपशे ॥४॥

लोकमन्नायकीलोकबहुवाजुलो॥ राजुलोदासतेसविनुवेपे॥ एकतु
ऊआणसुजेदरातारदे ॥ तेदनेएदनिजमित्रदेसे॥ आज॥५॥

अर्थ ॥ लोकमन्ना जेगामरियोप्रगाह तेथकी लोकबहुवाजुलोके० घणोजोक
पेनो घणोत्रे पणगाठनोदासके० राजानोदास एटजे तमारोदास एबोजेदु ते
सर्गगामरियोप्रगाहनेवेरुडु एटने सात्रमां थाणतोतथी मात्र एक अद्वितीय
गुणथाणमुजेगनारहेके० तमारी आझाथी जेरगाणात्रे तेने एमारो थात्मा ते
पातानोमित्र करीनाणेत्रे एटजे तमारीथाणाथीजे वाह्यत्रे तेने उवेखुडु पण तमा
री आझावतने मित्रकरीनाणुडु साधर्मिकसवधपणामाटे इतिजाव ॥ ५ ॥

आणजिनजाणतुऊएकदुशिरधरु॥ अररनीवाणीनविकानेसुणियो॥
मरंदशनतणुमूलनुऊशामन॥ तेणते एकमुविनेकथुणियो॥ आज०६॥

अर्थ ॥ देनिने० गामान्येवजीमां जाणके० सूर्यसरिखातारी एक अद्विती
ए शाहाने दु मन्नेथर अने अररने० बीजानीवाणीने कानेसांनजियेनही ए
टने बीतगपनी आझा आदगिये पणअररने रागीदिसी तेना वचनकाने नथरिये
इतिजाव सरंदशनने० सम्यक नेमके मरुजनयथरदिये सम्यक यडुक महानाथे
सावडपानयणपडा तावडपानयायिद ॥ चेवदुनिनयथाया कमयासम्मनममुदियास
हे ॥ इतिवचनात् तेमाटे समस्तितुमृनने नुऊशामनने० तमारी आझात्रे थयरा
बदरनेतनुमृनने नुऊशामनने एटने सरंदशन तेनमागनदशिननाअशत्रे तेमाट त
मारी अररनेक एक अद्वितीय ननायिनेकरी करियेनेये एटजे सरंदशननु मृन
दही अररनेसामना कोणकरे इतिजाव ॥ ६ ॥

तुऊववनरागमुममागरेदुगाणु ॥ मरुलमुरमनुजमुगएकपिडूामा
रकरनेमदादेरमेवरतणु ॥ तुमुमनिकमलिनीनटिणटू ॥ आज०७॥

अर्थ ॥ तमारा वचनऊपर जेराग एटले जैनागमनोजेराग तद्रूपजे सुखसमुद्घना समूह तेआगलें समस्तदेवता तथासमस्तमनुष्य चक्रवर्त्यादिकनासुख तेएकविंडित मान हुंगणुंके० हुंमातुंहुं तेमाटे हेदेव सदासर्वदा तमारो हुंसेवकतुं तेनी सारके० संजालकरजो एटले तमारासरिखो करजो तमे सुमतिरूपजे कमलिनी तेतुं जेवन तेनेविपे दिणंदूके० सूर्यसरिखाठो एटले सूर्यजेम कमलिनीने विकस्वरकरे तेम सुमतिरूपकमलिनीने तमे विकस्वरकरो एटले तमथी सुमतिआवे इतिचावः॥ ७ ॥

ज्ञानयोगेंधरीतृप्तिनविलाजियें॥गाजियेंएकतुंऊवचनरागें॥शक्तिउ

ध्वासअधिकोहुसेतुजथकी॥ तुंसदासकलसुखहेतजागें॥आज०॥७॥

अर्थ ॥ ज्ञानयोगमां तृप्तिधरीने एटले ज्ञानमां मग्ररहीने क्रियानुष्ठान करतां लाजियेंनही पण सावधानथयीने एकतमारा वचननेरागेंकरीगाजियें एटले कोइक ज्ञानवादिक्रियानुष्ठान उथापतोहोय तेने आगमवचनेकरी गाजीनेजवावआपियें एरीतें प्रवर्त्ततां तुजथकीके० तमारा वचनथकी एटले तमारीआज्ञाथकी शक्तिनोउ ध्वास पणअधिकोथज्ञो पणगलियाथयीने वेशीरहेतां वीर्येंध्वासनहिवाधे उजटुंआ लज्ञेवथसे इतिचावः एवीरीतें प्रवर्त्तनकरतां कारणदारे कर्त्ताने फलदेखाढेते तुंसदासकलके० तमे सदानिरंतर समस्तसुख जेलि-धनासुख तेनो हेतुके० कारणते जागे के० जागतुंठो एटले ज्ञानक्रियान्यासैं मोक्ष एप्रभुतुं वचनठे तेवचनथकी नव्यप्राणी अजरामरसुखतुं जाजनथाय तेमाटे तेसिद्धिनोहेतु पणतुंहिजथयो इतिचावः॥ ७ ॥

वमतपागठनंदनवनेसुरतरु ॥ हीरविजयोजयोसूरिराया ॥तास

पाटेविजयसेनसूरिसरू ॥ नितनमेनरपतिजासपाया॥आज०॥७॥

अर्थ ॥ श्रीजगच्चंद्रसूरियें तपाविरुद्धराव्युं एमोहोहोतपगडतद्रूप नंदनवननेविपे सुरतरुके० कल्पवृक्षतमान श्रीहीरविजयसूरि जयोके० जयवंतोवर्तो सूरिरायाके० वीजाआचार्यमां राजासरिखाथया तेदुनेपाटे श्रीविजयसेनसूरि सर्वआचार्यामां ईश्वरतुल्यथया जेमनाचरणकमलने नरपतिके० पादशाह तेनिरतर नमस्कारकरताहता एटले एजावजेपादशाहजाहांगीरें पटदर्शनपरिद्वानेअर्थें सर्वदर्शनीनेतेढाव्या तेमां जैनदर्शनमाहेजा श्रीविजयसेनसूरिगयाहता तेमणोसर्वदर्शनतुंपराजयकथ्यो तेवारें पादशाहेंकथुंजे श्रीहीरविजयतेशुरु अने तमेसवाइ गुरुथया इतिचावः ॥ ७ ॥

केदकचुर्वच शस्तनानाशास्त्रार्थगर्जित ॥ क्रमेत्पविषयाप्रज्ञामुसजाग्रोपमाखलु ॥ १ ॥
यदत्रवितथप्रोक्तमद्वयुध्यादिहेतुना ॥ तद्धीयनै रुपाठत्वामपिशोध्यममत्तरै ॥ २ ॥
श्रीमद्विजयसिंहाब्ह सरिराड्विजितेंद्रिय ॥ तस्यातेवासीतत्यादिविजय सान्प्रय सु
धी ॥ ३ ॥ कर्पूरविजयस्तस्यशिष्योगुणगणीर्युत ॥ तस्यापिदमयायुक्त कृमाविजयश्
त्यनूत् ॥ ४ ॥ जिनादिविजयस्तस्यशिष्योन्नूरिशिष्यक ॥ शास्त्रज्ञ सङ्गनोधीमान्
कर्मयोग्यकर्मणि ॥ ५ ॥ उत्तमाद्विजयस्तस्य शिष्य शिष्यौधसत्तम ॥ सर्वोत्तमगुणै
र्युत कर्मशास्त्रकुशाग्रधी ॥ ६ ॥ तस्याह्निपकजेपद्मविजयोभ्रमरोपम ॥ नजाप्रि
वसुचक्षेत्रे १८३० तेनेदवार्तिकरुत ॥ ७ ॥

इति श्रीसीमधरजिनस्तवनकवियशोविजयरुतसा

र्द्धत्रिशतगाथाप्रबधेतस्यकविपद्मविज

यरुतबालाबोध समाप्त

ॐ श्रीसर्वज्ञायनमः

.अथ

श्रीपंक्तिदेवचंङ्गीकृतआगमसारलिख्यते

नव्यजीवनेप्रतिबोधवानिमित्तमोक्षमार्गनीवचनिकाकहेठे तिहांप्रथम जीवञ्चन
दिकालनो मिथ्यात्वहीहूतो तेकालजडिधियामीने त्रणकरणकरेठे तेहनानाम पेहेलुं
यथाप्रवृत्तिकरण वीजुंअपूर्वकरण त्रीजुंअनिवृत्तिकरण

तेमांपेहेलुं यथाप्रवृत्तिकरणकहेठे १ ज्ञानावरणी २ दर्शनावरणी ३ वेदनी
४ अंतराय एचारकर्मनी त्रीसकोडाकोडीसागरोपमनीस्थितिठे तेमाथी उंगणतीस
कोडाकोडीखपावे अनेएककोडाकोडीवाकीराखे तथा १ नामकर्म २ गोत्रकर्म एवे
कर्मनी वीसकोडाकोडीसागरोपमनीस्थितिठे तेमांथी उंगणीसखपावे अनेएककोडाको
डीराखे अने मोहनीयकर्मनीसिंतरेकोडाकोडीसागरोपमनीस्थितिठे तेमांथी उंगुणो
नेरखपावे वाकीएककोडाकोडीराखे एवीरीतें एकआयुकर्मवर्जने वाकीसातेकर्मनी
एकपत्रोपमना अंतरव्यातमाज्ञागेंन्यून एककोडाकोडीसागरोपमनीस्थितिराखे एह्वुं
जेवैरागरूप उदासिपरिणामते यथाप्रवृत्तिकरणकहियें एपेहेलुंकरण सर्वसंज्ञीपंचें
डीजीव अनंतिवारकरेठे.

हवे वीजुंअपूर्वकरणकहेठे तेएककोडाकोडीसागरोपमनी स्थितिमांथी एकमू
हूर्ने अनेअनादिमिथ्यात्व जे अनंतानुबंधीआनीचोकडी ते खपाववाने अज्ञानहेय
तेठामनु अने ज्ञानउपादेय एटजे आदरबु एवाठारूप अपूर्वकहेतां पहिजाकिवारेंना
व्यो एह्वोजे परिणाम ते अपूर्वकरणकहियें एत्रीजुंकरणते समकितयोग्यजीवनेयाय

हवेत्रीजुंअनिवृत्तिकरणकहेठे तेमुहूर्त्तरूपस्थितिरखपावीने निर्मलशुद्धसमकेतपा
मं मिथ्यात्वनोउदयमिटे तेवारेंजीव उपशमसमकेतपामें एह्वोजेपरिणामते अनि
वृत्तिकरणकहियें एकरणकीयाथी गंठीनेदययोकहियें उक्तंच आवश्यकरिनियुक्तां “जा
गंठीतापट्टमं गंठीसमयतेउजवेवीउं ॥ अनिअट्टिकरणंपुण समत्तपुरस्कडेजीवे ” ॥ १ ॥
ऊतरदेसंददुद्धिअंच विज्ञावणएदवायण्डय ॥ मिथ्यनस्मअणुदए कवतमनन्मंलहड
जीवो ॥ २ ॥ एममिथ्यात्वनोउदयमिटेयाथी जीवसमकितपामेंतेसमकितनी सदहणा
नावेनेदठे एक व्यवहारसमकेतसदहणा वीजी निश्चयसमकितसदहणा..

देवश्रीअरिहत् वेवाधिवेव अने गुरुसुतापु जे सूधोअर्थकहेते तथा धर्मकेवली नोपरुप्यो जे आगममा सातनय तथा एकप्रत्यक्ष वीजुपरोक्ष एवेप्रमाण अने चारनिश्चैपरुकीसदहे एहवी सदहणा ते व्यवहारसमकितकहिये एपुएतु कारण तथा धर्मप्रगटकरवानुकारणते एहवीरुचि ज्ञानविनापण घणाजीवोने उपजे

वीजोनिश्चैसमकित तेआवीरीतेजे निश्चैदेवत आपणोजआत्मा जीवनिष्पन्न स्व रूपी सिद्ध ते सग्रहनयनीसत्तागवेपनां तथा निश्चैगुरुतेपण आपणोजआत्माज तत्व रमणी अने निश्चैधर्मते आपणाजीवनोस्वनावजठे एहवीसदहणा ते मोक्षनुकारण ते केमकेजीयस्वरूपउत्तरख्याविनाकर्मस्वपेनही एहवी शुद्धसदहणा तेनिश्चैसमकेत

हवेज्ञाननुस्वरूपकहेते तेज्ञाननावेचेदठे एरुव्यवहारज्ञान वीजुनिश्चैज्ञान तेमांजे अन्वमतिनासर्वशास्त्रजाणवा अथवा जैनागममध्ये कद्याजे एकगणितानुयोग तेहे त्रमान वीजो चरणकरणानुयोग तेक्रियाविवि त्रीजोधर्मकथानुयोग एत्रणअनु योगनोजाणवापणु तेसर्वव्यवहारज्ञानते अथवा अतरउपयोगविनाजेसूत्रना अर्थ करवा ते पण व्यवहारज्ञानकहिये

हरेनिश्चैज्ञान ते उडव्य तथा तेनागुण अनेपर्याय सर्वनेजाणे तेमां पाचअ जीवइयठे तेहेयके० ठामनायोग्यजाणीठामवा अने एकजीवइयतेनिश्चयनयकरी सिद्धसमान मोक्षमयी मोक्षनोजाणनार मोक्षनुकारण मोक्षनोजावावाजो मोक्ष मांजरहेते एहवोआपणोजीय अततगुणीअरुपीठे तेहनेजथ्यावे तेनिश्चैज्ञानकहिये

हये एरुप्रमांस्तिकाय वीजोअधर्मांस्तिकाय त्रीजोआकाशास्तिकाय चोयोपुज्जना स्तिकाय पांचमाजीमास्तिकाय अनेउठोकाज एउडव्यशाश्वताठे तेनुज्ञानकहेते एउ डव्यमध्ये पाचअजीवइयठे अनेएकजीवइय ते चेतनाजदणवतठे उपावेयते

हवेएउडव्यनागुणरुहेते पेहेनोधर्मांस्तिकायनाचारगुण एकअरुपी वीजोअचेतन त्रीनोअक्रिय चोयोगतिमद्रायगुण अनेवीजाअधर्मांस्तिकायनापण चारगुणठे एरु अरुपी वीनोअचेतन त्रीनोअक्रिय चोयोस्वितिसहायगुण अने त्रीजो आकाशा स्तिकायइयनाचारगुणठे एरुअरुपी वीजोअचेतन त्रीजोअक्रिय चोयोअवगाहना दानगुण हरेमानइयनाचारगुणरुहेते एरुअरुपी वीजोअचेतन त्रीजाअक्रिय चा धोनयापुगण उनेताजदण हरेपुज्जनइयनाचारगुणरुहेते एरुअरुपी वीनाअचेतन त्रीनोअक्रिय चोयोमिज्जणगिरगणरूपपुरणाजनगुण हरेजीवइयनाचारगुणरुहेते एरुअनतज्ञान वीनोअनतदर्शन त्रीजो अततचारित्र चोयोअनतवीर्य एउडव्यना गुणरुह्या तेनिश्चैमुवन्न ॥

हवेठड्यनापर्यायकहेते धर्मास्तिकायनाचारपर्यायने एकरुंध वीजोदेश त्रीजोप्रदेश चोथो अगुरुलघु अधर्मास्तिकायनाचारपर्याय एकरुंध वीजोदेश त्रीजोप्रदेश चोथोअगुरुलघु पुज्जलड्यनाचारपर्याय एकरुंध वीजोदेश त्रीजोरस चोथोस्पर्श अगुरुलघुमहित तथाआकाशास्तिकायनाचारपर्याय एकरुंध वीजोदेश त्रीजोप्रदेश चोथोअगुरुलघु कालड्यनाचारपर्याय एकरुंध त्रीजोअनागतकाल त्रीजो वर्तमानकाल चोथोअगुरुलघु अनेजीवड्यनाचारपर्याय एकरुंध वीजोअनवगाह त्रीजोअमूर्त्तिक चोथोअगुरुलघु एठड्यनापर्यायकह्या.

हवेठड्यनागुणपर्यायमुंसाधर्मपणुकहेते अगुरुलघुपर्यायसर्वड्यमांसरिखोतेअनेअरूपीगुणपांचड्यमाते एकरुंधपुज्जलड्यमानथी तथाअचेतनगुणपाचड्यमाते एक जीवड्यमानथी अनेसक्रियगुणजीव तथापुज्जलएवेड्यमाते वाकीचारड्यमानथी तथाचलणसहायगुणएकरुंधधर्मास्तिकायमाते वीजापाचड्यमानथी वलीहियरसहाय गुण एकरुंधधर्मास्तिकायमाते वीजापांचड्यमानथी तथाअवगाहनागुणतेएकरुंधआकाशड्यमाते वीजापांचड्यमानथी अने वर्तनागुणतेएकरुंधकालड्यमाते वीजापांच ड्यमानथी तेमजमिलणविखरणगुणतेपुज्जलमाते वीजाड्यमानथी तथाज्ञानचेत नागुण ते एकजीवड्यमाते पणवीजाड्यमानथी एमूलगुण कोड्यनाकोड्यमां मिलेनही एकधर्म वीजोअधर्म त्रीजोआकाश एत्रणड्यना त्रणगुण तथा चारपर्यायसरिखाते अनेत्रणगुणेकरीतो कालड्यपणएसमानते.

हवेवलीइग्यारबोलेकरीठड्यनागुणजाणवानेगाथाकहेते “परिणामजीवमुत्ता ॥ सपएसाएगखिचकिरिआय ॥ निञ्जंकारणकत्ता सव्वगटइयरअण्यवेसा ॥ १ ॥ अर्थ ॥ निश्चैनयथीआपआपणा स्वजावेठएड्यपरिणामिते अनेव्यवहारनय जीव तथापुज्जल एवेड्यपरिणामीते तथाएकरुंध वीजो अधर्म त्रीजोआकाश अनेचोथोकाल ए चारड्यअपरिणामीते तथाठड्यमां एकजीवड्यतेजीवते वीजापांचड्यअजीवते तथाठड्यमांएकरुंधपुज्जलमूर्त्तिवतरुपीते अनेपांचड्यअमूर्त्तिवंतअरूपीते ठड्यमां पांचड्यसप्रदेशीते अने एककालड्यअप्रदेशीते तेमां एकधर्मास्तिकाय वीजोअधर्मास्तिकाय एवेड्य असंख्यातप्रदेशीते अने एकआकाशाड्यअनंतप्रदेशीते जीवड्यअसंख्यातप्रदेशीते पुज्जलपरमाणुअनंतप्रदेशीते परमाणुआअनंताते एमपांचड्यसप्रदेशीते अनेठड्यकालअप्रदेशीते.

ठड्यमां एकधर्मास्तिकाय वीजोअधर्मास्तिकाय त्रीजोआकाशास्तिकाय एत्रणते एकेकड्यते तथाएकरुंधजीवड्य वीजोपुज्जलड्य त्रीजोकालड्य एत्रणड्यअनेकअ

नेरुते तद्व्यमा एकत्राकाशद्व्यक्षेत्रे अनेवीजापाचद्व्यक्षेत्रीते निश्चनयथीतद्व्य
पोतपोतानाकार्यैसदाप्रवर्त्तते माटेसक्रियते अनेव्यवहारनयथी जीरतथापुञ्ज एवे
द्व्यसक्रियते तेमापणपुञ्जसदासक्रियते अनेजीवद्व्यतो ससारीयकोसक्रियते
पण सिद्धव्यवस्थायैयकोससारीक्रियाकरवाने अक्रियते तथावाकीनाचारद्व्यतोअ
क्रियते निश्चनयथी तद्व्यनित्यते ध्रुवते अनेउत्पादव्ययेररी अनित्यपणेपणते त
थायवहारनये जीरअनेपुञ्जएवेद्व्यनित्यते वाकीनाचारद्व्यनित्यतेयद्यपित्वा
दव्यय ध्रुवपणेसर्वपदार्थपरिणमेते तोपण एकधर्म बीजोअधर्म त्रीजोआकाश चो
थोराज एचारद्व्य सदाअवस्थितते तेमाटेनित्यकह्या ॥

तद्व्यमा एकजीरद्व्यअकारणते अनेपाचद्व्यकारणते केमके पांचेद्व्यजीने
नोगमांथापेते माटेकारणरुहिये केमके धर्मास्तिकाय चालवानोसाह्यथापेते अधर्मा
स्तिफाययिग्रहेवानोसाह्यथापेते आकाशास्तिकायअवकाशथापेते पुञ्जास्तिकाय
जीरनेमधुगदि सुरनिगमादिक तथासकोमजस्पर्शादिक नोगपणेथायते तथाकालद्व्य
यते जीरने जरा वाज तारुअवस्थादीएते तथाअनादिससारीजीव नवस्थिति
परिपारठतां एअंतरमुहूर्त्तकाजमां सरुजरुर्मनिर्जरीमोहूपहोचेतिहांसिद्धव्यवस्था
ये अतोरजपर्षतजीरअनतासुग्यनेरिजसे माटेकालद्व्यपण जीरनेनोगथायते
पणएकजीरद्व्यकोइनेनोगथावतानथी माटे अकारणरुह्यु अनेपाचद्व्यनोगथावे
माटेकारणरुह्या तथावणीप्रतामांतोसरूपे एदुलुतेजे तद्व्यमा एकजीरद्व्यकारण
ते पांचद्व्यअकारणते एणगातरणीरीतेमजतीते माटेजेवदुश्रुतरुहेतेखरु मारी
पागणाप्रमाणे जीरद्व्यअकारण अने पांचद्व्यअकारणएमसजनेते निश्चनयथी तए
द्व्यअकारणते अनेव्यवहारनय एकजीरद्व्यअकारणते वाकीपाचद्व्यअकारणते तद्व्यमां
एअकाराशद्व्यसर्वथापीते अनेपाचद्व्यनोअव्यापीते तद्व्यएकत्वेप्रमांएअगर
ह्यांते एणएकत्रीनामायेमिनीनायनद्वी एतद्व्यनोरिचारकह्यो

हेएएअद्व्यमां एनित्य बीजाअनित्य त्रीनोएफ चोथोअनेरु पाचमोसत्
वद्योअसत् मानमोअनय आठमोअनय एआठवाठपदकहते

धर्मांस्तिफायनाचारगुणनित्यते तथापयांयमाधर्मांस्तिफायनोएकरुअनित्यते या
कोनादेगद्वेग तथा अगुरुजपुपयांयअनित्यत अयर्मांस्तिफायनाचारगुण तथाएअजा
करुनाणयअनित्यते अने एअंअ बीनोअंअ त्रीनाअगुरुनयु एणपयांयअनित्य
ते तथा आकाशांस्तिफायनाअगुण तथानोअनांकरुप्रमाणयअनित्यते अनेएअंअ
बीनोअंअरुत्रीनोअगुरुनयु एअणपयांयअनित्यते तथाअनद्व्यनाचारगुण नित्यत

अनेचारपर्यायान्नित्ये पुञ्जइध्यनाचारगुणनित्ये अनेचारपर्यायान्नित्ये जीव
इध्यनाचारगुण तथा त्रणपर्यायान्नित्ये अनेएकअगुरुजघुपर्यायान्नित्ये एरीतेनि
त्यानित्यपदकह्यो.

ह्वेएकअनेकपदकहेते एकधर्मास्तिकाय बीजोअधर्मास्तिकाय एवेइध्यनोखंधलो
काकागप्रमाणएकते अनेगुणअनंताते पर्यायअनंताते प्रदेअसंख्याताते तेऐकरी
अनेकते आकागइध्यनोजोकाजोकप्रमाणखंधएकते अनेगुणअनंताते पर्यायअनंताते
प्रदेशअनंताते माटेअनेकते काजइध्यनोवर्चनारूपगुणएकतेअनेगुणअनंताते पर्याय
अनंताते समयअनंताते केमकेअतीतकालेअनंतासमयगया अने अनागतकाले अनं
तासमयआवसे तथावर्तमानकालेसमयएकते माटेअनेकपदके पुञ्जइध्यनापरमा
णुअनंताते ते एकेकपरमाणुमां अनंतागुणपर्यायते तेअनेकपणुंते अनेसर्वपरमाणु
मां पुञ्जपणुंतेएकजते माटेएकते.

जीवइध्यअनंतातेएकेकाजीवमां प्रदेशअसंख्याताते तथागुणअनंताते पर्यायअ
नंताते तेअनेकपणुंते पणजीवित्यपणोसर्वजीवांनो एकनरिखोते माटे एकपणुंते इ
हांशिष्यपूत्रेते जेनवजीवएकनरिखाते तोमोह्नाजीव ति-इपरमानदमयीदेखायते अ
नेसंतारीजीवकर्मवशपड्याडु खीदेखायते अनेतेसर्वजूडाजुदादेखायते तेकेमतेहनेगु
रुचरकहेते के निश्चयनयोसर्वजीवसि-इसमानते माटेजसर्वजीवकर्मखपावीनेति
इयायते तेथीसर्वजीवनीनचाएकते.

फरिशिष्यपूत्रेतेके जोसर्वजीवसि-इनमानकहोठो तोअचय्य जीवपणसि-इसमानते
एमवेस्ये अनेतेतोमोहेजनानथी तेहनेउर जेअचय्यनेकर्मचीकणते अनेअचय्य
मांपरावत्तयर्मनथी तेथीनि-इयतानथी माटेतेनोएह्वोज स्वभावते जेमोहेजबुंज
नथी अनेअचय्यजीवमांपगवर्नधर्मते माटेकागणनामयीमिजे पलटणुपामे गुणथे
णीचटी मोह्करीसि-इयाय पणजीवनामुग्यआवत्तचकप्रदेशजेते तेनिअनयथी अचय्य
तथाअचय्य नर्वनानि-इसमानते माटे नवजीवनीनचाएकनरिखीते केमकेएथाप्रदे
शने विजकुजकर्मजागना नथी तेथीआचागंगुत्रनी श्रीसिजगाचार्यरुतटीकानाजो
कविजयाथ्ययने प्रयमोदेशकेनाखते तिदांथीनविस्तरपणोजोहुं

ह्वेसत्तथाअसत्पदकहेते एइध्य तसइध्य त्वहेत्र स्वकाज अने स्वभाव पणे
सत्तएदलेठताते अने परइध्य परहेत्र परकाज तथा परभाव पण अस्तत् एदले अ
ठताते तेनीरिनवताववानेअथे तएइध्यनो इध्य हेत्र काज भाव कहियेठेपें

धर्मान्तिकायनोमृजगुण चरणनहायपणो ते स्वइध्य अधर्मान्तिकायनोमृजगुण

स्थितिसहायणो ते स्वइव्य आकाशास्तिकायनोमूजगुण अथवाहपणो तेस्वइव्य
राजइव्यनोमूजगुण वर्त्तनाजक्षणपणो ते स्वइव्य तथा पुञ्जलनोमूजगुण पुरणग
जनपणो तेस्वइव्य अने जीइव्यनोमूजगुणज्ञानादिकचेतनालक्षणपणो ते स्वइव्य
एवइव्यनो स्वइव्यपणोऽह्यो

इते मद्देत्र ते इव्यनोप्रदेशपणोते ते देखाहेते तिहा एकधर्मास्तिकाय वीनोअ
धर्मास्तिकाय एवेइव्यनो स्वदेत्र अस्वख्यातप्रदेशते अने आकाशइव्यनो स्वदेत्र अ
नतप्रदेशते राजइव्यनो स्वदेत्रसमयते पुञ्जइव्यनो स्वदेत्रएकपरमाणुते तेष
माणुअननाते जीइव्यनो स्वदेत्र एकजीवनाअस्वख्याताप्रदेशते

इते म्माजते षडइव्यमां अशुरुजधुनोजते अने एवइव्यनापोतपोताना गुणप
यांयते सर्वइव्यनो सनापजाणयो एतले धर्मास्तिकायमा पोतानाज इव्य क्षेत्र काज
नारते पणवीना पांचइव्यनानयी तथा अथर्मास्तिकायइव्यमध्ये पण स्वइयादि
कगगते पणवीना पांचइव्यनानयी एमजआकाशास्तिकायनेरिपे आकाशनाज स
इव्यादिगगते पणवीनापांचइव्यनानयी काजइव्यमां काजनाइव्यादिकचारते वी
जापांचइव्यनानयी अने पुञ्जननाइव्यादिकचार ते पुञ्जनामाजते पणवीजापांचइव्य
नापयी तथा वीइव्यना मइयादिकचार ते जीवमाते पणवीजा पांचइव्यनानयी

जेइव्यतेगुणपर्यायपत इययीअनेदपर्यायदोयतेइव्यरुहिये तथास्वधर्मनोआ
पापनपणा ते क्षेत्ररुहिय अने उपादय्ययनीरत्तना तेकाजरुहिये तथात्रिगोपगु
णपरिणति म्मनापपरिणति पर्यायप्रमुप ते म्मनापरुहिये

इति १ जेदम्भनाप २ अनेदम्भनाप ३ जयम्भनाप ४ अथनव्यस्वनाप ५ परम
म्भनाप ६ पाचम्भनापरुहेम तेमाइव्यनासर्वधर्मने पोतपोतानास्वरुकार्यन करवेक
री जेदम्भनापते अने अथम्भानपणेअनेदम्भनापते अणपनटणम्वनाप अथनव्यस्व
नापते तथा पनटणम्वनाप जयम्भनापते अथ इव्यनामधर्म त्रिगोपधर्मनेअनु
जादीकरुणमे तमाट त परमम्भनापरुहियं एमामान्यम्भनापजाणया एगीतैठएइ
व्यमगुणमवुत्र अनेअगुणते अमनत्र.

इते वन्य तथा अथकयपदकद्वत्र णइव्यमां अथनतागुणपर्यायते वन्यएट
क्षेत्रइतेहेदमापोपत्र अने अथनतागुणपर्यायतेअथकय णटने उचनेरुह्यानापनदी
एवते तिहा क्षेत्रनीनपते समम्भनापरीता तनअनतमेनाग जे वन्य एटनेर
वाइव्यनते ते वन्य वनीतेनापणअननमोनाग श्रीगणरुदेरे सुत्रमां गुप्पा
तेसुत्रमगुप्पातेनेअथगमातमेनाग इमणाआगमरुह्याते ए षडइव्यमांआवपदरुगा

द्वेनित्यतथाअनित्यपद्व्यथीचांचंगीउपनीतेकहेते एकजेनीआदिनथी अने अंतपणनथी तेअनादिअनंत पेहेजांजागो अनेजेनी आदिनथी पणअंतते तेअनादिसांतवीजांजागो तथाजेनीआदिपणने अनेअंतएटने ठेहंडोपणने तेसादिसांतत्रीजांजागो वलीजेहनीआदिने पणअंतनथी तेसादिअनंतनामेचोचोचांगोजाणवो.

हवेएचारजांजागठड्यमांफलावीदेखाहेते जीवड्यमां ज्ञानादिकगुणतेअनादिअनंतते नित्यते अनेनव्यजीवनंरुमेमाथेसंबंध तथा संसारीपणानीआदिनथी पणनि-६थायतेवारे अंतआव्यो तेथीएअनादिसांतजांजागोते अनेवेवता तथा नारकीप्रमुखनाचवकरवाते सादिसांतजांजागोते अने जेजीवकर्मखपावी मोहूगया तेनी सि-६पणेआदिने अने पाठोसंसारमां कोऽकाळेंआववुनथी माटेअंतनथी तेथीएसादिअनंतजांजागोते एजीवड्यमांचोचंगीकही जीवड्यनाचारगुणअनादिअनंतते जीवनेकर्मसाथंतंयोगतेअनादिसातते कर्मकेवारेपणकर्मवूटेते.

हवेधर्मास्तिकायमाचारगुण तथाखंधपणो ते अनादिअनंतते अने अनादिसातजांजागोनथी तथा १ देश २ प्रदेश ३ अगुरुलघु एसादिसांतजांजागोते तथासि-६नाजीवमां धर्मास्तिकायनाजेप्रदेशरह्यांते तेप्रदेशआश्रयीने सादिअनंतजांजागोते एवीजरीतें अथर्मास्तिकायमापण चांचंगीजाणवी अनेआकागड्यमा गुणतथाखंधअनादिअनंतते वीजांजागोनथी अने १ देश २ प्रदेश तथा ३ अगुरुलघुसादिसांतते तथासि-६नाजीवनीसाथे संबंधतेसादिअनंतते.

पुज्जड्यमांगुणअनादिअनंतते जीवपुज्जनोसंबंध अचवने अनादिअनंतते नव्यजीवनेअनादिसांतते पुज्जनारखंधसर्वसादिसांतते जेखंधवांथ्यातेस्थितिप्रमाणे रहीखिरेते वलीनवावंधायते माटेमादिअनंतजागोपुज्जलमांनथी

कालड्यमां गुणचारअनादिअनंतते पर्यायमां अतीतकालअनादिसांतते अनेवर्त्तमानकालसादिसांतते अनागतकालसादिअनंतते एकालनुंस्वरूपते सर्वउपचारथी ते एरीतकालड्यमां चोचंगीकही.

हवे ड्यंहेत्रकालतथा जावमांचांचंगीकहेते जीवड्यमां स्वड्यथीज्ञानादिकगुणते अनादिअनंतते स्वखेत्रेंजीवनाप्रदेशअसंख्याताते तेसादिसांतते ततो६र्चनापणे फिरते तेमाटे अथवा अथवाहनामाटेसादिसांतते पणठतिपणेतो अनादिअनंतते स्वकालअगुरुलघुनेगुणे अनादिअनंतते अनेअगुरुलघुगुणो उपजवो तथाविणशवोतेसादिसांतते तथा स्वजावगुणपर्याय तेअनादिअनंतते अनेचेदांतरेअगुरुलघुतेसादिसातते.

धर्मास्तिसारमा स्वद्वयजेचजणसहायगुण तेथनादियनतत्रे अनेस्वखेत्रसत्त्वा
 त प्रवेशजात्रप्रमाणत्रे ते अग्नाहनापणे सादिसातत्रे स्वकाजतेअगुरुजघुणुणेकरी
 अनादियनतत्रे अने उपादव्ययतेमादिमातत्रे स्वजापते चारगुणअगुरुजघुयनादि
 अतत्रे १ मय २ देश ३ प्रदेशतेअग्नाहनाप्रमाणे सादिसातत्रे एमअप्रमास्ति
 सारनापणइत्यादिचारजाजाणवा तथाआकाशास्तिसारमां स्वद्वययवगाहनादा
 नगुणतेअनादियनतत्रे अनेम्यत्रेजोकाजोकरप्रमाणअनतप्रदेशते अनादियनतत्रे
 मरानते अगुरुजघुणुणमवेथापणेअनादियनतत्रे अनेउपजवे तथाविणसवेसादि
 मानत्रे मजार ते चारगुण तथा मयअने अगुरुजघुते अनादियनतत्रे तथादेशप्रदे
 शते सादिमांतत्रे तेआकाशइष्यना वेचेदवे एकचांदराजजोरुनो मय लोकाकाश ते
 सादिमानत्रे चीनोअजोफाफाजो मय तेसादियनतत्रे

कानइष्यमा मइष्यजे नयपुराणप्रर्तनागुण तेथनादियनतत्रे स्वखेत्रसमयका
 नने सादिमांतत्रे कमेरे रनेमानसमयएत्रेतेमाटे तथा स्वकाजतेअनादियनतत्रे
 मजारतेगुणचार अनेअगुरुजघु अनादियनतत्रे अतीतकाजअनादिसांतत्रे अनेवर्ष
 मातरानसादिसांतत्रे अनागतकाज सादियनतत्रे

दुल्लनइष्यमां मइष्यते इष्यपणे जेपूणंजनधर्मतेअनादियनतत्रे अनेमखेत्रपर
 मासुते सादिमांतत्र मरानस्थिति अगुरुजघुणुणते अनादियनतत्रे अगुरुजघुनोउप
 जराणिगवोने सादिमांतत्रे मजारतेगुणचार अनादियनतत्रे वर्णादिपयांचारएट
 ने वर्ण मय मय स्वर्ग तेसादिमांतत्र एइत्यादिचारमां चीनगीरुही

इय उइष्यनामप्रथयाश्रीचानगीरुदु निदांप्रथमआकाशइष्यते तेमाअनागा
 शासनं होइइष्यनयी अनेनाफाफाजमां उइष्यते निरांजोफाकाशइष्य तथागीरु
 मांस्तिफापइष्य अनेत्रीवृथमांस्तिफाप्रइष्य ते अनादियनतसप्ररीत्रे जेनांफाफा
 नमांस्तिप्रदेशमा उमइष्यनयाअप्रमइष्यनोणने इप्रदेशगहोने तेपण सिगारे विठडोने
 ही माटेअनादियनतसप्ररीत्र आकाशप्रप्रनासमरे अनेजीरइष्यनोअनादियनतम
 इउअनेमसारीचीरुममहित तथा नासनाप्रदेशनोमादिमानमयंत्रे ज्ञानंमिद
 वेदनं मिद वीरोनो आकाशप्रदेशमायेमादियनतमवंत्रे लोकाकाशअनेदुल्लनइष्य
 नाअनदियनतसप्ररे आकाशप्रदेशनीमाय दुल्लनपरमाणुनो मास्तिमांतमप्ररेएम
 आकाशइष्यनीप्रथमस्तिफाय तथाअप्रमांस्तिफापनापण सर्वसप्रजाणगो जीव
 अनेदुल्लनतसप्रमां अनेन्यवीवनेदुल्लननोअनादियनतसप्ररे केमके अनेअन्यनी
 यनइष्ये सिगारे स्वपुननीमाटे अने नथ्यवीवनेकमेनुनागमुअनादिराननात्रे पणते

विद्यारेकतदो माटेनयजीरनेपुञ्जसंबंधयनादिनांतरे तथानिश्चैनयस्त्रीतुडव्यस्य
 नावपरिणामपरिणम्याते तेषपरिणामीपणोमद्राजावतोते तंमाटेयनादिअनंतते अने
 जीवनथापुञ्जवेदुडव्यमिज्जिगंबंधनावपामेते तंमपरिणामीपणोते तंमपरिणामि
 पणोअनयजीवनयनादिअनंतते अनेनयजीरनेअनादिनांतरे अनेपुञ्जनांपरिणा
 मीपणो तेसत्तायेअनादिअनंतते अनेपुञ्जनांमिलयो चिठठयोतंसादिनांतरे एटले
 जीवड्यपुञ्जतापेमिल्योगक्रियते अनेपुञ्जकर्मधीरहित धाय तेवारजीवड्यव्य
 क्रियते अनेपुञ्जड्यसदासक्रियते.

हवेएकअनेवपदुथी निश्चेद्वानकहेवाने नचकेहेते सर्वड्यमांअनेकसजायते तेए
 कवचनधीराजायनद्री माटेमादोमादनयरागीसंक्षुपपणकहेते तिहांमूलनयनायेजे
 दते एकड्यार्थिक वीजोपर्यायार्थिक तेमांत्पादव्यवपर्यायगोणपणे अनेप्रधानपणे
 ड्यनोगुणसत्तानेग्रहेतेड्यार्थिकनयकहिये तेहनादशजेदते १ सर्वड्यनित्यते तेनित्य
 ड्यार्थिक २ अगुस्त्वेषु अनेगेत्रनीअपेदानकरे मूलगुणने पिंपपणोग्रहे तेएकड्यार्
 थिक ३ दानादिकगुणोसर्वजीव एकररिखाते माटेसर्वनेएकजीवकहे स्वड्यार्थिकनेग्र
 हे तेसत् ड्यार्थिक जेमसत्तजक्षणंड्यं ४ ड्यमांकेहेवायोग्यगुण अंगीकारकरे ते
 यक्तव्यड्यार्थिक ५ आत्मानेयज्ञानीकहेवु तेअगु-६ड्यार्थिक ६ सर्वड्यगुणपर्याय
 सहितते एमकेहेवुं तेअनवयड्यार्थिक ७ सर्वजीवड्यनीमूलसत्ताएकतेतेपरमड्यार्
 थिकनय ८ सर्वजीवना आठप्रवेशनिर्मलते तेगु-६ड्यार्थिकनय ९ सर्व जीवनाअसं
 ख्यातप्रवेश एकररिखाते तेसत्ताड्यार्थिकनय १० गुणगुणीड्यतेएकते तेपरम
 जावग्राहकड्यार्थिकजेमअत्माज्ञानरूपतेड्यार्थिकएड्यार्थिकनयनादशजेदकह्या.

हवे पर्यायार्थिकनयनाठजेदकहेते जेपर्यायनेग्रहेतेपर्यायार्थिकनयकहियेतेनाठजे
 दते १ ड्यपर्यायतेजीवनेनयपणुं तथासि-६पणुंकेहेवुं २ ड्यव्यंजनपर्याय तेड
 व्यनुंप्रवेशमान ३ गुणपर्यायजेएकगुणधीअनेकताथाय जेमधर्माधर्मादिड्य पोताना
 चक्षणसहकारादिगुणधी अनेकजीवतथापुञ्जने सहायकरे ४ गुणव्यंजनपर्यायजे
 एकगुणनायणाजेदते ५ स्वजावपर्यायतेअगुरुलघुपर्यायधीजाणवुं एपांचपर्यायसर्व
 ड्यमांते अनेरठोविचावपर्यायतेजीवपुञ्जएवेड्यमांते तिहांजीवजेचारगतिना न
 वानवाचनकरे तेजीवमांविचावपर्याय तथापुञ्जमां संबंधपणुंतेविचावपर्यायजाणवो.

हवेपर्यायनावीजाठजेदकेहेते १ अनादिनित्यपर्याय तेजेमपुञ्जड्यनोमेरुप्रमुख
 २ सादिनित्यपर्यायतेजीवड्यनोसि-६पणुं ३ अनित्यपर्यायतेसमयसमयमांड्यवपजे

विप्राग्नेः ४ अथ ६ अथ नित्यपर्यायते जन्ममरणथायते तेषो करीकेषु पञ्चपात्रिपर्यायतेक
 मंसत्रध ६ अथ ६ पर्यायजे मूलपर्यायसर्व ६ व्यना एकसरिखाते एपर्यायार्थकनुस्वरूपकस्य
 ह्येसातनयकहेते १ नैगम २ सग्रह ३ व्यवहार ४ क्रतुसूत्र ५ शब्द ६ सम
 निरूढ ७ एवचूत एसातनयनानामजाणवा तेमा पहेलो नैगमनयकहेते नथी एकग
 मांते नैगमरुहिये गुणनो एकशशउपनो होयतो नैगमनयकहिये दृष्टात जेमको इकमनु
 प्यने पायजीनायनो मनथयो तेगारेंजगलमा लाकडुलेवाचाव्यो रस्तामाको इकम
 नुयमया तेषो पुत्रघुतुस्यांजायते तेवारें तेषोकस्य जे पायलीलेवाजाउहुं तेपायनी
 तारजीरडीनथी पणमनमाचितवी तेथइएमगण्यु तेमनैगमनय सर्वजीवनेसिद्धस
 मानरुहे केमके सर्वजीवनायारुरुचक्रप्रदेशनिर्मलसिद्धरुपते तेथी एकयज्ञोसिद्धते ते
 माटे सिद्धमानसर्वजीवकह्या तेनैगमनयनात्रणजेदते १ अतीतनैगम २ अनाग
 तनैगम ३ वर्तमाननैगम एनैगमनयकह्यो

ह्येसामग्रहनयकहेते सत्ताग्रहेतेसग्रह जे एकनामजीगथी सर्वगुणपर्यायपरिवारस
 हितप्रारें तेसग्रहनयजाणगे तेनोदृष्टांत जेमको इकमनुप्य प्रजाते दातणकरवानेथ्ये
 पातानापरनाप्रारणोपेनी चाकरपुरुषनेकह्युजेदातणजइथावो तेवारेंतेचाकरमनुप्य
 पाणीतुं तोटो तयारुमानप्रनेदातण एमसर्वजीवजलइथाव्यो ह्येज्ञोवेतो एकदातण ना
 मनइनेमगाप्युरतु पणमर्नोमग्रहकरीचाकरलेइथाव्यो तेमज इव्यएवुनामकस्य तो
 इथनागुणपर्यायसर्वथाया एमग्रहनयनावेजेदते एकजे इव्यपणोसामान्यपणो जोज
 तापीर तयाथ नीरइथनो जेदपडधोनही तेपेहेलोसामान्यसग्रह तथाजीवोविज्ञोपता
 नेयगोमाररंते नेजीरइथ एमरुह्युता अजीरसर्पट्या तेविज्ञोपसग्रह

ह्ये व्यग्रहानयकहेते जेमाग्रहपरदेरिनेजेदनीपेहेचणकरे अनेजेवाहेरदेखाता
 गुणनेज माने पण अतरगमनानमाने एटलेएनयमां आचारक्रियामुख्यते अतरगप
 रिणामनोउपयोगनथी हेमरे नैगमतयामग्रहनयतेज्ञानरूपयाननापरिणामरिना
 अरुनपामनायाहीते तेमइलांरणीमुग्यते तेव्यवहारनयपणे जीवनी व्यवस्थाअ
 नेरप्रकारें निहा नैगम तयामग्रहनयकरी सर्वजीवसत्ताय एकरुपते पणव्यय
 हाननपधीवीरना पेजेदते एमिद्ध बीनाममारी तेरजीममारी जीवनापेजेदते
 एकरुपयोगीर्वदमा गुणताणावाना नयाजीवासयोगी तेसयागीनापेजेद एकरुप
 जी बीनोउग्रहय उग्रहयनावेजेद एरु श्रीणमोही वारमागुणतापेवर्नता मादनी
 दरुमंरसायते बीचाउपनानमोद तेउपगतमोदनापनी वेजेद एरुअरुपायी ६
 एकरुपताणावावीर बीनामरुपाड तेमरुपायीनावेजेदते एकरुअरुपायीदनामा

गुणताणानाजीव बीजावादरकपायी तेवादरकपायीनावलीवेचेदळे एकश्रेणीप्रतिपन्न बीजाश्रेणीरहित तेश्रेणीरहितनावेचेद एकप्रमादी बीजाप्रमादी तेप्रमादीनावे चेद एकसर्वविरति बीजादेवविरति देशविरतिनावेचेद एकव्रतिपरिणामि बीजोच्च व्रतिपरिणामि अत्रतिनावेचेद एकअत्रतिसमकेति बीजाअत्रतिमिथ्यात्वी तेमिथ्यात्वी नावेचेद एकनव्य बीजाअनव्य तेनव्यनावेचेद एकयथीचेदी बीजायथीअचेदी एवीरीतंजेजीव जेवोदेखाय तेनेतेवोमाने एव्यवहारनयठे एमजपुज्जनाचेदकरवा तेकहेठे पुज्जद्व्यनावेचेदळे एकपरमाणु बीजोखंथ खंथनावेचेद एकजीवनेलागा तेजीवसहित बीजाजीवरहित ते घडोप्रमुखअजीवनोखंथ हवेजीवसहितखंथना वेचे दळे एकसुद्धखंथ बीजोवादरखंथ.

इहां वर्गणानांविचारलखीयेतेंयें तिहां पुज्जनीवर्गणाआठे १ उदारिकवर्गणा २ वैक्रियवर्गणा ३ आहारकवर्गणा ४ तेजसवर्गणा ५ नापावर्गणा ६ उसासवर्ग णा ७ मनोवर्गणा ८ कामेणवर्गणा एआठवर्गणानानामकह्या वेपरमाणुजेलाथाय इअणुकखंथकहेवाय त्रणपरमाणुजेलाथाय तेवारे त्रयणुकखंथथाय एमसंख्याता परमाणुमिले संख्याताणुकखंथथाय तेमजअसंख्यातें असंख्याताणुकखंथथाय त याअनंततापरमाणुमिले अनंतताणुकखंथथाय एखंथतेसर्वजीवने अग्रहणयोग्यठे अने जेवारें अन्नव्ययी अनंतगुणअधिकपरमाणुजेलाथाय तेवारें उदारिकशरीरने लेवा योग्यवर्गणाथाय.

एमजउदारिकयी अनंतगुणा अधिकवर्गणामां दलजेलाथाय तेवारेंवैक्रियवर्गणा थाय वली वैक्रिययकीअनंतगुणापरमाणुमिले तेवारेंआहारकवर्गणाथाय एमसर्ववर्ग णानाएकेकयी अनंतगुणाअधिकपरमाणुमिले तेवारेंतेवर्गणाथाय एटलेपेहेजीवी बीजीवर्गणा बीजीयीत्रीजी एमसातमीमनोवर्गणायी आठमीकामेणवर्गणामांअनंत गुणपरमाणुअधिकठे इहां १ उदागिक २ वैक्रिय ३ आहारक ४ तेजस एचारवर्ग णावादरठे तेमांपाचवर्ण वेगंथ पांचरत्न आठस्पर्श एवीनगुणठे तथा १ नापा २ उसास ३ मन ४ कामेण एचारवर्गणामुद्धठे एमांपांचवर्ण वेगंथ पांचरत्न ४ स्पर्श एतोलगुणठे अनेएकपरमाणुमा एकवर्ण एकरगंथ एकरत्न वेस्पर्श एपांचगु णठे एमपुज्जखंथनाअनेकजेदळे.

एव्यवहारनयनाठेदळे १ शुद्धव्यवहार तेआगजागुणताणानो ठोडवो अनेकपर नागुणताणानो ग्रहणकरवुं अथवाज्ञानदर्शनचारित्रिगुणते निश्चैनयएकर पठे पणते शिष्यनेसमजाववाने जूदाजुदाजेदकहेवा तेशुद्धव्यवहारठे २ जीवमां अज्ञानरागदेष

लागाठे तेअशुद्धपणोठे माटेअशुद्धव्यवहार ३ जे पुण्यनीक्रियाकरवी तेअशुद्धव्यवहार ४ जेयकीजीवपापरूपअशुद्धकर्मकरेतेअशुद्धव्यवहार ५ धन घर कुटुंब प्रत्यक्ष सर्वथापणायी जूदाजूदाठे पणजीवेअज्ञानपणे थापणाकरीजाएथाठे तेउपचरितव्यवहार ६ शरीरादिकपरवस्तुयद्यपिजीवधीजूदीठे तोपणपरिणामिकनाव लोलीपणेएकठा मिजीरहाठे तेनेजीवथापणाकरीजाएठेठे अशुद्धचरित व्यवहारजाणवो एव्यवहारनयकह्यो

हेरुजुमूत्रनयनो विचारकहेठे जेअतीतकालअनेअनागतकालनीअपेक्षानकरे पण उत्तमानकाळें जेवस्तुजेवागुणोपरिणामे वचेंतेवस्तुने तेवेजपरिणामेमाने माटे एनय परिणामग्राहीठे जेमकोइरुजीवगृहस्थठे पण अतरंग साधुसमानपरिणामठे तोते जीवनेसाधुरुहे अनेकोइरुजीव साधुनेवेपेठे पणमननापरिणाम विषयानिजापसहि तठे तोतेजीव अत्रतीजठे एमरुजुमूत्रनोमानवोठे तेरुजुसूत्रनावेजेदठे एकसूक्ष्मरुजुमूत्रते एमरुहेजे सदाकालसर्वमनुमां एकवर्त्तमानसमयवर्त्ते एटले जे जीवगया फार्म अज्ञानीइतो अनेअनागतकाळें अज्ञानीचावेअज्ञानीथरो एमवेहुकालनीअपेक्षा नकरे पणएकवर्त्तमानसमये जेजेवोतेनेतेयोकरहे तेसूक्ष्मरुजुसूत्रकहियें अनेमहोटा घाह्यपरिणामग्रहे तेस्यूलरुजुसूत्र नयजाणवो एटलेरुजुसूत्रनयकह्यो

ह्वेशब्दनयकहेठे जेवस्तुगुणवत अथयानिर्गुण तेवस्तुनेनामकहीवोलावियें जे जाणवर्गणायी शब्दपणे रचनगाचरथाय तेशब्दनयजेकारणोअरूपीइव्यवचनधीग्रहा जापनही पणरचनधीरहेगतेशब्दनयकहियें इहाजेशब्दोअर्थहोय तेपणोजे वस्तु मांवलुपणोपामियें तेगारतेगस्तुशब्दनयकहियें जेमघटनीचेष्टानेकरतोहोयतेघट एशब्दनयमां व्याकरणधीनीपना अनेवीजापणसर्वशब्दजीवा तेशब्दनयनाचारजेदठे १ नाम २ स्थापना ३ इत्य ४ जाय अने चारनिर्हेपानापणएद्विजनामठे

१ पहेनोनामनिर्हेपो ते आकार तथा गुणरहितवस्तुने नामकरीवोनाववो जेम एरुजारहीनो कटकाजेठे काइरु तेदनेजीवगुणनामकह्या तेनामजीवजाणवु जेम राजीशरीने सापनीमुदियेंररीशवदणे तेदनेसापनीहिमाजागे एनामसर्पयया एवी जरीने नाम तय अथयानामनिर्हे जेमउटप्रसुयने सिद्धवड एमरुहीवाजावेठे तेनामनिर्हेपोकहियें एमूत्रसागेंठे

२ स्थापनानिर्हेपोकहेठे जेमोइरुगमनुमां काइरुवस्तुनोआकारवेरीने तेदनेतेवस्तुकहे तेमविशाम अथयानाष्टपाणनीमनि तेनेयोडाशायीनोआकारने तातेघाटा हापिकहेवाप तेस्थापनाजाणवी एस्थापनानिर्हेपो नामनिर्हेपसहितहोय जेमस्या

पनादिद्विजिनप्रतिमाप्रसूय तेनज्ञावस्थापनापणद्रोप अनेत्रसज्ञावस्थापनापण
 होय अत्रिजिनप्रतिमाते नंदीश्वर द्वीपप्रसूयनेविष अनेजेइहानीजिनप्रतिमाते रु
 त्रिस तेनवस्थापनाजाणवी जेम चित्रामनीन्त्रीजिहामामीहाय निहानाधुरहेनही
 कारणके स्थापनान्त्रीते तेन्त्रीनुवजाणवी नेमजजिनप्रतिमा जिनगमानजाणवी इहां
 कोइक अटानीजीवकहेते जे स्थापनामांज्ञानादिगुणनथी तेथी स्थापनानेमानवी
 पूजवीनही तेनेउत्तरकहेते केस्थापनारूपन्त्रीमां न्त्रीपणानागुणनथी तोपणनेविका
 रनुंकारणथायते तेमज जिनप्रतिमापणयाननुंकारणते अनेजेएमपुत्रेकें हिंसाया
 पत्रे अनेजगवतेतांदयाने धर्मरुह्योते तेहनेएमकहेतुंजे परदेशीराजाकेंसीगुस्ते वांढ
 वानेअथैवीजेटीवमे महांटायांमंवरथीआच्यो तेवंदनामांहिनायवी पणलानकारण
 गणतात्रोटोनथयो वीजोमहिनायजीपेंठमित्रप्रतिबंधवाने पुतजीतोदृष्टांतकरुह्यो ते
 हिंसातांयणीथयी पणतेलाननाकारणमांगणीते एमजावद्युइहोप तिहांहिंसाजागती
 नथी अथवा कोइकएमकहेते जे अमेत्यापणोस्थानकेवेगानमांनुणंकहिसुं अमनेजा
 नयासतेग्वरो पणजगवतीसूत्रमा जगवानेतेवंदनानेअधिकारें तांतिहाजस्वदनाक
 रवानुंफलमहांउंकरुह्ये नयानिहेपानेअधिकारें एमकह्युजे जावनिहेपोएकजोथाय
 नही पण नामस्थापना तथाइव्य एत्रणभित्ताजावनिहेपोथाय माटेस्थापनाअवश्य
 मानवी ह्वेजेस्थापनानेमाने तेनेकहियें जे चित्रामनीमूर्त्तिनेहिंसानापरिणामथीफा
 डे तेहनेहिंसाजागते तेमज जिनवरनाथ्याने जिनप्रतिमा पूजतांज्ञाथायते एमयुक्ति
 कतां तथाआगमनीसांगेपणजिनप्रतिमानेजिनसमानमानेतेआराधक अनेजेजिनप्र
 तिमानेनमाने तेणेस्थापनानिहेपोउथाप्यो अनेस्थापनाउथापीतो इव्यतथाजावनि
 हेपो थापनाविनाथायनही माटेइव्यतथाजावपणउथाप्यो एमत्रणनिहेपाउथाप्या
 तेवारेंसिद्धांतउथाप्याज माटेजेजिनप्रतिमानेनहीमाने तेविराधकजाणवोतेस्थापना
 इतर अनेयावत्कथिक एवेचेदेंते.

३ इव्यनिहेपोकहेते जेनांनमपणहोय तथा आकारथापनागुणपणहोय अने
 लक्षणहोय पणआत्मांपयोगनमिजे तेइव्यनिहेपोजाणयो एटलेअटानीजीव तेजी
 वस्वरूपनाउपयोगविनाइव्यजीवते अणुवउगोदवं इतिअनुयोगक्षरवचनात् वलीक
 ह्युते जेंसिद्धांतवांचतापुठता पदअक्षरमात्राद्युइअर्थकरते अनेयुरुमुखेतइहेते ते
 पणद्युदनिश्चें पोतानीसत्ताउंजखाविना सर्वइव्यनिहेपोमाते जेनाविनाइव्यपणो
 वे ते पुण्यबंधनुंकारणते पणमोहनुंकारणनथी एटलेजेकरणीरूप कष्टतपस्याकरते
 अनेजीवअजीवपदार्थनी सत्ताउंजखीनथी तेने जगवतीसूत्रमां अत्रती तथाअपच्च

खाणीकह्योते तथाजेएकजीवाह्यकरणीकरेते अनेपोतेसाधुकहेयायते ते मृपावादी
 ते एमउत्तराध्ययनसूत्रमांकसुते नमुणीरत्नरासेण एवचनें नाणेणयमुणीहोइ ॥ ए
 वचनथी जेज्ञानवानतेमुनीते अनेजेअज्ञानीतेमिथ्यात्वीते तथाकोडक गणितानुयोग
 ना नरकदेवतानाबोल अथवा यतिश्रावकनो आचारजाणीनेकहेजे अमेज्ञानीरिये ते
 पणज्ञानीनथी पणजेइव्यगुणपर्यायजाणे तेने ज्ञानीकहिये श्रीउत्तराध्ययने मोद
 मार्गकह्योते गाथा एयपचविहणाना द्वाणयगुणाणय ॥ पङ्कगणयसवेनि ना
 एनाणीहिदसिय ॥ १ ॥ माटे वस्तुसत्ताजाएषाविना ज्ञानीसमजवुनही अनेनवतखउ
 लखेतेसमकेति अनेएहवाज्ञानदर्शनविना जेरुहेकेअमेचारित्रिआठयें तेपणमृपावा
 दीते कारणके श्रीउत्तराध्ययनसूत्रमध्येकह्योते जे नाणदसणनाण नाणेणविना
 दुतिचरणगुणा ॥ एवचनते तेमाटे आज केटलाक ज्ञानहीन क्रियानोआम्वरदेखा
 डेते तेवगते तेहनोसगकरवोनही एवाह्यकरणीअचन्यजीवनेपणआरे माटेएवाह्य
 करणीऊपर राचवोनही अनेआत्मानुस्वरूपउल्ल्याविना सामायक पडिकमणा पत्र
 खाणकरवाते सर्वइव्यनिक्षेपामा पुण्याश्रयते पणसवरनथी श्रीनगवतीसूत्रमध्येकसु
 ते आयाखलुसामाश्य ॥ एथालावाथीजाणजो तथाजीवस्वरूपजाएषाविना तपत
 यमपुण्यप्रकृति तेदेवतानाचवनुकारणते पुव्वतवेणपुव्वसयमेणदेवलोएउववक्कतिनो
 चेषणआयत्ताजावचचव्याए एथालावोनगवतीमाकह्योते तथाजेक्रियालोपी आ
 चारहीनते अनेज्ञानहीनते मात्रगह्वनीजाजे सिद्धातनणोवाचेते व्रतपञ्चखाणकरेते
 तेपणइव्यनिक्षेपोजाणवो एम श्रीअनुयोगदारमाकह्योते इमेसमणगुणमुक्क यो
 गीठकायनिरणुकपा ॥ हयाइवइदामा ॥ गयाइवनिरकुता ॥ घनामत्तानुष्पोछा ॥ पडु
 रयाठरणाजिणाण ॥ आणाएसठदा ॥ विहरिकणउन्नउंजालआवस्तगस्तउवधति
 तं ॥ लोउत्तरियदद्वावस्तय ॥ अर्थ ॥ जेनेठकायनीदयानथी घोडानीपेरेउन्मदते हा
 थीनीपेरेनिरकुशते पोतानाशरीरनेधोवता मसजता उजलेकपडेशिणगारकरी गह
 नाममूलनचावेमाचता स्वेहाचारी वीतरागनीआज्ञानाजता जेतपक्रियाकरेते तेपण
 इव्यनिक्षेपामांते अथवाज्योतिपर्वद्यककरेते अनेपोताने आचार्य उपाध्यायकेवरा
 वीने लोकपात्रोंमहिमाकरेते तेपत्रीवखोटारूपयाजेवाते घणाचवनमसे माटेअवद
 निकते एसाखउत्तराध्ययनमध्ये अनाथीमुनीना अध्ययनथकीजाणवी अनेसूत्रनाअ
 र्थगुरुमुखेसिख्याविना तथानयप्रमाणाजाएषाविना निश्चेआत्मानुस्वरूप उंजल्याविना
 नियुक्तिविनाउपदेशआपेते तेपोतेतोससारमावुमाते पणजे तेमनीपासेतेसेते तेमनेप
 ण ससारमावुमावेते एमप्रश्रव्याकरणसूत्र तथा अनुयोगदारसूत्रमाकसुते अङ्कउचे

उपयोगजोश्ये तेवोउपयोगनंहोय तेइव्यसाधु जेनावसवरमोदनोसाधकथइ जाव साधुनीकरणीकरे तेनावनिकेपेसाधुकहिये

कोइरुनोअरिहतनामठे तेनामअरिहत अनेअरिहंतनीप्रतिमाते थापनाअरिहत जेटलासुब्रीठअस्यअचस्थाते इव्यअरिहत अनेकेवलज्ञानपाम्यापठे लोकालोकनो जावजाणेदेखे तेनावअरिहत एमसिद्धमांपर्णकहेवो

कोइजीवनोज्ञानएहवोनाम अथवाचारेंअजीवनोनाम तेनामज्ञान तथाजेज्ञानपु स्तमांलव्युंठे तेस्थापनाज्ञान जेउपयोगविनासिद्धांतनोअणवो अथवाअन्यमतिना सर्वशास्त्रजणया तथाइशरीरादिकतेसर्वइव्यज्ञान जेनयतत्वनोजाणवो तेनावज्ञान

तथाकोइरुनोतपएहवोनाम ते नामतप तथापुस्तकमां तपनीविधीनुलखन ते थापनातप अने पुण्यरूपमासखमणादिककरवोतेइव्यतप जेपरवस्तुऊपरत्यागनोपरि णामते जावतप एमसवरादिकसर्वमाचारचारनिकेपाजाणया तथाश्रीअनुयोग धारम थ्येकह्योठे यत्त जग्यजजाणिङ्गा निस्केवनिस्किवेनिरवसेस ॥ जग्यवियनजाणि ङ्गा चोक्कयनिरकवेतइ ॥१॥ एचारनिकेपाकह्या एटलेशब्दनयकह्यो

हवे ठपोसमनिरूढनयकहेठे जेवस्तुनाकेटलाकगुणप्रगट्याठे अनेकेटलाकगुण प्रगट्यानथी पणअवश्यप्रगट्यो एहवीवस्तुनेवस्तुकहे तेवस्तुनानामांतरएककरीजाणे जेम जीव चेतन तथाआत्मा एहनोएकअर्थकहे ते समनिरूढनयकहिये एनये एकअशठंठीवस्तुनेपूरेपूरीरस्तुकहे जेमतेरमागुणवाणेकेवलीहोय तेहनेसिद्धकहे ए नयनाचेदबिलकुजनयी एसमनिरूढनयकह्यो

हवेएवचूतनयकहेठे जेवस्तुपोतानेगुणोसपूर्णठे अनेपोतानीक्रियाकरेठे तेने ते वस्तुकहीबोलावे जेममोदस्थानके जेजीवपहोतो तेने सिद्धकहे जेमपाणीधीनरेलो स्त्रीनामाथाऊपरआवतो जलधरणक्रियाकरतो तेने धडोकहेएवचूतनयकह्यो

हवेसातनयनाट्ट्यात श्रीअनुयोग धारसूत्रथी लखियेंठें जेमकोइकपुरुपेकोइकवी जापुरुपनेपुठ्यु जेतमेकिहावसोठो तेवारेंतेपुरुपेकह्यु दुलोकमायसुठु तेवारेंअथुइ नैगमवालेपुठ्यु जेजोरुनात्रणचेदठे १ अथोलोक २ त्रिगोलोक ३ उर्ध्वलोक तेमांतु किहारहेठे तेवारेंथुइनैगमकह्युजे त्रिगोलोकमारहुठु वलीपुठ्युजे त्रिगोलोकमाथस ख्यातादीपसमुडठे तेमांतुकेहादीपमारहेठे तेवारें विद्युइनैगमकह्युजे जहुदीपमां रहुठु तेजहुदीपमावेत्रघणाठे तेमांतुख्याखेत्रमारहेठे तेवारेंअतिथुइनैगमबोळो जे भरतहेत्रमारहुठु तेनरतखेत्रनाठसडठे तेमांहेलाकिहांखममारहेठे तेवारेंकह्यु

जेमध्यखंडमारहुंतुं एमक्रमेपूठता ठेलेकहुंजेआपणावेगमारहुंतुं तेवारेंफरीपुठयुंजे
देशमांतोनगरग्रामवणाठे तोतुंकिहारेहेते तेवारेंकहुंजे हुंअमुकगाममारहुंतुं तेगा
ममांबलीअमुकपाडो तयाअमुकवरवताव्यो तिहांसुथीनिगमनयजाणवो.

अनेसंग्रहनयवालोवोव्योजे मारापोतानागरीरमां वसुंतुं तयाव्यवहारनयवालो
वोव्योजे संथारेवेगोतुंतेटलाजविठानामारहुंतुं अनेरुजूसूत्रनयवालेकहुंजे माराअ्या
त्माना अतंख्याताप्रदेशमारहुंतुं वलीगव्दनयकहेजे मारास्वभावमारहुंतुं तेमजसम
निरूढनयकहेजे हुंमारागुणमारहुंतुं अने एवंचूतनयवादीकहेजे ज्ञानदर्शनगुणमां
वसुंतुं एटप्रांतकह्यो तेमसर्ववस्तुमांकहेतुं

तथाकोइके प्रदेशमात्रखेत्रअंगीकारकरी पुठयुंजे एप्रदेशकिहाड्यनोठे तेवारेंनै
गमनयवांव्योजेठएड्यनोप्रदेशठे केमके एकआकाशप्रदेशमथ्येठड्यनेलाठे तेवारें
संग्रहनयवोव्यो जे कालड्यतोअप्रदेशीठे तेमाटे सर्वलोकमां एकसमयसरिखोठे
पण ते एक आकाशड्यनाप्रदेशमां जूढोनथी माटे कालविनापांचड्यनो प्रदेश
ठे तेवारेंव्यवहारनयवोव्योके जेड्यमुखवेखायठे तेह्नोप्रदेशठे तेवारेंरुजूसूत्रनय
वोव्योके जेड्यनोउपयोगदेइपुठियें तेड्यनोप्रदेशठे जोधर्मास्तिकायनोउपयोगदेइ
पुठियें तोधर्मास्तिकायनोप्रदेशठे जोअधर्मास्तिकायनोउपयोगदेइपुठियें तोअधर्मास्ति
कायनोप्रदेशठे तेवारेंगव्दनयवोव्योके जे ड्यनोनामलइपुठियें तेड्यनोप्रदेशठे हवे
समनिरूढनयवोव्योजे एकआकाशप्रदेशमथ्येधर्मास्तिकायनोएकप्रदेशठे अधर्मास्तिका
यनोएकप्रदेशठे अनेजीवनाअनंताप्रदेशठे पुज्जलनापणअनंताप्रदेशठे तेवारेंएवंचू
तनयवोव्यो के प्रदेशनेजेड्यनी क्रियागुणपर्यायअंगीकारकरी देखियें तेसमयते प्रदेश
तेड्यनोगणियें एप्रदेशमांसातनयकह्या.

हवेजीवमां सातनयकहेते प्रयमनैगमनय निमते जेगुणपर्यायवंत शरीरसहित
तेजीव एटलेशरीरमांजेवीजा पुज्ज तयाधर्मास्तिकायादिकड्यठे तेसर्वजीवमांजग
एथा तेवारेंसंग्रहनयवोव्यो जेअसंख्यातप्रदेशी तेजीव एटलेएकआकाशना प्रदेशटल्या
वीजासर्वड्यएमांगणाणा तेवारेंव्यवहारनयवोव्यो जेविप्रयलेयी कामवातसंचारे ते
जीव इहांधर्मास्ति अधर्मास्तिकाय आकाश तथावीजापुंज्जलसर्वटल्या पणपांचंडी त
था मन अनेलेइया एपुंज्जठे तेजीवमांगणाणा कारणके विपयादिकतोइडियोलेते ते
जीवथीन्याराठेपणइहांव्यवहारनयमते जीवनेजाळीथाठे तेवारें रुजूसूत्रनयवोव्यो
जेउपयोगवंततेजीव इहांइडियादिकसर्वटल्या पणअज्ञान तथा ज्ञाननाचेदटल्या

नही हवेशब्दनयबोव्यो जे नामजीव स्थापनाजीव इव्यजीव जावजीव इहांजीवमां गुणनिर्गुणनोचेदपडचोनही तेवारे समनिरूढनयबोव्यो जे ज्ञानादिगुणवततेजीव तेवारे मतिज्ञान श्रुतज्ञान इत्यादिकसाधकअवस्थानागुण तेसर्वजीवस्वरूपमां आषा हवेएवचूतनयबोव्यो जे अनतज्ञान अनतदर्शन अनतचारित्र शुद्धसत्तावत तेजीव एनयेजेसिद्धअवस्थामा गुणहता तेजग्रह्या एसातनयेजीवइव्यकह्यो

हवेसातनयेधर्मकहेठे नैगमनयबोव्योजे सर्वधर्मठे केमके सर्वप्राणीधर्मनेचा हेठे एनयअशरूपधर्मने धर्मएहवुनामकहे हवेशब्दनयबोव्यो जे वडेरायेआदखो तेधर्म एणेअनाचारठोड्यो पणकुजाचारनेधर्मकह्यु व्यवहारनयबोव्योजे सुख तुंकारणतेधर्म एणे पुण्यकरणीनेधर्मकरीमान्यो ऋञ्जसूत्रनयमते जेउपयोगसहित वैरागरूपपरिणामते धर्मकहिये एनयमा यथाप्रवृत्तिकरणनापरिणामप्रमुखसर्वधर्ममागएषा तेमिथ्यात्वीनेपणहोय हवेशब्दनयबोव्यो जे धर्मनुमूलसमकितठे माटेसमकिततेजधर्म तेवारेंसमनिरूढनयबोव्यो जे जीव अजीव नवतत्व तथाठइव्यनेउजखीने जीवसत्ताथावे अजीवनोत्यागकरे एहवोज्ञानदर्शन चारित्रनोशुद्धनिश्चय परिणामतेधर्म एनये साधकसिद्धनापरिणामतेधर्मपणेलीया एवचूतनयबोव्यो जे शुद्ध ध्यान रूपातीतनापरिणाम रूपकश्रेणीकर्मक्षयनाकारणतेधर्म जेजीवनोमूलस्वभाव तेवस्तुधर्म जेमोहूरूपकार्यनेकरे तेधर्म एसातेनयें धर्मकह्यो

हवे सातनयें सिद्धपणोकहेठे नैगमनयनीमतेसर्वजीवसिद्धठे केमके सर्वजीवना आठरुचकप्रदेश सिद्धसमाननिर्मलठे माटे सग्रहनयकहेजे सर्वजीवनीसत्ता सिद्धसमानठे एणेपर्यायार्थिकनयेंकरी कर्मसहितअवस्थातेटालीने इव्यार्थिकनयेंकरी अवस्थाअगीकारकरी तेवारेंव्यवहारनयबोव्यो जे विद्या लब्धिप्रमुखगुणेकरी सिद्धयतेसिद्ध एनयेवाह्यतप्रमुख अगीकारकखा हवेऋञ्जसूत्रनयबोव्यो के जेणे पोतानाआत्मानीसिद्धपणानी सत्ताउजखी अने ध्याननोउपयोगपणतेजवतें तेंसमयें तेजीवसिद्धजाणवो एनयेसमकेतिजीवसिद्धसमानठे एमकह्यु हवेशब्दनयबोव्यो जेशुद्धशुद्धध्यान परिणाम नामादिकनिक्षेपेंतेसिद्ध तेवारेसमनिरूढनयबोव्यो जे केवलज्ञान केवलदर्शन यथाख्यातचारित्र एगुणोसहित तेसिद्धजाणवा एनयें तेरमांय उदमांगुणगणाना केवजीनेसिद्धकह्याअनेएवचूतनयकहेठेकेजेना सकलकर्मक्षय या लोकनेयतेविराजमान अष्टगुणसंपन्नतेसिद्धजाणवा एरीतेसिद्धपदेंसातनयकह्या एमसातनयमिथ्यासमकेतिठे अनेजेएकनयनेगृहणकरेतेमिथ्यात्वीने एसातेनयसिद्ध तेवचनप्रमाणठे अने एसातनयमा कोइपणनपने उथापेतेनुवचनअप्रमाणठे

ह्वेप्रमाणनोविचारकहेते प्रमाणनावेचेदते एकप्रत्यक्षप्रमाण वीजुंपरोक्षप्रमाण
ए तैमां जेजीवयोतानाउपयोगयीइच्यनेजाणे तेप्रत्यक्षप्रमाणकहियें जेमकेवली ठ
इच्यप्रत्यक्षप्रमाणेजाणे नवादेखे तैमाटेकेवलज्ञानतेसर्वधीप्रत्यक्षज्ञानते अनेमनप
र्यवज्ञानतेमनोवर्गणाप्रत्यक्षजाणे तथाअवधिज्ञानतेपुत्रज्ञइच्यनेप्रत्यक्षजाणे माटे
एवेज्ञानदेशप्रत्यक्षते वीजुंअस्यज्ञानतेसर्वपरोक्षप्रमाणते.

ह्वेपरोक्षप्रमाणकहेते मतिज्ञान अनेश्रुतज्ञाननो उपयोगपरोक्षप्रमाणते केमके
जेगान्धनावलयीजाणे तेपरोक्षप्रमाणकहियें तेपरोक्षप्रमाणात्रणचेदते । अनुमा
नप्रमाण १ आगमप्रमाण ३ उपमानप्रमाण तैमां अनुमान एटले कोइक तहिना
एदेखीने जेज्ञानथाय जेम धुमाडोदेखीने अग्निनुंअनुमानथाय अनेआगमएटले शा
स्वनीसांख्यीजेवातजाणियें जेम देवलोक्तयानरक निगोदविगेरेनोविचारआगमयी
जाणियेंतें तैआगमप्रमाण अने कोइकवस्तुनोदृष्टांतआपीने वस्तुनेउजखाववी तेउ
पमानप्रमाणजाणवो एप्रमाणकह्या ह्वेसत्त्वमत्पक्षयीमतजंगीकहेते.

१ न्यातके० अनेकांतपणे सर्वअपेक्षासै जीवइच्यमां आपणोइच्य आपणेने
त्र आपणोकाळ आपणोनाच एमआपणोगुणपर्यायैजीवते तेमसर्वइच्यआपणेने
पर्यायैते तेन्यात्त्वमिनामापहेजोनांगो ययो.

२ जेजीवमां वीजापांचइच्यना १ इच्य २ खेत्र ३ काज ४ कृद नैइच्य
नागुणपर्यायजीवमानयी एटलेपरइच्यनागुणनोनास्तिपणांसर्वइच्यने
स्तिवीजोनांगोययो.

३ इच्यस्वगुणेअस्ति अनेपरगुणेनास्ति एवेजांगाग
शुद्धस्वगुणनीअस्ति तैजन्मये परगुणनीनास्तिपणं
लाते तेन्यात्त्वमिनास्तित्रीजोनांगोययो.

४ अस्ति अनेनास्ति एवहुजागा एकमम
अनंख्याताममयजागे तेयीनास्तिजांगो
गोकह्या तोअस्तिपणानाथो माटे
मांते तेनहीकेवाणो माटेमृषावादजागे
माटेवचनेत्रगोचरते एउमयम
अनंख्याताममयजागेते माटे

५ तेअवचनव्यपणो व

गोकह्यो ६ तेमजनास्तिधर्मनोपणयवक्तव्यपणोवस्तुमध्येठे माटेस्यात्नास्तिथव
 कंथ्यठोन्नगोजाणयो तेयस्तिपणोतथानास्तिपणोवेदुधर्मएकसमयेवस्तुमध्येठे पण
 वचनथीथवक्तव्यठे माटेस्यात्अस्तिनास्तिपणपत्थवक्तव्यएसातमोन्नगोकह्यो

हवे एसाताजंगानित्य तथाअनित्यपणामालगाहेठे १ स्यात्नित्यं २ स्यात्अनि
 त्यं ३ स्यात्नित्यानित्य ४ स्यात्अवक्तव्य ५ स्यात्नित्यअवक्तव्य ६ स्यात्अनित्य
 अवक्तव्य ७ स्यात्नित्यानित्यंयुगपत्अवक्तव्य एमज एकअनेकनासातजगाकहेवा तथा
 गुणपर्यायमांपणकहेवा केमकेसिद्धमध्येनयनथी तोपणसप्तजगीतोसिद्धमाठे

१ हवेसत्ताउलखाववानेत्रिजगीयोक्हेठे १ मिथ्यात्व दशातेवाधकदशा २ समकेत
 गुणगणाधीमांनिने थयोगीकेवली गुणगणासुधीसाधक दशाजाणवी ३ सर्वकर्मथी
 रहिततेसिद्धदशा १ ज्ञाननोजाणपणोतेजीवनोगुण २ तेनोज्ञातातेजीव ३ ज्ञेयतेसर्व
 इथ्य १ ध्यानतेजीवनास्वरूपनो २ तेध्याननोध्याताजीव ३ ध्येयआत्मानोस्वरूप १ क
 र्मातेजीव २ कर्मतेएकमोद्वीजोवय ३ क्रियातेएकसवरवीजीयाश्रव १ कर्मतेचेत
 नानेकर्मबंधनापरिणाम २ कर्मतुंफलतेचेतनानेजे कर्मउदयनापरिणाम ३ ज्ञानचे
 तनातेजीवनोस्वगुण तेयात्मानात्रणजेदठे १ अज्ञानीजीव शरीरादिकपरवस्तुनेया
 त्मबुद्धीपेकरीमाने तेपहेलोवहिरात्मा २ जेदेहसहितजीवठे तेपणनिश्चैसत्तागुणसि
 द्दसमानठे एटलेपोतानाजीवने सिद्धसमानकरीव्यावे तेवीजोअतरआत्माजाणवो
 २ कर्मखपाचीकेवलज्ञानपास्याते अरिहत तथासिद्ध सर्वपरमात्माजाणवा एत्रिज
 गीनोविचारकह्यो एटलेआठपदूनोविचारकह्यो

हवेएकइव्यमध्ये ठसामान्यगुणठेतेकहेठे पेहेलोअस्तित्वते जेठइव्यआपणागुण
 पर्यायप्रदेशंकरीअस्तिठे तेमा धर्मअधर्म आकाश अने जीव एचारइव्यनो असत्त्वा
 ता प्रदेशमित्या स्वयथायठे अनेपुज्जमाखधयवानीशक्तिठे माटेएपाचइव्यअस्ति
 कायठे अनेठठोकालइव्यनोसमय कोऽकोइयीमिजतोनथी केमके एकसमयपिणस्या
 पठे वीजोसमयथावेठे माटेफाजअस्तिकायनथी एइव्यमांथस्तित्वपणोकह्यो

२ वस्तुत्वके० वस्तुपणो कहेठे तेइव्यठएकठाएकखेत्रमध्येरह्याठे एकआकाशप्र
 देशमांयमांस्तिकायनोएकप्रवेशरह्याठे तथाअधर्मास्तिकायनोपण एकप्रदेशरह्याठेअ
 नेजीवअनंताना अन्ताप्रदेशरह्याठे पुज्जपरमाणुअनन्तारह्याठे तेसर्वपोतानीसत्ता
 लीधायकारह्याठे पणकोइइयकोइइयसाथेमिज्जीजातोनथी तेवस्तुपणो

३ इव्यत्वके० इव्यपणोते सर्वइयपोतपोतानीक्रियाकरे एटलेधर्मास्तिकायमां

चलणगुणाने सर्वप्रदेशमयंते सदाकाशेपुञ्ज तथाजीवने चलाववारूपक्रियाकरेते
 ५हांकोऽपुत्रेजे लोकातसिद्ध्वंत्रमांधर्मास्तिकायते तेनिःशनाजीवने चलाववापणोक
 ग्नीनथी तेकेम तेनेउत्तरकहेतेजेनिःशनाजीवअक्रियते माटेचालतानथी पणतेखे
 त्रमांजेसृज्जनिगोदनाजीव तथापुञ्जते तेहनेधर्मास्तिकायचलावेते माटेपोतानीकि
 याकरेते तेमजअधर्माग्निफायजीवतथापुञ्जने स्थिरराखवानीक्रियाकरेते तथाआ
 काशऽव्य ते सर्वऽव्यनेअवगाह्नारूपकार्यकरेते ५हांकोऽपुत्रेजे अलोकाकाशमांतो
 वीजुंकोऽव्यनथी तो अलोकाकाश किहाऽव्यनेअवगाह्नानआपेते तेनेउत्तरकहेते
 जेअलोकाकाशमां अवगाह्नकरवानीशक्तितो लोकाकाशजेवीजतेपरतुतिहाअवगाहनो
 दानजेनारऽव्यकोऽनथी माटेअवगाह्नदानकरतोनथी अनेपुञ्जऽव्यमिलवाविवर
 वारूपक्रियाकरेते तथाकालऽव्यवर्तनारूपक्रियाकरेते अनेजीवऽव्यज्ञानलक्षणउपयो
 गरूपक्रियाकरेते एमगर्वऽव्यपोतानेपरिणामीखसत्तानीक्रियाकरेतेएऽव्यत्वपणोकह्यो

४ प्रमेयत्वंके० प्रमेयपणो जे ठऽव्यमांप्रमेयपणोते तेनोप्रमाण केवलीपोता
 नाज्ञानथीकरेते जेधर्मास्तिकायतथाअधर्मास्तिकायअने आकाशास्तिकाय एकेकऽ
 व्यते अनेजीवऽव्यअनंताते तेहनीगणतिकहेते संज्ञीमनुष्यसंख्याताते अंसंज्ञीमनुष्य
 असंख्याताते नारकीअसंख्याताते देवताअसंख्याताते तिर्यचपंचेंडीअसंख्याताते वै
 ङीअसंख्याताते तेंडीअसंख्याताते चारेंडीअसंख्याताते तेथकीपृथ्वीकायअसंख्याता
 अपकायअसंख्याता तेउफायअसंख्याता वायुकायअसंख्याता प्रत्येकवनस्पतिजी
 वअसंख्याता तेथकीसिःशना जीवअनंता तेथकीवाटरनिगोदनाजीवअनंतगुणा एट
 लेवाटरनिगोदतेकंडमूल थाड सूरण प्रमुख एहनेसुऽने अग्रभागें अनंताजी
 वते तेसिःशना जीवथी अनंतगुणाते अनेसृज्जनिगोद सर्वथीअनंतगुणाते तेसृज्ज
 निगोदनोविचार कहेते जेटला लोकाकाशना प्रदेशते तेटला गोलाते तेएकेक
 गोलामां असंख्यातानिगोदते निगोदशब्दनो अर्थेएते जे अनंताजीवनो पिंफूतए
 कशरीर तेहने निगोदकहियें तेएकेकीनिगोदमध्ये अनंताजीवते तेअतीतकालना
 सर्वसमय तथाअनागतकालनारसर्वसमय अनेवर्चमानकालनोएकसमयतेनेजेलाकरी
 अनंतगुणाकरियें एटला एकनिगोदमांजीवते एटले अनंताजीवते एसंसारीजीवए
 केकानाअसंख्याताप्रदेशते अने एकेकाप्रदेशे अनंतिकर्मवर्गणाजागीते ते एकेकवर्ग
 णामध्येअनंतापुञ्जपरमाणुते एमअनंतापरमाणुजीवसाथेलागाते तेथकीअनंतगु
 णापुञ्जपरमाणुजीववीरहितबुटाते गाथा ॥ गोजायअसंखिक्काअसंखनिगोवर्त

हवऽगोलो ॥ इक्षिकमिनिगोए अनतजीरामुणेषवा ॥ १ ॥ अर्थ ॥ लोकमाहेअ
 सरख्यातागोलाठे एकेकागोलामध्येअसरख्यातिनिगोदठे एकेकनिगोदमाअनताजीवठे
 गाथा ॥ सत्तरससमहिआ । किरऽगाणुपाणमिहूतिखुडनया ॥ सगतिससयतिहुत्त
 र । पाणुंपुणऽगमुहुत्तमि ॥ १ ॥ अर्थ ॥ निगोदियाजीरतेमनुष्यनाएकउसासमां
 सत्तरनवजाजेराकरेठे अनेसडत्रीससोतिहुंतेर थासोद्वारासएकमुहूर्तमाथाय गाथा
 पणसठिसहस्तपणसय ॥ ठत्तिसाऽगमुहुत्तखुडनया ॥ आवजियाणदोसय ॥ ठप
 न्नाएगखुडनवे ॥ १ ॥ अर्थ निगोदनाजीवएकमुहूर्तमा ६५५३६ नवकरे अनेनि
 गोदनोएकनव २५६ आवजीनोठे कुळकनवनोएप्रमाणठे ॥ गाथा ॥ अणियनता
 जीवा जेहिनपचोतसाऽपरिणामो ॥ उवळ्ळतिचयतिय पुणोवितठेवतठेव ॥ १ ॥
 अर्थ ॥ निगोदमाअनताजीवएहवाठे जेजीरत्रसपणोपहेजाकिवारैपाम्यानयीअ
 नतोकालपूर्वंगयो अनेअनतोकालजागे पणतेजीववारवारतिहाजउपजेठे अने ति
 हाजचवेठे एमएकनिगोदमांअनताजीवठे तेनिगोदनावेजेठे एअव्यवहारराशीनि
 गोद अनेबीजो अअव्यवहारराशीनिगोद तेमाजेवादरएकेडीपणो नावेंत्रसपणोपा
 मिनेपाठानिगोदमाजाऽपडवाठे तेनिगोदियाजीवने व्यवहारराशीयाकहिये अनेजेजी
 वकोऽपणकालेनिगोदमाथीनिकअनथी तेजीरअव्यवहारराशीयाकहिये अनेइहा
 मनुष्यपणाथीजेटलाजीरकर्मखपावीने एकसमयमामोहूजायठे तेटलाजीवतेजस
 सये अअव्यवहारराशी सूक्ष्मनिगोदमाथीनिकलीनेउचाआवेठे जोदशजीवमोहूजाय
 तो दशजीवनिकले कोऽरुवेलाएनव्यजीर उंठानिकलेतो तेठेकाणोएकवेअनव्यनिकले
 पणअव्यवहारराशीमाजीवकोऽवधेयटेनही एवा निगोदनाअसरख्यातालोकमाहेलागोला
 ते ठदिशीनाआव्यापुज्जने आहारादिपणेलेठे तेसकजगोलाकेवाय अने लोकअतना
 प्रदेगेजे निगोदनागोलारह्याठे तेनेत्रणदिशीनाआहारनीफरशनाठे माटेरिजगोला
 कहिये एसूक्ष्मनिगोदमा पांच थावरनासूक्ष्म जीवतेसर्वलोकमाकाजलनीकुपजीनीपरे
 नखायकाव्यापीरह्याठे अनेसाधारणपणोते मात्रएरुवनरूपतिमाजठे पणचारथावर
 मानथी एसूक्ष्मनिगोदमाअनतोडु खठे तेनुउढाहरणकहेठे सातमीनरकनोआउयो
 तेत्रीससागरोपमनुठे तेत्रीससागरोपमनाजेटलासमयथाय तेटलावखतसातमीन
 रकमां उळ्ळटोतेत्रीससागरोपमनेआपुपेकोऽरुजीवउपजे तेटलाअव्यमांजेटलोठेदन
 जेदननुडु खयाय तेसर्वएकठोकरिये तेथीअनतगुणोडु खनिगोदनाजीव एकसमयमां
 चोगवेठे दृष्टात जेमकोऽरुमनुष्यनेसाडात्रणकोडलोटाणीमुनेअग्रिथीतपावीने कोऽरु

देवतात्मकाज्ञेयां जेने जेवेदनायाय तेथीअनंतगुणीवेदनानिगोदम व्यंजेअनेअन्यजी
यनेनिगोदनुंकारण तेअज्ञानदिशात्रे मांडेंतेदोनोत्यागकरो एनिगोदनाविचारकह्यो एन
वंप्रमेयनांप्रमाणात्प्रात्मा पांनानाज्ञानगुणेकरीप्रमेयनांप्रमाणकरोप्रमेयत्वपणांकह्यो.

७ मत्वपणां तेअड्यएकममयमांउपजे विणजोत्रे अनेथिरपणत्रे उत्पादव्यय
धुवपणांतेंद्विजन्तुपणां उत्पादव्ययधुवयुक्तमत् ५तितत्वार्येवचनात् तेविस्तारथी
कहिदेव्यादेने जे धर्मान्तिक्कायनाअसंख्यानाप्रदेशत्रे तिद्वांएकप्रदेशमां अगुरुजघुअसं
ख्यातांते अनेत्रीजाप्रदेशमाअनतां अगुरुजघुने त्रीजाप्रदेशमा संख्यातांअगुरुजघुने
एमअनंख्याताप्रदेशमा अगुरुजघुपर्यायवदतो वयतांरहेत्रे तंत्रगुरुजघुपर्यायवजत्रे
तेजप्रदेशमां अनंख्यातांते तंप्रदेशमां अनंतोयायत्रे अने अनंताने ठकाणे अतं
ख्यातांयायत्रे एमजोकरप्रमाणअसंख्यानप्रदेशमा नरिखोसमकाजे अगुरुजघुपर्या
यकिनेत्रे तेजप्रदेशमाअनंख्यातांफिटीने अनंतोयायत्रे तंप्रदेशमांअसंख्यातपणा
नोविनाशत्रे अनेअनंतपणानोउपजवोत्रे अनेअगुरुजघुपणे गुणधुवते एमउपजवो
विणमवो अनेधुव एत्रणोपरिणामत्रे.

अयर्मान्तिक्कायमा पणएत्रणोपरिणाम अनंख्यातप्रदेशंसदानमयसमयमां परि
एमीरह्यात्रे तेमापण उपजे विणजो अनेथिररहेत्रे एमथाकाशनाअनंताप्रदेशमां
पण एकनमयंत्रणपरिणामपरिणामंत्रे अनंजीवनाअसंख्याताप्रदेशत्रे तेमथेपणउ
पजे विणजो थिररहे तथापुजजपरमाणुमांपणममयसमयथायत्रे अने काज्जनोव
त्तमानमयफिटीनेअतीतकालयायत्रे तां तंसमयमा वर्त्तमानपणानोविनाशत्रे अ
नेअतीतपणानोउपजवोत्रे कालपणोधुवते एयूजथकीउत्पादव्ययधुवपणोकह्यो अने
वस्तुगते मृजपणे कानेपजटवे ज्ञाननोपणतन्नामनपणेपरिणमयाथाय तेपूर्वपर्याय
नाचासननोव्यय अनेअजिनवज्जयनापर्यायचासननोउत्पाद तथाज्ञानपणानोधुव ए
रीतेमवगुणना धर्मनीप्रवृत्तिरूप पर्यायनोउत्पादव्यय श्रीसिद्धजगवतमापणथअरह्यो
त्रे एमजधर्मान्तिक्कायनाप्रदेशं जेवेत्रगतअनंख्यातापुज्जतथाजीवने पहेजेसमय च
लणतहायीपणोपरिणमनांद्दतो अनेवीजेममय अनंतपरमाणु तथाअनंताजीवप्रदेश
ने चलणमहायीथयो तेवारं अमख्याताचजणसहायनोअय अनेअनंताचलण
नद्रायनोउपजवो अनेगुणपणोधुव एमधर्मइव्यमथ्ये उत्पादव्ययथथीरह्यांते तेम
जअधर्मादिकइत्यनेविपेपणनावु तथावजीकार्यकारणपणे उत्पादव्यय तथाअगुरु
जघुनाचजणानोउत्पादव्यय पंचास्तिकार्यनेविपे कहेवुं तथाकालइत्यतेउपचारत्रे ते
उंसवरूपमवउपचारथीजकहेवुं एरीते नवइव्यमांसत्पणांते जो अगुरुजघुनोचंदन

थाय तोपत्रेप्रदेशनोमाहोमाहेनेदकहेवोथाय तेमाटेअगुरुलघुनोनेदसर्गमांते अने
जेनोउत्पादव्ययरूपसत्पणोएकठे तेड्व्यएकठे तथा जेनोउत्पादव्ययसत्पणो ३
वोतेड्व्यपणजूदोते एटजेसत्के० सत्वपणो कह्यो

६ अगुरुलघुत्वपणोकहेठे जेड्व्यनोअगुरुलघुपर्यायठे तेठप्रकारनीहानिवृद्धिकरे
तेमाठप्रकारनीवृद्धिठे १ अनतजागवृद्धि २ असख्यातजागवृद्धि ३ सख्यातजागवृद्धि
४ सख्यातगुणवृद्धि ५ असख्यातगुणवृद्धि ६ अनतगुणवृद्धि ह्वेठप्रकारनीहानि
कहेठे १ अनतजागहानि २ असख्यातजागहानि ३ सख्यातजागहानि ४ सख्या
तगुणहानि ५ असख्यातगुणहानि ६ अनतगुणहानि एरीतेठप्रकारनीवृद्धि तथा ठ
प्रकारनीहानि तेसर्वड्व्यमासदासमयसमयथयीरहीठे वृद्धितेउपजवोअनेहानितेव्य
यकहिये एअगुरुलघुपणोकह्यो नहीशुरुतथानहीजघु ते अगुरुलघुस्वजावर्हिये
एसर्वड्व्यमथ्ये तेश्रीजगवतीसूत्रे सबदवा सबगुणा सबपएसा सबपङ्कग सबद
अगुरुलघुआए अगुरुलघुस्वजावनेआवरणनयी तथाआत्मामथ्येजेअगुरुलघुगुण
तेआत्मानासर्वप्रदेशेह्यायकजावथये सर्गुणसामान्यपणेपरिणमे पणअप्रिकारुग
परिणमेनही तेअगुरुलघुगुणनुप्रवर्तनजाणवु तेअगुरुलघुगुणने गोत्रकर्म रंकेठे
एअगुरुलघुस्वजावतेसर्वड्व्यमाठे

ह्वेगुणनीजावनाकहेठे तिहाजेटलाठएड्व्यमा सरिखागुणठे तेसामान्यगुणकहि
ये अनेजेगुणएकड्व्यमाठे अनेवीजाड्व्यमानयी तेविशेषगुणकहिये जेगुणकाइ
ड्व्यमांते अनेकोइकड्व्यमानयी तेसाधारणअसाधारणगुणकहिये एमएठड्व्यमां
अनतगुण अनतपर्याय अनतस्वजावसदाशाश्वताठे जेमश्रीकेवजीजगवतंपरुप्या ते
सर्वजेरीतेठे तेंरीतेसदहणापूर्वकयथार्थउपयोगथी श्रुतज्ञानादिकथीयथार्थपणेजाण
वासदहवा एनिश्रेज्ञानतेमोहनुकारणठे जेजीव ज्ञानपाम्यो तेजीवविरतिकरेठे तेचा
रित्रकहिये ज्ञाननुफल विरतिपणोठे तेमोहनुतत्कालकारणठे

ह्वेनिश्रेचारित्र अनेव्यवहारचारित्रनोविचारकहेठे तेमाप्रथमअव्यवहारचारित्रते
जेप्राणातिपातविरमण प्रमुख पचमहाप्रतरूप तेसर्वविरतिकहियेअने स्थूलप्राणाति
पात विरमणव्रतादिकश्रावकना बारप्रत तेदेशविरतिचारित्रजाणवु एव्यवहारचारित्र
सुखनुकारणठे एरीरणीरपश्राउरुनावारव्रत अनेयतिनापचमहाप्रत तेअनअनप
णथावेतेथी देवतानीगतिपामे पणसकामनिर्झरानु कारणनथाय इहांकोइ पुत्रेके सो
हनुकारणनधीतो एटलुएट शयास्तेकरिये तेने उत्तर जे त्यागवुद्धि निश्रेज्ञानसहि

तचारित्र तेमोक्षनुंकारणते माटेनिश्चैचारित्रसहित व्यवहारचारित्रपालवुं तेनिश्चै
 चारित्रकहेते शरीर इंद्रिय विषयकपाय योग एसर्वपरवस्तुजाणीठांमवा तथाआहार
 तेपुञ्जवस्तुजाणीठांडवो आत्माआणाहारीते तेमाटेमुज्जने आहारकरवोषटेनही
 आहारतेपुञ्जते आत्माअपुञ्जते तेमाटेत्यागकरवो तद्रूपजेतप तेतप निश्चैचारित्र
 मांजाणवुं चारित्रकहेताचंचलतारहति थिरतानापरिणाम अनेआत्मस्वरूपनेविपे
 एकत्वपणेरमण तन्मयतास्वरूपविश्रान्ति तत्वानुभवतेचारित्रकहिये तेचारित्रनावेजे
 दने एकदेगविरति बीजीसर्वविरति तिहांवेगविरतिके० श्रावकनावारव्रत ते वारव्रतनि
 श्चैतया व्यवहारथीरुहेते.

१ प्राणातिपातविरमणव्रत ते परजीवने आपणाजीवसरिखोजाणी सर्वजीवनी
 रक्षाकरे तेव्यवहारदयाथयी माटे व्यवहारप्राणातिपात विरमणव्रतजाणवुं अनेजे
 आपणोजीव कर्मवगपडयोड खीथायठे तेआपणाजीवनेकर्मबंधनथीमूकावुं अने
 आत्मगुणरक्षाकरीगुणवृद्धिकरवी तेस्वदया बंधहेतुपरिणतिनिवारी स्वरूपगुणनेप्र
 गटपणेकरवा जेगुणप्रगटथयोतेराखवो एटलेझानेकरी मिथ्यात्वटाजी आपणाजी
 वनेनिर्मलकरेनेनिश्चैथी प्राणातिपात विरमणव्रतकहिये.

२ मृपावादविरमणव्रतकहेते जूतुंवचनबिलकुजवोलवुंनही तेव्यवहारमृपावा
 दविरमणव्रत अने जे परपुञ्जादिकवस्तुनेआपणीरुहेवी तेमृपावादवचनते अनेजीव
 नेअजीवकहे तथाअजीवनेजीवकहे इत्यादिकअज्ञाननाव ते सर्वनिश्चैमृपावादते
 अथवासि-हांतनाअर्थ खोटाकहं एमृपावादजेणेठामयो तेनिश्चैमृपावादविरमणव्रत
 कहिये एटलेवीजाअदत्तादानादिक व्रतजोनांजे तोतेनोमात्रचारित्रचंगथाय पणज्ञान
 दर्शननोचंगनथाय अनेजेणेनिश्चैमृपावादनो चंगकखो तेणे समकेततथाज्ञानअने
 चारित्रएत्रणेनोचंगकखो तथाआगममां एकह्युत्रेजे एकताधुयेचोथोव्रतचंगकखो अ
 नेएकताधुये बीजोमृपावादव्रतचंगकखो तोजेणेचोथोव्रतचंगकखो तेत्याजोवणजेइशु
 षथायपणजेमि-हांतनाअर्थनोमृपाउपदेगआपे तेत्याजोवणजीधे पणगु-षथायनही.

३ अदत्तादानविरमणव्रतकहेते जेपारकु धन वस्तु रुपवावे चोगेकरे उगवाजीक
 रीजीये तेचोगेते एटलेपारकीवस्तुधणीनादिधाविनाजेवीनही एव्यवहारथी अदत्ता
 दानविरमणव्रतजाणवुं अने जेपांचइंद्रियना त्रेवीमविषय आठकर्मवर्गणाइत्यादिक
 परवस्तु लेवीनही तथा तेनीवांठानकरवी तंआत्मानंअग्राहते माटे तेनिश्चैथीअदत्ता
 दानविरमणव्रतकहिये इहांकोइपुत्रेजे दिपयनी अनेकर्मनीयांठाकोणकरेते तेनेउ
 चरजे पुण्यनेजेजोलेवापोयते ते जीवकर्मनीयांठाकरेते जेपुण्यना ४० जेदने तंचार

कर्मनीच्युनप्रकृतिरे एतन्नेजेव्यवहार अदत्तादानतोनधीजेता पणअतरगपुण्यादिकनी
चाठात्रे तेनेनिश्चेअदत्तादानलागेते

४ मधुनप्रतर्फहेजे जेपुरुषपरस्त्रीनोपरिहारकरे तथा जेस्त्रीपुरुषनोपरिहारकरे ५
हाम्नापुनेस्त्रीनोपरियात्यागत्रे अनेगृहस्थनेपरणेस्त्रीमोकजीत्रे परस्त्रीनोपत्रास
त्रे तेअवहारथीमधुननुपरिमणकहिये अने जेविपयनाअनिलापनु तथाममताह्मा
नान्याग परजापरणादिक परइयनास्वामित्वादिक तेनोअनोगीपणो आत्मास्व
णदानादिकनानोगीत्रे अनेएपुत्रज्ञस्य ते अनताजीपनीएवठेतेनेकेमजोगवे एरीते
न्यातंनिभेयी मधुन परिमणकहिये जेएवाह्यविपयठाडचोत्रे अनेअतरगलाजबहु
टीनयीनातेरनेतेमधुननाकर्मजागेते

७ परिग्रहपरिमाणप्रतर्फहेजे परिग्रह धन धान्य दास दासी चौपद जमीन क
आनापनान्याग तेमासापुनेतोमरीथापरिग्रहनोए
जेतपोइजासंग तेइजो परिग्रहमोफजोरामे
उरमंगरावेप अज्ञानइयज्ञानापरणीप्रमुखअ
एतनेकर्म परजाणीनामगां तेनिश्चेयीपरिग्रहनो
एमनांनारी तेणेपरिग्रहनोइजोजने एमजाणबु

६ दिगिपरिमाणप्रतर्फहेजे निहांतिरमिचारदिशी पां
कुंयेत्रता मापररीनामनांगणे तेअवहारथीदिशीपरिमा
इयनेतेकर्मनुकउ एमजाणी तेयीउदामीपणो अनेमिइ
अनतकुदिगिपरिमाणप्रतर्फहिये

सदेरेतित्रेवनांग परिमाणप्रनर्फहेजे जेएवहारनांगपुतेनांग अ
वासरइज एत नेनापरिमाणफे ते अरहारनांगोपनांगप्रतर्फहिये
रिग्रहिये हाननुनांनानाचीपत्रे अने निशेपतोकर्मनोस्वां कर्मने ३

हेनिश्चेअत्र यात्र तयीपरजाप्राइअनेपरजापरदकथयो एतने
पेनाएनिसतदिमगां जांगयता गदकता बीगहे कनीपणाप्रीगइथा तेराग
एत दिमगांअत्रअत्रिगां आउकर्मनाकनांयपात्रे पणमनायेतांमनापना
सुपदुकरणाउ एरीकणीअयेमिस्वकार्यकरीकानोनथी विनापनेफरेने अज्ञानपण
एअदेतेयी अतनीनिसामे वीत्रे पांनाना टानादिकगुणनाकतीनांगणे एवाम
हनुकरणाअथीतो एतनुकट नासांननांगप्रत त्यागनापासो

नो
नदक
ते नि
७ नोग
उबु तेउपना
हारनये क
दिनोपर
नी

८ अनर्थदंमविरमणव्रतकहेत्रे जे कामघिनाजीवनोविधकरवो पारकावास्ते आरंज प्रमुखकरवानी आझाप्रमुखआपवी तेव्यवहारअनर्थदंमअनेजेजुनायुनकर्मतेमिच्या त्व अविरति कपाय योग्यी बंधायठे तेनेजीवआपणाकगीजाणे एनिश्रेश्ठी अनर्थदंम.

९ सामायकव्रतकहेत्रे जे मनवचनकायाना आरंजटालीने तेनेनिरारंजपणेवत्ती वे तेव्यवहार सामायकजाणवो अनेजेजीवना ज्ञान दर्शन चारित्रगुणविचारे सर्व जीवनागुणनीतता एकसमानजाणी सर्वजीवसाये समतापरिणामेंवत्ते ते निश्रेश्ठी समतारूपसामायक कहियें

१० देशावगाशीकव्रतकहेत्रे जेमनवचनकायानायोग एकठोरकरी एकस्थानकेंवे सीधर्मध्यानकरवो तेव्यवहारदेशावगाशीककहिये अनेजेभ्रुतज्ञानेकरीठड्य उजखी नेपांचड्यनोल्यागकरे अनेज्ञानवतजीवनेध्यावे तेनिश्रेश्ठी देशावगाशीकव्रतकहियें.

११ पोगह्व्रतकहेत्रे जेचारपहोर अथवाआठपहोरसुधीसमतापरिणामे सावद्य ठोमी निरारंजपणे तिआयध्यानमांप्रवत्ते तेव्यवहारपोगह्व्रकहियें अनेपोतानाजीव नेज्ञानध्यानशीपोपीनेपुष्टकरे तेनिश्रेश्ठीपोगह्व्रतकहियें जीवनेपोतानास्वगुणेकरी पो पोगह्व्रकहियें.

१२ योगव्रतकहेत्रे जेपोगह्वनेपारणे अथवा सदासर्वदासाधुने त कतिप्रमाणे दानदेवो तेव्यवहारअतिथिसंविजागकहि अनेज्ञाननुंदानते नणवो नणाववो सुणवो सु कहिये एटले श्रावकनावारव्रतकह्या ते शरथीवारव्रतधारे तेजीवनेपांचमेगुणगणे देशविरति यकी थोडीगी व्रतिपणोत्रेमाटे अनेयतिनेसर्वथीव्रतिपणो जत्रे साधुनेपांचमहाव्रतमासर्वव्रतआव्या एनिश्रेश्त्यागरूपज्ञान जगमां थिरतानापरिणाम तेनिश्रेश्चारित्रना एकउत्सर्ग वीजोअपवाद तेमाजेउत्कृष्ट तीक्ष्णपरिणाम तेउत्सर्ग अनेजेउत्सर्गराखवाने कारणरूप अपवाद उक्तंच संवरणमिअसुद्धं छुन्नविगिन्हतदेतयाणहियं ॥ आउरदिहंतेणंते चवहीयंअसंवरणो॥१॥ एटले जिहासुधीगाधकजावने बाधकनपडे तेहासीम जेह नीनाकही तेआदरवोनही अनेजोसाधकपरिणाम रहेतानदीवा तेवारेजेहनीनातें आचरे तेनेअपवादमार्गकहिये जेआत्मगुणराखवाने करवो तेअपवाद अनेगुणीने रागे कतिकेकरवो तेप्रशस्त एवेतोलाधनठे अनेजेउदकनेअखमवाथीकरवु तेअति

१३ योगव्रतकहेत्रे जेपोगह्वनेपारणे अथवा सदासर्वदासाधुने त कतिप्रमाणे दानदेवो तेव्यवहारअतिथिसंविजागकहि अनेज्ञाननुंदानते नणवो नणाववो सुणवो सु कहिये एटले श्रावकनावारव्रतकह्या ते शरथीवारव्रतधारे तेजीवनेपांचमेगुणगणे देशविरति यकी थोडीगी व्रतिपणोत्रेमाटे अनेयतिनेसर्वथीव्रतिपणो जत्रे साधुनेपांचमहाव्रतमासर्वव्रतआव्या एनिश्रेश्त्यागरूपज्ञान जगमां थिरतानापरिणाम तेनिश्रेश्चारित्रना एकउत्सर्ग वीजोअपवाद तेमाजेउत्कृष्ट तीक्ष्णपरिणाम तेउत्सर्ग अनेजेउत्सर्गराखवाने कारणरूप अपवाद उक्तंच संवरणमिअसुद्धं छुन्नविगिन्हतदेतयाणहियं ॥ आउरदिहंतेणंते चवहीयंअसंवरणो॥१॥ एटले जिहासुधीगाधकजावने बाधकनपडे तेहासीम जेह नीनाकही तेआदरवोनही अनेजोसाधकपरिणाम रहेतानदीवा तेवारेजेहनीनातें आचरे तेनेअपवादमार्गकहिये जेआत्मगुणराखवाने करवो तेअपवाद अनेगुणीने रागे कतिकेकरवो तेप्रशस्त एवेतोलाधनठे अनेजेउदकनेअखमवाथीकरवु तेअति

चारठे तथासवलो अने उदकमाटे अशक्तपणोरुते तेपडिवाडते तेमध्ये अपवाद मार्गते परिणामदृढरहे तेमयाज्ञापेकरवो

हवेचारध्यानकहेते ? आर्त्तध्यान शरीरध्यान ३ धर्मध्यान ४ शुक्लध्यान तिहा पेहेलावेध्यानतेअशुभकहिये अनेपाठलावेध्यानतेशुद्धते तिहामनमा आहूटदोहूट ना परिणामते आर्त्तध्यानकहिये तेनाचारपायाठे ? जाइ मित्र सज्जन माता पिता स्त्री पुत्र धन प्रमुखइष्टवस्तुनोवियोगथयाथी विलापकरे तेपेजो इष्टप्रियोगनामा आर्त्त ध्यान तथा शत्रुनिष्टजेसुखाडु खनाकारण इसमन दरिद्रीपणो तथा कुपुत्रादिमज्जवाथी मनमा डु खचिताउपजे तेअनिष्टसयोग नामाआर्त्तध्यान ३ शरीरमारोगउपनाथका डु खकरे चिताघणीकरे तेरोगचितानामाआर्त्तध्यान ४ मनमाआगलनावखतनोसो चकरे जेआवर्षमा आकामकरशु आवतावर्षमाअमुककामकरशुतोअमुकलानथशे अथवा दान शील तपनुफलमागे जे आचवमातपकीयोठे माटे आवतेजवें इइव ऋवर्त्तिनी पदवीमले एहधी आगलानवनी वाठाठे तेअग्रशोच आर्त्तध्याननो चोयो पायोजाणवो एआर्त्तध्याननाचारजेदकह्या एतिर्यचगतिनाकारणठे एध्याननापरिणामतेपाचमाअथवाठगागुणवाणासुधीहोय

३ जेकठोरपरिणामनुचितवनतेरौडध्यान तेनाचारजेदठे ? जीवहिस्ताकरिने हर पपामे अथवा बीजोकोइहिस्ताकरतोहोय तेनेदेखी खुशीथाय अथवा सुदनी अतु मोदनाकरे तेहिस्तानुबधी रौडध्यान २ छुतु बोलीनेमनमा हरपपामे केजुग्रोमे के वोकपटकेलथ्यो माराजूठापणानी खबरकोइनेपडीनही एवोमृपावादरूप परिणाम तेमृपानु बधीरौडध्यान ३ चोरीकरी अथवाठगाइकरी मनमा खुशीथाय केमारा जेवो जोरावरकोणठे दुपारकोमालखाठुतु एवोपरिणामते चोरानुवधि रौडध्यान ४ परिग्रह धनधान्य परिवार घणोवधवानी लालचहोय तेधनअथवा कुटुंबनेमाटे गमेतेतुपापकरे अथवा घणोपरिग्रहमितयाथीअहकारकरे तेपरिग्रह रक्षणातुबधी रौडध्यान एरौडध्याननाचारजेदकह्या एध्यान नरकगतिपमाडवानो कारणठे महा अशुभकर्मनु कारणठे एपाचमा गुणवाणासुशीठेअने ठेठेगुणवाणेपण एकहिस्तानु बधी रौडध्याननापरिणाम कोडकजीपनेहोय

हवेधर्मध्यानकहेते जेव्यवहारक्रियारूप कारणतेधर्म तथाशुतज्ञान अनेचारित्र एउपादानपणेसाधनधर्म तथारत्नत्रयी जेदपणे तेवपादानशुद्धव्यवहार उत्सर्गा नुपायी ते अपवादधर्मजाणवो अने अजेदरत्नत्रयी तेसाप्रणुद्ध निश्चनेनये उत्सर्गा धर्म अने धम्मोवत्थुसहावो जेवस्तुनोसत्तागत शुद्धपरिणामिक स्वगुणप्रवृत्ति कर्त्री

दिक अनंतानंदरूप सिद्धावस्थायेंद्वयो ते एवं चूत उल्लग्वपादान शुद्धर्म ते धर्मतुं
 ज्ञानन रमण एकाग्रतापणे चित्तन तन्मयतानो उपयोग एकत्वनोचितवचो तेष
 र्मध्यानकहियें तेनापायाचारत्रे तेकहेते.

१ आज्ञाविचयधर्मध्यानते जेवीतगगदं वनीआज्ञा साचीकरीसदहे एटलेनगवंते
 षड्व्यनुंस्यरूप नयप्रमाणे निहेंपासहीत सिद्धस्वरूप निगोदस्वरूप जेमकह्या तेम
 सदहे वीतरागनीआज्ञा नित्यअनित्य स्याद्वादपणे निश्च्यवहारपणे माने सदहे ते
 आज्ञाप्रमाणे यथार्थउपयोग ज्ञाननययां तेनेह्येंकरी तेउपयोगमध्ये निरधार जा
 नन रमण अनुभवता एकता तन्मयपणो तेआज्ञाविचयधर्मध्यानकहियें.

२ अर्पायविचय धर्मध्यान तेजीवमां अशुद्धपणे कर्मनायोगवी संतारीअवस्था
 मां अनेक अर्पायकं० दृषणत्रे तेअज्ञान राग हेप कषाय आश्रव एमागनयी हुं
 एयकीन्यागेतुं दुंअनंतज्ञान दर्शन चारित्र वीर्य मयी शुद्ध बुद्ध अविनाशीतुं अज
 अनादि अनंत अक्षय अक्षर अनक्षर अक्षज अक्षल अमल अगम्य अनमी अरू
 पी अकर्मा अबंधक अनुदय अनुदीर्घ अयोगी अजोगी अरोगी अजेदी अवेदी
 अत्रेदी अवेदी अकषायी अमखाऽअलेगी अगरीरी अणाहारी अव्यावाध अनवगा
 ही अगुरुजघुपरिणामी अतेंदी अप्राणी अयोनी असंतारी अमर अपर अपरंप
 र अर्थापी अनाश्रित अक्षय अविरुद्ध अनाश्रव अलख अशोकी अतंगी अनार
 क लोकाजोकझायक एवो शुद्धचिदानंद मार्गेजीवने एहवो एकाग्रतारूप ध्याने
 अर्पायविचयधर्मध्यानजाणवो.

३ विपाकविचयधर्मध्यानकहेते जे एहवोजीवने तोपण कर्मवगंडु खीने तेकर्म
 नोविपाकचित्तवे जे जीवनोज्ञानगुण तेज्ञानावरणीकर्मदाव्योत्रे अनेदर्शनावरणीरू
 मेंदर्शनगुणदाव्योत्रे एमआठकर्म जीवना आठगुणदाव्योत्रे एटलेआसंतारमांनम
 ताथका जीवने जेसुखडु खने तेमवैकर्मनाकीयात्रे माटेसुखउपनेराचवुंनही अने
 डु खउपने दिज्ञगीयवुंनही कर्मस्वरूपनीप्रकृति स्थिति रस अनेप्रवेशनो बंध उद
 य उदीरणा तथासत्ता चित्तववातुं एकाग्रतापरिणाम तेविपाकविचय धर्मध्यान.

४ संस्थानविचयधर्मध्यानकहेते ते चउदराजमानजोकनुं स्वरूपविचारे जेएलो
 कतेचउदराजजंघोत्रे तेमध्ये सातराजअधोलोकत्रे विचमां अद्वारसोयोजन मनुष्य
 गेत्र त्रिगोलोकत्रे तेजपर काऽकउणो नातराज ऊर्ध्वलोकत्रे तेमांसर्व वैमानिक देवता
 वसते अनेजपरें निःशित्तानिःश्वेत्रे एरीतंलोकनुंप्रमाणे एजोकनुंसंस्थान वैशाख
 ठे अनंतोकाज आपणाजीव संसारमां जमता सर्वजोकने जन्ममरणकरी फरस्यो

ठे एदुजेलोकस्वरूप तथालोकनेत्रिपे पंचास्तिकायनु अस्थान तथापरिणाम इ
व्यमथ्ये गुणपर्यायनु अस्थान तेनो जे एकाग्रताये तन्मयचितवणपरिणाम एह
बुजेध्यान तेसस्थानविचयधर्मध्यानकहिये एधर्मध्यानना चारपायाकह्या एधर्मध्या
न चोथागुणगणाथी माफीने सातमा गुणगणासुधीठे

ह्वेगुक्कध्यानकहेठे गुक्कके० निर्मलगु६ परआलबनविना आत्मानास्वरूपने
तन्मयपणेध्यावे एहबुध्यान तेनेगुक्कध्यानकहिये तेहनापायाचारठे तेकहेठे

१ पृथक्त्ववितर्कसप्रविचार ते पृथक्त्वके० जीमथी अजीमजूदाकरवा स्वजा
व विनाव तेनेजूदापृथक्पणे विहचणकरवी स्वरूपनेत्रिपेपण इव्य तथापर्यायनो
पृथक्पणेध्यानकरी पर्यायतेगुणमा सक्रमावे अनेगुणते पर्यायमासक्रमणकरे एरी
तेस्वधर्मनेत्रिपे धर्मांतरजेद तेपृथक्त्वकहिये अनेतेनो वितर्क ते जेश्रुतज्ञाने स्थितउ
पयोग अनेसप्रविचार ते सविकल्पोपयोग एटलेएकचित्तव्यापठि वीजोचितवगो तेने
विचारकहियें एटलेनिर्मलविकल्पसहित पोतानीसत्तानेध्याये तेपृथक्त्ववितर्क सप्रवि
चार पैहेलो पायो एआठमांगुणगणाथीमाफी इग्यारमा गुणगणासुधीठे

२ एरुत्ववितर्क अप्रविचारनामा वीजोपायोकहेठे जेजीव आपणागुणपर्याय
नीएकताकरी ध्यावे तेआवीरीतेके जीमनागुणपर्याय अने जीवते एकजठे अ
ने माहारोजीव सि६स्वरूपएकजठे एरोएकत्वस्वरूप तन्मयपणेअनता आत्म
धर्मनोएकत्वपणेध्यान वितर्कके० श्रुतज्ञानावलवोपणे अनेअप्रविचारके० विरु
त्परहित दर्शनज्ञाननो समयातरे कारणताविना रत्नत्रयीनो एकसमयी कारणमय
तापणेजेध्यान वीर्यउपयोगनीएकाग्रता तेएरुत्ववितर्क अप्रविचारजाणवो एपापो
वारमागुणगणेध्यावे एवेदुपायामा श्रुतज्ञानावलवनीपणोठे पण अधि मनपर्यव
ज्ञानोपयोगेवर्ततोजीव कोइध्यानकरीसकेनही एवेज्ञान परानुयायीठे माटे ध्यान
थी धनघातीया चारकर्मरपावे निर्मलकेवलज्ञानपामे पठेतेरमेगुणगणे ध्यानती
का पणेठे तेरमानाअते अनेचउदमे गुणगणे एवेपायाध्यावे

३ सूक्ष्मक्रियाअप्रतिपातिपायोकहेठे तेसूक्ष्म मन वचन कायानायोगरुधे शंसेशी
करणकरी अयोगीयाय तेजेअप्रतिपातिनिर्मजरीय अचजतारूपपरिणाम तेसूक्ष्मक्रि
या अप्रतिपातिध्यानजाणवु इहासत्ताये ८५ प्ररुतिरहीहती तेमध्ये ७२ स्वपावे

४ उच्चिन्नक्रियानुवृत्तिपायोकहेठे जेयोगनिरुधकीगपठे तेरप्ररुतिस्वपावे अकर्म
याय सर्वक्रियाथीरहितयाय तेसमुच्चिन्नक्रियानिवृत्ति गुक्कध्यानकहियें ध्यानध्या
ता शेषदलखरण रूपक्रियाउठेदे अवगाहनादेहमानमाथी त्रीजोनागघटाडे शरीरसू

की इन्द्रांथी मातराजऊपर लोकनेत्रंतेजाय सिद्धथाय इन्द्रांथिप्यपूत्रेजे चांद्रमंगुणवा
पोतो अक्रियते तोमातगजउंचोगयो एक्रियाकेमकरेते तेनेउत्तर जे सिद्धतोअक्रि
यते परंतु पूर्वप्रेरणायें तुंडीनेदृष्टांते जीवमांचालवानोगुणने धर्मास्तिकायमय्ये प्रेर
णागुणने तेथीकर्मरहितजीव मोक्षेजता लोकनेत्रंतेजायीरहे इन्द्रांकोऽपुत्रेजे आगल
उंचोअजोकरे तिहांकिमजातोतथी तेनेउत्तर जेआगलधर्मास्तिकायतथी माटेन
जाय वजीकोऽपुत्रेजे तोअयोगतियें अथवातिरच्छीगतिये केमनथीजातो तेनेउत्तर
जे कर्मनानारथीरहितथयो ह्युवोयथो माटेनिचो तथाभावो जिमणोनजाय कार
एके प्रेरककोऽनथी तथाकंपेनही केमकेअक्रियतेमाटे तथाकोऽपुत्रेजे सिद्धनेकर्मके
मजागतानथी तेनेकेहेते जे कर्मतोजीवनेअज्ञानथी तथायोगथीजागेते तेसिद्धना
जीवने अज्ञान तथायोगनथी माटेकर्मजागेनही एचारव्याननोअधिकारकह्यो.

ह्रवेत्रीवीजाचारव्यानकहेते १ पदस्थ २ पिंडस्थ ३ रूपस्थ ४ रूपातीत तेमां
पहेतुं पदस्थव्यानकहेते जेअग्निहंतादिक पांचपग्मेष्टीना गुणसंज्ञारे तेनोचितमां
व्यानकरे तेपदस्थव्यान. २ पिंडके० शरीरमांरह्योजे आपणोजीव तेमां अरिहंत सि
द्ध आचार्य उपाध्याय अनेताधुपणानागुण सर्वते एह्वोजेव्यानतेपिंडस्थव्यान अथ
वा गुणीनागुणमये एकत्वताउपयोगकरवोतेपिंडस्थव्यान. ३ रूपमारह्योथको पण
एमारोजीव अरुपीअनंतगुणीने जेवस्तुनोस्वरूप अनिगयावर्जंवीथयापठे आत्मानुं
रूपएकतापणो एह्वोजेव्यान तेरूपस्थव्यान एत्रणव्यानधर्मव्यानमांगणवा. ४ निर
जन निर्मज संकल्पविकल्परहित अचेद एकशुद्धसत्तारूप चिदानंद तत्वामृत असंग
अखंड अनंतगुणपर्यायरूप आत्मस्वरूपतुंथ्यानते रूपातीतव्यानजाणवुं इन्द्रांमार्ग
णागुणवाणा नयप्रमाण मतिआदिकज्ञान क्योपगमज्ञान सर्वठामवायोग्यथया एक
सिद्धनामूजगुणनेव्यावे ते रूपातीतव्यानजाणवो एटलेमोक्षतुंकारणजेव्यान तेकह्युं.

ह्रवेत्रावनाकहेते तेमाधर्मव्याननी चारजावनाकहेते १ मैत्रीजावनाते सर्वजीव
साथें मित्रतानांजावचितववो सर्वनोचजोचाहवुं पणकोऽनो माठोचितववोनही स
र्वजीवऊपरहितबुद्धिराखवीते मैत्रीजावना २ गुणवंतअने ज्ञानादिकगुणऊपरें रागते
वीजीप्रमोदजावना ३ जेधर्मवतऊपर राग अनेमिष्यात्वीऊपर रागनही तेमडेपपण
नही कारणके हिंसकउपरेपण उचमजीवने करुणाऊपजे जोउपदेशथकी सारामा
गेंआवेतो तेने शुद्धमार्गेंआणवो कदाचित्तमार्गेंनआवे तोपणडेपनराखवो केम
के ते अजाणते एमगमजवु एह्वोजेपरिणाम तेमथ्यस्यजावना ४ सर्वजीवने पोता
नेतुअजाणी दयापाले कोऽनेहणेनही तथाजेडु.खी अथवाधर्महीन तेहनाऊपरकरु

८ क्रियारुचि ते दर्शनं ज्ञानं चारित्र्यं तपः विनयः सुमतिः गुतिवाह्यक्रिया सहितं
आत्मधर्मसाधये जेनेरुचिघणीहोय तेक्रियारुचि

- ए सद्देपरुचि ते जे अर्थनेज्ञानमा थोडोरुहेयके घणो जाएनिने कुमतिमां
पडेनही जिनमतमाप्रतितमाने तेसद्देपरुचि

१० जेपाचअस्ति कायनुस्वरूपजाणे श्रुतज्ञाननोस्वभाव अतरगसत्तासद्देतेधर्मरुचि
ह्वेसमकेतनाथावगुणरुहेठे १ निसत्ताते जिनागममध्येसूक्ष्मार्थरुहेठे तेसाचा
सद्दे तेमासद्देह्याणेनही तथासातजयथीपणदरेनही २ निकपागुण ते पुण्यरु
पफलनीचाहनानराखे केमके जिहाइहा तिहाकर्मनोवधठे माटे ३ निवितिगङ्गागुण
ते शुभशुभनपुञ्ज एकसरिखाठे तेमा पुण्यनाउदयथी शुभयोग मित्रारुशीपश्य
हकारनकरवो तथापापनाउदयथी ४ स्वसयोगमित्यादिलगीरयावुनही ५ अमूढ
ष्टीगुण ते जे आगममा सूक्ष्मनिगोदना तथाउडव्यना सूक्ष्मविचाररुहेठे तेसांन
जतोयकोमुजायनही जेपोतानी धारणामाआवेतेधारीराखे अनेजेधारणामा नयावे
तेनेसद्दे ५ अवबुद्धगुण जे एंआपणाजीवमा अनतज्ञानादिकगुणठे तेबुपा
ववानही शुद्धसत्ताजेवीठे तेवीरुहेवी रागद्वेष अज्ञानतेकर्मनीउपाधिठे जीवएउपा
धीधीन्यारोठे ६ स्थिरिकरणगुण ते आपणापरिणाम ज्ञानमास्थिरकरवा म्गाव
वानही अथवाकोइजव्यप्राणीधर्मथीपडतोहोय तेने साह्यदेइउपदेशआपीस्थिरकर
वो ७ वात्सल्यतागुण ते जेनीसाधे ज्ञान ध्यान तप परिक्रमणो जेलोकरता होये
अनेसद्देह्यापणएकजहोय तेआपणोसाधर्मिजाइठे तेनीनक्तिकरवी अथवा सर्वनी
वनाज्ञानादिगुण आपणासमानठे माटे सर्वजीवकपरदयाकरवी अथवाबीजाजीव
नापण आपणातुअज्ञानादिगुणठे तेजीवने पोपवायोग्यज्ञानध्याननोघणोअच्युत
करावेउप्रजावकगुण ते जगवतनाधर्मनीप्रजावनामहिमाकरवी अथवा पोतानेज्ञाना
दिगुणवधारवादानशील तप जावपूजा करीग्रीमहिमाकरवी एसमकितनाथावगुण
ह्वेसमकेतनापाचनूपणरुहेठे १ उपशमनावनूपण ते विवेकीप्राणीप्रायंक
पायनकरे अनेजोकदाचित्कपायकनेतोपण तरतमननेपाठोवाले २ आस्तानूपण ते
जगवतना वचनकपरशुद्धप्रतितराखें जगवतेंजेमआगममा आज्ञाकरीतेमसद्दे ३
दयानावनूपण ते सर्वजीव पोतानासरिखाजाणीदयापालवी ४ सवेगनूपण जे स
सारथी तथाधनथी शरीरथी उदासीपणोराखवो ५ निरवेद्यनूपण ते इडियना
सुखजीवेंअनतिवारजोग्या पणतेइ खनाकारणठे एकचिदानंदमोहमयी अतीडि
पसुखनेआपणाकरीजाणे एसमकेतनापाचनूपणरुहेठे

हृवेठआयतनकहेत्रे १ निश्चंकुगुरुतेजगवंतनावचननाखोटाअर्थकरे खोटीपरुप
 एाकरे २ व्यवहारकुगुरुते योगी तन्यानी ब्राह्मण अने आचारहीन वेपथारी च
 ति तेपणठोडवा ३ निश्चंकुदेवते जिणेथ्रीवीतरागदेवतुंस्वरूपनथीजाएुं ४ व्यवहार
 कुदेवते जेतरागीदेवठजमाहादेव खेत्रपाल देवी पितरप्रमुख तेपणठोडवा ५ निश्चं
 थीकुथर्मते जेएकातमार्ग बाह्यकरणीजपग्राच्याठे अंतरगज्ञाननथीउजखोते ६ व्य
 वहारकुथर्मते पारकाअन्यदर्शनीनामतनर्वठांडवा एटलेकुदेव कुगुरु तथाकुथर्मनेठो
 डीशुद्धदेव गुरुतथायर्मतदहे तेनमकेतनी तदह्णाजाणवी तमकेतनाजह्ण पन्नव
 णातूत्रथीकहेत्रे गाथा ॥ परमउंसंथवांवा सुदिष्ठपरवत्तवणावावि ॥ वावन्नकुदं
 तणा वज्जुणापनमचनदह्णा ॥ १ ॥ अर्थ ॥ परमार्थे ठड्य नवतत्वनागु
 णपर्याय मोक्षतुंस्वरूप एटले जे परमार्थसुद्धाअर्थने तेजाणवानोवणोपरचोकरे
 अथवाजाणवानीपणीचाहनारागं अनेनुदिष्ठकं नजीगीतेदीवाजाए्याठे परमार्थेठ
 ड्यमोक्षमार्गजेणे एह्वागुरुनीनेवाकरं एटलेज्ञानीगुरुधारवा अने वावन्नकं जि
 नमनियतिनामधगवी नेजग्वत्रपाजप्रमुखन नमकितविनामाने एवागुरुनोसंगवजे
 अनेकुदुर्गनी जेअन्यमनितेनांगनकरं एवाजपगिणामतेनमकितनीसदह्णाजाण
 वी विग्यास्तानह्ळाठ कपायद्वीणामद्वययगवि ॥ नम्मदिष्ठिविदुणा कयाविसुक्लपा
 वंति ॥ ७ ॥ अर्थ ॥ जेनावयअग्रनथीदिरम्याठेक्रोधादिआचारकपायजीत्याठेअनेगुदपां
 चमदाव्रतपाजने पणनमकेतविनाठे तेजीवमांरुपामेनही

ह्वेनमकिततनीवस्तुने तेविपेगाथाकहेत्रे गाथा ॥ नयजंगपमाणेहिं जो अप्यासा
 यवायजावेपां ॥ जाणडमोक्षनरव तम्मादिष्ठितनोनेक ॥ ३ ॥ अर्थ ॥ नय तथा
 जंगेकरी तथाप्रमाणेकरी जेपोतानाआत्मानेजाणे उजवेन्याहादथाठपकेजाणे अ
 ने एमन्याहादपणेमांक्षनिक्रमांवरथानेपणजाणे परवस्तुने देवजाणे जीवगुणउपा
 देवजाणे तेने तनरनिजाणवां

ह्वेजीवस्वरूपयानरुगवाने गाथाकहेत्रे ॥ अत्रंनिदोयजुमुखां निम्ममउंताणदं
 नणनमगो ॥ नम्मिदिष्ठितनजिनां नद्वेणम्वयंतेमि । ४ ॥ अर्थ ॥ ज्ञानीजीव एह
 लुध्यानकरे के ह्णाकतुं परपुत्रयान्यागेतुं निश्चनचरगीशुद्धतुं अज्ञानमजथीन्यागेतुं
 निर्मजतुं ममताचीगदिततुं ज्ञानदर्शनथीनगोतुं दुंमागज्ञानमनावनदिततुं दुंमाग
 गुणमारह्योतुं चेतनागुणतमद्वीगनचात्रे दुंमागआत्मन्य पनेयायनो नदकमेठवर
 संतुं ॥ गाथा । निरजगंनिरजउयज वेदउगाडयगडयगानं ॥ येयगजकणनिडनम
 परमप्यानिवतंन ॥ ७ ॥ अर्थ ॥ इमेउंजनर्थदिहित निरंजनतुं कजंरुदिततुं अय

लके० पोतानास्वरूपकीविचारेचलायमानथाउनही परमदेवतु जेनीआदिनयी तथा जेनोअतनयी चेतनालक्षणतु सिद्धसमानतुं मतसत्तामयीतु गाथा ॥ जीगदिसद्वह ए सम्मत्तंसस्यधिगमोनाए ॥ तथेवसयारमण चरणएसोडुमुररूपहो ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ जीवादिकठडव्यजेवाठे तेवासद्वहया तेसमकेत अनेठडव्यजेवाठें तेहवा गुणपर्याय सहितजाणे तेज्ञानजाणवु तेठडव्यजाणीने अजीमनेठामे अने जीवना स्वगुणमा स्थिरथयीनेरमे तेचारित्रकहिये एज्ञानदर्शनचारित्र अद्वैतत्रयी तेमोक्षनो मार्गठे माटेएज्ञानदर्शनचारित्रनोयणोयत्नकरवो एरत्नत्रयीपामीनेप्रमादकरवोनही तिहानिश्रेयववहारेनीगाथा ॥ नश्रियमग्गोमुक्तो ववहारोपुन्नकारणोवुत्तो ॥ पडमो सवररूपो आसवहेउतउञ्जीउ ॥ ७ ॥

अर्थ निश्चैनयनोमार्ग ज्ञानसत्तारूप ते मोक्षनुकारणठे एटलेमोक्षे अनेअव हारक्रियानयते पुण्यनुकारणकह्यो पहेजो निश्चैनयसवरठे अनेनिश्चैनसवरनिश्चैनय तेएकजठे जूदानथी बीजोव्यवहारनय तेआश्रव नवाकर्मलेवानोहेतुठे एटलेअ नपुण्यकर्मनो आश्रवथायठे अनेअशुचनव्यवहारें अशुचनकर्मनोआश्रवथायठे कोइ पुठेजे व्यवहारनय आश्रवनुकारणठे तो अमेव्यवहारनहीआदरसु एकनिश्चैनमार्ग आदरसु तेनेउत्तरकहेठे ॥ गाथा ॥ जइजिणमपपवज्जह तामाववहारनधियएसु यहाएकेणविणातिथ्य विक्कईअनेणउंतच्च ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोनव्यप्राणी जोतमनेजिनमतनी चाहनाठे अनेजो तुमेजिनमतने इठोठो मोक्षनेचाहोठो तोनिश्चैनय अनेव्यवहारनय ठामशोनही एटलेवेदुनयमान जो व्यवहारनयचाजजो अनेनिश्चैनयसद्वहजो जोतुमेव्यवहारनयउथापशो ताजिन शासनना तीर्थनोउष्टेदथाज्ञो जेणेव्यवहारनय नमान्यो तेणे गुरुवदना जिनन कि तप पञ्चखाण सर्वनमान्या एम जेणेआचारउथाप्यो तेणे निमित्तकारणउथा प्यो अनेनिमित्तकारणविना एकजोउपादानकारण तेसिद्धनयाय माटे निमित्तकार णरूप व्यवहारनय जररमानवु अनेजो एकजोव्यवहारनय मानियें तोनिश्चैनय उ लख्याविना तत्वनुस्वरूप जाण्युजायनही माटेतत्वमार्ग अनेमोक्षमार्ग तेनिश्चैनय विना पामियेंनही अनेतत्वज्ञानविना मोक्षनथी एटलेनिश्चैनविना व्यवहारनि फलठे अनेनिश्चैनसहित व्यवहारतेप्रमाणठे तेनोदृष्टात जेमसांनानाआनूदनमा उपधातु अथवाकिणजोमिज्योहोय तेपणउर्चासोनानेचारलेइ राखियेठियें अनेजोतेकिणजो तथासोतुजुडकरियें तो सदुकोइसोनानेले पण कोइकिणजोजेकुधातु तेजीयेनही

तेम निश्चैनय मोनाग्मानत्रे माटेनिश्चैनयमहित नर्वनजात्रे अनेनिश्चैनयविना स
वैश्रलेवेत्रे माटेयागममां निश्चैव्यवहारूप मोक्षमार्गत्रे तेरुह्यो.

बलीगरीरुत्तर मोक्षकरेनद्री तेविपे ॥ गाथा ॥ विज्ञानिज्ञानो जायस्य उं जोई
हमेदुशरीर ॥ अथाजायेनिम्मजो जंपावंनवतीरं ॥ ९ ॥ अर्थ ॥ नव्यप्राणीएमचिंत
वेजे एशरीर ठीजजाउं निजजाउं दययइजाउं विणशीजाउं एमादरुं शरीरपुज्जजी
कठे परवस्तुत्रे तेएकद्रीवसंतंमूकवुंते माटेरेप्राणी तुंआपणीआत्मानेनिर्मलपणेप्यावतो
संसारथी तरीनेकांठोपामीश ॥ गाथा ॥ एहिजअप्यास्तोपरमप्या कम्मविसेसोईजायोज
प्या ॥ इयमेवेवज्ञाजुतोपरमप्यावदुतुत्तेअप्योअप्या ॥ १० ॥ अर्थ ॥ अहोनव्यजीव
एहीजआपणोआत्मात्रे तेहुइद्वद्वते पणकर्मनेवशपडयो जन्ममरणकरेते पणएशरी
रमा जेजीवते तेदेवते परमात्मात्रे माटेतुमे आपणोआत्माध्यावो तरणतारणजिहा
ज एआपणोआत्माजत्रे एमश्रीहेमाचार्यं वीतगगस्तोत्रमांरुह्योते य. परात्मापरज्यो
तिः परम परमेष्टिनां ॥ आदित्यवर्णांतमस परस्ताढामनंतियं ॥ १ ॥ सर्वेयेनोदमूल्यं
त समूला. क्लेशपादपाइत्यादि ॥ अर्थ ॥ परमात्मात्रे परमज्योतित्रे पंचपरमेष्टीथी
पणअधिकपूज्यते केमकेपंचपरमेष्टीतो मोक्षमार्गनादेखाडनारारते पणमोक्षमांजवावा
लोतो आपणोजीवते अज्ञाननो मिटावनारते सर्वकर्मक्लेशनो खपावनारते एवो
आत्माध्यावो एहिजपरम श्रेयसुंकारणते सुइतेपरमनिर्मलते एहवोआत्माउपादेय
जाणीसद्दे अनेजेवोपोताथी निरवाह्याय तेवोल्यागवैरागमांप्रवचं एटले धन तेपर
वस्तुजाणी सुपात्रनेदानआपे अनेइंइयनाविकारते कर्मबंधनाकारणजाणीपरिहरे शी
लपाले जेआहारते तेपुज्जनीरुपरवस्तुते शरीरपुष्टीनुंकारणते अनेशरीरपुष्टकीथाथी इं
इयोनोविषयनोपोषथाय माटेतेपरस्वजावते अज्ञान संसारनुंकारणते माटेआहा
रनोल्यागकरयो तेनेतपकहियें तथापूजाते जेश्रीअरिहंतदेवे मोक्षमार्गउपदेश्यो
तेआपणेजाणो माटेआपणाउपकारीते तेउपकारीनी बहुमानसहित नक्किरियें
माटेश्रीअरिहंत देवाधिदेवनी पूजाकरवी एम दान शील तप पूजा सर्व जीव अजी
वतुंस्वरूप उंल्ल्याविनाजेकरतुं तेपुण्यरूप इंइयसुगनुंकारणते अनेजे जीवनेउपादेय
करी बांठाविनाकरणीकरेते तेनिर्झरानुंकारणते एमदयापण श्रीनगवतीसूत्रमां साता
वेदनीकर्मनुं कारणते एटले सम्यक्ज्ञानीने सर्वकरणीतेनिर्झरारुपते अनेज्ञानविना
सर्वकरणी बंधनुंकारणते माटेज्ञाननो घणोअच्यासकरजो एनगवंतेंसीखामणठीधीते.

तथाज्ञाननुंकारण श्रुतज्ञानते तेनोघणोनावगखजो श्रीगणोगमां तथा उत्तरा
ध्ययनमां तथाजगवतीमां १ वाचना २ पठना ३ परावर्तना ४ अनुप्रेक्षा ५ धर्मक

था एसिञ्जाय जणया गुणयानुफल मोक्षरुद्योत्रे सिञ्जायकरवायी ज्ञानावरणी
कर्मखपावे केमके वाचनायी तीर्थधर्मप्रव्रत महानिर्लगायाय पुत्रयायी सत्रतया
अर्थशुद्धयाय मिथ्यात्वमोहनीयखपाये तेजेमजेम अर्थविचारपूत्रे तेमसमकितनि
मेलयायअने अनुप्रकाते अर्थविचारता सातकर्मनीस्थितिना रसपातजाकरे अनतो
ससारखपावीने पातलोकरे तथा श्रुतज्ञाननी आरागनायो अज्ञानमिटे एमाफजकरुहाये

माटे वाचवा तथा जणवानो घणोउद्यमकरत्रो केमके आजपाचमांआरामां का
५ केवलोनी तथा मनपर्यवज्ञानी अनेअवधिज्ञानीपणनयी एकमात्रश्रुतज्ञान ते
हिजआगमनो आराधकरे यत कउअम्हारिसापाणी इसमादोसदृस्तिया ॥ हाय
एाहाकहहुंता नहुतोजइजिणागमो ॥ १ ॥ अर्थ ॥ हेनगवत अमसरिसाप्राणी
नी शीगतिथात जेअमेआइसमपचमकालमा अयतारलीयो हाइतिखेवे अमेअनाय
वु जो जिनराजनाकहेता आगमनहता तोआजसुथान एटले आजआगमनाअ
धारते माटेआगम अने आगमधर जे बहुश्रुत तेनोघणोपिनयकरवो आगममावि
नयनुफल तेसाजलवु अनेसाजलवानु फलज्ञानते ज्ञाननुफलमोक्षते एमआगम
सांजलीलेवायोग्यलेजो अयोग्यठामजो सदहणाशुद्धराखजो सदहणाते मोक्षनु
लते एइइयसुखतोआजीवे अनतिवारपास्याते एहवी जाति जन्म थोनी कोइरही
नयी जेआपणाजीवेनहीकरीहोय एजीवने ससारमाजमता अनतापुजज परावर्त्तमा
नयया पणधर्मनी जोगवायीमलीनही तोहवेमनुष्यनव श्रावककुल निरोगशरीर प
चेइप्रगट बुद्धिनिर्मल एटलासयोगमव्या वलीश्रीगीतरागनीगानीनाकेहेनारा शुद्ध
गुरुनी जोगवाइपामीने अहोनव्यलोको तुमेधर्मनेविपे विशेषउद्यमकरजो फिरिथीए
वीजोगवाइ मिलवीडुर्जनेते माटेप्रमादकरशोनही एशरीर धन कुटुंब आयुषो सर्व
चचजने कृष्णकृष्णतीजेते माटे पाचसमयायकारणमव्या मोक्षरूपकार्य सिद्धकरवु
तेपचसमवायनानामरुहेते १ काल २ स्वभाव ३ नियत ४ पूर्वकृत ५ पुरुषाकार
एपांचसमवायमाने तेसमकेतिठे एमाएकसमयाय उद्यापे तेहनेमिथ्यात्वीकहिये एम
सम्मतिसूत्रमा कह्योते गाथा ॥ कालोसहानियइ पुबकयपुरिपकारणोपच ॥ सम
वाएसमत्त एगतेहोयमिउत्त ॥ १ ॥

अर्थ ॥ काजलविधिविना मोक्षरूपकार्य सिद्धयायनही एटलेकानसर्वनुकारणते
जेकालें जेकार्यचवानोहोय तेकार्यतेकालेंथाय एकालसमवाय अगीकारकरीकह्यो
इहांकोइपुत्रेजे अजव्यजीव मोक्षकेमजतानथो तेनेउत्तरजे अजव्यनेकानमत्रे पण
अजव्यमास्वभावनयी तेथीमोक्षजायनही केमके काजस्वभाव एकेकारणजोइये त

वारेंफरिपुठयुंजे नव्यजीवमांतो मोक्षेजवानोस्वभावठे तोसर्वनव्य केममोक्षलतान थी तेनेउत्तर जे नियतके० निश्चैसमकितगुणजागे तेवारेंमोक्षपामे एटलेकाल स्वभाव नियतएत्रणकारणमान्या तेवारेंफरिपुठयुं जे समकितआदिकारणतो श्रेणी करालानेहता नोमोक्षकेमनययो तेनेउत्तर जे पूर्वकृतकर्मवणाहता अथवापुरुपाकार ते उद्यमकखोनही फरीपुठयुंजे शालीनइप्रमुखें तो उद्यमघणोंकीधो तेनुउत्तरजे तेमनापूर्वरुत शुनकर्मस्वप्यानहता माटेपांचसमवाय मिव्याकार्यनीसिद्धियाय ते वारेंफरिपुठयुंजे मरुदेवामाताने तोचारकारणमिव्या पणपांचमो पुरुपाकारउद्यम काइकीधोनही तेनेउत्तर जे रूपकश्रेणीचढवानो शुक्लप्यानरुप उद्यमकीधोठे माटे पांचसमवायमिव्या मोक्षरूपकार्य सिद्धियाय.

जेवारें केवलज्ञानेकरीतर्वड्य जेमरह्याठे तेमदेखे एटले आकाशड्य लोका लोकप्रमाणठे तेमांअलोकमां वीजुंड्यकोइनथी लोकाकाशनाएकेकप्रदेशें धर्मास्ति काय अथर्मास्तिकायनो एकेकप्रदेशरह्योठे तथाअनंताजीवना अनंताप्रदेशरह्याठे अनंतापुंजपरमाणुरह्याठे कालनोत्तमय सर्वत्रवर्चेंते.

हवे ठड्यनीफरशनाकहेठे धर्मास्तिकायना एक प्रदेशें धर्मास्तिकायना ठप्रदेश फरस्याठे तेआवीरीते के चारदिग्गिनाचार अनेपांचमोनीचे ठछोऊपर एठप्रदेशफर स्याठे तथा एकमूलपोतेंप्रदेश एमसातप्रदेशनो संबंधते अनेधर्मास्तिकायना एकप्रदेशने आकाशड्य तथा अथर्मास्तिकायना सातसातप्रदेश फरगोठे तेएकमूलनाप्रदेशने वीजाड्यनो मूलनोप्रदेशफरगं माटे सातप्रदेशनीफरगनाठे अनेधर्मास्तिकायना एकप्रदेशें जीवपुंजना अनंताप्रदेशनी फरसनाठे अनेलोकनेअंतेजे धर्मास्तिकायना प्रदेशठे तेने आकाशनीफरसनातो ठएदिग्गिनीठे अनेएकमूलप्रदेशगुंठां सातप्रदेश नीफरसनाठे अनेवीजाड्यनी त्रणदिग्गिनीफरसनाठे एमसर्वड्यनीफरगनाठे अने आकाशथी धर्म अथर्मनीअवगाहना सूक्ष्मठे धर्मअधर्मड्यथीजीवनीअवगाहना सूक्ष्मठे जीवथी पुंजनी अवगाहना सूक्ष्मठे.

एमठड्यना गुणपर्याय सामान्यस्वभाव ? १ ठे अनेविगोपस्वभावदशठे तेथ्रीकेवजी नगवंत ज्ञानथीजाणे दर्शनथीदेखे तेइग्यारनामान्यस्वभावकहेठे ? अस्तिस्वभाव २ नास्तिस्वभाव ३ नित्यस्वभाव ४ अनित्यस्वभाव ५ एकस्वभाव ६ अनेकस्वभाव ७ जेदस्वभाव ८ अनेदस्वभाव ९ नव्यस्वभाव १० अन्नव्यस्वभाव ११ परमस्वभाव एग्यारसामान्यभाव सर्वड्यमांठे एनामानउपयोग दर्शनगुणथीदेखें हवंद

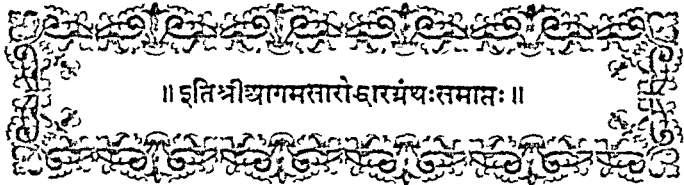
शविशेषस्वभावकहेते १ चेतनस्वभाव २ अचेतनस्वभाव ३ मूर्तिस्वभाव ४ अमूर्ति
स्वभाव ५ एकप्रदेशस्वभाव ६ अनेकप्रदेशस्वभाव ७ अष्टस्वभाव ८ अष्टस्वभाव
९ विजावस्वभाव १० उपचरितस्वभाव एवशविशेषस्वभाव तेकोऽकड्यमाकोऽकस
जावठे कोऽकड्यमाकोऽकस्वभावनधी एङ्गानथीजाणे एटलेसि-इनगवानलोकालोक
सर्वे ज्ञानोपयोगथीजाणीरह्याठे दर्शनोपयोगथीदेखीरह्याठे एह्वाअनतगुणीअरूपी
सि-इनगवानठे तेसमान पोतानीआत्मानेजाणे उपादेयकरीआवे तेसमकेतजाणवो

॥ दोहा ॥

अष्टरुमैव नदाहके ॥ नएसि-इनजिनचद ॥ तासमजोअप्यागणे ॥ वदेताकोऽद ॥ १ ॥
कर्मरोगउपधसमी ॥ ग्यानसुधारसवृष्टी ॥ शिवसुखा मृतसरोवरी ॥ जयजयसम्यक्
दृष्टी ॥ २ ॥ एहिजसदगुरुशीखठे ॥ एहिजशिवपुरमाग ॥ जेजोनिजग्यानादिगुणा
करजोपरगुणत्याग ॥ ३ ॥ ग्यानवृद्धतेवोचविक ॥ चारित्रसमकेतमूल ॥ अमरअग
मपदफजलहो ॥ जिनवरपदवीफूल ॥ ४ ॥ सवतसत्तरठिहुत्तरे ॥ मनसु-इफागुणमा
स ॥ मोटेकोटमरोटमे ॥ वसतासुखचोमास ॥ ५ ॥ सुविहितखरतरगद्यसुधिर ॥ पु
गवरजिनचदसूर ॥ पुण्यप्रधानप्रधानगुण ॥ पाठकगुणोपमूर ॥ ६ ॥ तासशिष्यपाठक
प्रवर ॥ सुमतिसारगुणवत ॥ सरुजशास्त्रज्ञायकगुणी ॥ साधुरगजसवत ॥ ७ ॥ ता
सशिष्यपाठकप्रियुध ॥ जिनमतपरमतजाण ॥ नविककमलप्रतिबोधवा ॥ राजसाग
रगुरुजाण ॥ ८ ॥ ग्यानधर्मपाठकप्रवर ॥ शमदमगुणोअगाह ॥ राजहसगुरुगुरुसक्ति
सद्गुजगरुतेसराह ॥ ९ ॥ तासशिष्यआगमरुचि ॥ जैनधर्मकोदास ॥ देवचदअनधर्मो
कीनोग्रथप्रकाश ॥ १० ॥ आगमसारो-इरएह ॥ प्रारुतसरुतरुत ॥ ग्रथकीयोदेवच
दमुनी ॥ ग्यानामृतरसकूप ॥ ११ ॥ कखोइहांसदायअति ॥ दुर्गदासअनुचिंत ॥ समजा
वननिजमित्रकु ॥ कीनोग्रथपचित्त ॥ १२ ॥ धर्ममित्रजिनधर्मरतन ॥ नविजनसमकितव
ता ॥ अष्टअमरपदउज्ज्वल ॥ ग्रथकियोगुणवत ॥ १३ ॥ तत्वग्यानमयग्रथयह ॥ जो
वेद्याज्ञाबोध ॥ निजपरसत्तासवजिग्ये ॥ श्रोतालहेप्रबोध ॥ १४ ॥ ताकारणवचद
मुनी ॥ कीनोग्रथमग्रथ ॥ नणसेगुणसेजेनविक ॥ लहेजेतेशिवपंथ ॥ १५ ॥ कथ
कथु-इश्रोतारुची ॥ मिजजोएहसयोग ॥ तत्वग्यानश्र-इसहित ॥ बलीकायनिरोग ॥
॥ १६ ॥ परमागमसुराचजो ॥ लहेसोपरमानद ॥ धर्मरागगुरुधर्मसा ॥ धरजोएसु
सद ॥ १७ ॥ ग्रथकीउभनरगती ॥ सितपलफागुणमास ॥ जोमवारअरुतिजति
वि ॥ सफजफजमिनथास ॥ १८ ॥

श्रीश्यामस्तारामां पेच १४८ नीलेन एमीमये चउदराजजांकनोग्यंयजोत्ताराश
नादिनांतरे नंत्रावीरीनेजे लोकनामय्यजागेंत्राठन्चकप्रवेशयी मांमीनेमादिनेजिद्रां
चउदराजजांकनोअंतत्राये निदानांत तथा चउदराजजांकनोत्रेजांप्रदेनमूकीनेपत्रेअ
लोकनीत्राग्निदेवी पणत्रजांकनोअंतनयी माटेनादिअनंतफुले.

नथापेच १५३ नी पेतीजेतमां श्रीनगयतीअत्रमांसुतगोग्यजुपटमो वीउनिट्टुनि
मिनउंनणिउं॥इनांतईयणुउंगो नाणुआउंजिणयनेद्रिं ॥ एवीरीनेश्यामस्तारनी लुटी
जुदीत्रणप्रतोमां जरपुंदनुंमाटेमपण तेमजलग्युंने पणवीजायणातंकाणे एजगव
तीनीमायदीशीनेनिहांतो सुतगोग्यजुपटमो वीउनिट्टुनिमिनउंनणिउं तइउंनिर
विसेतो एतविहिहांसयणुउंगो॥एयोपाठे तेसरोजणापत्रे पत्रेवहुश्रुतकहेतेसहं.

॥ इति श्रीश्यामस्तारोक्षरग्रंथः समाप्तः ॥

॥ श्रीपरमगुरुच्योतनमः ॥

अथश्रीदिवचंज्जीकृतनयचक्रसारनुवाजावोधलिख्यते

मंगलाचरण

प्रणम्यपरमब्रह्मशुद्धानंदरसारूपदं ॥ वीरंसिद्धार्यराजेंजनंदनंलो
कनंदनं ॥ १ ॥ नत्वासुधर्मस्वाम्यादिसंधंसदाचकान्वयं ॥ स्वगुरुन्
दीपचंज्जाख्यपाठकान्श्रुतपाठकान् ॥ नयचक्रस्यशब्दार्थकथनंलो
कज्ञापया ॥ क्रियतेवाजवोधार्थं सम्यङ्मार्गविशुद्धये ॥ ३ ॥

प्रशस्ति

श्रीजिनागमनेविपे ? इव्यानुयोग ३ चरणकरणानुयोग ३ गणितानुयोग ४
धर्मकथानुयोग एचारअनुयोगकहाते तेमां उड्य अने नवतत्व तेनागुणपर्याय स्व
जावपरिणमननेजाणुं तेइव्यानुयोग एवं पंचास्तिकायतुं स्वरूपकथनरूपते तेपंचा
स्तिकायमध्ये एकआत्मानामेअस्तिकायइव्यते तेआत्माअनंताते तेनामूलवेजेद
ते तेमां एकसिद्धनिष्पन्न सर्वकर्माविरणदोपरहित संपूर्णकेवलज्ञान केवलदर्शनादि
गुणप्रगटरूप अखंड अमल अव्यावाधानंदमयी लोकनेअंतेविराजमान स्वरूपजो
गी तेसिद्धजीवकहियें तेसिद्धतासर्वआत्मानो मूलधर्मते तेसिद्धतानीईहाकरवाने सि
द्धनगवंतनो यथार्थसिद्धपणो वंजखीने निष्पन्नसिद्धनोबहुमानकरवो अनेपोते
पोतानीजूले अगुहचेतनपणे परिणमतां वांध्याजे ज्ञानावरणादिकर्म तेटालीने पो
तानीसंपूर्णसिद्धतानी रुचिकरवी एहीजहितसिद्धाते.

बलीवीजोनेद संसारीजीवोनेते तेजेणे आत्मप्रवेशें स्वकर्त्तापणे कर्मपुज्जनने
ह्या जेनेकर्मपुज्जनोलोजीजावते तेमिथ्यात्व गुणगणायीमांमीने अयोगीकेवली गु
णगणाना चरमसमयपर्यंत सर्वसंसारीजीवकहियें तेनावलीवेजेदते एकअयोगी वी
जासयोगी तेसयोगीनावेजेद एकसयोगीकेवली वीजासयोगीवस्य उग्रस्थनावेजेद
एकअमोही वीजासमोही समोहीनावेजेद एकअनुदितमोही वीजावदितमोही उ
दितमोहीनावेजेद एकसद्धममोही वीजावादरमोही वादरमोहीनावेजेद एकप्रेणीवं

त बीजाश्रेणीरहित श्रेणीरहितनावेचेद एकसयमीविरति बीजाश्रविरति अ
विरतीनावलीवेचेद एकसमकेति बीजामिथ्यात्वी मिथ्यात्वीनावेचेद एकग्रथिचेदी
बीजाग्रथिअचेदी ग्रथिअचेदिनावेचेद एकनव्य बीजाअनव्य तेमां अनव्यजीवोतु
तो दलजएवोहोय जेश्रुतअन्यासपणकरे तथा इव्ययीपचमहाव्रतयादरे पणप्रा
त्मधर्मनायथार्थ श्रद्धाविनापेहेजोगुणवाणो किवारेभूकेनही माटेएजीवो तेसिद्धप
दपामवानेयोग्यनही तेअनव्यचोयेअनतेरे

बीजाअनव्य तेजेसिद्धपणानेयोग्यठे जेनेकारणयोगमिले पलटणपामे तेअनव्य
जीवो अनव्ययीअनतगुणाठे तेमय्येकेइकअनव्यसामग्रीयोगपामी ग्रथिचेदकरिने स
मकितपामे अनेकेटलाएकअनव्यतो सामग्रीनेअनावे समकितपामेजनही उक्तचविशे
पणवत्या सामग्रीअनावाउ ववहारराशिअप्यवेशाउ ॥ नवावितेअणता जेसिद्धसु
हनपावति ॥ १ ॥

पणतेअनव्यजीवोमां योग्यताधर्म उतोठे तेमाटेअनव्यकहियें जेजीवमिथ्यात्वतनी
ने शुद्धयथार्थ आत्मपणोव्यापकरह्यो तेजमारोधर्म अनेजेथीते आत्मसत्तागतप
र्मप्रगटे तेसाधनधर्मवेचेदेठे एकवायणापुंठणादि वदननमनादि पडिलेहणप्रमाह्नी
दि जेटलीयोगप्रवृत्तिने सर्वइव्ययी साधनधर्मकहियें तेजावधर्म प्रगटकरवाने जेकरे
तेनेकारणरूपठे इव्यतेजेनावनुकारण कारयासेदव इतिआगमवचनात् ॥

अनेजेउपयोगादि पोतानाह्योपशमजावे प्रगट्याजे ज्ञानवीर्यादिगुण तेपुज्जना
नुयायीपणाथीटालीने शुद्धगुणीजेश्रीअरिहत् सिद्धादिक तेनाशुद्धगुणने अनुयायी
करवा अथवाआत्मस्वरूप अनतगुणपर्यायरूपतेने अनुयायीकरवा तेजावथीसाध
नधर्मजाणवो एथात्मानोपजाववानो उपायठे

जिहालगेआत्मानुशुद्धस्वरूप चिदानदधन तेसाध्यमानथी अनेपुज्जलसुखनीआ
शायें विप गरल अन्यान्य अनुष्ठान जेकरबु ते सत्तारहेतुने माटे साध्यसापेक्षपणे
स्याद्दश्रद्धायें साधनकरबु एहिजमार्गठे अने एमार्गनीजे प्रतितरुचि ते सम्यक्त
कहियें तेसम्यक्तग्रथिचेदकखोपामिये तेग्रथिचेदतो त्रणकरणकरेतोजडे तेत्रणकरण
जीवकरे तेवारेंसम्यक्दर्शनपामे तेत्रणकरणमां पेहेलुयथाप्रवृत्तिकरण बीजुअपूर्वकर
ण त्रीश्रुअनिवृत्तिकरण एकरणसर्व सङ्गीपचेंडीकरे तेमांप्रथमयथाप्रवृत्तिकरणतेअनव्य
तथाअनव्यपणकरे कोइकजीवअनतिवारकरे तेयथाप्रवृत्तिकरणतु स्वरूपलखियेंठेये

सर्वकर्मनी उत्कृष्टस्थितिना वाधनारजीवने सक्केशधणोठेमाटे यथाप्रवृत्तिकरणक
रेनही उक्तचविशेपावइयके उक्तोसत्तिनलप्रइ नयणाएएसुपुंवलद्वाए॥सबजहन्नविठु

विन लप्प्रंजेणपुव्वपडिवन्नो ॥ १ ॥ माटेकर्मनी उच्छृष्टस्थितिनो वांधनारजीव ते चारसा
 मायकनीलान्नपामेअनेजेजीवसातकर्मनी जयन्यस्थिति वांधे तेजीवतो गुणवंतजठे
 एरीतठेमाटेजेवारेंएककोडाकोडीसागरोपम पव्योपमने असंख्यातमेंजागेउणी स्थिति
 वांधतोहोय तेयथाप्रवृत्तिकरणकरे जेजीवकर्मरूपणारूपशक्तिपाम्योनहता तेशक्तिपा
 म्योतेनेयथाप्रवृत्तिकरणकहिचें उक्तचनाप्ये येनअनादित्सिद्धप्रकारेण प्रवृत्तकर्मरूप
 पांक्रियते अनेनेतिकरणं जीवपरिणामएवउच्यते अनादिकालात्कर्मरूपणप्रवृत्तावथ्य
 वस्तायविज्ञेपो यथाप्रवृत्तिकरणमित्यर्थः

द्वयोपशमीचेतनावीर्यं जेसंसारनी असारताजाणे संसार दुःखरूपकरीजाणे ते
 थीपरिग्रहशरीरधीखरे उद्देगेंउडासीनता परिणामेकरीसातकर्मनीस्थिति अनेककोडा
 कोडीनाथांकडा असंख्याताजे सत्तामांहता तेखपावेनेकांश्कउणी एककोडाकोडीरा
 खे एयथाप्रवृत्तिकरण आत्माअनंतिवारकरे पणअंयिचेदकरीशकेनही एकरण तेगि
 रिनद्रीनेविचें आव्युं पायाणते घंचनाधोलनारूप चालवेकरीने जेमसहेजे मुंहालो
 थाय अने कोश्कआकारपकडे तेमजन्ममरणादिदुःखनेउद्देगें अनाजोगधीज नववै
 रागें जीव यथाप्रवृत्तिकरणकरे एहिजजीवकोश्करीतें वैराग्येविचारेजे नवन्नमणते
 दुःखते एसंयोगवियोगादि असारते पणकांश्क ज्ञानानंदादितेसारते एहवीगवेपणाक
 रनारोजीव तेयथाप्रवृत्तिकरणकरीने अपूर्वकरणकरे इहांकोइपुत्रे जेचव्यनेतो पलटण
 योग्यतात्रे पण अजय्यजीवकेमकरे तेनुंउत्तर जेतीर्थेकरजक्तिमांजे देवतानीमहि
 मा तथालोकसन्मानादिकदेखीने पुण्यनीवांठाये देवत्वराज्यादिकलानइष्टाये इग्यार
 अंग तथावाह्यपंचमहाव्रतादिपामे पणतेनेसम्यक्तनहोय जेपुज्जानिजापीठे तेनेगु
 णस्पर्शनथाय उक्तचमहानाप्ये ॥ अर्हंशत्रिविभूतिमतिशयवतादृष्ट्याधर्मादेववियत्त
 त्कारोदेवत्वराज्यादय प्राप्यंते इत्येवंममुत्पन्नबुद्धेरनव्यन्यापिदेवनरंइदिपदेहया नि
 वांणश्रद्धारहित कष्टानुष्ठानं किंचिदंगीकुर्वतांज्ञानरूपस्यश्रुततामायकमात्रजाचेपि
 सम्यक्त्वादिलान श्रुतस्यनचवत्येवेति ॥ एरीतेंथारवु.

तथाअपूर्वकरण अनेअनिवृत्तिकरणतो अधिकार जेमआगमसारमां लख्योउे
 तेजपरमाणे इहांपणजाणवो इमत्रणकरणकरीने उपशम अथवा द्वयोपशम
 अथवाद्वाहायक सम्यक्जेपाम्यो अने आत्मप्रवेगें वर्तमाने सम्यक्दर्शनगुणतो रो
 धक एहवोमिष्यात्वमोह प्रकृतिनाविपाकांदयने टलवेकरीने जेसम्यक्दर्शनगुणनी
 प्रवृत्तियाय तेथीययायेपणे निंदारनहितजाणपणोप्रवर्त्तेजीवनेइयानुयोगें तत्व
 ज्ञानप्रगटे तेथीजेआत्मगुणप्रगटे तंआत्मगुणरह्णायेंजप्रवर्त्ते एहवीस्वरूपानुयायी

आत्मगुणनीप्रवृत्ति तेहनेधर्मकरीसद्दे तेमाटेस्या षादपरिणामी पंचास्तिकायने ते
स्या षादरूपज्ञान तेनयज्ञानेथाय माटेनयसहितज्ञानकरबु तेनयज्ञानप्रतिदर्शने
अनेनयनीअनतताठे उक्च जावइयाप्रयणपहा ताप्रइयाचेवहुतिनययाया ॥ तेने
पूर्वापरसापेक्षनही ते कुनयकहिये अने सर्वसापेक्षपणेवर्त्ते तेसुनयकहिये तेमूजसात
नयठेतेनुस्वरूपअटपमात्रलखियेठेये

नयतेज्ञानगुणनुं प्रवर्त्तनठे जेकारणेएकइव्यमध्येअनताधर्मठे तेएकसमयें श्रुतो
पयोगमा आवेनही स्यामाटेजेश्रुतज्ञाननो उपयोग अस्ख्यातसमयेंथाय अनेव
सुमध्येतोअनताधर्म एकसमये परिणमतापामिये तेवारेंश्रुतज्ञान सत्यथायनही ते
माटेनयेकरीजाणे तथायद्यपिकेवलीनोउपयोग एकसमयीठे तेमाटेजाणवामां नय
नुकार्यकेवलीने पडेनही पणवचनेकहेतां केवलीनेपणनयेकरीकहेदुपडेकारणकेवचन
तोकमेबोलायठे अनेवसुधर्मअनताएकसमयकालेंठे तेमाटेनयेंकरीकहे वलीजिनन
इगणीहमाश्रमणपूज्यकहेठे

जीवादिइव्यमांजेगुणठे तेअनतस्वजावीठे गुणनीठति तेनुपरिणमन तेनीप्रवृत्ति
तेमांजेसमयेकारणता तेसमयेजकार्यता इत्यादि अनेकपरिणतिसहितठे तेथीको
इकरीतें सर्वनु निन्नानिन्नपणे ज्ञानथाय तेनयथीथाय माटेसमकितरुचिजीवने नय
सहितज्ञानकरबु जे एटजाधर्म सर्वइव्यमध्ये रह्याठे माटे प्रथमतो श्रीगुरुरूपायी
इव्य गुण पर्याय उलखावेठे एणीठिकाकही हवेमूजसूत्रनाअर्थनु व्याख्यानकरेठे

श्रीवर्द्धमानमानम्य स्वपरानुग्रहायच ॥ क्रि
यतेतलवोधार्यं पदार्थानुगमोमया ॥ २ ॥

अर्थ ॥ श्रीके० गुणनीशोना अतिशयशोनायेंविराजमान एहवाश्रीवर्द्धमान अ
रिहत शासननानायक तेप्रतेंअत्यतपणे नमीने नमस्कारकरिने पोतानोमानमूकीत्र
णयोगसमावी गुणीनेअनुजायीचेतनानुकरबु तेनेनमबुकहियें तेपण स्वके० पोता
ने अने परजेशिष्यअथवाश्रोतादिकने अनुग्रहके० उपकारने सारु तत्वके० यथार्थव
सुधर्मतेने बोधके० जाणवानेअर्थें पदार्थके० धर्मास्तिकायादिक ठमूलइव्य तेनो अ
नुगमके० साचोपरुपवो ते क्रियतेके० करियेंठेये

जगतमामतांतरीठ इव्यनेअनेकपणेकहेठे तिहांनेयायिक सोलपदार्थकहेठे वे
शेरिक सातपदार्थकहेठे वेदांतिसांग्य एकपदार्थकहेठे मीमांसक पांचपदार्थकहेठे
पणतेसर्वमिष्याठे तेषोपदार्थनु स्वरूपजाणुनथी अनेश्रीअरिहत सर्वज्ञप्रत्यक्षज्ञा

नी ते एकजीवअनेपांचअजीव एरीतेठपदार्थकहेते इहांकोइपुठे जेनवतत्वरूपनवप
दार्थकह्याठे तेकेम तेनेउत्तर जे एकजीव बीजोअजीव एवेपदार्थतोमूलठे अने शेष
सांततत्वतो जीवअजीवनो साधकबाधक शुद्धशुद्ध परिणतिनीअवस्था निन्नउल
खाववानेकखाठे.

श्लोक ऽव्याणांचगुणानांचपर्यायाणांचलक्षणं ॥
निक्षेपनयसंयुक्ततत्त्वेदरलंकृतम् ॥ तत्रतत्वनेदप
र्यायेव्याख्यातस्यजीवादेर्वस्तुनोच्चावःस्वरूपतत्वं

अर्थ ॥ इयना गुणना तथा पर्यायना लक्षणजेउलखाण तेनिक्षेपेंकरी तथा
नयेंकरीयुक्ततत्वनाजेदंसहितकहुंउं तत्रके० तिहांजिनागमनेविषे तत्वजेवस्तुस्वरूप
नेद तेनाजूडाजूदानेदपर्याय तेमांरह्याजेधर्म एटलाप्रकारे व्याख्याके० अर्थनुंकहेवुं
तेणेकरीने यथार्थ व्याख्यानथाय तिहांतत्वतुंलक्षणकेहेते व्याख्यानकरवायोग्य जे
जीवादिकवस्तु तेनोमूलधर्म तेवस्तुतुंस्वरूपतत्वकहिये जेमकंचनतुंस्वरूप पीत गुरुस्नि
ग्धतादि तथाएनुंकार्यआचरणादिक अने एहनुंफलते एहथीअनेकनोग्यवस्तुआवे
एमजीवतुंस्वरूप ज्ञानदर्शनचारित्रादिअनंतगुण तथाजीवतुंकार्यसर्वजावतुंजाणतुं
प्रमुखएरीते अनेदपएरह्याजेधर्म तेसर्ववस्तुतुंतत्वकहिये.

येनसर्वत्राविरोधेनयथार्थतयाव्याप्यव्यापकत्वावेनलक्ष्यतेव
स्तुस्वरूपंतल्लक्षणं तत्रऽव्यनेदायथाजीवाअनंताकार्यनेदे
नत्वावनेदानवति द्वैत्रकालत्वावनेदानामेकसमुदायित्वंऽव्यत्वं

अर्थ ॥ हवेजलक्षणकहेते जेगुणेकरीसर्वइव्य स्वजातिमां अविरोधिपणे यथार्थ
पणे ? अतिव्याप्ति २ अव्याप्ति असंनवादिदोपरहित वस्तुजेव्याप्य तेहनेविषे व्या
पकपणेजखिये जाणिये तेनेवस्तुतुंलक्षणकहिये तेजलक्षणवेप्रकारतुंठे एकजिंगवाह्य
आकाररूप अने बीजुं वस्तुमांरह्याजे स्वरूपते एवेनेदठे तेमांजिंगथीतो गायतुंलक्षण
जेशान्वसहितपणो तेवाह्यआकाररूपलक्षणते एवाह्यलक्षणेजेउलखाणकरे तेवाज
चालठे अनेजेवस्तुनेधमेंउलखाय तेस्वरूपलक्षणकहिये जेमचेतनालक्षणतेजीव त
थाचेतनारहिततेअजीव इत्यादिकलक्षणे लक्षणस्वरूपजाणवो एमअनेकरीतेजाणी
सेवो नेदाअ हवेनेदतुंस्वरूपकहेते वक्तव्यवस्त्वंगाके० जेवस्तुकरनकरताहोय तेहना
चारनेदठे तत्रऽव्यनेदाके० तिहाइयनानेदमूललक्षणो सरिखापणपिपुणयोजूडाठे ते

इयथीचेदकहिये यथाके० जेम सर्वजीवजीवत्वसामान्ये सरिखाठे पणजीवनी
चप्रते पांतानागुणपर्यायनो पिरुपणोज्जुदाठे कोऽनुकोऽमाजिजिजातो नथी तेमाटे
जीवग्रनताइव्यनिन्नपणे तेमजग्रजीवग्रनताइव्य निन्नपणे एमपुज्जपरमाणुपु
ण जडतारूपपणोसरिसा पणसर्वपरमाणुआजूदाइव्यठे जेकालेंपूठिये तेकाजें एटजा
नाएटजाठे कोऽकालेंपटेनही तेमनवोवधेनहीए सर्वइव्यथी चेदजाणवो

हवे क्षेत्रांगा क्षेत्रथीचेदते जेविस्तरतोजूदोक्षेत्रथवगाहीनेरहे जेमजीवदि
इव्यनाप्रदेश अरगाहनायमेंजूदाठे पणइव्यथीजूदापडेनही सलग्रपणोरहे गुणपर्या
यपरप्रदेश अरनताठे तेगुणपर्याय एरुप्रदेशमूकीबीजाप्रदेशमाजायनही पर्यायवि
चागणनो अनेप्रदेशनो अरगाहमरिखाठे पणतेपर्यायअरनतानिन्नठे अनेजेअरनताप
यांयमजीने एकार्यकरतेकार्यनेगुणकहेठे श्रीरीतरागसर्वज्ञएमकहेठे एक्षेत्रथीचेदते

एतस्मिन्मा उपादययरूप पर्यायपजटानुमान तेसमयकहिये जेटलोउत्पादय
यतयाअगुणानुनीहानिगृह्णने परिणमतानुमान तेसमयकहिये अनेतेथीजीवपरिण
मयस तेजीवागमय एमजेअरनतिअतीतप्रवृत्तियइ तेवर्त्तमानप्रवृत्तिनीपरपाररूप
जाणरी अनेआगामिकर्यागतेते कार्यरूपेंयोग्यतारपजाणवी अतीतकाजनो तथाअ
रागागानो कोऽदिगातो नथीअनेपिरुप पचास्तिकायनु वर्ततोजेपरणामनतेनुमान
तेरागसिं तेनेगमयचेदते बीजागज्जपचेदकहिये ते जेपर्यायनिन्ननिन्नकार्यकरे
तेगयनेइनिन्नपणाठे तेमाटेयोयोजावथीचेदकहिये हवेइव्यनुज्जरुणकहेठे तंक्षेत्र
था अरनतागताजेचेद तेमरनुणगामिनिनेपिरुपणो एकाधारपणो समुदायीपणोर
हेतु तेइव्यरहिये

तत्रैकस्मिन् उच्ये प्रतिप्रदेशे स्वल्पैककार्यकरणमामर्थ्यरू
पाअरनताअविजागरूपपर्याया स्तेपाममुद्रायोगुण ॥ निन्न
कार्यकरणेमामर्थ्यरूपाजिन्नगुणस्यपर्याया एवगुणाअप्य
नता प्रतिगुणप्रतिदेशपर्यायाअविजागरूपा अरनतास्तु
एना प्रायोजितितेचास्तिरूपा प्रतिप्रमुनिअरनतास्मतां
नतगुणा मामर्थ्यपर्याया

अर्थ ' हवेगुणानुनकणकहेठे निदा गुणानामामउद्व इतिप्रचनात् एरुइव्यत
सिं सवक० दावचानातो एरुनागाप्रमुख कार्यरगतानु जनेमामर्थ्यत एना अरन

तासूत्रा जेनां अविनागके० वीजोत्रेदनयाय एवाविनागनो जेनमुदाय तेनेगुणक
 हियें जेमएरुदोर्गो सोतांतणानोकथ्यो तेसोतातणा तोअविनागपणे ठतापर्यायत्रे
 तेदोरडाथीअनेककार्यथाय अनेकवस्तुबंधाय अने अनेकनेआधारग्याय अनेरुवेटण
 पाय तेनेसामर्थ्यपर्यायकहिये ठतिरूपजेपर्याय तेतोवस्तुरूपत्रे अने सामर्थ्यपर्याय
 तो प्रवर्त्तनरूप कार्यरूपत्रे तेठतिपर्यायनो समुदाय तेनेगुणकहियें ठतिपर्यायनाअ
 विनाग तेयोगस्थान समयस्थानमां कह्योजत्रे अने निन्नके० जुदोकार्य करवानुं जे
 मांसामर्थ्यहोय एवाअविनागरूप आत्मप्रदेगें वर्तता पर्याय तेनिन्नके० जुदागुणना
 पर्यायजाणवा जेम जेअविनाग परिणामालंबनरूपकार्य सामर्थ्यरूप तेनोसमुदाय ते
 वीर्यगुण एमज जाणवारूपसामर्थ्यत्रे जेमा एह्वाजे अविनागपर्यायत्रे तेनो समुदा
 य ते ज्ञानगुण तेवागुण एकइव्यनेविपेअनंताठेतेएकगुणना प्रदेगें प्रदेगें पर्यायअ
 विनागरूप अनंताठे अनेसर्वप्रदेगें सरिखाठे तथापंचास्तिकायमध्ये एकअगुरुलघु
 पर्यायनोचेद तरतमठे तथापुजत्रपरमाणुंमध्ये कालजेठें अथवाइव्यजेठें वर्णादिक
 नापर्यायनो तरतमयोग ते थोडावणापणोठे तेपर्यायअस्तिरूपत्रे सदाठताठे कोइ
 पर्यायइव्यांतरमां जातोतथी प्रदेगांतरमांण जातोतथी तेठतिपर्यायथी सामर्थ्य
 पर्याय अनंतगुणाजाणवा तेकार्यरूपत्रे तथाचमहानाथ्ये चावंतोइयास्तावंतएव
 ज्ञानपर्याया. तेचअस्तिरूपाः प्रतिवस्तुनिअनंताततोअनंतगुणा.सामर्थ्यपर्याया.

तत्रइव्यलक्षणं उत्पादव्ययध्रुवयुक्तं सत्त्वलक्षणंइव्यं ए
 तत्त्वव्यास्तिक पर्यायास्तिक उन्नयनयापेक्षयालक्षणं ॥
 गुणपर्यायवत्त्वइव्यं एतत्पर्यायनयापेक्षया अर्थक्रियाका
 रिइव्यं एतत्त्वलक्षणंस्वस्वशक्तिधर्मापेक्षया धर्मास्तिका
 य अधर्मास्तिकाय आकाशास्तिकाय पुजलास्तिकाय
 जीवास्तिकाय कालश्चेति

अर्थ ॥ हवेवलीइव्यनुंमुख्यलक्षणकहेठे उत्पादके० नवापर्यायनुंउपजनुं अ
 यके० पूर्वपर्यायनुंविणसनुं अनेध्रुवके० नित्यपणो एतीनपरिणामनपणं सर्वदाजेप
 रिणमे तेनेइव्यकहिये एटलेतेहिजगुणकारणकार्य वेधमंसमकालेंपरिणमेठे कारण
 विना कार्यथायजनही अनेकार्यकरेनही तेकारणपणसमजनुंनही जेउपादानकार
 ण तेहिजकार्यथायठे तेकारणतानोव्यय अनेकार्यतानुंउपजनुं समकालेंथायठे वली

इयथीनेदकहिये यथाके० जेम सर्वजीवजीवत्वसामान्ये सरिखाठे पणजीवजी
 वप्रते पोतानागुणपर्यायनो पिरुपणोज्ज्वोठे कोऽनुकोऽस्मान्निजिजातोन्थी तेमाटे
 जीवअनताइयनिन्नपणे तेमजअजीवअनताइय निन्नपणे एमपुरुजपरमाणुप
 ण जडतारूपपणोसरिसा पणसर्वपरमाणुआजूदाइयठे जेकालेंपृथियें तैकालें एटजा
 नाएटजाठे कोऽकालेंपटेनही तेमनवोवधेनहीए सर्वइयथी नेदजाणवो

हरे क्खेत्तागा क्षेत्रथीनेदते जेविस्तरतोज्ज्वोठेक्षेत्रअवगाहीनेरहे जेमजीवादि
 इयनाप्रदेश अयगाहनाधमेंज्ज्वोठे पणइयथीज्ज्वोठेनही सलअपणेरहे गुणपर्या
 परांप्रदेश अनताठे तेगुणपर्याय एकप्रदेशमूकीवीजाप्रदेशमाजायनही पर्यायवि
 जाणणुनो अनेप्रदेशनो अयगाहसरिखाठे पणतेपर्यायअनतानिन्नठे अनेजेअनताप
 यांयमनीने एकरायेकरेतेकार्यनेगुणरहेते श्रीरीतरागसर्वज्ञएमकहेते एक्षेत्रथीनेदते

एकअमुमा उत्पादअयरूप पर्यायपलटवानुमान तेसमयकहिये जेटलोउत्पादअ
 यनयाअगुरुनवुरीहानिद्विने पणिमतानुमान तेसमयकहिये अनेतेथीवीजीपरिण
 मयऽ तंत्रीजागमय एमजेअनतिअतीतप्रवृत्तियऽ तेवर्त्तमानप्रवृत्तिनीपरंपरारूप
 जाणरी अनेआगामिकयासेते कार्यरूपयोग्यतारूपजाणरी अतीतकालनो तथाअ
 तागतानां सोऽदिगजोनयीअनेपिरुप पचास्तिकायनु वर्ततोजेपरणमनतेनुमान
 तेरापरिणिये तेनेममयनेदते त्रीजोकरारूपनेदकहिये ते जेपर्यायनिन्ननिन्नकार्यरु
 तेरापनेऽनिन्नपणांठे तेमाटेआयोनायथीनेदकहिये हवेइयनुनदूणकहेते तेद्वे
 का अनेनारनाजेनेद तेमरेनुएकजामिनिनेपिरुपणे एकाधारपणे समुदायीपणो
 वेनु तेइयरहिये

तत्रैरुम्मिन् उच्ये प्रतिप्रदेशे स्वस्वएककार्यकरणसामर्थ्यरू
 पाअनताअभिजागरूपपर्याया स्तेपासमुदायोगुण ॥ निन्न
 कार्यरूपणोमामर्थ्यरू पाजिन्नगुणस्यपर्याया एवगुणाअप्य
 नता प्रतिगुणप्रतिदेशपर्यायाअभिजागरूपा अनतास्तु
 एता प्रायोजितनेचास्मिन् रूपा प्रतिअस्तुनिअनतास्ततो
 ननगुणा मामर्थ्यपर्याया

अथ ॥ अनेगुणदुःखकार्यहेते निन्न गुणानामामुद्वेद इतिअनतात् एरइयन
 शिं नमरं पचनानां एरतागाप्रमुय कार्यरूरावु जेनेमामर्थ्यरू एता अन

तासूक्ष्म जेनो अविनागके० बीजोत्पेदनधाय एवाविनागनो जेसमुदाय तेनेगुणक
 हिये जेमएकदोरडो सोतांतणानोकखो तेसोतांतणा तोअविनागपणे उतापर्यायते
 तेदोरडाथीअनेककार्यथाय अनेकवस्तुबंधाय अने अनेकनेआधारथाय अनेकवेदण
 थाय तेनेसामर्थ्यपर्यायकहिये ठतिरूपजेपर्याय तेतोवस्तुरूपते अने सामर्थ्यपर्याय
 तो प्रवर्त्तनरूप कार्यरूपते तेठतिपर्यायनो समुदाय तेनेगुणकहिये ठतिपर्यायनाअ
 विनाग तेयोगस्थान समयस्थानमां कह्योजते अने जिनके० जुदोकार्य करवानुं जे
 मांसासामर्थ्यहोय एवाअविनागरूप आत्मप्रदेशें वर्तता पर्याय तेजिनके० जुदागुणना
 पर्यायजाणवा जेम जेअविनाग परिणामालंबनरूपकार्य सामर्थ्यरूप तेनोसमुदाय ते
 वीर्यगुण एमज जाणवारूपनामर्थ्यते जेमां एह्वाजे अविनागपर्यायते तेनो समुदा
 य ते ज्ञानगुण तेवागुण एकड्यनेविपेअनंताठेतेएकगुणना प्रदेशें प्रदेशे पर्यायअ
 विनागरूप अनंताठे अनेसर्वप्रदेशें सरिखाठे तथापंचास्तिकायमध्ये एकअगुणरूप
 पर्यायनोचेठ तरतमठे तथापुज्जपरमाणुंमध्ये कालनेदें अथवाड्यनेदें वर्णाडिक
 नापर्यायनो तरतमयोग ते थोडावणापणोठे तेपर्यायअस्तिरूपते सदाठताठे कोड
 पर्यायड्यंंतरमां जातोन्थी प्रदेशांतरमांपण जातोन्थी तेठतिपर्यायथी सामर्थ्य
 पर्याय अनंतगुणाजाणवा तेकार्यरूपते तथाचमहाजाप्ये चावंतोडेयास्तावंतएव
 ज्ञानपर्यायाः तेचअस्तिरूपाः प्रतिवस्तुनिअनंताततोअनंतगुणा.मामर्थ्यपर्याया.

तत्रड्यलक्षणं उत्पादव्ययध्रुवयुक्तं सत्त्वलक्षणंड्यं ए
 तत्त्व्यास्तिक पर्यायास्तिक उन्नयनयापेक्षयालक्षणं ॥
 गुणपर्यायवत्त्व्यं एतत्पर्यायनयापेक्षया अर्थक्रियाका
 रिड्यं एतत्त्वलक्षणंस्वस्वशक्तिधर्मापेक्षया धर्मास्तिका
 य अधर्मास्तिकाय आकाशाम्तिकाय पुज्जलास्तिकाय
 जीवास्तिकाय कालश्चेति

अर्थ ॥ हवेवलीड्यनुंमुखजक्षणेकहेते उत्पादके० नवापर्यायनुंउपजहुं अ
 यके० पूर्वपर्यायनुंविणामनुं अनेध्रुवके० नित्यपणो एतीनपणिमनपण नवेदाजेप
 रिणामे तेनेड्यकहिये एउजेनेहिजगुणकारणकार्य वंधमंममकाजेपणिमते कारण
 विना कार्यथायजनही अनेकार्यकरेनही तेकारणपणममजवुनही जेउपादानकार
 ण तेहिजकार्यथायते तेकारणनानांअय अनेकार्यतानुंउपजहुं नमजाळेयायते वजी

कारणपणोपण समयेसमयेनवोनवोते अनेकार्यपणोपण ममयेसमयेनरोनवोते ते
माटेकारणपणानोपणउत्पादव्ययते अनेकार्यपणानोपण उत्पादव्ययते अनेगुणपि
रूपणे इव्याधारपणेध्रुवते एवीपरिणतियेपरिणमे ते सत्के० नतिवतइयज्ञाण
वो एटले एलरूपते इव्यास्तिकनय तथापर्यायास्तिकनय एवेजेलालेइनेकखोने
जे ध्रुवपणो ते इव्यास्तिकधर्मग्रह्याते अनेउत्पादव्यय तेपर्यायास्तिकधर्मग्रह्याते ते
माटेएलरूपणसपूर्णेते एतत्वार्थकारकनुगाम्यते

तथावलीवीजुजकृण तत्वार्थमांजकसुते एरुइव्यमा वक्षामा स्वकार्यगुणोवर्तमा
नतेगुण अने पर्यायते गुणानुकारणनूत इव्यनुनिन्ननिन्नकार्यपणे परिणमे इव्यगुण
एवेहुने स्वाश्रयीपणेपरिणमन तेवेतेजेमा तेइव्यकहिये एटलेगुण तथापर्यायवत तइ
व्यकहिये तेइव्यएकनावेखरुथायजनही एमूलइव्यनुजकृणते अनेजेवणापरमाणुना
खधनेइव्यमान्योते तेउपचारेजाणवो जेनीपरिणतित्रणकालमध्येतेरुपनेत्यजेनही ते
इव्यपोतानीमूलजातत्यजेनही जेनेअगुरुलघुनु पइगुण हानिवृद्धिरूपलकृण चकए
कगेफिरे तेएकइव्य अनेजेने जूदोफिरे ते निन्नइव्यकहिये एटले धर्म अथधर्मआकाश
ए एक एक इव्यते अनेजीव अस्तरख्यातप्रदेशरूप एकअखडइव्यते एवा जीवसर्वजा
कमध्येअनताते तेजीवसिद्धमावधेते अनेससारीपणामाउंथायते पण सर्वसख्यामां
घटता वयतानथी तथापुज्जपरमाणु एकआकाशप्रदेशप्रमाण एरुइव्यते तेवापरमाणु
सर्वजीवथी तथा सर्वजीवनाप्रदेशथी पण अनतगुणाइव्यते स्कधपणे अथवा बुटा
परमाणुपणे वधेतथा घटीजाय पण परमाणुपुज्जपणे जेसख्याते तेमावधताघटता
नथी एनिश्रयनयथी लकृण कसु

हवेव्यवहारनयथीजकृणकहेते अर्थजे इव्यतेनीजे क्रियाके० प्रवृत्तितेनेकरे तेइ
व्यकहिये तेमाजीवनीशुद्धक्रिया ते ज्ञानादिकगुणनीप्रवृत्ति जेमसकलज्ञेयजाणवा
माटे ज्ञानविनागनीप्रवृत्ति एमसर्वगुणनुजेकार्य जेमज्ञानगुणनुकार्यविशेषधर्मनुजा
णवु तथादर्शनगुणनुकार्य सकजसामान्यस्वनावनोत्रोय अने चारित्रगुणनुकार्य तस
रूपनुस्मबुड्यादि अनेधर्मास्तिकायनुकार्य गतिगुणोपरिणम्याजे जीवतथापुज्ज तं
चाजयानेसहकारीथाय एमसर्वइव्यनीसमजणजोइलेवी एलरूपण सर्वइव्यनाजेगुण
ते तेसर्वनास्वकार्यानुयायीप्रवृत्ति तेनेअर्थक्रियाकेहेवी हवेतेठइव्यते १ धर्मास्तिकाय
२ अथर्मास्तिकाय ३ आकाशास्तिकाय ४ पुज्जनास्तिकाय ५ जीवास्तिकाय ६ काज
एठइव्यजाणवा एथीपधारेपदार्थ कोइनथी जे नैयायिकादिक सोजपदार्थकहेते तेमू
पाते कारणके तेप्रमाणेने निन्नपदार्थकहेते तेतोज्ञानते तेआत्मानामा प्रमेयनागुण

ठे तेगुणीजेआत्मा तेमध्येरहोठे तेने निन्नपदार्थ केमकहियें वीजाप्रयोजन सिद्धां तादिक तेसर्वजीवइव्यनी प्रवृत्तिठे ते माटे-निन्नपदार्थकेवायनही.

तथावैज्ञेयिक १ इव्य २ गुण ३ कर्म ४ सामान्य ५ विज्ञेय ६ समवाय ७ अनाव एसातपदार्थकहेठे पणतेनेकहिये जेगुणतेतो इव्यमांजरह्याठे तो तेनेनिन्न पदार्थकरीकहेठुं तेकेमघटे अने कर्मतेइव्यनुंकार्यठे तथा सामान्य अने विज्ञेय एवे तोइव्यमध्ये परिणमनठे वली समवायते कारणतारूपइव्यनुं प्रवर्तनठे अने अजा वतो अठताने केवाय ते अठताने पदार्थकेडुंघटतुंनथी तेमाटेवैज्ञेयिकमतपणमू पाठे तेमध्येइव्यनवकहेठे १ पृथ्वी २ आप ३ तेज ४ वायु ५ आकाश ६ काल ७ दिशि ८ आत्मा ९ मन एनवपदार्थकहेठे तेनेउत्तर जे पृथ्वी आप तेज वायुएतोआ त्माठे पणकर्मयोगें शरीरचेठें नामपड्याठे अनेदिशितोआकाशमांज मिलागयीठे तथामन तेआत्मानेसंसारिपणाना उपयोगप्रवर्तनानो धारठे तेनेनिन्नइव्यकेमकहियें.

वलीवेदांतिसांख्य तेएकआत्माअद्वैतपणे एकजइव्यमानेठे तेनीपणचूलठे केम के जेगरीरठे तेतीरूपीठे अने पुज्जलइव्यनाखंयठे तेकेमएकथाय तथाआत्मा अने शरीरनोआधारते आकाशठे तेसर्वप्रति-दठे तेज्जुदोमान्याविना केमचाले तेमाटेअ द्वैतपणोरह्योनही.

अनेवां-इदर्शन तेसमयसमय नवानवापणो १ आकाश २ काल ३ जीव ४ पु ज्ञ एचारइव्यमानेठे तेनेपुठीयें जेजीवपुज्ञएकजक्त्रें केमरेहेतानथी तेतोचला दिनावपामेठे माटेतेना अपेक्षाकारणरूप १ धर्मास्तिकाय २ अधर्मास्तिकाय एवेइ व्यपण मानवाजोडयें तथाकेटलाक संसारस्थितिनोकर्त्ता एकपरमेश्वरनेमानेठे तेपण मूपाठे जेनिर्मलरागद्वेषरहित एवो परमेश्वर तेपरनामुखडु खनो कर्त्ताकेमथाय वली कोडक ऽहा बलगाडेठे तेऽज्ञातो अधूरानेठे पूरानेकेमहोय तथा केटलाक परमेश्व रनी लीजाकहेठे तेलीजातो अजाण अधूरो तथा जेनेपोतानो आनंद पोतापासेनहो य तेकरे पणजे संपूर्ण चिदानंदवन तेने लीजा होयजनही धर्माधर्माविनानांगविनां गेनमुखंकृत ॥मुखंविनानकनृत्वंतच्छास्तरःपरैकयं? अनेमीमांसादिक पांचनूतकहेठे तेमापण चारचूततोजीवपुज्जलना संबंधेउपनाठेअनेआकाशतेजोकोलोकनिन्नइव्यठे.

तत्रपंचानांप्रदेशापिंढत्वात् अस्तिकायत्वं कालस्यप्रदेशाच्चा

वात् अस्तिकायतानास्ति तत्रकालउपचारतैवइव्यंनवस्तुवृत्त्या॥

एरीतेअसत्यपरुपणानुंनिराकरणकरी आगमनीतांखे कार्यादिकनेअनुमाने इव्य

उ वरेते माटेतेहिजमानवा तेमां पांचड्य सप्रदेशीने तेप्रदेशनापिनुपणांमाटे अलि कायपणां पांचड्यनेने अने उठोकालड्य तेनेप्रवेशनयी तेमाटे अस्तिकायतानयी तिहाकालते मुख्यवृत्तियेंड्यनयी उपचारयी ड्यकेवायठे जेमवस्तुगते धर्मास्तिसा यादिक ड्यठे तेमकालड्यनयी जोएकालने पिडरूपड्यमानियेतो एनो मानकि हांठे जोमनुष्यहेत्रमांकालड्यमानियेतो बाहिरनाहेत्रमां नवपूर्णादिक तथाउत्पा दव्यय कोणकरेठे अनेजोचीदराजलोकमां व्यापीमानियेतो अस्ख्यातप्रदेश मानवा जोड्यें अनेप्रदेशमानवेकरी अस्तिकाययाय अनेजोरेणुक अस्ख्यातामानिये तोनो कप्रदेशप्रमाण रेणुकयाय तेवारे अस्ख्याताकालड्ययाय तेतोअनतड्यमान्योने माटेएकालने पचास्तिकायना वर्त्तनारूपपर्यायने आरोंपेंड्यमानियें केमके अस्ति कायतानयी अनेसर्वमावर्त्तनाकरे एपहसत्यठे जे आगमनेविषे वाणागसूत्रनाया लावामाठे किचइते अक्षासमयेतिवुञ्चति गोयमा जीवाचेव अजीवाचेव एटलेकान ते जीवतथाअजीवनो वर्त्तमानपर्यायठे तेनावत्पादव्ययरूप वर्त्तनानेकालकहांठे ते कालने अजीवड्यमागणो तेनोआशयएठे जेजीववर्त्तनायी अजीववर्त्तनाअनतए णीठे तेवहुलतामाटे कालने अजीवगवेप्योठे केमके कालनीवर्त्तना अजीवकर अ नतिठे अने जीवकरपरतेथीयोडीठे माटे

तथा विशेषावश्यकज्ञाप्यमध्ये नपश्यतिहेत्रकालावसौतयोरमूर्त्तत्वात् अवधेभ मूर्त्तिविषयत्वात् वर्त्तनारूपतुकालपश्यति ड्यपर्यायत्वान्तस्येति तथा बावीसहजा रीमध्ये तथा कालस्यवर्त्तनादिरूपत्वात् पर्यायत्वात् ड्योपक्रम उपचारात् तथानग वत्यागे १३ तेरमाशतकमध्ये इहांपुञ्जवर्त्तनानीअपेहाये कालनेरूपीगवेप्योठे

तत्रगतिपरिणताना जीवपुञ्जलाना गत्युपपट्नहेतुधर्मा
स्तिकाय सचासंख्येयप्रदेशलोकप्रदेशपरिमाण

अर्थ ॥ हवेपचास्तिकायनु निन्ननिन्नलक्षणकहेठे जेगतिपरिणामीपणेपरिणम्याजी वतथापुञ्जतेनेगतिनाओठजानोहेतु तेधर्मास्तिकायड्यकहिये तेधर्मास्तिकायअस् ख्याता प्रदेशपरिमाणठे लोकमाव्यापिठे लोकमानठे लोकनाएकएकप्रदेशेंधर्मास्तिका यनोएकएकप्रदेश तेअनतसबधीपणेठे एधर्मांवित्रणड्य अचल अवस्थितअक्रियठे

स्थितिपरिणताना जीवपुञ्जलाना स्थित्युपपट्नहेतु
अधर्मास्तिकाय सचासंख्येयप्रदेशलोकपरिमाण

अर्थ ॥ स्थितिपणोपरिणम्या जेजीव तथापुञ्ज तेने स्थितिना उठंजानोहेतु ते
अधर्मास्तिकाय इव्यकहिये तेपणलोकपरिमाणअसंख्यप्रदेशीते

सर्वइव्याणांआधारभूतः अवगाहकस्वभावानां जीवपुञ्ज
लानां अवगाहोपष्टंभकः आकाशास्तिकायः सचानंतप्रदे-
शः लोकालोकपरिमाणः यत्रजीवादयोवर्ततेसलोकः असं-
ख्यप्रदेशप्रमाणः ततःपरमलोकः केवलाकाशप्रदेशव्यूह
रूपःसचानंतप्रदेशप्रमाणः

अर्थ ॥ सर्वइव्यने आधारभूत अवगाहस्वभावी जे जीवतथापुञ्जने अवगाह
नानोउठंजानोहेतु तेआकाशास्तिकाय इव्यकहिये तेनाप्रदेश अनंताठे लोक तथा अ
लोकरूपठे तेमांजेहेत्रेजीव तथा पुञ्ज तथा धर्मास्तिकायअधर्मास्तिकायठे ते हे
त्रनेलोककहियेअने केवल एकलोकमात्र आकाशजिहान्ठे तेनेअलोककहिये एटले
जेलोक तेजीवादिव्यसहित अने जीवादिकइव्य जिहानथी तेने अलोककहिये ते
अलोकना प्रदेशअनंताठे अवगाहकधर्म सर्वइव्य एमांसमायठे.

कारणमेवतदन्यं सूक्ष्मोन्नित्यश्चनवतिपरमाणुः॥एकरसव
णंगंधोद्विस्पर्शः कार्यलिङ्गीच॥पूरणगलनस्वभावः पुञ्जला
स्तिकायःसचपरमाणुरूपः तेचलोके अनंताः एकरूपाः
परमाणवःअनंताः द्व्यणुकाअप्यनंताः त्र्यणुकाअप्यनंताः
एवंसंख्याताणुकास्कंधाअप्यनंताः असंख्याताणुकस्कं
धाअप्यनंताः एकैकस्मिन्आकाशप्रदेशे एवंसर्वलोकेपि
द्वेयं एवंचत्वारोस्तिकायाः अचेतनाः

अर्थ ॥ हवेपुञ्जइव्यतुं स्वरूपलखियेठये जेपूरणके० पूराये वरणादियुणवेधे
गलीजाय खरिजाय वरणादियुणघटिजाय एवोजेमांसवनावठे तेपुञ्जलास्तिकायकहिये
तेमूलइव्यपरमाणुरूपठे तेपरमाणुतुंजकणकहेते इव्यणुकादिक जेटलास्कंधठे तेसर्व
तुं अत्यंतके० मूलकारणपरमाणुठे एटलेसर्वस्कंधतुं परमाणुकारणठे पणएपरमाणु
तुं कारणकोइनथी कोइतुंनपजाव्योयथोनथी अनेकोइनेमिलवेपणयोनथी सूक्ष्मठे
एरुआकाशप्रदेशानी अवगाहनातुव्य एकपरमाणुठे तोषणते ३शमां

अनंतपरमाणुसमायत्ने पणपरमाणुमये नोजुंइत्यकोऽग्नमायनरी माटे परमाणु
 इव्य सृष्टाते अनेनित्यते जेटलुं परमाणुइव्यते तेग रादिक अनेरुपणेपरिणमे
 पणपरमाणुइव्यकोइ विणसीजायनही एवंपरमाणुइव्यते तेणरुपरमाणुमां एकरस
 होय एकवर्णहोय एकगंधहोय अनेलुगोचिरुणोटाटोशुन्ही एगारकरसमाहेना गमे
 तेवेकरसहोय एवंएकरमाणुइव्यते इहां कोइगुनेजे तेपरमाणुवेगतातानथी तांके
 वीरीतेमनाय तेनेउत्तर जेघटपटशरीरादिककार्यवेखायते ग्रहयायते तेरूपीनेतो एह
 नासबधनुंकारण परमाणुसृष्टाते माटे इडियज्ञाने ग्रहेयातोनथी परंतुरूपीने केमते
 अरूपीथीरूपीकार्यथायनही तेमाटेज परमाणुरूपीने तेथीएकरुपणरूपीयायते अ
 नेआकाशप्रवेश अरूपीने तोतेनो अनतप्रवेशाकरुपणअरूपीने एमथागुतेपरमा
 णुना षण्णुकादिकस्वध अनताते तथाबुटापरमाणु तेपणअनताते तेवजीवमां
 मिलेते तोबीजाखधमांहेथी बुटायायते एमखधविखरीजायने परमाणुथाय तेनी
 वर्गणा अरुघाचीसप्रकारनीने तेअरुघाचीसजेदकम्मपयडीचीजाणवा एमएकरुनाप
 रमाणु तेपणअनता तथावेमिटीनेखधपाम्यातेवाखधपण अनता एमजसख्याता
 णुकनाखध पणअनता तेमजअसख्यात परमाणुमिटीखधथाय तेपणअनता तथा
 अनतपरमाणु मव्याखधथाय तेवाखधपणअनता तेजातीनाखध तेएकरुआकाश
 प्रवेश अथगाहे आकाशांशअथगाहे एमअसख्याताप्रवेशअथगाहेने पणएकवर्गणा
 नी अथगाहना अंगुजनेअसख्यातमे जागेअथगाहे वधतिअथगाहेनही अनेअनतिव
 र्गणामिले अगुलहाथ गाव योजनादिकने मानेअथगाहनाथाय एमए१ धर्मास्तिकाय
 २ अथर्मास्तिकाय ३ आकाशास्तिकाय ४ पुत्रतास्तिकाय एचारेइव्यअचेतनने
 अजीवते जाणपणारहिते

चेतनालक्षणोजीव चेतनाचज्ञानदर्शानोपयोगी अनतप

र्याय परिणामिक कर्तृत्वज्ञोक्तृत्वादिखण्डणोजीवास्तिकाय

अर्थ ॥ हवेजीवइव्यनुंस्वरूपकहेते चेतनाजे बोधशक्तिचे कारणजेतु तेजीवक
 हिये जेपोतानीपरिणमन तथा परनीपरिणमन सर्वनेजाणे तेजीव तथासर्वइव्य
 तेअनतासामान्यस्वभाव अनेअनताविशेषस्वभाववतते तेमांसर्वइव्यनाअनताविशे
 पधर्मनुं अथबोधक तेज्ञानगुणकहिये तथासामान्यविशेष स्वभाववतवस्तुनेविषे जे
 सामान्यस्वभावनुं अथबोधक तेदर्शनगुणकहिये तेज्ञानदर्शनोपयोगी जेअनतपर्याय

... नोनादिक अर्थात् नित्यं तद्विज्ञातव्यं तदर्थं
 ... प्रसिद्धमयमेव ॥ अर्थात् तदर्थं तदर्थं तदर्थं तदर्थं ॥
 ... ज्ञानमार्गप्रवर्तमानं तदर्थं तदर्थं तदर्थं तदर्थं ॥
 ... नोनादिक अर्थात् नित्यं तद्विज्ञातव्यं तदर्थं
 ... प्रसिद्धमयमेव ॥ अर्थात् तदर्थं तदर्थं तदर्थं तदर्थं ॥
 ... ज्ञानमार्गप्रवर्तमानं तदर्थं तदर्थं तदर्थं तदर्थं ॥

पंचास्तिकायानां परत्वापरत्वेन नवपुत्राणादिलिङ्गव्यक्तवृत्तिव
 र्त्तनात् पर्यायकालः अस्य चाप्रदेशिकत्वेन अस्तिकायत्वा
 नायः पंचास्तिकायान्तर्गतपर्यायत्वेनान्य एते पंचास्तिका
 या तत्र धर्माधर्मो लोकप्रमाणान्तर्ययप्रदेशिको लोकप्रमा
 णप्रदेश एव एकजीव एते जीवा अप्यनन्ता आकाशोद्दि
 श्चतुर्दिशाः पुत्रजपरमाणुः स्वयंप्रकाशत्वेनैकप्र
 देशबंधतुल्यता इव व्युत्पत्त्यात् अस्तिकाय कालस्य
 उपचरणेनैव व्युत्पत्त्यात् नाचव्यवहारनयापेक्षया आ
 दिव्यमतिपरिच्छेदपरिमाणकालः समयक्षेत्रे एव एव व्यव
 हारकालः समवायलिकादिरूप इति ॥

अर्थ ॥ ह्येकान्त इत्युक्तं ननु ह्येकान्तं जेष चास्तिकायने परत्वे अपरत्वे एजिंते त
 था पुत्रजखंडने नवपुत्राणपणे व्यक्तं प्रकटते वृत्तिके प्रवृत्तिने वर्त्तनाकक्षिये ते
 वर्त्तनात् पर्यायतेने काजकक्षिये एते प्रदेशान्तीते माटे अस्तिकायपणान्ती एकाजते
 पंचास्तिकायने विप्रेयंतर्गतपर्यायपरिणमने जातधर्मास्तिकायादिकनां पर्यायने एम
 तत्त्वार्थवृत्तिने विप्रेयान्ते तद्वायमोस्तिकाय एक इत्येते अस्तिकायप्रदेशीते लोकाका
 शानाप्रदेशप्रमाणते एम अयमोस्तिकायपण एक इत्येते लोकप्रमाण अस्तिकायप्रदेशी
 ते अने एकजीव इत्येतेपण लोकप्रमाण अस्तिकायप्रदेशीते पण स्वयवगाहना प्रमा
 णव्यापकते ते जीव इत्येतेपण पुत्रजयादक अस्तिकायप्रदेशीते सत्त्विदानंदमयीते प
 णपरिणामीथवे पुत्रजयादक सारपजोगीथाय तयोरेसर्वकर्मरहितथयी परमज्ञा
 याते ते हि जंवारंस्वरूपमाहक सारपजोगीथाय तयोरेसर्वकर्मरहितथयी परमज्ञा

नमयी परमदर्शनमयी परमानन्दमयी सिद्धबुद्ध अनाहारी अशरीरी अयोगी अज्ञे
 शी अनाकारी एकांतिक आत्यंतिक नि प्रयासी अग्निनागी स्वरूपसुखनोगी बुद्ध
 सिद्धथाय तेमाटेअहोचेतन एपरजावअज्ञोग्य सर्वजगतनाजीपनीएठ तेनोनागव
 वापणोत्तजी स्वजावजोगीपणनो रस्तीयोथयी स्वस्वरूपनिरधार स्वरूपजासन स्वरूप
 परमणीथयी पोतानाआनदनेप्रगटकरिने निर्मलयावु

तथाव्याकाशइव्य तेलोकालोकमिजि एकइव्यठे अततप्रवेशीठे अनेपुज्जइव्यठे
 परमाणुरूपठे केमकेपरमाणुअनताठेमाटे अनताइव्यठे इहाकोइपूठेजे प्रदेशनासवय
 विनापरमाणुइव्यने अस्तिकायकिमकह्योठे तेनेउत्तर जेपरमाणुतो एरुप्रवेशीठेपणअ
 नता परमाणुथीमिलवानाजेकारण तेयाइव्यतेणेपुकठे तेयांग्यतामाटे अस्तिकाय
 कह्योठे तथाकालइव्यने उपचारें निन्नइव्यपणोकह्योठे तेव्यवहारनयनीअपेदापे
 जेमनुष्यक्षेत्रनेविपे सूर्यनीगतितनेपरिज्ञानेएटलेसमयावजिकादिरूप परिमाणे जेमान
 तेने व्यवहारथीकालकहिये इति एकालमुख्यवृत्तिये तोसमयक्षेत्रमध्येठे अने मनुष्य
 क्षेत्रथीवाहेर जेजीवोठे तेनाआयुपापणएज क्षेत्रप्रमाणे सर्वइव्येकह्याठे तथासूर्य
 नोचारतेपण जीउपुज्जनुंजप्रवर्तनठे कारणके सूर्थतेपणजीवतथापुज्जजठे एटले ए
 कालइव्यतेकालपणे निन्नपिम्पणे ठेखोनही उपचारेजठेखो एममानवो

इहाकोइकहेजे एकएकइव्यनेविपे अनेकअनेकपर्यायठे ते कोइपर्यायने इव्यपणा
 नकह्यो अने एकवचनपर्यायनेविपे इव्यनोआरोप शामाटेकखो तेनेउत्तर एवर्तना
 परिणतितेसर्व पर्यायने सहकारीठे अनेसर्वइव्यनेठे तेथीमुख्यपर्यायठे माटेएने
 इव्यनोआरोपठे तेपणअनादिचालठे

एतेपचास्तिकाया सामान्यविशेषधर्ममयाएवतत्रसामा
 न्यत स्वजावलक्षण अव्यव्याप्यगुणपर्यायव्यापकत्वेन
 परिणामिलक्षणस्वजाव तत्र एकनित्यनिरवयव अक्रिय
 सर्वगतचसामान्यनित्यानित्य निरवयवसौवयव सक्रिय
 ताहेतु देशगत सर्वगतचविशेषपदार्थगुणप्रवृत्तिकारण
 विशेष नसामान्यविशेषरहित नविशेष सामान्यरहित

अर्थ ॥ हवेएंपचास्तिकायते सामान्यविशेषधर्ममयीठे ते सामान्यबुलक्षण वि

शोषावश्यकेंकह्योते तिहांप्रथमधी स्वभावतुंजकृणकहेते जेइव्यनेविपेव्यापतोहोय तथागुणपर्यायमांपण व्यापकपणोसदापरिणमतोथकोपामियें तेनेसामान्यस्वभावक हियें ते सामान्यस्वभावजेहोय तेएकहोय तथानित्यअविनाशीहोय तथानिरवयव के० जेहने अविनागरूप अवयवनहोय अने सर्वगतके० सर्वमांव्यापकपणोहोय ते सामान्यस्वभावकहियें जीवादिइव्यनेविपे एकपणोतेपिंमपणोते तेसर्वइव्यनेविपेते सर्वगुणपर्याय पोतानेरूपेंअनेकठे पणतेसमुदायपिमपणुंमकीने जूदायायजनही ते माटेएरीतेंजे परिणमनहोय तेसामान्यस्वभावकहियें तेसामान्यनावेचेदठे अस्तित्वा दिकजेसर्वपदार्थनेविपेते तेमहासामान्यकहियें एनीश्रुतज्ञानेकरी प्रतीतथाय पणप्र त्यक्ततो अविधिदर्शन केवलदर्शनेजजणाय परोक्षेनग्रहवाय तथा वृद्ध अंभ निंव जंबु प्रमुख व्यक्तिअनेकठे पणवृद्धत्वपणो सर्वमांठे एअवांतरसामान्य तेचकृदशी ने तथा अचहृददर्शनेग्रहवाय अने अस्तित्व वस्तुत्वादिसामान्य ते अविधिदर्शन त थाकेवलदर्शने ग्रहवाय अने विशेषधर्मते ज्ञानगुणेजग्रहवाय हवे विशेषतुंजकृ कहियेंतेंयें कोइकथमेंनित्य कोइकथमेंअनित्य कोइकरीतेंअवयवसहित कोइकरीतें अवयवरहित अविजागपर्यायें सावयव सामर्थ्यपर्यायें निरवयव पणसक्रियताहेतु देशगतजेगुणते गुणांतरमांव्यापतानथी तेमाटेदेशगतजेगुणहोय तेअखाइव्यमां व्यापकजहोय तेनेसर्वगतकहियें तोएवाजेधर्म तेसर्वविशेषजाणवा पदार्थनागुणनीप्र वृत्ति तेनाजेकारणतेविशेषस्वभाव जेकार्यकरेतेगुणनेपण विशेषधर्मजगणवो जेसा मान्यते विशेषरहितनथी अनेजेविशेषते सामान्यरहितनथी.

तेमूलसामान्यस्वभावाःपट् तेचामी १ अस्तित्वं २ वस्तुत्वं
 ३ इव्यत्वं ४ प्रमेयत्वं ५ सत्त्वं ६ अगुरुलघुत्वं तत्र
 १ नित्यत्वादीनां उत्तरसामान्यानां परिणामिकत्वादीनां
 विशेषस्वभावानामाधारभूतधर्मत्वं अस्तित्वं २ गुणपर्या
 याधारत्वंवस्तुत्वं ३ अर्थक्रियाकारित्वंइव्यत्वं अथवान
 त्पादव्यययोर्मध्येनुत्पादपर्यायाणांजनकत्वप्रसवस्वाविर्भाव
 लक्षणव्ययीभूतपर्यायाणांतिरोजाव्यभावरूपायाःशक्तेरा
 धारत्वं इव्यत्वं ४ स्वपरव्यवसायिज्ञानंप्रमाणं प्रमीयते
 अनेनेतिप्रमाणं तेनप्रमाणेनप्रमातुंयोग्यंप्रमेयं ज्ञानेनज्ञा

यतेतद्योग्यतात्वप्रमेयत्व ५ उत्पादव्ययध्रुवयुक्तसत्तं६ पङ्गुण
हानिदृष्टिस्वभावा अगुरुलघुपर्यायास्तदाधारत्व अगुरुलघु
त्वंएतेपट्स्वभावा सर्वेऽव्येपुपरिणमति तेनसामान्यस्वभावा

अर्थ ॥ तेमूलसामान्यना ठजेदठे तेसर्वेऽव्यमांव्यापकपणोठे । अस्तित्व १ व
स्तुत्व ३ऽव्यत्व ४ प्रमेयत्व ५ सत्त्व ६ अगुरुलघुत्व एठमूलस्वभावठे ते सर्वेऽव्य
मध्ये परिणामिकपणोपरिणमेठे एधर्मनेकोऽनोसहायनथी तत्रके० तिहा । सर्वेऽव्य
नेविपे उत्तरसामान्यस्वभाव नित्यत्व अनित्यत्वादिक तथाविशेषस्वभाव तेपरिणामि
कत्वादिक तेनोआधारचूतधर्म तेधर्मनेतीर्थकरदेवसामान्यस्वभाव अस्तित्वरूपकहेठे
तथा १ गुणपर्यायनो आधारवतपदार्थ तेनेवस्तुत्वकहिये अने ३ अर्थजेऽव्य
तेनीजेक्रिया जेमधर्मास्तिकायनी चलणसहायक्रिया अधर्मास्तिकायनी धिरसहायक्रि
या आकाशऽव्यनी अवगाहरूपक्रिया जीवनी उपयोगलक्षणक्रिया तथापुञ्जनी
मिलवाविखरवारूपक्रियानो करवापणो एटलेजे पर्यायनीप्रवृत्ति तेअर्थक्रिया अनेते
अर्थक्रियानो आधारीधर्म तेनेश्रीसर्वज्ञदेवे ऽव्यत्वपणोकह्योठे

वलीऽव्यत्वपणानुलक्षणातरकहेठे उत्पादपर्यायनीजे प्रसवशक्ति एटले अवि
र्भावलक्षण जेशक्ति तेनाव्ययीचूतपर्यायनो तिरोजावथयो अथवा अजावथवारूप
शक्तिनो जेआधारचूतधर्म तेनेऽव्यत्वकहिये

४ स्वके० पातेआत्मा अनेपरके० पुञ्जादिकधर्मास्तिकायादिक अन्यऽव्यतेने
यथार्थपणेजाणे तेज्ञानकहिये तेज्ञानपाचजेदेंठे तेज्ञानना उपयोगमांथावे ए
वीजेशक्ति तेनेप्रमेयत्वपणोकहिये तेप्रमेयपणोसर्वेऽव्यनु मूलधर्मठे प्रमाणमांवासा
व्योजेवस्तु तेने प्रमेयपणोकहिये तेसर्वेऽव्यसर्वगुणपर्यायप्रमेयठे अनेआत्मानो
ज्ञानगुण तेमाप्रमाणपणो तथा प्रमेयपणो एवेधर्मठे पातानोप्रमाणपणोते पाते
जकरेठे दर्शनगुणनोप्रमाण ज्ञानगुणकरेठे केमके दर्शनगुणते विशेषठे सावयव
ठे जेसावयवहोय तेविशेषजहोय अने जे विशेषहोयते ज्ञानधीजजणाय दर्शनगु
णते सामान्यधर्मनो ग्राहकठे तेपण प्रमाणकेवाय पणप्रमाणनाजेदकह्योठे तिहां
ज्ञानजमह्युठे तेनुकारणजेदर्शनोपयोग तेव्यक्तपडतोनथी तेमाटेप्रमाणमध्ये गवेथो
नथी तेप्रमाणना मूलवेजेदठे एकप्रत्यक्ष अने बीजोपरोद् स्पष्टप्रत्यक्ष परोक्षमन्य
त् इतिस्या दादरत्नाकरवाक्यात्

५ उत्पादके० उपजवो व्ययके० विणसवो ध्रुवके० नित्यपणो वस्तुनाएकगुणमा

६ तथाठगो ? अनंतजागहानि २ असंख्यातजागहानि ३ संख्यातजागहानि

४ संख्यातगुणहानि ५ असंख्यातगुणहानि ६ अनंतगुणहानि एठप्रकारनीहानि तथा ? अनंतजागवृद्धि १ असंख्यातजागवृद्धि २ संख्यातजागवृद्धि ३ संख्यातगुणवृद्धि ४ असंख्यातगुणवृद्धि ५ असंख्यातजागवृद्धि ६ अनंतगुणवृद्धि एठवृद्धि एमठप्रकारनीहानि त

थाठप्रकारनीवृद्धि तेअगुरुजघुपर्यायनी सर्वइव्यने सर्वप्रदेशों परिणामेते तेकोइकप्रदे शोंकोइसमये अनंतजागहानिपणोपरिणामे अनेकोइकसमये कोइकप्रदेशों अनंतजागवृ द्धिपणो परिणामेते एंववारप्रकारें परिणामेते ते अगुरुजघुपर्यायनी परिणामनशक्ति तेअगुरुजघुलं अगुरुजघुनोनावजाणवो तत्वार्थटीकानेविपेपांचमांअध्यायें अजो काकाशनैअधिकारें कदांते एमएठस्वभाव सर्वइव्यनेविपे परिणामेते एठएइव्यनोमू

जस्वभावते इव्यनोनिन्नपणो प्रदेशनोनिन्नपणो तेअगुरुजघुनेजेदपणो थायते तेमा टे एठमूलसामान्यस्वभावते एइव्यास्तिकधर्मते अने एनुंपरिणामनते पर्यायास्तिक धर्मते केटलाकवादीएमकहेतेजे पर्यायनोपिंनतेइव्यते पणइव्यपणोनिन्ननथी जेम धूरी पडा कागमो ? नागली जूंहरी प्रमुख समुदायने गामोकहियें पण सर्वअ वयवथीनिन्न गामापणोकोइवेखातोनी तेमज ज्ञानादिकगुणथी निन्नपणोकोइ

आत्मावेखातोनी तेने कहियें जे ज्ञानादिकगुणनेविपे ठतिएकपिंनसमुदायता त द्वाअवस्थितपणो अनेइव्यथीमिजीनजाय तथास्वक्रियावंतपणो इत्यादिकसामा न्यधर्मते ठतिअस्तित्व अर्थक्रियावंततेइव्यपणो एकपिंनपणोतेवस्तुत्व इत्यादिकते सर्वइव्यपणोते एटजे इव्यास्तिक पर्यायास्तिक ए वेहुमलीनेइव्यपणोते उक्तंच संमतौदवापऊवरहिया नपऊवादेवठविउष्पत्ति एमूलसामान्यस्वभावनाठजेदकह्या.

तत्रअस्तित्वं उत्तरसामान्यस्वभावगम्यं तेचोत्तरसामान्य तत्रअस्तित्वं १ अस्तिस्वभा ४ अनित्यस्व वः २ नास्तिस्वभावः ३ नित्यस्वभावः ५ एकस्वभावः ६ अनेकस्वभावः ७ जेदस्वभावः ८ अजेदस्वभावः ९ अव्यस्वभावः १० अजव्यस्वभावः ११ वक्तव्यस्वभावः १२ अवक्तव्यस्वभावः १३ परमस्व नावः इत्येवरूपवस्तुसामान्यान्तमयं

अर्थ ॥ तथावली अस्तित्व उत्तरसामान्यस्वभावकहेते ते उत्तरसामान्यस्वभाव
मध्ये अनताठे पणतेरसामान्यस्वभाव अनेकांतजयपताकादियये वखाळाते ते
थीलेशमात्र लखियेठैयें तेनानामकपरनामूलपाठमां सुजनठे माटे जिव्यानथी
पाएनाव्याख्यानथीपणजणाते एतेर सामान्यस्वभावे परिणमतिवस्तुहोय

स्वडव्यादिचतुष्टयेनव्याप्यव्यापकादिसंबधि
स्थितानांस्वपरिणामात् परिणामातरागमनहे
तु वस्तुन सद्वृपतापरिणति अस्तिस्वभाव

अर्थ॥तेमां प्रथम अस्तिस्वभावनुं लक्षणकहेते स्वकेपोतानाडव्यादिकचारधर्म
नोजेमां व्यापकपणोठे ? डव्यतेगुणपर्यायना समुदायनो आधारपणो श्केत्रतेप्रदेश
न सर्वगुणपर्यायनी अवस्थानेराखवापणो जेजेनेराखे तेतेनुंक्षेत्रजाणतु ३ कानते
आदव्यय ध्रुवपणोवर्तनाध्नावते सर्वगुणपर्यायनो कार्यधर्म तिहांजीवडव्यनु १ स
अप्रवेशगुणनोसमुदायडव्यते तेगुणपर्यायनो जनकपणो तेस्वडव्यअनेशजीवना
ख्याताप्रदेशते स्वपर्यायनोस्वक्षेत्रपर्यायतेजाणवा एटले देखवादिकजेगुणनोपर्याय
नुजेक्षेत्र तेस्वक्षेत्र ३ पर्यायमध्ये कारणकार्यादिकनो जेउत्पादव्यय तेस्वकाल तथा
अतीतअनागत वर्तमाननुपरिणमनतेस्वभाव तेकार्यादिकधर्म जेमज्ञानगुणनोप
र्यायजाणगपणो वेत्तापणो परिच्छेदकपणो विवेचनपणोडत्यादिक स्वभाव एमस्वडव्य
क्षेत्र स्वकाल स्वभाव जेपरिणामिकपणोपरिणमता तेनीअस्तिताकेवी एतर्वनीमति
तेअस्तिस्वभावते अस्तिस्वभावेंडव्यते तेपोतानोमूलधर्ममूकीअन्यधर्मपणो परिणम
नथी परिणामांतरे आगमनठे अस्तिस्वभावते सर्वडव्यमां पोतानागुणपर्यायनी
णवो जेअस्तितेसद्रूपता उतारूपपणानी परिणतिलेवी सर्वडव्य पोतानेंधर्मनप
णमें पणजेजीवडव्यते अजीवडव्यपणोनपरिणमे तथा एकजीव ते अन्यजीवपणो
परिणमे वजीएकगुणते अन्यगुणपणोनपरिणमे ज्ञानगुणनेविपे दर्शनादिकगुण
नास्तिताठे अनेज्ञाननाधर्मनीअस्तिताठे तथा एकगुणनापर्यायअनताठे तेसर्वपर्या
धर्मंतरिखाते पण एकपर्यायनाधर्म वीजापर्यायमानही अने वीजापर्यायनाधर्मपे
णपर्यायमानही माटेसर्व पोतानेधर्मजअस्तिठे एरीतेंअस्ति नास्तिनु ज्ञानसर्वत्रकरडु
डव्यनेविपे प्रथमअस्तिस्वभावकह्यो.

अन्यजातीयश्रव्यादीनां स्वीयश्रव्यादिचतुष्टयतयाव्यवस्थितानां विवक्षिते परश्रव्यादिके सर्वदेवाज्जावाविद्विज्ञानां अन्यधर्माणां व्यावृत्तिरूपोच्चावः नास्ति स्वभावः यथाजीविस्वीयाः ज्ञानदर्शनादयोच्चावाः अस्तित्वे परश्रव्यास्थिताः अचेतनादयोच्चावानास्तित्वे साचनास्तिताश्रव्ये अस्तित्वेन वर्तते घटेषु धर्माणां अस्तित्वं पटादिसर्वपरश्रव्याणां नास्तित्वं एवं सर्वत्र

अर्थ ॥ हवे जीवजातास्ति स्वभावतुं स्वरूपलक्षियैर्वैयं अन्यके० बीजाजेश्रव्यादिके जेश्रव्यगुणपर्याय तेनापोताना जेश्रव्यक्षेत्रकालभाव तेते हि जेश्रव्यमां सदाश्रवणं पणोपरिणमेते एतले विवक्षित श्रव्यादिकथी परजे बीजाश्रव्यादिकना जेश्रमं ते ते मांसदाश्रजावपणो निरंतरश्रविष्टेद्वे तेमाटेपरश्रव्यादिकना धर्मनीव्यावृत्तितापणा नोजेपरधर्मं ते विवक्षितश्रव्यमानथी एवाश्रव्यमांजेनावते तेनास्ति स्वभावजाणवो जे मजीवनेविषे ज्ञानदर्शनादिक पोतानाजेनाव तेतो अस्ति पणोते अनेपरश्रव्यमां र त्याजे अचेतनादिकभाव तेनीनास्तिताते एतले ते धर्मजीवश्रव्यमानथी माटे परधर्मनी नास्तिताते पणतेनास्तिता ते श्रव्यमथ्ये अस्ति पणो र हीते जेमघटना धर्मघटमांते ते श्रघटमां घटधर्मनो अस्तित्वपणोते पणपटादिसर्वपरश्रव्योनो नास्ति त्वपणो ते घट नेविपेरह्योते तथा जीवमथ्ये जीवज्ञानादिकगुण ते अस्तित्वपणोते पणपुनजनावर्णादि क जीवमथ्ये नथी माटे वर्णादिकनीनास्ति ते जीवमथ्येरहिते श्रीनगवतीक्षेत्रे कसुंते हेर्गातम श्रवित्वं श्रवित्तेपरिणमयी नश्रित्वं नश्रित्तेपरिणमयी तथा गणांगसुत्रे १ तियश्रित्य २ तियनतिय ३ तियश्रित्यनत्यी ४ तियश्रवचवं एचो जंगीकहीते श्र ने श्रीविशोपावश्यकमथ्ये कसुत्रेके जे वस्तुनो अस्ति नास्ति पणो जाणो ते तस्य गज्ञानी श्र ने जे नजाणो श्रथवा श्रयथार्थपणो जाणो ते मिथ्यात्वी उक्तं च सदसदविशोपणात् नवहेउजहहीउवजंजाउ ॥ नाणफलाजावाउ मिथाविहितश्रव्याणां ॥ १ ॥ एगाथानीटीका मथ्ये स्याद्वा दोषलक्षितवस्तुस्याद्वादश्रतसजंगीपरिणामः एकैकस्मिन् श्रव्ये गुणोपर्याये च तस्य तस्य जंगानवत्येव अतः अनंतपर्यायपरिणते वस्तुनि अनंताः तस्य जंग्यो जवति ५ तिरत्ताकरावतारिकायां ते श्रव्यनेविषे गुणनेविषे पर्यायनेविषे स्वरूपेतातजंगाहोय जे एतातजंगानो परिणामते स्याद्वादपणोकहिये.

तथाहि स्वपर्यायैः परपर्यायैरुच्चपर्यायैः सद्भावेनासद्भा
वेनोच्चयेनवार्पितो विशेषत कुञ्च अकुञ्च कुञ्चाकुञ्चोवा
अवक्तव्योच्चयरूपादिनेदोच्चवति सप्तजगीप्रतिपाद्यते इत्य
र्थं उष्ट्रग्रीवाकपोलकुक्षिवृद्धादिभि स्वपर्यायैः सद्भावेना
र्पित विशेषत कुञ्चकुञ्चोच्चयते सन्घटइतिप्रथमजंगोच
वति एवंजीव स्वपर्यायैः ज्ञानादिभि अर्पित सन्जीव

अर्थ ॥ एतसप्तजगी परनीत्यपेक्षायेनथी तेऽव्यादिकमध्येजठे यथास्वधर्मपरिणम
बु एत्यस्तिधर्मठे अनेपरऽव्यनाधर्मनपरिणमबु एनास्तिबुफलठे तेमाटेएसप्तजगी
तेवस्तुधर्मठे तेविज्ञोपावश्यकथी सप्तजगीलखियेठैयै एकविवक्षितवस्तु स्वके० पोता
नेपर्यायैः सद्भावेके० ठतापणोठे अनेपरपर्यायैजे अन्यऽव्यनेपरिणमे तेनो अस्त
जावके० अथठतापणो परिणमेठे तथाजेठता अथवाअथठतापर्याय तेनोठतापणोठे
कोऽकपणो अथठतापणोठे माटे ठताअथठतापणोपण तेजकालेठे केमके वस्तुमध्येअ
नेकधर्मठे तेसर्वकेवलीने एकसमयैः समकालेजासेठे तेपणवचनेजगातरेजकहीशके
अनेठद्वयने श्रद्धामातोसर्वधर्म समकालेसद्देठे पण ठद्वयनेनोपयोग अस्तव्या
तसमयीठे अतुक्रमेठे पूर्वापरसापेक्षेठे तेथीसप्तजगेजासनठे जेवस्तुमांसमकानेठे स
मकेतिनी श्रद्धामांसमकालेठे अने केवलीनाजासनमांसमकालेठे तेऽश्रुतज्ञानीनाना
सनमा क्रमपूर्वकठे केमके जापासर्वक्रमेकेवापठे तेथीअसत्यथाय तेनेजोस्यात्पूर्वपर
पियेजाणियै तोसत्यथाय माटेम्यात्पूर्वक सप्तजगीकहियैः इव्यगुणपर्याय स्वभावत
र्वमध्येठे तेरीतंसद्देवी तेष्टांतेकरीरुहेठे उष्ट्रके० होठ गावड काठो कपाल तनो
कुक्षिपेटो बुध्र पोहोजो इत्यादिस्वपर्यायैःकरी घटठतोठे तेघटनेस्वपर्यायै ठतापणो
अर्पितकरियै तेवारेते कुञ्चकुञ्चधर्म सन्के० ठतोठे पणअथठतादिकधर्मनी ठतिसापे
क्षराखवाने स्यात्पूर्वकरुहेवो एटले स्यात्तुअस्तिघट एप्रथमजगोजाणवो तथाजीवा
दिऽव्यनेविपे जीवनाज्ञानादिगुण तेनेपर्यायै जीवऽव्यनेनित्यादि स्वचार्यैःकरीने स्या
त्तुअस्तिजीव एमसर्वऽव्यनेकरुहेवो यद्यपि जीवतथाअजीवयो नित्यपणो सरिखोना
से पणतेएनोतेमानही अनेतेनोएमानही जोपणजीवसर्व एकजातीऽव्यठे पणएकजी
वमाजे ज्ञानादिगुणठे तेवीजाजीवमानथी माटेसर्वऽव्य स्वधर्मजअस्तिठे अथ परध
मैनास्तिठे एमस्यात्तुअस्तिजीव एप्रथमजगोजाणवो

तथापटादिगनेत्स्वक्त्राणादिभिः परपर्यायैरसद्भावेनापितः
 अविशेषितः अकुञ्जोन्नवति सर्वस्यापिघटस्यपरपर्यायैर
 सत्त्वविवक्षायामसन्घटः एवंजीवोपिमूर्त्तत्वादिपर्यायैः अ
 सत्त्वविव इतिद्वितीयोन्नगः

अर्थ ॥ पटनेविपेरह्यात्वक्जे शरीरनीचामनीनेदाके लांबोपथराय इत्यादिपर्याय
 तेघटनापर्यायनथी परपर्यायते पटनेविपेरह्याते घटनेविपेरपर्यायनी नास्तिते तेथी
 एपर्यायनी अस्तद्भावते तेमाटे एघटनापर्यायनथी एमसर्वपर्यायं घटनथी तेवारंप
 रपर्यायना अठतापणानीविवक्षाये अठतापटने एमजीवपण मूर्त्तिपणादिक अचेत
 नादिपर्यायनी जीवमध्येअसत् अठतापणो तेथीजीवपरपर्यायनास्तिते माटे स्यात्
 नास्ति एवीजोनांगोजाणयो केमके परपर्यायनी नास्तितातुं परिणामन इव्यनेविपेते.

तथासर्वोघटःस्वपरोन्नयपर्यायैःसद्भावासद्भावाच्यांसत्वास
 त्वाच्यामपितोयुगपध्कुमिष्टोऽवक्तव्योन्नवति स्वपरपर्या
 यसत्वासत्वाच्यांएकैकेनाप्यसांकेतिकेनशब्देन सर्वस्यापि
 तस्यवक्तुमशक्यत्वादिति एवंजीवस्यापि सत्वासत्वाच्यामे
 कसमयेनवक्तुमशक्यत्वात् स्यादवक्तव्योजीव इतितृतीयो
 न्नगः एतेत्रयःसकलादेशाः सकलंजीवादिकंवस्तुग्रहणपरत्वात्

अर्थ ॥ सर्वघटादिवस्तुते तेस्वपर्यायजे पोतानासद्भावपर्याय तेणेकरी ठतापणे
 केवाय तथा परनेपर्यायं अठतापणकहेवाय तेवारे स्वपर्यायनोठतापणो परपर्याय
 नोअठतापणो एवेधर्मसमकालेंते पणएकसमयेकेवायनही तेमाटेएघटादिइव्यतेस्व
 इव्यमां स्वपर्यायनोसत्त्वपणो परपर्यायनोअसत्त्वपणो तेकोइपणएक सांकेतिकशब्द
 करी केवानेसमर्थनही माटे सत्त्व अस्तिपणो असत्त्व नास्तिपणो ते एकसमयेंके
 वामां अस्तमर्थते तेथीवस्तुस्वभावनावेधर्म तेएकसमयेंठताते तेनोज्ञानकरवामाटे
 स्यात्अवक्तव्य एवचनवोव्या केमके कोइकनेएवोवोधयाय जेसर्वथीवचने अगोचरज
 ठे तेमाटेस्यात्पदवीधो स्यात्के० कथंचितपणे कोइकरीते एकसमयेनकेवाय माटे
 स्यात्अवक्तव्यएजीवते एमसर्वइव्यजाणवा एत्रीजोनांगोथयो एत्रएजंगासकलादेशी
 ठे सर्ववस्तुने संपूर्णपणोयहेवारूपते जीवादिकजेवस्तु तेनेसंपूर्णग्रहेवावंतते.

अथचत्वारोविकलादेशाः तत्र एकस्मिन्देशे स्वपर्यायसत्त्वेन
अन्यत्र तु परपर्यायसत्त्वेन संश्रयसश्रजवति घटोऽघटश्च एवं
जीवोपि स्वपर्यायै सन् परपर्यायै असन् इति चतुर्योऽङ्ग

अर्थ ॥ ह्वेचारजां गाविकलादेशी कहेठे जेवस्तुसुंस्वरूपकेवो तेना एकदेशनेजप्र
हे एस्वरूपठे तिहां एकदेशनेविपे स्वपर्यायनोसत्वपणो अस्तिपणोगवेपेठे तेवारवस्तु
सद्असत्पणोठे एटलेएघटठे अनेएघटनयी एमजीवपणस्वपर्यायैसत् परपर्यायैअ
सत् तेमाटे एकसमये अस्तिनास्तिरूपठे पणकेवामाअसख्यातसमयठे तेमाटे स्यात्
पूर्वकठे एम स्यात् अस्तिनास्ति एचोयोऽङ्गगोजाणवो

तथा एकस्मिन्देशे स्वपर्यायै सजावेन विवक्षित अन्यत्र
तु देशे स्वपरोऽन्यपर्यायै सत्त्वासत्त्वान्या युगपदसकेतिकेन श
ब्देन वक्तुविवक्षित सन् अवक्तव्यरूप पचमोऽङ्गगोऽभवति
एव जीवोपि चेतनत्वादिपर्यायै सन् शोपे अवक्तव्य इति

अर्थ ॥ तथा एकदेशोपोतानेपर्यायै स्वइत्यादिके ठतापणोगवेपीये अने अन्यके
बीजादेशोनेविपे स्वपरएवपर्यायै सत्वठतापणो तथा असत्व अठतापणो समकाले अत
केतपणो नामने अणकेवेगवेपीये तेवारसत्के० अस्तिअवक्तव्यरूप नांगोऽपजे अने
एनांगठतां बीजाठनागाठे तेनीगवेपणामाटे स्यात्पदजोडीयें एटले स्यात् अस्ति अव
क्तव्य एपांचमोनांगोजाणवो जेमजीवनेविपे चेतनपणो मुखवीर्यगुणो अस्तिठे अनेना
स्तिपणो अस्तिनास्ति समकालपणो वचनगोचरनावे ते स्यात् अस्तिअवक्तव्य

तथा एकदेशे परपर्यायै रसजावेनार्पितो विशेषत अन्ये
स्तु स्वपरपर्यायै सजावासजावान्यासत्त्वासत्त्वान्या युगप
दसकेतिकेन शब्देन वक्तुविवक्षितकुंजोऽसन् वक्तव्यश्च
वति अकुंजो वक्तव्यश्च वतीत्यर्थ देशे तस्या कुंजत्वात्
देशे अवक्तव्यत्वादिति पष्ठोऽङ्ग

अर्थ ॥ तथा एकदेशे परपर्याय जेनास्तिपर्याय तेने असजावके० अठतापणो अर्थि
तकरिने मुख्यपणोगवेपीयें तेवारपठिअन्यके० बीजास्वपर्यायें अस्तिपणो तथा परपर्या
यजेनास्तिपर्याय एवे सत्वके० ठतापणो असत्वके० अठतापणो युगपत्समकालके

द्विषं एतंकेतिक शब्दने अज्ञावें केवामानावे अनेतेकह्याविनाश्रोतानेज्ञानकेमध्याय
तेमाटेस्यात्पदते अन्यजांगानी सापेहृतामाटे तथा सर्वधर्मनीसमकालता जणाववा
माटे स्यात्नास्तिअवक्तव्य एतन्नोनांगोजाणवो एतलेजीवपोताने स्वगुणेतोठतापणो
सर्वपर्याय समकालनोअवक्तव्यपणो एस्यात्नास्तिअवक्तव्य ठोनांगोथयो.

तथाएकदेशेस्वपर्यायैःसद्भावेनापितः एकस्मिन्देशे परप
र्यायै रसद्भावेनापितः अन्यस्मिंस्तुदेशेस्वपरौन्नयपर्या
यैः सद्भावासद्भावाभ्यां युगपदेकेनशब्देनवक्तुं विवक्षि
तःसन्असन्अवक्तव्यअज्ञवतिइतिसप्तमोऽङ्गः एतेनएक
स्मिन्वस्तुन्यापितानापितेनसप्तमंगीउक्ता ॥

अर्थ ॥ तथाएकदेशे स्वपर्यायनेठतापणे अपितकरियें अनेएकदेशे परपर्यायने
अठतापणेगवेपियें अनेतेसर्वपर्याय समकालेनेलारहाटे पणवचनेकेवायनही ए
टलेअस्तिपणोपणठे अनेनास्तिपणोपणठे एतसर्वधर्म समकालेठे पणवचनेगोचरथा
यनही एअपेकार्यें स्यात्अस्ति स्यात्नास्ति स्यात्अवक्तव्य एरीतेंवस्तुनोपरिणमनठे
एसातमोनांगोजाणवो एतसप्तमंगी अपितअनपितपणेकही तेअपितएकधर्मजहोय
एमएकधर्मनेविपेसप्तमंगीकहीः

तत्रजीवःस्वधर्मेज्ञानादिभिःअस्तित्वेनवर्तमानः तेनस्यात्
अस्तिरूपःप्रथममङ्गः अत्रस्वधर्माअस्तिपदगृहीताःशोपा
नास्तित्वाद्योधर्माः अवक्तव्यधर्माश्रयात्पदेनसंगृहीताः

अर्थ ॥ हवेस्वरूपपणोसप्तमंगीकहेठे जेएकइव्यनेविपे अथवाएकगुणनेविपे एक
पर्यायनेविपे एकस्वभावनेविपे सातसातजांगा सदापरिणमेठे तेरीतेंसप्तमंगीकहेठे
स्यादावरत्नाकरावतारिकामथ्येकह्योठे एकस्मिन्जीवादा अनंतधर्मापेह्नासप्तमंगीना
मानंत्यं एवचनथीजाणीजेजो अञ्चिजीवे इत्यादिगाथाथीजाणजो एसुयगदांगसूत्रेठे
हवे पेजोनांगोलखियेंठेयें तिहांजीवइव्यपोताने स्वइव्यपिंमगुणपर्यायसमुदाय आ
धारपणो स्वहेत्रअस्त्वप्रदेशें ज्ञानादिगुणनुंअवस्थान अशुत्लघुनाहानिवृद्धिनोमान
अनेस्वकाल तेगुणनीवर्चना उत्पाठव्ययनीपरिणमननोजिद्वस्वजावतयाअनंतज्ञानअ
नंतदर्शन अनंतचारित्र अनंतदान अनंतज्ञान अनंतजोग अनंतउपजोग अनंतवी
र्यं अनंतअव्यावाध अरूपी अशरीरी परमहमा परममाईव परमआर्जव स्वरूपजो

गीप्रमुख स्वस्वभाव एअनतज्ञेयज्ञायकपणो जीवइव्यवतोते एमजीनोज्ञानगुण सथ
 र्म सकलज्ञेयज्ञायकपणो स्वशक्तिधर्मं अततअविनागं एकएकपर्यायअविनागमां त
 र्वअजिजाण्य अतजिजाण्य स्वभावनोजाणगपणोत्रे इहांप्रिस्तारंलखियेतेये तिहांमति
 ज्ञानना पर्यायजुदाते श्रुतज्ञानना अविनागजुदाते मनपर्यायज्ञानना अविनागजु
 दाते केवलज्ञानना पर्यायजुदाते श्रीविज्ञोपावश्यके गणधरवादनेतेदेकद्योत्रे जोआव
 रवायोग्यवस्तुनिन्नते तोआवरणजुदाते तिहांद्रयोपशमनेचेदजाणेते तेपरोद्द अथ
 वादेशयीजाणेते सर्वथाआवरणगयेथकेप्रत्यक्षजाणे पणकेवलज्ञानसर्वभावनोत्पू
 र्ण प्रत्यक्षज्ञायक तेसपूर्णप्रगट्यो तेवारंवीजाज्ञाननीप्रवृत्तिते पणनिन्नपडतिनयी
 माटेतेकेवलज्ञाननो जाणपणोज केयायते तथाकोइक ज्ञानगुणना अविनागसर्व
 एकजातीनाकहेते तेअविनागमध्ये वरणादिकजाणवानीशक्ति अनेकप्रकारनीते ते
 माजेआवरणटले जे शक्तिप्रगटे तेशक्तिनु मतिज्ञानादिनिन्ननामते अनेसर्वआवर
 णगयाथी एककेवलज्ञानरह्युते ठअस्थज्ञाननोनासते एपणव्याख्यानते एवोज्ञान
 गुणपोतानास्वपर्याय ज्ञायक परिच्छेदक वेदत्वादिकेअस्तिते एमसर्वगुणमा स्वधर्मनी
 अस्तिताकेवी तेमजजेअविनागरूपपर्यायते जेनासमूहनी एकप्रवृत्तिनेगुणकहिपेतेये
 तेपणस्वकार्यकारणधर्मं अस्तिते एमठइव्यनुंस्वरूप स्वस्वरूपेअस्तिते अने अत्यव
 नागापणतेएवोसापेकृतामाटे स्यात्पददेश्नेबोलवो तेस्यात्अस्तिएप्रथमनागापणो
 थयो एटले गवेप्यो जेअस्तिधर्म तेपणनास्तिपणासहितते एटलेअस्तिकहेतायको
 नास्तिप्रमुखवचनागानीठतिते तिहांशब्दसहित उपयोगथयो तेथीसत्यपणोथयो

तथास्वजात्यन्यइव्याणा तद्धर्माणाचविजातिपरइव्याणा
 तद्धर्माणांच जीविसर्वथैवअज्ञावात्नास्तिवतेनस्यात् ना
 स्तिरूपोद्वितीयोऽंग अत्रपरधर्माणानास्तिव नास्तिपदे
 नगृहीत शेषाअस्तिवाद्य, स्यात्पदेगृहीताइति

अर्थ॥हवेवीजोनागोकहेते जेएकजीवनु स्वरूप उपयोगमां आण्योते तेजीवनेविपे
 अन्यजे सिद्धससारी जीवतेते सर्वना गुणपर्याय अस्तित्वादिप्रमुख सर्वधर्मनीनास्तिते
 अने अजीवइव्यतथातेना जडतादिकसर्वधर्मनीनास्तिते जेम अग्निमांदाहकपणोते
 तेनीपासेवीजोअग्निनोकणियुंपड्योते तेपणदाहकते पणतेदाहकपणोनिन्नते एटले
 तेकणीयांनोदाहकपणो तेअग्निमांनथी अने तेअग्निनोदाहकपणो तेकणीयांमांनथी
 तेमज एकजीवमांज्ञानादिकगुणते तेवीजामांनथी अनेवीजाजीवमां जेज्ञानादिकगु

एते ते तेमान्धी वाकीतरिखाठे तेमाटेजाणवाडिककार्यसरिखाकरे तोपणसर्वमांपोत पोतानागुणठे पणकोइडव्यनागुण कोइडव्यमांश्रावतानधी तेमाटे स्वजाति अन्यइ व्यपणो अन्यगुणपणो तथाअन्यधर्मपणो ते सर्वनीनास्तिठे एमजगुणमांपणसर्व अन्यइवाडिकनीनास्तिठे तथापर्यायनाअविनागमां पण स्वजातिअविनागकार्यता कारणतानीनास्तिठे तेमाटेपरइव्यपणो परद्वेत्रपणो परकालपणो परजावपणोएनी नास्तिठे एवोनास्तिपणोपण तेमांजरह्योठे तेमाटेस्यात्नास्तिपणो एनांगोपणतेमांज ठे एमएकजमात्रनास्तिपणोकहेथके अस्तिपणो तथाएककालपणोपणठे तथाजीव मांजडतागुणनीनास्तिठे एटलेजडतानीनास्तिठे जीवमांजरहीठे इत्याडिकअनंताधर्म नीसापेकृतामाटे स्यात्पदेवोलतां सर्वधर्मनोनासनययो एटलेसत्यताथाय तेमाटे स्यात्नास्ति एवीजोनांगोकह्यो.

केपांचिधर्माणां वचनगोचरत्वेन तेनस्यात्अवक्तव्य इ
तितृतीयोऽंगः अवक्तव्यधर्मसापेक्षार्थस्यात्पदग्रहणं

अर्थ ॥ ह्वेत्रीजोनांगोकहेठे जेवस्तुहोय तेमां केटलाकधर्मएवाठे जेवचनेकरी केवातानधी तेअवक्तव्यठे तेकेवलीनेद्वानमांजणायठे पणवचनेकरीतेपणकहीश केनही तेमाटेतेवाधर्मनीअपेक्षायें वस्तुअवक्तव्यठे एटलेकहेताथकां वक्तव्यनीनाथ यीपणकेटलाकधर्मवस्तुमथ्येवक्तव्यठे तेजणाववामाटे स्यात्पदग्रहणकरीने स्यात् अवक्तव्य एत्रीजोनांगोकह्यो.

अत्रअस्तिकथने असंख्येयाः नास्तिकथनेप्यसंख्येयाः
समयावस्तुनि एकसमये अस्तिनास्तिस्वभावौ समकवर्त
मानौ तेनस्यात्अस्तिनास्तिरूपश्रुत्योऽंगः

अर्थ ॥ ह्वेचोथोनांगोकहेठे जेअस्तिएवोशब्द उच्चारकरतांपणअसंख्यातसमयथा य तथानास्तिएशब्द उच्चारकरतांपण असंख्यातसमयथाय अनेवस्तुमांता अस्तिधर्म नास्तिधर्मएवेदुएकसमयमांते तेवेदुसमकालेजणाववामाटे अनेजेअस्तिठे नास्तिनथा यतथाजेनास्ति तेअस्ति नथाय तेसापेकृतामाटेस्यात्अस्तिनास्ति एचोथोनांगोजाणवो

तत्रअस्तिनास्तिभावः सर्ववक्तव्याएव न अवक्त
व्याइतिशंका निवारणाय स्यात्अस्ति अवक्तव्य
इतिपंचमोऽंगः स्यान्नास्ति अवक्तव्यइतिप्रष्टः

अर्थ ॥ हवेपांचमोतया ठोचोनांगोकहेते तिहास्यात्प्रवक्तव्य एमकेवाथी इअ
तेमूलधर्मैकलो अ्वक्तव्यथयो तेसंदेहनिवारवाने कदाजे स्यात्प्रतिअवक्तव्य व
स्तुमांअनताअस्तिधर्मेते पणवचनेअगोचरते अनेअनताधर्मवचनगोचरपणते तेना
सापेक्षतामाटे स्यात्पदयुक्तकरीने एटलेस्यात्प्रतिअवक्तव्य एपांचमोनांजोणावो
एमजपांचमानीरीते स्यात्नास्तिअवक्तव्य एठोचोनांजोणावो

अत्रवक्तव्याचावा स्यात्पदेगृहीता अत्रअस्तिचावावक्त
व्यास्तथाअवक्तव्या तथानास्तिचावावक्तव्याअवक्तव्या
एकस्मिन्वस्तुनिगुणेपर्यायेएकसमयेपरिणममाना इतिज्ञा
पनार्थं स्यात्अस्तिनास्तिअवक्तव्यइतिसप्तमोचंग अत्र
वक्तव्याचावास्तेस्यात्पदेसंगृहीताइतिअस्तितेनअस्तिध
र्मानास्तितेननास्तिधर्मायुगपदुचयस्वचावलेनवक्तुमशक्य
त्वात्अवक्तव्य स्यात्पदेचअस्त्यादीनामेवनित्यानित्याद्यने
कांतसग्राहक

अर्थ ॥ हवे सातमोनांगोकहेते इहांअस्तिचावपणोवक्तव्यते तेमजनास्तिचावप
णवक्तव्यते अने अ्वक्तव्यपणते एसर्वधर्मैकसमयमां एकवस्तुमध्ये तथाएकगुणम
ध्ये तथाएकपर्यायमध्ये समकालेपरिणमेते तेजणाववामाटे अस्तिनास्तिअवक्तव्य
एसातमोनांजो इहाअस्तितेनास्तिनथाय अने नास्तितेअस्तिनथाय तथावक्तव्यते
अवक्तव्यनथाय अनेअवक्तव्यते वक्तव्यनथाय तेजणाववानेअर्थे स्यात्पदग्रहणे इ
हांअस्तिपणजेचावते तेअस्तिधर्म अनेनास्तिपणजेचावते तेनास्तिपणग्रहणे वेहु
समकालेतेमाटे एकसमय वक्तव्यके० कहेवामांअशक्यते असमर्थते तेथीअवक्तव्य
के० अगोचरपणते अनेजेस्यात्पदते तेअस्तिधर्म नास्तिधर्म अवक्तव्यधर्मनोनिअ
पणो अनित्यपणोप्रमुख अनेकांतनोसग्राहकरते जेअस्तिधर्मते तेनित्यपणोपणते त
थायनित्यपणोपणते एकपणते अनेकपणते नेदपणते अनेदपणते इत्यादिक तेअ
स्तिधर्ममांअनेकातताते तेनेग्रहेते केमके वस्तुनोएकगुण तेमाअस्तिपणते नास्ति
पणते नित्यपणते अनित्यपणते नेदपणते अनेदपणते वक्तव्यपणते अवक्त
व्यपणते नव्यपणते अवन्यपणते एअनेकांतपणो एहजस्यादावते तेनुसकेति
कवाक्य तेस्यात्पदते एरीतेजाणवो

आत्मइव्यनेविषे स्वधर्मनीअस्तिताठे परधर्मनीनास्तिताठे स्वगुणनोपरिणमवो अनित्यठे अनेतेजगुणपणेनित्यठे तथाइव्यपिंपपणेएकठे अनेगुणपर्यायपणेअनेक ठे तथाआत्माकारणपणे कार्यपणें समयसमयमानवानवापणोजेपामेठे तेजवनध र्मठे तोपणआत्मानोमूलधर्मजेपलटतोनथी तेअजवनधर्मठे इत्यादिकअनेकधर्म परि णतियुक्तठे एरीतेपट्टइव्यनेजाणी निरधारिने हेयोपादेयपणे श्रदान जासनथाय तेसम्यक्ज्ञान सम्यक्दर्शनठे एजीवनीअग्रु-इता तेपरकर्ता परजोक्ता परग्राहकता टा लवानावपायबुंसाथन तेसाथनकरवे आत्माआत्मापणें मूलधर्मैरहे तेसिद्धपणो तेनीरुचिउद्यमपणोकरवो एहिजश्रेयठे.

स्यात्अस्ति स्यान्नास्ति स्यात्अवक्तव्यरूपास्त्रयः सकला देशाः संपूणवस्तुधर्मग्राहकत्वात् मूलतः अस्तिजावाअ स्तित्वेनसंति नास्तित्वेनसंति एवंसप्तचंगाः एवंनित्यत्व सप्तचंगी अनित्यत्वसप्तचंगी एवंसामान्यधर्माणां विशेष धर्माणां गुणानांपर्यायाणां प्रत्येकंसप्तचंगी तद्यथा

अर्थ ॥ स्यात्अस्ति स्यात्नास्ति स्यात्अवक्तव्य एत्रणजांगा वस्तुनासंपूर्ण रूपनेग्रहे माटेसकलादेशीठे अने श्रेपरग्राजेचारजांगा तेविकजादेशीठे तेवस्तुनाए कवेशनेग्रहेमाटे. तथावलीअस्तिपणानेविषेजेअस्तिपणो तेनास्तिपणेनथी अनेना स्तिपणोनास्तिपणेठे तेमांअस्तिपणोनथी इहांकोइपुत्रेके वस्तुमांजेनास्तिपणोते अ स्तिपणेकहोठो तोनास्तिपणामां अस्तिपणानीनाकिमकहोठो तिनेउत्तर जेनास्ति पणोतेअस्तिठे ठतापणेठे अने अस्तिधर्मकांइनास्तिपणामानथी माटेनाकहीठे ठति नीनाकहीनथी तथाएमज नित्यपणानीसप्तचंगी तथा अनित्यपणानीसप्तचंगीतेमज सामान्यधर्मसर्वनी निन्ननिन्नसप्तचंगी तथासर्वविशेषधर्मनीसप्तचंगी तेमजगुणपर्या यसर्वनी लूदीबूदी सप्तचंगी केहेवी तद्यथाके० तेकहीदेखाहेठे.

ज्ञानंज्ञानत्वेनअस्तिदर्शनादिभिः स्वजातिधर्मैः अचेत नादिभिः विजातिधर्मैः नास्ति एवंपंचास्तिकायेप्रत्यस्ति कायमनंतासप्तचंग्योजवंति अस्तित्वाजावेगुणाजावात् प दार्थेशून्यतापत्तिः नास्तित्वाजावेकदाचित् परजावत्वेन परिणमनात् सर्वसंकरतापत्तिः व्यंजकयोगेसत्तास्फु

रति तथा अस्त्वाया अपि स्फुरणात्पदार्थानामनियताप्र
तिपत्ति तत्रार्थतन्नावाव्ययनित्यं ॥

अर्थे ॥ ह्रस्वगुणनीसप्तजगीरुहीदेखाडेठे जेमज्ञानगुण ज्ञायकादिकगुणोअस्ति
अनेदर्शनादिकस्वजाति एकइव्यव्यापिगुण तथास्वजातिनिन्नजीवव्यापि ज्ञानादिकस
वगुण अनेअचेतनादिक परइव्यव्यापि सर्वधर्मनीनास्तिठे एमपचास्तिकायनेविषे अ
स्तिकायें अनेतित्ततजगीउपामे एसप्तजगी स्याद्वादपरिणामेठे तेसर्वइव्यादिकमांठे
हरे वगुमथ्येअस्तिपणोनमानिये तोस्योदोपउपजेतेकहेठे जोवस्तुमाअस्तिपणो
नमानिये तोगुणपर्यायनोअजावयाय अनेगुणनाअजावें पदार्थशून्यतापणो पामे
तयाजोरगुमथ्ये नास्तिपणोनमानियेतो तेवस्तुकदाकालें परवस्तुपणे अथवा
परगुणपणे परिणमिजाय तेयीकोइयारे जीवतेअजीवपणोपामे अनेअजीवतेजीव
णोपामे तोसरसकरतादोपउपजे तथा व्यजनके० प्रकृतानोहेतु तेनेयोगेंवतोथर्म
तेपुरे पणजेधर्मनीमत्तावतिनहोय तेपुरेनही जोनास्तिपणोनमानियें तोअसत्ताप
णेपुरे अनेजेवारअसत्तास्फुरे तेवारइथ्यनो अनियामकके० अनिधयपणोयइजा
य तमाटेसरनाय अस्तिनास्तिमपीठे व्यजकतानोदृष्टांतकहेठे जेमकोराकुन्नामासुग
धनानीमत्ताठे तोजपाणीनेयोगेवासनाप्रगटेठे जोवस्त्वादिकमांतेधर्मनथी तोतेमाप्रग
टतापणायी एममरंजराणरो हरेत्रीजोनित्यस्वजावकहेठे तेजेवस्तुनाजावतेनो अ
व्यपरे० नहीदृजरां एठेतेमनोतेमजरहेरो तेनित्यपणोरुहियें तेनावेजेदठेतेकहेठे
एकाअप्रच्युतिनित्यता द्वितीयापारपर्यनित्यता ॥ तथा
इत्याणांकुअप्रचयतिर्यगुप्रचयत्वेनतदेवइव्यमितिध्रुवत्वे
ननित्यस्वजाव नवनवपर्यायपरिणामनादिचि रुपत्तिय्य
यरुपोनित्यस्वजाव रुपत्तिय्ययस्वरूपमनित्य ॥

अर्थे ॥ एकअप्रच्युतिनित्यता द्वितीयापारपर्यनित्यता तिहां अप्रच्युतिनित्यतातेनेठ
हियें जेइथ्यतेअप्रचय तिर्यगुप्रचयनेपरिणामे एइथ्यतेहिज एध्रुवतारूपज्ञानया
पठे एठेमेदासर्वदा अणोफानेतेहिज एगुजेज्ञानयापठे जेमूनम्वनायपनेटेनही त
अप्रच्युतिनित्यतारुहियें अनेनित्यतामांज अप्रचयकट्यो तेउजरायेठे जेपहने
समये इथनीपरिणतिहति तेरीनेममपेनवापर्यायनेठपजवे अनेपूर्वपर्यायनेअपेस
वेरुपेननीगारुनित्यउ तांपणएइथ्यतेनुतेज एवुजे ज्ञानयापते इथ्यमांउर्थप्रचय
रुहियें एठेमेमपेनेमाटेअप्रचयरुहियें

तथाअनन्ताजीवसरिखाठे पणसर्वेनिन्ननिन्नठे पणसर्वजीवजाणताए पणजीवए
वोजीवत्वसत्तायेंतुअ निन्नजीवसत्तारूपज्ञान थाय तेतिर्यक्प्रचयकहियें.

ऊर्ध्वप्रचय ते समयांतरे अनेकउत्पादव्ययनेपलटवे पणएजीवते तेजठे एवुंज्ञान
नथाय एनित्यस्वजावनोधर्मजाणवो एकारणधीकार्यउपनो तेतुंज्ञानथाय तेनित्यस्व
जावनोधर्मजाणवो तथाएकारणधीजेकार्यउपनो वजीज्ञानययुं तेकारणधीवीजेका
रणेवीजुंकार्यथाय एमनवेनवेकार्यउपने पणजीवतेजठे एवुंजेज्ञानथाय परपरारूपसं
ततिचालीजाय तेपारंपर्यनित्यताकहियें जेमप्रथम शरीरनेकारणोरागहतो तेहिज
वस्त्रननेकारणप्रतेरागथयो तेकारणनवारागनोनवापणोपणारागरहितआत्माकेवारे
नही एपारंपर्य एटले परंपरानित्यताकहियें वीजुंनामसंततिनित्यताजाणवी तेका
रणयोगेनिमित्तनीपजे नवानवापर्यायनेपरिणामवे एटले पूर्वपर्यायनेव्ययथवे तथा
अनिनवपर्यायनेउपजवे अनित्यस्वजावजाणवो एटलेउत्पत्तिके० उपजवो व्ययके०
विणसवो एवोजेस्वजाव ते अनित्यस्वजावजाणवो.

तत्रनित्यत्वंद्विविधं कूटस्थं प्रदेशादीनां परिणामित्वं ज्ञाना
दिगुणानां तत्रोत्पादव्ययावनेकप्रकारौ तथापि किंचिद्वि
रच्यते विस्त्रसाप्रयोगजनेदात्दिनेदोसर्वेऽव्याणांचलनसह
कारादिपदार्थक्रियाकारणंचवत्येव ॥

अर्थ ॥ तिहांवलीग्रंथांतरे नित्यपणोवेप्रकारेकह्योठे एककूटस्थनित्यता वीजीपरि
णामिनित्यताठे जीवनाअसंख्यातप्रदेश तेसंख्यायें तथाहेत्रावगाह पलटतोनथीते
तथागुणनोअविचिाग तेसर्वकूटस्थनित्यताठे.

ज्ञानादिकगुणएसर्व परिणामिकनित्यतायेंठे केमकेगुणनोधर्मजएठे जेसमयेंसम
यें स्वकार्यपणेपरिणामे अनेजेकार्यहोय तेपरिणामिकपणेजहोय एनीतिजठे अने
जोज्ञानगुणने कूटस्थनित्यतापणेमानिये तोपेहेजेसमयेंजे ज्ञानेकरीजाणो तेहिज
जाणपणो सदासर्वद्वारहे पणतेमतोनथी होयतोनवनवीरीतें परिणमतादेखायठे तो
तेहोयनीनवनवीअवस्थाज्ञानजाणेनही एटलेपहेजेसमयजेरीतें ज्ञानपरिणमेठे तेरी
तें परिणमजोवुंजोईये अनेएरीतें ज्ञानयथार्थययुं एमघटेनही तेमाटेहोयजेघटपटा
दिक तेजेमपलटठे तेमज्ञानपणजाणे तोहिजज्ञानयथार्थथाय तेमाटेज्ञानगुण ते
नवानवाहोयनेजाणवामाटे परिणामीजाणवो अनित्यज्ञायकताशक्ति माटेनित्य ए
रीतें नित्यानित्यस्वजाववी सर्वगुणठे सर्वेऽव्ययनेविपेपोतानी।

तत्रचलनसहकारित्वकार्यधर्मास्तिकाय ऽव्यस्यप्रतिप्रदे
 शस्थचलनसहकारिगुणाविजागा उपादानकारणकारण
 स्यैवकार्यपरिणमनात् तेनकारणत्वपर्यायव्यय कार्यन्वप
 रिणामस्योत्पाद गुणत्वेनध्रुवल प्रतिसमयकारणस्यापिउ
 त्पादव्ययौ कार्यस्याप्युत्पादव्ययावित्यनेकातजयपता
 काग्रथे एवसर्वेऽव्येपुसर्वेपांगुणानास्वस्वकार्यकारणताङ्गे
 या इतिप्रथमव्याख्यान ॥

१- अर्थः॥ तिहाजेमधर्मास्तिकायऽव्यनो चलणसहकारीपणो तेमुख्यकार्येथेथनेअथ
 र्मास्तिकायऽव्यनो स्थिरसहायी तेमुख्यकार्येथे वलीआकाशऽव्यनुअवगाहनादानन
 मुख्यकार्येथे जीवोजाणवा देववारूपउपयोगतेमुख्यकार्येथे पुञ्जनोअण्णगधरसस्यरी
 पणो तेमुख्यकार्येथे इत्यादिस्वकार्यनोथाबुठे तेजिहायाबु तिहा जवनधर्मथया अने
 जिहानवनधर्म तेउत्पादथयो अनेउत्पादहोयते व्यसहितजहोय तेनवनधर्म त
 त्वार्थग्रंथमथ्येकहोठे ह्वेतेउत्पादव्ययवेप्रकारनाठे एकप्रयोगथीथाय अनेवीना वि
 श्रसाके० सहजेपरिणामीधर्मथाय ह्वेऽहासहजनो उत्पादव्ययकहेठे तिहाधर्मा
 स्तिकायादि उऽव्यने पोतापोताना चलणसहकारादिगुणनी प्रवृत्तिरूप अर्थक्रिया
 नोकरवोथायज अनेचलणसहकारपणोतेकार्य धर्मास्तिकायऽव्यने प्रतिप्रदेऽं रहा
 जे चलणसहकारीगुणाविजाग तेउपादानकारणठे तेहिजकार्यपणेपरिणमेठे एठने
 कारणपणानोव्यय अनेकार्यपणानोउत्पाद तथा चलणसहकारीपणो ध्रुवठे एमन
 अधर्मास्तिकायनेविपे थिरसहायगुणनु प्रवर्त्तनठे तथाआकाशास्तिकायनेविपेपण
 अवगाहनागुणनुप्रवर्त्तन एमजठे वलीपुञ्जमा पूरणगलनादिकगुणनुप्रवर्त्तनठे ते
 मजजीवऽव्यमा ज्ञानादिकगुणनुप्रवर्त्तनठे अथवावजी अनेकातजयपताकाग्रथने
 विपेएमपणकबुठे जेप्रतिसमये गुणनेरिपे कारणपणो नवोनवोउपजेठे एटलेकार
 णपणानोपण उत्पादव्ययठे तेमजप्रतिसमये कार्यपणोपण नवोनवो उपजेठे ए
 टलेकार्यपणानोपण उत्पादव्ययठे एमसर्वेऽव्यनेविपे सर्वगुणानोकार्यपणो कारण
 पणोउपजेविणसेठे एमउत्पादव्ययनो एकस्वरूपप्रथमचेदकहोठे

तथाचसर्वेपाऽव्याणापारिणामिकत्व पूर्वपर्यायव्यय नवप
 र्यायोत्पाद एवमप्युत्पादव्ययौ ऽव्यत्वेनध्रुवलइतिद्वितीय ॥

अर्थ ॥ सर्वधर्मतेतेपरिणामिकजावेंते तिहांपूर्वपर्यायिनो व्यय अनेनवापर्यायिनो उत्पाद एउत्पादव्यय समयसमयेते अनेइव्यपणोध्रुवठे एबीजोनेद.

प्रतिइव्यंस्वकार्यकारणपरिणमनपरावृत्तिगुणप्रवृत्तिरूपापरिणतिः अनंताअतीता एकावर्त्तमाना अन्याअनागतायोग्यतारूपाः तावर्त्तमानाअतीताभवन्ति अनागतावर्त्तमानाभवन्ति शेषाअनागताकार्ययोग्यतासन्नतांलभन्ते इत्येवंरूपावुत्पादव्ययौ गुणत्वेनध्रुवत्वं इतितृतीयः अत्रकेचित्कालापेक्षया परप्रत्ययत्वंदंति तदसत् कालस्यपंचास्तिकायपर्यायत्वेनैवागमेनुक्तत्वात् इयंपरिणतिः स्वकालत्वेनवर्तनात्सप्रत्यक्षं एवंतथाकालस्यन्निस्रइव्यत्वेपिकालस्यकारणताअतीतानागतवर्त्तमानभवनंतुजीवादिइव्यस्यैवपरिणतिरिति ॥

अर्थ ॥ सर्वइव्यनेविषे स्वके० पोतानुंकारण परिणमन परावृत्तिके० पलटणपणे गुणनीप्रवृत्तिरूप परिणमनठे ते परिणतिअनंति अनंतजातिनी अतीतकालेंयइठे अनेअनंतंतिजातिनी एकवर्त्तमानकालेंते अनेबीजीअनागतयोग्यतारूपपणे अनंतिते ते वर्त्तमानपरिणतिते अतीतथायठे एटले तेपरिणतिमध्ये वर्त्तमानपणानोव्यय अने अतीतपणानोउत्पाद तथा परिणतिपणोध्रुवठे अनेअनागतपरिणति तेवर्त्तमानथायठे तिहांअनागतपणानोव्यय वर्त्तमानपणानोउत्पाद अनेठतिपणोध्रुव अने अनागतकार्ययोग्यता तेदूरहताते आसन्नके० नजीकपणोपामे एटलेदूरतानोव्यय अनेन जीकृतानोउत्पाद तथाअतीतमध्ये दूरतानोउत्पाद अनेनजीकृतानोव्यय एरीतेंसर्वइव्यनेविषे अतीतवर्त्तमान तथाअनागतपणे परिणतिते तेपरिणमेजठे एइव्यनेविषेस्वकालरूप परिणमनठे एउत्पादव्ययनोत्रीजोनेदजाणवो.

इहांकेटलाककालनीअपेक्षालेऽने परप्रत्ययपणोकहेठे तेखोटोठे कारणके कालइव्यजेठेतेपंचान्तिकायनोपर्यायठे अने परिणतितोइव्यनोस्वधर्मठे माटेकालतेस्वकालरूपवस्तुनोपरिणाम तेनोनेदठे अथवाकालनेनिन्नइव्यमानियें तोपणकालतेकारणपणोठे अनेअतीतअनागतवर्त्तमानरूपपरिणति तेतो जीवादिइव्यनोधर्मठे ते माटेएउत्पादव्ययपणस्वरूपजठे एत्रीजोनेदयवो.

तथाचसिद्धात्मनिकेवलज्ञानस्ययथार्थज्ञेयज्ञायकत्वात् य
 थाज्ञेयाधर्मादिपदार्था तथाघटपटादिरूपावापरिणम
 तितथैवज्ञाने चासनात् यस्मिन्समयेघटस्यप्रतिचास स
 मयातरेघटध्वंसकपालादिप्रतिचास. तदाज्ञानेघटाप्रतिचा
 सध्वंस कपालप्रतिचासस्योत्पाद ज्ञानरूपत्वेनध्रुवत्वमि
 तितथाधर्मास्तिकायेयस्मिन्समयेसंख्येयपरमाणुनाचलन
 सहकारिता अन्यसमयेअसंख्येयाना एवंसंख्येयत्वस
 हकारिताव्यय. असंख्येयानंत सहकारिताउत्पाद चल
 नसहकारित्वेन ध्रुवत्व एवमधर्मादिष्वपिज्ञेय एवसर्वगुण
 प्रवृत्तिषु इतिचतुर्थ ॥

अर्थ ॥ तथाके० तेमजवलीसिद्धात्मानेविषे केवलज्ञानगुणानीसपूर्णप्रगतताते
 थार्थजेकाले ज्ञेयजेमपरिणमे तेकालेतेमजजाणे एहचोज्ञेयनोज्ञायक तेकेवलज्ञान
 जेमधर्मादिष्व तथाघटपटादिज्ञेयपदार्थ जेरीतेपरिणमे तेरीतेज केवलज्ञाननाथ
 जेसमयेघटज्ञानहतु तेसमयांतरे घटध्वंसस्ये कपालजुंज्ञानथाय तेवापर
 सनोध्यस. कपालप्रतिचासनोवत्पाद अनेज्ञाननोध्रुवपणा एमदर्शनादि सर्वगुण
 वर्त्तनजाणयो

तथाधर्मास्तिकायनेविषे जेसमयेसरख्यात परमाणुनो चलनसहकारिणो
 फरीसमयांतरे असख्यात परमाणुने चलनसहकारी पणोकरे तेवारे सरख्याता
 माणुचलनसहकारतानोव्यय अनेअसख्येयपरमाणुने चलनसहकारतानो अ
 अनेचलनसत्कारि पणोध्रुवते एमजअधर्मास्तिकायादिकनेविषे पण सर्व गुणनी
 उभयानोपण उत्पाद अनेविषेअनतागुणनीप्रवृत्तिने इहाकोइधुवज्ञे जेधर्मास्तिका
 टलेकार्यपणानोपण उ
 अनंता परमाणु ते चलणसहकारीथाय एटलोचलनसह
 एमउ १३ परमाणुने चलणसहकारकरतां बीजोगुणक्योअणु

तथाचसर्वपाडव्या. तेतिराधरणजेइध्वने तेनोगुणअणप्रवर्त्यो रहेन
 योत्पाद एवमप्युते तेनेसहकारेसर्वे चलनसहकारीगुणना पर्यायते
 पोषकगामकजीवपुस्तकनी तोपण अचगाहक

निपायते

गुणतोप्रवर्जते तेमधर्मास्तिकायादिकमां जीवपुञ्जयोदाने पोचवे पणगुणतोत्रधो
 प्रवर्जते एमधारवो एरीतेंगुण पर्यायिनो उत्पादव्यय ध्रुवरूपधर्मकेवो एचोर्धुरूपकसुं.
 तथासर्वेपदार्था. अस्तिनास्तित्वेनपरिणामिनः तत्रास्ति
 चावानांस्वधर्माणां परिणामिकत्वेनउत्पादव्ययौस्तः नास्ति
 चावानांपरिणामिकत्वेनापरावृत्तौ नास्तिचावानांपरावृत्तित्वेना
 प्युत्पादव्ययो ध्रुवत्वंच अस्तिनास्तित्वयो इतिपंचमः

अर्थे ॥ तथासर्वेऽव्ययमांअस्तिनास्तित्वे ए वे स्वभावपरिणामिरह्याते तिहांजेअ
 स्तिस्वभावते तेस्वव्यादिकनोते ते जेवारेंज्ञानगुण घटजाणतोहतो तेवारें घटज्ञा
 ननीअस्तिताहती अनेतेजघटध्वंस यये कपालज्ञानययुं तेवारें घटज्ञाननीअस्तिता
 नो व्ययययो अने कपालज्ञाननी अस्तितानोउत्पादययो एरीतेंअस्तितानोउत्पादव्य
 यते तेजरीतेंनास्तितानोपणउत्पादव्ययजाणवो जेपहेलीघटनास्तिताहती तेपठेघट
 ध्वंसंकपालनास्तिताथयी एमपरिणामिकत्वेनास्तितापलटेते तेस्वगुणनेपरिणामिक
 कार्यनेपलटवेकरीनेअस्तितापलटेते अनेजिहांपलटवापणो तिहांउत्पादव्ययथायेज
 एमव्ययमांतामान्यस्वभाव सर्वधर्मते तेमां जेमसंनवेतेम श्रीप्रहृणीआज्ञायें उपयोगदे
 ऽने उत्पादव्ययपणोकरवो अने अस्तिनास्तित्वयो ध्रुवते एपांचमोअधिकारकह्यो.

तथापुनःअगुरुलघुपर्यायाणां पङ्गुणहानिद्विद्विरूपाणांप्र
 तिष्वयंपरिणमनात् नानाहानिव्ययैरुत्पादः द्दिव्यये
 द्दान्युत्पादः ध्रुवत्वंचागुरुलघुपर्यायाणां एवंसर्वेऽव्ययेपुङ्गेयं
 तत्कार्यवृत्तौआकाशाधिकारैयत्राप्यवगाहकजीवपुञ्जलादि
 नास्ति तत्राप्यगुरुलघुपर्यायवर्तनयावश्यत्वेचानित्यतान्यु
 पेया तेचअन्येअन्येचनवंति अन्यथातत्रनवोत्पादव्य
 योनापेक्षिकावितिन्यूनं एवंसल्लक्षणस्यात् इतिपष्टः ॥

अर्थे ॥ तथाके० तेमज वलीसर्वेऽव्ययतथापर्याय ते अगुरुलघुधर्मं संयुक्तहोय
 इत्यनेप्रवेगें अगुरुलघुअनंतोते तेअगुरुलघुसमयेंसमयें प्रवेगें तथापर्यायें कोऽ
 कवारेंवृद्धिपामे कोऽकवारेंवृद्धिजाय तेवधुवदुयवोठठप्रकारेंते ? अनंतजागहानि १
 अंतख्यातजागहानि २ संख्यातजागहानि ३ संख्यातगुणहानि ४ अंतख्यातगुण
 हानि ५ अनंतगुणहानि एठप्रकारेंहानि तथा ? अनंतजागवृद्धि १ अंतख्यातजा

गृह्णति ३ संख्यातनागृह्णति ४ संख्यातगुणगृह्णति ५ असंख्यातगुणगृह्णति ६ अनत
 गुणगृह्णति एतदप्रकारनीगृह्णति तेसर्वेऽव्ययानासर्वप्रदेशे सर्वपर्यायमाथाय एकप्रदेशमा को
 इकसमयेवधेते कोइकसमयेघटेते जेम परमाणुमांवरणादिक वधेघटेते तेमअगुरुलघु
 पणोपण वधेघटेते हानिनोव्ययते तोगृह्णिनोउत्पादने अथवागृह्णिनोव्ययते तोहानि
 नोउत्पादने पणअगुरुलघुध्रुवनोध्रुवते एमसर्वेऽव्ययनेविपेजाणतो तिहातत्वार्यटीका
 मा आकाशइव्यने अधिकारेकस्युते तेलखियेतेये जिहाअलोकाकाशमध्ये अथवाइक
 जीवपुज्जलादिकइव्यनयीतिहापण अगुरुलघुपर्यायवतपणो अवश्यते तेअगुरुलघु
 नीअनित्यता अवश्यअंगीकारेते अनेतेअगुरुलघु तेपर्याये तथाप्रदेशे अन्यअन्यके
 वीजोबीजोथायते एटलेपूर्वसमये अगुरुलघुनोव्यय अनेवीजेसमये नवाअगुरुलघुनो
 उत्पादने जोएरीतेनवोउत्पादव्यय गवेपियेनही तोअलोकाकाशनविपे सत्तलक्षण
 नके० उठोपमे जेउत्पादव्ययध्रुवतासयुक्ततेसत्कहिय अनेजेऽव्यहोयतेसत्पणासयु
 क्तजहोय माटेअगुरुलघुनापरिणमन सर्वेऽव्ययमांसर्वपर्यायमा सर्वप्रदेशमांते एअगुरु
 लघुनो उत्पादव्ययकह्यो एतन्नोअधिकारथयो

तथाजगवतीटीकाया तथाच अस्तिपर्यायत सामर्थ्यरूपा
 विशेषपर्यायास्तेचानतगुणास्तेप्रतिसमयनिमित्तचेटेनपरावृ
 त्तिरूपा तत्रपूर्वविशेषपर्यायाणानाश अजिनवविशेषपर्या
 याणामुत्पादपर्यायवत्त्वेध्रुवत्व इत्यादिसर्वत्रज्ञेय इतिसप्तम

अर्थ ॥ तेमजवली अस्तिपर्यायथी विशेषपर्यायजे सामर्थ्यरूप तेअनतगुणाते
 एनगवतीमूत्रनीटीकामध्येकह्योते जेअस्तिपर्याय तेज्ञानादिकगुणानाअविनागरूपपर्या
 यते जेपर्यायपर्यायमांसर्वज्ञेयजाणवानु सामर्थ्यते तेविशेषपर्यायते तयामहाजाये
 यावतोज्ञेयास्तावतोज्ञानपर्याया एसामर्थ्य पर्यायगवेप्याते एसामर्थ्यपर्याय तेज्ञेयने
 निमित्तेते तेज्ञेयतोअनेकउपजेते नेअनेकविणशेते तेचारेविशेषपर्यायपणपलटते तत्र
 तिसमये निमित्तचेदनी परावृत्तिपलटवेथी परेविशेषपर्यायनागथाय तथाअजिनववि

क्रियासंज्ञवः तत्रासमन्तस्वभावपर्यायाधारचतुस्रव्यदेशा
नांस्वन्वक्षेत्रज्ञेरुपाणामेकत्वपिमीरूपापरत्यागः एकस्व
भाव क्षेत्रकालभावानां निन्नकार्यपरिणामानां निन्नप्रभाव
रूपानकस्वभावः एकत्वाभाविसामान्याभावः अनेकत्वाजा
वेविशेषधर्माभावः स्वस्वामित्वव्याप्यव्यापकताप्यभावः

अर्थ ॥ एमज सर्वइव्यमानित्यता तथाअनित्यताते एनित्य अनित्यपणाविना इ
व्यकोऽनथी जोइव्यमानित्यतानहोयतो कार्यनोअन्वयकोनेहोय एटलेअमुककार्यते
अमुकइव्यं कखो एमकह्योजायनही माटेइव्यमानित्यतामानवाथीज अमुकइव्येअ
मुककार्यकवो एमकेवायते माटे जोइव्यनेनित्यपणेजमानिये तोगुणतुंकार्य तेइ
व्यनोकेवाय अनेगुणतेइव्यनकेवाय अनेजोइव्यनित्यनहोय तोकारणपणानो अजा
वथाय माटेइव्यमां नित्यतामानवी अनेजोइव्यमां अनित्यपणोनमानियेतो जाणंग
आदेंदेइनें सर्वइव्यना गुणरूपकार्यनो अनावयइजाय अर्थक्रियासंज्ञेनही एटलेको
ऽरुअनित्यपणोहोय तोअर्थक्रियानेकरे केमकेकरवापणोकोऽकवीजापणो एटलेनवा
पणो निपजाववो तंपूर्वपर्यायनो ध्वमयपेथीथाय अनेतेएकनोध्वंस अनेकोऽकवीजा
नवानोनीपजवो तेइव्यमाअनित्यपणोते एटलेनित्यस्वभाव तथा अनित्यस्वभाव उं
जग्याव्या ह्वेएकस्वभाव तथाअनेकस्वभाव उंजखावेते.

तथाक० तमज समस्तक० सर्वजेस्वभाव अस्तित्व प्रमेयत्व अगुरुलघुआदिक
समस्तपर्याय गुणाविनागादिक तेसर्वतुंआधारचतुस्र तत्रेप्रदेशते ते स्वके०पोता
नाजेंद्रेत्र तेसर्वजेदरूप जुदाजुदाते एटलेसंख्याताप्रदेश निन्नते पणतेएकपिदपणो
किवारंतजतानथी सर्वप्रदेशमा अंतरालक्षेत्रपणो कोऽवारेंपामतोनथी जेअनंतस्वभा
व अनंतपर्याय तेअसंख्यातप्रदेशरूप तेतुंप्रमाणफिरतुनथी एवोजेइव्यनेविपे त
मुदायपिदपणोरहेते तेएकस्वभावकदिये तेपंचास्तिकायमध्ये १ धर्म २ अधर्म ३आ
काश एत्रणइव्यएककते अनेजीवइव्यअनंताते तेथीपुत्रजपरमाणु अनंतगुणाते तेए
कजीव अनेकरूपनवनवाकरे पण अंतरपडेनही तेमाटे इव्यमध्येएकस्वभावते.

क्षेत्रअसंख्यातप्रदेश कालइत्यादव्ययरूप भावपर्याय गुणनाअविनागते पोताना
निन्नकार्य परिणामीते तेसर्वनोनिन्नप्रवाहते एटलेसर्वनो कार्यपणोनिन्नते तेमाटेइ
व्यने सर्वस्वभावपर्यायनेदें विचारतांइव्यमां अनेकस्वभावपणते. जोवन्तुमां 'एकप
णानो अभावमानिये तोसामान्यपणोरहेनही अनेगुणनो पर्यायनो स्वामीआधारते

कोणथाय अनेआधारविनागुणादिआधेयते क्यारहे तेमाटेइव्यनो एकपणोत्रे जो वस्तुमा अनेकपणोनमानिये तो इव्यतेविगेपरहितयईजाय तेयीगुणनोअनेकपणो शीरीतेइव्यनेविपे पामिये माटे इव्यमा गुणकार्यनो अनेकपणोपणोत्रे तथास्वामि व्याप्य व्यापकनाव केमठेरे जेगुणपर्याय तेस्वके० धनअनेइव्यतेतेनोस्वामीने अथवा इव्यतेव्याप्य अने गुणपर्यायते व्यापकठे एरीते इव्यमा एकस्वनाव तथाअनेकस्व नाव जाणवा

स्वस्वकार्यजेदेन स्वभावजेदेन अगुरुलघुपर्यायजेदेन जेदस्वभाव अवस्थानाधारतायजेदेन अजेदस्वभाव जे दाजावेसर्वगुणपर्यायाणा सकरदोष गुणगुणीलक्षणकार्यकारणतानाश अजेदाजावेस्थानध्वसः कस्यैतेगु णा कोवागुणीइत्याद्यभाव

अर्थ ॥ स्वस्वके० पोतपोताना कार्यनेजेदेकरी एटलेजीवइव्यमा ज्ञानगुण तेजा एवानुकार्यकरे अनेदर्शनगुण देखवानुकार्यकरे तथाचारित्रगुण थिरतारमणतात्पर्य कार्यकरे तथापुञ्जइव्य ते रूपपणोनिन्नकार्यकरे तथावर्णपणो गंधपणो रसपणो अनेस्पर्शपणो सर्वकार्यनिन्नठे तथास्वभावजेदते अस्तिस्वभावठतिरूपठे नित्यस्वभाव अविनाशीपणोत्रे अनित्यपणोते पलटणरूपठे एकपणोतेपिंरूपठे अनेकपणोते प्रदेशादिकठे इत्यादि स्वभावजेद तथाअगुरुलघुपर्याय प्रदेशोंगुणाविनागे जूदोजूदोने कोईकोईनोतुव्यनथी हानिवृद्धिरूपपरिणामनठे इत्यादि प्रकारे इव्यमानेदस्वभावजे तथासर्वधर्मनो अवस्थानके० रेहेवो तेनेयाधारपणो कार्यनी तुलनाके० सरि खापणोकेवारेंनिन्नपडतोनथी तेमाटेइव्यमा अनेदस्वभावठे

जोइव्यगुणपर्यायमाजेदस्वभावनहोयतो सर्वसकरएकपणोथाय तेवारें कार्यनो जेदकेमपडे तेमाटे सर्वइव्यगुणपर्यायमा जेदसर्वजावठे जीवतेचेतनालक्षणवत अजीवतेचेतनारहित एजेदते अजीवमध्ये जेधर्मास्तिकाएइव्यने ज्ञानणसहकार

कोणयाय अनेआधारविनागुणादिआधेयते क्यारहे तेमाटेइव्यनो एकपणोत्रे जो वस्तुमा अनेकपणोनमानिये तो इव्यतेविगेपरहितथईजाय तेवीगुणनोअनेकपणो शरीतेइव्यनेविपे पामिये माटे इव्यमा गुणकार्यनो अनेकपणोपणठे तथास्वस्वामि ध्याप्य व्यापकनाव केमठेरे जेगुणपर्याय तेसके० धनअनेइव्यतेतेनोस्वामीने अथवा इज्यतेव्याप्य अने गुणपर्यायते व्यापकठे एरीते इव्यमा एकस्वनाव तथाअनेकस्व नाव जाणवा

स्वस्वकार्यनेदेन स्वस्वनावनेदेन अगुरुलघुपर्यायनेदेन
नेदस्वस्वनाव अवस्थानाधारतायनेदेन अनेदस्वस्वनाव ने
दाजाविसर्वगुणपर्यायाणा सकरदोष गुणगुणीलक्षलक्षण
कार्यकारणतानाश अनेदाजाविरुथानध्वंस कस्यैतेगु
णा कौवागुणीइत्याद्यजाव

अर्थ ॥ स्वस्वके० पोतपोताना कार्यनेनेदेकरी एटलेजीउइव्यमा ज्ञानगुण तेना
एवानुंकार्यकरे अनेदर्शनगुण वेसवानुंकार्यकरे तथाचारित्रगुण धिरतारमणतारूप
कार्यकरे तथापुञ्जइव्य ते रूपपणोनिन्नकार्यकरे तथावर्णपणो गत्रपणो रसपणो
अनेस्पर्शपणो सर्वकार्यनिन्नठे तथास्वस्वनावनेदते अस्तिस्वस्वनावठतिरूपठे नित्यस्वना
य अग्निनापीपणोत्रे अनित्यपणोते पलटणरूपठे एकपणोतेपिंमरूपठे अनेकपणोते
प्रदेशादिसुठे इयादि स्वस्वनावनेद तथाअगुरुलघुपर्याय प्रवेगुणाविनागे जूवोचूवोने
कोईकोईनोनुअनयी दानिवृद्धिरूपपरिणामनठे इत्यादि प्रकारे इव्यमानेदस्वस्वनावने
तथामर्ममर्मनो अग्रस्थानके० रेहेगो तेनेआधारपणो कार्यनी तुलनाके० सरि
सापणोत्रे सरिनिन्नपडतोतयी तेमाटेइव्यमां अनेदस्वस्वनावने

जोइव्यगुणपर्यायमानेदस्वस्वनावनदोयतो सर्वसकरएकपणोयाय तेवारें कार्यनो
जेदकेमपडे तेमाटे सर्वइव्यगुणपर्यायमा जेदसर्वनावने जीउतेचेतनालक्षणयत
अजीउतेचेतनारहित एनेदठे अजीउमध्ये जेधर्मास्तिकायइव्यते चजणसहकार
नेकरेठे पणचीजाअजीउइव्यतेएकार्यकरतानयी एमअधर्मास्तिकाय धिरसहाय्य
एनेकरेठे आकाशअवगाहदाननेकरेठे पुञ्जगपी आवरणरुधादिकपरिणामनकरेठे
एममवेइव्यनेनेदठे तोजनिन्ननिन्नइव्यरुहायने इहांसोइकरेठो जीउअनतातेताम
रिवाठे तोमर्वचीउने एइव्यशास्त्रोत्तराठो तेनेउत्तरजेरूपेया सोनारुपापणे अथ
वा धवजापणो तानपणोमगिवाठे पणरमुनापिंमपणे निन्नठे तेमाटे सोनेपण नि

अन्निककश्चिदर्थे तेमजीवनेपण जिन्नजिन्नकश्चिद्ये बलीउत्पादव्ययनोफिरवो सर्वमां ते जगीतनोत्रे पणपलटण तेएकरीतनोनथी तथाअग्रुरुलघुनी हानिवृद्धिनो फिरवोपण सर्वइव्यमां पोतपोतानेने तेथीसर्वजीव तथासर्वपरमाणुजिन्नठे एजेदस्वजावजाणवो.

तन्मयतावस्थानाधारताद्यचेदेन अजेदस्वजाव तथातन्मयता अयवस्थानतानो अजेदठे अनेआधारतानोपण अजेदपणोत्रे तेअजेदस्वजावठे.

तथाजेदनोजो अजावपणोमानिये एटलेवस्तुमाजेदपणो नमानियेतो सर्वगुण तथापर्यायिनो संकरके० एकमेकपणो एदोपलागे तोगुणीकोण तथागुणकोण इव्यको ए एमगुणपर्यायिने केइइव्यनो क्योपर्याय एमवेहेचणथायनही गुण तथागुणी तथा जेउंजखवायोग्यलक्षण तेतुंचिन्ह तथाकारणधर्म तथाकार्यधर्मता एवेज्जूदापडेनही कार्यधर्म तथाकारणधर्मनो नाशथाय माटेवस्तुमां जेदस्वजावमानवो.

तथाजोवस्तुमांअजेदपणोनमानिये तोस्थानध्वसथायठेजेस्थान कोण अनेतेस्था नकमां रहेतेकोणठे इत्यादिकनोअजावथायठे एमविचारतां सर्वथाएकपणोमानतां कोणगुणीअनेकोणगुण एमउंजखाणनथाय. एरीतेजेदाजेदस्वजाववस्तुमां मानवा.

परिणामिकत्वेउत्तरोत्तरपर्यायपरिणामनरूपोच्चव्यस्वजावः
 तथातत्पार्थव्यतो इदुत्तुजावेइव्यंअव्यंअवनमितिगुणपर्या
 याश्चअवनसमवस्थानमात्रकाएवउत्थितासीनोत्कुटकजा
 गृतशयितपुरुपवत्तदेवच वृत्त्यंतरव्यक्तिरूपेणोपदिश्यते जा
 यतेअस्तिविपरिणामतेवर्द्धते, अपह्नीयते विनश्यतीति पि
 ष्ठीतिरिक्तवृत्त्यंतरावस्थाप्रकाशतायांतुजायतेइत्युच्यते स
 व्यापारेश्चअवनवृत्तिः अस्तिइत्यनेननिर्व्यापारात्मसत्ता
 ख्यायते अवनवृत्तिरुदासीनाअस्तिशब्दस्यनिपातत्वात्
 विपरिणामतेइत्यनेनतिरोच्चात्मरूपस्यानुगिन्नतथावृत्तिक
 स्वरूपांतरेणअवनं यथाह्नीरंदधिजावेनपरिणामते विकारां
 तरवृत्त्याअवनवत्तिष्ठते वृत्त्यंतरव्यक्तिदंतुजाववृत्तिर्वाविपरि
 णामः वर्द्धतेइत्यनेनतुपचयरूप प्रवर्तते यथांकुरोवर्द्धतेउ
 पचयवत्परिणामरूपेणअवनवृत्तिर्ब्रज्यते अपह्नीयते इत्य

नेननुतस्यैपरिणामस्यापचयवृत्तिराख्यायते दुर्वलीजवत्
 पुरुषवत्पुरुषवदपचयरूपजवनवृत्त्यतरव्यक्तिरुच्यते विन
 श्यति इत्यनेनाविर्भूतजवनवृत्तिस्तिरोजवनमुच्यते यथा
 विनष्टो घट प्रतिविशिष्टसमवस्थानात्मिकाजवनवृत्तिस्ति
 रोभूतानत्वजावस्यैवजाता कपालाद्युत्तरजवनवृत्त्यतरक
 माविच्छिन्नरूपत्वादित्येवमादिन्निराकारैर्द्व्याण्येवजवनल
 क्षणान्यपदिश्यते त्रिकालमूलावस्थायाञ्चपरित्यागरूपो
 ऽज्व्यस्वजाव ज्व्यत्ताजावविशेषगुणानामप्रवृत्ति अज
 व्यत्ताजावेद्व्यातरापत्ति

अर्थ ॥ एते जयसनाय तथा अज्व्यस्वजावकहेत्रे जीवश्चजीवादिक इत्यत्रे तं
 गिणामित्रे समयेसमये नयानयापरिणामे परिणामेते तिहापूर्वपर्यायनेविनाश अत्र
 उत्तरोत्तर नयानयापर्यायनेप्रगटवे एवीजे इव्यनीपरिणति तेनुमूलकारणतेजस
 सनायस्त्रिये निहातत्वार्यटीकामध्येकह्योत्रे इहाइव्यानुयोगनेविषे जायधर्मनेगीने
 एटमेगुणपर्यायनरिषे इत्यते जयके० जवनथयो एटलेनगोनीपजवो तेनयनइ
 निरे० एमप्रमुना गुणपर्यायजेत्रे तेनयनके० नवोथवारूप समवस्थानमात्रे एने
 नयानया चारारूपत्रे तिहादृष्टातकहेत्रे जेपुरुष उचित्यतके० कठयो आसीनरे० फ
 रीनेतिनवउं धेममुतेपन्नामनरुहिय अथयात्रकडबुतेआसनसहितस्रबु जेमइत्यादि
 पर्यायतेपुरुषयायत्र तेन तेजवृत्त्यतरके० पूर्वपर्यायनोविनाश अनेउत्तरपर्यायना उ
 पजगोने वृत्त्यतररुहिये वृत्त्यतरव्यक्तिरूपपणोउपदेउगेते तेनयनधर्मनीप्रवृत्तिरुहेत्रे ना
 यतेरे० नयाकपने अस्तिरे० उतिपणोरदे रिपरिणमतेके० धीजापणोपरिणमे वनी
 मामध्यं रमेरुधे अत्र अरुहीयतके० घटे विनश्यतिके० विनाशपामे पिमके० समुदा
 यणो तेषो अतिगिरु० वीजोउत्तिजे गुणनी प्रवृत्त्यतरनी अयस्थाने प्रकायव
 र्गिने ने जवनरणोयाय एटनेठगीजवनवृत्ति तेमयापारत्रे पणनिध्यापानयी
 अस्मिन्प्रने निर्यापार आन्मगकित्रे तरुहियेठय तेषण जवनरुचिधी उदासी
 नत्रे एटनेनयनरुचिने प्रदणरुग्नीनयी अस्तिगहन निपातपणोत्रे रिपरिणमनय
 चने त्रिगेनूतरे० अणप्रगटीनयमु नेमानउपपण अन्नुगिरु० गिंनदगं तथागि
 इत्यरे० तर्गिने वनेनित्यान्मगकि तेनारपांतरेयसं तेनयनरुचिय निर्यादृष्टान नम

ह्रींते दूरद्विजावेषिणमे विक्रांतरेयवो नेरीतैरहे एचवनधर्मकृदिये जेजानाद्विप
 योयमां अन्ततद्वेय जाणवानीगक्रिणे पणजेद्वेय जेरीनेपरिणमे तेरीतेजानगुणप्रवर्ते
 एजानगुणतुप्रवर्चने तैप्रतिगमये विपणिामपणे परिणमने एणनवनधर्मते व
 लीवृन्तरवर्तने अन्यपणे व्यक्तीनेहेतुरुणे जेनवातरं वर्तवो तेविपरिणामकृदिये त
 थावजी वरुतेके० वधेएवचने उपचयरूपपणेप्रवर्ते जेमअंकुरवधेते तेमवर्णादिक पु
 जजना गुणउपचयरूपेवधे एकपचयरूपनवननावृत्ति व्यज्यतेके० प्रगटकरियेठेयं.

एमगुणने कायान्तरपणे परिणमवे इयमां नवनधर्मते अपकृयते एवचनकरीने
 तुरु० वजीतेद्विजपणिामनो कृणोथवो अथवाटलवोकदिये इज्जलयतापुरुपनीपरं
 जेमपुरुपड्वर्तथाय तेमपर्यायनेघटवे इयप्रमाणादिक तथातेसमये अगुरुजघुपया
 यघटवे तेड्वर्तलयवुं तेरूपजेनवनवृत्तिनेअंतरे व्यक्तिके० प्रगटताकहिने तथाविनइय
 ति एमकेवायी आविर्त्तनेके० प्रगटययोजेनवनधर्मनुवर्तवो तेनो तिरोनावययोक
 दिये जेमविणम्योघट जेमरिपमनेविपे तेचक्रादिकारणे प्रगटययोजेघट तेनेप्रध्वंसं
 विनागरुदिये एमइयनेविपे कार्यकरवारूपजेपयाय तेने तिरोनावे अन्यपणे कार्य
 करणगीते समवस्थानजेरहेवुं तेसमयेतेनवनवृत्तिकदिये तथा तिरोनावपणानेअजा
 वे थावुंजेकपालादिक उत्तरनवन तेपणेवर्तवुं एणनवनधर्मते एमअनुक्रमेअविद्विन्न
 निरतररूपेइत्यादिकअनकआकारेइयतेजेनवनजकृणकदिये एनअस्वनाव जाणवो
 इयनेविपे जे अस्तित्व वस्तुत्व प्रमेयत्व अगुरुजघुलादिक धर्मतेत्रपोकाजमां मूलअ
 वस्थाने अपरित्यागके० तजतानथी तेद्विजरूपणेरहे एहवाजेटलाधर्मते अजव्य
 स्वनावजाणवो जेअनेक उत्पादव्ययने पणिामने फिरवेफिरे पणजीवनोजीवपणोप
 लटायनही तेमज अजीवनो अजीवपणो पलटायनही एतवअजव्यस्वनावजाणवो.

हवे एवेस्वनाव जोइयमानमानिये तोस्योढोपयाय तेकहेते जोइयनेविपे नज्य
 पणोनमानिये तोइयनाजेविजोपगुण गतिसहकार स्थितिमहकार अरवाहदान झा
 यकता वर्णादिजेपंचान्तिकायना विजोपगुण तेनीप्रवृत्तिनथाय अनेप्रवृत्तिविना कार्य
 नोकरवोनथाय अनेकार्यनेअणकरवे इयनोअर्थपणोथाय तेमाटेनव्यस्वनावने.

जोइयनेविपे अजवनरूप अजव्यस्वनावनहोय अनेएकजो नवनस्वनावजहोय
 तानवानवापणेथवे तेइयपलटीने अन्यइययजीजाय तेमाटे इयत्व सत्व प्रमेयत्वा
 दि धर्मअजव्यपणोते तेथीज इयपलटतोनथी तेमनोतेमजरहेते ५५५५

वचनगोचरायेधर्मास्तेवक्तव्या इतरे अवक्तव्या तत्राहारा
 संख्येया तत्सनिपाताअसरयेया तद्गोचराजावाजाव
 श्रुतगम्या अनतगुण वक्तव्याजावेश्रुताग्रहणतापत्ति अ
 वक्तव्यजावे अतीनानागतपर्यायाणा कारणतायोग्यता
 रूपाणामजाव सर्वकार्याणानिराधारतापत्तिश्च सर्वपापदा
 र्थानाये विशेषगुणाश्चलन स्थित्यवगाढसहकारपूर्णगल
 नचेतनादयस्तेपरमगुणा शोषा साधारणा साधारणासा
 धारणगुणास्तेषा तदनुयायिप्रवृत्तिहेतु परमस्वजाव ६
 त्यादय सामान्यस्वजावा

अर्थ ॥ आत्मानो वीर्यनामागुण तेनात्रविजाग जेवीर्यांतराय कर्मंत्रावखात्रे ते
 जवीर्यांतरायनेह्योपशमं तथाह्यथवायी प्रगतयोजेवीर्यधर्म तेनेजापापर्याप्ति नाम
 कर्मनेउदयें लीथराणाजे जापावरगणानापुञ्ज तेशब्दपणेपरिणामे तेशब्दपुञ्जनसमे
 पणश्रोताजनने ज्ञाननाहेतुने एटजेजेमाजेगुणनहोय तेगुणानुकारणपण थापनही
 एमजेकहेत्रे तेमृपात्रे केमकेजेनिमित्तकारणहोय तेमागुणहोयकिज्ञानपणहोय अने
 उपादानकारणमा तेगुणनाकारणतापणे तथा योग्यतापणेनियामकठे तेवचनपा
 जग्रहवाय एवाजेवस्तुमाधर्मते तेनेवक्तव्यधर्मकहिये अनेतेयीइतरके० जुदा नेयमा
 स्तिकायड्यमा अनेकधर्मते तेवचनमाग्रहवातानथी तेवासर्वधर्म अवक्तव्यकहिये ते
 वक्तव्यधर्मथी अवक्तव्यधर्म अनतगुणात्रे वचनतोसख्यातात्रे पणतेवचनोमा एवा
 सामर्थ्यते जेअवक्तव्यधर्मसर्वनो ज्ञायपणोथाय उक्तच अनिलजप्पाजेजावा अणत
 जागोयअणनिलजप्पाण अनिलजप्पसाणतो जागसुएनिवडोअ ॥ १ ॥ तत्रके० तिहीं
 अह्नरसख्यातात्रे तेअह्नरना सन्निपात सयोगीजाव असख्यातात्रे तेअह्नरसन्निपात
 नेग्रहवाय एवाजे पदार्थादिकनानाव जेअनतगुणात्रे तेथीअवक्तव्यजाव अनतगुण
 ते जेमतिज्ञान श्रुतज्ञान अनिलजप्पजावनो परोरूप्रमाणेग्राहकठे अवधिज्ञान तपुन
 लनो प्रत्यरूप्रमाणेजाणगठे पणएकरूप्रमाणुना सर्वपर्यायने जाणेनही केटजाकूपया
 यनेजाणे तेपण असख्यातसमयेंजाणे अनेकेवलज्ञान एउड्यनासर्वपर्यायने एकस
 मयमा प्रत्यरूजाणे माटेजोड्यमा वक्तव्यपणोनहोय तोश्रुतज्ञानेग्रहणथापनही अ
 ने जेमंयन्यासउपदेशादिक सर्वकामथापठे तेतोएमनथीमाटेड्यमावक्तव्यपणोत्र

अवकव्यानावेके० अवकव्यपणाने नमानियेनां अतीतपर्याय त्वस्तुमांकारण
 तानी परंपरामांरह्यात्रे तथा अनागतापर्याय त्वयोग्यनामांरह्यात्रे त्वनवनीअचाव
 धाय त्वारं वस्तुमां वर्त्तमानपर्यायनी वनिपामियं तथीअनीअनागतनी ज्ञानथा
 पनही माटे अवकव्यस्वभाव अवच्यमानवां अनवर्त्तमान त्वकार्यं तं निगधारयउ
 जाय अनेइयमां एकतमयमां अनताकारणउं त्वअनताकारणना अनताकार्यधर्म
 ठे अनअनताकार्यना अनताकारणपरंपगुं ज्ञानतत्त्वजीनिउं अनवर्त्तमानकाजं का
 रणधर्मतथाकार्यधर्मथी अनतगुणा कारणकार्यनी योग्यत्पनचात्रे नकांइना अवि
 नागनथी पपअविचागी ज्ञानादिकगुण तमांअनता कारणधर्म अनताकार्यधर्म ज
 पजवानी योग्यतात्पनचात्रे त्वत्वअवकव्यत्पने,
 ह्वपरमस्वभावउं स्वत्पकहंउं नर्वजं धर्मान्तिकायादिकपदार्थे तनाविगोपगुण जे
 धर्मान्तिकायनां वजनतत्त्वकार्येणो तथाअधर्मान्तिकायनां स्थितित्वाय आकाशा
 निकायनां अवगाहक तथापुनजइयनां पुरणजन जीवइयनां चेतनाजद्वय ए
 नर्वइयना विगोपगुणकृद्या एमजद्वयत्प तथाइयान्गथी जिनपाडवाउं भूजकार
 ए तपरमप्रकृष्टगुणकद्वियं एप्रधानगुणने अतुयायी बीजाजे साधारणगुण तं गुण
 पंचान्तिकायमां पामियं तेनानाम अविनाजीपणां अन्वमपणां नित्यत्वादिकधर्म
 एपंचान्तिकायने नगिस्तात्र तमाटेनाधारणगुण अन्वमपणां कौंडक अस्ति
 कायमांपामियं कौंडकमानपामियं तगुणने साधारणअनाधारणकद्वियं तनवगुणनेवि
 पे विगोपगुणने अतुयायिप्रवर्त्तनउं तप्रवर्त्तनकारण इयमां एकपरमस्वभावपणांउं
 तपरमस्वभावने परिणमने इयनानवगुणमुख्यगुणने अतुगमजप्रवर्त्त तपरमस्वभाव
 नर्वइयनेविषेउं एउं तन्नामान्यस्वभाव कद्यावजी अनेकांनजयपताकामांकद्याने,
 तथास्तिव नास्तिव कनृव भोगानृव अमवर्गानव प्रदेशव
 तादिचावाः पुनः तदाश्टीकायांपुनरप्यादिप्रदणंकुर्वन्जा
 पयत्यत्रानंतधर्मवत्वं नत्राज्ञक्ताः प्रन्नारयंतुमवंधमाः प्र
 निपदंप्रवचनत्वेनपुंभायत्रानंजवमायोजनीयाः क्रियावत्वं
 पर्यायोपर्यागिनाप्रदेशाष्टकनिश्चलता एवंप्रकाराः नंतिसृ
 यामः अनादिपिण्णामिकाजवंतिजीवस्वभावाः धर्मादिभि
 न्मुसमानाडनिविज्ञायः
 ॥ नमज अन्तिपणां नान्तिपणां कनांपणां जोनानणां गुणवंतपणां अमर्त्

एजीवनेते गृह्णातीति क्रियानोकर्त्ता जीवते ५ चोक्ताशक्तिपण जीवमात्रे जोकुण्ड
सोच्चजइ य कर्त्ता सएवचोक्ता इतिवचनात् १ रक्षणा २ व्यापकता ३ आधाराये
यता ४ जन्यजनकता तत्त्वार्थवृत्तिमध्येते तथाअग्ररुजघुता विद्यता करणता का
र्यता कारकता एशक्तिनीव्याख्या श्रीविशेषावश्यकेते नाबुकता तथा अनाबुकता
शक्तिते श्रीहरिजइसूरिकृतनाबुकनामे प्रकरणमध्येकहिने

एमकेटलीकशक्तिजेननातर्कग्रथोजे अनेकातजयपताका सम्मतिप्रमुखमात्रे तथा
कर्ध्वप्रचयशक्ति अनेतिर्यक्प्रचयशक्ति उघशक्ति समुचितशक्ति एतर्वसमतिग्रंथ
नेविपेते तथाजेद्विगुणीआत्मानामाने तेसर्वधर्मशक्तिरूपजमानेते तेणेदानादिकज्ञानि
अव्यावाधसुखप्रमुख शक्तिजमानात्रे इहाव्याख्यांतरे जेगुणतेंकरणते नेरुतांदिकप
णो तेसामर्थ्ये जाणवोदेखवो तेकार्येते केटलीकशक्तिजीवमात्रे अनेकेटलीक प
चास्तिकायमध्येते तथादेवसेनरुत नयचक्रमध्ये जीवनेअचेतनस्वभाव मूर्तस्वभाव
तथापुत्रजपरमाणुने चेतनस्वभाव अमूर्तस्वभावकह्या तेअसतुते एतोआरौपपशेको
इरुकहे तेकथनमात्रजाणवो पणएवातठतीमानयो जेधर्मआरौपें तथाउपचारैंगवैरा
य तेवस्तुनोधर्मनयी उपाधीयीघायते तेमाटेजेउपाधि तेवस्तुनीसत्तानयी एमधारवु

धर्मास्तिकाये अमूर्ताचेतनाक्रियगतिसहायादयोगुणा अ
धर्मास्तिकाये अमूर्ताचेतनाक्रियस्थितिसहकारादयोगुणा
आकाशास्तिकाये अमूर्ताचेतनाक्रियावगाहनादयोगुणा
पुत्रलास्तिकाये मूर्ताचेतनसक्रियपूर्णगलनादयोवर्णगंधर
सस्पर्शादयोगुणा जीवास्तिकाये ज्ञानदर्शनचारित्रवीर्या
व्यावाधामूर्तागुरुलघुअनवगाहादयोगुणा एवप्रतिज्व्य
गुणानामनतत्वज्ञेय ॥

अर्थे ॥ धर्मास्तिकायना गुणचार १ अरूपी २ अचेतन ३ अक्रिय ४ गतित
हाय इत्यादिअनतगुणने अधर्मास्तिकायनागुणचार १ अरूपी २ अचेतन ३ अ
क्रिय ४ स्थितिसहाय इत्यादिअनतगुणने आकाशास्तिकायनागुणचार १ अरूपी
२ अचेतन ३ अक्रिय ४ अचगाहनादिक अनतगुणने पुत्रजास्तिकायनागुणचारने
१ रूपी २ अचेतन ३ सक्रिय ४ पूर्णगजन १ वर्ण २ गंध ३ रस ४ स्पर्श ५
त्पादिकगुणअनतात्रे जीवास्तिकायनेविषे १ ज्ञान २ दर्शन ३ चारित्र ४ वीर्य ५

अध्यानाथ ६ अरूपी ७ अगुरुलघु ८ अनवगाहादिकअनंतगुणते एरीतें इव्यनेवि
दे अनंतागुणजाणवा.

पर्यायाःपोढा इव्यपर्यायाअसंख्येयप्रदेशसिद्धवादयः
१ इव्यव्यंजनपर्यायाः इव्याणांविशेषगुणाश्रेतनादयश्च
लनसहायादयश्च २ गुणपर्यायाः गुणा विज्ञागादयः ३
गुणव्यंजनपर्यायाज्ञायकादयः कार्यरूपाः मतिज्ञानादयः
ज्ञानस्यचक्षुर्दर्शनादयो दर्शनस्यक्लमामार्हवादयः चारि
त्रस्यावर्णागंधारसास्पर्शादयोमूर्त्तस्यइत्यादि ४ स्वभावप
र्यायाअगुरुलघुविकाराः तेचघादशप्रकाराःपटुगुणहानिवृ
द्धिरूपाः अवाग्गोचराः एतेपंचपर्यायासर्वइव्यपु विज्ञाव
पर्यायाः जीविनरनारकादयः पुत्रलोभ्यणुकतोन्ताणुकपर्यंतास्कंधाः

अर्थे ॥ ह्वेनयज्ञानकरवानो अधिकारकहेते तिहांइव्यास्तिकनयनामूलवेजेदठे ?
शुद्धइव्यास्तिक २ अशुद्धइव्यास्तिकअनेदेवसेनकतपद्धतीमांइव्यास्तिकनादशचेदकखा
ठे तेसर्वेएवेजेदमथ्येसमायठेतथातेसामान्यस्वभावमांसमाणाठेतेमाटेइहांनवखाण्या.

ह्वेपर्यायना ठजेदकहेते तिहांप्रथम ? जेइव्यनेविषे एकत्वपणेरह्या जेजीवादिकना
असंख्याताप्रदेश तथाआकाशना अनंताप्रदेश एइव्यपर्यायकहियें २ सिद्धत्वादिक
अखंडत्वादिक तथाइव्यनोव्यंजकके ० प्रगटपणोजेमानेठे तेइव्यव्यंजनपर्यायकहियें

इव्यनोविशेषगुण जेअन्यइव्यमांनथी तेनेविशेषगुणकहियें तेजीवनेचेतनतादि
क अने धर्मास्तिकायमांचलगणसहकार तथा अधर्मास्तिकायमांधिरसहकार आका
शमां अथवाहृदान पुत्रजमा पूरणगलणरूप एसर्वस्वइव्यनीजिन्नताने प्रगटकरेठे ते
माटे एधर्मनेइव्यव्यंजन पर्यायकहियें.

३ एकगुणना अविज्ञान अनंताठे तेनोपिंपणो तेगुणपर्यायकहिये ४ गुण
व्यंजनपर्यायतेज्ञाननो जाणंगणो तथाचारित्रनो धिरतापणो इत्यादिक अथवा ज्ञा
नगुणनाजेदांतर ज्ञाननाचेद जे मतिज्ञानादिक पांच तथादर्शनगुणना चक्षुदर्शना
दिकजेद तथाचारित्रगुणना क्लमादिकजेद पुत्रजनोरुपीगुण तेनाजेदवर्णगंध रसस्पर्
शी संस्थानादिक अरूपीगुणना अचक्षे अगंधे अरसे अफासे इत्यादिकचारजाणवा
तेगुण व्यंजनपर्याय ५ स्वभावपर्याय ते वस्तुनांकोइकस्वभावज एवोठे तेअगुरुलघुपयो

त्रे षप्रकारनीवृद्धि तथाषप्रकारनीहानि एवीरीतेषु वाग्प्रकारे परिणमेते इहांकोइप्रेरक
 नो योगनधी वस्तुनेमूलधर्मनोहेतुते एनोस्वरूपपूरु वचनगोचरनधी अतुनवगम्यत
 धी केमके श्रीगणेशसूत्रनी टीकामध्ये श्रुतज्ञानवृद्धिना सातअग्रते तिहांप्रथमसूत्र
 अग वीजु निर्युक्तिअंग ३ जाप्यअग ४ चूर्णवालोसूत्रादि सर्वनाअर्थकहेते ५ टीका
 व्याख्यानिरतर एपाचअग्रतो ग्रथरूपते तथाठठेअग्रपरपरारूपते तथासातमुअग्र
 नुनय एमातेकारणे यिनयसहितनणता सुणताथकासाचाअर्थ पामिने थात्मादुदान
 निर्मजयाय श्रीनगवतिसूत्रे गाथा सुत्तद्योखलुपढमो वीउनियुक्तिमिउंनणोउं त
 इयोअनिरवसेतो एमविहिहोइअणुउंगे एपाच पर्यायकह्या तेसर्वइव्यमध्येते

६ यिनागपर्याय तेजीय तथापुञ्जमध्येजते तेविजावपर्यायजीयने नैनारकीपणु
 पामवुते तथा पुञ्जनां द्वयणुकउपुणुकादिकरधनोमिलवुअनताणुकपर्यंत अततपु
 तामरूप ते यिनागपर्याय कहिये

मैर्वाअनादिनित्यपर्याया चरमशरीरत्रिजागन्यूनवगा
 दनादय सादिनित्यपर्याया. सादिसातपर्यायाचवशरीरा
 प्यसायादय अनादिसातपर्यायाचव्यत्वादय तथाचनि
 हेत्या महजरूपायस्तुन पर्याया एवंचत्वारोवथ्युपजाया
 इतिजाप्ययचनात्नामयुक्तेप्रतिवस्तुनिनिहेपचतष्टययुक्तम्
 उक्तचानुपांगवारं जथ्ययजजाणिजा निरुक्तेनिरुक्तेनिर
 वनेम जथ्ययनोजाणिजा चक्रयनिरुक्तेतथ्य तत्रनाम
 निहेप स्थापनानिहेप इव्यनिहेप जायनिहेप तत्र
 नामनिहेपोविषय महज माकेतिकथ्य स्थापनाऽपिदि
 विधा महजाआरोपजाच इव्यनिहेपोविधिध आगमत्त
 नोअगमतश्च तत्रआगमत तदअज्ञानानुपयुक्त नोआग
 मनांज्ञाशरीरचव्यशरीर तद्वनिरिक्तजंदाविधाजायनिहेपो
 विषय आगमतेनोआगमतश्चनदज्ञानोपयुक्त तदगणम
 यश्च यस्तुस्वयंमंयुक्तं तत्रनिहेपोयस्तुन स्वपर्याया र्मजंदा

अथे इत्येतदुमेअनुपे तथ्यनादिनित्यपर्यायने वीरनीमिहायस्या मिहायणा
 दिनेनेदिनित्यपर्यायने तद्वनिरिक्तजंदाविधाजायनिहेपो तथ्यययमाय एरणप्रफाणायाय

नजे श्रीना कथापञ्चमथी जपना तैमांश्च रायस्थान जेचेतनानो कथापञ्चम करायन
नप्रथीमिया धनेनंयमाचानजे चारित्र्या कथापञ्चमगिगिनी जेचेतनादिकगुण
नप्रथयवनाप्रस्थानक तेसादिगानपर्यायत्रे तयानि षडगमनयांग्यनाथम तेनय्यपा
एपर्याय तंत्रनादिगानत्रे जेनि षड्वपणांप्रगटे नय्यवपयांयनाविनाशने तैमाटे धन
दियाजनाने पणत्रंतययासदितने माटेन्यनादिगानपर्यायत्रे एमपर्यायत्रे नरुजाणवा
नथायगनुमा सहजना जेचारागिदिपानेतेपणयगनुनाय्यपर्यायत्रे तेश्रीविजोरावश्य
पनी नाप्यमथ्यरात्रे चत्वारोग्यनपद्काया एयचनत्रे तैमाटेन्यपर्यायकद्विये बलीश्री
श्रुयोगभारसुत्रमात्रांते जिह्वाजदगुना जेटलानिकुपाजाणिये तिसां तैवगुना ते
टलानिकुपाकारिये कप्रचिनयथतानिकेपा नामनमानत्राये तांपण १ नाम २ स्था
पना ३ इय ४ नायएचारनिकुपातो श्रवश्यकर्या तैमानामनिकुपानावेजेदने.

सहजनाम २ मांकैतिकनकोडरुनांकग्यानाम तथास्थापनानावेजेदने १ सहज
स्थापना तैवगुनीश्रवयादनारूपश्रारोपस्थापनाते श्रारोपथीययी माटेरुत्रिमकहि
ये श्रागोपजाकद्विये दवेइयनिकुपानावेजेदने तैफहेने १ श्रागमथीइयनिकुपो ते
जे जेगुग्यना स्वरपनाजाणपणे दमणातेऊपयोगेनथी तेथ्यात्मइयनिकुपजेवस्तुतेगु
एतहितने पणदमणातेपणोवरतनानथी तेहनानत्रणजेदने १ इशरीजेहनाहता प
एमरणपाम्या तेश्रीतेनुंशरीर जेइयनदेवना शरीरनीनक्ति श्रीजवूडीपन्नतीमात्रे २ न
व्यशरीगते दमणातो गुणमयनथी पणगुणमययगे जेम श्रयमतामुनी एजव्यशरी
रजाणवा ३ तद्व्यातिरिक्त जेतेगुणोवतेने पणतेऊपयोगे दमणावरततानथी.
नावनिकुपानावेजेद १ श्रागमथी नावनिकुपो तेथ्रागमना अर्थनोजाण बलीतेक
पयोगेवतेने २ नांश्रागमथी नावनिकुपो तेजेपणोइवचने तेजरपत्रे एरीतेनिकुपाकेवा
एचारनिकुपामा पेहेलात्रणनिकुपा तेकारणरपत्रे अनेचोयानावनिकुपो तेकार्य

रपत्रे तेनावनिकुपाने निपजावतां पेहेलात्रणनिकुपा प्रमाणते नहीकांअप्रमाणते
पहेलात्रणनिकुपा इयनयत्रे एकनावनिकुपो तेनावनयत्रे नावनिकुपाने अणनिप
जावता एकजीइयनीप्रवृत्तिते निष्फलत्रे एमथी आचारांगनीटीकामां लोकविजया
अथयने कथुनेतेलखीयेठेयं फलमेवगुणः फलगुणः फलंचक्रियाजवतितस्याश्च
क्रियाया सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्र रहितायाऐहिकामुष्मिकार्थप्रवृत्तायाः अनात्यंति
कोनैकैतिकोअवेत् फलंशुणोप्यगुणोअवति सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रक्रिया यास्त्वेकां
तिकानावाधसुखारब्धनिदिगुणोवाप्यते एतडुक्तंअवति सम्यग्दर्शनादिकंक्रियासि
इ फलगुणोअफलवत्यपरावुस्तांसारिकसुखफलान्यासएवफलाथ्यारोपान्निष्फलेत्यर्थ.

एटलेरत्नत्रयी परिणमनविना जेक्रियाकरवी तेयकीसंसारिक मुखथाय तेक्रिया नि फलते एपावते माटेनावनिहेपाना कारणविना पेहेलात्रयेनिहेपा नि फलते नि हेपातो मूलगीवस्तुनापर्यायते इव्यनोस्वधर्मजते.

नयास्तुपदार्थज्ञानेज्ञानाशा तत्रानंतधर्मात्मकेवस्तुन्येक धर्मोन्नयनंज्ञाननय तथारत्नाकरे नीयतेयेनश्रुतारख्यप्रमा णविपयीकृतस्यार्थस्याशस्तदितराशोदासीन्यत सप्रतिपत्तु रन्निप्रायविशेषोनय स्वाग्निप्रेतादंशादितराशापलापीपु नर्नयाजास सब्याससमासाज्याधिप्रकार व्यासतोनेक वि कल्प समासतोद्दिनेद इव्यार्थिक पर्यायार्थिक तत्र इ व्यार्थिकश्रुतुर्धा १ नैंगम २ संग्रह ३ व्यवहार ४ कजुसूत्र चेदात् पर्यायार्थिकस्त्रिधा १ शब्द २ समञ्जिरूढ ३ एव चूतचेदात्.

अर्थ ॥ जेनयते तेपदार्थनाज्ञाननेविषे ज्ञाननायंशते तिहानयनुलक्षणकहेवेथ नंतधर्मात्मक जेवस्तु एटलेजीवादिक एकपदार्थमां अन्तंधर्मते तेनोजेएकधर्मगवेथो तोपण अन्यके० बीजायनताधर्म तेमांरहाते तेनोउहेदनही अनेग्रहणपणनहीए कधर्मनीमुख्यताकरवी तेनयकहियें तेनयना व्यासके० विस्तारथी अनेकचेदते अने स मासके० सहेपयीवेचेदते १ इव्यार्थिक २ पर्यायार्थिक तेरत्नाकरावतारिकामपयी लखियेंवेथें इवतिज्ञोप्यति अदुइवत् तांस्तान्पर्यायानितिइव्य तदेवार्थं तांस्त्वित्य विपयत्वेन सइव्यार्थिक

जेवर्तमानपर्यायनेइवेते अनेअ्यागभिककालेंइवसे तथा अतीतकालेंइवतोहो तेइव्यकहियें तेजतेअर्थप्रयोजनविषयपणेजेने ते इव्यार्थिककहियें एटलेपर्यायते जन्य अने इव्यतेजनककह्योतथाइव्यतेध्रुवअनेपर्यायते उत्पादविनाशरूपते उक्तच पर्येतिउत्पादविनाशोप्राप्नोतीतिपर्याय सएवार्थं सअस्तियस्यासौपर्यायार्थिक जे उपजवाविणशवानो परिके० नवानवापणे एतिके० पामेतेजअर्थप्रयोजन तेने पर्यायार्थिककहियें तेइव्यार्थिकपर्यायार्थिक एवेधर्मने इव्यतथापर्यायकहियें इहाकोइपुत्रेजे त्रीजोगुणार्थिककेमकेतानथी तेवलीरत्नाकरावतारिकामध्ये कहां वे गुणस्यपर्यायेएवातचूतत्वात् तेनपर्यायार्थिकेनैवतत् समहात्

जेगुणतेपर्यायनेविषे अंतर्भूतते तेपर्यायार्थिकमध्येजसंग्रहोठे तेपर्याय वेजेदेठे एक सहजावि बीजोक्रमजावि तेमांसहजावितेगुणठे तेपर्यायनेविषे अंतर्भूतते ति हांडव्यपर्याययी व्यतिरिक्तसामान्यविज्ञेय एवेधर्मठे माटेसामान्यविज्ञेय वेनयवत्ताके मकेहेतानयी एमकोऽपुठेतेनेउत्तर.

जे डव्यपर्यायान्यां व्यतिरिक्तयोः सामान्यविज्ञेययोरप्रसिद्धेः तथाहि द्विप्रकारं सामान्यमुक्तमूर्ध्वतासामान्यं तिर्यक्सामान्यंच तत्रोर्ध्वसामान्यंडव्यमेव तिर्यक्सामान्यंतु प्रतिव्यक्तिसदृशपरिणामलक्षणंब्यंजनपर्यायएव एपाठयी कर्ध्वसामान्यते डव्य नोधर्मठे अनेतिर्यक्सामान्यते पर्यायधर्मठे विज्ञेयोपिवैसादृश्यविवर्तलक्षणंपर्यायए वांतर्जवतिनेतान्यामधिकनयावकाशः

विज्ञेयपणोअनेकरीतं वर्तवानोलक्षणठे तेपर्यायनेविषे अंतर्जावठे तेमाटे निन्न नयनो अवकाशनयी एवेनयमध्येज अंतर्जावठे तेमांवली डव्यार्थिकना चारजेद ठे १ नैगम २संग्रह ३ व्यवहार ४ ऋजूसूत्र तथापर्यायार्थिकना त्रणजेदठे १ श व २ समनिरूढ ३एवंभूत.

विकल्पांतरेऋजुसूत्रस्यपर्यायार्थिकताप्पस्ति सनैगमस्त्रिप्र कारः आरोपांशसंकल्पजेदात् विशेषावश्यकेतूपचारस्य निन्नग्रहणात्चतुर्विधःनएकेगमाआशयविशेषायस्यसनैग मः तत्रचतुःप्रकारआरोपः डव्यारोपगुणारोप कालारोप कारणारोपजेदात् तत्रगुणेडव्यारोपः पंचास्तिकायवर्त नागुणस्यकालस्यडव्यकथनं एतद्गुणेडव्यारोपः १ झा नमेवात्मा अत्रडव्येगुणारोपः २ वर्तमानकालेअतीतका लारोपःअद्यदीपोत्सवैवीरनिर्वाणं वर्तमानेअनागतकाला रोपः अद्यैवपद्मनाजे निर्वाणं एवंपट्जेदाः कारणोकार्या रोपः बाह्यक्रियायाधर्मत्वं धर्मकारणस्यधर्मत्वेनकथनं सं कल्पोद्विविधः स्वपरिणामरूपः कार्यांतरपरिणामश्च अं शोपिद्विविधः निन्नोनिन्नश्चेत्यादिशतजेदोनेगमः

अर्थ ॥ वलीविकल्पांतरे ऋजुसूत्रते पर्यायार्थिकमां पणकहोठे केमके एविकल्प

रूपनयने तेमाटे तेमनैगमनात्रणजेदते ? आरूप २ अंश ३ सकल्प तथाविशे
पावश्यकमा चोथोजेदपणउपचारपणोकरहेते नथीएकगमो अन्निप्रायजेनो तेनैगमन
यकहिये एटलेअनेकआगयीते तेनैगमनयना चारजेदते तेमध्ये आरूपना चार
कारते १ इय्यारोप २ गुणारोप ३ कालारोप ४ कारणाद्यारोप

१ तिहागुणादिकनेविपे इय्यपणोमानयो तेइय्यारोपजेमवर्तनापरिणाम तेपचा
स्तिकायनो परिणमनधर्मते तेने कालइय्यकहिवोलाव्यो एकालतेनिन्नपिमरूपइय्यन
थी पणआरोपेइय्यकह्योते माटेइय्यारोप अनेइय्यनेविपे गुणनोआरोपकरवो
जेमज्ञानगुणते पणज्ञानीतेजयात्मा एमज्ञानने आत्माकह्यो तेगुणनोआरोपकह्यो
माटेगुणारोप तथा जेमश्रीवीरनिर्वाणथयातेने तोघणोकालगयोते पणआजदीवा
लीनादीवसेवीरनोनिर्वाणते एमकेबु एवर्तमानमा अतीतनो आरूपकह्यो अथवा
आजश्रीपद्मनामप्रचुनो निर्वाणते एमकेबु तेमवर्तमाननेविपे अनागतकालनोआ
रोपते एवीरीते वलीअतीतनावेजेदते तथाएवीजरीतेअनागतनावेजेदते अनेवर्तमा
नना वेजेदकरकह्या तेसर्वमली कालारोपना ठजेदजाणवा

वलीकारणविपे कार्यनोआरोपकरवो तेकारणचारते १ उपादानकारण २ नि
मित्तकारण ३ असाधारणकारण ४ अपेक्षाकारण तेमावाह्यइय्यक्रिया ते सायत्ता
पेह्यालाने धर्मनुनिमित्तकारणते तोपणएनेधर्मकारणकहिये तेमजश्रीतीर्थकर मो
हनुकारणते तेथीतेने तारयाणकह्यो तेकारणनेविपे कर्तापणानोआरोपकह्यो एम
आरोपता अनेकप्रकारते तेकारणाद्यारोप वलीसकल्प नैगमनावेजेदते ? स्वपरिण
मरूपजेवीर्थ चेतनानो जेनयोनवो ह्योपशमतेलेवो बीजोकार्यातरे नवेनवेकार्ये नवो
नवोउपयोगथाय ते एवेजेदथया तथाअशनैगमनापणवेजेदते ? निन्नाशतेजूडोअश
स्वधादिकनो बीजो अचिन्नांश ते जे आत्मानाप्रदेश तथागुणनाअविनाग इत्यादिक
एसर्वनैगमनयनाजेदजाणवाएटलेनेगमनयकह्यो

सामान्यवस्तुसत्तासग्राहकसंग्रह सधिविधसामान्यसंग्रहो
विशेषसंग्रहश्च सामान्यसंग्रहो धिविध मूलतउत्तरतश्चामूल
तोस्तित्वादिजेदत पडुविध उत्तरतोजातिसमुदायजेदरूप
जातित गविगोल घटघटल वनस्पतो वनस्पतिल समुदय
तोमहकारात्मकेवनेमहकारवन मनुष्यसमूहेमनुष्यवृष्टइ
त्यादिममुदायरूप अथवाइय्यमितिमामान्यसंग्रह जी

वइतिविशेषसंग्रहः तथाविशेषावश्यके संग्रहणंसंगिन्ह
 इसंगिन्हतेवतेणजनेया तोसंगहोसंगिहियपिंमियत्थंवनुज्ज
 स्स संग्रहणंसामान्यरूपतयासर्ववस्तुनामाक्रोहनंसंग्रहः
 अथवासामान्यरूपतयासर्वगृन्हातीतिसंग्रहः अथवासर्वे
 पिजेदाः सामान्यरूपतयासंग्रहतेअनेनेतिसंग्रहः अथवा
 संग्रहीतंपिहितं देवार्थो जिधेयंयस्यतत्संग्रहीतंपिहितार्थं
 एवंजूनंतवचोयस्यसंग्रहस्येतिसंग्रहीतंपिहितं तत्किमुच्यतेइ
 त्याह संग्रहीयमागहीयं संपिंमियमेगजाइमाणीयं ॥ संग्रही
 यमणुगमोवा वइरेगोपिंमियंजणियं ॥१॥ सामान्याजिमुख्ये
 नग्रहणंसंग्रहीतिसंग्रहन्यते पिहितंलेकजातिमानित मजि
 धीयतेपिहितसंग्रहः अथसर्वव्यक्तिष्वनुगतस्यसामान्यस्य
 प्रतिपादनमनुगमसंग्रहो जिधीयते व्यतिरेकस्तुतदितरधर्म
 निपेधात्ग्राह्यधर्मसंग्रहकारकं व्यतिरेकसंग्रहो जण्यतेय
 थाजीवो जीवइतिनिपेधे जीवसंग्रह एवजाताः अतः १ संग्र
 ह २ पिहितार्थं ३ अनुगम ४ व्यतिरेकजेदाच्चतुर्विधः अ
 थवास्वसत्तारव्यंमहासामान्यंसंग्रहोति इतरस्तुगोलादिक
 मवांतरसामान्यपिहितार्थमजिधीयते महासत्तारूपं अवां
 तरसत्तारूपं एगंनिच्चनिरवयवमक्रियं सद्यगंचसामग्रं एतत्
 माहासामान्यं गविगोलादिकमवांतरसामान्यमितिसंग्रहः

अर्थ ॥ ह्वेसंग्रहनयकहेठे सामान्ये मूलसर्वइव्यव्यापक नित्यत्वादिक सत्ताप
 णे रह्याजेधर्मे तेनोजेसंग्रहकरे तेसंग्रहकहिये तेनावेजेदठे १ सामान्यसंग्रह २
 विशेषसंग्रह वलीसामान्यसंग्रहना वेजेदठे १ मूलसामान्यसंग्रह २ उत्तरसामान्य
 संग्रह वलीमूलसामान्यसंग्रहना अस्तित्वादिकठजेदठे तेषूवंकह्याठे तथाउत्तरसामा
 न्यना वेजेदठे १ जातिसामान्य २ समुदायसामान्य तिहांगायनासमुदायमां गोल
 रूपजातिठे तथापटसमुदायमांघटत्वपणो अनेवनस्पतिनेविपे वनस्पतिपणो तेजा

तिसामान्यकह्यो अने आंवानासमूहनेंविषे अंबवनकहे तथा मनुष्यना समूहमां मनुष्यग्रहणथाय तेसमुदायसामान्य एउत्तरसामान्य तेचहुदर्शन तथाअचहुदर्शी नने ग्राहीकठे अनेमूलसामान्य तेअवधिदर्शन तथाकेवलदर्शनथी ग्रहवायठे अथवा १ सामान्यसग्रह २ विशेषसग्रह तिहा ठडव्यनासमुदायने इव्यकहएसामान्यसग्रह इहांसर्वनोग्रहणथयोठे अनेजीवने जीवइव्यकही अजीवइव्यथी जुदोने दपाह्यो एविशेषसग्रह एविशेषसग्रहनो विस्तारघणोठे तथाविशेषावश्यकथी सग्रह नयना चारजेद तेजखियेंठेयें मूलपाठमां कहेलीगाथानोअर्थठे

सग्रहणके० एकठो एकवचनमध्ये एकअप्यवसाय उपयोगमां समकालेंग्रहेतु सामान्यरूपपणे सर्वस्तुनो आक्रोमण ग्रहणकरवा तेसग्रहकहियें अथवासामान्य रूपपणेसर्व सग्रहकरे तेसग्रहकहिये अथवाजेथकीसर्वजेद सामान्यपणे ग्रहियें तेने सग्रहकहियें अथवासगृहीतं पिमितके० जेवचनथी समुदायअर्थग्रहवाय तेसग्रहवचनकहियें तेनाचारजेदठे १ सगृहीतसग्रह २ पिमितसग्रह ३ अतु गमसग्रह ४ व्यतिरेकसग्रह

१ सामान्यपणे वेचणविना ग्रहणथाय एवोजेऊपयोग अथवा एवुवचन अथ वाएवोपरम कोइपणवस्तुनेविषेहोप तेनेसगृहीत सग्रहकहियें

२ अनेएकजातिमाटे एरूपणोमानिने तेएकमध्ये सर्वनोग्रहणथायजेमएगेआयाए गेपुगजे इत्यादिवस्तुअनतिठे पणजातिएकमाटेग्रहवायठे तेवीजोपिमितसग्रहकहियें

३ जेअनेरजीरूप अनेरुयक्तिठे तेसर्वमांपामिये जेम सत्चित्मयोआत्मा एट सेसर्वजीव तथासर्वप्रदेश सर्वगुण तेजीरनालक्षणठे एनेअनुगमसग्रहकहिये

४ तथाजेनेनाकहेवे तेयीइतरनो सर्वसग्रहपणेज्ञानथायतेजेमअजीरठेतेवारें जे जीवनहीनेअजीरकहिये एटजेकोइकजीरठे एमव्यतिरेक वचनेठेखो तथाऊपयो गें जीरनो ग्रहणथायठे तेव्यतिरेकसग्रहकहियें

अथवासग्रहनपवेजेदेकेवायठे १ महासत्तारूप २ अथांतरसत्तारूप एरीतेंप एमग्रहनोमरूपकह्योठे सरतिनणिएणज म्हासब्रशाणुष्यवत्तएनुदि तोसबसत्तमन नचीनदतरिंचि ॥ १ ॥ यद्यस्मान्मदित्येयजणिते सर्वत्रिष्टुवनप्रपांतर्गतवस्तुनिबुद्धि रनुप्रवर्तते प्रभावतिनहितत् किमपिवस्तुअस्तियत् सदित्युकेजगतितुर्दानप्रतिनासत तरनात्सर्वमत्तानाम् नष्टुन अर्थान्तर तत्श्रुतमामप्यात् यत्सग्रहेन सगृह्यते तेनप गिणमनरूपत्वादेवमग्रहस्येनिएटमेप्रणेतुगनमां एटरीरमुकोइनथीजे सग्रहनपनें ग्रहणनंआवर्तनियी जेजेरमुठेतेमवें सग्रहनपमां ग्रहाणीजठ एमग्रहनपकह्या

संग्रहगृहीतवस्तुनेदांतरेणविजजनं व्यवहरणंप्रवर्तनं वा व्यवहारः सधिविधः शुद्धो शुद्धश्च शुद्धो धिविधः वस्तुगत व्यवहारः धर्मास्तिकायादिऽव्याणां स्वस्वचलनसहकारादिजीवस्य लोका लोकादिज्ञानादिरूपः स्वसंपूर्णपरमात्मजावसाधनरूपो गुणसाधकावस्थारूपः गुणश्रेय्यारोहादिसाधनशुद्धव्यवहारः अशुद्धोपिधिविधः सज्जतासज्जतनेदात् सज्जतव्यवहारो ज्ञानादिगुणः परस्परं चित्रः असज्जतव्यवहारः कपायात्मादि मनुष्योहं देवोहं सोपिधिविधः संश्लेषिताशुद्धव्यवहारः शरीरं मम अहं शरीरी असंश्लेषितासज्जतव्यवहारः पुत्रकलत्रादि तौचनुपचरितानुपचरितव्यवहारनेदात्धिविधौ तयाचविशेषावश्यकै व्यवहरणं व्यवहारः ए सतेण व्यवहार एव सामान्यं व्यवहारपरोवृजनुविसेसतेण व्यवहारः व्यवहरणं व्यवहारः व्यवहरतिसत्तिवा व्यवहारः विशेषतो व्यवह्रीयते निराक्रियते सामान्यं तेनेति व्यवहारः लोकव्यवहारपरोवा विशेषतो यस्मात्तेन व्यवहारः न व्यवहारास्वस्वधर्मप्रवर्तितेन कृते सामान्यमिति स्वगुणप्रवृत्तिरूप व्यवहारस्यैव वस्तुत्वं तमंतरेण तज्जावात् सधिविधः विजजनं प्रवृत्तिं नेदात् प्रवृत्तिव्यवहारस्त्रिविधः वस्तुप्रवृत्तिः १ साधनप्रवृत्तिः २ लौकिकप्रवृत्तिश्च ३ साधनप्रवृत्तिस्त्रेधा लोकोत्तरं १ लौकिका २ कुप्रावचनिक ३ नेदात् इति व्यवहारनयश्रीविशेषावश्यकै ॥

अर्थ ॥ हवे व्यवहारनयनी व्याख्याकरेण संग्रहनयं ग्रहितजेवस्तु तेनेनेदांतरे विजजनके ० वेचवुं ते व्यवहारनय जेम इव्य एवुं सामान्यनामरुह्यु तेमां वलीवेचणकरिये जे इव्यनावेनेदने १ जीवइव्य २ अजीवइव्य वलीतेमापणवेचणकरिये जे जीवनावेनेद १ तिइ वीजासंतारी एमवेचणकरवी तेसर्वव्यवहारनयनो स्वजावजाणवो

अथवा व्यवहरणके० प्रवर्तन तेव्यवहारनय तेनापेचेदठे १ गृहव्यवहार २ अगृहव्यवहार वलीगृहव्यवहारनापेचेदठे १ सर्वाङ्घ्यनी स्वरूपरूपगृहप्रवृत्ति जेमयर्मास्तिकायनी चक्षणसहायता तथाअधर्मास्तिकायनीथिरसहायता तथाजीवनीज्ञापकता इत्यादिकने वस्तुगतगृह व्यवहारकहिये २ इत्यनोवत्सर्ग निपजवामाटे रत्नप्रयी गृहता गुणस्थाने श्रेणीआरोहणरूप तेसाधनगृह व्यवहारकहिये

वलीअगृहव्यवहारनापेचेदठे १ सन्नूत २ असन्नूत तेमांजेखेत्रेअवस्थाने अजे वैरह्याजे ज्ञानादिगुण तेनेपरस्परचेदकेवा ते सन्नूतव्यवहार

तथाजेमकोधीहु मानीहु अथवादेवताहु मनुष्यहु इत्यादिदेवतापणो तेहेतुपणेपरिणमताग्रह्याजेदेवगतिविपाकीकर्म तेनेउदयरूपपरजावठे तेपणयथार्थज्ञानविना जे वज्ञानशून्यजीवने एककरीमानेठे तेअगृहव्यवहारकहिये तेनापेचेदठे १ सश्लेषित अगृहव्यवहार ते जे शरीरमारु दुशरीरी इत्यादिकसश्लेषितअसन्नूतव्यवहार २ अश्लेषितअगृहव्यवहार ते आधुत्रमारो धनादिकमारो एमकेबुतेअसश्लेषितअसन्नूतव्यवहार तेचउपचरित अनुपचरित एवेचेदजाणवा

तथाविशेषावश्यकमाहानाप्यर्मांकहुठे जे व्यवहारनयना मूलवेचेदठे एकवहेचणरूपव्यवहार बीजोप्रवृत्तिव्यवहार तेवलीप्रवृत्तिनात्रणचेदठे १ वस्तुप्रवृत्ति २ साधनप्रवृत्ति ३ लौकिकप्रवृत्ति तेमावलीसाधनप्रवृत्तिनात्रणचेदठे १ जे अरिहतनीआज्ञाये गृहसाधनमागे इहलोकससारपुजजनोगयागसाविदोपरहितजेरत्नप्रयीनीपरिणति परजावव्यागसहित तेलोकोत्तरसाधनप्रवृत्ति २ जेम्याद्वादयिना मिय्याजिनिवेशसहित साधनप्रवृत्ति ते कुप्रायचनिकसाधनप्रवृत्ति ३ अनेजेजोकनाससदेश कुजनीचालेप्रवृत्ति तेलोकव्यवहारप्रवृत्ति एत्रणप्रवृत्तिकहिये एव्यवहारनयनाने वजाणवा तिहा द्वादशसारनयचक्रमा एकेकनयना सोसोनेदकह्याठे तेजैनशासनरहस्यनाजाणजीवे तेअथमाथीमारवा एव्यवहारनयकह्यो

उक्तं कृजुसुअनाणे मुक्तसुयमत्ससोयमुक्तसुत ॥ सुत्तयइवा

- जमुवत्यु तेणउक्तसुतोत्ति ॥ १ ॥ उक्तिकृजुश्रुतसुज्ञान
- वीवरूपततश्चकृजुअवक्रमश्रुतमस्यसोयमृजुश्रुतवा अथ
- वा कृजुअवक्र वस्तुसूत्रयतीतिकृजुसूत्रइति कथपुनरेतद
- न्युपगतस्य वस्तुनोवकत्वमित्याद् पञ्चपन्नसपयमुपपन्न
- जचजस्सपत्तेय तं कृजुतदेवतस्सत्थि उवकम्मन्नतिजमसत

॥७॥ यत्सांप्रतमुत्पन्नं वर्तमानकालीनं वस्तुयत्रयस्य प्रत्ये
 कमात्मायत्तदेवतदुन्नयस्वरूपं वस्तुप्रत्युत्पन्नमुच्यते तदे
 वाग्योनयः ऋजुप्रतिपाद्यते तदेवच वर्तमानकालीनवस्तु
 तस्यार्जसूत्रस्यास्ति अन्यत्रशेषातीतानागतं परकार्यं च य
 द्यरमात् असद्विद्यमानं ततो असत्त्वादेवतद्वक्रमिच्छस्यसा
 विति अतएव उक्तं नियुक्तिकृता पञ्चपन्नगाढी उजुसुनयवि
 हीमुणेषघोति यत्कालत्रयेवर्तमानमंतरेणवस्तुत्वं उक्तं च
 यतः अतीतं अनागतं च विप्यति नसांप्रतंतद्वर्तते इति वर्त
 मानस्यैववस्तुत्वमिति अतीतस्य कारणता अनागतस्य का
 र्यता जन्यजनकजावेन प्रवर्तते अतः ऋजुसूत्रं वर्तमानग्रा
 हकंतद्वर्तमानं नामादिचतुःप्रकारं ग्राह्यं ॥

अर्थ ॥ हवे ऋजुसूत्रनयकहेतुः ऋजुके० सरलते श्रुतके० बोधतेः ऋजुसूत्रकहिये
 ऋजुशब्दे अवक्रएटलेसमोते श्रुतजेने तेः ऋजुसूत्रकहिये अथवाऋजु अवक्रपणे वस्तु
 नेजाणे कहे तेः ऋजुसूत्रकहिये ते वस्तुनोवक्रपणोकेमजाणिये तेकहेते सांप्रतके०
 वर्तमानपणे उपनोजेवर्तमानकालेवस्तुतेः ऋजुसूत्रकहिये अन्यजे अतीतअनागत
 तेः ऋजुसूत्रनी अपेहाय अठतोठेकेमके अतीततोविणसीगयोठे अनेअनागतआव्योन
 थी तेवारेअतीतअनागत एवेअवस्तुठे अनेजेवर्तमानपर्यायेंवर्त्ते तेवस्तुपणोठे जेपूर्वका
 लपश्चात्काल लेयीवस्तुकेवीते नैगमनयते आरोपरूपठे तिहांकोइपुठे जेसंसारीसकर्मा
 जीवने सिद्धसमानरुहेते तेतोअनागतकालें सिद्धथसे तोतमेअनागतने अवस्तुकेम
 कहोठो तेनोउत्तर जेहेनव्यएअनागतजावि माटेकेतानथी एतोवर्तमान सर्वगुणनी
 ठति आत्मप्रदेगेंठे तेआवरणदोपें प्रवर्त्तितिनथी तेथीतिरोजावीपणामाटे संग्रहनयें
 कहिये पणवस्तुमां सर्वकेवज्ज्ञानादिगुण उतावर्त्ते तेमाटेसिद्धकहियेठेयें.

अनेजेवस्तु तेनामादिकपर्यायसहितवर्त्ते माटेनामादिकनिष्केपा तेसर्वऋजुसूत्र
 नयनाजेदठे तथानामादिक त्रणनिष्केपातोइव्यते अनेजावतेजावते एव्यारख्याकारण
 कार्यजावनी वेचणकरिये तेमाटेठे पणवस्तुमां सहज चारनिष्केपाते जावधर्मजठे
 तथा एवस्वकार्यनाकर्त्ताजठे एऋजुसूत्रनावेजेद दिगंबरकहेठे १ सद्मऋजुसूत्र २ स्थु
 लऋजुसूत्र जेवर्त्तमानकालनो एकसमयतेने सूक्ष्मऋजुसूत्रकहिये अनेजेबहुकालिते

स्थूलऋजुसूत्र एषणकालापेहीनावठे तथाएनावनयठे अनेयोगाजलवीपणो तेबाह
ठे तेपणइव्यमाटे एकइव्यमव्येगणोठेएरुजुमूत्रनयकह्यो

शपआक्रोशेशपनमाव्हानमितिशब्द शपतीतिवाआ
व्हानयतीशब्द शप्यतेआहूयते वस्तुअनेनेतिशब्द तस्य
शब्दस्य योवाच्योर्थस्तत्परिग्रहात्तत्प्रधानत्वात्नयशब्द
यथाकृतकत्वादिइत्यादिकपचम्यत शब्दोपिहेतु अर्थरूपं
कृतकत्वमनित्यत्वगमकत्वान्मुख्यतयाहेतुरुच्यते उपचारव
स्तुतद्वाचककृतकत्वशब्दोहेतुरभिधीयते एवमिहापिशब्दवा
च्यार्थपरिग्रहादुपचारेणनयोपिशब्दोव्यपदिश्यतेइतिजाव
यथाऋजुसूत्रनयस्याचीष्ट प्रत्युत्पन्न वर्तमान तथैवइच्छत्य
सौशब्दनय यद्यस्मात्पृथुबुध्नोदरकलितमृन्मय जलाह
रणादिक्रियाक्षम प्रसिद्धघटरूपं जावघटमेवेवत्यसौनतु
शेषान्नामस्थापनाइव्यरूपान्त्रीन्घटानितिशब्दार्थप्रधा
नोह्येपनय चेष्टालक्षणश्रघट शब्दार्थोघटचेष्टाया घटते
इतिघट अतो जलाहरणादिचेष्टाकुर्वन्घट अतश्चतुरो
पिनामादिघटानिघट ऋजुसूत्रादिशेषिततरवस्तुइच्छति अ
सौशब्दार्थोपपत्तेर्जावघटस्यैवानेनाच्युपगमादिति अथ
वाऋजुसूत्रात् शब्दनय विशेषिततर ऋजुसूत्रेसामान्येनघ
टोचिप्रेत शब्देनतुसजावादिचिरनेकधर्मरचिप्रेतइति ते
चसप्तजगा पूर्वमुक्ताइति ॥

अर्थ ह्वेशब्दनयनु स्वरूपकहियेठिये शपतिके० बोलावे तेनेशब्दकहिये अथवा
शपियेबोलाविये वस्तुपणेतेशब्दकहिये तेगद्वेजेवाच्यअर्थ तेनेग्रहे एहवोठेप्रधानप
णो जेनयमां तेपणशब्दनयकहिये जेमरुतकतेजेरुयो तेनो हेतुजेधर्मते जेवस्तुमाहाय
तेबोलाय एटलेशब्दबुकारणतो वस्तुनोधर्मययो जेमजलाहरणधर्मजेमांते तेनेघटक
हियेठिये एमइहापण शब्देवाच्यअर्थग्रहेतेमाटेतेनयनोनामपण शब्दकेवायजेमऋजुसू
त्रनयने वर्तमानकालनाममंशठे तेमगदादिकनयने पणवर्तमानतानाधर्मजइठे

केमकेपेटेष्टुके० पहोलो बुभके० घोल संकोचित उदरकलितयुक्त जलाहरणक्रियानेसमर्थ प्रसिद्धघटरूप जावघट तेनेजघटइहेठे पणज्ञोप नाम स्थापना अनेइव्यरूप त्रणघटने एशब्दनयघटमानेनही घटशब्दनाअर्थने तेसंकेतनेजघटकहे घटधातु तेचेष्टावाचीठे अतःकारणात्के० एकारणपणामाटे एशब्दनयते चेष्टाकर्तानेजघटक हेएटलेऋजुसूत्रनय चारनिक्षेपासंयुक्तने पणघटमाने अनेशब्दनयते जावघटनेजघट माने एटलोविज्ञोपपणोठे शब्दनाअर्थनी जिहांउपपत्तिहोय तेनेजतेवस्तुपणोकेहे एटलेऋजुसूत्रनये सामान्यघटगवेव्यो अनेशब्दनये सज्ञावजे अस्तिधर्म तथाअसज्ञावजेनास्तिधर्म तेसर्वसंयुक्तवस्तुने वस्तुपणोकेहे.

एटले वस्तुने शब्दबोलावतां सातजांगेबोलववो माटेएसप्तचंगीजेटलाज शब्दनयनाजेदजाणवा तेसप्तचंगीनो स्वरूपपूर्वकसुंठे एशब्दादिकनय वस्तुनापर्यायने अचलवीने वस्तुनाजावधर्मनाग्राहकठे तेमाटेवस्तुना जावनिक्षेपा एनयेसुख्यठे धुरनाचारनयमां नामादिक त्रणनिक्षेपामुख्यठे एशब्दनयनुंस्वरूपकसुं.

गाथा॥जंजंसांजासडातंतंचियसमजिरोहइज्जम्हा सणं
तरथ्यविमुहो तउंनउंसमजिरूढोत्ति ॥ १ ॥ यांयांसंज्ञांघ
टादिलक्षणांजापते वदतितांतामेवयस्मात्संज्ञांतरार्थविमु
खः समजिरूढोनयःनानार्थनामाएवजापतेयदि एकपर्याय
मपेद्वयसर्वपर्यायवाचकत्वं तथा एकपर्यायाणांसंकरःपर्या
यसंकरेचवस्तुसंकरोचवत्येवेतिमाचूत्संकरदोषः अतः पर्या
यांतरानपेद्दएवसमजिरूढनयइति ॥

अर्थ ॥ ह्वेसमजिरूढनयनी व्याख्याकहियेंठयें जेशब्दनयतेइइ शक्र पुरंदर इत्यादिकसर्वइंडनानामचेदठे पणएकइइपर्यायवत इइदेखी तेनासर्वनामकहे उक्तंचविज्ञोपावश्यके एकस्मिन्नपि इंडादिकेवस्तुनियावत् इंडनशक्रनपुरदारणादयोर्थाघटंते त इशेनेइशक्रादिवहुपर्यायमपित इस्तुशब्दनयोन्यतेसमजिरूढवस्तुनेवमंस्यतेइत्यनयोर्नेदः
जे एकपर्यायप्रगटपणे अने ज्ञोपपर्यायने अणप्रगटवे शब्दनय तेटलासर्वनामबोलावे पणसमजिरूढनयतेनबोलावे एटलोशब्दनय तथासमजिरूढनयमां चेदठे माटेहवे समजिरूढनयकहेठे.

घटकुंजादिकमां जेसंज्ञानो वाच्यअर्थदेखाय तेजसंज्ञाकहे जेमांसंज्ञांतर अर्थने

विमुखत्वे तेनेसमनिरूढनयकहिये जो एकसंज्ञामध्ये सर्वनामांतरमानियें तो सर्वनोस करथाय तेवारेपर्यायिनो जेदपणोरहेनही अनेजेपर्यायांतरहोय तेतो जेदपणोजहोय तेथीपर्यायातरनो जेदपणोजरह्यो तेमाटे लिंगादिजेदने सापेक्षपणे वस्तुनोजेदपणोजमानवो एतसमनिरूढनयवखाणो एनयमांपण जेदज्ञाननी मुख्यताठे.

एवजहसदृश्यो सतोच्चूतदन्नहाचूतु॥ तेणेवचूचननु सदृश्यपरोविशेशेण ॥ १॥ एवयथाघटचेष्टायामित्यादिरूपेण शब्दार्थोव्यवस्थित तद्वृत्तित्येवयोवर्तते घटादिकोर्थ स एवसनुचूतोविद्यमान तदन्नहाचूतुत्वस्तुतदन्यथाशब्दार्थोद्धनेनवर्ततेसतत्वतोघटाद्यर्थोपिनभवति किंचूतोविद्यमान येनैवमन्यते तेनकारणेनशब्दनयसमनिरूढनया ज्यासकाशादेवचूतनयो विशेषेणशब्दार्थनयतत्पर अथ द्वियोपिन्मस्तकारूढ जलाहरणादिक्रियानिमित्तघटमानमेव चेष्टमानमेव घटमन्यते नतुगृहकोणादिव्यवस्थितविशेषत शब्दार्थतत्परोयमिति वैजणमथ्येणथ्यच वजणेणोचयविशेशे इजहघडसदृचेष्टा वयातहातपितेणेवा॥ १॥ व्यज्यतेअर्थोनेनेतिव्यजनवाचकशब्दोघटादिस्तचेष्टावताएतघाच्येनार्थेनविशिनष्टिसएवघट शब्दोयश्चेष्टावतमर्थप्रतिपादयति नान्यइत्येवशब्दमर्थेननेयत्येव्यवस्थापयतीत्यर्थं तथार्थमप्युक्तलक्षणमभिहितरूपेणव्यजनेनविशेषयतिचेष्टापिसैवया घटशब्देनवाच्यत्वेनप्रसिद्धायोपिन्मस्तकारूढस्यजलाहरणादिक्रियारूपानतुस्थानतरणक्रियात्मिका इत्येवमर्थं शब्देननेयत्येव्यवस्थापयतीत्यर्थं इत्येवमुच्यते विशेपयतिशब्दार्थोनार्थं शब्देननेयत्येव्यवस्थापयतीत्यर्थं एतदेवाहयदायोपिन्मस्तकारूढचेष्टावानर्थां घटशब्देनोच्यतेसघटलक्षणोर्थं सचतत्राचकोघटशब्द अन्यदातुव

रत्नंतरस्यैवतत्रेष्टाच्चावाटघटत्वं घटध्वनेश्चावाचकत्वमित्ये
वमुञ्जयविशेषकः एवंचूतनयइति ॥

अर्थ ॥ हवेएवंचूतनयनोस्वरूपकद्विर्षये एवंके० जेमघटचेष्टावाची इत्यादिकरूपे
शब्दनयनोअर्थकह्याते एरीतेजेघटादिकअर्थवते ते एवंके० एमज जेविद्यमानपणे
शब्दनाअर्थने उंजंधीनेवत्ते तेतेशब्दनोवाच्यनथी अने शब्दार्थपणोजेमानंपामिये ते
वस्तुतेरूपेनही माटेजोशब्दार्थमांथी एकपर्यायपण उंठोहोयतो एवंचूतनयतेने तेप
णोकहेनही तेमाटेशब्दनयथी तथासमनिरूढनयथी एवंचूतनयतेविशेषांतरठे.

एवंचूतनयते स्त्रीनेमस्तकेचढ्यो पाणीआणवानी क्रियानोनिमित्त मा
गंआवतापणानी चेष्टाकरतोहोय तेनेघटमाने पणघरनेखूंणे रह्योजेघट तेनेघटक
रीमानेनही केमकेते चेष्टाने अणकरतोठेतेमाटे. जेथकीअर्थने व्यंजीवैके० प्रगटक
रिये तेनेव्यंजनकहिये व्यंजनतेवाचकशब्दठे तेअर्थनेकहेतेक्रियावंतथको तेनेजतेवस्तु
कहे वीजानेनकहे अनेतेहिजअर्थकसु जेजद्वेष तेकह्यानेरूपेविशेषयाय जेमचे
ष्टाघटशब्दवाचेप्रसिद्धठे योपित्के० स्त्रीनेमाथेपाणीजावतो तेघट तथास्थानकेरह्यो
अथवातरणक्रियाकरताने एवंचूतनयघटकहेनही एशब्देअर्थ तथाअर्थशब्दनेथापेठे
एनुंएरहस्यठे जेस्त्रीनेमस्तकेचढ्यो चेष्टावंतअर्थ तेघटशब्दंजोलावे तेथीअन्यथा तेने
तेपणेवोजावेनही जेम सामान्यकेवली जे ज्ञानादिकगुणोसमानठे तेने समनिरूढ
नय अरिहंतकहे पण एवंचूतनयतो समोसरणादि अतिशयसंपदासहित तथाकेव
लीते इंद्रादिकेपूजतां युक्तहायतेनेज अरिहंतकहे तेविनानकहे वाच्यवाचकनी पूरण
तानेकहे एस्वरूपे एवंचूतनयजाणवो

एसातेनयनाचेठ ते विशंपावश्यरुने अनुसारेकह्या तेमानैगमनादसनेद संग्रह
नाठचेठ अथवावागकह्या व्यवहारनाचेठआठ अथवाचउदकह्या रुजूसूत्रनाचार
अथवा ६ कह्या शब्दनासातनेदकह्या समनिरूढनावेनेद अनेएवंचूतनो एकनेदक
ह्यो एरीतेसर्वनाचेदकह्या वलीनयचक्रमां नयनाचेद सातसोकह्याठे तेपणजाणवा.

एवमेवस्याघट्टरत्नाकरात्पुनर्लक्षणतउच्यते नीयतेयेनश्रु
तारख्यप्रामाण्यविपयीकृतस्यार्थस्यशस्तादितरांशौदासीन्य
तः संप्रतिपत्तुरजिप्रायविशेषोनयःस्वाभिप्रेतादेशादपरां
शापलापीपुनर्नयाजास.ससमासत.धिचेदः अव्यार्थिकःप

यांयास्तिकश्च आद्योनेगम संग्रह व्यवहार ऊजुसूत्रचेदा
 चतुर्धा केचित्ऊजुसूत्रपर्याधिक वदति तेचचेतनाशलेन
 विकल्पस्यऊजुसूत्रग्रहणात्श्रीवीरशासनेमुख्यत परिणति
 चक्रस्यैवजावधर्मत्वेनागीकारात्तेपाऊजुसूत्र इव्यनयेएव
 धर्मयोर्मिणोर्धर्मधर्मिणोश्च प्रधानोपसर्जनआरोपसक
 ल्पाशादिजावेनानेकगमग्रहणात्मकोनेगम सत्चेतन्यमा
 त्मनीतिधर्मयो गुणपर्यायवत्इव्यमितिधर्मधर्मिणो क्लृण
 मेकोमुरीविषयासक्तोजीवइतिधर्मधर्मिणो सूक्ष्मनिगोदीजी
 वमिद्धममानसत्ताक अयोगी नोससारीतिअशाग्राहीनेग
 म धर्मधर्मादीनामेकातिकुपार्थक्याजिसधिनैगमाज्यास

अर्थे ॥ दोग्यादादरत्नाकरथो नयस्वरूपजखियेठेये नीयतेके० पमाडीयें जेष
 श्रीभुनहात स्वरूपप्रमाणे विदयेकीयो जेषदार्थनोअग्र तेअशयी इतरके० बीजोने
 अगतेपशीशुदामीपणोतनेपडियजंरावात्तानोजेअनिप्रायविशेष तेनेनयकहियेएटसे
 बागुनाअंगनेग्रहे अनेअन्यथीउदागीनपणा तेनयकहिये एकअशनेमुख्यकरीने धीजा
 शंभनेउपाये तेनपाज्यामरुटिये तेनपनायेजेदने एकइत्याधिक बीजोपर्यायाधिक ते
 मांइथ्याधिकता १ नेगम २ राग्र ३ व्यवहार ४ ऊजुसूत्र एचारजेदने केटलाक
 आशापते इहमृत्रने रिउपरूपमाटे जावनपगवेपेने तेरीते इथ्याधिकता अणजेदने

इवेनेगमनपनु मरुपरहेने जेधर्मेनेप्रधानपणे अथवागोणपणे अथवा धर्मान
 प्रदानपणे अथवा गोणपणे तथाधर्मधर्माण्येउने प्रधानपणे तथागोणपणे जेगने
 परो एटसेधर्मांनी प्राधान्यता तेसागेषयांयोनी प्रधानताथयी अनेजिहाधर्मांनाप्रदा
 नपणो तिहाइधनोप्रधानपणो तेमत्तगोणपणो तथाधर्मधर्मांना प्रधानगोणपणा
 एरीनेनेइधपयांपना गोणप्रधानपणानी गयेरणारूप ज्ञानोपयोग तनेगमनयजाण
 को तेनाअंगने नेगमकोधकहिये तेनाउदाहरण करेने

सतुहेः टनपणे चेतन्यहे० जाणपणा एधर्ममये एकधर्मपदमुग्रपयोग
 ए अनेवीतानेगोणपणे नगवेने एरीने नेगमनयजाणगा इत्यांतगनामज अजत
 पयांवेने प्रदानपणेणे हेमहेचेतन्यपणो तेरिहापगुणने अने मप्रनामायेवनप
 पांवेने तेनक नइथ्यापणाने तेमाटेनेने गोणपणेनेगने एनेगमनाप्रयमनेदरहा

नयायजीवन्पर्यायवत् इत्यं एतद्वैतं धर्मनोर्निगमते इहायथायवत् इत्यं ए
यन्ते इहाइत्यनोमुग्रयपणा वजीवन्नेयथायवत् इत्यं ते वृत्तानां गणपणां अनेप
यितानोमुग्रयपणां इहाउत्तरगोचरपणामाटे एतन्गमनोर्वीजांश्चरुह्यो

हृणामक सुग्रीदियवान्नोर्जाइतिथर्मशर्मिणोर्गिति इहावियवान्नकजीवाग्न्य जे
निना मुग्रयताना विगोपपणात्री सुग्रजकृ तथर्मनीप्रयानता तेविगोपपणोक्तीने ध
यामिने आजेवंने एत्रीजोर्निगम जेवाग्धर्म नयायभिएवंने अयजंवे व्रह्मणकरं ते
रिनेपूर्णदन्तुनां व्रह्मणयथा त्वारागेज्ञाननेप्रमाणरुह्यो निद्राउत्तरइत्यपरायतेवेदु
प्रयानपणे अनुजयतो जेज्ञानप्रमाणयाय इहायेपरुनेविपे एरुनीगाणना वी
तानीमुग्रयतातेइने दानयायतेतेमाटे नयस्दित्र तयायजीवृक्षनिगोर्दिजीव तेन
मानयत्तावतने अथवा अयोगीकेयर्जीजिनतेने नंगारीरुवु तेअंयर्निगम.

द्वेनेगमान्यासकहेत्रे वस्तुमाधर्मयनेकते तेपुसंतेमाने पणपुस्त्रीजाने सापेद
रणेनमाने एटलेएकयर्मेतेमाने अनेवीजायर्मेतेनमाने तेनेगमान्यासकहिये एइनेय
जापवां केमके अन्यनयनेगवंपेनद्री माटेजेमआन्मानेविपे सन्वतयायनन्य एधर्मनि
व्रनिव्रते तेमाचेतन्यपणोनमाने ते नेगमान्यासकहिये एटलेनेगमनयरुह्यो.

यथात्मनिसत्वचेतन्येपरस्परं चिन्ने सामान्यमात्रग्राहीमत्ता
परामर्शरूपमंग्रहः सपरापरचेदातविविधः तत्रगुह्यज्य
सन्मात्रग्राहकः परमंग्रहः चेतनालक्षणाजीवइत्यपरसंग्र
हः सत्ताठेनंस्वीकुर्वाणः सकलविशेषान् निराचक्षाणः मंग्र
हाचासः मंग्रहम्येकत्वेन एगेआयाइत्यनचिज्ञानात् मत्ता
वेतएवआत्माततः सर्वविशेषाणांतद्वितराणांजीवाजीवादि
ज्य्याणामदर्शनात् ज्य्यत्वादिनावांतरसामान्यानिमन्वान
स्तदभेदेपुगजनिर्मीलिकामवलंबमानः परापरसंग्रहः धर्मा
धर्माकाशपुजलजीवज्य्याणामैक्यं ज्य्यत्वादिचेदादित्या
दिज्य्यत्वादिप्रतिजानानस्तद्विशेषान्निन्दुवानस्तदाजा
सः यथाज्य्यमेवतत्वं तत्पर्यायाणा मग्रहणाधिपर्यासइतिसंग्रहः

अथ ॥ द्वेत्तंग्रह्नयकहेत्रे सामान्यमात्र गमन्तविगोपरहित तत्पइत्यत्वादिकने
ग्रहेवानांवेस्वभावजंनोते संरुपिंरुपणेविगोपरागीनेग्रहे पणव्यक्तपणेनग्रह स्वजाति

नाडीगजे ऽष्ट्यर्थतेने अविरोधेकरिने विज्ञेपधर्मोने एकरूपपणेजेग्रहणकरवो तेसग्रह
हनयकहिये एजावनाठे तेनावेजेदने ? परसग्रह २ अग्रपरसग्रह तेमा अज्ञेपविज्ञेपो
दासीनजनमानशुद्धिद्वय सन्मात्रमनिमन्यमान परसग्रहऽति जेसमस्तविज्ञेपधर्मस्था
पनानीजनकरतो एटलेविज्ञेपपणाने अणग्रहतोथको शुद्धि सत्तामात्रप्रतमाने
जेमद्वयएपरसग्रह विश्वएकसत्पणामाटे एककहायी उतापणाना एकपणानु झा
नथापठे एटलेसर्वपदार्थनोएकपणेग्रहणठे तेपरसग्रहकहिये

तयाजेसत्तानो अद्वैतस्वीकारे अने इत्यातरजेदनमाने समस्तविज्ञेपपणाने नाक
हेतोथको जेग्रहणकरे तेअद्वैतवादीवेदांत तथासाख्यदर्शन एपरसग्रहानासठे केम
के जेजेदधर्म उतादेखापठे तथाइव्यांतरपणो तेनेनमाने माटे परसग्रहानासकहिये
अनेजेनतो त्रिगोपसहित सामान्यनेग्रहेठे माटेसग्रहनयकहिये

इत्यत्रादिनयांतरसामान्यानिमत्वात् तद्भेदेपुणजनिमीलिकावलंबमान अग्रपरस
ग्रह इत्यजे जीययजीयादिक जेअवातरसामान्यनेमानतो अनेजीयनेपि प्रतिनीव
नोविज्ञेपनेद नय्य अन्नयसस्यक्तमिष्यात्वी नरनारकादिजेजेद तेनेगजनिमीलिकाके
मास्ताउपेनगवेवो तेअग्रपरसग्रहकहिये अनेइव्यने सामान्यपणेमाने पणसुइव्यनी
परिणामिरुतादिक धर्मनेनमाने तेअग्रपरसग्रहानासकहिये एसग्रहनयनुस्वरूपरुखो

सग्रहणेचगोचरीकृतानामथांनाविधिपूर्वकमवहरण येना
निमधिनाक्रियतेसव्यवहार यथयत्सततत्तज्जव्यपर्यायश्चे
त्यादिय पुनरपरमाथिंरुज्जव्यपर्यायप्रविचागमाच्चिप्रैतिम
व्यवहाराज्ञास चार्थाकदर्शनमितिव्यवहारदुनेय

अर्थ ॥ हरेअग्रहाग्नपरहेठे सग्रहनयेग्रहाजे पुस्तनासत्वाद्रिकधर्म तेनेजगुण
जेदेवेचे निन्ननिन्नगणे तथापदार्थनीगुणप्रवृत्ति तेनेजगुणव्यपयोगवेपे तेव्यवहारनय
कहिये जेमद्वयतेनाजीयपुञ्जनादिकपर्यायना क्रमकारी तथाग्रहनावी एगीतेजेदने
तेमारनीचीरयेप्रश १ मिदना २ समारी तेमजपुञ्जनावेजेद परमाणुतथापर ३
त्यादिकपरजेते निन्नमाने तथाक्रमकारीपर्यायनावेजेद एकक्रियारूप चीनोअक्रि
यारूप इमरेचणजे सामर्थ्यादिकगुणजेदेवठे तेमवे व्यवहारनयजाणयो अनेजेपगमा
थिना इत्यपर्यायनोविनागरे ते अग्रहाराजासजाणयो

जेअग्रहारागीजेदेवचे ते शक्तिमत्तप्रमुख एव्यग्रहाग्नोद्धर्नपठे जेम चार्थाग्रमा
एवच उताचीरपणो नोअग्रन्यहमा दृष्टिगोचरनयी आगतो तेमाटेनीयनयी एकक

हे अनेजगत्मांपंचभूतादिकवस्तुनधी एककल्पनाकरी धुजलोकनेकुमार्गेप्रवर्त्तवि ते व्यवहारइर्नयकहिये एव्यवहारनयसुंस्वरूपकह्यु.

ऋजुवर्तमानक्षणस्थायिपर्यायमात्रप्राधान्यतःसूत्रयतुअग्नि
प्रायः ऋजुसूत्रः ज्ञानोपयुक्तःज्ञानीदर्शनोपयुक्तः दर्शनी
कपायोपयुक्तः कपायीसमतोपयुक्तः सामायकीवर्तमाना
पलापीतदाज्ञासः यथातथागतमतइति ॥

अर्थ ॥ हवेऋजुसूत्रनयकहेते ऋजुके० सरलपणेअतीतअनागतने अणगवेप
तो अनेवर्तमानसमयवर्त्तता जेपदार्थेनापर्यायमात्र तेने प्रधानपणे सूत्रके० गवेपे
तेऋजुसूत्रनयकहिये तेज्ञाननेउपयोगें वर्तताने ज्ञानीकहे दर्शनोपयोगें वर्तताने द
र्शनीकहे कपायपणेवर्तताजीवने कपायीकहे समतानेउपयोगेंवर्तताजीवने सामाय
कवतकहे इहांकोइपुत्रेजे उपरकह्यामुजवतो ऋजुसूत्र तथाशब्दनय एवेएकजथायठे ते
नेउत्तरकहेते जेविज्ञोपावश्यकमांकह्युठे कारणंयावत् ऋजुसूत्रः एटलेज्ञाननेकारणपणे
वर्ततो तेऋजुसूत्रयहेते अनेजेजाणपणारूप कार्यपणेथाय तेगब्दनयकहियेएफेरठे.

वर्तमानकालनेपण ग्रहणनकरे तेऋजुसूत्राज्ञासकहिये जेठतानावनेअठताकहे
अथवाविपरीतकहे जेमजीवनेअजीवकहे अजीवनेजीवकहे इत्यादिक ते गतके०
वैश्वानोमतठे जेठतोसदासर्वदावर्ततो जीवादिइव्य तेनापर्यायने पलटवे सर्वथाइ
च्यने विनासिकमाने तेनेऋजुसूत्रनयाज्ञासाज्ञिप्रायजाणवो एऋजुसूत्रनयकह्यो.

एकपर्यायप्राग्जावेनतिरोजाविपर्यायग्राहकशब्दनयः का
लादिचेदेनध्वनेरर्थचेदंप्रतिपाद्यमानःशब्दः जलाहर
णादिक्रियासमर्थएवघटः नमृत्पिंदादौ तत्तार्थरुत्तोशब्द
वशादर्थप्रतिपत्तिः तत्कार्यधर्मेवर्तमानवस्तुतथामन्वानः
शब्दनयः शब्दानुरूपंअथपरिणतंइव्यमिच्छतित्रिकाल
त्रिलिगत्रिवचनप्रत्ययप्रकृतिभिः समन्वितमर्थमिच्छति तत्रे
देतस्यतमेवसमर्थप्रमाणस्तदाज्ञासः

अर्थ ॥ हवेशब्दनयकहेते जेवस्तुनाएकपर्यायने प्रगटवेखवे वीजाशब्दवाचकप
र्यायने तिरोजावें अणप्रगटवेंपणतेपर्यायनेग्रहे अथवाकालत्रण वचनत्रण जिंगत्र

ए तेनेजेदें शब्दनोनेदपडे तेनेदेंजथर्थनेकहे अथवा जलाहरणादि समर्थनेघटकहे
 तथाकुजादिक चिन्हूपर्यायजेटलाठे तेटलानो अर्थवर्ततोनदेखाय तोपण तेनेनाम
 कहीजोजावे एमजेमा कार्यनोसामर्थ्यवतपणोठे तेनेग्रहे पणमाटीनापिदने घटक
 हेनही तेशब्दनयकहियें अनेजे सग्रह तथातैगमनयवालोकहेते सत्तायोग्यता अश
 नाग्राहकते तथातत्त्वाथटीरामध्ये शब्दवशयीअर्थपडिवजवो तेशब्देबोलावतोहोय जे
 अर्थतेवस्तुमा धर्मपणोप्रगटदेखाय तेनेज तेवस्तुमाने एनयने शब्दानुजायी अर्थप
 रिणमतिजेवस्तु तेनेवस्तुरुहेते काजजिगादिजेदें अर्थनोनेदठे तेनेद तेमते धर्मवस्तु
 माने तेशब्दनयकहियें अनेतेअर्थविना तेवस्तुमध्ये तेपणोवर्ततो देखातोनथी तेते
 वस्तुपणोसमर्थनकरे तेशब्दानामकहिजे एटजेशब्दनयकह्यो

एकाद्यांवलचिपयांयशब्देपुनिरुक्तिजेदेनचिन्नमर्थ समञ्जि
 रोदुन्ममनिरूढ इंदनादिञ शकनाञ्जक पुरदारणात्
 पुरदर इत्यादिपुयथापर्यायध्वनिनामाञ्जिधेयनानात्वमेवक
 ष्टीकुर्याणस्तदाज्ञास यथाइञ शक पुरदर इत्यादिचिन्नाञ्जिधेये

अर्थे ॥ दोसमनिरूढनयकहेते जेएकपदार्थनेअविलंबी जेटासरिखानाम ते
 लारपांपनामयया तैरपांपनामजेटनाटाय तेटलानिरुक्तिअ्युत्पत्तिचिन्नहोय तेअर्थनो
 पानेदहोप तेअर्थने शके० सम्यक्प्रकार थाराहतो एटजेएटलासर्वअर्थसयुक्तजेहो
 य मंगमनिरूढनयकहियें जेमइडादिशानु परमैअर्थनेअर्थेते तेपरमऐअर्थवतनेइडरु
 हियें तपापरनर हनानिनिरिशक्तिपुनने शककहियें पुरके० दैत्यने दरेके० पिदाते
 तेपुरदर अनेणचिनेइडाणी तेनांपतिमामी तेगचीपतिकहियें एटलामर्थमतेइडमाने
 तेमादेनेइडनांसाशानिं तेनेइडणनेनामैं बोनातेते बीजानामादिकइडने एनामेन
 षंतावे तेटनापर्यापनामते तेनाजेअर्थयाय तेमर्थनेचिन्नचिन्नअर्थकहेते पणएसा
 नचाहेते समनिरूढानामकहियें एटनमनिरूढनयकह्यो

एचिन्नगच्छवाच्यनत्वाञ्जानान्वप्रवृत्तिनिमित्तज्ञतक्रिया
 निशिटमर्थवाच्य तेनान्युपगच्छनेप्रवृत्त यथाइदनमनुजप
 निञ शकनाञ्जक शब्दवाच्यतयाप्रत्यक्षस्तदाज्ञाम यथा
 निशिटचेअशून्य घटास्वप्नुन घटशब्दवाच्य घटश
 ब्दजस्यनिज्ञतायंशून्यवान् पटवदित्यादि

अर्थ ॥ ह्वेएवंचूतनयकहेते शब्दनीप्रवृत्तिनो निमित्तचूतजेक्रिया तेविशिष्टसंयुक्त
 जेअर्थ तेनेवाच्यजेधर्म तेनेजेपोचतोहोय एटलेतेकारणकार्यधर्मसहिततेनेएवंचूतनय
 कहियें तथा ऐश्वर्यसहित तेइंद्रगकरूप सिंहासनेवेगोतेशक्र गचिके० इंद्राणीनेसा
 धेवेतो तेवारेंगचीपतिकहे एटलेजेगब्दना जेटलापर्याय तेसर्वतेमांपोचताजावने ते
 नामकहिबोलावे अनेजेपर्यायपोचतोदेखेनहीतेपर्यायनीनाकहे जिहांसुधीएकपर्याय
 कणोठेतिहांसुधी समजिरूटनयकहियें अने सर्ववचनपर्यायनेपोचे तेवारेएवंचूतनयक
 हियें जेपदार्थनोनामजेदना जेदेखीनेपदार्थनीचिन्नताकहे तेएवंचूतनयानासकहिजे
 नामजेदेतेवस्तुजनिन्न जेम हाथी घोडा हिरण्यनिन्नते तेमनिन्नपणोमाने जेमअर्थनि
 न्नपणामाटे घटथी पटनिन्नते तेमइंद्रपणायी पुरदरपणोजिन्नमाने तेएवंचूतनयनोड
 नयजाणवो एटलेएवंचूतनयकह्यो एरीतेसातनयनी व्याख्याकही.

अत्र आद्यनयचतुष्टयमविशुद्धपदार्थप्ररूपणाप्रवणत्वा
 त् अर्थनयानामव्यवसायान्तरूपानयाः शब्दादयो वि
 शुद्धनयाः शब्दावलंबार्थमुख्यत्वादाद्यास्तेतत्त्वभेदधारेणव
 चनमिच्छंतिशब्दनयास्तावत्समानाङ्गानां समानवचना
 नांशब्दानां इंद्रशक्रपुरंदरादीनांवाच्यं भावार्थमेवाचिन्न
 मन्व्युपैति नजातुचिन्निन्नवचनंवाशब्दंस्त्रीदाराः तथाआ
 पोजलमितिसमञ्जिरूढवस्तुप्रत्यर्थशब्दनिवेशादिंशक्रा
 दीनांपर्यायशब्दत्वंनप्रतिजानीति अत्यंतचिन्नप्रवृत्तिनिमि
 त्तत्वादिचिन्नार्थत्वमेवानुमन्यंते घटशक्रादिशब्दा नामिवेति
 एवंचूतः पुनर्यथासंभाववस्तुवचनगोचरं आपृच्छतीतिचेष्टा
 विशिष्टेवाथार्थंघटशब्दवाच्यः चित्रालेख्यतोपयोगपरिण
 तश्चचित्रकारः चेष्टारहितस्तिष्ठन्घटो नघटः तद्वद्वार्थरहि
 तत्वात् कूटशब्दवाच्यार्थवन्नापिचुजानः सयानोवाचित्रका
 राचिधानाचिधेयश्चित्रज्ञानोपयोग परिणतिशून्यत्वाज्ञोपा
 लवदेवमभेदभेदार्थवाचिनो नैकैकशब्दवाच्यार्थावलंबिन
 श्चशब्दप्रधानार्थोपसर्जनाद्वचनयाइतितत्त्वार्थवृत्तौ एते

पुनैगम सामान्यविशेषोच्चयग्राहक व्यवहारविशेषग्राहक
 ह्यव्यर्थव्यवहारविशेषमूत्रविशेषग्राहक एव एते चत्वार इ
 व्यनया शब्दादयः पर्यायार्थिकविशेषव्यवहारविशेषानामयश्चे
 ति शब्दादयो नामस्थापनाद्व्यनिर्दिष्टपादवस्तुतया जाना
 ति परस्परसापेक्षा सम्यक्दर्शानिप्रतिनयन्नेदानाशत तेन
 सप्तशतनयाना मिति अनुयोगधारोक्तत्वात्ज्ञेय

अर्थ ॥ एसातनयमा आचन्याचारनयजेते तेअविशुद्धे शामाटे के जे पदार्थ
 के० इय तेनेसामान्यपणेकेवाना अतिकारीते एनयनुकिहाएकअर्थनय एपणनाम
 ठे तेअर्थशब्देइयलेवु तथाशब्दादिकत्रणनयते शुद्धनयते केमके शब्दानाअर्थनी
 एनेमुख्यतातेपेहेजानयतेजेदपणे वचननेवाठेठे अनेशब्दादिकनयते जिगादिके अ
 जेदवचने अनेदकहे तथानिन्नवचनने चित्रार्थकहीमाने अनेसमजिरूढते निन्नशब्द
 तेनेवस्तुपर्यायनमाने तथाएवचूतते निन्नगोचरपर्यायने निन्नमाने जेचेष्टाकर्तोहोय
 तेनेपटकहे पणखुणोपडचोपटकहेनही चित्रामकरतोहोय तथातेजउपयोगवर्ततो
 होय तेनेचित्रकारकहे पणतेजचित्रकारसुतोहोय अथवाखावावेठोहोय तेनेचित्रका
 रनकहे केमकेतेउपयोगेरहितते माटेएनयतेशब्द तथाअर्थनेअनेदपणोमानेठे अने
 अर्थयोग्यशब्दते प्रमाणनयी अनेशब्दप्रधान अर्थतेइयने गौणपणेवर्तता शब्द
 दिकत्रणनयते एमतत्त्वार्थटीकामध्येकह्योते

एसातनयनेरिपे पेहेजोर्निगमनयते सामान्यविशेषवेदुनेमानेठे समग्रनयते सा
 मान्यनेमानेठे व्यवहारनयविशेषनेमानेठेअने इव्यार्थचिलवीते तथाइच्छामूत्रतोविश
 पग्राह्यते एचारतेइयनयते अनेपाठजा शब्दादिकत्रणनयते पर्यायार्थिक विशेषव
 टात्री जावनयते तथाशब्दादिकनयते नामस्थापनाइय एपेहेजात्रणनिर्दिष्टाने अ
 वस्तुमानेठे निन्हमइनयाणअत्रू एअनुयोगदारसूत्रनुचनने एसातेनयपरस्परसा
 पेक्षपणे ग्रहेते समनेतिजाणया अनेजा एनय परस्परविरोधीहोय तोमिथ्यात्वीजा
 णया तथाएनेमानयना सोतोनेदथायते एमसातेनयनामजी सातसाजेदथायते ए
 अधिकार श्रीअनुयोगदारसूत्रमीह्याते

पूर्णपूर्वनय प्रचुरगोचर पराम्तुपरिमितप्रियया सन्मात्रगो
 चरान्मग्राहाननगमोच्चायाजावज्जमित्वाद्चूरिविषय वतं

मानविषया ऋजुसूत्राद्यवहार स्त्रिकालविषयत्वात् बहुविषय
 कालादिभेदेन चिन्नाथोपदर्शनात् चिन्नाद्युसूत्रविपरीतत्वा
 न्महार्थः प्रतिपर्यायमशब्दमर्थभेदमचीप्सितः समञ्जिरूढा
 षब्दप्रचूतविषयः प्रतिक्रियां चिन्नमर्थं प्रतिजानात् एवं चूता
 त्समञ्जिरूढः महान्गोचरः नयवाक्यमपि स्वविषये प्रवर्त्त
 मानं विधिप्रतिषेधान्यां सप्तचंगीमनुव्रजति असंग्राहीनैगमः
 सत्ताग्राहीसंग्रहः गुणप्रवृत्तिलोकप्रवृत्तिग्राहीव्यवहारः का
 रणपरिणामग्राहीऋजुसूत्रः व्यक्तकार्यग्राहीशब्दः पर्यायां
 तरचिन्नकार्यग्राही समञ्जिरूढः तत्परिणामनमुख्यकार्य
 ग्राही एवं चूतः इत्याद्यनेकरूपोनयप्रचारः जावंतियावयण
 प्पहा तावतियाचेवहूंतिनयवाया ॥ इतिवचनात् उक्तोनयाधिकारः

अर्थ ॥ एप्रकारे पूर्वके० पूर्वे लो जे नैगम नय तेनो विस्तारघणो जाणवो अने तेथी
 ऊपर लोनयतेनो परिमितविषयठे एटले थोडो विषयठे केमके सत्तामात्रनुं ग्राहक संग्रह
 नयठे उतिसत्ताने संग्रहनयग्रहे अने नैगमते उतानाव अथवा संकल्पपणे अठता
 नाव सर्वनेग्रहे अथवा सामान्यविशेष वेधर्मनेग्रहे तेमाटे नैगमनो विषयघणोठे. तथा
 संग्रहनयते सत्तागत सामान्यविशेष वेधुनेग्रहेठे अने व्यवहारते सत् एकविशेषनेज
 ग्रहेठे माटे संग्रहनयथी व्यवहारनयनो विषयथोडोठे. अने व्यवहारनयथी संग्रह
 नयते बहुविषयीठे तथा ऋजुसूत्रनयते वर्त्तमानविशेषधर्मनो ग्राहकठे अने व्यवहार
 थी ऋजुसूत्रनयते कालविषयनो ग्राहकठे तेमाटे व्यवहार बहुविषयीठे अने व्यवहार
 थी ऋजुसूत्रत्रयल्पविषयीठे ऋजुसूत्रनयते वर्त्तमानकालग्रहे अने शब्दनय कालादि वच
 नलिंगथी वेहेचता अर्थनेग्रहे अने ऋजुसूत्रनयते वचनलिंगने चिन्नपाडतोनथी तेमाटे
 ऋजुसूत्रथी शब्दनय अल्पविषयीठे ऋजुसूत्रबहुविषयीठे अने शब्दनय सर्वपर्यायनो
 एकपर्यायनेग्रहताग्रहे अने समञ्जिरूढते जेधर्मव्यक्त तेवाचकपर्यायनेग्रहे तेमाटे शब्दन
 यथी समञ्जिरूढनयते अल्पविषयीठे केमके समञ्जिरूढते पर्यायनो सर्वकाजगवेप्योठे.
 अने एवचूतनयते प्रतिसमर्थं क्रियाचेदें चिन्नार्थेपणो मानतो अल्पविषयीठे तेमाटे
 एवचूतथी समञ्जिरूढबहुविषयीजाणवो अने एवचूत अल्पविषयीजाणवो.

जेनयवचनठे तेपोतानानयने स्वरूपे अस्तिठे अने परनयनास्वरूपनी तेमांनास्तिठे

एमसर्वनयनी विधिप्रतिपेदेकरिने सप्तजगीकपजे पणनयनीजेसप्तजगी ते विकजावेशी
जहोय अनेजेसकलादेशीसप्तजगी तेप्रमाणेपणनयनीसप्तजगीनकपजे

कक्तच रत्नाकरावतारिकाया विकलादेशस्वजावाहिनयसप्तजगीवस्त्वशमात्रप्ररूप
कत्वात् सकजादेशस्वजावनुप्रमाणसप्तजगी सपूर्णवस्तुस्वरूपप्ररूपकत्वात्एवचनवेए
टलेयथायोग्यपणेनयनोअधिकारकह्यो

सकलनयग्राहकप्रमाण प्रमाताआत्माप्रत्यक्षादिप्रमाणसि
द्ध चैतन्यस्वरूप परणामीकर्तासाक्षात्चोक्तास्वदेहपरिमा
ण प्रतिक्षेत्रजिन्नत्वेनैवपचकारणसामग्रीत सम्यग्दर्शनज्ञा
नचारित्रसाधनात्साधयतेसिद्धि स्वपरव्यवसायिज्ञानप्रमा
ण तद्विविधप्रत्यक्षपरोक्षनेदात्स्पष्टप्रत्यक्षापरोक्षमन्यत्
अथवाआत्मोपयोगताइन्द्रियद्वाराप्रवर्तनेनयत्ज्ञानतत्प्र
त्यक्ष अधिमनपर्यायोदेशप्रत्यक्षो केवलज्ञानतुसकलप्र
त्यक्षमतिश्रुतेपरोक्षे तच्चतुर्विध अनुमानोपमानागमार्थाप
त्तिनेदात् लिंगपरामर्शानुमान लिंगचाविनाचूतवस्तुकनि
यनज्ञेययथागिरिगुहिरादौव्योमावलविधूमलेसादृष्ट्याअनु
मानकरोति परंतोयन्दिमान्धूमवत्वात् यत्रधूमस्तत्राग्नि य
थामदानस एवपचावयवशुद्ध अनुमान यथार्थज्ञानकार
ण सदृश्याउलनेनाज्ञातयस्तुनायत्ज्ञानउपमानज्ञान य
थागोमनथागयय गोमादृश्येनअदृष्टगवयाकारज्ञान उप
मानज्ञान यथार्थापदेष्टापुम्पआत सदुत्कृष्टतोवीतराग
मर्णज्ञेय आतांक्रयाम्यआगम रागवेपाज्ञानजयादि
दोपरद्विनत्वान् अर्हंत वाक्यआगम तदनुयायिपूर्वापर
त्रिन्वमित्यावाभयमरुपायत्रानिरहित स्यवादोपेतवाक्य
अन्येपाशिष्टानामपिवाक्यंआगम लिंगग्रहणात्ज्ञेयज्ञा
नोपकारकअर्थापनिप्रमाण यथापीनोदेवदत्तोद्विवानचुक्तं

नदाश्चर्या ज्ञात्रौ चोक्तै एव इत्यादि प्रमाणपरिपाटी गृहीतजीवा
जीवत्वरूप सम्यक्ज्ञान उच्यते.

अथ द्वेषप्रमाणं स्वरूपकहेतुं सर्वदयना स्वरूपने ग्रहणकर्तारो तथा सर्वधर्मनो
जापंगपणो जेमां एह बुजे ज्ञानतेन प्रमाणकहिये जे प्रमाणते मापवानुं नामते त्रणज
गतनास्वप्रमेयेन मापवानुं प्रमाण ते ज्ञानते अनेते प्रमाणनो कर्त्ता अत्माते प्रमाता
ते तत्रत्यह्नादिप्रमाणे निःकं० उहेत्यांते चैतन्यस्वरूपपरिणामीते वलीनवनधर्मयी
उत्पादव्ययपणे परिणमते ते माटे परिणामिकते तथा कर्त्ताते तथा चोक्तां जे कर्त्ता हांय
ते ज्ञोक्ता होय चोक्तापणाविना सुखमयी केवायनही ते चैतन्यसंतारीपणे स्वदेहपरिमा
णते प्रतिक्रमकं० प्रत्येकं शरीरनिन्नपणामाटे निन्नजीवते ते जीवपांचकारणनी सा
मग्रोपामीने तन्म्यक्दर्शन तन्म्यक्ज्ञान तन्म्यक्चारित्रने साधवायी संपूर्ण अविनाशी
निर्मल निःकजं अतहाय अत्रयान स्वगुणनिरावरण स्वकार्यप्रवृत्ति अहूर अद्या
वाधसुगमयी एवीनिःकता निःस्पन्नतानीपजे एजसाधनमार्गते.

स्वगच्छं करी आत्मा परगच्छं परगच्छ्य स्वआत्मायी निन्न अनंतापरजीवधर्मादिक
तेना व्यवस्तायी व्यववेदकज्ञान तेने प्रमाणकहिये तेना भूजनद्वेषे एकप्रत्यह् बीजो
परोक्ष तिहां स्पष्टज्ञानते प्रत्यह्कहिये तेथी इतरकं० बीजो जे अस्पष्टज्ञानते परोक्षकहि
ये अथवा आत्माना उपयांगयी इडियनी प्रवृत्तिविना जे ज्ञानते प्रत्यह्कहिये तेना
वेजेद्वेषे एकदेशप्रत्यह् बीजो सर्वप्रत्यह् तेमां अविज्ञान तथा मनपर्यवज्ञान ते देश
प्रत्यह्के केमके अविज्ञान एकपुत्रपरमाणुने इव्यं तथा हेतुं अने कालें तथा जावें
कंठजाकपयांचने देखे तथा मनपर्यवज्ञानी मननापयांचने प्रत्यह्जाणे पण बीजाइ
व्यनेन जाणे माटे बुद्धिज्ञानने देशप्रत्यह्कहिये कारणके देशयीवस्तुने जाणे पण सर्व
थीन जाणे माटे अनेके वज्ज्ञान ते जीवतया अजीव रूपीनया अरूपीतर्वजोकाजो कना
त्रणकालना तर्वजावने प्रत्यह्पणे जाणे माटे सर्वप्रत्यह्कहिये.

तथामतिज्ञान अने श्रुतज्ञान एवे अस्पष्टज्ञानते माटे परोक्षते ते परोक्षप्रमाणना चा
रजेद्वेषे ? अनुमानप्रमाण १ उपमानप्रमाण ३ आगमप्रमाण ४ अर्थापत्तिप्रमा
ण तिहां चिन्हकरिने जे पदार्थने उजखुं तेने जिगकहिये ते परामर्शके० संज्ञाजवायी
जे ज्ञानथाय तेने अनुमानज्ञानकहिये जिगते जेविना तबस्तु होय जनही ते तेवस्तु जि
गजाणुं ते जिगने देखवायी वस्तुनो निर्धारकरवो ते अनुमानप्रमाण जाणवो.

जेमगिरिगुहिरने विये आकाशावजंत्री भूमनी रेपां देखीने अनुमानकरे जे एपर्वत अ

प्रिसहिते ए पद्धतयासाध्यकह्यो जेपद्धतेपर्वत अनेसाध्यते अग्रिवतपणो साध्य
तेहेतु जेधूमवतपणामाटे एटलेजिहाधूमहोय तिहांअग्रिअवश्यहोयेज आकाश
पोहोचती जेधूमरेपाते अग्रिविनाहोयनही तिहांदृष्टांतकहेते

जेममाहानसके० रसोडो तेरसोडानेविपे धूमतथाअग्नीनेजेलादीगा तेमाटेइ
आयमुकपर्वतनेविपेधूमठे तोतिहांनिश्रेयीअग्नीजेज एहवीव्याप्ति निर्धारिनेज्ञान
रवो तेपचावयवें छुट्ठअनुमानप्रमाणकहियें तेअनुमानप्रमाण मतिज्ञान तथाअ
ज्ञाननुकारणठे तेअनुमानेजे यथार्थज्ञानथाय तेनेमानके० प्रमाणकहियें अनेजे
यथार्थज्ञानथाय तेप्रमाणनही

तयासरिखावलंजीपणे अजाणीवस्तुनो जेजाणपणोथाय जेम गोके० बलद
म गवयके० गवो ए गो सरिखो गवयनुज्ञानथपु तेउपमानप्रमाणकहियें

यथार्थनायनो उपदेशकजेपुरुष तेआप्तकहिये तेउल्लुप्टआप्त वीतरागरागदेष
हितसर्वज्ञोकेयजज्ञानीते आप्तनोकह्योजेवचन तेनेआगमकहियें जेरागदेषतथाअ
नएदोपेआगोपाठो अधिकोठंगो बोलायठे तेआगमनही अने राग देष चय अज्ञान
रहितजे अरिहत तेनुचनते आगमप्रमाणजाणवो

तयावजीते अरिहतनायचनने अनुजायी पूर्वापरअविरोधि मिथ्यात्व असयम
रुपायपीरहित तेप्रांतिविनास्यादादेयुक्त तथाजे साधकते साधक बाधकते बाधक
हेपते हेय उपादेयते उपादेय इत्यादिकवेचणसहित जेहोय तेनोकह्योते आगम
प्रमाणजाणवो उक्तच सुतंगणहररश्यं तद्देवपत्तयुधरश्यंच ॥ सुत्रकेवजीनारहित
अनिब्रदशपुत्रिणारश्यं ॥१॥ इत्यादिकसत्प्रयोगी जगतीरु जगतजीवोना उपकारि
एवाश्रुतयाद्वापथर जेश्रुतनेअनुसारेंकहे तेनोवचनपण प्रमाणमाननु

तयाकोइफ फनरूपानेगेकरीने जेथजाख्यापदार्थनो निर्धारकरिये तेथयापत्तिप्र
माणकहिये जेमदेवदत्तनो पीनके० पुष्टशरीरठे पण तेदेवदत्त दिवसनोजमतोनपीने
वारेंअर्थापत्तियोनाणीयें जेराजैजमतोह्दो माटेपुष्टशरीरठे एमथयापत्तिप्रमाणजा
णवो एप्रमाणतेजाते अनुमाननोअंशठे तेमाटे श्रीअनुयोग द्वारमां प्रथमकह्यानपी

इहांदरीनातरीने प्रमाणमानेठे पणतेसत्यनपी जेमठप्रकारनाइडिय सन्निकर्षपी
एवमो जेज्ञान तेनेनेयाधिक प्रत्यक्षप्रमाणकहेते अने परब्रह्मनेइडियरहितमानेना
नानंदमपीमानेठे तेगारें इडियरहितज्ञानते अप्रमाणयायठे इत्यादिकअनेरपुत्रिने
तेमाटेनेमअनही तथाचावोकरमतयाना मात्र एफइडियप्रत्यक्षनेज प्रमाणमाने

मदर्शनांतरीना अनेकविकल्पटाजीने सर्वनयनिक्षेप तसजंगी स्याद्वाद्युक्त जेवस्तु
 व तथाअजीवनोजे तस्यस्त्वज्ञानतेने तस्यस्त्वज्ञानीकहिये एज्ञानबुंस्वरूपकबुं:

तत्त्वार्थश्रद्धानसम्यग्दर्शनं यथार्थहेयोपादेयपरिह्रायुक्त
 ज्ञानेनसम्यग्ज्ञानंस्वरूपरमणपरपरित्यागरूपंचारित्रंएत
 ष्चत्रयीरूपमोक्षमार्गसाधनात्साध्यसिद्धिः इत्यनेनात्मनः
 स्वीयंस्वरूपंसम्यक्ज्ञानंज्ञानप्रकर्षएवात्मलाभः ज्ञानद
 र्शनोपयोगलक्षणएवात्मा उच्चस्थानांचप्रथमदर्शनोपयो
 गः केवलीनांप्रथमज्ञानोपयोगः पश्चाद्दर्शनोपयोगसह
 कारीकर्तृत्वप्रयोगात् उपयोगसदंकारेणैवशेषगुणानां प्रवृ
 ल्यन्युपगमात् इत्येवंस्वतत्त्वज्ञानकरणे स्वरूपोपादनं त
 यास्वरूपरमणध्यानैकत्वेनैवसिद्धिः

अर्थ ॥ ह्वेत्रीवीतरागना आगमधीजाण्यो जे वस्तुस्वरूप तेनेहेयोपादेयपणे नि
 रिकरवो तेतस्यस्त्वदर्शनकहिये निहांतत्त्वार्थनेविपेकद्योते के जे तत्त्वार्थश्रद्धान त
 य्कदर्शन ककंच उचराध्ययने जीवाजीवायबंधो ॥ अष्टपुत्रंपावतवोतहा ॥ संचरो
 त्करामुक्तो ॥ संति एनिहियानव ॥ १ ॥ तिहियाएंतुजावाणं तदजावेकवएतण॥
 ॥वेणसहहंतस्स ॥ तमसंतिवियाहियं ॥ ७ ॥ इत्यादिकदशस्त्रीधी सर्वजाणबुं जे
 त्वार्थे जीवादिपदार्थनो अज्ञाननिधारे ते तस्यस्त्वदर्शनकहिये अनेजेनस्यस्त्वदर्शनते
 र्मिंतुंमूजठे तथाजेहंयतेतजवायोग्य अने उपादेयते अहंपकरवायोग्य एह्वी परि
 हातहितजेजाणपण्यो तेतस्यस्त्वज्ञानते जेमाहेयोपयोग संकोच अकरणबुंहीनधी
 णउपादेयनेउपयोगे एह्वीचिंतवणापायजेह्वे त्विचारेकहं एविनाकंमचास एह्वी
 तबुंहीनधी तो तेसंवेदनज्ञानते तेथीतंवरकार्यथाय एवोनिधारेनधी.

तथास्वरूपरमण परचावरगवेद विनावादिक्नोत्या तंचारित्रकहिये एअत्रयी
 प परिणामते मोक्षमार्गते एमार्गनेनायवाधी नाभ्यजे परमशुभ्यावायपद तेनी
 तिहिनिस्यनिधाय जेयात्मानोपोनातुं प तेयथार्थज्ञानते तथा चेतनाजहृषतेज
 वीवपांते अने ज्ञाननोप्रकर्ष बहुजराणे आत्मानेजाजठे ज्ञानतथादर्शननो उप
 योगजहृषयात्माते निहांतअस्थने प्रथमदर्शनोपयोग पठेज्ञानोपयोगते अनेकेअजी

ने प्रथमज्ञानोपयोग पत्रे दर्शनोपयोगे जे सर्व जीववोगुणपारमेतेनो केवलीनेज्ञानो
पयोग तेकात्रेथाय तेमाटे प्रथमज्ञानोपयोगवर्ते

अनेसहकारीजे कर्तृताशक्ति तेजेमहतोतेमजठे एकगुणनेसाह्यकरेअनेवीजागुणनो
उपयोगसहकारेवत्तेने सहकारतेज्ञानोपयोग विशेषधर्मनेजाणे तेजाणताविशेषते
सामान्यनेआधारैवत्तेने तेसहितजाणेएटले विशेषतेजेला सामान्यग्रहवाणा अनेता
मान्यग्रहतां सामान्यतेविशेषता जनकहेता सहितजाणेतेमाटेसर्वज्ञसर्वदर्शीपणोना
एगोएरीतेसतत्वनुज्ञानकरयुं तेथीस्वधर्मनो उपादानके० सेवापणुथाय पत्रेस्वरूप
नेपामने स्वरूपमारमणयाय तेरमणथकीध्याननी एकत्वताथाय एटलेनिर्भेदान नि
र्भेचारित्र तथा निर्भेतपपणोथाय जेयकी सिद्धिके० मोहनिपजे एतिक्षतजाणवो

तत्रप्रथमत प्रथिजेदकृत्वाशुद्धश्रद्धानज्ञानीषादशकपायो
पशम स्वरूपैकत्वध्यानपरिणतेनक्षपकश्रेणीपरिपाटीकृ
तघातिकर्मक्षय अवाप्तकेवलज्ञानदर्शन योगनिरोधात्
अयोगीजावमापन्न अघातिकर्मक्षयानतरंसमयएवास्पर्श
यज्ञत्याएकानिकात्यंतकानावाधनिरूपाधि।रूप चरित्रान
यागाविनाशिसंपूर्णात्मशक्तिप्राग्जावलक्षणंसुरमनुजय
न् सिष्यति सायनंतकालतिष्ठतेपरमात्माइति एतत्कार्यं
सर्वज्ञाना

अर्थ ॥ तेप्रथमप्रथिजेदकरिने शुद्धश्रद्धान तथाशुद्धज्ञानीजेजीव ते प्रथमप्र
णचोर्हीनो रूपोपगमरिने पाम्याजेचाग्रि तेव्यानेण्त्वययीने रूपकश्रेणीमांती
अनुक्रमेघातिक्रमे क्षयकरिने केरनज्ञान केरनदर्शनपामे पत्रेणसयोनीगुणो जगत्प्र
थी अनेदुहने अनेदन्ष्टो आठरगणणापुरीमोटीरहीने कोऽहकेवलीममुघात
करे कोऽहकेवलीममुघातनकरे पणश्रार्थार्थकरण सर्वेरेनीकरे ते श्रार्थार्थकर
एतुमक्षयहेने इहाश्रान्मप्रदेगो रत्नाजेरमेत्त तेपेरेनाचमेने पत्रेउदीरणायापने
पत्रेगोरीनिर्दरेने निहांरेरनीने जिगरेतर्मगुणवाणे अटपापुरदे तिवार्थार्थकर
हणकरेने तेअन्मप्रदेगनक्षयदने प्रतिममये अगंख्यातगुणनिर्दगस्वीने
नेअदने अन्मदीरिदरिने सर्वनापमानकरोपूने एतुजेरीयनुप्रवतेन तथाव
हिकरएरहिने एमदगतां अणक्षयदनवमताग्यातां समुदघातकरे नहीना रने

तेमाटे आवाङ्गकरण सर्वकेवलीकरे पठे तेरमांगुणगणानेअंते योगनोरोयकरीने
 अयोगी अशरीरी अणाहारीअप्रकंप घनीरुतआत्मप्रदेशीयको पांचलघुअक्षरजेठ
 लोकाज अयोगीगुणगणोरहिने शेषसत्तागत प्रकृतिविद्यमान तथाअविद्यमान स्ति
 बुकसंक्रमे सत्ताथीखपावी सकजपुजसंगपणाथीरहितययी तेहिजसमये आकाग
 प्रदेशनी वीजीश्रेणीने अणफरसतोयको लोकांतेसिद्धकृतकृत्य संपूर्णगुणप्राग्जावी
 पूर्णपरमात्मा परमानंदी अनंतकेवलज्ञानमयी अनंतदर्शनमयी अरूपीसिद्धथाय उ
 क्तंच उत्तराव्ययने कहिपडिह्यासिद्ध॥कहिसिद्धापयछिया॥कहिवोह्विचइत्ताणां॥ कत्यं
 गंतुणसिद्धई अजोएपडिह्यसिद्धा लोयगम्मिपयछिया॥इह्वोइंचइत्ताणं तत्यगंतूण
 सिद्धई। इत्यादि तेसिद्ध एकांतिक आत्यंतिक अनावाध निरुपाधि निरुपचरित अना
 यास अविनाशी संपूर्ण आत्मशक्तिप्रगटरूपसुखप्रते अनुजवे अव्यावायसुखते प्रदे
 शंप्रदेशे अनंतोठे उक्तंच उववाइसूत्रे सिद्धस्तसुहोराशि ॥ सव्वधापंनियंजह्वळा
 ॥ सोपंतवगोनइयो ॥ सवागासेनमाइळा ॥ १ ॥ इतिवचनात् एरीतेपरमानंदसुख
 नोगवतारहेत्रे सादिअनंतकालपर्यंत परमात्मापणोरेहेत्रे तोएहिजकार्य सर्वजअने
 करवो तेकार्यनोपुष्टकारण श्रुतान्यासठे तेश्रुतअन्यासकरवामाटे एड्व्यानुयोग
 नयस्वरूप लेशथीकट्यो तेजाणपणो जेयुरुनीपरंपराथी हुंपान्यो तेयुर्वादिक्कनी परंप
 रानेसंजास्वुं.

काव्य

गठ्ठेश्रीकोटिकारख्येविशेदखरतरेज्ञानपात्रामहांतःसूरिश्री
 जैनचंजा गुरुतरगणचूत्शिष्यमुख्याविनीताः ॥ श्रीम
 त्पुण्यात्प्रधानाःसुमतिजलनिधिपाठकाःसाधुरंगाः ॥ त
 च्चिण्याःपाठकेंजा.श्रुतरसरसिकाराजसारामुनींजाः ॥ २ ॥

तच्चरणांबुजसेवालीनाः श्रीज्ञानधर्मधराः ॥ तत्शिष्यपाठकोत्तम दीपचंडाःश्रुतरस
 ज्ञाः ॥ २ ॥ नयचक्रलेशमेतत्तेपांशिष्येणदेवचंडेण ॥ स्वपरांवबोधनार्थं कृतंसदन्या
 ससृष्ट्यर्थे ॥ ३ ॥ शोधयंतुसुधिय.रुपापराः शुद्धतत्परसिकाश्रपठंतु ॥ सायनेनरुतसि
 द्दिसत्सुखाः परममंगलजावमश्रुते ॥ ४ ॥ इतिश्रीनयचक्रविवरणंतमाप्तम् ॥

दाहा

सूक्ष्मबोधविणुजविकने ॥ नहोयेतत्त्वप्रतीत॥ तत्त्वाजंवनज्ञानविण ॥ नटलेनवत्र
 मनीत ॥ १ ॥ तत्वतेआत्मस्वरूपठे ॥ शुद्धधर्मपणतेह ॥ २२२ नानुगचे न

मंगेद्वेएह ॥ १ ॥ तजीपरपरिणतिरमणता ॥ जजनिजजावविद्यु ६ ॥ आत्मजाव
 थीएकता परमानदप्रसि ६ ॥ ३ ॥ स्यादादगुणपरिणामन ॥ रमतासमतासग ॥
 साधेष्टुक्षानदता ॥ निर्विकटपरसरग ॥ ४ ॥ मोक्षसाधनतणुमूलते ॥ सम्यक्दर्शनज्ञा
 ना ॥ वस्तुधर्मअवबोधविणु ॥ तुसखमणसमान ॥ ५ ॥ आत्मबोधविणुजेक्रिया ॥ तेतो
 बालकचाल ॥ तत्वार्थनीवृत्तिमे ॥ जेजोवचनसजाल ॥ ६ ॥ रत्नत्रयीविणुसाधना ॥
 नि फलकहीसदीप ॥ लोकविजयअथ्ययनमें ॥ धरोवत्तमजीर ॥ ७ ॥ इडिविषयआ
 ससना ॥ करताजेमुनिजिग ॥ सूतातेनवपकमें ॥ नाखेआचारग ॥ ८ ॥ इमजा
 णीनाणीगुणी ॥ नकरेपुज्जआस ॥ ष्ट-आत्मगुणमेंरमे ॥ तेपामेसिद्धिविलास ॥ ९ ॥
 सत्यारयनयज्ञानमिनु ॥ नहोयेसम्यक्ज्ञान ॥ सत्यज्ञानविणुदेशना ॥ नकहेश्रीनि
 नाण ॥ १० ॥ स्यादवादावादीगुरु ॥ तसुरसरसियाशीस ॥ योगमिलेतोनीपजे ॥ पू
 रणसिद्धजगीस ॥ ११ ॥ वक्ताश्रोतायोगथी ॥ श्रुतअनुनवरसपीन ॥ ध्यानधेयनी
 एकता ॥ करताशियसुखलीन ॥ १२ ॥ इमजाणीशासनरुची ॥ करजोश्रुतअन्यास
 ॥ पामीचारित्रसपदा ॥ छेहेसोलीजविलास ॥ १३ ॥ दीपचड्युरुराजने ॥ सुपसा
 पेंठआस ॥ देवचडनवीहितनणी ॥ कीयोअयप्रकाश ॥ १४ ॥ सुणासेनणसेजेन
 विक ॥ एह्यंयमनरग ॥ ज्ञानक्रियाअन्यासतां लहेशेतत्वतरग ॥ १५ ॥ दादशता
 रनयचक्रवे ॥ मद्यवादिठुतवृ ६ ॥ सप्तशतिनयवाचना ॥ कीधीतिहांप्रसि ६ ॥ १६ ॥
 अःपमतिनाचित्तमें ॥ नावेतेविस्तार ॥ मुख्ययूलनयजेदनो ॥ नाप्योअटपविचार ॥
 ॥ १७ ॥ सरतरमुनिपतिगद्यपति ॥ श्रीजिनचडसूरिस ॥ तासशीसपाठकप्रवर ॥ पुन्य
 प्रभानमुनीन ॥ १८ ॥ तसुंजिनयीपाठकप्रवर ॥ सुमतिसागरसुसहाय ॥ साधुरंगु
 परत्तनिधि ॥ राजसारवचकाय ॥ १९ ॥ पाठकज्ञानधर्मगुणी ॥ पाठकश्रीदीपचद ॥
 ताससीसदेवचदरुत ॥ जणतापरमानद ॥ २० ॥ इतिश्रीनयचक्रविवरणसमाप्त ॥

इतिश्रीपडितदेवचदजीरुतनयचक्र
 सारजाज्ञानबोधसहित सपूर्ण

श्रीगीतमशुरुच्योनमः

अथ

श्रीआनंदघनकृत ऋपन्नप्रमुखचोवीसजिनस्तुति
वालाबोधसहितप्रारंभकरियेठये॥

दोहा.

चिदानंदानंदमय चिदरूपित्यविकार ॥ सिद्धबुद्धसुबिद्युद्धतुं तुंजगपरमाधार ॥ १ ॥
तुंजगपालताथीकरं नापानापारूप ॥ तयनाजिनवाचीसनी आनंदघनरसकूप ॥ २ ॥
राजशुद्धिजेमदेखीने डमककरेमनआस ॥ बुद्धिशुद्धिविणहुं डमक अरयराजशुद्धिरा
स ॥ ३ ॥ आशयआनंदघनतणो अतिगंजिरकदार ॥ बालकवाहपत्तारिजिम कहे
कदधिविस्तार ॥ ४ ॥ तेममनोरथमुजमने बुद्धिविणकिमथाय ॥ गुरुकपाथीगहनन
ग पंगुपारलंघाय ॥ ५ ॥ सीनापानापातणी कोएहेडुंकहिदेय ॥ पीत्यानुंसुपीतवूं पी
सेठाएनलेय ॥ ६ ॥

॥ अथश्रीऋपन्नजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागमातृकरमपरिहाकरणकुमरचओरेएदेशी ॥

ऋपन्नजिनेश्वरप्रितममाहरोरे ॥ ओरनचाहुंरेकंत ॥ रीज्यो
साहेवसंगनपरिहरेरे ॥ जागेंसादिअनंत ॥ ऋपन्न ० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ इहांकोइपूठेजे एतवनोकेटलानामलवाथीथयी तेनेकहेठे जे शुद्धचेतना
अक्षासखीने पोतानाघरनीवातोदेखाडतिकहेठे के हेसखिमाराजचारनो वृत्तांतसांज
जवाथी माराघरनोसर्ववृत्तांत तुंपोतानीमेलेसमजीजइत केमके पोतानोचर्तार खी
नाकथनमांहोय तोवीजातोहोयज माटेवीजासर्वमाराकथनमां एकचर्तारनेपठवाडे
ठे तेमारोचर्तार ऋपन्नदेव रागादिकेशून्य एवोचर्तार पामिने हुंओरशब्दें रागादिक
परिणतियें परिणम्या एवादेवोने चर्तारपणेवांतुनही तेमाराजचारनो एवोस्वभावजठे
जेमाराविना बीजाकोइथी एतुंरंजनथायजनही एटलेजेदिवसथी मारासाथेंरीज्योठे
तेदिवसथीआजपर्यंत मारासाहेवमारोसंघकेवारेंमूक्योनथी तेमआवतेकालेंमूकसे

पणनही अनेदरूपेंमिव्योकेवारें जिन्नथायनही तेथीजमारासाहेवनोरीजवानो सादि
अनतनांगो प्रवचनमांकह्योठे शुद्धस्वभावप्रगट्योतेसादि अनेतेस्वभावत्रिकालेंअरूप
माटेअनत अथवा वीतरागपणे प्रतीतकस्योतेसादि अनेतत्स्वभाव स्वरूपतानावि
तन्मधिनाव आचरणहेतुयें करीथयोतेअनत तेथीमारोसाहेव रीत्यापठे विद्व
वामा समजेज नही ॥ १ ॥

प्रीतसगाईरेजगमासढुकरेरे ॥ प्रीतसगाईनकोय ॥ प्रीतस
गाईरेनिरूपाधिककहीरे ॥ सोपाधिकधनखोय ॥ रूपन ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवे लोकोत्तरप्रीति तेने लौकिकप्रीतपट्टें दृढकरतो कर्त्तकहेठे जगतमा
अन्योन्य प्रीतवधारवामाटे समस्तजगतवासी जीव पुत्रपुत्रीनीसगाइसवधकरेठे परं
तु तेप्रीतीनामिजापने पिचारीजोठवुतो हेअक्षामारानत्तारिना प्रीतनीजेरीत तेमांतो
एरीसगाइसबंधमात्र कोयनथी केमकेमारानत्तारिनी प्रीततेस्वभावनुमिजापठे माटे
निरूपाधिकप्रीतिठे अनेसिद्धांतमांपण प्रीतीनीरीत उपाधिरहितकहीठे तोहेअक्षवि
चाविठतो स्वभाविरूपनपरमात्मासाथे सोपाधिकप्रीतकरवावांठतो स्वभावनीप्रामिस
बधी इन्द्रजिननीप्रीतिरूप परमधनने खोवे एटले आत्मगुणनोनाशकरे ॥ २ ॥

कोइकतकारणकाष्टनक्षणकरेरे ॥ मलसुकंतनेधाय ॥ एमे
लोनविकृद्वियसंजवेरे ॥ मेलोठामनठाय ॥ रूपन ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ फरिसोपाधिकप्रीतपट्टनादृष्टांतथी निरूपाधिकप्रीतपट्टदृढकरेठे जे हेअ
क्षा कोइरुम्बीनत्तारिनेमिजवायास्ते काठचढे एटलेसतिथाय अथवा पट्टांतरें कोइम
तवादि निरंजननत्तारिनेमजगसाळूं पंचाग्रिजपापातसमाधिकरे शामाटे जेधायके ० दो
टीनेतुरतननेमनसु तथा धरतिमापेसबु इत्यादिक महाकष्टोनेकरवे निरंजनयोतुरत
मनिसु परंतुएरीतेंतो नत्तारिनोमजगो त्रणेकाजमांतनवतोनथी केमके अमुकगति
मातुंषणजाजे अनेदुंपणतेनगनिमांतेजस्वानकेआवीस एवाविचारथी अग्रिमांसम
पथी घनीनरवुं एमेनानांठामम्याननही एमजनिश्चयायनही तथापंचाग्रिजपापाता
दिकें मरणपामे तपणगानमरणमाटे निदृश्यानरने निश्चयीनहीजमिले ॥ ३ ॥

कोइपनिरंजनअतिवणोतपकरेरे ॥ पतिरजनतनताप ॥ एप
निरजनमेंनचिचिन अन्धुरे ॥ रंजनधातुमिलाप ॥ रूपन ॥ ४ ॥

अर्थ वनी हेअक्षा माराइवननत्तारिथी मिनगामाटे कोइक्रियांचीनीत तेमा

पतिने रंजनके० राजीकरवामाटे अत्यंतयणोत्पकरे तेचीपण मागेनत्तार राजी
 प्रायनही केमके जेएसांततपस्या नेतो तनतापके० मात्रगरीरनेतपाववुठे माटेएरी
 नैनपन्यादिक वाह्यकरणियें मारापतिनेराजीकरबु तंहेश्रद्धासखी मेचित्तमानथा
 युं एटलेनठराय्युं केमके माराचरारने राजीकरवानीगीततो धातुमिजापजेवी एटले
 रनीयातुप्रकृतिठे तोतेचीप्रकृतिवंतठतोमिजे तेचीराजीयाय ॥ ४ ॥

कोडकहेलीलारे अलख अलखतणरि॥ लखपूरेमन आसा॥ दोप
 रहितनेलीलानविघटरे ॥ लीलादोपविलास ॥ रूपच० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ बलिकेडकश्रवादी एमकहेठे के अलखजेपरमेश्वरतेनीजीजा ते अलख
 के० लखिजायनही जाणीजायनही तेमाटेअलखनामकहेठे तेनेपोतानीशक्तिफोरवीने
 जीजानीपरमकारणीनृत माचारची तेसर्वजगतनुं चटनविचटनरूपलीजानुं लखबुं
 जाणबुं तेज जननामननी लाखोगमेआशापूरेठे पणहेश्रद्धासखीजे एबुकहेठे एण
 वायकवचनठे केमके जेरागादिदोपेंरहितनहोय तेनेअजखकेवायनही अनेअलखक
 ही फरितेनेलीजाकेवी एवटमाननयी केमकेजे लीजातेतो दोपनुंविलासजेहेठे मा
 टेरागादिदोपविना लीजानोविलासनजहोय तो अजखकहि फरीपरमेश्वरनेलीजाठे
 राववी एतोपहेलीतुंपहिरणोसाचो एमथयुं ॥ ५ ॥

चित्तप्रसन्नरेपूजनफलकह्युरे ॥ पूजअखंमितएह ॥ कपटर
 हितययीआतमअरपणारि॥ आनंदघनपदरेह॥ रूपच० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ तेचीहेश्रद्धा तपसंयमनियम व्रतपालन एतारीजीजाठे अथवातुं तपसं
 यमादिककीवाविनाज लाखोगमेना मननीआशानो पूरणहारठो एवीआधीनतानुंजाप
 बुं तेपूजननही पणजे चित्तनीप्रसन्नता अट्टहादपणुं तेजपूजननीसफलताठे जोअखं
 मंतंडन वख धूप दीप नैवेद्य फज जल फूज केशर चंदनादि सर्वसामग्रीअखंमठते
 चित्तनीप्रसन्नताजे शुभनाव तेनेअजावें तेअखंमपूजानही जेशुभनावतेज अखमितपू
 जाजाणवी माटेहेसखी जेप्राणीआनंदघनपद पामवानीचित्तमां अजिलापाकरे तेप्रा
 णीमारा रूपचनत्तारथी कपटरहित निष्कपटीथची बहिरात्मापणोभूकी अंतरआ
 ह्मावतठतो थिरस्वजावें परमात्मस्वरूपने पोतानाआत्मासांचितवे एरीतें रूपचपर
 मेश्वरथी आत्मानुंअर्पणकरे तेप्राणी आनंदशब्दें ज्ञानानंदनुंपद जे मुक्तिपद तेनी
 रेहके० रेखा एटलेमिजापठतेसिद्धे ॥ ६ ॥ इतिरूपचजिनस्तवनंसमाप्तं॥

॥ अथश्रीअजितजिनस्तवनं ॥

रागायासाकरीमारुमनमोहुरेश्रीविमलाचर्जेरेएवेशी

पयडोनिहालूरेवीजाजिनतणोरे ॥ अजितअजितगुणधाम ॥

जेतेजीत्यारेतेणोहुजितिओरो॥ पुरुपकिस्युमुजनाम ॥ पथ० ॥१॥

अर्थ ॥ आनदयन सुमतिप्रतेंकहेत्रे जे बीजाअजितजिनतुं पंथके० मार्गप्रवर्तनाते पूयन्नटमृगनीपरे निहाजूके० जोऊहु एटलेजेमार्गप्रवर्तने अजितप्रभु निर्वाण पदपाम्या तेमार्गनेगवेपूहु तेअजितनाथकेवाठे के जव्यरासोविना प्राणीमात्रेजित्वा नजाय तेराअनतज्ञानदर्शनादिक जेशुणतेनाधामठे एवापरमेश्वरथी सुमतिवतततो आनदयनरुहेत्रे जेहेअजितजिन जेरागडेपमोहादिकवेरीउने तमेएकलेजीत्या तेंप रागडेपादिक मुजनेजीतिजोरो एटले ते रागादिकेमुजनेहराव्यो तोहेपरमेश्वरमारु पुरुपनामसु एटलेधर्मिना धर्मनीउलखाणशानी जिमतमेएकले पुरुपत्वधर्मे रागादि बनेजीया तेमदुजीत्योइत तोहुपणपुरुपकेवात तेतोनजीत्यो माटेमारोपुरुपनामनरी

धर्मनयणकरीमारगजोवतोरे ॥ जूलोसयलससार ॥ जेणे

नयणकरीमारगजोडयेरे ॥ नयणतेदीव्यविचारा ॥ पंथ० ॥२॥

अर्थ ॥ हेपरमेश्वर धर्मचट्टपेररी अथवा बाह्यदृष्टीपेररी तमारोमार्गजे आत्मि स्वप्नरूप रीतरागपणितिये परिणाम्यो परमात्मधर्मे धर्मितमार्गे जोवतोय जो समभागमात्रात्र जूनीनद्वारे एटले बांध नैयायक सांख जेमनीय वैशेषादिक मनममदी एतानादी सर्वतमागमार्गने जूनीनद्वारे माटेहेपरमेश्वर जेनेवेकरी तमारोमार्गे जेशुवस्याहाद परमात्मतमयी जेनदर्शन आत्मिस्वरूप साक्षात्कार करवामाटे अमाधारणकारण एरोमार्गे देगीशक्तिये तेता दीव्यके० ज्ञानरूपनेत्रज विचारके० जाण एटले अचितपरमेश्वरनामार्गे तेज्ञानरूपचरुधीजजागय ॥ २ ॥

पुरुपपरपरअनुजपजोवतारे ॥ अथोअथपुलाय ॥ वस्तु

विचारिजेओआगमंकररी ॥ चरणपरणनदीठाय ॥ पथ० ॥३॥

अर्थ ॥ वनोहेमुनि पुरुषोनीपरंपराजेथेणी एटलेमाज्ञानामणियां नेअनुक्रमेइ हेसुमंमामी प्रतयाव्याप्ति सत्रंनशादिकनी अपेक्षाये एअननथी पणगणानादि चदरगह मन्मनदी पन्नवनीरीक्षी अणरुता गणुस्थापते परंपरायारी एवापु स्वने अनुतरक० विचारीतोडेये ताउतरपदनोदृष्टान साक्षात्मनत्र एटले अथ

अंधपहंनिता पूरमदानगह्वर एवमुच्यगडांगना पहेलाश्रुतस्कंधने वीजेअध्ययनेकह्यं
 माटे जेमआधजोअंधजाने गामांतरें पोचडवावांठे पणपोचीशकेनही तेथी ग्या
 नेत्र तथापुरुपपरंपरा एवेकारणमार्गपामवानातो निर्यकथया अने आगमजेसिद्धां
 तेथीजो वस्तुके० तत्वविचारणाकरियें तोजेरीतें अजितपरमेश्वरप्रवचर्या तेवोतेणें
 मार्गजाप्यो तेमांसपूर्णप्रवचंबुंतो वेगळुरह्यं पणतेमां चरणके० पगभूकडुं तेपणगम
 काणोपडबुंजकठणठे एटलेतेप्रमाणे पगमात्रप्रवचंबुंपणकठिणठे ॥ ३ ॥

तर्कविचारैरेवाद्परंपरारे ॥ पारनपहोचेकोया ॥ अजिमतेव
 स्तुवस्तुगतैकहेरे ॥ तेविरलाजगजोय ॥ पंथ० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलाहेसुमति तर्कविचारेंजो मार्गनेविचारुं तो एककथन तेऊपरवीजुं ते
 ऊपरत्रीजुं एमकथननीपरंपरा एटलेकथनऊपर कथनचाल्युंजाय एवीवादनीपरंपरा
 जोतांतो मारोजन्मवित्तिजाय तोपणपारनपासुं तेहुंतोशीगणतिमां पणकोइथीपारन
 पोचाय तोहेसुमति अजिमतेके० पामवायोग्य जे वस्तुके० पदार्थतेजिनमार्गिं सि
 द्धांतनेविपे गतशब्दें जिमरखुंठे तिमनुंतिमकहे पणएकअद्वार हिनाधिकनकहे तेवा
 प्राणीजगतनेविपे केइकविरलाज तुं जोयके० देख एटलेयशोविजयऊपाध्यायजीपण
 एमजकहेते जे शुद्धजापकनीबलिहारी ॥ ४ ॥

वस्तुविचारैरेदीव्यनयणतणारे ॥ विरहपडयो निरधार ॥ तरत
 मजोगैरतरतमवासनारे ॥ वासितबोधआधार ॥ पंथ० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ माटे जेणेकरीवस्तुनो यथार्थस्वरूपविचारुं एवाजेज्ञानरूपनेत्र तेनुंतोरा
 गादिकेंकरी विरहके० अंतर निरधारके० निश्चैथीपडहुं एटले मारोआत्मज्ञानरूप ने
 त्रफूटिगुं अथवात्रीजेपहुं वस्तुके० तत्वविचारें विचारोयेंतो दीव्यनयणते केवलज्ञा
 नीविना शुद्धमार्गनपामियें ते केवलज्ञानीनो निश्चैथीविरहपडयो माटेहेसुमति चर्म
 नेत्र पुरुपपरंपरा आगमयीरहत्वनुंविचार शुद्धकथक केवलज्ञानी इत्यादिकमार्गपाम
 वाना कारणनुंतो अजावययो एमनिसद्वेहयोग तोएकालेंकोऽनेहाथेंचटेनही तांमार्ग
 किहांथीपामियें एटलेतरतमयोगेकरी वासनजे अज्ञातेपण तरतमजययि पणमंदेहूर
 हित अज्ञातेरीनहीतोएवीअज्ञातेंप्रतिवासित सुगंधितबोधग्यानतेनुंआधारमारैते ॥ ५ ॥

काललवधिलहीपंथनिहालसुरे ॥ एआस्याअविलंबा ॥ एज
 नजीवैरेजिनजीजाणजारे ॥ आनंदघनमत अंबा ॥ पंथ० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एपूर्वोक्तमर्ववातोविचारी सुमनिसहित आनंदघन त्वास्वोविलखोधयीने

विनतीकरेठे जेहेप्रभु परिपाककालपामिने एटले चरमावर्तन नवस्थितितुपरिपाक ए
वीकालरूपलब्धिपामिने पथके० तारोजेमार्गते निहालसुके० जोसुं आकालेंतोतारोमा
गद्दाथेआववानु कोइरुपायनथी तोहेपरश्वर काललब्धिरूप आस्याएटले मननेशिर
ता एयास्याने अविंलंबनके० ग्रहणकरिने एजनके० आजपचमकालनापुरुपते जी
वेके० जीवतारेहेठे कालहेपनाकरिह्याठे एटलेनिराधारठतां कालनेपूरोकरेठे एवी
पचमकाजवासीजीवोनी विवस्थातेहे जिनजीके० अजितजिनेश्वरतुमे जाणजोके०
जाए्यारहेजो हेप्रभुतमेकेवाठो आनदशब्दं ज्ञानानदतेनो धनके० अतिंइपसुखनो
समूह एटले केवलज्ञाननीकारक जेष्टुइस्यादादमत तेनाश्रवणो सदाफलगो सुइ
स्यादादपरिणतिना परिपाकपणाथी ॥ ६ ॥ इतिअजितजिनस्तवनसपूर्ण ॥

॥ अथश्रीसंज्ञवजिनस्तवनप्रारंभ ॥

रागरामगिरिरातडीरमिनेकिहांथीआवियारे एवेशी
संज्ञवदेवतेधुरसेवोसवेरे ॥ लद्धिप्रभुसेवनजेद ॥ सेवनकार
णपहेलीजूमिकारे ॥ अन्नयअक्षेपअखेट ॥ संज्ञव० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवेसुमतिवतठतो निजआत्मस्वरूपानुजायी पुष्टालंबन परमकारणनूत
प्रीजा सनप्रमेश्वरनु सेवन तेजपरमेश्वरपासेथी मागवावांठतोठतो पोतेतेमनस
बने ठपदेशरूप चीनतिकरतोकहेठे जोजव्यप्राणीयो सनवदेवतेने धुरके० प्रथमसेवो
पेमेहेआत्मापोतानो थनतकाजनुनूयोजे आत्मिकस्वरूप तेस्वरूपनीथोजखाण प्र
थमएरमेश्वरने सेव्यायिना थायजनही तथाथसेपणनही एटलेजेजव्यप्राणीयें पो
तानाआत्मस्वरूपने अतितकालेंउजख्योठे तथावर्तमानेंउजखेठे थनेथनागतें
लखशे तेतरप्रथमयी प्रभुनास्वरूपनुमेवनकरिने उजखाणथयीते इहासिह तथागा
नाट्टांते निममांनानीग्याणमां सोनुमाटीसायेजत्रीरह्याठे तेमआत्माथनादिकाननुं
कर्मेथीनित्रीरह्याठे तेप्रथमसनप्रदेयथी पोतानीएकताजाणी जडस्वजावथीनिन्नस
जापिपणुजाणनिनदथी आत्मानिन्नयाय तेमाटेथनादिकालनो नख्योठताआत्माने
सनावनान्नामिनुं अमाशरण कारणनूतपणु तेधुरथीसनवतुनथी तोहेसुमति सुइ
त्मप्रवर्तये परमेश्वरनेस्वरूपें सेवननुरदम्यपामिने सनप्रमेश्वरनु सेवन तनीएतो
पेनीनूमिकारे० पेनुंदापुत्रे परतुणपापुवेवुत्रे जेसेवनानुपूर्वें लक्षणकयु तेसेवनारूप
कार्यनुकारकपणुत्रे तत्रणप्रकारेंते १ अन्नपणु २ अक्षेपपणु ३ अक्षेपपणु एमव
नानाकारणनी पेनीनूमिकारे एटलेस्थानकहु ॥ १ ॥

अथचंचलनाहोजेपरणामनीरि ॥ द्वेषअरोचकभाव ॥ खेदप्रव
त्तिहोकरनांयाकीयैरे ॥ दोषअबोधलखाव ॥ संभव० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ एत्रणमांथी पेजुंअनयजुंजहणकेहेत्रे संभवजिननुंचितवनकरतां तेचिंतव
नाथी परिणाम चजायमानयथीने अन्वचिंतवनामां मननुंप्रवर्तवुं इत्यादिकपरिणा
मनुं चंचलतापणुं अचिरपणुंतेनेनयकहिंयें अनेतेसर्वपजटावीने एकाग्रस्वरूपनुं चित्त
वनतेअनय हवे अक्षेपनुंजहणकेहेत्रे संभवजिननुंसेवन नजन स्वरूपचितवन तेचि
त्तमांरुचेनही सुहायनही इत्यादिक अरोचकभावतदप अनेप्रभुनो स्वरूपचितवन
रुढोलागेतेअक्षेप द्वेषअखेदनुजहणकेहेत्रे संभवप्रभुना स्वरूपचितवणानी प्रवृत्तिमां
मनप्रवर्त्योथको थोढाकालमां थाकीजाय पठेतेप्रवृत्तिमां प्रवृत्तिगकेनहीतेखेद अने
जे संनयदेवना स्वरूपचितवनथकी निवृत्तेनहीतेअखेद माटेहेसुमति जेनेसंनयदेव
नीसेवनामां अनय अक्षेप अने अखेदीपणुंते तेनेतोस्वरूपानुयायी बोधनुंलखावठे
अने जेनीसेवामां नय द्वेष अनेखेदपणुंते तेने अबोधके० स्वरूपनुंअजाणपणु ने
दोषनुं लखावके० लखनुंते ॥ २ ॥

चरमावर्तहोचरमकरणतयारे ॥ नवपरिणतिपरिपाकादोषट
लेवलीदृष्टीखुलेजळरि ॥ प्रापतिप्रवचनवाक ॥ संभव० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तेदोषटालवानाजेकारण श्रीसंनयनार्थे पोतानामुखयी सिद्धांतोमांक्या
ठे तेकहुंनुं तेमापेजुकारणतो जीवनेसंसारमां परिभ्रमणकरतां अनांतिवत्तापिणि
अवतापिणीययी तेमांठेलोउत्तापिणी अथवाअवतापिणी संसारभ्रमणकरवानीहो
य तेचरमावर्तन अनेवीजोकारण अपूर्वकरणादिमानुंतेजोकारण तेचरमकरणकहि
यें तथाके० तेमजत्रीहुंकारण नवजेसंसारनीगल्यागति तेनुंजेपरिणमनुं तेनोपरि
पाक एटले गल्यागतिनोअभावते नवपरिणतिपरिपाकनामाकारण माटेहेसुमति
एत्रणेकारण मिलताज जीवने नय द्वेष अनेखेदरूप दोषटलीजाय तिवारें अनयी
अक्षेदी अखेदी आत्मायताज नजीआत्मस्वरूपानुयायी एवीज्ञानरूप दृष्टीके० च
हुते खुलेके० वयहे तेज्ञानदृष्टीखुजवायी प्रवचनवाक जेसिद्धांतोना सप्तनयाश्रित
वाक्य तेनीशंकारहित प्राप्तिाय ॥ ३ ॥

परिचयपातिकघातिकसाधुसूरे ॥ अकुशलअपचयचेता ॥ ग्रंथ
अध्यातमश्रवणमननकररि ॥ परिशीजननयहेता ॥ संभव० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ जेवारे प्रवचनामृतनीप्राप्तियथी तेवारेमिथ्यादर्शनीथोथी पेलापरिचयह तो तेदजीने आश्रवरोधि सवरसोधि प्राणातिपातादिकनाथातक मोहमार्गनासाथ क एवासाधुथोथी तेजीवने परिचयके० आसेवनथाय तेवारे आत्मस्वरूपपामवा ने थकयाणकारी एवोजेअसुद्धश्रद्धा तद्रूपअकुशजपणानो थपचयके० नाशकर नार एगो चेतके० चित्तथाय एटलेस्वरूपानुयायी चित्तथाय तेवोचित्तययाथी सम ति तत्वार्थे थथात्मशार थथात्मरूपद्रुमादिक थथात्मिग्रंथोनु श्रवणके० सां जनुयाय मननके० परिचितवन युक्तिसहितविचारणा तेणेकरी नेगमादिक सातेन पनो निन्न निन्नहेतुयें निन्ननिन्नकथन केमके हेतुनिन्ननेथजावें कथननिन्ननोथजा वठे तोइशानयोनाहेतके० हेतुयेंकरीने सजवनाथनास्वरूपथी पोतानाआत्मस्वरूप तुं परिके० समस्तपणे शीजनके० स्वभावथीमिजावयुथाय ॥ ४ ॥

कारणजोगोकारजनीपजेरे ॥ एमाकोइनवाद ॥ पणकारण विणकारजसाधियेरे ॥ एनिजमतउनमाद ॥ सजव० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेपरमेश्वरना स्वरूपथी निजस्वभावनुमजावयु तद्रूपकारणनेसयोगे पो तागोस्वरूपरूपकार्ये निदधाय एमाकाइवादनथी केमके कारणोकार्यनिपजे एमातो सुहेवु पणश्रीमनउदेवना स्वरूपनुमेवनरूपजेकारण तेकारणविना निजस्वरूपरूप कार्ये तेअव्यक्त करगाने साधयावात्रियें एटलेकारणविना कार्यनोसिद्धता वाठवी ते ताशंतानीमतिनीठन्मतता दठमाहीपणुने थथयापोतानी बहिरात्मापणारूपद्रुम विना उमादरे० यिनविन्नमतात्रे ॥ ५ ॥

मुग्धसुगमकरीमियन आदरेरे॥सेवनअगमअनूप ॥ देजोक दाचिनमेवकयाचनारे ॥ आनदचनरसरूप ॥ सजव० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ माटेमनउदेवना मेवनरूपकारणने सजावें पोतानास्वरूपरूपकार्येनुं नि सदेहमज्ञावीरणुवठे पणतेमेवनपणोडुक्कठे परतुमुग्धजे सेवननाथसमजस जइ कजोक्कने सुामनाणीने मनउदयनुमेवनआदरं पणुथतरात्माविना सनउदेवना मेवननीहोइने गम्यनथी एमेवनतापग्मोन्मष्ट निरूपमफ्टुने तेमेवनआनतांता पा मवु इनेनउ माटे मनउपग्मेश्वरथी विनतिकट्टु जे चग्माउर्तनादि कारणमिनापें पणुवुव कदाचिनके० कोइनवें तेनरमां द्रुतमागेमरफजे पामरतेनी याउनाएटले सेव नरूपरूपेना तेवु अदेनां मरुनरुगो देवमेश्वरनमेते गगो आनदशब्दं ज्ञानान इ तेवु इनरे० समूह एटलेतेवनदान केवनदर्शनेरुगी इथ्यनाथनतायुशादिने

जाणदेयी उपनोजे ध्यानं तद्रूपरस तेते रूपके० स्वरूपकथनजनो एवातमेवो
॥ ५ ॥ इति श्रीतंजनवजिनग्नयनसंपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीअग्निनंदनजिनस्तवनलिरख्यते ॥

रागधन्यातिरिसिंधुयोआजनिहेजोरेदीसेनाहलोएवेगी

अग्निनंदनजिनदरशाणतरसियें ॥ दरशाणदूर्लभदेवा ॥ मत
मतनेदेरेजोजईपृथिवीं ॥ सहुथापेअहमेव ॥ अग्नि० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ अग्निनंदनपरमेश्वरना दर्शनप्रतें एटलेजेनदर्शनप्रतें तरसियेंके० कोइरी
तेमिले तेवांठियेंठियें पणहेप्रभु तारो जेनदर्शनतेदूर्लभते छलेनजन्यतेतिदूर्लभ एटले
गतकालेंनपान्यो आजन्ममांपामवानी धिवस्या आगलकहीत माटेदूर्लभ कसुं इहां
कोइपोतें अजाणठतो बीजानेमार्गपूठे तेन्याये जेजुदीजूटीमतवालात्रे तेमनेजइपुठि
यें जे शुद्धस्वरूपानुंजायी आत्मिकस्वरूपाविष्टेदकावघनदर्शनतेस्यो तेवारें सहुमतांत
रनाधारकते अहमेवके० अहंपव एटलेनिश्चैअमेज प्रवृत्तियेठियें तेजशुद्धदर्शनते प
ण अमारदर्शनथी स्वरूपनीप्राप्तिनथी एवुंकोइकहेनही ॥ १ ॥

सामान्येकरीदरशाणदोहेलूं ॥ निरणयसकलविशेष ॥ मद
मंवेरचोरेआंधोकेमकरे ॥ रविशासिरूपविलेप ॥ अग्नि० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ माटेहेपरमेश्वरसामान्यप्रकारेंमतमतांतरना जेवेंकरी एटलेएकांतवादिउनेपू
ठतांतमारोजेनदर्शन पामवोदूर्लभते वली निरणयके० निश्चैसंघातें स्वरूपानुंजायी प
रमतात्विकपणे अंततेकेवलज्ञानीयेंनाप्युं तदाकारजुतें समस्तनयानुंजायी विशेषपणें
तमारुंदर्शन प्रत्यक्षपणेकेवुं तेषणकठणते हवेतेमतमतनेदिउथीपूठतां तमारोदर्श
ननजपामियें तेउपरइष्टातकहेते जेमकोइकजन्मांधप्राणीते तेषे फिरिमद्यपान क
सुंहोय तेप्राणी सूर्य तथाचंइमानास्वरूपनो विशेषपणे लखवुंके० जाणवुं तेशीरी
तेकरीशके तेमज जेमिष्यादर्शनेकरी अंधतोठे वलीमतममत्वरूप मदिरामांधेराणा
तेसूर्य चंद्ररूपजेनदर्शननुं विशेषपणेलखवुं केमकरीशके अर्थांत नजकरीशके ॥ ३ ॥

हेतुविवादेंहोचित्तधरिजोइयें ॥ अतिदुरगमनयवाद ॥ आग
मवादेंहोगुरुगमकोनही ॥ एशवलोविपवाद ॥ अग्नि० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ वलीहेपरमेश्वर जे साधवायोग्य कार्यनीप्राप्तिकरे एवा हेतुके० कारणो
नो विवादके० विशेषपणेकथन तेने चित्तमांधारीने एटलेमनमा विचारीनेजोइये अ

र्थातज्ञानदृष्टीये विचारीजोयुंतो तमारादर्शनमां नयोतुं वादके० कथन एवोत्रे जेए कवस्तुने एकनयेंयापिये तोथन्यनयें उद्यापिजापये माटेनयवावनीपण दूर्गमतात्रे ए टलेगम्यनपडे वलीतमारा आगमके० सिद्धांतोनी वादके० कथन तेथीतोसहज तमा रोदर्शनपामिशकियें पणतमारा सिद्धांतोनाकथनतुं गुरुगमकोश्नयी एटले जेगुरुय की सिद्धांतोनी गम्यथाय समजपडे एवोगुरुकोश्नयी थयवा गुरुपारतंत्रेकरीसम ज्युंहोय एवोपरंपरागमि कोशुगुरुआकालमां देखातोनथी माटे मतमतांतरोनाजेदयी हेतुविवादोथी तेमजनयवादोथी तथा आगमवादथी तमारादर्शननी प्राप्तिनयी एज सबलोके० बलवान मनमां विपवादके० उद्देगठेअसमाधिठे ॥ ३ ॥

घातिडुंगरआम्नाअतिघणा ॥ तुजदरिशाणजगनाथ ॥ धीठा
ईकरिमारगसचरू ॥ सेगूकोश्नसाथ ॥ अजि० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ माटेहेजगनाथके० त्रिजगतनास्वामि तारोदर्शन पामवाने अंतरायनाकर नार घातकारक एवापूर्वेक जेकारणकह्या तद्रूपपर्वतोपम एवा अत्यंत पणामापणा पूर्वेकह्या तेथी हजीयणागहिंगयाठे माटेकेटलाककहु तो पणहुं धीठाइकरि एटले त मारोदर्शनपामवानी घातनाकरनाराठे तेनेनहीगणता हगनुयोगें जैनदर्शननामार्ग मां सचरूके० प्रवृत्तनकरु पण छुटत्या षादमार्गोनी प्रवृत्ताववावालो तेने सैगूकहि यें तेवोकोइज्ञातापुरुप रस्तोदेखाफनारसाथेनथी जेनासहायथीमार्गे प्रवृत्तियें ॥ ४ ॥

दरशाणदरशाणरटतोजोफरू ॥ तोरणरोऊसमान ॥ जेहनेपी
प्रासाहोअमृतपाननी ॥ किमनाजेविपपान ॥ अजि० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेअनिनदन परमेश्वर तारादर्शननी पूर्वोक्तकारणे अप्राप्तिजाणीने मा त्रदर्शनीओथो दर्शनदर्शन अहोउपगारियो छुट्यात्मिक स्वरूपानुयायी परमपद प्रापक एवोदर्शनजेममारेहाथेचडे तेरीतवतावो एमरटतोके० केहेतोयको जोके० कोइरीते फिरुके० परित्रमणकरु एटलेजैनीओसहीत सर्वमतोनावाचकधर्मिओथी वारवारपूठतोनटकु तोहेप्रभुतारोदर्शन एरीतेंतोहाथेचडेनही पणठलटो जैनदर्शननी सोधकरतोदेखीने सर्वदर्शनीएमकहेजे आतोमनुष्यकारें जगलनारोजशरखो मूर्खेशे खरठे माटेएरीतेंसर्वदर्शनीओथी जैननीसोधकरतेठते फोइमहावचकी नयनापह्यथी एवीवातसजजाविआपे के जेथकी जैनदर्शननी प्राप्तिदूररहीपणजोकोश्नयरूपनी वात पेटमांफाजियाना फालियानरीआपे तेथीत्रष्टअहोठतो अत्यमत प्रवर्तनयाद रीने जैनमतनी हेजनाकरवा लागीजाव माटेजेनीचाहना तेतोमलेनही पणजेहुन

तुं तेजेहेररूपमारीश्रद्धामां प्रवेशकरीजाय तोएअन्यमतिअयोनी पृष्ठाधीसखुं केमके
नेअमृतपीवानी पीपात्ताहोय तेनेजेरअपेठते अमृतनी तृपाकेमनांजे ॥ ५ ॥

तरसनअवेहोमरणजीवनतणो ॥ सीजेजोदरिशणकाज ॥ दरि
शणदूर्लभसुलभकृपाथकी ॥ आनंदघनमहाराज ॥ अग्नि ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ माटेहेपरमेश्वर एजैनदर्शन रूपकार्य जोकोइरीतेंसिद्धयाय तोमरणजी
वनो तरसके ० त्रासएटलेनयनअवे तेप्राणी जन्मजरामरणादिकना दुःखरहितथ
री मोक्षपामें परंतुतारोदर्शन दुखे.पामवामांअवे पणतमारीरूपायी स्वरूपज्ञानथा
अने जेस्वरूपग्यान तेजैनदर्शनमां अनेदपणोठे माटेतमारीरूपाथकी सुलभके ० सु
वंपामियें तोहे आनंदघनशब्दें ज्ञानानंदना सवनपणासहित एटलेज्ञानतुं अत्यंतप
णेंचराव तेनामहाराज तेआनंदघनमहाराज तमारीरूपायी शुद्धस्वरूपात्मजैनदर्शन
पामियें ॥ ६ ॥ इतिअजिनंदनजिनस्तवनसमाप्तः ॥

॥ अथश्रीसुमतिजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागवसंततथाकेदारो ॥

सुमतिचरणकज्जआतमअरपणा ॥ दरपणजिमअविकार ॥
सुग्यानी ॥ मतितरपणबहुसम्मतजाणियें ॥ परिसरपणसु
विचार ॥ सुग्यानी ॥ सुमति ० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ सुमतिनाथ परमेश्वरना पदपंकजमां माराआत्मानो अरपणके ० स्या
वन जेनिन्नमपणे पगमात्मानुं स्वरूपचितवन तेआत्मअरपणकहियें तेपरमेश्वर क
राधिजनितजे विकारतेथीरहित जेमआरीत्तामां जेवीअवस्थाहोय तेवीजाते तेथी
नेन्नपणोनजाते तेनीपरंनिविकारीत्रे यथातथ्य कांतिवतत्रे नजाकेवलग्यानीत्रे माटे
हेसुमतिवतप्राणी तेजे बहुके ० घणामततेमने सम्मतचाजतां तो आत्मअरपणातुं
स्वरूपते मतितरपणथयीजाय एटलेबुद्धिनी तृतीययीजाय तेदजाबुद्धिजाणियें तम
जीजहियें पत्रे परिके ० समन्तपणे जेअन्यमतिअयोमां आत्मानोअरपण तेथी तरप
णके ० अंतरखुं ऊपगंगोप्रवर्धनुं तेज सुविचारके ० नजोयोग्यविचारत्रे ॥ १ ॥

त्रिविधशकलतनुंधरगतआतमा ॥ वहिरातमधुरिनेद्रा ॥ मुण ॥ वी

जोअंतरआतमनिसरो ॥ परमानमअविच्छेद मुण ॥ सुमति ० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ तेपूर्वोक्त एकरूआत्मअरपणथी अोनरखुंयोग्यकह्या अनेवीजेआत्मनेदें आ

त्मअरपण योग्यकसुते तेथीआत्मनाजेदकहेते समस्त शरीरधारिओना शरीरनेवि
पेरहोजे आत्माते त्रिविधके० त्रणप्रकारेंते तैमांपलोत्रहिरात्मा बीजोअंतरात्मा त्री
जोअविभेदपरमात्मा इहाकोइपुतेजे सिद्धअनताठे माटेअनताजेद केमनकह्या तेने
ऊत्तर जेअनतासिद्धनोरूपएकठे माटेअविभेद अजेदकह्यो इहापेहेजोबीजो त्रीजो
आत्माकह्यो एलेखेतो जयन्य मध्यम कल्हृष्टआत्मात्रणप्रकारनाथया परतुसत्तानि
त्रथीकोइपुते तोतेना जेदअनताथाय ॥ २ ॥

आतमबुद्धेकायादिकेग्रह्यो॥वहिरातमअधरूप ॥सुग्यानी ॥ काया
दिकनोहोसाखीधररह्यो॥अंतरआतमरूपा॥सुग्यानी॥सुमति॥३॥

अर्थ ॥ तैपूर्वोक्त त्रणेआत्मानोस्वरूपकहेते वहिरात्माते कुत्सितबुद्धियेंकरिने का
यादिकशरीरादिकेग्रह्यो एटलेअहबुद्धिये शरीरादिकयीविधाणो एकायानेसुखेदुसुखी
एकायानेदुखेदुसुखी आदिशब्द मायाममता मिथ्यात्वादिकेग्रह्यो तैपरिणतियें परण
म्यो इत्यादिकलक्षणे लक्षितजेआत्मा तेनेवहिरात्माकहिये तेआत्माने अथके० पा
परूपव्यापारवतजाणवो अने जे कायाके० शरीर आदिशब्द अगोपागादिक नूमिष
रादिकनो शाखनोजरवावालो एटलेअतरात्मावत दसमेंदारआत्मास्थापे अनेत्राति
पामि ए सजीयठेकिंवानिर्जीवठे तेनोस्वासरुधिरादिके साखनोदातार तथा कायादि
कनो निरममत्वीआत्मस्वरूपनोज्ञातातेनेअतरआत्मानो रूपएटलेलक्षणजाणवु॥३॥

ज्ञानानदेहोपूरणपावनो॥ वरजितसकउपाधि सुग्यानी॥अतिदि

यगुणगणमणिआगरू॥इमपरमातमसाध॥सुग्यानी॥सुमति॥४॥

अर्थ ॥ स्वरूपज्ञानथी प्रगट्योजेआनद तेहपेंकरिने सपूर्ण पावनोके० पवित्र
वलीकर्मजनित एवीसमस्त उपाधिओधीरहित केमके उपाधिरहितविना ज्ञानादिगु
णे सहितनथाय माटेउपाधिवर्जितकह्यो तथाशब्द रूप रस गंध स्पर्श इत्यादिक ६
ईयजनितगुणोना अनावथी प्रगट्योजे अतिदियगुण ज्ञानदर्शनादिकना अनता
समूह तडूपमहामणियोनो, आगर जेमांथी मणिनासमूह पामियेतेस्थानक एरीतें
परमात्मापणाने हेसुमतिनु, सिद्धकर ताराविना एपरत्वानु लक्षणसिद्धनजथाय॥४॥

वहिरातमतजअतरआतमा ॥ रूपयईधिरजाव॥ सु० ॥ परमा

तमनुहोआतमजाववू ॥ आतमअरपणदाव ॥ सु० ॥ सुम०५ ॥

अर्थ ॥ इहाकोइपुतेजे आनदधने प्रथमथी सुमतिपरमेश्वरने चरणे आत्म

अप्रपणाएवुं कृत्यं पत्रिआत्माना त्रणलक्षणकेहेवाजागा तेषुं तेनेउत्तरजे आत्माना
 एत्रणजक्षणकयाविना आत्मअप्रपणानो स्वरूपजणायनही माटे वहिगत्मपणुं
 प्रकृतीने अंतरगन्मानुंजेस्वरूप तंमांथिरचावेंचयी एकाग्रस्वचावेंचयीने परमात्मानुंस्व
 रूप पोतानाआत्मामां जावुं चिंतववुं एआत्मअप्रपणानुं दावके० उपायठे॥ ५ ॥

आतमअप्रपणवस्तुविचारतां॥अरमटलेमतिदोपा॥सु०॥पर
 मपदारथसंपतिसंपजे ॥ आनंदघनरसपोप ॥सु०॥सु०॥६॥

अर्थ ॥ माटेआत्मअप्रपणानो वस्तुविचारतां एटलेतत्वविचारणा करतां जेपर
 स्वरूपने त्रमथीमानीरह्याहतो तद्रूप मतिके० बुद्धिनोद्रूपणमटीजाय तेत्रमतामटी
 जताज केवज्ञान केवलदर्शनथी पामिजेमुक्ति तेथीउपनोजे आनंदनो घनके०अराव
 तेंऐकरीउपनोजेअनिर्वचनीयरस तेरसनीपुष्टताठेजेनेविपेएवो परमपदार्थजे उत्कृष्ट
 मोक्षरूप संपतिके०सपदाते संपजेके०प्राप्तथाय॥६॥इतिश्रीसुमतिजिनस्तवनसंपूर्ण॥

॥ अयश्रीपद्मप्रज्जिनस्तवनलिरख्यते ॥

॥ रागमारुतथासिंधुउंचांदलीयासंदेसोकेहेजेमाराकंतनेरेएदेशी ॥
 पद्मप्रज्जिनतुजमुजआंतरूरे ॥ किमजाजेजगवंत ॥ करम
 विपाककारणजोडनेरे ॥ कोइकहेमतिमंत ॥ पद्म० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ अहोश्रीपद्मप्रज्जपरमेश्वर लिंहांतवचनपद्धें तमारीतायेमारे अंतरकांश्न
 थी तोतमारेमारेअंतरगानो पणअन्वय व्यतिरेकलक्षणें तमारेमारेअंतरधणुपड्युं
 माटे हेजगवंतके० ज्ञानवंत तेअंतरगरीरीतेजांजसे ते तमेग्यानेकरीनेकहो हेपरमेश्व
 र तमागमाराअंतरनो ग्यानावर्णादिक कर्मना विपाकके० परणमवुं तेनाकारण
 मिथ्यात्वाविरति कपाययोगना वंधनेजोयीने कोइकमहाबुद्धिमंतग्यानी मतिमंतपुरु
 प तेणे तुजथीअतरपड्युं तेंकष्टु केजेठतेठतुंतेअन्वय अनेजेअठते तेअठतुंतेव्यतिरे
 क एटलेकर्मबंधकारणनेअचावें अंतरनोपणअचाव थाय ॥ १ ॥

पयडठिईअणुजागप्रदेशथीरे॥मूलऊत्तरवहुजेद ॥ घातीअ
 घातीहोबंधूदयऊदिरणारे ॥ सत्ताकरमविठेद ॥ पद्म०॥७॥

अर्थ ॥ हवेअंतरपडवाना कारणमतिमंत पुरुपकहेठे १ प्रकृतिबंध २ स्थितिबंध
 ३ अनुजागतेरसबंध ४ प्रवेगतेदलनुंसंचय एचारप्रकारेंबंधे तेकर्मतेनीमूलप्रकृति
 आवठे अनेऊत्तरप्रकृति एकसोअघावनठे तेमांवलीएकजेद आत्मगुणोना घातकर

नारचारकर्म तथाबीजोनेद आत्मगुणना अघातिआचारकर्म वलीबीजोनेद
 ऊदय ऊदिरणा सत्ता इत्यादिक एकर्मना विघेदके० विघेदनेदजाणवा वली
 शब्दथी ध्रुवबंधी अध्रुवबंधी ध्रुवोदयी अध्रुवोदयी ध्रुवसत्ता अध्रुवसत्ता तेमज
 विपाकि क्षेत्रविपाकी जीवविपाकी पुञ्जविपाकी तेमजसर्वघाति देशघाति पर
 मान पुण्यप्रकृति पापप्रकृति इत्यादिकसर्व कर्मनाविघेदते ॥ २ ॥

कनकोपलवत्पयडिपुरसतर्णरि ॥ जोडीअनादिस्वचाव ॥ अ
 न्यसंजोगीजिहालगेआतमारे ॥ ससारीकहेवाया ॥ पद्म ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ एरीतें कर्मनी पयडिके० प्रकृति तेपुरुसशब्द जीवनीसाथे अनादि
 नी जोडीके० मिलापठे एटलेसयोगसबंधते जेमखाणमा सुवर्ण तथापाखाणने
 दि सयोगसबंध स्वचावेजते तेमप्रकृतिपुरुपनीजोडीते तेअनादिनीस्वचावेंजते
 जिहालगे आत्मा पुञ्जादिकअन्यसयोगीते तिहालगे एआत्माससारीकेवायते ।

कारणजोगेहोवधेवधनेरे ॥ कारणमुगतिमूकाय ॥ आश्रवस
 वरनामअनुक्रमेरे ॥ हेयऊपादेयसुणाय ॥ पद्म ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ आत्माभिष्यात्वाविरति कपाययोगादिक कारणनेयोगे कर्मप्रकृतिरूप
 नेवांधे तेमजकर्मवधथी मुक्तथवानाकारण सम्यक्त विरति अकपायी मुनमनोप
 दिकथी वूटे एमअनुक्रमे कर्मवधना कारणनेमिलापेंआश्रव अनेकर्मवूटवाना
 रणनेमिलापेंसवर यथा आसमतात्श्रवति कर्मजलप्रतिआश्रव माटेआश्रवते
 के० ठामवायोग्य अनेसवृयते आठायते आश्रवदारप्रतिरितिसवर तेमाटेसवरे
 पादेयके० आदरवायोग्य एरीतें सिद्धांतोनेंविपे सुणायके० सजलायते ॥ ४ ॥

यूजनकरणेहोअंतरतुऊपड्योरे ॥ गुणकरणेकरीजग ॥ अथ
 नुकतेकरीपफितजनकह्योरे ॥ अतरजगसुअंग ॥ पद्म ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेथीपफितजने आनदधनप्रतेकह्यो के सिद्धांतोनीऊकें अणकारणक
 तेमांजे कारणेकरी आत्मानेकर्मसघातेजोडवु मिलाववु तेने यूजनकरणकहिये
 यूजनकरणेकरीने हेअनदधनतारे परमेश्वरसाथें अतरके० निज्जनाविपणु पडि
 ठे ते ज्ञानकरणे आत्मस्वरूपजाणने गुणपणेआचरणा एटले कार्यकारणनावु
 नेदोपचारते तेथी ज्ञानदर्शनतेआत्मा अनेआत्मातेज्ञानदर्शन एवाअनिज्जनावे
 ने हेअनदधन तारेपद्मप्रचुसाथें अतरनुजांजवु वूटवुते तेवारेंफरि तेपंफितोने

नंदघनेपुठथुंजे एकथनतमे तमारीबुद्धियेकहोठो तेवारेंपंडितोयें प्रत्युत्तरकछुं जे हेआ
नंदघन जैननाग्रंथजेसिद्धांतो तेनान्यायथी अथवा कर्त्तके० तेसिद्धांतोना वचनथीक
हियेठैयें पण ह्वेष्टायेंकेतानथी माटेहेआनंदघन तमारेपरमेश्वरनेआंतरोनांगवानो
रहस्यार्थें स्वरूपें एकथवानो एहिज सुश्रंगके० नलोकपायठे ॥ ५ ॥

तुजमुजुअंतरअंतरजाजसेरे ॥ वाजसेमंगलतूर ॥ जीवसरो
वरअतिशयवाधसेरे ॥ आनंदघनरसपूर ॥ पद्म० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ तेथीहेपद्मप्रभु जेवारें हुंगुणकरणेप्रवर्तिस तेवारेंतारेमारे ध्याताथ्येयरू
पजे अंतरठे तेजांजसे एटलेजेदअनाविपणुंयासे तेथीस्वरूपप्राप्तिना ह्पोळ्ळपनूं धो
सरूपअनाहिद्विदनीरूपमांगलिकना वांजीत्रवाजसे एरीतेआत्मा परमात्मस्वरूप पा
मेंथकेज आनंदघनशब्दें केवलज्ञान केवलदर्शनथी अनंताज्ञेयनो चटनविचटनना अ
वलोकनथी कपजगेजेअव्हादरूपपरस तेनापूरचरावथी अत्यंतसुष्क एवोजीवरूपजे
सरोवर तेअनंतज्ञानेकरी अत्यंतहृद्विषामग्रे ॥ ६ ॥ इतिपद्मप्रजिनस्तवनसमाप्तं ॥

॥ अथश्रीसुपार्श्वजिनस्तवनप्रारंभः ॥

॥ रागसारंगमब्धारजलनानीदेशी ॥

श्रीसुपासजिनवंदियें ॥ सुखसंपत्तिनेहेतु॥ ललना ॥ शांत
सुधारसजलनिधि॥ नवसागरमांसितू॥ ललना॥ श्रीसु०॥ १ ॥

अर्थ ॥ ह्वेसुमतिवंतठतो आनंदघन कुमतिसहचारी प्राणीओप्रतें आत्मसाध
ननुंउपाय कंथनपूर्वक श्रीसुपार्श्वपरमेश्वरनी स्तवनाकरतोकहेठे जेहेनयो श्रीसुपार्श्व
परमेश्वरने दादशावर्चवाटणायेंवांदिणें तेमोहूरूपसुख स्वभावप्राप्तिरूपसंपत्तिनाहेतुयें
एवटनठे ललनाइतिवाक्यालंकारे परंतुते सुपार्श्वजिनकेवाठे आत्मस्वरूपानुजवें राग
देषादिकनेअनावें प्रगटयोजे नवसुंशातरस तेनामसुष्टेवलीनयजेशंसागमसुष्टिवा
सीजीवोने सेतूके० पाऊसमानठे ॥ १ ॥

सातमहाजयटालनो॥ सप्तमजिनवरदेव ॥ ललना॥ साव
धानमनसाकरी॥ धारोजिनपदसेवा॥ ल०॥ श्रीसु० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ वलीसुपार्श्वनाथकेवाठे वज्रोपम एवामोटा इह्लोकरपगजोकाडि नातज
य अथवा काम क्रोध मद हर्ष राग द्वेष मिथ्यात्व एगातजयनाट्राजणहागने एवोगण
नाथेंनातमो श्रीसुपार्श्वते जिनके० सामान्यकेवजीनां वप्रधानत्रयमामी देवदुनि

वतत्रे एतले स्वस्वरूपकानिवतत्रे एवापरमेश्वरने अहोवहिरात्माश्चो तमेसावधान
एकाग्रतडाकार मनप्रवृत्तियेकरी एतलेवहिरात्मापणोमूकीने अतरआत्मावतठता
जिनेश्वरना चरणकमजनीसेवनात्रणोकालें तज्जतथ्यानेधारो ॥ २ ॥

शिवशकरजगदीश्वरू॥ चिदानटजगवान ॥ ल० ॥ जिनश्च
रिहातीर्थरू॥ ज्योतिसरूपअसमान ॥ ल०॥ श्रीसु०॥ ३ ॥

अर्थ ॥ एवुआनदघनेकहेठते शीयनासेवकअलखनाउपाशनी योगी तथानिरज
नोपाशनी गिरिचोपासनी रूषीकेशोपाशनी इत्यादिक सर्वमतनाधारको आनदघ
नने पुत्रराजागा जेहेआनदघन तेंसर्वनुसेवन उपाडीने एकसुपार्श्वपरमेश्वरनु सेवन
पाप्या तांतेसर्वअनिधाननी सत्ताएमांठे तेषारेआनदघनकहेठे के शिवतेकमोपइव
निगारक सारतेसुपानोरुता जगद्विश्वर एतलेजगतईश्वरपणएहिजने तथाचिदानव
तेजातानदिठे वनीनगवानते ज्ञानमहातमारूप वीर्थे वैरागवतने तथारागादिकनी
जीतर माटेजिनपणएरिजने तयामर्गनीइध्वनावपूजानेयोग्य अथवा कर्मरूपशु
नेल्लतार एयोअरिभूतपणएरिजने तथा गणधर षादशागिप्रवचनकारक साधु साध
वीश्वर आविशारूप तीर्थनोरग्नारपणएजने वजीअसममहाउज्वलज्योतिसर
पीनेरलएरिजनेअसमानएतले जगतमा एनीतुानाकरनार बीजीकोइज्योतिनयी॥३॥

अलग्ननिरजनयठल॥ मरुलजतुविमराम ॥ ल०॥ अचय
दानदातामदा ॥ पूरणआतमराम ॥ ल०॥ श्रीसु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ अत्रिमा गगारीचीराथी तग्याजाण्योनजाय माटे अलख तथा कर्म
रूप अरुने ॥ येरनधीनेने माटेनिरजनमर्गशाणीओने त्रितकारीमाटेवच्चु प्रगयाय
रुसर्वनीय नरअदोमानमता कमेतापे अत्यततप्या जन्मजरामरण आत्रियागिपे
कु मीधयेनओने सातानाम्थानर माटेविश्रामनोशमने तथाजेमरणथीयचारुं ते
अनररुद्विपे तेनादाननोमदादाना एतेनेप्रनुनोदमरुमरणनपामेनाजिन्मरणनदी
निहूनमरणनदी तथा ज्ञानादिगुणेनखा माटे आत्मगमपणतुंजने अथवा
मरुंते अन्ननरुमनां तुमगीदोउं प्ररुनिरुहाना ॥ ४ ॥

वीतरगमदरुदपना ॥ गतिअगतिनयमोग ॥ ललना ॥ नि
बानबादुसदमा ॥ गतिअवायिनयोग ॥ ल०॥ श्रीसु०॥ ५ ॥

अर्थ ॥ दवी गणवैपरद्विनत्र माटेवीतरग तथा मदनेमरुंतेगुणान्तरनित्यी
तपहउनने मरुंतेगतिनयथी रतिनेगगतिनयणामाटे तथाअगतिने ६५थी

रहितपणासाटे धननेमातनयरहित तथा शोगतेत्तोचनारहित अनेनिडाग्रहित तथातं
ज्ञाने ध्याजगरहित बली दृक्के० इष्टव्याग्रहितते इवां तगगता मठ कटपना रनि
धरति नय शोक निडा नडा तथा एकमनोयोग वीजोवयनयोग व्रीजोकाययोगना
जेबापरुपणा धरिगंधकपणा नेत्तर्वयी श्रीसुपार्श्वप्रचुरहितते तेमाटे धवाधित एट
लेएमर्वनी पटारहितथयोगयो तेयीअवाधितयोगीते ॥ ५ ॥

परमपुरपरमातमा ॥ परमेश्वरपरधान ॥ ललना ॥ परम
पदारथपरमिष्टी ॥ परमदेवपरमान ॥ ल० ॥ श्रीसु० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ जगतनेविषे यावत्तमात्र जेटज्ञापुग्पत्रे तेमांठळुष्ट पुरस्तत्वधर्मतहित पु
रुपएत्रे तथापरमोत्कृष्ट श्यात्मापणएत्रे सर्वमनुष्यशिरोमणी परमेश्वरत्रणजगतनोना
यकउं बलीत्रणजगतमां परमोत्कृष्ट पदार्थके० वस्तुतेएत्रे अथवा परमपदजेमुक्तिपद ते
नारदस्यत्रे तथापरमइष्टते परमोत्कृष्ट इष्टवांठितपदार्थेते एटलेनव्यने परमवांठनीकए
ठे बली परमदेवने माटेहेअन्यदेवसेवीप्राणियां तमे सर्वदेवोमां परमदेवपणे एसु
पार्श्वप्रचुरे परमानके० प्रमाणकरो अथवारो ॥ ६ ॥

विधिविरंचिविश्वंजरु ॥ ऊपीकेशजगनाथ ॥ ल० ॥ अघह
रअघमोचनधणी ॥ मुक्तिपरमपदसाथ ॥ ल० ॥ श्रीसु० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ बली एप्रचुरेसेवेते तुजवांधे अनेजेनसेवेते अतुजवांधे अनेवांधंतेवोजोगवे
तेयीविधातालेखनुंलेखकएत्रे तथासंतारीजीवअने एप्रचुरेसत्तावेएकठे माटेश्रेष्ठनोक
चां विरंचिजेब्रह्मातएजत्रे तथा संतारीजीव एनेआधारेंते माटे विश्वजरतेसंतारनोधा
रकएजत्रे बलीजे रूपीराजठेते एनेजथ्यावेत्रे माटेरूपीउनोइशके० स्वामितेएजठे तथा
जगतवासीजीवाने शुद्धस्वरूपनोपोपक माटेयगतनोनाथते एजठे बली अथजेपोता
नापाप तेनोहरनारो दृक्करनारो तथा अघमोचनते अनेककालना पापीप्राणीयांना
पापनोहरनार माटेयणीयापनोकर्ताठे बली मोहूरुपरमपदनो साथठे अथवा क
र्मनेमूकवायी मुक्तययो माटे परमपदतेनिरवाणपद तेमां सहचारीपणोठेजेनुं ॥ ७ ॥

एमअनेकअनिक्षाधरे ॥ अनुभवगम्यविचार ॥ ल० ॥

जेजाणेंतेहनैकरे ॥ आनंदघनअवतार ॥ ल० ॥ श्रीसु० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ एमके० एपूर्वजेअनेकरीतोऊही तेयीपण वीजीवणी अनिक्षाके० श
क्तिआंधारेठे एटले अजर अमर अक्षर अकज अनादिस्वरुपि । अलि
प्रभात्मा संसु स्वपंसु सावि अज अच्युत अविरुद्ध इत्यादिक

नो धारकत्रे तेयी एनेसेवो एनेसेव्यायीमर्वनु सेवनएमांअंतर्नूतत्रे एमअनेकनामो
नांअर्थ तेनोविचाररहम्यचितवन एटलेएकेरुनामनो व्युत्पत्तिसहित अर्थनुंविषे
नकरनु तेनेअनुनउगम्यकहियें एरीतेंजेनामोनो विचार हेतुसहितचितवन तेनी
रीनजे जाणें तेप्राणीने श्रीसुपार्थपरमेश्वर आनदधनअवतारकरे एटलेपरमानदपणे
अचतरणकरे ॥७॥ इतिश्रीसुपार्थजिनस्तवनसपूर्ण ॥

॥ अथश्रीचडप्रचजिनस्तवनलिरच्यते ॥

॥ रागकेदारोतयागोडीकूमरीरोवेयार्कदकरेमुनेकोश्मूकावेएवेशी ॥
देखणदेरेमखीमुनेदेखणदे ॥ चडप्रचमुसचद स० ॥ उपरा
मरमनोफट ॥ स० ॥ गतकलिमलदुखदद ॥ सखी० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ शुद्धचेतनत्वधर्मधर्मित एवीशुद्धचेतना परमेश्वरना सुखप्रमुख आंगोपां
गमां व्यापीरदित्रे तैपरमेश्वरनासुखादिक देखया थापेनहि हवेअनादिकालनो कर्म
अपापियेंअपापित एगोआनदधननोआनमा सुमतिवतठतो परमेश्वरना सुखनुंदरीन
करया वांगतां शुद्धचेतनानेकहेत्रे के हेगखीआठमांचडप्रचप्रचनुं सुखरूपचडमा ते
सुखनेइंसयाथाप केमके एप्रहूनोसुखतुतोअर्धनिसजुएत्रे अने दुतोआगलकहित तेते
एपानरं सुगदीवुनयी मांटीनीनतिररुनु हवेतेचडप्रचसामीनो मूखरूपचडमाकेपुत्रे
तेहहेत्रे रागकेदरहितपणायी अषशमरमयीअपनुजेप्रशमरस तेनु कदके० उगतान
योकिनापत्रे यीजेनेरागनिरापना सुखे० देयता तथा मनुष्य इत्सर्वसेवीरद्वारे
तेगोयनागनारनिमाजेयाप तथाड सोनादमजे समुदापते गतके० नासिगपात्रे मा
टेहेगयी मनेरणनोआथाप जेयीमागपणरजीमजड एदरुजतारहे ॥ १ ॥

मुहमनिगादनेदिगिअो ॥ म० ॥ वादरअतिदिशिसेस ॥ म०

पुटयीआनुनलेगिअो ॥ म० ॥ तेनुयाउनलेम ॥ म० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वनीहेगयी अथयद्वागगमी सुअनिगादमां एचडप्रनुनोसुखनदीता वरी
नपदानही केमके सुअनिगाद रूपनुअमनर रूपनाअमनर चदुनोअसनर तेयी
वेदगानुमनर कर्पापीहोप मांटेहगयीमुखनेनोगाद वनीहेगयी वादरनिगादमांता
अअनरिंररणे दीसोनही केमके सुअनिगादमांनदीता तोपणमिठनाजीयायीनजी
हत्रे एटनेनिठेअमपण सुअनिगादने पणवादनोदूकडोमेयामनयी तेमाटेगाद
इतनां अअनरिंररणेनदीतु वनीटवीसाय अषफायमांण नजगयो एटने वरु
इदंनरअनने चणवमनअथां तथा एकेडीनिअेअनदीने माटनाणरामंनन

आव्यो वलीतेवकाय तथावाचकायमांपण जेसमात्रनदीगे केमके मनुष्यनवंप्रचतुं
दर्शनकरी मरणपामिने जोआवेतोअपर्याप्ताअवस्थायें पूर्वचवत्तंजेसपामे पणमनुष्य
एवेनिकायमां आवेजनही माटेनदीतुं ॥ ३ ॥

वनसपतिअतिघणदिहा ॥ स०॥दीगेनहीदीदार ॥ स० ॥
वितिचनुरिंदीजललिहा ॥ स०॥ गतिसत्रीपणधार ॥ स०॥३॥

अर्थ ॥ वलीहेशखी मारोजीव वनस्पतिकायमांपण अत्यंतघणादिवश एटलेघ
एोकालरह्यो तिहांपणअनंतोकालशुधी जोवानोविरहपड्यो तेथीप्रचुनो दीदार
के० मुखकमलनदीतुं एरीतेंएकेडीमांचहुनोअनावमाटे नदीतुंफरीहेशखीतुंएमकहि
स के एतोतेंसर्वएकेडीनाज स्थानकवताव्या पणएकेडीमांथीनूटीने वेंडी तेंडीनेचहु
नथी पणचौरेंडीनेतोचहुठे तेपण चहुकेवीठे केजललिहाके० पाणीनीलीकजेम
निष्फज तेमतेआंखपण दर्शनकार्यनीअसिद्धता माटेनिष्फलठे जेमपाणीमां लीक
पाणियें पणथायनही तेमआंखठतेदर्शननथाय तेथीचहुपामि पणनिर्धक माटेमुज
नेजोवादे वली संझीपणानी पणके० पांचेगतिमांपणनदेख्यो एमहेसुद्धचेतनाशखी
तुं धारके० अवधार ॥ ३ ॥

सुरतिरिनिरयनिवासमां ॥ स०॥ मनुज अनारजसाथ ॥ स०॥
अपङ्गनाप्रतिज्ञासमां ॥ स०॥ चतुरनचढीओहाथा ॥ स०॥४॥

अर्थ ॥ वलीविपयाशकठते देवतानीगतिमां तथा विवेकनाविकलपणामाटे ती
र्यचनीगतिमापणनदीगे वली नरकगतिनानिवासमांपण नित्यडु खमांमग्रठते संजा
रुपणनथयु तोदेखतुंकिहाथीथाय तेमज जिहांधर्माधर्मनुंज्ञातापणुनथी एवाअनार्य
मनुष्यना साथके० सगते एटलेअनार्यमनुष्यमांअपनेथके तेमज अपर्याप्तामनुष्यनी
गतिना एटलेप्रतिवितेजलक तेपणधर्माधर्म विवेकविकलपणामाटे अपर्याप्तानेत
सजातेठे जातेतेमनुष्यठे श्यादिकपूर्वाक्त स्यजमात्रमां चतुरके० महानिपुण एवो
रमेध्वर मारेहायेंनआव्यो एटलेदर्शननी योगवाइनमिलि पणहमणादर्शननी योग
इमलोठे माटेतुंकेमजोवादेतिनथी तोहेशखीहमणातुंमनेजोवाआप ॥ ४ ॥

एमअनेकयलजाणियें ॥ स०॥ दरिशाणविणुजिणदेवा ॥ स०॥
आगमथीमनजाणियें ॥ स०॥ कीजेनिरमलसेवा ॥ स०॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एरीतेंपूर्वकह्या तेमज कामि कोथी लोनी मोहि रागी अत्रध्वा अन्यम

ति चोराशीलहूजीवायोनीफरसते इत्यादिकबीजापण अनेकस्थलजाणियें तेस्थजो
नेपिपे सामान्यकेवलीमां राजासरिखा एवाजिनदेवना दर्शनदीठाविना तेसर्वस्थल
निर्यक्रमया माटेहेसखीमनेदेखवाआप हवेसुमतिवतअनदधन शुद्धचेतनानेकदेव
के गयानपतेतोरह्यापण ह्मणामनुप्यनवमां शीरीतेंसेवाकरु तिवारेशुद्धचेतना प्र
त्युत्तरकहेते हेअनदधन आगमसिद्धांतोना कथनथी पूजानो भतके० कथनजाणि
यें एटलेसिद्धांतोमा हित्याए सुहाए निस्तेसाए मुक्तिप्रापकसेवाजाणीने अनप अ
देष अखेदपणे निर्मलनावाकित पूजाकरियें ॥ ५ ॥

निरमलसाधुजगतिलही ॥ स०॥योगअवंचकहोय ॥स०॥

किरियाअवचकतिमसही ॥स०॥फलअवचकजोया ॥स० ॥६॥

अर्थ ॥ तेमजनिर्मज शुद्धमुक्तिमारगसाधक साधुओंनो नकिनावाकित वाठव्यप
ण लहिके० पामि एबीजोकारणमल्लुं तेनासजावे ज्ञानादिक आत्मगुणनेठोनेदी
णा मनवचनकायाना त्रणेयोगनीप्रवृत्ति अवचकथाय तेवारेक्रियाकरवानुं सर्वप्रव
र्त्तनतंपण अचकके० अठगाइरूपथाय तेवारेमनोयोग अवचकपणेप्रवर्त्ते तेथी स
दिके० निभेथी आत्मस्वरूप अवघेदफलपणअवचक जोयके० हेसखीतुदेख ॥ ६ ॥

प्रेरकअपसरजिनवरू ॥ स०॥मोहनीयक्यजाय स० ॥३॥

कामितपरणसुरतरू ॥ स० ॥ आनघनप्रचुपाय ॥ स०॥१॥

अर्थ॥जेअवसरअवचकफल स्वरूपप्राप्तिथाय तेटाणे प्रेरकके०प्रेरणानुकारकपोता
नास्वरूपथी अम्यनास्वरूपनु थोजखावनार तेचइप्रनपरमेध्वर प्रावर्त्तकठे अनेआत्मा
प्रवर्त्तने एमहेमती स्वरूपतदाकारपणे आत्माप्रवर्त्त्यो तेवारे अचितनीयआत्मश
क्तियें मोहनीयकर्मनोह्यथाय तेथी केवलज्ञान केवलदर्शननुंजेपरमानद तेनुय
नके० जराय तेजनेस्वरूपजेनु एवोजेचइप्रनप्रद्व तेनाचरणकेवाठे कामितके० नि
जस्वरूपाजिजादीप्राणीर्त्तनो मनोवांछितपूरवाने शाश्वत सुरतरूके० कटपट्टे॥१॥

॥ अथश्रीसुबुद्धिजिनस्तवनप्रारंभ ॥

॥ रागकेदारोएमपन्नोधणनेपरचावेएदेशी ॥

सुबुद्धिजिणेमरपायनमिने ॥ शुभकरणीएमकीजिरे ॥ अति

ध्यानलड्अंगपरीने ॥ प्रदुग्डीपूजीजिरे ॥ सुबु० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवेअनदधन सुबुद्धिजिननो पूजननाजेदपूर्वक स्तवनरतो जप्यप्राणीओ

ने यथातप्यपूजनं फलवपदेज्ञे के अहो नव्योतमे प्रथमतो सुबुधिपरमेश्वरना
रणकमलनेनमिने एमके० आगलजेदेखाडीत तेरीतें सुनकरणीकरियें स्वरूपायुज
धीकर्त्तव्य आचरियें अथवा आत्मानेदेवतानीगतिसंबंधीमुखदायककरणी तेसुनकर
णीआचरियें तेसुनकरणीकहेते जेमसंसारीजीवोने विवाहप्रमुख ते अतिहर्षनुंस्य
नकठे अथवा अणुप्रियानेयरेपुत्रोत्पत्तियाय तेथीअत्यंतघणोउलटथाय एवीरीतें
त्यंतउल्लास अंगमाधारणकरीने रोमांचितदेहकरी जन्ममांतेदीवशने धन्यमानत
अहो नव्योतमे एवेहर्षांत्कर्षसहित प्रजातनेविपे ठरीनेवीजोसंसारसंबंधिकोऽपणक
र्षकखाविना सुबुधिपरमेश्वरनापदकमलनेनमिने पठेपूजनरूपसुनकरणीकरो ॥१॥

इव्यजावसुचिनावधरीने॥ हरखेंदेहरेजइयेंरे ॥ दहतिग
पणअहिगमसाचवतां ॥ एकमनाधुरिअइयेंरे ॥ सु० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ एटले जेजेवखतेंपूजाकरवी तेते वखतें शरीरधोयी तथायोतिप्रमुखधोय
धोयीसुकावीसुकावीने पेरवातेथीजमात्र सुचिके० पवित्रताकरवी तेतोकर्त्तायेमानीनह
पणजावनेधारवे इव्यतथानावएवेनीसुचिताकहिते एवोठतांसाडात्रणकोडरोमउल्ला
सिततयका निस्तह्निप्रमुखदसत्रिक तथा पांचअनिगमन जेरीतेंप्रवचनसारोऽार तथा
चैत्यवंदनजाप्यप्रमुखग्रंथोमांकह्याठे तेसर्वरीतसांचवतांयका हर्षजरहियें जिनमंदिरे
जइयें तिहांजइने धुरिके० प्रथमतो एकमात्रपूजाकरवानेविपेज मननीएकाग्रता त
दाकारवृत्तिराखवी पणअन्यस्थानकोथीसर्वथाप्रकारें मननीनिवृत्तिकरवी एमतन्मयी
पूजामयीजथइयें एरीतेंसुनकरणीकरिये ॥ १ ॥

कुसुम अद्वतवरवाससुगंधो धुपदीपमनसाखीरे॥ अंगपूजा
पणजेदसुणीएम ॥ गुरुमुखआगमजाखीरे ॥ सु० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेपूजानाचारजेदठे १ अंगपूजा २ अग्रपूजा ३ नावपूजा ४ प्रतिपत्तिपूजा
एचारजेदोमां प्रथमअंगपूजाकहिते १ कुसुमतेफूलचवेलीप्रमुख अद्वततेअखंडित
तंदूल ३ वरके० प्रधान चदनकपूरकस्तुरिकादिकसुगंधीइव्येथयोजेचास ४ चंदनश्वे
त अंगर वालठड कपूरकाचरी कस्तुरी नीमसेनीवरास सैजारस एअष्टगंधधूपजाण
वो ५ घृतमौलीसुतरनीचतिनोदीप एसर्वैकाग्रतायें मननीसाखें सार्थकठे तेविना
निर्थकजाणवो एअंगपूजाते पूर्वोक्त पणके० पांचजेदे तेजेरीतेंआगममांजापी तेरीतें
गुरुमुखेथी सांजलीकर्णगोचरकरी ॥ ३ ॥

एहनुफलदोयजेदसुणीजि ॥ अनंतरनेपरपररे ॥ आणापा
लणचित्तप्रसन्नी ॥ मुगतिसगतिसुरमदिररे ॥ सु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेपूर्वोक्तजे अगपूजानीविधिकही तेनोफलकहेते एनुकार्थसिद्धरूपफल
एअनंतर वीजोपरपराहृष एवेजेदे सिद्धातोमाथी साचटुठे तेरीतंकडुडु जेपूजा
मातदाकारवृत्तिये स्वामिसेवकसद्वधेप्रवृत्ते तेपरमेश्वरनीआज्ञानजलोपे चित्तप्रसन्निते
मननोहृषवृत्तिये आज्ञापाजनरूपफलनीप्राप्तियाय तेपूजानु अनंतरके० आंतरेहि
तफजजाणु केमकेजेने प्रभुआज्ञानीप्राप्तिययी तेनेजेनदर्शननु सर्वस्वहाथेचडु
तथाएरीतेआज्ञासहित पूजनकरनारने परपरफलतो मुक्तिसिद्धप्राप्ति तथा मुगति
के० माननिष्कमनुष्यपणानीगति अथवा सुरमदिरतेदेवचुवनपामे तेमापणजावापि
कपणेमुक्तिजकहि तेजावाधिरूपणुपण तथाविधते परतुनवस्थितनुपरिपाककारण
नमजे तांपण मनुष्यअथवा देवतानीउत्तमगतिपामे ॥ ४ ॥

फूलअद्वानवरधूपपडवो ॥ गवनेवेद्यफलजलजररि ॥ अग
अग्रपूजामलिअडविध ॥ जावेजविकसुजगतिवररि ॥ सु० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हरेअग्रपूजानामे वीजुपूजानोचेदकहेते तेमापाचजेदतोतेअग्रपूजानाज
ने फरिप्रणनीनामनाया परतुआगज सतरजेदादिक अन्यजेदकेजे तेसर्वअग्रपूजा
नाजेदमजगाथीपजे क्षाजअग्रपूजाआठजेदतेनानामकहेते १ फूल २ अद्वान ३ प्र
धानधुप ४ पडवोरे० ५ अष्टदीप ६ सुगमसासहेप ७ नैवेद्य ८ फल ९ गगाप्रमुख
नाजन एरीते अग्रपूजानापांचतेमज अग्रपूजानात्रणमजिने अडविधके० आठजेद
दयपा तेअंगअग्रपूजाजे जयजीव जावसहितकरे तेप्राणीमुनगतिशब्दे पंचमगतिने
पर ॥ माटेपूजातेमोहृषदनीप्राप्तिरनारीते ॥ ५ ॥

मत्तरजेदएकवीमप्रकारे ॥ अष्टोत्तरसतजेदरे ॥ जावपूजा
वदुविधिनिरगारी ॥ दोदगदुरगतिजेदरे ॥ सु० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हरेअग्रअग्रपूजानाजेदकिमत्तरजेदमांजिजेते १ न्हरण २ जिजेपनर
यखडुटा ३ गगागेहण ४ पुत्रागेहण ५ माजागेहण ६ पचरणीपुष्पागेहण ७ चुप
ह ८ पताका ९ आनरण १० पुण्यर ११ पुण्यपगर १२ अष्टमगन १३ पु
६ १५ गीत १६ नृत्य १७ राजीत्र एमतरजेद तथाएरीमप्रकारे तेमचरनी
अष्टोत्तरसतरे० अष्टमोआठजेदे तथाएरुदजाग्याठजेद एमअग्रअग्रपूजानाजेद
तेनवेआचरनामुगतिपर हेवेरीनोपूजानाजेद जावपूजाजे तेकहेते जावगद्वे परम

श्वरनास्त्रपनेद्यानादिक बहुविधिके० घणाप्रकारं निरधारीके० तेतेजकृणेअवधारी
ने चितवयुं एत्रीजीपूजाते तेनुंफल दुर्नांग्यजेस्वरूपनीअप्राप्तिरूप एवीकर्मसंवधनीचा
रेडुर्गति तेनो देवके० नामकरे नेपंचमगतिनीप्राप्तिकरे ॥ ६ ॥

तुरियजेदपद्वितीपूजा ॥ उपशमस्वीणसयोगीरे ॥ चनुहा
पूजाइमनुत्तरअयणे ॥ जापीकेवलजोगीरे ॥ सु० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हवेपूजानो तुग्यिके० चोथांजेदजे प्रतिपतिपूजातेनुंस्वरूपलिखेठे प्रति
पतिके० पडियजवुं अंगिकारकगुं एटजेपोतानास्वरूपने अविठनपणेजेआदरवुं
तेप्रतिपतिपूजा ते इग्याग्मांउपशम तथा वारमांह्णिणमोह अने तेरमां सयोगीगुण
गणेषामे एरीतेचारप्रकारंनीपूजा तेवक्तव्यतायें उत्तराथ्ययनसूत्रना सम्यकपराक्रम
नामा अथ्ययने जेकेवलज्ञानना जोगीपुरपो तेणेजापीके० उपदेशीठे तोअहोनव्यो
कोइमतममत्वमांअस्याठतां परजवनावीकनेअवगणी उत्सूत्रजापणकरता परमेश्व
रनीफूलधुपाठिक पूजामांआरंनवतावेठेतेजो केवलज्ञानीपूजामां आरंन जाणतातो
पोतेजमि-क्षांतोमां पूजानेनिषिधकरता परंतुइहांतोलाजजाणीउपदेशीठे ॥ ७ ॥

एमपूजावदुजेदसुणीने ॥ सुखदायकसुनकरणीरे ॥ जा
विकजीवकरसेतेलेसे ॥ आनंदघनपदधरणीरे ॥ सु० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटेहेनव्यो एरीतेंइव्यजावपूजानाघणाजेद ते सुखशब्दमुक्तिनासुखदेवा
नेअर्थ पूजातेसुनकरणी एटजेआत्मानेस्वरूपकरणीनाकर्तव्य सांजलीने श्रोत
गोचरं मनमांअवधारणकरीने इव्यपूजा जावपूजा जेजाविकजीवकरणे आदरजे ते
प्राणी आनंदशब्द अनिर्वाच्य अतिसयानंदनो घनके० अत्यंतनरावरूपपद तेमुक्ति
पदनी धरणीनामस्थानते लेसेके० पामसे ॥ ८ ॥ इतिमुद्युधिजिनस्तवनसंपूर्ण॥

॥ अथश्रीशीतलजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागधन्यासरिगोमीमंगलिकमाजागुणहविसालाएदेशी ॥

शीतलजिनपतिललितत्रिजंगी ॥ विविधजंगीमनमोहरे ॥

करूणाकोमलतातीक्ष्णता ॥ उदाशीनतासोहरे॥शी०॥१॥

अर्थ ॥ देशीतलजिन सामान्यकेवलीनास्वामि तमारास्वरूपमां रमणथयीरहि वि
रोधानासप्रत्यक्ष तेतमारेविषे अविरोधपणेप्रवृत्ति माटे ललितके० मनोहरकहीए
वी त्रिजंगीके० त्रणठेप्रकारजेना तेएकत्रिजंगीनेविषे फरिमूलजंगीनानामोनाअर्थवि

एहनुफलदोयजेदसुणीजे ॥ अनंतरनेपरपररे ॥ आणापा
लणचित्तप्रसन्नी ॥ मुगतिसगतिसुरमदिररे ॥ सु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेपूर्वांक्तजे अग्रपूजानीविधिकही तेनोफलकहेते एनुकार्यसिद्धरूपफन
एरुअनतर बीजोपरपरारूप एवेजेदे सिद्धातोमाथी सांजळुंठे तेरीतंकडुडु जेपूजा
मातदाकारवृत्तिये स्वामिसेवकसवधेप्रवर्ते तेपरमेश्वरनीआज्ञानजलोपे चित्तप्रसन्निते
मननीहर्षवृत्तिये आज्ञापालनरूपफलनीप्राप्तियाय तेपूजानु अनतरके० आतरेरहि
तफजजाणवु केमकेजेने प्रभुआज्ञानीप्राप्तियथी तेनेजेनदर्शननु सर्वस्वाथेवडुं
तथाएगीतेंआज्ञासहित पूजनकरनारने परपरफलतो मुक्तिसिद्धप्राप्ति तथा सुगति
के० सांजनिकमनुष्यपणानीगति अथवा सुरमदिरतेदेवचुवनपामे तेमापणजावाधि
कपणोमुक्तिजरुहि तेजावाधिरुपणुपण तथाविधठे परतुजवस्थितितुपरिपाककारण
नमजे तापण मनुष्यअथवा देवतानीउत्तमगतिपामे ॥ ४ ॥

फूलअक्षतवरवूपपडवो ॥ गधनेवेद्यफलजलजररी ॥ अग्र
अग्रपूजामलिअडविध ॥ जावेचविकसुजगतिवररी ॥ सु० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ह्येअग्रपूजानामें बीजुपूजानोचेदकहेते तेमापांचजेदतोतेअग्रपूजाना
ठे फरित्रणत्रीनामजाव्या परतुआणल सतरजेदादिक अन्यचेदकेजे तेसर्वअग्रपूजा
नाचेदमजवायीवजे दालअग्रपूजाआठजेदेतेतेनानामकहेते १ फूल २ अक्षत ३ प्र
धानधुप ४ पद्मके० ५ प्रष्टदीप ५ सुगंधवासद्वेष ६ नैवेद्य ७ फल ८ गंगाप्रसृत
नानज एगीतें अग्रपूजानापांचतेमज अग्रपूजानात्रणमलिते अडविधके० आठजेद
दथवा तेअग्रअग्रपूजाजे जयजीय जावसहितकरे तेप्राणीसुजगतिशब्दें पंचमगतिने
वरे ॥ माटेपूजातेमोक्षपदनीप्राप्तिकरनारीजे ॥ ५ ॥

मत्तरजेदएरुवीमप्रकारे ॥ अष्टोत्तरसतजेदरे ॥ जावपूजा
बहुविधिनिररारी ॥ दोहगदुरगतिठेदरे ॥ सु० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ह्येअग्रअग्रपूजानाचेदकिगिततरजेदमानिवेते १ न्हवण २ विलेपन ३
बळधुप ४ गगारोहण ५ पुष्पांगोहण ६ मालारोहण ७ पंचपर्णपुष्पारोहण ८ चुप
ट ९ पनाहा १० आनगण ११ पुपपर १२ पुपपगर १३ अष्टमगज १४ पू
प १५ गीत १६ नृत्य १७ वाजीत्र एततरजेद तयारनीएरुगीतप्रकार तेमनवनी
अष्टोत्तरमत्तके० एकमोआठजेद तथाएकदुजाग्याठजेद एतर्थाअग्रअग्रपूजानांचेद
तेनावेद्याचरतासुगतिपामे ह्येत्रीनोपूजानांचेद जावपूजाजे तेरहेते जावदादें परम

श्वरनास्वरूपनेष्टानादिक बहुविधिके० घणाप्रकारे निरधारीके० तेतेजकृषोत्रवधारी
ने चिंतवहुं एत्रीजीपूजाते तेतुंरुल इन्द्रांग्यजेस्वरूपनीअप्राप्तिरूप एवीकर्मसंबंधनीचा
रेडुर्गति तेनो ठेठके० नासकरे नेपंचमगतिनीप्राप्तिकरे ॥ ६ ॥

तुरियनेदपन्धिवतीपूजा ॥ उपशमस्वीणसयोगीरे ॥ चनुद्दा
पूजाइमनुत्तरअयणे ॥ जापीकेवलजोगीरे ॥ सु० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ द्रव्यपूजानो तुरियके० चोथांनेदजे प्रतिपतिपूजातेनुंस्वरूपलिखेठे प्रति
पतिके० पडिचजहुं अंगिकारकरहुं एटलेपोतानास्वरूपने अविठनपणेजेआदरहुं
तेप्रतिपतिपूजा ते इयारमाउपशम तथा वारमांक्षिणमोह अने तेरमां सयोगीगुण
वाणेपामे एरींचारप्रकारनीपूजा तेवक्तव्यतायें उत्तराध्ययनसूत्रना सम्यक्तपराक्रम
नामा अथ्ययने जेकेवलज्ञानना जोगीपुरयो तेणेजापीके० उपदेशीत्रे तोअहोचव्यो
कोइमतमत्वमांप्रस्थाठतां परजवनावीरुनेअयगणी उत्सूत्रनापणकरता परमेश्व
रनीकृलधुपादिक पूजामांआरंजवतावेठेतेजो केवलज्ञानीपूजामां आरंज जाणतातो
पोतेजमिडांतोमां पूजानेनिषिद्धकरता परंतुइहांतोलाजजाणीउपदेशीत्रे ॥ ७ ॥

एमपूजावहुंनेदसुणीने ॥ सुखदायकमुचकरणीरे ॥ जा
विकजीवकरसेतेलसे ॥ आनंदधनपदधरणीरे ॥ सु० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटेहेचव्यो एरीतेंइव्यजावपूजानायणानेठ ते सुखशब्देंमुक्तिनासुखदेवा
नेअर्थें पूजातेमुचकरणी एटलेआत्मानेस्वरूपकरणीनाकर्तव्य सांजलीने श्रोत
गोचरे मनमांअवधारणकरीने इव्यपूजा जावपूजा जेनाविकजीवकरणे आदरणे ते
प्राणी आनंदशब्दें अनिर्वाच्य अतिसयानंदनो धनके० अत्यंतनरावरूपपद तेमुक्ति
पदनी धरणीनामस्थानते लेसेके० पामसे ॥ ८ ॥ इतिमुमुक्षुविजिनस्तवनसंपूर्ण॥

॥ अथश्रीशीतलजिनस्तवनलिरच्यते ॥

॥ रागधन्यासरिगोमीमंगलिकमालागुणहृदिसालाएदेशी ॥

शीतलजिनपतिललितत्रिचंगी ॥ विविधचंगीमनमोहरे ॥

करुणाकोमलतातीक्ष्णता ॥ सुदाशीनतासोहरे ॥ शी० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेशीतलजिन सामान्यकेवलीनास्वामि तमारास्वरूपमां रमणथयीरहि वि
रोधानासप्रत्यक्ष तेतमारेविषे अविरोधपणेप्रवृत्ति माटे लजितके० मनोहरकहीए
वी त्रिचंगीके० त्रणठेप्रकारजेना तेएकत्रिचंगीनेविषे फरिमूलचंगीनानामोनाअर्थवि

एदनुफलदोषनेदसुणीजि ॥ अनतरनेपरपररे ॥ आणापा
लणचित्तप्रसन्नी ॥ मुंगतिसगतिसुरमदिररे ॥ सु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेपूवोंक्तजे अग्रपूजानीविकही तेनोफलकहेत्रे एनुकार्यसिद्धरूपफन
एरुअनतर वीजोपरपरारूप एवेनेदें सिद्धातोमाथी सांजळुंठे तेरीतेंकहुवु जेपूजा
मांतडाकारवृत्तियें स्वामितेवकसवधेप्रवचें तेपरमेश्वरनीआज्ञानजलोपे चित्तप्रसन्नितें
मननीद्वंपंचित्ये आज्ञापालनरूपफलनीप्राप्तिथाय तेपूजानु अनतरके० आंतरेहि
तफजजाणवु केमकेजेने प्रचुआज्ञानीप्राप्तिथयी तेनेजेनदर्शननु सर्वस्वाहायेचठपु
तथाएगीतेंआज्ञासहित पूजनकरनारने परपरफलतो मुक्तिसिद्धप्राप्ति तथा सुगति
के० सांजनिरुमनुष्यपणानीगति अथवा सुरमदिरतेदेवचुवनपामे तेमापणजावाधि
कपणेमुक्तिजकहि तेजायाविकरुपणुण तथाविधते परतुनवस्थितनुपरिपाककारण
नमजे तापण मनुष्यअथवा देवतानीवत्तमगतिपामे ॥ ४ ॥

फूलअन्नवरधूपपडयो ॥ गधनेवेद्यफलजलनररि ॥ अग्र
अग्रपूजामलिअडविध ॥ जावेचविकसुजगतिवररि ॥ सु० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेअग्रपूजानामे वीचुपूजानोचेदकहेत्रे तेमापांचचेदतोतेअंगपूजानाज
ने फरित्रणत्रीजामजाया परतुआगल सतरचेदादिक अन्यचेदकेत्रे तेसर्वअग्रपूजा
नाचेदमजगायीवतो दाजअग्रपूजाआठचेदतेतेनानामकहेत्रे १ फूल २ अक्षत ३ प्र
धानधुप ४ पडयोरे० प्ररुष्टदीप ५ सुगंधवासद्वेप ६ नैवेद्य ७ फल ८ गंगाप्रमुत्त
नाजज एगीतें अग्रपूजानापांचतेमज अग्रपूजानात्रणमजिने अडविधके० आठचेद
दपया तेअग्रअग्रपूजाजे नयजीव जावसहितकरे तेप्राणीसुजगतिशब्दें पचमगतिने
वरे ॥ माटेपूजातेमोदपदनीप्राप्तिरुग्नारीने ॥ ५ ॥

मनरनेदएकरीमप्रकारे ॥ अष्टोत्तरसतचेदरे ॥ जावपूजा
वदुपिप्रिनिरगारी ॥ दोहगदुरगतिवेदरे ॥ सु ० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवेअग्रअग्रपूजानाचेदकिग्मितरचेदमांजिषेते १ न्दरण २ त्रिलेपन ३
बन्धुपुग ४ गंगारोहण ५ पुष्पारोहण ६ मानारोहण ७ पंचपर्णीपुष्पारोहण ८ चुप
द ९ पनाफा १० आनरण ११ पुष्पगर १२ पुष्पपगर १३ अष्टमगन १४ धू
प १५ गति १६ नृत्य १७ गार्गीर एमनरचेद तथाएरुगीतप्रकार तेमजगती
अष्टोत्तरमनरे० एकमोआठचेद तथाएरुदजाग्याठचेद एमवअग्रअग्रपूजानानद
तेजावेआचरणासुगतिवरे हवेत्रीनापूजानोचेद जावपूजाते तेंकहेत्रे जावशब्दें परमे

श्वरनास्वरूपनेहानादिक बहुविधिके० घणाप्रकारें निरधारीके० तेतेजकूपेअवधारी
ने चिंतववु एत्रीजीपूजाते तेतुंफल हुनांग्यजेस्वरूपनीअप्रातिरूप एवीकर्मसंबधनीचा
रेहुर्गति तेना ठेवके० नासकरे नेपंचमगतिनीप्रातिकरे ॥ ६ ॥

तुग्यिचेदपनिवत्तीपूजा ॥ उपशमखीणसयोगीरे ॥ चनुद्वा
पूजाइमनुतरअवणे ॥ जापीकेवलजोगीरे ॥ सु० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हवेपूजानो तुग्यिके० चोथांजेदजे प्रतिपतिपूजातेनुंस्वरूपलिखेठे प्रति
पतिके० पडिवजवुं अंगिकाकरवुं एटलेपोतानास्वरूपने अविउनपणेजेआदरवुं
तेप्रतिपतिपूजा ते इग्यारमांउपशम तथा वारमाह्णिणमोह अने तेरमां सयोगीगुण
वाणेपामे एरीतेचारप्रकारनीपूजा तेवकव्यतायें उत्तराध्ययनसूत्रना सम्यक्तपराक्रम
नामा अथ्ययने जेकेवलज्ञानना जोगीपुरयो तेणेजापीके० उपदेशीत्रे तोअहोचव्यो
कोइमतमत्वमांअस्याठतां परचवनावीकनेअवगणी उत्सूत्रजापणकरता परमेश्व
रनीकूलधुपादिक पूजामांआरंजवतावेठेतेजो केवलज्ञानीपूजामां आरज जाणतातो
पोतेजसिद्धांतोमां पूजानेनिषिधकरता परंतुइहांतोलाजजाणीउपदेशीत्रे ॥ ७ ॥

एमपूजावहुचेदसुणीने ॥ सुखदायकसुचकरणीरे ॥ जा
विकजीवकरसेतेलेसे ॥ आनंदघनपदधरणीरे ॥ सु० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटेहेचव्यो एरीतेंइव्यजावपूजानाघणाचेद ते सुखशब्देंमुक्तिनासुखदेवा
नेअर्थ पूजातेसुचकरणी एटलेआत्मानेस्वस्वरूपकरणीनाकर्तव्य सांचलीने श्रोत
गोचरें मनमांअवधारणकरीने इव्यपूजा जावपूजा जेनाविकजीवकरणे आदरणे ते
प्राणी आनंदशब्दें अनिर्वाच्य अतिसयानंदनो धनके० अत्यंतचरावरूपपद तेमुक्ति
पदनी धरणीनामस्थानते लेसेके० पामसे ॥ ८ ॥ इतिसुबुविजिनस्तवनसंपूर्ण॥

॥ अथश्रीशीतलजिनस्तवनलिरव्यते ॥

॥ रागधन्यासरिगोमीमंगलिकमालागुणहविसालाएदेशी ॥

शीतलजिनपतिललितत्रिजंगी ॥ विविधजंगीमनमोहरे ॥

करूणाकोमलतातीक्ष्णता ॥ उदाशीनतासोहरे॥शी०॥१॥

अर्थ ॥ देशीतलजिन सामान्यकेवलीनास्वामि तमारास्वरूपमां रमणथयीरहि वि
रोधानासप्रत्यक्ष तेतमारेविषे अविरोधपणेप्रवृत्ति माटे ललितके० मनोहरकहीए
वी त्रिजंगीके० त्रणठेप्रकारजेना तेएकत्रिजंगीनेविषे फरिमूलजंगीनानामोनाअर्थवि

चेदे जगांतरनीरचना विविधके० नानाप्रकारनीत्रे तेजव्यजीवोने मनोहरवमत्कारक
पठे परंतुमनमानयानकपणोद्धर्धपनयी तेत्रिचंगीनीचंगरचनाकहेते १ करुणातेम
ननी कोमलतादयानापरिणामतेशीतलपरेमेध्वरना सजावे थदिसकनावज परिण
म्याठे तेनेकरुणाकहिये इहां करुणानोकोमलतायर्थ योजनामांजकयुं तेतुंहुजे
जाप्यनियुक्तिमां पोतानापदनोअर्थ पोतेजयोजनामांकरिजाय माटेदोपनयी वजीती
हणतातेतीहणवृत्ति एटलेकूरताद्धर्धपण एवीजोनांगोअनेउदाशीनवृत्तिएत्रीनोनां
गो एटले जव्यजीवनेकालपरिपाककारणमिले सद्जेंसि-धयाय माटेदयाचितवेसु बी
सुकर्मपणसहजखपीजाशेमाटेकोमलता तथातीहणतामा मध्यस्थनावेंप्रवृत्तिजाण
वी तेउदासीनता एवीसीतलपरमेध्वरनीमनोहरत्रिचंगीकही ॥ १ ॥

सर्वजंतुहितकरणीकरुणा ॥ कर्मविदारणतीहणारे ॥ दाना
दानरहितपरणामि ॥ उदाशीनताविहणारे ॥ शी० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेएजत्रिचंगीतुंसजववतावेठे समस्त सुखवादर त्रसथावरसत्तारीनीव
मात्रनेहितकारीचितवणा तेकरुणानामेंपेलोनांगो वीजोझानावरणादिकर्मनुविदारवु
अनावकरवु एतीहणताठे इहांनिर्दयीपणुठे एटलेवापडाजडोनेकुणहणो एमकर्मनो
नासकरवामांदायाआवतिनयी तेवीञ्चनगो हवेत्रीजाउदासीनचगनू वनयविलहणी
माटेअसंजवजठे तेनुसजवकहेठे हानके० गेडवायोग्य आदानके० ग्रहणकरवापो
ग्य तेथीरहितपरिणामिठे एटले गेडवायोग्यवस्तुनेगेडवानीइच्छानयी तथाग्रहणक
रवायोग्यवस्तुनेग्रहवानीइच्छानयी एरीतेंइच्छानोनिरोधकयुठे तेपणजाणीने रोकनि
यी पणस्वजावेंज इष्टअनिष्टवस्तुउपरथीहानादानपणुउगीगयु तेउदाशीनतावृत्तिप
णु विहणके० विचहण तेपदपूरोकरवामाटेविहणपदमूक्युं एउदाशीनतानुलहण
कहेठे जेअनादिनिजस्वरूपनुंग्रहणतेआदान अनेपरपरिणतितुल्याग तेहान एवेथी
रहितपरिणामिपणुठे केमके एमारोअनादिस्वजावठे तेहुपाम्योमाटेतेनोशोर्हर्ज
मग्यानदर्शनतेआत्मा अनेआत्मातेग्यानदर्शन तेमजनिअनेयंत्रणोकालें आत्मानां
कर्मनोअसजवजठे तेनोपणशोकहर्धनयी एरीतेंउदाशीनतानुसजवकयु ॥ २ ॥

परदुखवेदनइच्छाकरुणा ॥ तीहणपरदुखरीजिरे ॥ ऊदाशी
नताऊचयविलहण ॥ एकठामेकेमसीजिरे ॥ शी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेएत्रिचंगीनेविषे अर्थचेदेत्रिचंगीदेखाहेते सत्तारोजीवोने अनादिकालतु
परपुत्रजादिजडनेसवधे थयोजेड ख तेनेठेदवानीइच्छातेकरुणा एपेलोचगो तथाजेम

तेशक्ति तेजशक्तिथी स्वस्वजावनुं प्रत्यक्षकरबुतेव्यक्ति अनेसगुणग्रहणकरता शक्तिफो
 रववानुस्योकार्य एतोआत्मानागुणहता तेजयात्माभाप्रगट्या माटेनशक्ति अनेआ
 त्मापोतानास्वजावमारम्योतेमांसुप्रत्यक्षकरबु तेनव्यक्ति एपेहेजीत्रिजगी बली त्रणजग
 तनापूज्यमाटेत्रिचुवनप्रच्युता बाह्यान्तरग्रथीपैरहितमाटेनिग्रथता स्वगार्थैत्रिजगत
 पूज्यनाथवाठकपणामाटे नत्रिचुवनप्रच्युता पाज्ञोठयोमुद्रपतिनराखे निग्रथीयथीने
 फिरेनही माटेननिग्रथता एबीजीत्रिजगीरुही १ योगी २ जोगी ३ नयोगीनजोगी
 मनवचनकायानुयोगीत्रे पोतानागुणने जोगयत्रामाटेजोगीत्रे सिद्धावस्थाचितवतां न
 योगीत्रेयोगरहितठे निजगुणनेजोगवतोत्रेपरतुस्वजावेसिद्ध गुणनोअतर्जावीपणामाटे
 नजोगी एत्रीजीत्रिजगीरुहि १ वक्ताठे २ मानीत्रे ३ नवक्ता नमानी द्वादशांगीनां
 वक्ता आश्रवसबंधीवचननुकथननकरेमाटेमौनी अततातीर्थकरे द्वादशांगीनापीतेथी
 काइपणहिनाधिकनरुहु तेथीनवक्ता तीर्थप्रवृत्तनसमर्थे तेद्वादशांगीचनवर्गणापैजा
 पी माटे नमौनी एचोथीत्रिजगीथयी हवेअनुपयोग उपयोगनेसयोगे पांचमीत्रिजगी
 वतावेठे १ अनुपयोगी २ उपयोगी ३ नअनुपयोगी नउपयोगी उपयोगप्रपुज्याधिन
 अततापदार्थ केवलज्ञानथीप्रत्यक्षठे माटेअनुपयोगी केवलज्ञानोपयोगी केवलदर्शना
 पयोगी पणामाटे उपयोगी सिद्धावस्थामा केवलज्ञान केवलदर्शन एवेउपयोगीनोस
 नव तेमाटेनअनुपयोगी पणउपयोगप्रपुजवानो कारणकोइवारें पडतुनथी तेमाटेन
 उपयोगी एमपणकसुजाय एपांचमीत्रिजगीरुही ॥ ५ ॥

— इत्यादिकवहुजगत्रिजंगी॥चमतकारचित्तदेतीरे॥ अचरिज
 कारीचित्रविचित्रा ॥ आनदघनपदलेतीरे ॥ सी०॥ ६ ॥

अर्थ ॥ इत्यादिपूर्वकही तेयादेंदेइनेबहुदिकसयोगी त्रिजगीअोनानांगाठे जेम १
 कामक्रमें २ क्रोधक्रमे ३ नकामक्रमे नक्रोधक्रमे स्वस्वरूपग्रहवानो कामके० अजिना
 पते क्रमके० व्यापिरह्योठे मोहादिकशत्रुहणता क्रोधव्यापिरह्योठे जिवारेसज्वजननो
 लोभखपावी वारमेंगुणठाणेचढयो तिवारेनकामीनक्रोधी इहांकामक्रोधादिकसहुनो
 त्यागीत्रे एत्रिजगीथयी तेमज १ सकामी २ निष्कामि ३ नसकामिननिष्कामी स्वस्व
 रूपग्रहवाने अजिलापेंसकामी परपरिणतिने अणग्रहवेनिष्कामी कामकरमनेत्यागे
 नसकामी अने ताराअनतागुणोमाथी तेंएकगुणहीनिग्रहणनकस्यो माटेतुननिष्का
 मि इत्यादिक अनेक त्रिजगीअोठे असजवपणाने प्राप्तकरतिथकी चित्तनेचम
 त्कार कपजावनारीत्रे केमके चित्रके० नानाप्रकारना विचित्राके० अनेकजगतर

गनी त्रिचंगी तेअसंजवसंजवरूप माटेअचरिजकारीते जेमकरणातिहांज तीकृणता
वलीनिहांज ऊदागीनता एकेमसंजवे माटे आश्चर्यकारीकही एत्रिचंगीओनीफलप्रा
प्तिते ज्ञानानंदनुं नरावरूपजेमोक्षपदतेने लेतीके० ग्रहणकरतीते एटलेत्रिचंगीओ
ना चंगतरगते केवलज्ञान केवलदर्शनात्मकते अथवाएकेकचंगते आनंदघनपदार्थ
व्यापिने रहुंते माटे आनंदघन पदलेतीयकीकही ॥६॥इतिशीतलजिनस्तवनसंपूर्ण॥

॥ अथश्रीश्रेयांसजिनस्तवनप्रारंभः ॥

॥ रागगोडीअहोमतवालेसाजनाएदेशी ॥

श्रीश्रेयांसजिनअंतरजांमी ॥ आतमरामीनामरि ॥ अध्या
तममत्प्रणपामी ॥ सहजमुगतिगतिगामीरे ॥ श्रीश्रे० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ श्रीश्रेयांसजिनने साह्मीनूतकरीनेकहेते हेसुमति केवलज्ञानदर्शनसंबंधी ल
क्ष्मीमहित श्रेयांसपरमेश्वर तेआपणा अंतरके० गुह्यनीसर्ववातना जामीके०
जाणनारते एसर्वनोअंतरजांमीमाटेज एनोआत्मारामएवोनामते जेणे स्वरूपसंबंधी
मतिके० बुद्धिते पूरणके० अखणित जेपरमेश्वरेपामि तेमाटे अध्यात्ममतनेपू
रणपामी तेथीसहजनिप्रयासेमुक्तिगतिनागामीके० जवावालाते ॥ १ ॥

सयलसंसारीडंडियरामी ॥ मुनीगुणआतमरामीरे ॥ मुख्य
पणेजेआतमरामी ॥ तेकेवलनि कामीरे ॥ श्रीश्रे० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ सर्वसंसारीजीवमात्र तेतोडंडियोनामुखजे गडरूपरसगंधस्पर्शीतेमां तढाका
रीपणेप्रवृत्तिरह्याते माटेडंडीयआरामीते अनेएजसंसारमां सिद्धांतोक्तिये जेमुनीगजते
तेआत्मगुणज्ञानादिकमां रमिरह्याते स्वरूपनेनजीरह्याते तोमुख्यपणेतेनिश्चैनयजे
गुणगुणीनेअचेदें आत्मस्वरूपमातढाकार तद्रूपपणेप्रवृत्तिरह्या एवाजेमुनीराजतेनेतो
निःकेवल एकआत्मस्वरूपविना अन्यअजिजापमात्रनथीगुण एवानिष्कांमीते ॥ २ ॥

निजस्वरूपजेकिरियासाधे ॥ तद्दुःखअध्यातमलहियेरे ॥ जेकिरि
याकरिचुगतिसाधे ॥ तेनअध्यातमकहियेरे ॥ श्रीश्रे० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हेसुमतिजेप्राणी पोताना आत्मस्वरूपे रमतां प्रतिक्रमणादिक पापनि
वर्तनक्रियामात्रनेसाधे तेप्राणी अध्यात्मशब्द आत्माने अत्रिअंतर्वर्तीरहुं एवो
स्वरूपअविहेदकारूप आत्मस्वरूप ते लहियेके० पामिये एटलेतेनेतो अध्यात्म
कहिये पणजेप्राणी निजस्वरूपानावे क्रियाकरीचारगतिनेसिद्धकरे एटलेमुनकरणि

ये देवता तथामनुष्यनीगतितेसिद्धकरे अथवाअसुनक्रियाजे प्राणातिपातादिक तेरु
याकरीने नरकतीर्थचादिक गतिनेसिद्धकरे एटजेसाधुपणामांदेवतामनुष्यनीगतिसिद्ध
करे अनेतेजसाधुवते वचकपणानीकरणीरुरे अथवाप्राणातिपातादिके नरकतीर्थचनी
गतिसिद्धकरे तोतेक्रियाने अथ्यात्मस्वरूपानुजायी नकहिये ॥ ३ ॥

नामअध्यातमठवणअध्यातम ॥ अव्यअध्यातमठमोरे ॥ जा
वअध्यातमनिजगुणसाधे ॥ तोतेहसुरढममोरे ॥ श्रीश्रे ० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेअध्यात्मक्रियाना चारप्रकारठे तेरुहेठे एकतो जेअध्यात्मशब्दनुमा
त्रअर्थपणनजाणे अनेजेपूठेतेनेकहेजे अर्थअध्यात्मीठियें तेनामअध्यात्म तथावीरु
अध्यात्मशब्दनु अक्षरविन्याशीपणु तेस्थापनाअध्यात्म त्रीरु रेचक पूरक कुनकादि
केकरी बाह्यवृत्तियें एवुध्यानबतावे जेथकीत्रोकएमजाणेजे एणेअंतरवृत्तियें आत्मा
नुस्वरूपप्रत्यक्षकथुंदेखायठे पणपोतेकोरानाकोरा एडव्यअध्यात्म एत्रणेअध्यात्मठ
मवायोग्यठेतेठांमो अनेजेनिजस्वरूपसहित क्रियानुप्रवृत्तबु एवोजेजावअध्यात्म तेआ
त्मानागुणज्ञानदर्शनादिकनेसाधे जावअध्यात्मिपणुसिद्धकरे माटेअहोनव्योजोतम
ने निजगुणनीसिद्धताकरवीठे तोजावअध्यात्मथीज रढममोके ० रढनाकरो ॥ ४ ॥

शब्दअध्यातमअरथसुणीने ॥ निरविकल्पआदरजोरे ॥ शब्द
अध्यातमजजनाजाणी ॥ हानग्रहणमतिधरजोरे ॥ श्रीश्रे ० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेनव्यो आत्माने अतर्वर्ति आत्मरूपमा तदाकारीपणोरमबु एवुअध्या
त्मशब्दनुअर्थठे तेगुरुमुखथीसांजलीने निश्चैनय आत्मानेविपे स्वरूपनुनिरविकल्पि
पणुअजेदिपणुठे ते आदरजो अवधारजो तथा अध्यात्मशब्दमा वली बेजेदठे एट
ले एकमां स्वरूपअध्यात्मिपणुठे अनेवीजामांस्वरूपअध्यात्मिपणुनथी माटेनजनाठे
एटलेजे नि केवलनाम अर्थविनाएकलो अध्यात्मशब्द तेमास्वरूपअध्यात्मिपणुन
थी तेथीशब्दअध्यात्ममा स्वरूपनीअसिद्धतामाटे हानके ० गंमवानी मतिके ० बुद्धी
धारजो अने अर्थअध्यात्ममा स्वरूपनीसिद्धतामाटे ग्रहणकरवानी बुद्धिधारजो ॥ ५ ॥

अध्यातमजेवस्तुविचारी ॥ बीजाजाणलबासीरे ॥ वस्तुग
तेजेवस्तुप्रकाशे ॥ आनदघनमतवासीरे ॥ श्रीश्रे ० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ माटे वस्तुशब्दअध्यात्मतत्वने तदैकपणेविचारवावाला लक्ष्मणरूपणाअनि
न्नविचारी तेतोअध्यात्मनेग्रहणकरेठे अनेजेवस्तुविचारीअध्यात्मथीनिन्न हवमाहीप
णेअन्यरुदयठतां अध्यात्ममतममत्वी एकनिश्चैनयवादी तेतोलबाडठे अनेजेमुनी

राज जेवमुनामसिद्धांतोनेविषे गतके० प्राप्तययो जेतत्वशब्देअध्यात्मतत्व तेने प्र
काशके० प्रगटकरे एटलेजेरीतेंसिद्धांतोमां अध्यात्मतत्वनायुंठे तेमप्रकाशे एवाको
एहाय जेअनंदशब्देअनंतकेवलज्ञानी तेअनोजेसप्तनयाश्रितमत तेनेजिनमतकहि
यें तेजमतनेप्रकाशे ॥ ८ ॥ इतिश्रीश्रेयांसजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथवासुपुज्यजिनस्तवनलिरच्यते ॥

॥ रागगोडीतथापरजीवतुंगीयागिरिसिखरसोहेएदेशी ॥

वासुपुज्यजिनत्रिजुवनस्वामी॥घननामीपरनामीरि॥निराका
रसाकारसचेतन ॥ करमकरमफलकामीरि ॥ वासु० ॥१॥

अर्थ ॥ अहोनव्यो वासुप्रज्यजिन तेत्रणजुवनना पूज्यपणामाटेस्वामिठे वलीघ
ननामीके० घणाठेनामजेना एटलेजे परमात्मानानाम तेपरिणामेजपरिणामिरहाठे
हवे एकवहिरात्मा बीजाअंतरआत्मा एरीतें संसारीजीवोनावेचेदठे तेमां अंतरात्मा
नुं एकनिराकार तेसामानोपयोग बीजोसाकारतें विज्ञोपोपयोगएवाउपयोगलक्षणैस
के० सहितते चेतनकहियें तेकरमकरमफलकामीके० सामान्यविज्ञोपसुजासुनोपयोगें
प्रवृत्ततो चेतन कर्मजेज्ञानावरणादिक तेनुं कामीके०अजिलापी तेमांसुनोपयोगेंप्रव
र्ततोचेतन सुजपुष्पप्रकृतिनो कामीके० अजिलापी असुनोपयोगेंप्रवृत्ततोचेतन अ
ष्टुनपापप्रकृतिनोकामी एम सुजासुनोपयोगेंकीधाजे सुजासुनकर्म तेनासुजासुनफल
नो कामीके० अजिलापी तेचेतनजाणवो १ ॥

निराकारअचेदसंग्राहक ॥ चेदग्राहकसाकारोरे ॥ दर्शन

ज्ञानदुचेदचेतना ॥ वस्तुग्रहणव्यापारोरे ॥ वासु० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेनिराकारनोलक्षण उलखावेठे जेजेदरहितनोसंग्रहीक तेनिराकार व
र्शोपयोगीपणुं अनेजे चेदके० निन्ननिन्नस्वरूपनुंग्राहक तेसाकारज्ञानोपयोगीपणुं
एनिराकारसाकारवेउपयोगनेजेदें चेतनापणवेजेदेंथयी एरीतें सामान्यविज्ञोपवेउप
योगें जडथीआत्मतत्वनेस्वरूपेंग्रहणुं निन्नके० जूदोकरीलेठुं तेठे व्यापारके० प्रवृत्त
नजेनुं एचेतनावतअंतरात्मानोलक्षणकणुं ॥ २ ॥

कर्तापरिणामिपरिणामो ॥ कर्मजेजीविकारियेरे ॥ एकअने

करूपनयवादें ॥ नियतेनरअनुसरियेरे ॥ वासु० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ कर्मनुंकर्तापणुंतेपरिणामिके० व्यापीने परिणामोके० परिणामेठे एटलेक

र्मनु कर्त्तापणुतेपरिणामेव्यापिरसुत्रे पणजीरमानथी ऽहांकोऽपुत्रेजे जीरमाकर्त्तापणु
केमनथी तेनेउत्तरजे करियेके० जेपरिणामेप्रवृत्तियें तेकर्मजीरकरियें जेममिष्या
त्वपरिणामेपरिणामतोजीव मिष्यात्वकर्मप्रकृतिनेकरियें पणअपरितप्रतंनकरियें ते
थीकर्त्तापणुपरिणाममात्रे पणजीरमाकर्त्तापणुनथी जेकरियेंतेकर्म तेथीकरवामात्र
कर्मतोएकजठे परतुनयवादेके० नयवचनमागें तेनाअनेकरूपठे एटले वस्तुतले
एकनयवचनमागें ज्ञानावर्णादिकर्मआवठे तेहे नरके० नयमनुष्यो नियतके० निधे
सवाते अनुसरियेके० अवारणकरिये एटलेकर्त्तापणानापरिणामे जेजीरकरियें ते
वाकर्मनयवादेआवथाय तेनिश्चयीअवधारियें ॥ ३ ॥

दुःखसुखरूपकरमफलजाणो॥निश्चयएकआनंदोरे॥चेतन
तापरिणामनचूके ॥ चेतनकहेजिनचदोरे ॥ वासु० ॥ ४ ॥

अर्थ॥तोहेनव्यो दुःखस्वरूप अनेसुखस्वरूप एवेकर्मनाफलजाणो तेव्यग्रहारन
यनीअपे क्षये अनेनिश्चय विचारिने अनादिसिद्धअपेहार्थेजोइयेतो त्रणोकाळें नि
जस्वजावनोजकर्त्ताठे निश्चयीएकअद्वितीयआनंदमयांठे अनेचेतनानेविषे चेतनाथ
र्मतेचेतनतापणुते तेचेतनतानोपरिणामके० परिणामनने नचूके एटलेचेतनाचेतनता
रूपधर्मनेमूकेनही तेचेतनजाणवी केमके चेतनतातेचेतननोधर्मठे तेधर्मथीधर्मनी
ओलखाणयाय दोहा ॥ धर्मिअपनेधर्मकू ॥ नतजेतिनूकाल ॥ आत्मज्ञानगुणनाते
जडकिरियाकीचाल ॥ १ ॥ माटेधर्मनेअजावें धर्मिनोअनात्र जेमजलाव गरणधर्मने
अजावे घटधर्मिनोअजाव तेथीचेतनताधर्मवतने श्रीजिनचडे चेतनकह्यो ॥ ४ ॥

परिणामिचेतनपरिणामो ॥ ज्ञानकरमफलजावरीरे ॥ ज्ञान
करमफलचेननकहिये ॥ लोजोतेहमनावरीरे ॥ वासु० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एटलेचेतनताधर्म परिणामिके० व्यापीरह्यो एवोजेचेतन जीर तेनो प
रिणामोके० परिणामनसुत्रे एटलेधर्मसुत्रे तेकहेत्रेजे ज्ञानशब्द निजस्वरूपज्ञान एट
लेदुचेतनदु अनेजेपुत्रजादिकमा रमिरह्योबुतेजडठेदुअविनासी एजडतेविनासी दुचे
तनाधर्म एसडणपडण विघ्नसणधर्मि तोएआत्मानु करमके० करबु तेनुफल शुद्ध
त्मस्वरूप प्राप्तिरूप तेनुजाविके० चिंतक विचारकरनारो तेथी ज्ञानके० आत्मज्ञाननु
करमके० करबु प्रयुजबु तेनुफलतेस्वरूपप्राप्तिरूप तेनेचेतनतावतचेतनकहियें एटलेज
दूणसहितचेतनकहियें केमकेसिद्धातोमा स्वरूपप्राप्तिथयी तेनेलक्षणसहितचेतनक
सुत्रे अनेवीजातोरुयनमात्रचेतनजाणया माटेअहोजव्यो तेहके० तेसुद्धात्मरूपने

नावीक्षेजो अहोगत्रतेदयीज हंतराखजो स्वरूपमांजप्रवर्त्तजो एदलेस्वरूपचितवन
वेना अन्यचितवन कोऽमात्रकरतामां अनिद्वंमाटे ॥ ५ ॥

आनमज्ञानीश्रमणकद्वावे ॥ वीजातोऽव्यलिगिरि ॥ वस्तुग
तेजवस्तुप्रकासे ॥ आनंदघनमतिसंगरि ॥ वासु० ॥ ६ ॥

अथै ॥ माटेजेअंतरआत्मावंतने साधुनेकहिये केमके ते बुद्ध आत्मस्वरूपनाग्या
माटे तोजेनेआत्मस्वरूप प्रत्यक्षयथीह्युंते तथीजन श्रमणके० साधुकेवायते नाणे
प्रयमुणीहोऽऽतिवचनात् अनेवीजाजेस्वरूपज्ञानथीरहिततेतो मात्रउपासुहपतिना
आरकड्यजिगीते पणजावजिगीपणुंता स्वरूपग्यानमांआपीह्युंते अनेउपासुहपति
मांअव्यलिगीपणुंआपिह्युंते माटेजे वन्तुगतयत् आत्मवन्तुजेवाते तरेतिज आत्मव
नुतत्वनेप्रकासे प्रगटकं एदलेआत्माथीवाहिरस्वरूपग्याननथी पणआत्मासांहेज
आत्मस्वरूपज्ञानकहं ते आनंदघनमनिनंगीके० चित्आनंदनुंसमृद् तेनीमतिजेसुम
ने तेनासंगीएदलेतेहचारीहोय ॥ ६ ॥ इतिश्रीवासुपुत्र्यजिनस्तवनतमाप्तः॥

॥ अथश्रीविमलजिनस्तवनप्रारभ्यते ॥

॥ रागमद्भाग्दमथांवाथांवजीरे ॥ इरदाडिमशालएदेगी ॥

दुखदोहगदूँटल्यारे ॥ सुखसंपदसुंजेट ॥ धींगधणीमाये
कियार ॥ कुणगंजेनरखेट ॥ विमलजिन ॥ दीजालोयणआ
ज ॥ मारामिश्रावंगिनकाज ॥ विमलजिन ॥ दीजण ॥ १ ॥

अथै ॥ हेसुमनि विमलपरमेश्वरनादेववाथी चाग्गनिनंबंधी दु ख अनेअनादि
काजनाअग्याननंबंधी दीर्घाय तेदूँटल्या वेगजायथा अनेनेत्रोनाजोवाथी दर्पनिर्ज
गात्रे जेआत्मानेवद्वामयतुंनदूपगुणउपतुं तेनुयथीप्रगटी जेनमदमखम विचक्षण
स्वी एकतमागीस्वरूपपातुंजायी अलुजव नंबंधीनीप्रीन तथी निजस्वरूपतंपदाजे रत्न
त्रयरूपतथी जेटके० निजापयतु ताहेनुमनि जेपरमेश्वरना देववाथी छत्रदीर्घा
ग्यदूंगया अनेनुवनेंनवाथीमिजापयतु एदजाअरतो मात्रएकदेववाथीजयया तो
एवा धींगके० नमदेवानने मायेरणीह्यदत्ता एदजे वज्रवानथपीनागंबकने वे
दनके० वेदानाकना जेपेटोवायनेमावायाजा एदजे गत्रद्विदशकांशगणे नदी
पण तेनाऽज्ञाजमांजप्रवृत्तिह्याउं एवानेअनदुम्बन्धरमेवंतजे मोटाडिज कथाय
तेमांथीमुफनेकोपगंजीदरु एदलेतांशंजवानेसुनयेथी एवाविमलजपरमेश्वरने मेना

रानेत्रोथीआजदीता एटलेदर्शनकखु माटेआजनोदीश वेजावडीधन्यठे तेविमननि
ननादेखवारूप कारणथी मारामनोवांगितकार्यसिद्धयथा ॥ १ ॥

चरणकमलकमलावसेरे ॥ निरमलधिरपददेख ॥ समल
अधिरपदपरिहरीरे ॥ पंकजपामरपेख ॥ वि०॥टी० ॥१॥

अर्थ ॥ एगाथानुअर्थअन्वयकरिलखियेंठेयें हेसुमति केमलाजेलक्ष्मीतेपोताने
वसवानु पदके० स्थानकजेकमल तेकादवमाउपजवाथी समलके० मलसहितजाणु
फरिएकवेदीवशमा फूलीनेपाखडीपाखडीखरिजाय तेवारें तेस्थानकमूकीने फरिवी
जाकमलनु स्थानकग्रहणकरवुपढे तेथीतेकमलरूपस्थानकने फरिअधिरपपोपणजा
एणु तेअधिरजाणीने लक्ष्मीजीयें पोतानेवसवानुकमल तेने पामरपेखके० राकसमान
गणीने परिहरीके० तेकमलमूकीने निरमलके० कर्मरूपमेजरहित एवोविमलनाथ
परमेश्वरना चरणकमलके० पगरूपकमल तद्रूप धिरपददेखके० स्थिरस्थानकदेखी
ने तेमांवासकखु एटलेत्रिजगलक्ष्मीते परमेश्वरनाचरणकमलोमांवासेठे मुग्धप्राणील
क्ष्मीनुवास अन्यस्थानकोमाधारिरह्याठे तेजुठाठेमाटेविमलजिनना चरणकमलानेते
वोजेथीसमस्तलक्ष्मीसपजे केमकेनिर्वाणपदादिक सपदानोवासो एनाचरणमाठे॥१॥

मुळमनतुळपदपकजेरे ॥ लीणोगुणमकरद ॥ रक
गणेमदिरधरारे ॥ इटचदनांगिद ॥ वि०॥ टी०॥३॥

अर्थ ॥ हेपरमेश्वर मकरदनीपरें एटले कमलनापानउपर जेम भ्रमराकमज
मांतदाकारथाय तेममारोमनरूपभ्रमरते अतताज्ञानादिकगुणजेमां एवातमारापद
पकजमां लीणोके० तदाकारथयीगयुठे वसीनूतथयीगयुठे तेहपेंकरीनेएवोउन्मत्तथ
योठे के मदिरके० मरुपर्वतनीपृथ्वीसुवर्णमयी अथवानदनवनादिकनी धराके० पृ
थ्वीतेने रकसमानगणेठे दरिडीनीगणतिमागणेठे एटलेतमाराचरणकमलनीनक्ति
आगल ए शीवस्तुठे एमजमारोमनजाणेठे तेमजदेवतानापतिइइने चडमाने तथाना
गिइते नागकुमारवासीइइ इत्यादिकसर्वनेराकतुल्यगणेठे एवोमारोमनमोदुथयीगयुठे

साद्विसमरथतुघणरि ॥ पाम्योपरमनुदार ॥ मनवि
सरामीवालहोरे ॥ आतमचोआधारा॥ वि०॥ टी० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ अहोसमर्थसाहेब हेपरमेश्वर ताराजेवोधणीडुपाम्यो तोहवेमाराआठेक
र्मरूपशत्रुतेपरिवारसहित मुजनेगजीशकसेनही तेमजतुतुएमानथाय तोपोतानुज

पदध्यापे माटेपरमउदार एवोयणीतुंगे ते हुंपाम्यो फरितुमनेमायेधारतांज मुज्जनेधिर
ताध्याविगयी माटेमननोविधामि एवोतुयणीहुंपाम्यो बलीमिव्यात्वभतेमजिन एवोमा
रोआत्मा तनेस्वरूपप्राप्तिहुंध्याधार आश्रयतेतुंगे केमकेजिवारेहुंमाराआत्मानुंरूपपा
मिन ते तारेजआसरेपामित्त माटेमारीआत्मानुंध्याधारणे ॥ ४ ॥

दरिद्राणदीडेजिनतणारे ॥ संशयनरद्वेवेध ॥ दिनकरकर
जरपसरंतारे ॥ अंधकारप्रतिखेध ॥ वि० ॥ टी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेवीहेसुमति एवाविमलपरमेश्वरनेमें लोचनेकरीआजदीगा ते परमेश्वरनुं
एवोप्रजावठे जेएनुंदर्शनदेखवायी जेफलयायतेसांजज एनोनावशुद्धताये दर्शन
यतांज जेनीमति एकायेएनादर्शनमांतरी तेनेस्वरूपनी मननेविपे संसयजेप्रांतिते
नरहे तेमज एप्रनुंनोमारीस्वरूपएकमाटे तंमांविरोधनयी एतुंमननुंनिरदोपपणुंयची
जाय माटे वेधनरहे तेनोदृष्टांतकहेठे जे दिनकरके० सूर्यतेना करके० किरणनो न
रके० समूह तेजगतमांपतारोकरतावतां अंधकारनुंप्रतिपेधके० निपेधययीजाय एट
लेमूयोदये अंधकारजाय तेमजतारोदर्शनयतांज संसय तथावेधमात्ररहेजनही॥५॥

अमीयजरीनूरतिरचीरे ॥ उपमनघटेकोय ॥ शांतसुधार
सजीलतीरे ॥ निरपिततृपतिनहोय ॥ वि० ॥ टी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ परमेश्वरनीमूर्ति रचनानी अधिक्यतानोवर्णन एकमुखकेटलोकरिशकुं परं
तु थोडामांघणुंकहिवतावुं जगतमांअमृततमान प्रसंसाकरवायोग्य बीजोकोउपदार्थ
नयी तेनि केवलअमृतथीजरीने जेमकांइरचे तेवीजतारीमूर्तितहजे रचाणीठे एमू
त्तिनेजगतमां प्रत्यक्षप्रमाणेएटलीउपमांअमांथी कोइअव्याति अतिव्याति दृषणत
हित प्रत्यक्षप्रमाणे अथवा उपमानप्रमाणे पणकांउपमानुंतंनवजनयी इहांजेमूर्ति
ने अमीयजरीकहितेतावचनगोचरकरवामाटेकही पणएमूर्ति रागक्षेपनीपरिणतिना
ह्ययथकी सहजआत्मस्वरुपे प्रगटयोजे गांतरूपअमृतरसतेमांज जीजीरहिते जा
णियेमूर्तिउपरशांतरसवरसीरखुंठे तेथीउपमानोअसंनवठे केमके अमृतकीएकहुंदमें
अजरहातसवअंग तोएमूर्तितेसंपूर्णगांतरसवरूपथीजरी जन्ममरणरहितमाटे जी
उपमासंनवे तेमाटेनिरवीनिरपीने मारीचहु तथामारेदर्शननीइहा तेमजमाराइद
यनेत्रथीस्मरण एमांचीएकनेपणवृत्तिनहोय एटलेअनइकवृत्तिनपाय ॥ ५ ॥

एकअरजसेवकतर्णारे ॥ अवधारोजिनदेव ॥ कृपा
करीमुज्जदीजीपरे ॥ आनंदवनपदसेवा॥वि०॥टी०॥१॥

अर्थ ॥ ह्वेसुमतिवतयानदधन विमलापरमेश्वरथी श्राणीनवृत्तिये वीनतिकरेते केहेजिनदेव अहोसामान्यकेवलीश्रोनापुजनीक हुलाजानदनामा तमारोअनुवरसे वक तेनीएकअरजते अथधारोके० मानोतो माराउपररापूर्णरूपानजररुरीने मुफने देवावांगोतो अन्यजेपांचअनुत्तर वासीप्रमुख देवतानामुख्यनु हुअनिजापीनपी प एनिजस्वरूपथीउपपुंजेअनदधनराय तेपदनीरुनारी एवीसेवा दीजीयेके० श्रापो अथवाहेजिनदेव बीजातोघणानी वीनतिअवधारोठो परतुएअरजमारीपण अथवा रोजेमाराउपररूपाकरीने अानदधनपदनीसेवाश्रापो अथवाहेजिनदेव मुजयानदधन उपररूपाकरीनेतमारापदकमलनीसेवाश्रापो ॥ ७ ॥ इतिविमलजिनस्तवनसपूर्ण ॥

॥ अथश्रीअनंतजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागरामगिरिकडखानादेशीनीदाल प्रसिद्धे ॥

धारतरवारनीसोहेलीढोहेली ॥ चनुदमाजिनतणी
चरणसेवा ॥ धारपरनाचतादेखवाजीगरा ॥ सेव
नाधारपररहेनदेवा ॥ धा० ॥ १ ॥ एअक्रणीठे

अर्थ ॥ अानदधन श्रापचकमालामां जिनदर्शनीश्रोनी जिनदर्शनथीविरुद्ध श्रा चरणदेखीने डु खी तेमजअनतपरमेश्वरसेवितचारित्रनीडुकरता डुसमकालेदेखीने महाडु खीठतो सुमतिनेकहेते के अत्यततीरुणठेधाराजेनी एवीतरवारतेनीगारउपर उगाडेपगेचालबु तेदोहेलुठे परतुचिचारीजोताते सोहेजीठे पण चउदमापरमेश्वरनी चरणके० चारित्र तेनुसेवबुनामप्रवर्तना तेदोहेजीठे एटलेतरवारनीधारथी ए चारित्रनीधारकठणठे केमके बाजीनोकरवावालो तेचागठामांचारेदिशये चारतरवा रवाधिने तेतरवारोनीधाराचिंचे गुजाटाखातोखातो निकलीजाय एवाबाजीगरयणा नाचतादीगठे माटेतरवारनीगाराउपरनाचबुसुगमठे परतु चारित्रनाप्रवर्तननीजे आसेवनारूपधारा तेउपरें तोमहाशक्तिनाधारक एवादेवतापणनरहिशके केमकेदेव तानाजवमाप्रतउदयनुजअसनवठे तोचारित्रप्रवर्तनकिहांथीहोय तेथीतरवारनीधारातेसुगमठे अनेचारित्रनासेवननीधाराविषमजाणवी ॥ १ ॥

एककहेसेवियेविविधकिरियाकरी ॥ फलअने
कातलोचनदरेरे ॥ फलअनेकातकिरियाकरीवा
पडा ॥ रडवडेचारगतिमाहेलेखे ॥ धा० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ एककोऽकगणजेदीसमुदायनाधारक कहेजे विविधप्रकारेतपरस्पर
नी किरियाके ० आचरणआचरीने परमेधरनाचारित्रनीसेवनाकरिये केमकेचारित्र
लक्रियाठे जेमहुंडकादिककरेठे तेनीपरें परंतुतेप्रवचनरहस्यनाअजाणठे केमके
धीजेमांएकांतफल तेनेअनेकांतफलकहियें एटलेअनेकक्रियाओनाअनेकफलठे ०
क्रियानिन्ननिन्न तेनुंफलपणनिन्ननिन्नठे उदयपणनिन्ननिन्न नोगपणनिन्ननिन्न ०
मशालिजइसुखनोगव्याते संगमानेनवेदाननुंफलते लोचनके ० आखेनथीजोतासुं
अनेकांतफलठेजेनां एवीअनेकक्रियाकरीने परमायेंसुन्य तेवापडा निरर्थकवतांआध
नासेटनीपरें चारेगतिमां रडवढेके ० परिभ्रमणकरे तेजेखेके ० न्यायेंरडवडे केमके
अनेकांतफले गतिनीसमृधियाय अनेगतिसमृधीपणेनवप्रमणटलेनही तेथीआत्मा
नीशीसिद्धीयाय एवीएकांतक्रियाजकरवी तेता आश्रवमांगणीठे ॥ १ ॥

गठनाजेद्वहुनयणनिहालतां ॥ तलनीवातक
रतांनलाजे ॥ उदरचरणादिनिजकाजकरताय
का ॥ मोहनक्रियाकलिकाजराजे ॥ धा० ॥३॥

अर्थ ॥ इहांगवशब्देंसमुदायविशेष अथवा खरतर तपाजोकादिगठो तेगठोनीमतो
नाजेद्वहणे प्रतिजेदुंपणग्रहण तेथीमतमतांतरना बहुके ० गणाजेदप्रतिजेद ते
नयणनिहालतांके ० तात्विकदृष्टीये रुदयरूपनंत्रेंविचारीजोता तेनिजेंऊआत्मतलनी
वातोकरताठतां लाजतानधीसुं केमकेममत्व अनेतलनीवातने महोमांहेविसंवाठे
जेमकोटरमांअग्रोठतां वृद्धनेनवपद्धवथवासुंविसंवाद तेमममत्वीनेस्वरूपउजवाणनी
वातकरतांदेखीने तत्वज्ञानीतेनेनिर्जेंऊजाणो केमके गठजेदीअनेतो जेटजीशर्मकर
णीप्रमुखसुंकरवुतेपोतानापेटजरवानेअर्थ तथाआदिशब्द क्रोधमानमायाजोण राग
इंपकजह उन्नतादिककारणो सर्वकार्यसुंकरवुंठे तेमांसनपुस्त्यतो लाखमांएकद्वग ते
नीनानथीवाकीजीजातातलववेअनाकरनाग जाणवा केमके आकजिनाजजेंडगमफकाज
सुंअधुयराज्यते वीजासंसारोओथीपण गठयागिओग्रपं विगोपणपपोप्रवृत्तिरह्यो
माटेमोहननटयाकह्या तेसुंहन्व्यार्थेएत्रे जेनंसारोजीवोमां मोहन कोऽगज कोऽ
तियें कोऽकडे कोऽज्याप्रमुखनटयाठे अनेगठजेदीतोमाथासुंकीनटीपांच्याठो ॥३॥
वचननिरपेक्षव्यवहारजुंकोकह्या ॥ वचनमापे
क्षव्यवहारसाचो ॥ वचननिरपेक्षव्यवहारमं
मारफल ॥ सांजलीआदगीकांइराचो ॥ धा० ॥३॥

अर्थ ॥ जेमतवादिहोय तेअपेकारहितवचनीयायजनही एकातवादी निरपे
 क्हीएटले अपेकारहितवचनीजथाय तोअपेकारहितवचने जोअत्यतकठणचारित्र
 मां प्रवर्त्तनहोय तोपणतेव्यवहार जूठोके० आज्ञाथीविरुद्धजाणवो तोहेनव्यो वांठा
 येसहित तेसापेकारहितये तेसापेकारहितवचने जेमनिश्चैसबधीवचन व्यवहारनीवांठाराखे
 तेमज्ञानक्रियासहित उस्तर्गअपवाद सापेकारहितवचने जे व्यवहारके० चारित्रनुप्रव
 र्तन तेसि-हांतानुजायीव्यवहारठे तेचारित्रआज्ञाथी अविरोध माटेसाचोकह्यो तो
 गयीठेवांठाजेवचनथी तेनेनिरपेकारहितवचनकहिये तेवाएकातवादिअनुचारित्रते सत्तार
 फजनुदेवावालोठे माटेते एकांतवादीअनावचन स्वरूपानिजापीअने सानजवायोग्य
 नथी कदाचित्सांजयो तो तेवचनआदरवायोग्यनथी अनेजोआदखोतो तेनावपरा
 चयुनही एमनिरपेकारहितवचन जेमनतथीविरुद्धजठे तेसांजलीआदरीने काराचोठो ए
 टलेतेमनाथी रागराखोठो तेनहिजराखो ॥ दोहा ॥ नापेनिरपेकारहितवचन ॥ क्रिया
 देखावेकूर ॥ वाकोतपसयमसरव ॥ कखोकरायोधूर ॥१॥ माटे जेएकातक्रियापदी
 एकातदयापदी एकातपूजापदी एकातनक्तिपदी एकातगुरुपदी जेमगुरुगुरुजपना
 औरसवसुपना इत्यादिकोनेवचनेजेप्रवर्त्तसे तेचारगतिमांजटकसे ॥ ४ ॥

देवगुरुधर्मनीशुद्धकहोकेमरहे ॥ केमरहेशुद्ध
 श्रद्धानआणो ॥ शुद्धश्रद्धानविणसर्वकिरिया
 करी ॥ ठारपरलीपणोतेहजाणो ॥ धा० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ अहोनव्योते एकातवादिअनावचनथी शुद्धदेव शुद्धगुरु शुद्धधर्म एअण
 नीपरिहाकेमरद्विशके अर्थात्नजरद्विशके तोशुद्धदेवगुरुधर्मनोउजस्वाणनेअनावे
 साचादेवगुरुउपरश्रद्धाजेप्रतित तेपणकेमरहे केमकेसाचीवस्तुनीउजस्वाणविना सा
 चीप्रतितनउपजे एगीतें आणोके० अवधारणकरो अनेशुद्धप्रतितविना सर्वक्रियाउं
 करतु तेकेवुठे जेम ठारके० राख अथवाठारतेखात्रनीष्टथी तेनावपरठाणप्रमुखतु
 लीपणुकरवो तेनीपेरेनिर्यकजाणवु ॥ ५ ॥

पापनहीकोइतूसूत्रजापणजिणो ॥ धर्मनहीकोइ
 जगसूत्रसरिपो ॥ सूत्रअनुसारजेअधिककिरिया
 करे ॥ तेहनोशुद्धचारित्रपरिखो ॥ धा० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ माटेजेनिरपेकारहितवचनते उत्सूत्रजापीपणोठे तोतेउत्सूत्रथीविरुद्धजापण
 करतु तेसरखुंजगतमाचीजोकोइपापनथी उत्सूत्रजापीमहापापीहोठे एपापसवोप

तेमजजगतनां सूत्रनां वचनद्वयतेप्रमाणेन जायणकरं तु तेनगिवां वीजोत्पत्तं
मादिप्रमाण धर्मकोशनी मांटे सूत्रधनुनारकं ० सूत्रनीमर्यादायें जन्मव्यजीव त
नयमादिकक्रियाकां तत्रागिन्निद्रानुं शुद्धचारित्र एतलेजेवांचउडमांपरमेश्वरंचारि
मैव्यो तैवांचतंतुंपणचारित्र पग्निवांकं ० पग्निवाकं जाणो ॥ ६ ॥

एहउपदेशानुंसारसंकेपयी ॥ जेनराचित्तमेंनित्य
ध्यावे ॥ तेनरादीव्यबहुकालसुखअनुभवी ॥ नि
यनआनंदवनराजपावे ॥ ध्या० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एपूर्वांकउपदेशानुं नारकं ० रहस्यजेसूत्रानुंजायीचारित्रनुंप्रवर्चनुं तेसंकेप
कीकृत्यो तेनेजन्मव्यप्राणी पोतानाचित्तमांनिरंतरध्यावे एतलेध्याजनागद्युध्यागिथो
रीशुद्धधर्मतत्वपुठयावकां हठग्राहीपुंलुंतीखावे एवामतवादीशुंउपदेश नश्यादर
एवीवांठानायारी सूत्रानुंतांगप्रवचकमनुचते दीव्यंकं ० निरुपमिअथवादेवतासं
धी अथवादीव्यंकं ० मनोहरमनुष्यसंदंधी घणापल्योपमतागरोपमकाजसुधी तातावे
नीना विपाकोदयने अनुभवीकं ० जांगवीने नियतकं ० निश्चैतंदेहरहितपणे ध्यानं
शब्दं परमानंद ते अतंतीपआनंदनुंनमूह एतलेमोदृस्त्यानकतुराजपामे ॥ ७ ॥
तिथनंतजिनम्वनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीधर्मजिनम्वनलिरव्यते ॥

॥ गगगोडीतारंगरस्तीयानीदंतीनां ॥

धरमजिनेमरगाठरंगमुं॥ जंगमपडसोहोप्रीता॥ जिनेसर॥ वीजो
मनमंदिरआणुनही॥ एअमकुलवटरीत॥ जिनेसर ॥ धर्म० ॥ १॥

अर्थ ॥ आनंदयन शुद्धचेतनावंतवतां जावोह्वातें ह्योत्करो परंतुप्रीतजंगनाजपें
ननोकीयको शुद्धचेतनानेवतजावतांदी नवचने धर्मपरमेश्वरनी म्त्वनाकरेठे धर्मपर
मेश्वरने निजस्वरूपप्राप्तिरूप रंगके ० गगयी वचनगोचरम्वनायेंस्तुंनुं पणदृष्टीरागा
दिकेनही पणहृष्टचेतना धर्मपरमेश्वरनीस्त्वनारूप कार्यप्रारंभ्यो तेअविधिद्विधारापें
पारपानजां पणकोडविद्वपदमांसां एधर्मजिनेश्वरविनावीजा रागदंष्ट्रं परिणम्यादेवो
ने मागमनरूपमहेजमां जावुंनही अर्थात्मागमनमां वीजारागादिवोपेंमहित देवो
नुंध्यानकरुंनही एतलेजेथुनआत्नित्वधर्मधर्मित जेआत्मातेवाआत्माभात्रनाकुजनी
वटकं ० मर्यादाएजठे एजधर्मठे एजजहृषठे जेबीनरागविना वीजानेनव्यावे ॥ १॥

धरमधरमकरतोजगसद्धिफिरे॥धरमनजाणेहोमर्म॥जि० ॥ धर
मजिनेसरचरणग्रह्यापगि॥कोइनवाधेहोकर्म॥जि०॥धर्म०॥१॥

अर्थ ॥ हेद्यु-इचेतनाए अमारुविष्णुधर्म अमारुशिवधर्म अमारुशन्यासधर्म अमा
रुब्रह्मचर्यधर्म अमारुग्रहस्थाश्रमधर्म थअमारु तापसधर्म कुलधर्मादिधर्मइत्यादिक
धर्मधर्मकरता एजगतमात्रना सर्वप्राणीते निर्यकत्रमणकरीरह्याठे परतुतेसर्वप्राणी
धर्मशब्दनुजे मर्मके० रहस्यतेनेजाणतानथी एटलेआत्मस्वभावरूपधर्म जेणेकरीवि
जाव परिणतिथीतूटवु अनेस्वभावपरिणतिथी परिणमवु तद्रूपधर्मनु रहस्यजाण्यावि
ना धर्मधर्मपोकारेते तेवाप्राणीधर्मनु लक्षणजाणतानथी तोहेद्यु-इचेतना धर्मपरमेश्व
रना चरणकमलोमा धर्मनुमर्म समाहीरह्युठे केमके जेप्राणीयेवहिरात्मापणुमकी अं
तरआत्मावतठता धर्मपरमेश्वरना चरणकमलमा पोतानास्वरूपप्रवर्तियें मननेथा
प्यु तोतेप्राणीआश्रव दारे कोइपणनवोकर्म बधमानपाडे ॥ २ ॥

प्रवचनअंजनजोसदगुरुकरे ॥ देखेपरमनिधान॥ जि०॥इद
यनयणनिहालेजगघणी॥महिमामेरुसमाना॥जि०॥धर्म०॥३॥

अर्थ ॥ तेधर्मनाथनुस्वरूप शरीरिंतंजखाय तेकहेठे हेसुमति द्यु-इउपदेशकगुरु
जोरुपाकरीने इदयरूपचक्रुनेविषे सि-इंतरूपअंजनकरे तोतेथीअनादिकाल मिया
त्वरूपी इदयनेत्रनुरोग दूरजाय तिवारेपोतानास्वरूपरूप निधानके० धनजेअनादि
नुअजाणोगयो तेनेप्रत्यक्षकरे पठेतेइदयरूपनेत्रेकरिने त्रिजगतनास्वामिने निहाले
के० देखे स्वस्वजावे पोतानास्वरूपने प्रगटजाणे जेप्राणीयेपोताना स्वरूपनेउजख्यो
तेजप्राणी इदयनेत्रेकरी परमेश्वरनुस्वरूप उलखीशके तेप्राणीनो महिमाके० प्रभुता
तेमेरुसमानमहोठोठे एटलेजगतमा मोटाइनीअवधिहती तेकहीवतावी पणतेंउं
महिमातो निरुपमठे उपमाकोइनथी ॥ ३ ॥

दोडतदोडतदोडतदोडीत॥जेतीमननीरेदोड ॥ जि० ॥ प्रेमप्रती
तविचारोदूकडी ॥ गुरुगमलेजोरेजोड ॥ जि० ॥ ध० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेद्यु-इचेतना आनदधनप्रतेकहेठेके प्रवचनकारणविना परमनिधानरे
खवानो वीजामतममत्वित्योनो कहेलुजेसि-इंत तेकारणनथीसु तिवारेआनदधन द्यु
-इचेतनानेकहेठेके दुतोनिजस्वरूपउंजखयामाटे दोडीदोडीने थाक्योमतमात्र हेरी
हेरीनेहेखा तेबाह्यइष्टीयेनही पण तेथोनासकटिपत वेदांतन्यायादिक सि-इतोमां जे

टलीमारामननीदोडहति तिहांसुधीदोडयो परतुस्वरूपप्राप्तिनथयी माटे विचारकरियें प्रयूजनकरियें तो प्रेमनामस्वरूपाजिलाप तेनीप्रतितनिश्रें तेसर्वथीधर्मजिनेश्वरनीप्री तटुकडीके० अत्यंतनजीकठे वेगलीनथी एटलेआत्मानांहेजठे परंतुनजीकठतां दूर केमथयीरहीठे एटलेपामियें नही तोनजीकठेकमजाणियें ततो गुरुगमके० गुरुयेंवता व्योजेमार्ग तेजोडके० सहचारीररीलेजो एटलेसूत्रमर्यादाथी गुरुजेमार्गवतावे तेमार्गे तोनिश्रेंथीनिजस्वरूपनी धर्मजिनेश्वरथीप्रीतटुकडीठे ॥ ४ ॥

एकपखीकिसंप्रीतिवरेंपडे ॥ उन्नयमित्याहुएसंधि ॥ जि० ॥

दुरागीहुंमोहेंफंदिओ ॥ तुंनिरागीनिरबंध ॥ जि० ॥४०॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेधर्मजिनेश्वरनीसाथें एकतोप्रीतनोअजिलापीठे अनेवीजोप्रीततुं अजि लापीनथी एटलेहुंतोप्रीततुं अजिलापीठुं अनेप्रभुतोप्रीतना अजिलापीनथी एरीतें तोप्रथमप्रीतथापजनही कदाचित एकपखीप्रीतथयीतो वरेंपडेनही निजेनही एटले विरुद्धस्वनावें प्रीतनथाय नेथायतोनिजेनही तेथीहुंस्वरूहित अनेप्रभुस्वरूपसहित तेनीशीरीतेंप्रीतवने अनेकदाचितवनीतो वरेंकिसपडे माटे उन्नयके०वेहुसमानधर्मम व्यां चंधिके० मिलापहोय माटेहेजिनेश्वर हुंतुजथी सिंधिमिलापकरवावाहुंतुं परंतु मारामनथी मारापरिणामनो परिणमनविचारीजोउं तोविपश्चमृतजेटलोफेरठे केम के दुरागी तुंनिरागी हुंमोहफंटे फंदाणुके० वंधाणुतुं अनेतुंतोबंधनमात्ररहित मा टेतारेमारे प्रकृतियेंमिलापनहि तोप्रीतकेमथाय दोहा ॥ प्रकृतिमिलेतेंमनमिले अ नमिलतेनमिलात दूधदहितेंजमतहे कांजीतेंफटजात तेमहुंतथातुसचायेंतोएकठैयें जेमकांजीतथादही वेखटागपणोएक परंतुदहीनाखटास तथाकांजीनाखटागनी प्रकृ तिनिस तेथीदहीनाखटासेदूधजंमे पणकांजीनाखटासे दूधफाटीजाय तेममारीसरा गप्रकृति तारीनिरागप्रकृति तेथीप्रीतरूपदूधजमेनही एटलेहुंतोप्रीतनेजमाहुं पणता रोवीतरागपणाथी प्रीतफाटवानुंधर्म तेथीएकपखीप्रीत वरेंपडेजनही ॥ ५ ॥

परमनिधानप्रगटमुखआगलें ॥ जगतनुलंधीहोजाय ॥ जि० ॥

ज्योतिविनाजुनुजगदीसनी ॥ अंधोअंधपुलाय जि०॥४० ॥६॥

अर्थ ॥ वलीहेद्युद्धचेतना जगतनीविपरीत रीतवताहुं तेतोसांजल के पूवेंजा प्योजे महानिधान तेजपरमनिधान तेठतोहीयामांज गडयोपडयोठे परंतुठीप्योनथी प्रत्यक्षमुखआगलें रुदयकमलमांजठे पणवेगलुंनथी तोपण जगतनाप्राणीमात्र ते नेउलंधीजायठे केमकेजिहांथीपामियें तेस्थानक नथीजजोता अनेकटकियादिक

जिह्वाधीनपामियें तेनेजहेरीग्याने केमके जगतनागामीनी ज्ञानप्रकाशक्यानि
अनेएआत्मानि स्वरूपप्राप्तिनीज्योनि एनेनेअनेदपणुंते पणजुओके गिनाके० तेम
रूपज्योतिनेअनावे आंधलापूतेंआंधला दोड्याजाय तेमज्ञानमरूपदृष्टीनेकूटवे अज्ञा
नतिमिरनेपसरवे अज्ञानेअज्ञानीठजायते एटनेकेआवाजा पणआंधजाने श्रोतापण
आंधला एमजनिजेते ॥ ६ ॥

निरमलगुणमणिरौहणनूधरा ॥ मुनीजनमानसहंश ॥ जि० ॥ १ ॥
न्यतेनगरीवनवेलाघडी ॥ मातापिताकुलवंश ॥ जि० ॥ धर्म ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जेजगदीश्वरनीज्योतिविनाजगतमां अकारप्रवृत्तिरसुते तेजगदीश्वरके
वाठे महाउज्वल ज्ञानादिक अतद्युणनां आरौहणके० स्थापनना उपमानकरते
ठते नूधराके० पर्वतोपमठे बलीमुनीगजांनो मानसके० मनतेनेपिपे हसनुत्र उ ब
लजाशे अथवामुनीराजोनामनज मानशरोवरनेपिपे हसठे एटलेमुनीनामनमां वशी
रह्याठे एयापरमेश्वरे जेनगरीमाजन्मजीउ तेनगरीसर्पनगरीओमां उन्टमाटेधन्य त
थाजेवेलाजेवेघडी तेपणधन्य बलीजेमातानीकुह्नीनेपिपे जन्मपयो तेकुह्नीनीधारक
माता तेसर्वस्त्रीयोमाधन्य तथातेमजजेपीताने परमेश्वरजेवा पुत्रकेवाणा तेपीताने
धन्य तथाजेकुजमांपरमेश्वरें जन्मजीउतेकुज तथावशसर्वनेधन्यठे ॥ ७ ॥

मनमधुकरवरकरजोफीकठे ॥ पदकजनिकटनिवासा ॥ जि० ॥ धन
नामीआनदघनसाजलो ॥ एसेवकअरदाश ॥ जि० ॥ धर्म ० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे वरके० प्रधानएवोमारोमनरूपप्रमर तेपरमोक्षासवतठतो हाय
जोडीनेवीनतिकरेठेके हेप्रभुमाराउपररुपाकरीने तमाराचरणकमलोमां निकटके० न
जीकडुकडोवासदीजीयें अहोघननामी एटलेघणाठेनामजेना एवाधर्मपरमेश्वर हेचिदा
नदनासमूह पदकजनिकटनिवास सजधी सेवकनीअरदास आधीनवृत्तियें तेरुपाकरी
नेसांजलो ॥ ८ ॥ इतिश्रीधर्मजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीशातिजिनस्तवनप्रारंभ ॥

॥ रागमदहारचतुरचोमासोपडिकमीएदेशी ॥

शातिजिन एकमुऊधीनती ॥ सुणोत्रिभुवनरायरे ॥ शातिसरूप
केमजाणिये ॥ कडोमनकिमपरस्वायरे ॥ शाति ० ॥ १ ॥ एआकणी ॥

अर्थ ॥ हवेआनहघन शातिपरमेश्वरथी शातिस्वरूप स्वपद परपदें निश्चंकरवा

कारणे वीनतिरूपप्रश्नकरेठे जेहेत्रणसुवननाराजा ते मारीविनतीरुपाकरीनेसांजलोश्च
होशांतिपरमेश्वरतुमें शांतरसेंपरिपूरितमाटे तमारोनामशांतिठे परंतुतेशांतरसतुं स्व
रूप यथातथ्यपणे शीरीतेंजाणिशकियें तेथीरुपाकरीने मुज्जनेउपदेशो जेथकी मारा
मनने शांतरसनी परखायके० परिह्वाथयीजाय तेरीतेंकहो ॥ १ ॥

धन्यतुंआतमजेहने ॥ एहवोप्रश्नअवकाशरे ॥ धीरजमन
धरीसांजलो ॥ कहुंशांतिप्रतीजासरे ॥ शांति० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेआनंदघन पोतानामनथी हर्षवंतथकोकहेठे जेहेमाराआत्मा तुंसर्व
आत्मामात्रमांउत्कृष्ट माटेतुज्जनेधन्यठे केमकेमाराआत्माने शांतरसनास्वरूपतुंप्रश्न
पुठवानो अचकासके० अचगर तेजधन्यतुंकारण एमशांतिप्रश्ननेपुठवाथी जिमप्र
सुये पाठोउत्तरदीयो तेरीतेंजव्यजीवोने आनंदघनकहेठे केअहोचव्यो दुशांतिस्वरू
पकहुंते तमेमनमाधीरजधरी एटलेएकाग्रमननेराखी सांजलो जेरीतें शांतिजिनेश्वरें
जाप्योतेनी प्रतिचासनामतेजरहस्याथेंकहुंनुं पणस्वमतकल्पनायें कहेतोनी ॥ २ ॥

चावअविशुद्धसुविशुद्धजे ॥ कहुंआजिनवरदेवरे ॥ तेतेमअ
तथ्यसद्दे ॥ प्रथमेशांतिपदसेवरे ॥ शांति० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ षट्पञ्चनाशुद्धाशुद्धचाव जेरीतेंजिनवरदेवेंकह्याठे तेमांशुद्धचावनेशुद्धप
णे तथाअशुद्धनेअशुद्धपणे अचित्तठके० नित्रांतपणेशदहे ए प्रथमके० पेहेजोशां
तिरसनोपदनामस्थानक तेअहोचव्यतुं सेवके० आदर एटलेशुद्धश्रदान आख्या
विना आगलसंपूर्ण शांतिपदतुंकथनकसु तेसंजवेजनही माटेप्रथमशुद्धश्रदानरूप शां
तरसतुंस्थानकते हेआत्मातु सेवके०आदर ॥ ३ ॥

आगमधरगुरुसमकेति ॥ किरियासंवरसाररे ॥ संप्रदायी
अवचंकसदा ॥ सुचीअनुजवावारे ॥ शांति० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीपरमेश्वरजापीतसिद्धांतोना धारकगुरु इहांकोइरुहेजे नवपूरवशु
द्धीतो अचन्यपणजणे तोआगमधारीगुरुनी नीअधिक्यता तेनेउत्तरजे शुद्धदेवगुरु
धर्मनी प्रतितवत एवानमकेतिगुरुथी शातस्वरूपपामे तेगुरुकेवादांय मारके० प्रथा
न आश्रवनिरोधीने संवरसंबंधनीक्रिया माधवामां प्रवर्तिरह्याठे वजी मुग्धप्राणीआं
ने उगवानी संप्रदायीके० परपगजेनेनथी एटलेगुरुक्रमागतेंजेमां अन्वोनेउगवानी
आचरणप्रवर्तननथी माटेशुद्धसंप्रदायीठे वली मुचीके० पवित्रआत्मस्वरूपस्थानवग

रक एवोअनुनवसमूर्तेनिन्नतात्कात्रिकस्वरूप ज्ञानरूप अनुनवनाआधारते एटले
जेरात्रदीवश स्वरूपचितवनमांज प्रवर्त्तिरह्याते तेवागुरुपिना शांतिस्वरूपनपामे॥४॥

शुद्धआलंबनआदरे ॥ तजीअवरजजालरे ॥ तामसीवृ
त्तिसविपरिहरी ॥ नजेसात्तिकीसालरे ॥ शांति० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ बलीगुरुकेहेवाते आत्मानुनवेकरी प्रगट्यो जेयागमानुजायी शुद्धस्व
रूपसवधी निर्मलज्ञानयी सिद्धस्वरूपनु अवलवके० आधारतेने आदरे एटले
स्वरूपमावतो सिद्धादिकनुध्यान अविलवीरह्याते ते अवरके० बीजाजेरागादि क्रो
धादिमोहद्वारार्त्तरे इत्यादिक व्यानसत्रधी विघ्नकारकजजालोने तजीके० दूरकरीने स्व
रूपनुआलवन करीरह्याते तथातामसीके० क्रोधसत्रधी वृत्तिआजीविकाते मकार
घकारादिककहीने आहारप्रमुखलावबु तेनेपरिहखोते अथवाक्रोसवधी हृग्राही
पणे प्राणायामादिकनु प्रवर्त्तनतजे एवी शालके० प्रधान ज्ञानादिकगुणधीउपनीजे
सात्तिकवृत्तितेथी शत्रुमित्रनीसाथेसमपरिणामेवर्त्ते सर्वजीवउपर माहणबु धीवारो॥५

• फलविसंवादजेमानही ॥ शब्दतेअर्थसवधिरे ॥ शकल
नयवादव्यापिरह्यो ॥ तेशिवसाधनसधिरे ॥ शांति० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एवागुरुतेउत्सूत्रनापिनजहोय जेवचननापे तेमां विसवादके० विरुद्धपणु
तोहोयजनही जेवचननोफलविरुद्धनजहोय बली विसवादफलेरहितजेवचननु अर्थ
के० रहस्यार्थते तेवेज रहस्यार्थे तेवचनसवधितते मित्योते फरीतेवचनमां नैगमादि
सातेनयनु वादके० कथनेकरी तेशब्दनुअर्थ व्यापीरह्योते अहोनव्यो एवोशांतरते
नखुजेसज्ज तेशिवसाधननाहेतुनी सिधिमिलापकारकते ॥ ६ ॥

विधिप्रतिपेधकरीआतमा ॥ पदारथअचिरोधरे ॥ ग्रहणवि
धिमहाजनेपरिग्रह्यो ॥ इसोआगमेंचोधरे ॥ शांति० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एवागुरुनेमिलापें स्वरूपानिजापीप्राणी स्वकार्यसाधे तेविधिकहेते जेथकी
आत्मस्वरूपनु ग्रहणसुखेथाय एवोजे विक्रिके० आचरवायोग्यआचरण तेमजथा
त्मद्वयने सुखेग्रहणकरवाने अविरोधिके० विरुधनकरे एवोजे प्रतिपेधविक्रिके० प
रजडादिस्वरूपनु निपेप्रविधि एटलेअनाचरणीयविधि तेविधिनेप्रतिपेधेकरी आत्मानु
क्तिपदनाअर्थकार्यनोकारकथाय तेमाटेग्रहणकरवायोग्य विधिकर्तव्यकह्यो तेग्रहण
करवायोग्यकार्य तो महाजनशब्दे महासुनीराजे समस्तपणुग्रहणकस्यो एवोपरमे

श्वरचापित सिद्धांतनेविषे बोधके० जाणपणोठे अथवा आगमेके० सिद्धांतोचीबोध
जाणलो एटले पूर्वोक्तगुरुनीसंगते स्वरूपप्राप्तिरूपफलथाय ॥ ७ ॥

दुष्टजनसंगतिपरिहरी ॥ नजेसुगुरुसंतानरे ॥ जोगसाम
र्थ्यचित्तचावजे ॥ धरेमुगतिनिदानरे ॥ शांति० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ वलीशांतरसाजिजापिपुरुषते दुष्टके० दुष्टपुरुषजे मतममत्वनाग्राहक ह
उग्राहि तेनाकेवाचीत्रष्टश्रद्धावानथाय माटेतेनीसंगतनकरे अनेरुढागुणनाधारकजेगु
रु तेना संतानीआ एटलेपरंपरागते शीष्यशीष्यादिकोने नजेके०सेवे पठेजोगसामर्थ्य
जे मनादिक ब्रणयोग्यते स्ववसीनूतठते चित्तनेविषे चावके० आत्मस्वचाव अठेद
अज्ञेदादिकने जेप्राणी धरेके०धारीराखेतेप्राणीमुक्ति तेकर्ममुकीजवानुं निदानके०
मूलकारणते केमकेचित्तवृत्तिनुरोधन तेजकर्ममोहनुंमूलकारणते ॥ ८ ॥

मानअपमानचित्तसमगणे ॥ समगणेकनकपाखाणरे ॥
वंदकनिंदकसमगणे ॥ इशोदोयतुंजाणरे ॥ शांति० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ एवानिजात्मस्वचावमांप्रवृत्त्यां तेपुरुषोनाचित्तकेवाहोय तेनेकोइसत्का
रशन्मानादिककरे तेमांहरपउवाहनधरे कोइअनादरं अस्तकारकरे असन्मानादिके
अपमानकरे तोपणमनमांविषवादनधारे एरीतंचित्तनी समवृत्तिहोवाची लोचदशामं
दपडिगयी तेथीतेना मुखआगलकोइसूवर्णमूके तेमजकोइपठरनीलोढी आगलआवी
मूकेतोपणतेवेनेतुळ्य सरिखामाने पणसुवर्णने अधिकनमाने अनेलोढानेहिननमाने
वलीकोइके प्रसंसाकरीवंदनाकरी तेथीमनमांप्रश्नथाय तेमजकोइके निदाअठताठ
ताअवगुणकह्यातोतेनाउपर रोसआणेनही मनमांउत्सुक अतुत्सुक स्वचावनहोय
हेनव्य एवोजाणके० प्रवीणतुंहोय ॥ ९ ॥

सर्वजगजंतुनेसमगणे ॥ गणेतृणमणिचावरे ॥ मुक्तिसंसा
रवेदुसमगणे ॥ मुणेत्रवजलनिधिनावरे ॥ शांति० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ वलीत्रसथावरमात्रसमस्तजगतना जंतुके० जीवोने एकराजा एकरांक एकश
त्रु एकमित्र एकस्वजन एकपरजन इत्यादिकने समतुल्यमाने तेमजतृण तथा मणीशब्द
सूर्यकांति चंद्रकात्यादिकमणीने चावके० समचावेगणे पणहिनाधिकपणेनगणे वली
मुक्ति तथाचारगतिरूप संसारएवेदुने समतुल्यमाने एटलेअप्रमादिशातमां गुणवाणे
प्रवर्तनेएकथनठे तेथीतिहामनस्वस्थित वृत्तियेंते हिनाधिकथीमनउरीगणुं माटेसं

सारथी उदाशीनवृत्तिजातिरही अने मोहूपामवानीहर्षवृत्तितेपणजातिरही इहामा
रापदने दुपामु तेनोशोहर्ष तेजव्य जगके० ससाररूपसमुद्गमां शातरसने नावसमा
न मुणके० जाणे अथवा नवजलनिधिनो शातरशरूपनावायेंकरी मुणके० पारपा
मे एवोतुजाणथाय आगलीतथाआगाथावेदुनुअर्थसंबंधीतठे ॥ १० ॥

आपणोआतमजावजे ॥ एकचेतनाधाररे ॥ अवरसविशा
असंयोगथी ॥ एहनजपरिकरसाररे ॥ शाति० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ हेनव्यवली एवोजाणजे मारोआत्मा ज्ञानदर्शन स्वजाववतठे तेएकअधि
तीय स्वरूपमयीचेतनानेआधारे आश्रयकरी आत्मारह्योठे एटलेचेतनानेआधारया
त्माआवेथठे अनेएचेतनाविना अवरके० बीजो सर्वसाथजे पुञ्जसवयीशरीरपुण्य
पापसुखदुःखादितेसयोगजन्यठे अनेज्ञानादिकगुण समवायसवयेठे अनेरागध्वेक्रोधा
दिक बुद्धीइडादिक सर्वआरोपितधर्मठे पणतेआत्मस्वजावनथी एरीतेंपूर्वोक्तथापु
न खल्यादि शातदात्यादि समित्यादितेपोतानुसारके० प्रधान परिवार जाण ॥ ११ ॥

प्रभुमुखथीएमसाजली ॥ कहेआतमरामरे ॥ ताहरेदरिश
णेनिस्तारयो ॥ मुजसिद्धासवीकामरे ॥ शाति० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ अहोजव्यो एपूर्वकह्युते जेरीतेंपरमेश्वरं पोतानामुखथीकहु तेजरीतेंमें
सिद्धातोक्थीसाजली तेएवीवाणीसाजलताज मारोआत्माराम अत्यतउल्लासपाम्यो
थकोकहेठे के अहोपरमेश्वर तुमारादर्शनथी एटलेतमाराजेनदर्शनथी निस्तारपाम्यो
एटलेशांतरसनास्वरूपनुपारपाम्यो माटेकारणेकायोपचारात् तेथीशांतरसनु स्वरूप
जाणवारूप कारणथीमारास्वरूपादिकसर्वकार्यनी सिद्धताथयी ॥ १२ ॥

अहोअहोदुमुजनेकहु ॥ नमोमुजनमोमुजरे ॥ अमितफ
लदानदातारनी ॥ जेहनीजेठयथीतुजरे ॥ शाति० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ आनदधनकहेठेके अहोजव्यो मपरमेश्वरथी शातरसनोप्रभुपुठगु अनेप
रमेश्वरेमुजनेउत्तरआप्या तेथीदुउल्लर्षहर्षवतथयोथको माराआत्मानेकहुतु उपदे
ष्टुजे अहोइतियाश्रय एमआश्रय वतोथयोथकोकहुतु जेमुजनेनमस्कारकरो नम
स्कारहोजो माराआत्माने दुमाराआत्माने नमस्कारकरुतु इहाकोइपुठशेजे पोतानी
आत्मानेज पोतेनमस्कारशावास्तेकथु तेनेउत्तरजे माराआत्माने अमितके० प्रमा
णरहित दानदेवु एटलेजेदाननोपारनपामिये एवादाननोदातारजे देवावाजो एवोथी

शांतिपरमेश्वरनी मुजनेजेटके० प्राप्तिथयी तेथी अहोअहो नमोनमोमुजने एमकहुं
परंतुएगाथानुरहस्यार्थतो आनंदघने श्रीशांतिपरमेश्वरने शांतरसनुंप्रश्नकहुं तेना
दर्पयी एवचनठे ॥ १३ ॥

शांतिसरूपसंक्षेपथी ॥ कह्योनिजपररूपरे ॥ आगममां
हैविस्तरघणो ॥ कह्योशांतिजिनचूपरे ॥ शांति० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ आनंदघनकहेठे अहोजव्यो एस्तवनमां शांतरसनुंस्वरूपते निजरूपेंएटले
पोतानोस्वरूप तथापरजव्यजीवोनोस्वरूपप्राप्तिकारणे यथातथ्यकथने संक्षेपथीसूत्रें
करीकह्यो पणअहोजव्यो जोतमेविस्ताररुचीठो तो शांतिजिनराजे शांतरसनुंस्वरूप स्व
जापितसिद्धांतोनेविषे अत्यंतविस्तारपणे जाप्योठे तिहांथीअवधारणकरजो ॥ १४ ॥

शांतिसरूपएमजावसे ॥ धरीशुद्धप्रणिधानरे ॥ आनंदघन
पदपामसे ॥ तेलेहेसेवहुमानरे ॥ शांति० ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ माटेअहोजव्यो एमपूर्वोक्तरीते रागद्वेषविषय कपायादिकेरहित तेशुद्ध
निर्मल अने प्रणिधानते मननीनिश्चलतावृत्ति एकाग्रताधारीने जेप्राणीशांतरसनुंस्वरूप
पजावसे विचारते तेप्राणी आनंदशब्देंपरमानंदनो समूह तेसंबंधी निर्वाणपदपामसे
त्रणजगत्पूज्यपणानो बहुमानपामसे ॥ १५ ॥ इतिश्रीशांतिजिनस्तवनसमाप्तः ॥

॥ अथश्रीकुंयुजिनस्तवनप्रारंभः ॥

॥ रागगुर्जरीतथारामकजीअंबरदेहोमुरारीहमारोएवेशी ॥

कुंयुजिनमनडुंकिमहीनवाजेहो ॥ कुं० ॥ जिमजिमजत
नकरीनेराखूं ॥ तिमतिमअलगुंजाजेहो ॥ कुं० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेकुंयुपरमेश्वर माहंमनमहोटेकष्टकरी तुजथीवजाववावांहुं जोडवाचा
हुं तोपण जावस्तवसंबंधी ध्यानादिकमा कोइप्रकारेनवाजे नमिले एटलेअन्यस्था
नके मजिरहुंठे पणतुजथीवाजतुनथी हेपरमेश्वर जेमजेमहुंमारामनने प्रयत्नकरीष
णोजावतोकरी राखवावांहुं एटलेप्राणायामादिके रेचकपूरककुंनके इत्यादिकउद्यमैक
रीराखूं एटलेहुंतोएमजाणुजे एनेएकाग्रराखवानुंउ पायजेध्यानहतो तेजमैकखो मा
टे एकाग्रैरेसे परंतु एमन तेमतेमतुजथीवेगलुं नास्तीजाय पणताराथीवाजेनही ॥ १ ॥

रजनीवासरवसतीउजम ॥ गयणपायालेंजाय ॥ साप
खाएनेमुखडुंथोथु ॥ एहअोखाणोन्यायहो ॥ कुं० ॥ १ ॥

थये ॥ इहांकोइएमकहेसेजे मननोएवोस्वभावजहसे जे कोइस्थानकेनजाय माटेप
 रमेधरकने पण नथोजातो एटजे एनोफिरवानोस्वभाव नथी एबुबोजनारने आन
 दयनउत्तरथापेठे केहेनाइतेतोमारोजीयजाणेठे एतोजेमरात्रें तेमदीवसे जेमवस्ती
 मां तेमउजाडमां जेमआकाशमां तेमपातालमांजाय एरीतेंमनफरीरह्योठे पणएनीग
 तिकोइस्थानके रोकेते रोकानिनथी तेथीएमननी अप्रतिहतगतिठे फरीत्रमणशीनीत्रे
 एनीउचजतानी उपमानकरिये तेवोकोइजगतमां चचजपदार्थनथी इहांकोइकेरोके
 जेफिरेंतेवरेपणखरो माटे शब्दरूप रस गंध स्पर्श एउनोस्वादमनमा मिलतुंहसे ते
 नां दृष्टान जेमकोइपुरुषनेसपेंखाथो एबुकोइयेकखु तेनेकोइयेपूठथुंजे सापनामुखमां
 कांइमासआथ्यु तिवारेतेपोकखु सापनामुखमांसुआवे सापनुमुखतो थोधुके० खाली
 जरथुं मात्रमापेंखाथो एगुनामथयु पणसापनामुखमां आसतोएककवलमात्र नथी
 आथ्यु एथोराणो न्यापके० साचुठे तेमज शब्दरूपादिकनुस्वादमात्रतो पांचडीजइ
 गपा थनेमननामुग्गमांतो काऽपडधुनहीतेथी थोधुके० नराणुनही ॥ २ ॥

मुगतितणाअजिलापीतपीया ॥ ज्ञाननेध्यानअन्यासे ॥

ययरीडुकाइएद्वयुंचिते ॥ नारयेअलवेपासेहो ॥ कु० ॥३॥

थये ॥ माटेएमनते मनाडुटनिर्दपेठे केमकेजेएकमोहनाजअजिलापी तपस्या
 नारनार तेमननेसाधवामाटे ग्यानध्याननेअन्याते एटजेथ्यात्मस्वरूपजाणवामाटे
 ग्याननोअन्यामरिग्यात्रे तथापोतानुस्वरूपभ्रगटकरवामाटेध्यानते तदाकारवृत्तियें
 स्वरूपचिंतवनानु अन्यास्वरिग्यात्रे एगामहामुनीश्रोनेपण एमनरूपमहाडुटशु
 तेहोइषीगीतनुचिते एटजेएवोसोइमाटनु विचारविचारे जे अजाके० सहर्जनिप्रया
 से एटजेसोइरिओपरिचारणारूप उद्यमरुग्यारिनाज कर्मरूप पागके० जानमाना
 रीआपे जेमप्रभचदरानइरीने सातमीनरुना दजियावभारीदीया तेमजएकआस
 नाठनानामां केअनज्ञानपणउपजारीदीयु ॥ माटेजिहांसुधीमनवामनआवे तिहांसु
 पी कटकियागरनि फननाणरी ॥ ३ ॥

आगनआगमधरनेद्वार्ये ॥ नापेकिणविधिआकु ॥ किदा

कणेनोटउकरीदटकं ॥ तोव्यालनणीपरैवाकुहो ॥ कु० ॥ ४ ॥

थये ॥ इहांकोइमेने निदासुरी आगमनीप्रवृत्ति जाणीनहांप निदांसुरीमनड
 माथ्ये तेनुअण जे आगमनो मननी स्थिरतानुंमाणहोय तोआगमनापणना
 आगमहापणानत्र वनीतेममनइमनरुगु तेनुअप्रिणार वांरीग्यात्रे तदापेपण

स्थिरताथी हेप्रभुताराचरणकमलोमां क्रिणविक्षिके० कोऽरीतेनावे एटलेतमारा चर
 एकमलमां लाववाना जेटला यत्नकरुं तेटलासर्वप्रयास नि.फलकरीआपे केमकेए
 आंकुंके० वांकुंते शरलनथी वक्रते विना रोक्योतोकदासारहिपणजाय परंतु रोक्योतो
 रहेजनही एमकोऽप्रकारें तमाराचरणोथीनवाजे एवुंजोथीनेहुं किहांकएके० कोऽस्था
 नके एमननेहठकरीनेजो हटकुंके० हटकुं तोजेमसर्पतुंगमन तेठेडकीथाविनाजवक्रते
 तोठेडकस्यापठिवक्रतायीतुंसुंकेवुं तेमएमननेपण हटक्युंनही तिहांसुधीतोचलुं अने
 जोहटक्यो खीजव्योतोतेवारे सर्पनीवक्रतानीपरेंवाकुंयथीने हेकुंघुपरमेश्वर मारुं
 मननुजथीवाजतुंनथी एटलेमारा मननी प्रकृतिनुजथीमलतिनथी ॥ ४ ॥

जोठगकहुंतोठगतोनदेखुं ॥ साढुकारपणनाही ॥ सर्वमाहेने
 सह्युथीअलगुं ॥ एअचरिजमनमाहीहो ॥ कुं० ॥ ५ ॥

अथी ॥ अहोपरमेश्वरजो एमननेठगाऽकरतोदेखूंतोठगकहुं पणएतोपाचेंडीनेप्रेरकठे
 माटेठगाऽनाकारकतोऽंडीठे पणएनेठगाऽकरतादेख्याविना ठगकेमकहुं तेमजएनी प्रेर
 कशक्तिनेअनावें इंडीठगीशक्तानथी पांचेंडीएनाप्रवृत्ताव्याविना प्रवचनकरीशक्तानथी
 एटलेइंडीपोने शब्दरूपाटिकमां प्रवर्त्ताविवानुं मूलकारएमनठे माटेसाढुकारपणनथी
 तेथीएमनते नारदजेवुंमहाठग जणायठे केमके सर्वशब्देपांचेंडीयोमां एनोइंडीमलिर
 ह्योठे एकीनूतययीरह्योठे एनामिलापविना पांचेंडीअथीठगाऽथायजनही वलीइंडि
 योशब्दरूपसादि पोतपोतानाविषयग्रहणकरे तेवरखतें एपोतानीपातीवेचीलेतोनथी
 माटेसहुथीवेगलुंपणठे तेथीहेपरमेश्वर एमारामनमां महोदंआश्रयलागेठे केमकेजे
 सर्वधीनेलुं तेवेगलुंकेमकेवाय अनेजेसर्वधीवेगलुं तेनेलुंकेमकेवाय एमअन्योन्यविरो
 धिठे परंतु एनेविपेवेहुविरोधते अविरोधपणेनेलारह्याठे एआश्रयठे ॥ ५ ॥

जेजेकहुंतेकाननधारे ॥ आपमतेरहेकालो ॥ सुरनरपंदि
 तजनसमजावे ॥ समजेनमाहरोसालोहो ॥ कुं० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वलीमाहरामनने जेजेहुंहीतगीह्यानुं उपदेशकरुं तेमारोवचनमात्रकाने
 जनधारे एटलेपोतानी इज्यायें जेजेसुनासुनतरगउपजे तेप्रमाणेरहे तेथीएमारोमनते
 कालोके० महामेलोठे आर्त्तरीडचिंतवनायें उपगतमाटेस्यामठे तोहुंसुंसमजावीशकु
 पण सुरके० देवतामहाशक्तिवंत तेपणमनने समजावेठे तेमजप्रवजमनुष्य जेथकी
 सिंह अष्टापदपट्टीजेवापण जयपामे एवापुस्त्रोमांपणवली पंमितके० मन्त्रविदते

शास्त्रवर्देसमजाये तोपणसमजेनही तोएमारी कुमतिस्त्रीनो प्राता माटेसाजोठे अ
ने थान्मा शुद्धोपयोगे प्रवृत्ते तेवारे सुमतिस्त्रीनुप्रातापण एहिज्जठे ॥ ६ ॥

मेजाण्युएलिगनपुसक ॥ सकलमरदनेठेले ॥ बीजीवाते
समरयठेनर ॥ एदनेकोडनजेलेहो ॥ कु० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वज्रीअहोस्वामि मंशास्त्रद्वाराये एमननेनपुसकजिगीठे एमनिभंकसुं प
रुद्रप्रत्यक्षप्रमाणे पिचारीजोपुतो एमनसमस्तमरदोने ठेले हटावीनाखे एटजेजोपुरुप
त्वयमे सहीनहोयपण जो तेनोमनअन्यठेकाणे प्रवृत्तिरखुहोय तोठतोपुरुपस्त्रीनेसयो
ग नपुमकममानययीजाय केमकेएमहामरदरूपमनजो पुरुपनेसहायी जेतोनन
यांतो उतोमरदते नपुमकप्रायेययीजाय तोएमन सर्वमरदोमांअग्रगामीठे माटेतप
कगामां कृत्क्रियासाधगामां सिहनागादिकनेदमनकरचामां समुद्रादिकजलतरण
क्रियामां आकाशगमनमां जूतपोशाचादिक यस्तीकरणक्रियामां मनुष्यसमर्थठे परंतु
देहपुपरमेपर एमनने एक जपपरिणतिपरिपाकी मुनिराजपिना बीजोकोडपण जेजे
५० जीयोगकेनरी एटजे एनीगतितेरोकीशकेनही एकाग्रतायेरारीशकेनही माटे
मांमन वांडीतंतमारीभाये तदाकारथातुनथी ॥ ७ ॥

मनमाध्युतेणेमचलुमाध्युं ॥ एदवातनहीसोटी ॥ एकद्वे
नाध्युतेनवीमानु ॥ एकद्वियातठेमोटीहो ॥ कु० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटेहेप्रनु घचनतामिटापीने एकाग्रताये जेपुस्यंमनने साध्युके० यस्तीनूतरु
सुं तेपुस्यं सर्वतपस्यमादिकार्य साध्या एटजेएफसाये सर्वसाध्यु केमकेसाधनठे
अत मननुसाधवुठे तेथीनेप्राणीये मनपमरुनु तेणेआत्मवक्राराडनु मूर्तिद्वरुनु
एयातठे० एकाग्रणीसोटीनथी निमदेदमाचीठे पणकोडमाराजेवो महामूर्त माया
वीउतो पोतानामुग्गथी एकद्वेहे मंमांमनसाध्यु तेनाकल्याचनप्रत मातुनही प्र
माउतकककेमं मंमनपमरुनु एयातमोटीठे घणीनाचीठे पणठाटीनथी ॥ ८ ॥

मनदुदुराराथ्यनेयमआण्यु ॥ तेआगमथीमितिआण्यु ॥ आन
दयनप्रचुमादन्आणो ॥ तोमाचुकर्रीजाणुहो ॥ कु० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ माटेहेप्रनु ५ गगथ्य नेडु गेरीमाधगामाआये एमुमनते तुमेगग्यु
तेमनपमरुगानीगत आगमठे० मिठानाथी मारीवृढीनेपियेआण्यु एटमनमजम
मनदुदुरा तेनुढीजायेनिठानाचीठे पणप्रत्यक्षनथी ताद्वरमानदनाममृग्गयाप्रतु

स्मारेविपे थिरतायें
एकरुं एटलेशब्दप्र
प्रमाणे प्रमाणकरुं

ही ॥

स्वपरसम
इआकणी

० महोटासहिमावंत
सापति तथाअन्यपुरु
गनी महोटीसहिमा
रुष्टधर्म तेहुंकेमजा
सिद्धांतप्रमाणेप्रवर्त
न्यजे समयप्रमाणे
जावो ॥ १ ॥

॥ परवडी

॥ ५ ॥

रूपवत् निरुपाधिक
तुं तेअनुभवकहिये ए
या षादसिद्धांतनो वि
धी निन्नयावत्मात्रक
मअनुववीपणुंनथी ए
रथनमां शुद्धात्मअनु
थनमां आत्मअनुभव
हिरहुंठे तेमांसर्वथा

तोपरसमयनयी पणठायामात्रठ एटलकाशकनय चापन्यनुनवथी परकयनठे तो
कर्त्ताअनंदयनना आसयप्रमाणे तोतिहांपणपरमेश्वरें परसमयकहुं पणनिजतम

यनयीकहुं रहस्यायेतेविरुध समयके० ति-दातनो निवासके० स्थानकठे एटले ॥
 -दात्मनाअनुभवयी कोरखाडीतेज परसमयजाणवु ॥ २ ॥

तारानक्षत्रग्रहचदनी॥ ज्योतिदिनेसमकाररे ॥ दर्शनज्ञा
 नचरणथकी ॥ शक्तिनिजातमधाररे ॥ ध० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ फरिआनदघनकहेठे अहोस्वामि शु-दात्मानुभवमा अनेज्ञानदर्शनचारि
 त्रमां नेदठेकिवाअनेदठे हवेपरमेश्वर दृष्टातसहितउत्तरकहेठे जेम तारा नक्षत्र ग्र
 ह चक्ष्मानीज्योति ते दिनेसके० सूर्यनेविपे अतर्जूतठे तेमज दर्शनशब्द केवलदर्श
 ननीज्योति तथाकेवलज्ञाननीज्योति अने द्वायकचारित्रनीज्योति एत्रणेज्योति तेस
 र्वपोतानायात्माना अनेतवीर्यरूपजेशक्ति सामर्थ्यता तेथकी धारके०अवधार एटले
 यात्मशक्तिनीज्योतिमा ज्ञानदर्शनचारित्रनीज्योति अतर्जूतठे ॥ ३ ॥

जारीपीलोचीरुणो ॥ कनकअनेकंतरगरे ॥ पर्याय
 टपीनटीजीये ॥ एकजकनकअजंगरे ॥ ध० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ फरीएजकयनउपर दृष्टातकहेठे सूर्वधातुने कोइअजाणथकोपूठे जेता
 तधातुयी एकसूर्वधातुने निन्नलक्षणे शीरीतेउलखाय तेवारेकोइकवोट्योजे पारादि
 कसर्वधातुयी वजनमांजारीहोयते सूर्वधातुकहिये कोइवोट्योसर्वधातुमां पीनासेठ
 ल्लष्ट कोइवोट्योसर्वधातुमा अत्यतसचिकण एमशोनानाअनेक तरगके० पर्यायठे प
 रंतुपर्यायातरें दृष्टीनथापियें अपेक्षानराखियेंतो पर्यायातरसबधी जेजगतेपीरहित
 एवोअजग सूर्वधातुएकजठे ॥ ४ ॥

दरशाणज्ञानचरणथकी ॥ अलरसरूपअनेकरे ॥ निरवि
 कलपरसपीजिये ॥ शुद्धनिरजनएकरे ॥ ध० ॥ ५ ॥ ॥

अर्थ ॥ तेमजकेवजदर्शनरूपपर्याये पणएकअजखनोजस्वरूपठे अनेकेवजज्ञान
 रूप पर्यायेजोइयें तोपणएकअजखनोज लक्षणठे वलीद्वायकचारित्ररूप पर्यायेजो
 इयें तोपणएकअजखनोज लक्षणठे एमवीजापण अजर अमर अचज अकल अरु
 ज इत्यादिक अजखजेपरमेश्वर तेनाअनेकरूपठे पण पर्यायांतरसबधी जेदकल्प
 नायेकरिहित इत्यायेरूपठे अनेदवृत्तिचितवनरूप निरविकल्प रूप अमृतोपरा
 नुपानकरियें तोशुद्धनिर्मज कर्मअजनरहित जेपरमेश्वर तेएकजठे जेमइयना
 महावीरपर्यंत सर्वनीर्यकर सत्तायेनिन्न पणरूपेअनिन्न ॥ ५ ॥

परमान्प्रपञ्चकटे ॥ तैरंजणकन्तरे ॥ व्य
हंरंजणकटे ॥ नन्दनाभेद्रचनन्तरे ॥ ध० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ जे परमेश ० अन्तः प्रथमं ० शयनांरुनागएवांजे पंथके ० मार्गते जे
के ० जेवपदेशं तेएकांतनिश्चनयनाज रंजेके ० गगीत्रे एटलेजेसमात्र व्यवहारन
ता अपेक्षीकनथी एकांतनिश्चनयनाज अपेक्षीकत्रे अथवा एवंपदोनाअर्थनो अन्व
परीरीतैरुगियं तोविशंरनीग्योनामे एटलेजेएकांतरगी तेपरमार्थपंथकहे एटलेवल्ह
मार्गकर पणधीजाथीनयंवाय एगुनिश्चनयतुं कथनरुद्रीने वजीजेप्राणी व्यवहार
नंज लयके ० जाणीनंग्यात्रे एटलेनिश्चं तथाव्यवहार एवेनयमां एकव्यवहारने
एव्यजाणीग्यात्रे तेअरुसरनयवादीअोना नेदके ० विकल्प अन्तंरुंघपाते ॥ ६ ॥

व्यवहारंलखेदोद्विजा ॥ कांडनआवेहाथरे ॥ गुहनयथा
पनासेवता ॥ नवीरहंदुविधासाथरे ॥ धर्म ० ॥ ७ ॥ ॥

अर्थ ॥ जेप्राणीव्यवहारना रसियाहोय तेस्विविरगुणेप्रवृत्तकादिकोनी घणीतेव
दिक कटक्रियाथी तपसंयमादिक व्यवहारने लवेके ० गीखीने दोह्लिकाके ० महा
टंपरने परंतु तेवाव्यवहारनेसेवता जन्मारोवहीजाय पणएकजाव्यवहारनी कडा
टकरणीकरतां कांड जिगारमात्र स्वरूपप्रातिरूपवन्तु हाथेआवेनही तेथीजोगुहन
ने थापनाके ० प्रमाणकरीने एटले आत्मागुहनर्मल कर्मोपाधियेरहित एवीकरि
ने गुहनयनीस्थापना सेवियेके ० विचारियेतो आत्मागुहस्वरूपेरहितत्रे अथवा
आत्माआत्मस्वरूपपामसे एवो दुविधाके ० द्विधाचावीपणानो शायके ० कल्पना वि
रणपातेनरहे एटलेआत्मा त्रणोकाजेगुहात्मस्वरूपीजठे अरुनाथनोधर्मएवोठे तेथ
नेप्रसाठेदुविधानी विचारणानरहे ॥ ७ ॥

एकपखीलखिप्रीतनी ॥ तुमसाथेंजगनाथरे ॥ कृपा
करीनिराखजो ॥ चरणतलेंग्रहीहाथरे ॥ ध० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटेजोगुहात्मस्वरूपीहुंवुंतो तमेगुहात्मस्वरूपीजठो परंतु हुंरागी तुंनि
गी माटेतमारेमारे अरुसमानधर्मिपणुंठे तेथीमेंतमारीसाथे एकपखीप्रीत लखिके ०
पणी एटलेतमोनेतो मारीसाथे प्रीतकरवानीइच्छाजनथी तोप्राणे प्रीतशीरीतेंथाय
थीअहो त्रिजगतनाथ तमारासाथेंप्रीतनीरीत नजथाय तमेत्रणजगतपूज्य हुंजग
निसारी लोकोक्तिपणएमठे के वर विवाह अनेप्रीतते शरिपासाथेंकरिये तोमहो

टाथीप्रीतशी महोदानीतो कृपाजजोइये दयावतपणानुं तमांविह्वदठे माटेमाराउ
पर कृपाकरीने तमारा चरणके० पगनेनीचे मारोहायग्रहीनेराखजो इहा परमेश्वर
तो सिद्धगतिपाम्यामाटे तेमनेचरणनुं अस्तजय तथासेवकनुंहायग्रहदु तेनुंपणअस
वजठे परतुएवचन नक्तिपद्दुते तेथीदृपणनथी नक्तलोकथोलवा देताजआव्याठे॥७॥

चक्रीधरमतीरथतणो ॥ तीरथफलततसाररे ॥ ती
रथसेवेतेलहे ॥ आनंदघननिरधाररे ॥ ध० ॥ ए ॥

अर्थ॥ अहोपरमेश्वर एपूर्वोक्त तमारासमयधर्मतु द्युक्षात्मस्वरूप प्रातिरूपफलकसु
अनेतमाराधर्म समयसवधीतीर्थनु आनदघनप्रातिरूपफल आगलरणव्युं तेधर्मतीर्थ
शब्दं चतुर्विधसयनातमे चक्रवर्तिठो तेमाटेज धम्मवरचाउरतचक्रवटीणकसु तेथीतमा
रीआण चतुर्विधश्रीसयमा अखंनपणेप्रवत्ते तेमज तीरथफलके० चतुर्विधसयनातु
मेफलठो तेमज तीरथशब्दसाये ततशब्दमिलाववु तेवारेतीर्थनातत्वठो रहस्यठो
तेमजतीर्थमा सारके० प्रधानवस्तुतमेठो एटलेजेतीर्थनु ताराजेवो चक्रवर्तिप्रवत्तक त
थाजेमांताराजेवो फलचूतपदार्थ वलीजेमाताराजेवोतत्व वलीजेमा ताराजेवोतारप
दार्थ एवोजेतमारातीर्थ जेनेतमाराजेवा नमोतीवस्त एवीवाणियें नमस्कारकरेठे एवो
जेचतुर्विधसयरूपतीर्थ तेनेजेप्राणीसेवे आदरे तेप्राणी निरधारके० निश्चैथी निसर्वह
पणे आनदघननुंसमूहपामे ॥ ए ॥ इतिश्रीअरजिनस्तवनसमाप्त ॥

॥ अथश्रीमद्विजिनस्तवनप्रारभ ॥

॥ रागकाफितेवककिमअवगणियेंहोएदेशी ॥

सेवककिमअवगणियेंहो॥मद्विजिन॥एहअवसोआमारी॥अव
रजेहनेआदरअतिदीए ॥ तेहनेमूलनिवारीहो ॥मद्वि० ॥१॥

अर्थ ॥ अहोमद्विपरमेश्वर अवके० हवेकर्मनेरूपकरवाथी पाम्याजे केवजज्ञान
केवलदर्शन तेनीसोजा सारीके०रुडीप्रधानपामिने पोतानीसाचीमेवानुकरनार चक्र
रतेनी एवेटाणेकेमअवज्ञाकरोठो एटलेमारीअवज्ञाकरवी योग्यनथी अवरके०ताराथी
बीजाजे माराजेवा सतारीजीव रागादिपरिणतिये अस्याठे जेनेआस्यादासी अत्यत
आदर सत्कारआपेठे तंयास्यादासीने हेप्रभुतमें मूलथीके० जडथी निवारणकरीठे
रहस्यार्थे जडथी निर्जोनताकिजियेंकरी उखेडीनाखीठे दिहालेताज अम्यानुत्यागक
सु अनेजेवारें वाग्मेंगुणजाणेचढया तेगारेंमुक्तिप्रातिरूप आम्यानेपणनिवारी ॥१॥

ज्ञानसुरूपअनादितुमारुं ॥ तेलीधुंतुमेंताणी ॥ जुठअज्ञान
दशारीसावी ॥ जातांकाएणअणीहो ॥ मद्धिण ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेप्रसुतमारुं अनादिकालतुं ज्ञानस्वरूप तेमोह्यीप्रगटीजे अज्ञानदशाते
थी अवाहितहत्तुं तेतुमेंताणीजीधुं अनेहेसुमतितुमे जुठके० देखो अनादिकालनी
खीरनीरवत् जेअज्ञानदशानामे स्त्री तेमद्धिनाथपरमेश्वरने आत्मस्वरुपातुंजवने असु
हामणीजागी तेथीअप्रीतकारणीजाणीने तेनेआत्मरूपवरथी जाताजाणी पणकाण
नआणी एटलेथी अनादिकालतुंघरवासहत्तुं तेघरठांमीने जेमउठनेसीधगया तेम
जायतेतोतलेजाओपरंतुएथीजापणकरवुं एटलीपण काणके० मयांदिनआणी॥१॥

निडासुपनजागरउजागरता॥तुरियअवस्थआची ॥ निडा
सुपनदशारीसाणी॥जाणीननाथमनावीहो ॥ मद्धिण॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तेमजहेपरमेश्वर नव्यअनव्य शंसारीजीवोनेविपे निडातथा सुपनएवे अ
वस्थापामियें तेमजनव्यने नव्यत्वपणानो परिपाककाल तेरमेंगुणगणोथाय तिवारे
एवेअवस्थानो नासथाय अनेजागृतअवस्थापामे तथाचउदमांगुणगणाना अंतथी
सिद्धनेविपे उजागरअवस्थाहोय एचारअवस्थांमां हेप्रसुतमारुं तुरियके० चोथीउ
जागर अवस्था प्राप्तथी तेजोयीने निडादशामां गर्जितसुपन अवस्था तेणेजाणुं
जे अमोनेप्रसुयें दूरवचनकह्याविनाज अमारीप्रतिपक्षणीओने मनावी माटेअमारो
तीरस्कारथयो एमजाणीने रीसाणीथकी आत्मवरथीजातीदेखीने स्वरूपमांअंतराय
कारकजाणीने हेनाथतमेतेनेमनावीनही ॥ ३ ॥

समकेतसाथेंसगाडकीधी ॥ सपरिवारसुंगाढी ॥ मिय्याम
तिअपराधणजाणी ॥ घरथीवाहिरकाढीहो ॥ मद्धिण ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीहेपरमेश्वरतमे मिय्यात्वथी उपरांगथयीने उपशम विवेक संवगदि
कपरिवारसहित समकेतसाथें सगाडते गाटीके० अत्यंतनिवढकरी तिवारेतमे आ
त्मस्वरूपथी विरुथप्रवर्तिका एवीमोहनीयनीपुत्रीजे मिय्यामति तेआत्मथी मिला
नीवांठाने चांजीनाखनारी माटेअपराधीजाणीने हेप्रसुतमेतमारा आत्मवरथी वाहे
काढीमूकी पणसर्वथाप्रकारें एतुंवरमांप्रवेत्तज नथीराखुं ॥ ४ ॥

हास्यअरतिरतिशोकदुगडा॥नयपांमरकरसाली॥नोकपा
यथ्रेणीगजचटतां ॥ श्वानतणीगतिजालीहो ॥ मद्धिण॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेमजहेप्रभु नवनोकपायमां १ हास्यमोहनी २ अरतिमोहनी ३ रति
मोहनी ४ शोकमोहनी ५ डगघामोहनी ६ नयमोहनी तेनोकपायमाटे क्रोधादिकक
पायनीअपेहाये पामरके० रांक तथाससाररूपखेतिनी वृधीकारकमाटे करसाके० खे
तीखेडानी थालीके० पक्तितेक्रोधादिककपायथी सदसमाटेनोकपाय तेजिवारें तमेह
पकश्रेणीरूप गजके० हाथीनीस्वारीरुरीतेवारे तेणे थानके० कुतरानीरीतग्रहणकरी जे
मराजमार्गेहाथीचालता हाथीउपरचडनारने कुतरापोचीशकेनही परतुहूहूतोकरेज ते
मपरमेश्वर श्रेणीगजेंआरूढथया तिवारेंगरजतोसरेनही पणहाकधीतो हास्यादिक
उपगयानही माटेकुतरानीपरे हाकहाककरतारह्या ॥ ५ ॥

रागद्वेषअविरतिनीपरिणति ॥ एचरणमोहनायोधा॥ वीतरा
गपरिणतिपरणमता ॥ उठीनावावोधाहो ॥ मल्लि० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वलीरागदशा द्वेषदशा एवेनववीजनाअकूरनाउत्पादक तेमज अविरति
पणानेविषे तदाकारीपणेप्रवर्तवु एत्रणेनुपरिणमन ते चारित्रमोहनीयना योधाके०
सुनटवे एटलेचारित्रमां प्रवर्ततामुनीराजोने चारित्रधीपाडवाना योधाठे परतुहेपर
मेश्वर तमेजिवारे वीतरागपरणतिनेविषे परिणमनके० तदाकारपणेथाताठता एटले
तमोनेवीतरागपणामां एकाग्रवृत्तियेप्रवृत्ततानीदशाजोझे तेणेविचांखुजे अमारीविरो
धी वीतरागता एवरमांआवी माटेआंअमोठेरियेंनही एमविचारीत्रोधावुथ अचगम
ने जाणताठतां पोतानीमेलेज उठीने नासीगयाएकार्यतमारो सहजेथयो ॥ ६ ॥

वेदोदयकामापरिणामा ॥ काम्यकरसदुत्यागी ॥ नि कामीकरु
णारससागर ॥ अनतचतुष्कपदपागीहो ॥ मल्लि० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वलीअहोपरमेश्वर वेदनोउदयतेथी कामना परिणामके० अनिलाप ए
टले पुरुषस्त्री स्त्रीपुरुष एवेनोअनिलाप वेदोनाउदयथीथाय तेवेदनाउदयथी काम
नुपरिणामपणुतो वेगलुरसु पणतमेतो कामके० वांठितकर्ममात्र सर्वनात्यागीतो
तोवेदोसर्वथाअनाव तेनीशीअधिक्यता केमके वांठितकर्ममात्रना त्यागीथयातेथी
शब्दरूपरसगधादिकना अजिजापनुपण सर्वथाअनावययीचूकू माटेनिरअनिला
पीपणार्थीज करूणारूपरसना समुद्रो निष्कामीविना दयानापरिणामनु अनाव
जहोय तेथीतमे अनतज्ञान अनतदर्शन अनतचारित्र अनतवीर्य एअनतचतुष्क
पद तेनिर्वाणपदनातमे पागीके० पदनारगाणा एटलेमोहपदमांलीनो ॥ ७ ॥

दानविघ्नवारीसद्गुजनने ॥ अन्नयदानपददाता ॥ लाञ्छविघ्न
जगविघ्ननिवारक ॥ परमलाञ्छरसमाताहो ॥ मङ्ग्लि० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ बलीहेपरमेश्वरतमेकेवायया दानसंबंधीविघ्न एटलेदानांतरायतुं निवार
एकरीने नव्यरासीजीवमात्रने अन्नयपदजेसुक्तिपदतेना दानना दाताके० देवावा
लायया बलीतमेंपोतातुं लाञ्छांतराय निवारिने जगतवासी सर्वजीवोने लाञ्छार्थं
तरायना निवारकके० दूरकरनारययीने पोते परमके० उच्छृष्टआत्मरूधि तेसंबंधी
रत्त अन्नयपदप्राप्तें उपनोजे अतिंझीयरत्त तेरत्तमां माताके० मग्नो ॥ ७ ॥

वीर्यविघ्नपंक्षितवीर्येहणी ॥ पूरणपदवीयोगी ॥ जोगोपजोग
दोयविघ्ननिवारी ॥ पूरणजोगसुजोगीहो ॥ मङ्ग्लि० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ बलीतमारे परमआत्मस्वभावनेपामवें उपतुंजेपरमोद्धास तेउद्धासे उद्धस्ती
त परमआत्मवीर्य तडूपदरसपंडितवीर्यें एटलेपराक्रमेकरीने वीर्यांतरायनेहृष्युं तेथी
संपूर्णतीर्थकरपदवीपाम्याठो एटलेआत्मवीर्यफोरवतां आत्मपदवीनोरोधक विघ्नक
रताजेमोह तेनेतमें पंक्षितवीर्येहृष्यो तेथीपूर्णपदवीपाम्या एयोग्यठे इहांसूत्रकारेंयो
गीपदगुंथ्योठे तेपदनुंप्राप्त मेलववामाटे गुंथ्योठे नेयोगीपदनुंअर्थकरियें तोतेपदवीयी
संयोग्ययो तेआत्मानेस्वरूपपदवीतुं समवायसंबंधसंजवे पणसंयोगसंबंधनसंजवे
तेथीयोगशब्दनाअर्थ एपदवीनेयोग्यठे एमजिख्युं कर्त्तानुंआशयकर्त्ताजाणे बलीतमें जो
गांतराय उपनोगांतराय एवेअंतरायने आत्मवीर्यथी निवारणकरीने संपूर्णति-
त्मसंबंधी आठगुणरूपजोगना सुजोगीके० जलानोगवनाराठो एटलेसुजोगने अंतराय
करनारा जोगोपजोगांतराय एवेरोधकोनो नाशययो ॥ ८ ॥

एअटारदूपणवरजिततनुं ॥ मुनिजनचंद्रेगाया ॥ अवि
तिरूपकदोयनिरूपणा॥निरदूपणमनजायाहो॥मङ्ग्लि०॥१०॥

अर्थ ॥ माटेहेपरमेश्वर एमअटारेदोयतुंपूर्वें वर्णनकखुं एअटारेदोयनाकर्त्ता दूप
णठेतेथी तमारो तनुंके० अंतरख्यातप्रदेगरूप आत्मपिंजरहितययो तेथीतमे मुनी
जनोना वृंदके० समूहनेगावायोग्यथया मुंनीनाचुदोयें तमोनेस्तव्या परतुहेसुमति
अविरतीथी एटलेविरतिपणारहितथी नथीनिवर्त्तनुंजेने तेतोदोपनोनिरूपणकथनठे
एटजेअटारेदूपणमां प्रवर्त्तनु तेदोपतो सर्वजीवमात्रनेकेवाय पणप्रयुतो तेअविरतादि
कदूपणथी रहितथयामाटेनिरदूपणणो मनजायाके० मारामनमांसुहाया ॥ १० ॥

इणविधपरस्वीमनविसरामी ॥ जिनवरगुणजेगावे ॥ दीनबंधु
नीमहिरनजरथी ॥ आनदघनपदपावेहो ॥ मल्लि० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेसुमति जेस्वरूपज्ञाताप्राणीते एपूर्वें अद्वारदोष वर्जवानी विधिके०
रीतकही तेरीतें मनविसरामीके० मननेथिरतानावेप्रवर्त्तारी नेजेअद्वारदृषणेरहित
तेजअरिहृत देवाधिदेव एवीपरिक्काकरीने सामान्यकेवलीओमाप्रधान एवाजेमद्विप
रमेश्वर तेनागुणग्राम एटलेस्तवनाकरे अथवामनने विसरामनाधाम एवामद्विजिन
ना गुणवर्णवीनेजे प्राणीगावेते मोहमद्वैहृष्या एवानिजस्वरूपैरहित ससारमाज
न्मजरादिके खिन्नथयला एवादीनप्राणीयोने बधुके० घ्रातानीपरे सहायनाकारक
एवामद्विपरमेश्वरनी महिरके० रुपासबंधी सीतलदृष्टीथी तेगुणगातापुरुष अति
झीयानदनोसमूह एवोजेमुक्तिपद तेनेनि सदेहपणोपामें ॥ इतिमद्विजिनस्तवनसंपूर्ण

॥ अथश्रीमुनीसुव्रतजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागकाफीआधाआमपधारोपूज्य ॥ एवेशी ॥

मुनीसुव्रतजिनरायएकमुजवीनतिसुणो ॥ आतमतत्वक्युजा
एयुजगतगुरु ॥ एहविचारमुजकहियो ॥ आतमतत्वजाएयाविण
निरमल चित्तसमाधिनविलहियो ॥ मुनी० ॥ १ ॥ एआकणी

अर्थ ॥ अहोमुनीसुव्रतजिनराज मुजआनदघननी एकआत्मतत्वसवधनी वीन
तिके० प्रार्थनाते अतिशयपणोसाजजो हेत्रिजगजुरु आत्मानेविसखो जे आत्मधर्मरूप
तत्व तेतमेकेमजाणो एटलेशरीतेनिभैरुखो एहके० एआत्मतत्वतमे जेरीतेंजाणो
तेनुविचार अनुक्रमविधते मुजनेरुपाकरीनेकहेजो केमके आत्मतत्वजाएयाविना पु
रुजादिकजडथी आत्मानेनिन्नअवधारणकखाविना काम क्रोध लोभ मोहादिकनेवते
तो मननीसमाधिके० स्थिरतासहजेंपामिये परतुअकामि अक्रोधि अमानि अमार्ई
अलोनि अमोही इत्यादिकनेविपे निर्मलगतो चित्तनिवृत्तिनिरोध तदाकारें स्वस्वरूप
नेविपेजप्रवर्त्तनते नविलहियोके० नपाम्यो माटे आत्मतत्वजेमजाणुतेउपवेशो ॥ १ ॥

कोइअवधआतमततमाने ॥ किरियाकरतोटीसे ॥ क्रियात

एगुलकहोकुणजोगवे ॥ इमपूठयुचितरीसे ॥ मुनी० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ इहांकोइकेशेजे सर्वमतोमा आत्मतत्वनुकयनवेतो परमेश्वरथीज पुठवाडुसु
कार्य तेनोउत्तरजे एमुनीसुव्रतप्रभुविनाजो धीजाने आत्मतत्वनुनिरणयहोयतो काइ

जने शांत्वात्तस्मिन् गजाने अयं यत्ने आत्मतत्त्वमानेने विद्युत्तानव यने नमुजने एट
 त्प्रोत्साम्ना जने राक्षसैरुभेनदीये तोनिश्चैनयतां एजने यत्नुय्ययद्वाग्नयतीत्येदायं व
 दानि आत्माने अर्थप्रमानेने अनेपांतेज नामजो राक्षिक उपयोगे प्रवर्तते तेने इन्द्रिये जे
 नृत्त रसबंधाणुत्तांतिवागंम वगत्प्रारेजे मान्योनां रसबंध गणो अने आत्ममजावेनिर्म
 लत्र एवां विचारिणो आ मानवं गणुं एवां गीने यद्वानि प्रमुत्त सुखयीरुहे अने फगिते ज
 प्राणी क्रियागर्तो दीनेकं० देव्यायते माटे देव्युक्तेन नाम तेने क्रियामां प्रवर्ततुं जोयीने
 चिन्तनीनेकं० मननीगीने श्री एटलेरीनता रगिणामे एमपुत्रयुं प्रश्नकरुं जेतमे आत्माने तो
 अर्थप्रमानो एटले गुजा गुजरगिये गुजा गुजाये आत्मानयी जंधतो आत्मा आत्म
 स्वजावे निर्मलने अर्थप्रकृते नो मद्राकप्रकृतिने गुजरणीकरी ते क्रियानुं फल जोक्ता
 पणेमानगोतो आत्मा अर्थप्रकृमानो गोते तमागं पुरुते योके वाते अने जो क्रियानुं फ
 ल आत्मानजांगये एमके देगोतो क्रियागर्तो तेनुं फल होण जोगवगे अने जो करे
 ली क्रियानुं फल जोगयवामान प्रावेनो क्रियानुं करुयु अने इथयुं तो हे गुक्तेना एवा
 ने पुत्रवाथी हे आत्मनत्वये मपामुं माटे ज प्रहने वीनति करी पुत्रयुं ॥ २ ॥

जन्चेतन ए आत्म एकज ॥ थावरजंगम सरिखो ॥ दुखसु
 रनंकरदृषण आवे ॥ चित्तविचारी जो परिखो ॥ मुनी ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ वली अर्द्धनवादीना त्रणपहृते १ अर्द्धन २ अर्द्धता ३ विशिष्टादित
 एत्रिजोष्टा ६ तपही ते विसुखा मिना उपाशनी तो जडचेतनके० जडसंबंधितचेतन ए
 आत्मा एकजने एटले चायतमात्र सर्वशरीरधारिणोमां एकांसे परमात्मा व्यापिरहोते
 एकमवगनो नित्य एते मनोमूलनि ६ त तेथी एकांश माटे जीवात्मा को इहाले परमात्मा
 पणेन जथाय त्रणे हाजे एजां वात्मा तेवक परमात्मात्वा मिडल्यादिक केटलो जिखुं वली
 ६ ता ६ तपहीने कथंचित् थावरजंगममां जेडमानेने तेवली विजोष्टा ६ तने पुत्रके ए
 धी अण्प तेज वायु वनस्पति पृथ्वीने अंतर्जावीमानो तो तेथी थावरजंगममां जडसं
 बंधीत चेतना एकने अथवा कथंचित् पणे जेडने किवानथी तेवारे तेकहेजे थावरजं
 गम सरिखो एटले थावरमाने जंगममा अजेडने तो हे गुक्तेना मते अने पुत्रयुं जेत
 मते मारो मत जे याप्युं तेने चित्तविचारी जो परिखोके० तमे जत मारामनथी विचारीने परि
 हाकरो एटजेत मारामतमां तमाराजके वाथी सुखडुखसंबंधी संकरदृषण आवेके०
 प्रवेशकरते एटले मुखडुखने परस्परमाहोमाहे अत्यंतसर्वथा अजाविपाणुं जे सुख
 तेडु रनथाय अनेडु सते सुखनथाय ते मुखडुखने समान एक अधिकरण होय एटले

शुखनो कर्त्तापिणथावरजगममयी जडचेतन अनेडु खनोकर्त्तापिण थावरजगममयी
जडचेतन तेथीथावरनोकरेलो सुखडुखजगममां प्रवेशथजुजोड्ये तेमजजगमनुंकरेलो
सुखडु ख थावरमांप्रवेशथजुजोड्ये तोएमकेवाथी शकरडुपण थावरजगमथाय ॥३॥

एककहेनित्यजआतमतत ॥ आतमदरशाणीनो ॥ कृतवि
नाशअकृतागमदूपण ॥ नवीदिखेमतहीणो ॥ मु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीकोडक अद्वैतवादी तेरापथी समेतारीया वासिष्टसारग्रंथी एककहे
ठे जेनित्यके० निश्चैथी आत्माचारगतिसवथी हरेकजवनेपास्यो पणआत्मापोताना
स्वरूपदर्शनमां लीनोके० व्यापकठे एटलेत्रणेकालें आत्मास्वरूपदर्शनेरहितनथी तेने
मेंएमपुठजुजे आत्मा आत्मस्वरूपेजीनहोयतो कृतविनाशके० साधवादिककरणीतु क
तकरवां तेनोविनासनावडुपणते तु नवीदिखेके० नथी देखतोसुं अनेवीजोडुपण अरु
तागम एटले अणकीयातुंआवबु नकखानुप्राप्तथातु एटले जोआत्मा स्वरूपदर्शनमां
नित्यलीनमानोतो स्वरूपेजीनगतो आत्माडु कृतनेतो नजवांधे अनेप्राणीश्रोने ड कृत
थागमथयो एटलेपापनुवदयथाव्यो तेअरुतडु कृतनोथागमरूपडुपण तेनेहेमतही
णातमे नथीजोतासुं एटलेतमाराज शास्त्रोमांएबुवाक्यठेजे कृतविनाशनोक्तव्य तेमा
टेकीयाविनाजोगवबुसुं ॥ ४ ॥

सुगतिमतिरागीकहेवादी ॥ क्षिणकएआतमजाणो ॥ वधमो
खसुखडु खनघटे ॥ एहविचारमनआणो ॥ मुनी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वलीहेसुखचेतना सुगतके० वोधमतनारागीप्राणी वादीके० वोधमत
नाशास्त्रनो पदककर्त्ताएमकहेठे यावन्मात्रआत्माते क्षिणक्षिणदीव निन्ननिन्न जाणो
के० अवधारो एटलेजगतमां आत्मामात्र तेमजअन्यपदार्थमात्र सर्वक्षिणकठे जेप्र
थमक्षिणैथविद्येनेठे तेथीवीजेक्षणेतेनथी एवोतेनुसिद्धांतठे तेवोधवादीने मेंकसुजे
आत्माने क्षिणक्षिणदीवजोतमे निन्ननिन्नठेरावशोतो वधके० शुनातुंनकर्मबंधने ते
मज मोक्षके० कृतकर्मना खपाववाने तथासुकृतकरे सुखनानोगववाने फरिडकृत
करे ड खनानोगववाने एकपदग्रहणकरवाथीतो पूर्वेकहाचारेप्रकारोने एआत्मा
नघटेके० नसजने केमकेजे वधननोकर्त्ता आत्माक्षिणैवधकरे अनेतेक्षिणधीवीजेह
पोतो आत्मानिन्नठे तेवारंवधनोकर्त्ता आत्मापणनिन्न जोक्ताआत्मापणनिन्न एम
कर्त्ताकोडक अनेनोक्ताकोडक एरीतैथसजवनोविचार मनमां आणोके० लावो माटे
हेसुखचेतना जेपांतेजआत्मतत्व पाम्यानथीने नूलाजफरेठे तेथोथीपुठताडु था

धृतनो कर्तापणयावरजगममयी जडचेतन अनेडु खनोकर्तापण यावरजगममयी
 जडचेतन तेयीयावरनोकरेलो सुखडुखजगममां प्रवेशयजुजोइयें तेमजजगमजुंकरेलो
 सुखडु स यावरमाप्रवेशयजुजोइयें तोएमकेवाथी शकरडुपण यावरजगमयाय ॥३॥

एककठेनित्यज आतमतत ॥ आतमदरशाणलीनो ॥ कृतवि
 नाशअकृतागमदूपण ॥ नवीदेखेमतहीणो ॥ मु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ गतीकोइक अद्वैतवादी तेरापंची समेसारीया वासिएसारमयी एमकह
 ठे जेनित्यके० निर्भेयी आत्माचारगतिसव्वधी हरेकजवनेपास्यो पणआत्मापोताना
 सारुपदर्शनमां लीनोके० व्यापकते एटलेत्रणोकाळें आत्मासरुपदर्शनेरहितनधी तेने
 मोंएमपुत्रपुजे आत्मा आत्मसरुपेंजीनहोयतो कृतविनाशके० साधवाविककर्णीतुं रु
 तररया तेनांरिनासनावडुपणते तु नवीदेखेके० नधी देखतोसुं अनेजीजोडपण थरु
 तागम एटले अणहीरानुआयवुं नकरानुप्राप्तयावु एटले जोआत्मा सरुपदर्शनमां
 नित्यजीनमागातो सरुपेनीनगतो आत्माडु कृतनेतोनजबांधे अनेप्राणीअने ड रत
 प्रागमपयो एटलेपापनुंउदयआय्यो तेथरुतडु कृतनोआगमरुपडुपण तेनेहेमतही
 णातमे नधीजोतासुं एटलेतमाराज शास्त्रोमांएयुवाक्यठेजे कृतविनाशनोकर्यं तेमा
 देवीशरिनानोगवयुसुं ॥ ४ ॥

सुगतिमतिरागीकठेवादी ॥ दिणकएआतमजाणो ॥ यधमो
 रसुगदु गनपटे ॥ एहविचारमनआणो ॥ मुनी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ गतीहेसुठचेतना सुगतके० योयमतनारागीप्राणी कवीके० योयमत
 नाशाखनो पदरुतांएमहठेने यागमात्रआत्माते कृणकृणवीव निन्ननिन्न जाणो
 के० अरशातो एटलेजगतमां आत्मामात्र तेमजअन्यपदार्थमात्र सरुहणिरुठे जेप्र
 पमहठेअरिडिनेने तेयीरीनेकृणेनेनयी एतोतेनुनिदांतठे तेयीधयादीने मोंरुपुंजे
 आत्मने कृणकृणवीवनांतमे निन्ननिन्नवेगप्राणो नांयंठे० शुनागुंनरुमैवंपने ते
 मन मोंहठे० एतकृष्णेना गपारगाने तथासुगतकरे सुगनानोगरगाने फरिडुक्त
 हरे डु मननानोगवदाने एरुपदप्रदणकरयायीतो पुर्वैकथाचारेप्रसंगाने एयाग्या
 नदयेके० नमनवे केनेने घननोकरतां आत्माहठेपरररे अनेतेकृणवीरीनेह
 एको आत्मनिप्रते तेरापरनोकरतां आत्मापणनिन्न जोकाआत्मापणनिन्न एम
 कृणकृणवीव अनेनरुहठेकृणवीव एनेअमनरारिचार मनमां आणो० ॥ जावा माट
 हेसुठचेतना जेनेनेनयाधतव पास्यानर्थने नृनाजफने तेयोयीगुननाटु या

अर्थ ॥ हे शुद्धचेतना मंत्रश्रवणं तेनोवलतु त्रिजगतगुरुमुनीसुव्रतस्वामीये
तेनाप्युं तेकहुबु जेप्राणीआत्मतत्वज्ञाणवानीचाहनाकरे तेप्राणी एकातपही-
र्वगामी सर्वथासूकीने रागद्वेषमोह अज्ञाननोपद्रवजे तेप्राणीअत्रय आत्म-
प्राप्तिथी रात्रदीपस सुताजागता उठतावेसता स्वातापीता कार्यादिकमाप्रका-
परतुअंतरवृत्तियें मननीप्रवर्ति आत्मस्वरूपमा प्रवर्तिरहिते ॥ ८ ॥

आतमध्यानकरेजोकोण ॥ सोफिरइणमेनावे ॥ वागजाल
बीजुसहुजाणे ॥ एहतत्वचित्तचावे ॥ मुनी० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ एरीतेजेप्राणी ब्रह्मरधमथ्यआशनपूरीने आत्मात्माजयलीनथयी
कारवृत्तियें शुद्धात्मस्वरूपनुध्यानकरे तेप्राणी अनेकमतवादीओना विभ्रमम-
पजालमाफसेनही तेप्राणी एकआत्मस्वरूपकथनजिना अन्यजे जप तप पूजा नि-
दिक कथनमात्रने वागजालके० वचननुजाल आत्मानेफसवानु फंदजाणे
आत्मस्वरूपनुं तत्वते पोतानाचित्तनेप्रिपे चावेके० चितवे ॥ ९ ॥

जेणेविवेकधरीएपखग्रहिये ॥ तेततज्ञानीकहिये ॥ श्रीमुनी
सुव्रतकृपाकरोतो ॥ आनदधनपदलहिये ॥ मुनी० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ माटेजेविवेकनो वारधावालो विवेकवतप्राणी तेआत्मध्यानसवर्ग
हनेग्रहणकरियें ते प्राणीने तत्वज्ञानी आत्मतत्वनो वेत्ताकहिये माटे श्रीके०
सपदानाधारक एयात्रदो मुनीसुव्रतजिन रुपाकरो एटले आत्मतत्वनी उंज-
कगवो तो अनादिकालनु एजेगमायु चितामणिसरिखो एवोपरमानदनु सव-
अर्थात्सुक्तिपद ते लहियेके० पामिये ॥ १० ॥ इतिश्रीमुनीसुव्रतजिनस्तवनसमा-

॥ अथश्रीनमिजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागयात्याउरी धनधनसप्रतिसाचोराजाएवेगी ॥

पटदरसणजिनअगजणीजे ॥ न्यासपडगजोसाधेरे ॥ नमिजिनव
रनाचरणउपासक ॥ पटदरशन आराधेरे ॥ पट० ॥ ११ ॥ एआकणी

अर्थ ॥ हे शुद्धचेतना पूर्वस्तपनायें परुषितवएदर्शन ते जिनके० परमेश्वरन
गजणिजे एटनेपरमेश्वरपाते एवएश्रंगोनाशरकने केमकेएकजनदर्शनविना वी-
चेदर्शन एनेकनयनाथपेकीजे माटेअन्यश्रगरुह्या अनेजेनसतनयाश्रीत माटे
गरुड परतुरुत्तानोआगपणजे एश्रंगोनेउठेते जिनेश्वरनुवष्टेदकजाणवो रम-

नेश्वरनाथंगत्रे माटे. इहांकोऽपुत्रेजे एगंतेहोयमिच्चंतं एकैमकत्तु परतु जेजेमतोनाथा
 रकोथी जेनीस्थजकरतो जेजेमतोने एस्तवनामां जेजेअंगठेराव्या तेतेजिनश्वरना अं
 गवतावे परतु तेउनेमर्थथा असत्यकहेनही कैमके कर्तायेंपटदरीनजिन अंगचणिजें
 एवुंपाठकद्यु पणदरीनएवुंनकहुंमाटे. परंतुठएदरीनते हेद्युश्चेतना तुज्जने नमाराथ
 नकरी निरममत्वी नमपणिणामित्ततो पढंगके० एस्तवनमांजेम ठएमतोनेठएअंगोनो
 न्यासके०स्थापनकरुंते तेरीतेंजोकोऽप्राणोसाधं तोनिश्करे तेकोणसिश्करेजे नमिप
 रमेश्वरनाचरणोपासकी एदलेचारित्रनी सेवानाकरनार निरममत्वी निरअहंकारी पु
 र्योतेजेरीतेंएस्तवनमां परमेश्वरना अंगउपर ठएदरीनथाप्यातेवीज रचनाये आराध
 के० साधनाकरीशके कर्तानोआगयतो एमजणायत्रे जेमात्रदरीनीत्रे तेसर्वैकेकन
 याश्रीतत्रे तेमनेतेतेनयेंसत्यरुहं परतुजेनयनावचनथी तेमनोपद्वउवपे तेवावचन
 जेहाद्युधी अन्यदरीनी जिनदरीनउवापक वचननकहेतिहांद्युधी जेनीपणतेनेदृषव
 तोवचननजकहे कैमकेएपणपरमेश्वरनाअंगत्रेतेमाटे।१॥

जिनसुरपादपपायवखाणुं ॥ सांगव्यजोगदोयनेदेरे ॥ आ
 तमसत्ताविवरणकरता ॥ लहोदुगअंगअखेदेरे ॥ पट० ॥ १॥
 अर्थ ॥ इवेठएमतोमा जेजेमत परमेश्वरनुंजेजेअंगठे तेतेकहिवतावेठे एकसांख्य
 वीजां जांगके० नैयायिक एवेदरीन ते नमिपरमेश्वरना सुरपादपके० कटपट्ट
 नउपमांतेजेने एवा पायके० चरण वखाणुंके० व्याख्यानकरुं कैमकेजेम शरी
 ताणपगोथी तेमजीवमात्रनुंमंदाणसत्तायकीत्रे तेमएवेदरीनपण आत्मसत्ताउं
 नकरवावालाठे जेमगांख्यदरीनकहेत्रे आत्ममात्र पुष्करपत्रवन्निरूप जेपप्ररु
 ती तेहनेमुखयागलविरुति इत्यादिककयनयणुंते परंतुआत्मसत्ताउं विवेचन
 न नैयायिकपण आत्मामात्रमा सत्तातोएकजमाने परंतु एकजीवात्मा वीजां
 एमआत्मानोवैजातमाने तेमांजीवात्माते मात्रकार्यनुं कारणचूतमाने अने
 आत्मानेमाने एगीतेंहेद्युश्चेतना जेममत्तामवतुंमूल तेमअंगोनुंमूलपाद माटे
 परमेश्वरना छुगअंगके० वेचरण ते अखेदके० प्रश्नचिचठता लहोके० जा
 गेणुं विज्ञापस्वरूप पददरीनसमुच्चय प्रमुख अंथोथीजाणुं ॥ २ ॥
 अनेदसुगतमीमांसक ॥ जिनवरदोयकरनारिरे ॥ लो
 कोकअवलंबननजिये ॥ गुरुगमथीअवधारिरे ॥ पट० ॥ ३
 जीसुगतके० वांइदरीन अने मीमांसकदरीन तेमां बांइ

दृष्टोवस्तुने चेदके० निद्रमाने अने मीमांसकते नित्यआत्माश्रयकतांते तेषीत्रणोकात्ते
स्वरूपेअचेदके उक्तच एरुएवहीनूतात्मा नूतेनूतेअश्रयित एरुधात्रदुधाचिप्रदृश्यते
जलचड्वत् ॥ १ ॥ पुन एरु सर्वगतोनित्य पुन वेदेविगुणोनव्यते नमुच्यते माटे
एवेदर्शनते जिनवरके० परमेश्वरना दोषकरके० वेहायते नारीके० गनीराशयपणे
समजवाकठिणमाटे गुरुगमके० गुरुयेवताव्योजे रेचक कुंनरु पूरकसवधी प्रवर्तन
तेषीप्रथमतो लोकशब्दे ब्रह्मरध्रयकी अयवोपहेतुलरह्युजे शरीर तेनेनूगोजसज्ञाते ते
माटेलोककह्युं तेने अयजंवनके० आत्मानेआश्रयणकरीने एवेदर्शनरूपजे परमेश्व
रनावेहाय तेने अयधारिके० निर्णयकरीने नजियेके० ध्याइये तेमज अजोकरके० गु
न्यमाटेखगोलसज्ञा तेब्रह्मरध्रनेते तेषीअलोकशब्दे ब्रह्मरध्रनेपि आत्मानेआशयक
रीने एवेदर्शनरूपवेहायने निर्णयकरीनेनजिये ध्यानकरिये

एटलेएवेदर्शनमा वोद्दर्शनतेजेविद्यमान तेदृष्टोदृष्टोनिद्रनिद्रते एतेमनोसिद्धी
तते तोजोआत्माप्रमुखने व्यवहारनयथी पर्यायांतरेकालथी अयधारियेतो दृष्टादृ
ष्टादीव निद्रनिद्रते अनेमीमांसकते वस्तुनेअचेदमानेते तेजेमयापणे निश्चैनयनी अ
पेक्षाये आत्माप्रमुख सर्ववस्तु पोतपोतानाधर्म लक्षणथी त्रणोकात्तेअचेदमानीयेते
ये तेषीआत्मापण स्वस्वरूपलक्षणधर्म त्रणोकात्तेअचेदसहीतते एरीतेएवेदर्शनते व्य
वहार तथानिश्चैनयना अयपेक्षीकते अनेपरमेश्वरनु प्रवर्तनपणनिश्चैतयाव्यवहारथीते
माटे वोद्दर्शननुव्यवहारे प्रवर्तनते परमेश्वरनु चामकरते अनेमीमांसकनु निश्चै
प्रवर्तनते परमेश्वरनुदृष्टाणकरकह्यु एआशयसमजवामां कठीनतेमाटे गनीरकह्यु ए
रीतेपरमेश्वरना चारअंगवर्णध्या ॥ ३ ॥

लोकायतिककूपजिनवरनी ॥ अशविचारीजोकीजेरे ॥ त

त्वविचारसुधारसधारा ॥ गुरुगमविणकेमपीजेरे ॥ पट० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वली नमिपरमेश्वरनी कूपिके० पेटते नास्तिकवादी लोकायतिकके०
चारवाकदर्शनते एटले जीव पुण्य पाप गत्यागति काइनथी एनास्तिकशून्यवादीतु
मतते तेसर्वासेतो परमेश्वरनो पेटनथी पण अशविचारीजोकीजेके० एकअशविचा
रीजोइयेतो परमेश्वरनीकूखते केमकेतेनास्तिक शून्यवादीते तेमपरमेश्वरनी कूप
णशून्यमाटे एकअनेनास्तिक परमेश्वरनीकूखकही परतुतत्वविचारें विचारीजोइयेतो
एसर्वदर्शन वाणीथीउर्णध्या तेवाणीकूखथीउपनी माटेएकूवते पांचेअगनु खजानुते
एकूखथीपांचेदर्शननी उत्पत्तिते माटे सुधारसधाराके० अमृतरूपपरसनुप्रवाहते तेषी

एसवींगोनी धाराके० प्रवाहनुं मिलापकरीने पीजेके० रसआस्वादनकरियें तेनिरम
मत्वीगुंस्नोवताव्योजेमार्गे तेविना सर्वांगदर्शननुं मिलापरूप तत्वनुंविचार तद्रूपसु
धारसनीधारा शीरीतेंपानकरीशकीयें ममत्वरूपडुर्जनते पानकरतांढोलीआपे एरीतें
पांचअंगवर्णव्या ॥ ४ ॥

जैनजिनेश्वरवरउत्तमअंग॥ अंतरं वगहिरंगेरे ॥ अक्षरन्या
सधराआधारक ॥ आराधेधरीसंगेरे ॥ पट० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वलीजैनदर्शनते नमिपरमेश्वरनुं वरके० प्रधान सर्वअंगोमां शिरोमणी
उत्तमांगते मस्तकठे केमके अंतरंगें जैनदर्शननाअर्चावें स्वस्वरूपप्राप्तिनथाय नथाते
अने बाह्यांगेंजोइयेंतोपण एजैनदर्शनसर्वांसीठे केमकेएदर्शननुंकथन सर्वनयापेही
कठे तेमाटेअतरंगें बाह्यांगेंपण उचमअंगजठे परंतुजेप्राणी निरममत्वीठतो अक्षर
न्यासके० एकेकअक्षरनुंस्थापन एटलेएअक्षरपहेलुं एवीजुं तेनीधराके० नूमिका
स्थानक एटलेएपेहेजा अक्षरने रहेवानुंस्थानक एवीजाअक्षरने रहेवानुंस्थानक तेए
केकाअक्षरनो आधारकके० आधारभूत एटलेआश्रयकरीनेरहु जेअर्थ तेअर्थने सं
गेधरीके० सायेंकरीने जेसर्वांसीजैनदर्शनने आराधेके० आराधनकरें एटलेएकअक्ष
रमात्रनुं उठेदनकरनुं तेतोवेगलुंरहुपण अक्षरआगलपाठलपण नकहेवुं एवोजैनद
र्शननुं आराधनकरे एठदर्शन परमेश्वरनाठअंगठे तेवर्णव्या ॥ ५ ॥

जिनवरमांसघलादरिशाणठे ॥ दर्शनेजिनवरजजनारे ॥ सा
गरमांसघलीतटनीसही ॥ तटनीमांसागरजजनारे ॥ पट० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एरीतें नमिपरमेश्वरमा सर्वदर्शनठे तेमाटे एठएदर्शन परमेश्वरना अंग
ठे पणएकेकादर्शननेविपे सर्वांगसत्तानपामियें एटलेसर्वदर्शनोमां सर्वांसं जैनदर्श
ननपामिये तेनीजजनाठे केमके एकअंगेपामियें पणसर्वांगेंपामिये जेमसमुद्रमां
यावत्मात्र तटनीके० नदीओते सहीके० निश्रेयीपामियें पण नदिओमां समुद्रनी
जजनाजाणवी एटलेजेनटी समुद्रमांजलि तेमांसमुद्रनी वेजुनुंपाणीआवे एमनदीओ
मांसमुद्रते एकदेशेंसंजवेठे तेरीतेंसमुद्रोपम जिनवरना एठएदर्शनते अंगकहियें ॥ ६ ॥

जिनस्वरूपथइजिनआराधे ॥ तेसहीजिनवरहोवेरे ॥ जूं
गीईलीकानेचटकावे ॥ तेजृंगीजगजावेरे ॥ पट० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एरीतेंसर्वदर्शनोनुं एकजनावरूप जिनेश्वरदेवनुंस्वरूपके०

रें पोतेंथयीने तदाकारवृत्तिये परमेश्वरनु आराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सहीके० नि
 श्चैथीजिनवरशब्दं केवलनाणदसणीथाय जेम जुंगीके० नमरीते उमकाजमा मदेश्रा
 वे तेमदनीउन्मत्ताथी एकतोचचलताववे वीजोपोताना काटामांपणपिपयवे पठे
 काली अथवापीजी जीजेजीमाटीमा पोतेंलवमूकी गोलीवालीने एकेरुगोलीनावी
 धरवांधी तेमापोतें ईजीकाजे लटतेने कांटाथीचटकुदेऽ तेजटने घरमासूकी फरीएक
 गोलीयेते घर तुंमुढोढाकीने सत्तरमेंदीस चटकाथीते घरतुंमुखखोजताजेलटतेनमरी
 थयीउडीजाय तेजटथीनमरीथयीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपंथयीनेजिननेथराधतु ते
 जथयुपोते जटरूपआत्मानेचटक पठेनिजस्वरूपमा परिणमवृतेधरमा रहेतु अनेते
 धरमाज लटनुजमरीथयीजावु तेमजनिजस्वरूपरूपधरमा जिनस्वरूपनी प्राप्तिथाय
 पठेत्रणेजगतजोतेवते सिद्धमागमन तेउडीजावुंथाय ॥ ७ ॥

चूरणनाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुभवरे ॥ समय

पुरुपनाअगकह्याए ॥ जेवेदेतेदुरभवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनु उच्चमागरूप जैननुसत्रवित समयपुरुपतेना
 उअगठे १ पूर्वधररुत तुटकपठनी व्याख्या तेचृष्टिं २ जाप्यतेसूत्रोक्तार्थे ३ सू
 त्रते गणधरादिठत सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीठतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीका नि
 रतरव्याख्या ६ परपरअनुभवते गुरुसप्रदायथी अनुभवके० यथायस्मृतिथी नि
 न्नतात्काजिकज्ञान एरीतें समयके० सिद्धांतरूप पुरुपत्वधर्मवतना एपूर्वोक्त चूर्ण
 नाप्यादि उर्थगठे तेनेजेप्राणी परजपनावीकने अगणी निर्नेयथको उष्टेदीने ममत्व
 रूपरसे हीनाधिकरुपापे तेप्राणीदूरवुडी अथवा डरभवके० इष्टवगामिजाणवो ॥८॥

मुझावीजधारणाअह्वर ॥ न्यासअरथविनयोगेरे ॥ जेध्या

वैतेनधिवचीजे ॥ क्रियाअवचकजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ मुझावीजधारणा अह्वरन्यास एवथाध्याननाअगठे अने अर्थके० एमु
 झावीजधारणादिकनु तात्पर्यांतरहस्य तेनो विके० विशेषपणो नियोगीके० विरिम
 पेयी विधिनोज्ञाता एध्याननाअगोनो रहस्य तेमुजनेतोआऽज्ञासतुतथी अनेकर्ता
 येंतो आगलजेथ्यावे एवुपदगुथ्यु तेथीनेसातो ध्याननुजकयनने परतुमुजनेननास्थां
 कर्तानुआगयरुक्ताजाणे माटेजेप्राणीसमउपशमी निरममत्वीरतो एपूर्वोक्तमुझावी
 जधारणादिके एस्तवनानी उक्तिविधेथ्यावे एटलेएकाग्रचित्ते तदाकार तद्रूप तन्नम
 यी तदेसी तदानिजापीरतो ध्यानकरे विषयविषयी अग्निपणोनासे एवोथयो तो

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपं चिंतामणीरत्नते रागादिके अथवा इष्टमतममत्वीगो
थीनबंधिजेके० तयोजायनही तेप्राणी अवचकक्रियानुं चोगीथाय एटलेजेष्टर
ल स्वभाविक करणीनुंनोगीथाय तेमाचावीवचनोयी तगायनही इहांकोइकप्रतमां
जेध्यावेनेठकाणेजेसाथ एवुंपाठने तेनोअर्थ मुझावीजधारणादिकेजे समवपुरुषने ता
धं तेक्रियाअवंचकनोचोगीहोय एपदनुंरहस्यकर्ताजाणे मुज्जनेतोनचात्थो ॥ ९ ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतथाविधिनमिलेरे ॥ किरिया
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसधलेरे ॥ पट० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवेहेष्टचेतना एकालेजेप्रवर्तने मारोकाजद्वेषथायने तेमजुज्जनेकहुंहुं
तेसांजल एजैनदर्शननुं श्रुतं० सि-इंतनुं नंगमादिक नयानुजायीकथनने तेवचन
वर्गणायें कहेतांठतां किहांनुंकिदानिसरीजाय माटे अनुसारके० तेपाठने नजरआग
लराखी अर्थकर्ता विचारीविचारीबोलुं परतुसि-इंतमा यथाविधयुरुनो लक्षणकलुंने
जेविष्ट-इअवांत ज्ञानी आत्मार्थे परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरणी
सम सतनयानुंजायी जिनप्रवचन विष्ट-इजायी तथाविधके० तेवांसोचनयुरुनी जो
गवाइमुज्जनेनमिले तेथीनूत्रमयादायेंविचारीनेबोलुंतोनुंयुं परतुतंमयांदामारहीनेसा
धुसंबंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआव्युंजे साधुपणुंते नविमाधीसकीयेके० सि-इ
करीनगकीयें कमकेश्रुतमयादायेंपण चारित्रसाथवी अतिकठिननेमाटे एक अनेवी
जां तथाविधयुरुनी यांगवाइनमिले तेथीतेवीक्रियानकरीशकुं माटेठतोचेपधारीनुं तो
पणकोइपुत्रेनुंकोणठां तिवारेंमहाहीनवचने पोतानामुखधीकहुंजे हुंजैननोजंदोहुं ते
थीनमस्त चित्तनेविपेप्रदेउंप्रदेउं विपवादके० उदामीनतालागीरहीने ॥ १० ॥

तेमाटेनुंजाकरजोमी ॥ जिनवरआगलकहीधरे ॥ समयचर
णसेवाशुद्धेजो ॥ जेमअनंदयनलहीधरे ॥ पट० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेष्टचेतनातुं तथाहुंअने त्रीजीशुद्ध-इआपणेउणे परमेश्वरआ
गल वेदाथजोडी उजायकाकहियें जेहेपरमेश्वर तमारोचापित समयके० सि-इंतसं
बंधी शुद्धचारित्रतेनी सेवाके० संवबुंप्रवर्तबुंतेदेजो जेमअमेपणअनंदनासमृह ल
हियेंके० पामियें अथवा हेपरमेश्वर मारे चरमावर्तन चरमकरण जवपरिणतिना प
रिपाकसमयें शुद्धआगमोक्त चारित्रनीसेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिककालें शुद्ध
आगमोक्त तमाराचरणकमजनीसेवादेजो जेमअनंदयनपटपामियें ॥ ११ ॥ इति
श्रीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रे पोतेथयीने तदाकारवृत्तियें परमेश्वरनुं श्राराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणीसहोके० नि
 श्वेथीजिनपरशब्दं केवलनाणदसणीथाय जेम जुगीके० नमरीते उल्लकालमामदेया
 वे तेमदनीउन्मत्तायी एकतोचचलतावये वीजोपोताना काटामांपणविपयधे पठे
 काली अथवापीत्री जीजेलीमाटीमा पोतेंलवमूकी गोलीगलीने एकेकगोजीजात्री
 घरबांधी तेमापोते ईजीकाजे लटतेने काटाथीचटकुदेइ तेजटने घरमामूकी फरीएक
 गोलीयेते घर नुमुढोढाकीने सत्तरमेंढीवस चटकाथीते घरनुंमुखखोलताजेलटतेनमरी
 थयीउडीजाय तेजटथीनमरीथयीने जगतदेग्ये तेमजिनस्वरूपेंथयीनेजिननेश्रायधु ते
 जथयुपोते लटरूपआत्मानेचटकू पठेनिजस्वरूपमा परिणामधुतेघरमा रहेतु अनेते
 घरमाज लटनुनमरीथयीजायु तेमजनिजस्वरूपरूपघरमा जिनस्वरूपनी प्रातिषाय
 पठेत्रणेजगतजोतेठते सिद्धमागमन तेउडीजावुंथाय ॥ ७ ॥

चूरणनाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुचवरे ॥ समय

पुरुपनाअगकह्याए ॥ जेठेदेतेदुरचवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनुंउत्तमागरूप जैननुसवधित समयपुरुपतेना
 ठअगठे १ पूर्वधरकृत बुटकपदनी व्याख्या तेचूर्णि २ नाप्यतेसूत्रोक्तार्थ ३ सू
 त्रते गणधरादिकृत सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीकृतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीका नि
 रतरव्याख्या ६ परपरअनुचवते गुरुसंप्रदायथी अनुचवके० यथार्थस्मृतिथी नि
 न्नतात्काजिकज्ञान एरीते समयके० सिद्धांतरूप पुरुपत्वधर्मवतना एपूर्वोक्त चूर्ण
 नाप्यादि ठअगठे तेनेजेप्राणी परजपनात्रीकने अथगणी निर्नेयथको उष्टेदीने ममत्व
 रूपसे हीनाधिरुजापे तेप्राणीदूरबुद्धी अथवा डरचवके० डुष्टनवगामिजाणवो ॥८॥

मुझावीजधारणाअक्षर ॥ न्यासअरथविनयोगेरे ॥ जेध्या

वैतेनविवचीजे ॥ क्रियाअवंचकजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ मुझावीजधारणा अक्षरन्यास एवधाध्याननाअगठे अने अर्थके० एमु
 झावीजधारणादिकनु तात्पर्यांतरहस्य तेनो सिके० विज्ञेपपणो नियोगीके० विधिस
 पेवी विधिनोज्ञाता एध्याननाअगोनो रहस्य तेमुजनेतोआंइनासतुतथी अनेकर्ता
 येंतो आगलजेथ्यारे एबुपदगुण्यु तेथीवेखातो ध्याननुजकथनठे परतुमुजनेननास्यो
 कर्तानुआशयर्त्ताजाणे माटेजेप्राणीसमउपशमी निरममत्वीठतो एपूर्वोक्तमुझावी
 जधारणादिके एस्तवनानी उक्तिविधेथावे एटलेएकाग्रचित्तें तदाकार तद्रूप तन्नम
 यी तलेसी तदानिजाधीठतो ध्यानकरे विषयविषयी अजिन्नपणेजाते एवोथयो तो

तेप्राणीनां आत्मन्वपश्य चिन्तामणीम्बने गगादिकं श्रवणा इष्टमनममन्वीजो
धीन्द्रचिह्नं ० दयांजायनदी तेषाणी अचक्रक्रियानुं चांगीयाय पटलेजेष्टु ६त्त
त स्वचापिक रणीवृजागीयाय नमाप्रावीचरनाथी तगायनदी इद्रांकोऽरुप्रनमा
जेष्टुदनेरुजाणंजनाय एवुपाठने तनांअर्थ मुद्रावीज गगादिकंजे समयपुस्तने ता
ये नेत्रियाअचरुनांजांगीयाय एष्टुंरुद्रय्यकर्नाजाणे मुक्तनेनानान्या ॥ ९ ॥

श्रुतश्रुतमारविचारीशोलं ॥ सुगुरुनश्राविधिनमिलेर ॥ किरिया
करीनविमाधिमकीयं ॥ एविपचादचिनसद्येजेरे ॥ पट ० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ इयेदंष्टु ६चेतना एष्टुजेप्रवर्तने मारोकात्रेकेपथायने तेमनुजनेरुद्रुं
नेमानल एजनदशननु श्रुतं ० निःकातनुं नेगमादिक नयानुजायीश्रयनने तेवचन
चर्गणायं कतेनांरता किदांनुंरुद्रानिगरीजाय माटे श्रुतुमारके ० तेषाठने नजरयाग
लगयी अर्थयचो विचारीविचारीशों परनुनिःकातमां यथाविधयुक्तो लक्षणरुखंने
जेविष्टु ६श्रुदावत दानी आत्मार्थि एगेपमारी निर्मायी निर्गमत्वी कथनीरणी
मम समनयानुंजायी जिनप्रवचन विष्टु ६चापी तथावियके ० तेषातोजनयुस्नी जो
गवाऽमुक्तनेमिले तथीनुत्रमयांदायें विचारीनेवांलुंतांनुंययुं परनुतमयांदामारद्वीनेसा
धुसंबंधी क्रियाकरी प्रवर्तनाने उदयश्राव्युंजे साधुपणुते नविताधीनकीयेके ० निः
करीनगहीये केमकेश्रुतमयांदायंपण चारित्रमाधवी श्रुतिकृतिननेमाटे एएक श्रुनेवी
जां तथाविधयुस्नी यांगवाऽनमिले तथीनेवीक्रियानकरीशकुं माटेठतांजेपथारीनुं तो
पणकोऽष्टुनेतुकाणतां तिवारंमहाहीनवचने पोतानामुखधीकदुंजे हुंजेननोजंदांनुं ते
थीममस्त चितनेविपेप्रदेजं प्रदेजो विपवादके ० उदासीनतालागीरहीने ॥ १० ॥

तेमाटेनुजाकरजोदी ॥ जिनवरश्रागलकहीयेंरे ॥ समयचर
णसेयाशुद्धेजो ॥ जेमश्रानंदचनलहीयेंरे ॥ पट ० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेष्टु ६चेतनातु तथाहुंश्रुने व्रीजीशु ६श्रु ६आपणेत्रणे परमेश्वरश्रा
गज वेहाथजोडी उचाथकाकहिंयें जेहेपरमेश्वर तमारोनापित समयके ० सिद्धांतं
बंधी शु ६चारित्रतेनी सेवाके ० संयदुं प्रवर्तनुतेदेजो जेमश्रमेपणश्रानंदनासमूह ल
द्वियेंके ० पामियें अथवा हेपरमेश्वर मारे चरमावर्तन चरमकरण नवपरिणतिना प
रिपाकसमये शु ६श्रागमोक्त चारित्रनीसेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिककाले शु ६
श्रागमोक्त तमारचरणक्रमजनीसेवादेजो जेमश्रानंदचनपटपामियें ॥ ११ ॥ इति
श्रीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रे पोतेथयीने तदाकारवृत्तिये परमेश्वरनु आराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सद्दोके० नि
 श्चेषीजिनवरशब्दे केवलनाणदसणीयाय जेम चृंगीके० नमरीते उन्नकालमा मदेया
 वे तेमदनीउन्मत्तताथी एकतोचचलतावये बीजोपोताना काटामापणविपवधे पठे
 काली अथवापीत्री नीजेलीमाटीमा पोतेलवमूकी गोलीगालीने एकेकगोलीनारी
 घरबांधी तेमापोते ईलीकाजे लटतेने काटाथीचटकुडेइ तेलटने घरमापूकी करीएक
 गोलीयेते घर नुमुढोढाकीने सत्तरमेंदीस चटकाथीते घरनुमुखखोलताजेलटतेनमरी
 थयीउडीजाय तेजटथीनमरीथयीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपैथयीनेजिननेअराधवु ते
 जथयुपोते जटरूपआत्मानेचटकू पठेनिजस्वरूपमा परिणमबुतेघरमा रहेबु अनेते
 घरमाज लटनुनमरीथयीजाबु तेमजनिजस्वरूपरूपघरमा जिनस्वरूपनी प्राप्तिथाय
 पठेत्रणोजगतजोतेठते सिद्धमागमन तेउडीजावुंथाय ॥ ७ ॥

चूरणजाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुचवरे ॥ समय
 पुरुपनाअगकह्याए ॥ जेठेदेतेदुरनवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनुउत्तमागरूप जैननुसत्रवित समयपुरुपतेना
 उअगठे १ पूर्वधरुत्त बुटकपठनी व्याख्या तेचूणि २ जाप्यतेसूत्रोक्तार्थ ३ सू
 त्रते गणधरादिरुत्त सत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीरुत्तनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीका नि
 रतरव्याख्या ६ परपरअनुचवरे गुरुसंप्रदायथी अनुचवके० यथार्थस्मृतिथी नि
 चतात्कालिकज्ञान एरीते समयके० सिद्धांतरूप पुरुपत्वधर्मवतना एपूर्वोक्त चूर्ण
 चाप्यादि उअगठे तेनेजेप्राणी परनवनाबीकने अचगणी निर्नयथको उधेदीने ममत्व
 रूपरसे हीनाधिकजापे तेप्राणीदूरबुद्धी अथवा इरुचवके० इष्टनवगामिजाणवो ॥८॥

मुझावीजधारणाअहूर ॥ न्यासअरथविनयोगेरे ॥ जेध्या
 वेनेनविवचीजे ॥ क्रियाअवचकजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ मुझावीजधारणा अहूरन्यास एवधाध्याननाअगठे अने अर्थके० एमु
 झावीजधारणादिकनु तात्पर्यांतरहस्य तेनो त्रिके० विज्ञेपपणो नियोगीके० विधिस
 पेवी विधिनोहाता एध्याननाअगोनी रहस्य तेमुफनेतोआज्ञासनुतथी अनेकर्ता
 पंतो आगजजेध्यावे एवुपदगुप्यु तेथीदेरातो ध्याननुजकथनठे परतुमुफनेनास्यो
 कर्तानुआशयकर्ताजाणे माटेजेप्राणीसमउपशमी निरममत्वीगतो एपूर्वोक्तमुझावी
 जधारणादिके एस्तवनानी उक्तिविध्यावे एटलेएकाग्रचित्ते तदाकार तद्रूप तत्रम
 यी तल्लेसी तदानिज्ञापीगतो ध्यानकरे विषयविषयी अज्ञिज्ञपणेजासे एवोथयो तो

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपरूप चिंतामणीरत्नते रागादिके अथवा छुटमत्तम
धीनवंचिजेके० उग्योजायनही तेप्राणी अवचकक्रियातुं नोगीथाय एटलेजे
ल स्वभाविक करणीतुंनोगीथाय तेमायावीवचनोधी उगायनही इहांकोइ
जेथ्यावेनेठेकाणेजेसाथे एहुंपाठठे तेनोअर्थ मुझावीजधारणादिकेजे समयपुरु
धे तेक्रियाअवचकनोनोगीहोय एपदुंरहस्यकर्त्ताजाणे मुजनेतोनचास्यो ॥ ए

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतयाविधिनमिलेरे ॥ किरिय
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसधलेरो॥पट० ॥ १० ॥
अर्थ ॥ हवेहेशुद्धचेतना एकालेंजेप्रवर्तने मारोकालहेपयायठे तेमतुजनेक
तेसाजल एजेनदर्शनतुं श्रुतके० सिद्धांततुं नैगमादिक नयानुजायीकथनठे तेवच
वर्गणाये कहेतांठतां किहांतुंकिहांनिसरीजाय माटेअनुसारके० तेपाठने नजरआ
लराखी अर्थकत्तो विचारीविचारीबोलुं परतुसिद्धांतमा यथाविधयुरुनो लक्षणकसुंठे

जेविशुद्धश्रद्धावत ज्ञानी आत्मार्थे परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरणी
सम सतनयातुंजायी जिनप्रवचन विशुद्धजापी तथाविधके० तेवोसोजनगुरुनी जो
गवाइमुजनेनमिले तेथीसूत्रमर्यादायेंविचारीनेवोलुंतोसुंथयुं परतुतेमर्यादामारहीनेसा
धुसंबंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआव्युंजे चारित्रसाधवी अतिकठिनठेमाटे एक अनेवी
करीनगकीयें केमकेश्रुतमर्यादायेंपण चारित्रसाधवी अतिकठिनठेमाटे एक अनेवी
जो तथाविधयुरुनी योगवाइनमिले तेथीतेवीक्रियानकरीशकुं माटेठतोजेपथारीतुं तो
पणकोइपुठेठुंकोणठो तिवारेंमहाहीनवचने पोतानामुखशीकदुंजे दुंजैननोजदोतुं ते
थीसमस्त चित्तनेविपेप्रदेशेप्रदेशे विपवादके० उदासीनतालागीरहीत्रे ॥ १० ॥

तेमाटेनुजाकरजोमी ॥ जेमआनंदघनलक्ष्मीयेंरे ॥ समयचर
एसेवाशुद्धदेजो ॥ जेमआनंदघनलक्ष्मीयेंरे ॥ पट० ॥ ११ ॥
अर्थ ॥ माटेहेशुद्धचेतनातु तथादुंअने त्रीजीशुद्धश्रद्धा आपणेत्रणे परमेश्वरआ
ल वेहायजोडी उनायकाकहियें जेहेपरमेश्वर तमारोनापित समयके० सिद्धांतसं
धी शुद्धचारित्रतेनी सेवाके० सेवतुप्रवर्तवुंतेदेजो जेमअमेपणआनंदनासमूह ल
येंके० पामिये अथवा हंपरमेश्वर मारे चरमावर्तन चरमकरण नवपणिपतिना प
कसमये शुद्धआगमोक चारित्रनीनेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिककालें शुद्ध
मोक तमाराचरणकमजनीसेवादेजो जेमआनंदघनपदपामियें ॥ ११ ॥ इति
मिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रे पोतेथयीने तदाकारवृत्तिये परमेश्वरनु श्राराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सहीके० नि
 श्वेथीजिनवरशब्दे केवलनाणदसणीथाय जेम जूंगीके० नमरीते उलकालमा मदेआ
 वे तेमदनीउन्नतताथी एकतोचचलताववे बीजोपोताना काटामांपणपिपये पठे
 काली अथवापीजी जीजेलीमाटीमा पोतेलवमूकी गोलीशालीने एकेकगोलीजावी
 घरवांधी तेमापोते ईलीकाजे लटतेने काटाथीचटकुदेऽ तेलटने घरमामूकी फरीएक
 गोलीयेते घर नुमुढोढाकीने सत्तरमेंटीवस चटकाथीते घरनुमुग्वखोलताजेलटतेनमरी
 ययीउडीजाय तेलटथीनमरीथयीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपेययीनेजिननेश्राराधनु ते
 जयथुपोते लटरूपआत्मानेचटक पठेनिजस्वरूपमा परिणमवुतेघरमा रहेवु अनेते
 घरमाज लटनुनमरीथयीजावु तेमजनिजस्वरूपरूपघरमा जिनस्वरूपनी प्रातिथाय
 पठेत्रणोजगतजोतेठते सिद्धमागमन तेउडीजावुथाय ॥ ७ ॥

चूरणजाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुचवरे ॥ समय

पुरुपनाअगकह्याए ॥ जेवेदेतेदुरनवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अथे ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनुउन्नमागरूप जैननुसत्रवित समयपुरुपतेना
 उअग्रते १ पूर्वधरकृत बुटकपदनी व्याख्या तेचूणि २ जाप्यतेसूत्रोकार्य ३ सू
 त्रते गणधगदिकृत सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीकृतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीका नि
 स्तरव्याख्या ६ परपरअनुनवते गुरुसप्रदायथी अनुनरके० यथार्थस्मृतिथी नि
 नतात्काजिकज्ञान एरीते समयके० सिद्धांतरूप पुरुपत्वधर्मवतना एपूर्वोक्त चूर्ण
 जाप्यादि उअग्रते तेनेजेप्राणी परनवनावीरुने अथगणी निर्नेयथको उधेदीने ममत्व
 रूपरसे हीनाधिकजापे तेप्राणीदूरबुद्धी अथवा डरनवके० डुष्टनवगामिजाणवो ॥८॥

मुझावीजधारणाअह्वर ॥ न्यासअरथविनयोंगेरे ॥ जेध्या

वैतेनविवचीजे ॥ क्रियाअवचकजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अथे ॥ मुझावीजधारणा अह्वरन्यास एवथाध्याननाअग्रते अने अर्थके० एमु
 झावीजधारणादिकनु तात्पर्याथिरहस्य तेनो रिके० विज्ञोपणो नियोगीके० विप्रिस
 पेयी विधिनोहाता एध्याननाअग्रगोनो रहस्य तेमुजनेतोआज्ञासतुतथी अनेकर्ता
 येंतो आगजजेथ्यावे एवुपदगुथ्यु तेथीनेखातो ध्याननुजकथनठे परतुमुजनेनजास्यो
 कर्तानुआशयर्त्ताजाणे माटेजेप्राणीसमउपशमी निरममत्वीठतो एपूर्वोक्तमुझावी
 जधारणादिके एस्तवनानी उक्तिविधेथ्यावे एटलेएकाग्रचित्तें तदाकार तद्रूप तन्नम
 यी तलेसी तदानिज्ञापीठतो ध्यानकरे विषयविषयी अजिन्नपणेजासे एवोथयो तो

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपरूप चिंतामणीरत्नते रागादिके अथवा डुष्टमतममत्वीरगो
थीनवचिजेके० उग्योजायनही तेप्राणी अवचकक्रियातुं नोगीयाय एटलेजेगु-इसर
ल स्वभाविक करणीतुंनोगीयाय तेमायावीवचनोयी तगायनही इहांकोइकप्रतमां
जेथ्यावेनेठकाणेजेसाधे एबुपाठे तेनोअर्थे मुझावीजधारणादिकेजे समयपुरुषने सा
धे तेक्रियाअवंचकनोनोगीहाय एपदतुरहस्यकर्ताजाणे मुऊनेतोननास्यो ॥ ९ ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतथाविधिनमिलेरे ॥ किरिया
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसधलेरे ॥ पट० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवेहेगु-इचेतना एकालेंजेप्रवर्तने मारोकालकेपथायठे तेमनुऊनेकहुंतुं
तेसांनल एजैनदर्शनतुं श्रुतके० सि-इंततुं नैगमादिक नयानुजायीकथनठे तेवचन
वर्गणायें कहेतांठतां किहांतुंकिहांनिसरीजाय माटे अनुसारके० तेपावने नजरआग
लराखी अर्थकत्तों विचारीविचारीबोलुं परतुसि-इंतमां यथाविधयुरुनी लक्षणकथंठे
जेविगु-इअधवांत ज्ञानी आत्मार्थे परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरणी
सम सतनयानुंजायी जिनप्रवचन विगु-इजापी तथाविधके० तेवोगोचनयुरुनी जो
गवाइमुऊनेनमिले तेथीनुत्रमर्यादायें विचारीनेबोलुंतोसुंयथुं परतुतेमर्यादामारहीनेसा
धुसंवंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआव्युंजे साधुपणुंते नविनाधीमकीयेके० सि-इ
करीनशकीयें केमकेश्रुतमर्यादायेपण चारित्रसाधवी अतिकठिनठेमाटे एएक अनेवी
जो तथाविधयुरुनी यांगवाइनमिले तेथीतेवीक्रियानकरीशकुं माटेठतोनेपथारीतुं तो
पणकोइपुत्रेतुंकोणठो तिवारेंमहाहीनवचने पोतानामुखधुकीकहुंजे हुंजैननोजंदोतुं ते
थीसमस्त चित्तनेविपेप्रदेगंप्रदेगें विपवादके० उदासीनतालागीरहीठे ॥ १० ॥

तेमाटेनुजाकरजोमी ॥ जिनवरआगलकहीयिरे ॥ समयचर
णसेवाशुद्धेजो ॥ जेमअनंदघनलहीयिरे ॥ पट० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेगु-इचेतनातु तथाहुंअने त्रीजीगु-इअ-इ आपणेत्रणे परमेश्वरआ
गल वेहायजोडी उनाथकाकहियें जेहपरमेश्वर तमारोचापित समयके० सि-इंतसं
बंधी गु-इचारित्रतेनी सेवाके० संवतुंप्रवर्तवुतेदेजो जेमअमेपणअनंदनासमृद् ल
हियेके० पामियें अथवा हेपरमेश्वर मारं चरमावर्तन चरमकरण नवपणितना प
ण्पाकसमयें गु-इआगमोक्त चारित्रनीनेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिकालें गु-इ
आगमोक्त तमाराचरणकमजनीनेवादेजो जेमअनंदघनपदपामियें ॥ ११ ॥ इति
श्रीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रें पोतैथयीने तदाकारवृत्तिये परमेश्वरनु श्राराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सहीके० नि
 श्रेयीजिनपरशब्द केवलनाणदसणीथाय जेम चूंगीके० चमरीते उभकालमा मदेया
 रे तेमदनीउन्मनतायी एकतोचचलतावये बीजोपोताना काटामांपणपिपवये पडे
 काजी श्रययापीनी जीजेजोमाटीमां पोतैलमूकी गोलीपालने एकेरुगोनीनापी
 पय्यापी तेमापोने ईनीकाजे लटतेने कांटाथीचटकुदेइ तेजटने धरमांमूकी फरीएक
 गोनीयेते पर मुमुटोडाहीने सत्तरमेदीम चटकायीते धरनुमुखखोलतांजेजटतेनमरी
 पपीउडीनाय तजटयीनमरीययीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपेथयीनेजिननेश्राययु ते
 चयपुपांने लटरुपयात्मानेचटकू पनेनिजस्वरूपमा परिणामबुतेधरमा रहेबु थनेते
 परमाज टाटनुनमरीययीनायु तेमजनिजस्वरूपरुपरमा जिनस्वरूपनी प्रातिथाय
 पनेप्रणेनगतजोतेवने मिदमागमन तेउडीजायेथाय ॥ ७ ॥

चूगणजाप्यमूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुचवरे ॥ ममय
 पुम्पनाश्रगकृत्वाए ॥ जेदेतेदुरचवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनु उत्तमांगरूप जिननुमप्रथित समयपुरुषतेना
 उद्यगते १ पूर्वपरगत वृट्टरुपदनी व्याख्या तेचूर्णि २ जाप्यतेसुत्रोक्तार्थ ३ सु
 प्रते गणधगच्छिन श्रययनमात्र ४ पूर्वमारीश्रतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीहा नि
 रतग्याग्या ६ परपरश्रनुनरते गुम्गप्रदाययी श्रनुनरके० यथार्थस्मृतिथी नि
 सतायानिश्चान एगिन समयर० मिदतिग्य पुम्पत्वप्रमपतना एप्रार्क चूर्ण
 जाप्यादि उद्यगते तेनप्राणी परनरनापीरन श्रगणी निर्नयश्रको उद्येदीने ममय
 रूपरमे हीनाश्रनाये तेप्राणीदृग्नुही श्रयया डुनरके० वृट्टनरगामिजाणयो ॥८॥

मुजावीन प्रागणाश्रद्धार ॥ न्यामश्रयश्रयिनयोगेरे ॥ जेभ्या
 वेतनश्रयर्षीजे ॥ क्रियाश्रयचक्रजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ मुजावीनप्रागणा श्रद्धाग्यात एप्रयायननाश्रगते श्रने श्रयरे० एमु
 झावीनप्रागणादिहनु तात्पर्यार्थेगदम्य तेना श्रिरे० श्रिजेभयणा नियोगीर० श्रिमि
 रेरी श्रिजिनात्तना एयाननाश्रगोनो रदम्य तेमुजनताश्रांइनागतवुतथी श्रनरता
 ऐतो श्रगननेथावे एवुवदएष्यु तेयीग्याता ध्यानबुज्जयनते परनुमुज्जननाप्या
 कर्त्तनुश्रांरुर्षांताण माटेनेप्राणीममउपशमी निरममचीनतो एप्रार्कमुजावी
 जगणादिरे एप्रयनानी वृत्तिश्रयारं एटनेएफायचिन तदासा नदूय नरम
 री तदेग्यो नदनिनार्चित्तो ध्यानरु विषयविषयी श्रजिप्रपणोनागे एयोययो ता

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपरूप चिंतामणीरत्नते रागादिके अथवा दुष्टमतममत्वीरगो
थीनवचिजेके० त्म्योजायनही तेप्राणी अवचकक्रियानुं नोगीथाय एटलेजेशुद्धसर
ल स्वनात्रिक करणीनुंनोगीथाय तेमायावीवचनोयी त्गायनही इहाकोइकप्रतमां
जेथ्यावेनेठेकाणेजेसाथं एवुंपाठठे तेनोअर्थ मुझावीजधारणादिकेजे समयपुरुषने सा
धे तेक्रियाअवचकनोचोगीहोय एपदनुंरहम्यकर्त्ताजाणे मुज्जेतेनोचान्यो ॥ ९ ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतथाविधिनमित्तेरे ॥ किरिया
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसद्यत्तेरे ॥ पट० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवेहेशुद्धचेतना एकालेंजेप्रवर्तने मारोकालक्षेपथायठे तेममुज्जेकहुंनुं
तेसांचल एजेनदर्शननुं श्रुतके० मिःशंतनुं नैगमादिक नयानुजायीरुथनठे तेवचन
वर्गणाये कहेतांठतां किहांनुंकिहानिसरीजाय माटेअनुसारके० तेपाठने नजरआग
लराखी अर्थकर्त्ता विचारीविचारीबोलुं परतुमिःशतमा यथाविधयुरुनो लक्षणकथंते
जेविशुद्धश्रद्धावंत ज्ञानी आत्मार्थि परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरण
सम सतनयानुंजायी जिनप्रवचन विशुद्धनापी तथाविधके० तेवोगोचनगुरुनी जो
गवाइमुज्जेनमित्ते तेथीसूत्रमयांटाये विचारीनेबोलुंतोमुंथयु परतुतेमयांटांमांद्दीनेसा
धुतवंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआव्युंजे साधुपणुंते नविताथीसकीयेके० मिः
करीनशकीये केमकेश्रुतमयांटायेपण चाग्नित्रसाथवी अतिकठिननेमाटे एएक अनेवी
जो तथाविधयुरुनी योगवाइनमित्ते तेथीतेवीक्रियानकरीशकुं माटेवतोचेपथारीनुं तो
पणकोइपुठेनुंकोणठो तिवारंमहाहीनवचने पोतानामुखथीकहुंजे हुंजेननोजांनुं ते
थीसमस्त चित्तनेविपेप्रदेजेप्रदेजे विपवादके० उदानीनतालागींहीने ॥ १० ॥

तेमाटेनुजाकरजोमी ॥ जिनवरआगलकढीयेरे ॥ गमयचर
णसेवाशुद्धेजो ॥ जेमआनंदधनलढीयेरे ॥ पट० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेशुद्धचेतनातु तथाहुंअने त्रीजीशुद्धश्रद्धा आपणेत्रणे परमेश्वरआ
गज वेहाथजोडी उजायकाकद्वियें जेहेपरमेश्वर तमागेजापित नमयके० मिःशंतनं
वंधी शुद्धचाग्नित्रतेनी सेवाके० संवचुंप्रवर्तनुंनेदेजो जेमअनंदपणआनंदनानमृद् ज
हियेके० पामियें अथवा हेपरमेश्वर मां चरमावर्तन चरमकरण नवपणिनिता प
गिपाकसमयें शुद्धआगमोक चाग्निनीनेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिकमां मुः
आगमोक तमागचरणकनजनीनेवादेजो जेमआनंदधनपदपामियें ॥ ११ ॥ इति
थीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रे पोतेंथयीने तदाकारवृत्तियें परमेश्वरं आराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सहीके० नि
 श्चैथीजिनवरशब्दें केवलनाणदसणीधाय जेम जूंगीके० नमरीते उल्लालमा मदेआ
 वे तेमदनीउन्मत्ताथी एकतोचचलतावये बीजोपोताना काटामांपणविपरये पठे
 काली अथवापीली जीजेलीमाटीमा पोतेंलवमूकी गोलीगालीने एकेकगोलीजावी
 घरवांधी तेमापोते ईलीहाजे लटतेने कांठाथीचटकुदेऽ तेजटने घरमामूकी फरीएक
 गोलीयेते घर नुमुढोढाकीने सत्तरमेंदीस चटकाथीते घरनुमुखखोजताजेलटतेनमरी
 थयीउडीजाय तेजटथीनमरीथयीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपेथयीनेजिननेअराधयु ते
 जययुपोते लटरूपआत्मानेचटकू पठेनिजस्वरूपमा पणिमजुतेयरमा रहेबु थनेते
 घरमाज लटनुनमरीथयीजाबु तेमजनिजस्वरूपरुपघरमा जिनस्वरूपनी प्रातिधाय
 पठेत्रणेजगतजोतेठते सिद्धमागमन तेउडीजाबुेथाय ॥ ७ ॥

चूरणज्ञाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुभवरे ॥ समय
 पुरुपनाअगकह्याए ॥ जेठेतेदुरभवरे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ अहोमारीशुद्धश्रद्धा परमेश्वरनुवत्तमागरूप जैननुसत्रवित समयपुरुपतेना
 ठग्रगठे १ पूर्वधरकृत बुटकपदनी व्याख्या तेचूणि २ नाप्यतेसूत्रोक्तार्थ ३ सू
 त्रते गणयरादिकृत सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीकृतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीहा नि
 रतरव्याख्या ६ परपरअनुभवते गुरुसप्रदायथी अनुभवके० यथार्थस्मृतिथी नि
 न्नातात्काजिकज्ञान एरीते समयके० निश्चिंत रूप पुरुपत्वधर्मवतना एपूर्वोक्त चूर्ण
 नाप्यादि ठग्रगठे तेनेजेप्राणी परभवनाबीकने अथगणी निर्णयथको उद्येदीने ममत्व
 रूपसे हीनाधिकनापे तेप्राणीदूरबुद्धी अथवा डरभवके० इष्टनवगामिजाणवो ॥८॥

मुझाबीजधारणाअक्षर ॥ न्यासअरथविनयोगेरे ॥ जेध्या
 वैतेनविचचीजे ॥ क्रियाअवचकजोगेरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ मुझाबीजधारणा अक्षरन्यास एवथाध्याननाग्रगठे थने अर्थके० एमु
 झाबीजधारणादिकनु तात्पर्याथरहस्य तेनो यिके० विज्ञेपणो नियोगीके० विधिस
 पेयी विधिनोज्ञाता एध्याननाग्रगोनो रहस्य तेमुजनेतोआज्ञासतुतथी अनेकर्ता
 येतो आगलजेध्याये एबुपदगुथ्यु तेथीदेखातो ध्याननुजकथनठे परतुमुजनेननास्यो
 कर्तानुआशयकर्ताजाणे माटेजेप्राणीसमउपशमी निरममत्वीठतो एपूर्वोक्तमुझाबी
 जधारणादिके एस्तवनानी उक्तिविधेध्यावे एटलेएकाग्रचिन्ते तदाकार तद्रूप तन्नम
 यी तछेसी तदानिज्ञापीठतो ध्यानकरे विषयविषयी अजिन्नपणेनासे एवोययो तो

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपरूप चिंतामणीरत्नते गमादिके अथवा इष्टमतममत्वीगो
थीनवचिजेके० उग्योजायनही तेप्राणी अथचक्रक्रियानुं नोगीथाय एटलेजेगु-इसर
ल म्वजाविक करणीनुंनोगीथाय तेमायावीवचनोयी उगायनही ५हांकोइकप्रतमां
जेथ्यावेनेठेकाणेजेसाथ एवुपावठे तेनोअर्थे मुडावीजधारणादिकेजे समयपुरूपने सा
थे तेक्रियाअथचकनोनोगीहोय एपटनुंरहस्यकत्तीजाणे मुऊनेतोनचास्यो ॥ ९ ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतथाविधिनमिलेरे ॥ किरिया
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसधलेरे॥पट० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवेहेगु-इचेतना एकालेंजेप्रवर्तने मारोकाजहेपथायठे तेमतुऊनेकहुंहुं
तेसांनल एजैनदर्शननुं श्रुतके० सि-इंतांतनुं नैगमादिक नयानुजायीकथनठे तेवचन
वर्गणायें कहेतांठतां किहानुंकिहानिसरीजाय माटेअनुसारके० तेपावठे नजरआग
लराखी अर्थकत्तीं विचारीविचारीबोलुं परतुसि-इंतातमा यथाविधगुरुनो लक्षणकथुंठे
जेविगु-इअठवत ज्ञानी आत्मार्थि परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरणी
सम सतनयानुंजायी जिनप्रवचन विगु-इजापी तथाविधके० तेवोसोजनगुरुनी जो
गवाऽमुऊनेनमिले तेथीसुत्रमर्यादाये विचारीनेबोलुंतोसुंथयुं परंतुतेमर्यादामारहीनेसा
धुसंबंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआयुंजे साधुपणुंते नविसाधीसकीयेके० सि-इ
करीनगकीयें कमकेश्रुतमर्यादायेंपण चारित्रसाधवी अतिकठिनठेमाटे एक अनेवी
जां तथाविधगुरुनी योगवाऽनमिले तेथीतेवीक्रियानकरीगकुं माटेठतोनेपधारीनुं तो
पणकोऽपुठेतुंकोणठो तिवारेंमहाहीनवचने पोतानामुखशीकहुंजे हुंजैननोजंदोहुं ते
थीनमस्त चित्तनेविपेप्रदेगंप्रदेगं विपवादके० उदासीनतालागीरहीठे ॥ १० ॥

तेमाटेनुजाकरजोमी ॥ जिनवरआगलकहीयेंरे ॥ समयचर
णसेवागु-इदेजो ॥ जेमअनंदघनलहीयेंरे ॥ पट० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेगु-इचेतनातु तथाहुंअने त्रीजीगु-इअ-इ आपणेत्रणे परमेश्वरआ
गल वेहायजोडी उनायकाकहियें जेहेपरमेश्वर तमारोनापित समयके० सि-इंतांतं
बंधी गु-इचारित्रतेनी सेवाके० संवबुंप्रवर्तबुंतेदेजो जेमअमेपणअनंदनासमूह ल
हियेके० पामियें अथवा हेपरमेश्वर मारे चरमावर्तन चरमकरण नवपरिणतिना प
गिपाकसमयें गु-इआगमोक्त चारित्रनीसेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिककालें गु-इ
आगमोक्त तमाराचरणकमलनीसेवादेजो जेमअनंदघनपदपामियें ॥ ११ ॥ इति
श्रीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

रे पोतेययीने तदाकारवृत्तिये परमेश्वरनु आराधनकरे ध्यानधरे तेप्राणी सहीके० नि
 श्रेयीजिनप्रशब्दे केवलनाणदंसणीयाय जेम नृगीके० नमरीते वलकानमां मदेश्या
 ये तेमदनीउन्मनतायी एकतोचचलतावये बीजोपोलाना काढामांपणपिपधे पत्रे
 राजी श्रयरापीनी नीजेजीमाटीमा पोतेलवमूकी गोलीयालीने एकेरुगोजीजापी
 पग्वां गी तेमापोते ईज्जीकाजे लटतेने काढाचीचटकुडे तेजटने घरमांमूकी फरीएक
 गोनीपते प्र सुंमुडोडांकीने सत्तरमेदीगम चटकायीते घरनुमुखवोलताजेलटतेनमरी
 ययीउडीनाय तेजटयीनमरीययीने जगतदेखे तेमजिनस्वरूपेययीनेजिननेश्राधयु ते
 चयपुंपोते लटरुपयान्मानेचटकू पत्रेनिजस्वरूपमा परिणमयुतेधरमा रहेयु थनेते
 पग्मांन लटनुनमरीययीजायु तेमजनिजस्वरूपरूपपरमा जिनस्वरूपनी प्रातिथाय
 पत्रेप्रणेजगनजोतेवने निहमागमन तेउडीजायुयाय ॥ ७ ॥

चरणजाप्यमूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरपरअनुचवरे ॥ समय
 पुरुपनाश्रगकृद्गाए ॥ जेवेतेतेदुरचररे ॥ पट० ॥ ८ ॥

अपे ॥ अशामारीगु७ अ६१ पग्मेश्वरनु उतमांगरुप जेननुसप्रवित समयपुरुपतेना
 उश्रग्ने १ पूर्णधरुत वुटरुपदनी व्याग्या तेचृणिं २ जाप्यतेसूत्रोक्तार्थे ३ सू
 प्रने गणधगदित्त मप्रचनमात्र ४ पूर्णधारीरुतनिर्युक्तिवचन ५ वृत्तितेटीका नि
 रंत्तव्याग्या ६ पग्मेश्वरनुनरते गुग्गप्रदाययी अनुनरके० यथार्थरुमृत्तियी नि
 द्मतान्मातिरुज्ञान एरीने समयके० निहानरुप पुरुपत्वधर्मप्रतना एपूर्वाक चूर्ण
 जाप्यादि उश्रग्ने नेनचप्राणी पग्मरनापीने श्रगणी निर्नेययको उधेदीन ममत्व
 रुपरमे हीनाप्रिनाये तेप्राणीरुगुडी अथवा डुनरके० डुनरगाभिजाणगे ॥८॥

मुडापीनशागणाश्रुत्तर ॥ न्यामश्रयप्रिनयोगिरे ॥ जेभ्या
 येननप्रियर्थाते ॥ क्रियाश्रयचक्रजोगिरे ॥ पट० ॥ ९ ॥

अपे ॥ मुडापीनशागणा श्रुत्तन्याम एप्रशयाननाश्रग्ने थने थयेके० एमु
 शधीनशागणादिकनु तात्पर्यायैग्दम्य तेतो रिफ० रिजोवपणा नियागीके० रिगिग
 पेरी विरिनाज्ञाना एयाननाश्रगोना रद्रम्य तमुग्नेताश्रांजामनुनयी अनरता
 येता श्रागनेयावे एवुपदमुष्यु नयीरुगतो ध्याननुजरुयनेने परनुमुग्नेनाम्या
 रुनुनुश्रागपेनांताण माटेनेप्राणीममउपशमी निर्गममन्वीत्रता एपूर्वाकमुडापी
 जश्रगणादिने एप्रनानी उक्तिविश्यावे एटनेएफाप्रचिते तदाश्र तद्रुप तद्रम
 यी तदेमी तदानिनापीत्रतो व्यानरने विनयप्रियी श्रनिप्रपणेनामे एपायया तो

तेप्राणीनो आत्मस्वरूपरूप चिंतामणीरत्नते रागादिके अथवा इष्टमतममत्वीगो
थीनवंचिजेके० उग्योजायनही तेप्राणी अवचकक्रियानुं नोगीथाय एटलेजेष्टुद्धसर
ल स्वभाविक करणीनुंनोगीथाय तेमायावीवचनोथी उगायनही इहांकोइकप्रतमां
जेव्यावेनेतंकाणेजेसाथ एवुंपाठते तेनोअर्थ मुझावीजधारणादिकेजे समयपुरुपने सा
धे तेक्रियाअवंचकनोनोगीहोय एपटनुरहस्यकर्ताजाणे मुजनेतोनजास्यो ॥ ९ ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुरुतथाविधिनमिलेरे ॥ किरिया
करीनविसाधिसकीयें ॥ एविपवादचित्तसधलेरो॥पट० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हवेहेष्टुद्धचेतना एकाजेजेप्रवर्तने मारोकालहेपथायते तेमनुजनेकहुंहुं
तेसाजल एजेनदर्शननुं श्रुतके० सिद्धांतनुं नैगमादिक नयानुजायीकथनते तेवचन
वर्गणायें कहेतांठतां किहांनुंकिहांनिसरीजाय माटेअनुसारके० तेपाठने नजरआग
लराखी अर्थकर्तो विचारीविचारीबोलुं परंतुसिद्धांतमां यथाविधयुरुनो लक्षणकखुंते
जेविष्टुद्धश्रद्धावत ज्ञानी आत्मारथि परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनीकरणी
सम सत्तनयानुंजायी जिनप्रवचन विष्टुद्धनापी तथाविधके० तेवोसोचनयुरुनी जो
गवाइमुजनेनमिले तेथीसूत्रमर्यादाये विचारीनेबोलुंतोसुंययुं परंतुतेमर्यादामारहीनेसा
धुसंबंधी क्रियाकरी प्रवर्तताने उदयआव्युंजे साधुपणुंते नविसाधीसकीयेके० सिद्ध
करीनशकीयें केमकेश्रुतमर्यादायेपण चारित्रसाधवी अतिकठिनतेमाटे एक अनेवी
जां तथाविधयुरुनी योगवाइनमिले तेथीतेवीक्रियानकरीशकुं माटेठतोचेपधारीहुं तो
पणकोइपुत्रेहुंकोणठो तिवारेमहाहीनवचने पोतानामुखथीकहुंजे हुंजेननोजदोहुं ते
थीसमस्त चिन्तेविपेप्रदेशेप्रदेशे विपवादके० उदासीनतालागीरहीते ॥ १० ॥

तेमाटेउजाकरजोमी ॥ जिनवरआगलकहीयेंरे ॥ समयचर
णसेवाशुद्धदेजो ॥ जेमअनंदधनलहीयेंरे ॥ पट० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेष्टुद्धचेतनातु तथाहुंअने त्रीजीष्टुद्धश्रद्धा आपणेत्रणे परमेश्वरआ
गल वेदाथजोडी उजाथकाकहियें जेहेपरमेश्वर तमारोनापित्त समयके० सिद्धांतसं
बंधी शुद्धचारित्रतेनी सेवाके० सेवबुप्रवर्तनुंतेदेजो जेमअमेपणअनंदनासमूह ल
हियेके० पामिये अथवा हेपरमेश्वर मारे चरमावर्तन चरमकरण जवपरिणतिना प
रिपाकसमये शुद्धआगमोक्त चारित्रनीसेवादेजो अथवा चरमावर्तनादिककालें शुद्ध
आगमोक्त तमाराचरणकमजनीसेवादेजो जेमअनंदधनपटपामियें ॥ ११ ॥ इति
श्रीनमिजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीनेमनाथजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागमारुणीवणराढोजापदेशी ॥

अष्टजवंतरवालहरि ॥ तुमुऊआतमराम ॥ मनरावाला ॥
मुगतिस्त्रीसुआपणारे ॥ सगपणकोइनकाम ॥ म० ॥ १ ॥
घरआवोहोवालिमघरआवो ॥ मारीआस्यानाविसराम॥म०॥
रथफेरोहोसाजनरथफेरो॥साजनमारामनोरथसाथ॥म०॥१॥

अर्थ ॥ नेमपरमेश्वर राजेमतिनुं पाणिग्रहणकरवामाटे तोरपोआव्या तिहांमृगती
त्तरादिकपणने सजयदेखी अनयबुद्धीयें सारथीनेकही रथपातुफेराव्यु तेसमयनु रा
जेमतिजीनुवचन नेमपरमेश्वरथीने अहोपरमेश्वर आठजवमा एकेनवनेविपे अचल
जनही पणजवनवनेविपे प्रीतपात्रबु तेमाटेतु माराआत्मानेविपे रमोरह्योढो एटले
मारा दीजकमलनी पाखडीपांखडीदीठ तुरभिरह्योढो वसीरह्योढो तेमाटे मननावल
नढो प्याराढो माटेहेस्वामि मुक्तिस्त्रीसाथे आपणोस्त्रीनर्तारनो सगपण सवधकरवा
नु कोइकामनथी केमके मुक्तिस्त्रीतो रूपरहितठे अनेद्वुराजकुमरी शोन्नरुपा एवी
स्त्रीरत्नठता रूपरहितमुक्तिस्त्रीथी सवधकरवानुंस्तोकाम अथवामाराउपर मुक्तिस्त्रीने
लावशा तेवारेंतेस्त्री मारीशोकयसे अनेस्त्रीनेतो शोकनाडु खजेबु मरणपणनथी तेथी
तमारेमारे परमप्रीतीने तेनुनासकगुढोय तोत्तमेवीजीस्त्रीजावो ॥ १ ॥ माटेअहो
वालेसर उग्रसेनजीना घरनेविपेआवो इहाअत्यतरागे र्जीतचित्तथी विकलचित्त शु
न्यरुदययइगइथकी राजेमतीकहेठेके मारीआस्याना विशरामके० धामतमेढो केम
केमारेआधारें मारीआस्था आधेयपणोरहीने तेथीहेमनवालेसरी विलवमकरो मारी
आस्थारूपवेलजुटीतो फरीसधासेनही तेथीहेसाजनरथने पाठोवालोअने मारामनना
मनोर्थे पुराकरो केमकेतमारारथने मारामनोरथजेबु साथफरिमलसेनही ॥१॥

नारीपखास्योनेहलोरे ॥ साचकहेजगनाथ ॥ म० ॥ १ ॥

श्वरअरधगेधररि ॥ तुमुऊजालेनहाथ ॥ म० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ नारीविनास्यो स्नेह ययपिस्नेहनुवास्त रुदयांतरवर्तिते परतुनारीस्नेहल
ताठे स्नेहरूपफलनीप्रापकाठे माटेनारीते शाकातमूर्त्तवतस्नेहजठे तेथीअहोनाथ
जगतवासीजीवते नारीविनानेहनकहे तेसाजुकहेठे जोरुदाचित्त नारीविनाज स्नेहथ
नुढोय तो महादेव सृष्टीसहारकर्त्ताकहेवाय तेणोपोताना अधांगमा पार्वतीनारी

केमधारीजीधुं नकरवायोग्यकार्यकरुं तमनेतोतेमकरवुंनथी पणसगाऽकरीने पा
ग्रहणतो सर्वजगतकरेठे अनेतमेमुज्जे हाथेनहीजांलो करपीमनतोकरो ॥ ३ ॥

पसुजननीकरुणाकरि ॥ आणीऽदयविचार ॥ म० ॥

माणसनीकरुणानहीरे ॥ एकुणघरआचार ॥ म० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हेप्रचुतमेपसुजननी करुणानोविचार रुदयमांआण्यो जे एटलापसुओ
संहारयत्ते माटेधि.कारपडोमारापरणवाने तोएवाअविवेकी प्राणीओनीद्वयाकरीने
गठोफेरव्यो तोतेधीअसंख्यातगुण पुण्यप्रवज एवामुजसरिखा माणसनीद्वयानथी
वती एक्याघरनोआचार एटलेजगतमां हीनमांहीन अधिकमांअधिक जातोना घ
मात्रमां एवंप्रवर्त्तननथीजणातुं ॥ ४ ॥

प्रेमकलपतरुवेदीयोरे ॥ धरियोजोगधतूर ॥ म० ॥ च

तुराऽरोकुणकहोरे ॥ गुरुमिलियोजगसूर ॥ म० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेस्वामी तमे जेमकल्पवृक्ष आजवसंबंधी मनोवांठकठे तेमप्रेमरूपकल्पत
रण आजवसंबंधी मनोवांठितनो पूरनारोठे एटलेस्त्रीओना जलारूप हावजाव मु
विकार मंदहास्य वक्र तीक्ष्णकटाक्ष तेमजमनजावता पटरसनोजन तथाअंतर पु
ादिकनीमुरनि ऽत्यादिकमनोवांठित प्रेमकल्पतरु उठेदीने योगरूपधतुरो धारणक
तेमकेह्नुधापिपासा शीतउल्लदंगमगक तेगरीरनीसाताने विपप्रायठे अगाताना
रकमाटे धतुरप्राय तोहेमनवध्वज एवोतमोने जगतमां सरके० यावतमात्र चंड
यहनह्वत्रतारास्थाने चतुगऽनोस्तीखवनारोगुरु कहोनेस्वामीकोणमियुं आपने
ये रत्नप्रायेकिहाथीचढयो ॥ ५ ॥

मारुंतोएमांक्युंहीनहीरे ॥ आपविचारेंराज ॥ म० ॥

राजसनामेवेसतारे ॥ किसडीवधसीलाज ॥ म० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हेराजन् मनेमूकीनेतमेजाओठो तेमामारीतो वदनामोसी किंचितमात्र
थी केमकेतमे पोतानीऽवायें रथपाठोफेरव्यो तेथीमेंअकार्यकरुं एमकोऽकेसेनही
णतमेमुज्जे परिहरोठो तेतमेंपोतेतमारा चित्तमांजविचारो जे तमतमारावरोवरिया
जानीसनामां जयीवेसगो तेवारें किसडीके० केवीशोनापामगो एटलेषणातोनकहे
पणकोऽकवहुवोलोहगे तेतमनेसनामा आवतादखीने कहेसेजेजुओ आपुरूपत्व
र्मवत पुरुषआव्या तेवारें केवीजाजवधगे घणीसरमजेवीवातठे माटंहजीकाऽवग
ऽनुंनथी तेथीरथपाठोफेरवो ॥ ६ ॥

प्रेमकरेजगजनसहुरे ॥ निरवाहेतेओर ॥ म० ॥ प्री
तकरीनिठोमीदरे ॥ तेसुंनचालेजोर ॥ म० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ससारीजीयमात्ररागीठे माटेप्रीततोकरे केमकेसरागीपणुते प्रीतरूपका
यंनुकारणठे परतुहीनाधिकवचन नविचारतां प्रीतनोनिरवाहकरे तेवाप्राणी ओर
के० बीजाजाणया पणतमेतेवानथी एटलेतमेप्रीतकरगामाठो परतुप्रीतनु निजावत
मथीनयाय दोहा ॥ प्रीतरीतअतिकठिनहे समजकरइयोकोय जागनखतासोहली
जहिरांसुसकजहोय ॥ १ ॥ तोहेवद्वनजेप्राणी प्रथमतोअत्यंतप्रीतबाधे फरीतेजप्री
तनेठोडी त्रोडीनाखे तेप्राणीसाथेजोरनचाले जेमप्राणेप्रीतनयाय एवीकेवतठे ॥७॥

जोमनमाएहवुहृतुरे ॥ निसपतिकरतनजाण ॥ म० निसप
तिकरीनिठामतारे ॥ माणससहुरेनुकसाण ॥ मन० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ जोआपनाचितमा प्रथमथीजएबुहतुजे तोरणथीज रथनेपाठो फेरवसुं
एटले प्रथमथीजमने ठोडवानीइवाहतीतो जाणके० तेइहातमारामनमांजाणीने
निसपतिकरतनके० सबधनकरता एटलेतमोने मारीसाथे सबधकरबुयोग्यनहतु ते
तमेपोतेजविचारो पणस्त्रीमात्रनी जिहांसुधीसगाइनथयी तिहांसुधीसर्वजनथी सबध
ठे थने जेवारसगाइथयी तेवारें तेपुरुपथीसबधरह्यो पठेतेपुरुपजेवारेंठाम्निआपे
तेवारें तेखीनेबीजोपुरुपतो राधेजीहांमीप्रायेजाणीने नजवाठे थयवाकोइरुवाठे तेने
बीजापुरुपकहेके थहांनजाआदमी तमनेएप्रिना बीजीकोइस्त्रीजगतमानथीमलती
सु केमकेएनीतोसगाइथयीहती तेणेमूकीदीधी तेथीविपकन्यादिदूषणविना सगाइथ
यापठे कोणमूके माटेसगाइथयापठेठाम्नु तेतो माणसनुं नुकसानठे तेहनेथगुदो
पप्रगटकरीने कलंकितकरबुठे ॥ ८ ॥

देतादानसवत्सररि ॥ सहूलहेवठितपोप ॥ म० ॥ सेव
कवठितनवीलहेरे ॥ तेसेवकनोदोप ॥ मन० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हेस्वामीरथफेरीने घरेपहोतासु एवेअवसरें लोकांतिकदेवतायें दीहानो
थवसर नजीकजाणीने हेपरमेश्वरतुपूज एवावचने थवसरजाणवताज प्रभुसवत्स
रदान देवाज्ञागा तेथीसर्वप्राणीमात्र मनोवाठितनीपुष्टतापामें एटलेएकदानदीधुतेज
नोना घरनरीजदीया एवीदाननीयर्षी वरसत्ताठतापण मुऊजेयो परमसेवक तकांइ
पणवठीतनपामें यया पेडाखावेदूरका चूखामरेहजूरका थयवावरनाठेयाघरटीचाटे

पाडोसएनेपेडा एकेवतहेप्रभुतमे साचीकरीवताची पणतेसर्वहुं तमारीतेवकनोजदो
पठे एटलेतेसर्वना नोगकर्मनो उदयहतुं तेणेतमथीइव्यपामी अनेमारेआजवें तमा
रीसाथें नोगोपनोग कर्मनाउदयनो असंनव माटेवंठीतपोपनपासुं तेमारापूर्वकृतना
उदयनुंदूपणठे ॥ ९ ॥

सखीकहेएसामजोरे ॥ हुंकहुंलक्षणसेत ॥ म० ॥ इणल
क्षणसाचीसखीरे ॥ आपविचारेहेत ॥ म० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ आजसुधी जेटलापुरुपमंपारख्या ते तेमजनिवड्या परंतुतमनेहुं परखीश
कीनही केमकेजेटाणे सगाइथयी तेटाणे मारी सखीनावर्गें मने कसुजे एतमारोजतार
वाहिरतेमजअंतरपणइयामठे तेवारेंमेकसुं एवाह्यतोइयामठे पणअंतरथीजक्षण से
तके० उज्वल निष्कपटीठे परंतु नजाराजनी पुत्रीयोथी प्रथमसंबंधकरीने पठेते
नेकालीयारे धसकाइदेवी एलरूपेतो सखीओनावर्गनुंकेहेहुं साचुंथयुं मारीपरीक्षा
सर्वनिरर्थकथयीएरीतेंजे हेतके०कारणकह्या तेमांअसत्यहोयतोतमेंविचारीनेदेखो? ०

रागीसुरागीसदुरे ॥ वैरागीस्यरोग ॥ म० ॥ रागविना
किमदाखवोरे ॥ मुगतिसुंदरीमाग ॥ म० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ माटेहेप्रभु हुंसुरागणीहुं तेमत्तमनेपण सरागीथयुं योग्यठे केमके जग
तनीएनीतठे जेपोताथी रागराखे तेथीसदुरागजराखे पणजेपोते वैरागीके० रागर
हितहोय तेनेकोइथी शानोरागहोय तेमहुंतमाराऊपर रागवंतहुं माटेतमारामांपण
जोरागहोयतो तमेमुजथीरागराखो पणतमारामां रागवस्तुजनथी तेथीतमारेकोइथी
रागठेहेसुंनही तो माराथी शानोरागहोय हवेराजेमती पोतानामनमां स्वामीनेस्थापन
करी मनवचनयोगथी उजंनारूप वीनतिकरेठे हेस्वामी पोतानावलजथीपण यथा
स्थितवात वताववानोनीतीनापहुं अटकावनथी तेमाटेजोतमें रागीनथी तोरागनेअ
जावें जेमार्गप्रवर्त्तने मुक्त्स्त्रीपामियें तेनेमुगतिसुंदरीमार्गकहियें तेमार्ग वारेपरखदामां
सर्वने सांनजताकेम दाखवोके० देखाडो तेमाटे कोठेंहोयतेहोठें तेथीएमजणायत्रे जेत
मारो तेमुक्त्स्त्रीथीरागठे माटेजसर्व समद्ध लज्जाअवगणीने स्मरोठो तेथीठतेरागेंमु
जनेकेमपरिहरोठो अनेजेना अनेकनत्तारठे एवीमुक्त्स्त्रिनेवांठोठें एस्याघरनांआचार? १

एकगुह्यघटतुंनथीरे ॥ सघजोईजाणेजोक ॥ म० अने
कांतिकनोगवोरे ॥ ब्रह्मचारीगातरोग ॥ म० ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हेस्वामी सर्वलोकमुजने थावीरुहेते जेएताराजकारनी सीचालतेजे तोर
 पोत्राया तुजनेमूकीगया तेवारेअमे सर्वलोकेजाणुजे नेमनायथी कामरूपीओ रो
 गगयु तेमाटेब्रह्मचारीते परतुराजेमतीएकरहितोसुं पणतेतो थनेकतिरुजोगवेते ने
 फरीब्रह्मचारी कहेवायते तेथीतुजइनेसमजाव केजोब्रह्मचारीनामकहावोतो दुंअर
 जरुहु जे एकगुह्यघटतुनथी एटलेजोकजाणीशके एशानोगुह्यनुपायवु सुजोकरुसर्व
 जाणेजे एअनेरुजोगवेते नेफरीब्रह्मचारी नि कामीनामधारवु एतोअघटतुगुह्यने घटतु
 गुह्यतो तेनेरुहियं जेनेजोरुनजाणीशके थनेजोलोकेजाणीजीधु तोशानोगुह्य चतुर
 नोगुह्यतो जन्मारोअहिजाय तोपणकोइजोक जाणीशकेनही परतु तमारोगुह्यतो
 हरेगुजनही लोरुमा प्रगटथयीगयु जे थनेकनेजोगरोजतो तोएक मनेजोगववा
 मां सुअप्रचर्यनो नगययीजायते थनेजो ब्रह्मचर्यने अखरुपायाचाहोतो तो थने
 कांतनेजोगवयु मूकीयो पणतमेतो वेवोडेचडोतो थनेकातनेजोगवोतो नेफरी ब्रह्म
 चारी नामपरावोतो ॥ १२ ॥

जिणजोणीतुमनेजोरु ॥ तिणजोणीजोवोराज ॥ म० ॥

एकवारमुजनेजुअरे ॥ तोसीजेमुऊकाज ॥ म० ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ हेस्वामीटु जिणजोणीके० जेजोवानीरीतें तुमने जोउके० देखु एटलेत
 रागवनिपें एकाघतदाभारे सजुणेनेत्रे हुतमोने निरखणकरुतु तेमारानेत्रोथी निरखवा
 नुमगग मागमनथी त्रिप्युनथी माटेहुआपथी अरजरुहु केजेरीतें हुतमोने निरखु
 वु तेथीनरीतें तमेपण मुऊनेराप्रदीपम इदयनेत्रेजूया तोमोटीरुपाकरो कदाचितरात्र
 दिवसनचूयांतोरवु पणएअ रागतो मुऊनेचूयो तोपणमारोअंठितकार्य सिद्धथाय १३

मोहदशाधरीनावनारे ॥ चित्तलहेतत्वविचार ॥ म० ॥ १४ ॥

तरागनाआदरिणि ॥ प्राणनाथनिरार ॥ म० ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ एटजामुनीतो राजेमतिर्य पोतानी सगिथ्योमघाते श्रीनेमनाय सवाते
 मोहदशानी विरुध्यामवरी मोहनीना वचननाया हनेचित्तमा मोहदशायें जयाणो
 मन तेचमननेरिपे जायनाके० वारनायनामाथी इहांप्रस्तारें एक एकत्वजायनाज
 इचितते फगिएजनायनानेआजयें मत्ररुचायें पात्रजीगायाना उत्तरपदमां एकवारमुऊ
 नेचूयां एमनेहगायी गनेमतीनीयें जेटनामोहमपी वचनरुह्या तेने हेताठतांजगित
 मा एकत्वजायनाआरी एटनेमारोआत्मइयतेमागआत्मप्रदेगोने आभारेंह्याज ता
 मारेनेअने गोमयने एगो आत्मनवनो विचारने० जेदने राजेमतीनी पाम्यायरा

पोतानीआत्माने कहेठे केहेआत्मा प्राणनाथके० प्राणोनानाथजे नेमनाथ स्वामी ते
 एो निरधारके० निश्चैथकी वीतरागता आदरीके० ग्रहणकरी तोहेआत्मा तारोराग
 एहुनेकेमनेदीगके तेमाटे एहनुनेमारो शोसंबंध एमएकत्वनेविचारताहुवा ॥ १४ ॥

सेवकपणतेआदरेरे ॥ तोरहेसेवकमाम ॥ म० ॥

आशयसाथेंचालीयेरे॥एहीजरूडूंकामा॥म०॥१५॥

अर्थ ॥ हवेराजेमतीजी नीतीनापद्धें सन्मुखदृष्टीयें एकत्वजावना जावनकरेठे
 हेमाराआत्मा तने नेमनाथजीताथें स्वामीसेवक संबंधकरवुं योग्यह्नुं केमके ते
 संबंधकख्या उपरांत परवशवर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुं पडे अनेजे परवशवर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुंते
 स्वेहाचारीने नरकप्रायठे परंतुएवात प्रथमथीविचारवी योग्यह्ती हवेपाठलथी विचा
 रकरेगीसिद्धी तेमाटे स्वामीये वीतरागता आदरी तेज सेवकपण निश्चैथीअंगीकार
 करे तेवारें सेवकनो मामके० धर्मस्थिररहे माटेअहो माराआत्मा स्वामीनामननो
 आशयके० अन्निप्राय तेनीसाथेंचालीयें एटले अन्निप्रायानुंजायी चालियें स्वामीना
 आशयसाथें प्रवर्त्तवुं तेजरूडूंकामठे एटले सेवकनोसेवकत्वधर्म तेएहिजठे जेपोताने
 हित अहितनजुए पणस्वामिनी आझाप्रमाणेवर्त्ते एजसेवकपणानुं लक्षणठे ॥ १५ ॥

त्रिविधयोगधरीआदरचोरे ॥ नेमनाथचरतार ॥ म० ॥ धार

एपोपणतारणोरे ॥ नवरसमुगताहार ॥ म० ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ माटेथीनेमनाथ स्वामियें त्रिविधधरीके० त्रणप्रकारनेधरी योगआदखो ए
 टले मनथी वचनथी अनेकायथी योगआदखो तोतेजआशयलेइनें मुजनेपण तेज
 योगधारवुं रूडूंकामठे परंतुमारामननो वद्वजश्री नेमनाथ नर्चारकेहेवोठे माराआ
 त्मिकगुणानो धारणके० आधारठे वलीमाग आत्मिकगुणोनो पोपणके० पुष्टवुं
 रनारपण एहिजठे तेमज मारेसंतारसमुद्धथी तारनारपण एहिजठे वलीशृंगार हा
 स्य करुणा रौड वीर नयानक वीनत्स अद्भुत गांत एनवरसरूप मुगताके० मो
 तीनोहार माराकंठनोशृंगाररूप तेएहिजठे एटले निरुपम आत्मिकस्वरूपते अद्विती
 यशृंगार अनादिकनकोपलीनीपरं प्रकृतपुरुपनी जोडीथीवियोग तेथीअतींद्रियनो ह
 पौत्कर्षतेथयुं परमहास्थरस्य सर्वजंतुनें अन्नयदानठेवुं तेकरुणारस कर्मनेविदारवुं ते
 रौडरस इत्यादिक सर्वगतोसंचव यथातथ्यविचारिलेजो आइंजिखतां वधीजाय मा
 टेनलख्युं एनवरसोना शुचशुचंतरजाव तरंगरूप घणामोती तेमाटेहारसंज्ञावांधी ॥ १६ ॥

कारणरूपीप्रचुनज्योरे ॥ घण्टोनकाऊअकाऊ ॥ म० ॥

रूपाकरीमुऊदीजीधरे ॥ आनदघनपटराज ॥ म० ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ अहोनेमनाथ परमेश्वर मंतमोने जज्योके० सेव्यो तेकारणस्वरूपीसेव्यो एटले मारामनमां परमेश्वरना स्वरूपरूप कारणप्रवर्ति प्रवर्तते तेवारंमारु आत्म स्वरूपरूपकार्य सिद्धयासे निश्चैथीएमजाणीने जज्यो परतुतमारोसेवनकरतेठते मंका र्यअकार्य गण्टोनही एटलेजेम ससारीनेशब्दादिकतु सेवनतेकरणीय अनेदीहानुंते वनते अकरणीय तेवेहुनेगण्टोनही एकपरमेश्वरने स्वरूपेजसेव्यो माटेहेपरमेश्वर ह वैमाराउपर रूपाकरीने अथवा रूपाके० प्रसन्नथयीने आनदघनके० निरवाणपद सबधी राजके० ठकुराइ तेमुजने दीजीयेके० बद्धीये ॥ १६ ॥ इतिनेमनाथजिनस्त वन सपूर्ण ॥ इतिश्रीआनदघनरुत चावीसीसपूर्ण एवावीसतवनोनोटवो ज्ञानसार जीये श्रीरुसगढेरहीने सवत १०६६ना जादरवासुद १४ नादीउसेकसुठे तेनोनावा र्य लहीनेगप्युठे तेमांचूलपूकरहीहोयते वाचनारसज्जानोए शुद्धारीवाचतु हवेफरी आनदघनजीना पोतानाजकरेला ठेलावेतवनोहता तेवेप्रतउपरथी जडया तेवेप्रत नालखनारे एबुंलख्युदुतुजे एतवनोआनदघनजीनास्वरुतठे माटेतेवेतवनलिखीये ठेयेंअनेएवेस्तवननोटवो ज्ञानविमलजीरुतठे एवुएकप्रतमांलख्युदुतु ॥

॥ अथश्रीपार्श्वजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागसारगरसीआनीदेशी ॥

ध्रुवपदरामीहोस्वामिमाहरा॥निकामीगुणराया॥सुग्यानी॥ निजगुण

कामीहोपामीतुधणी ॥ ध्रुवआरामीहोयाय ॥ सुग्यानी ॥ ध्रु० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ ध्रुवके० निश्चलपदजेसिद्धतापणु तेना रामिके० रमणहारजेप्रचु तेमारा स्वामीने वजी कामकदर्पना अजिजापरहितठे माटेनि कामीने तथा अष्टगुणोकरीत हित माटेगुणरायठे अव्यावाधसुरना चोगीने केवलज्ञानेसहितमाटे सुग्यानीने पो तानागुणना अजिजापीने एटलेस्वस्वभाव प्रगटवोतेनाअर्थीने माटेसम्यक्दृष्टीजीय ते तमाराजेवो यणीपामीने ध्रुवपदआरामीके० अचलमुखी नित्यआत्मरामीयाय केमकेजे परमात्मानेसेवे तेपरमात्मायाय ॥ १ ॥

सर्वव्यापीकहेसर्वजाणगपणे॥परपरिणामनसरूपा॥सु०॥प

ररूपेकरीतलपणुनही॥स्वसत्ताचिदरूप॥सु०॥ध्रु०॥१॥

अर्थ ॥ हे प्रभु तमने सर्वज्ञपणामाटे केटलाक सर्वव्यापीके हेते तेतो आरोपें घटेने परंतु जो वस्तुधर्में सर्वव्यापिकहेतो दोषउपजे केमके जेपरमांव्यापे तेपरपणेपरिणमे अनेपरपरिणमन स्वरूपथयेतो इत्यनुं अस्थिरस्वभाव तथा अज्ञव्यस्वभावरूप दूषणथाय बलीपररूपे एटले अन्यइव्यरूपें थयो तोतत्वपणुंनलहे माटेपोतानीसत्ताज चिद्वृषज्ञानस्वरूपठे तेणेकरी तत्वपणुंकहिये ॥ २ ॥

ज्ञेयअनेकेंहो ज्ञानअनेकता ॥ जलजाजनरविजेमा॥ सु० इव्यए कत्वपणेगुणएकता ॥ निजपदरमताहोखेमा॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ बलीज्ञेयजे सर्वइव्यते अनेकठे तेनेज्ञानेकरीजाणे तेणेकरी आत्मानुंज्ञानअनेकठे एटलेज्ञेयनाचेदें ज्ञानपणअनेकरूपठे यद्यपिसूर्यएकठे तोपण जलजाजनमां प्रतिविंपडवेकरी अनेकजणायाठे तेमज ज्ञानगुणाधिकरणनूत सर्वआत्मनावतुं अस्थलीनूतजे जीवइव्य तेनेएकपणे गुणनोपणएकपणो जाणवो केमके पर्यायअविनाग अनेकता पणज्ञायकरूपकार्यअनेदें ज्ञानगुणएकठे तेथीसर्वगुण पोतपोतानुं खेत्रजेइव्य तेमां रमतां केमकव्याणठे एटलेकोइगुण परपरिणामीनथी ॥ ३ ॥

परद्वेत्रंगतज्ञेयनेजाणवे ॥ परद्वेत्रंथयुंज्ञाना॥ सु० ॥ अस्तिपणुंनिजद्वेत्रंतुमेकह्यो॥ निर्मलतागुणमाना॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ स्वयवगाहनाथी परके० अन्यद्वेत्रंरह्यजे जीवइव्य तथाअजीवइव्यरूपज्ञेय तेनेमात्रजाणवेकरीने एज्ञानपरद्वेत्रीथयुं पणजेगुणीहोयते गुणथीअनेदपणेहोय तेथी ज्ञानते निजद्वेत्रंके० पोताना असंख्याताप्रदेशं आत्मामध्ये व्यापकपणेरह्यठे तेमाटेतुमेने अस्तिपणुंकह्युं तेज्ञानमां निर्मलतास्वभावठे तेथीएज्ञानमां इव्यअरीसानीपरें जासेठे परंतुज्ञाननेद्वेत्रं ज्ञेयजातो नथी अनेज्ञानते ज्ञेयमांआवतुंनथी ॥ ४ ॥

ज्ञेयविनासेहो ज्ञानविनिश्चरू ॥ कालप्रमाणेरेथाय ॥ सु० ॥

स्वकालेंकरीस्वसत्तासदा ॥ तेपररीतिंनजाय ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ कोइकेहेसेजे ज्ञेयघटपटादिकने विनागें ज्ञानपणविनाशीकठे अतीतअतागत वर्त्तमानने परावर्त्तें जे अनागतपर्यायतेवर्त्तमानपणुं पामे वर्त्तमानपर्यायते अतीतपणुंपामे तेसर्वपर्यायनो जासनधर्मज्ञानमध्येठे तेजासनपर्याय एरीतिं परिणमेठे तेथीज्ञानमध्ये विनाशीरुधर्मठे तेनेउत्तरकहेठेजे स्वकालेंकरी पोतानाउत्पादव्यय

एव पणिमननोनां गदानुवादादयस्वपत्रे नोपनाने नमनादिभ्यं द्विवापे
मनापुंयामेनद्री पगनुजायतीं चाजनेप्रदणन्तं त्रीं नवदयन्ते ॥ ७ ॥

परजायिकीपगनापामना ॥ न्वमनाश्रिगण ॥ सु० ॥ आनव
नुक्रमरीपरमानदी ॥ नोकिममद्वनोरेजाणासुं० ॥ ६ ॥

अथे ॥ वनीपगनायिकी पगनावना जापुंयामादे इतनेन नान पताम
पामे पणधमनादपत्रे तेमियग्नयानक्रे माटेजे न्वमनाद्वदान तेकवागेन पपु
मेनद्री गद्रेथान्मचनुक्रमयोपगोते पगमानपामिरे जेवउच्य न्वद्वत्र न्वकाज न्व
वपणं आनमानोपमेदोयने अन्वमानपामिरे एमनिगारक्यो इहकांइद्वेजे तेवारे
न सर्वपगदयनांजाण जेमयरो ॥ ६ ॥

अगुनलधुनिजगुणनेदेवनां ॥ ज्व्यमकलदेखंत ॥ सु० ॥ ना
धारणगुणनीमायस्यता ॥ द्रप्येणजलनेदृष्टांत ॥ सु० ॥ पु० ॥ ॥ ॥

अथे ॥ तेनेवत्तकदेवेजे जीयादिमवेइयमा अगुनजुयममे तेनेवइयने ता
गणत्रे तेजीरमापण मरीयापीते तपोनानो अगुनजुजावद यता नवेइयनेदेवे ता
नेजाणं एद्रेद्रीनपणउपयो ज्ञानपणउपयो अने तागणगुणने नित्यत्वादि
ने नया अगुनजुत्वादिने ममानयमिं तेथीएकनेजाणवे सर्वनुजाणयाप जेमथ
ग्मीमां संपुनप्रतिवित्रपदेते पणजेनुप्रतिवित्र आगीनामापदेते तेवन्मुमा आरीनां
वेगस्तोनीथी अनेतेरनुपण आरसीमा प्रवेशरुतीनीथी तेमज जजके० पापीनां
दानपण जाणयां तेजगीते ज्ञानज्ञेयमध्ये परिणमतोनीथी अनेज्ञेयज्ञानमध्ये परिण
तानीथी एगीते सथयगादनागत ज्ञानगुणतेआत्मानुं स्वरुपते ॥ ७ ॥

श्रीपारमजिनपारमरमसमो ॥ पणइहापारमनादि ॥ सु० ॥ पूरणर
मीतहोनिजगुणपरसनो ॥ आनदघनमुक्रमाहिं ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ॥ ॥

अथे ॥ एतापार्यनाथनगगान पारमपायाणममानत्रे जेमपारसपायाणनेकर
ये लोरेते यमनयाय अशुद्धताद्वे तेमपार्यप्रनुनेयोगे सेवकपरमात्मायाय पण
इहापार्यनाथ जगवानमां पागसपायाणनो रसनथी पणपोतानाअनतज्ञानादिकगुण
पपारसपायाणनो पूर्णगतीआत्रेते अनतआनदमयी माहरेमाहेपणत्रे परतुमत्तारुपे
ते अनेतमार प्रगटे माटेनुमेपूज्यतो ईश्वरतो ॥ ८ ॥ इतिपार्यजिनस्तवनसमाप्त

॥ अथश्रीमहावीरजिनस्तवनलिख्यते ॥

॥ रागधन्यासरी ॥

वीरजीनेचरणोजागुं ॥ वीरपणुंतेमागुरे ॥ मिथ्यामोह
तिमिरचयज्ञागुं ॥ जितनगारुवागुरे ॥ वी० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हुंश्रीमहावीरजगवान चोवीसमांतीर्थकरनेपगेलागीने ह्यायकवीर्यपणुंमां
गुठुं जेवीर्यनाउल्लासयकी मिथ्यात्वते कुश्रुक्षारूप तथामोहतेमूढतारूप तद्रूपजे ति
मिरके० अंधकारनुंनय तेदूरगणुंते एवा हेप्रसुतमेअनादिकर्मशत्रुजीतिने जीतनोन
गारुंवजाव्यो तेवीर्यमांगुठुं जेवीर्यथीहुंपण कर्मशत्रुनेजीतु ॥ १ ॥

उमथ्यवीरयलेस्यासंगे ॥ अजिसंधिजमतिअंगेरे ॥ सु
हृमयूलक्रियानेरंगे ॥ योगीययोनुमंगेरे ॥ वी० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हेप्रसुतद्वस्थवीर्यते ह्योपशमीवीर्य तेलेस्याये जेपरिणाम्योते अजिसंधि
जवीर्य अनेककर्मग्रहणकरे जे मतिपूर्वक उपशुक्तवीर्य तेअजिसंधिजवीर्यकहियें ते
सूक्ष्मक्रियाकंपनरूप स्थूलक्रिया आकुंचप्रसारणरूप एटले जावयोग तथा इव्ययो
गरूप सूक्ष्मतथास्थूल क्रियानेरंगे योगवंतययोथको आत्मासंसारमध्ये उमंगपामिर
ह्योते एविचार कम्मपयडीग्रंथमध्येते ॥ २ ॥

असंख्यप्रदेशोवीर्यअसंखे ॥ योगअसंखितकंखेरे ॥ पुजल
गणतेणेलेसुविशेषे ॥ यथाशक्तिमतिलेखेरे ॥ वी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ आत्माना असंख्याताप्रदेशने तेएकेकाप्रदेशे असंख्याता वीर्यविज्ञागते
एकम्मपयडीमध्ये योगस्थानकेकह्याते एरीतेंजीवने योगपणोअसंख्यातोते एटलेजेह
योपशमीवीर्य असंख्यातोतेते योगरूपने तेएकरीजीव कर्मपुजलना समूहनेजीये
योगविशेषे विशेषकर्मनेलीये यथाके० जेहवीयोगबलशक्ति तेवाकर्मनादलजीवलीये
एमतिजाणवी ॥ ३ ॥

उत्कृष्टवीरयनेवेसें ॥ योगक्रियानवीपेसेरे ॥ योगतणीश्रु
वतानेलेसें ॥ आतमशागतीनखेसेरे ॥ वी० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ अनेजिहां उत्कृष्टके० अनंतोअचलवीर्य तिहांकर्मनलागें अनेचलवीर्य
होयतिहांकर्मलागें जेप्रदेशोमां उत्कृष्टवीर्यहोय तिहांयोगक्रियाजे कर्मग्रहणरूप कि

यातेपेसीशकेनही एटलेआत्माना आठरुचरुप्रदेशतिहा कर्मग्रहणरुपयोगक्रिानयी
वलीयोगनी ध्रुयताके० निश्चलताठे तेनोलेगजिहाहोय तिहाआत्मगक्तिप्रतेंकोइ
मैखसावीशकेनही एटलेतेप्रदेश आरणजाउनकरे ॥ ४ ॥

कामवीर्यवशेजेमजोगी ॥ तेमआतमथयोजोगरि ॥ सूरप
ऐआतमनुपयोगी ॥ यायतेहनेअयोगरि ॥ वी० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ जेमकामके० अचिलापीरीर्यनेवसेजेमजोगीपुरुप सर्वपरजावनेवाठे तेम
आत्मापरजावनो जोगीथयो अनेतेहिज आत्मा सरपणैपरिणमे जेमारासरू
परजावमापेसबुजनही एवीप्रतिज्ञापालतो आत्मोपयोगीयातो अयोगीपणु प्रगटको
एवोसूरवीरपणु हेवीरपरमेश्वर तमारूषणुउठ्ठणै ॥ ५ ॥

वीरपणुतेआतमठाणे ॥ जाण्युतुमचीवाणैरे ॥ ध्यानविनाणे
शक्तिप्रमाणे ॥ निजध्रुवपटपहिचाणैरे ॥ वी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एवुवीरपणुते आत्मानेस्थानकेठे एटलेआत्मानांहेजठे तेमेंतुमारीवाणी
थीजाण्यु तेहवे ध्यानने विज्ञाने तथाशक्तिनेप्रमाणे जेमजेमआत्मानु मूलवीर्य वी
रपणोचितवीये जाणीये तेमतेमजीवतेमारमीने पोतानो ध्रुवपदके० निश्चलपरमान
दपदने पहिचानेके० उलखे ॥ ६ ॥

आलवनसाधनजेत्यागे ॥ परपरिणतिनेजागेरे ॥ अह्यद
र्शनज्ञानवैरागे ॥ आनदधनप्रचुजागेरे ॥ वी० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ परतुते परनेअविलचनकरी जेसाधनकरतु तेनेत्यागे एटलेपरालचनपणु ठं
ने परपरिणति जागेके० जाय तेयीअह्य अप्रतिपाति द्वायिक केवलदर्शन केवलज्ञान
अनेवीतरागताते यथाख्यातचारित्रे लयलीनयथको आनदधनशब्दे परमानंदमय
प्रचुताजागे ॥ ७ ॥ इतिश्रीमहावीरजिनस्तवनसमाप्त ॥ इहा श्रीज्ञानविमलसूरियें
तथापणित देवचइजीयेपणु एचोवीसीना पाठलावे स्तवनकखाठे तेमाज्ञानविमल
जीयेंतोचोवीसेस्तवननो ८
पणु मारेजोवामा तथा ९
लबोध ग्यानसारजीना

जीवतदवान कदापिहसेतो
१५२९ वावीसस्तवननो वा
निजपणु माटेएमनाजकरेला

1) $\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$

2) $\int \frac{1}{x^3} dx = -\frac{1}{2x^2} + C$

3) $\int \frac{1}{x^4} dx = -\frac{1}{3x^3} + C$

4) $\int \frac{1}{x^5} dx = -\frac{1}{4x^4} + C$

5) $\int \frac{1}{x^6} dx = -\frac{1}{5x^5} + C$

6) $\int \frac{1}{x^7} dx = -\frac{1}{6x^6} + C$

7) $\int \frac{1}{x^8} dx = -\frac{1}{7x^7} + C$

8) $\int \frac{1}{x^9} dx = -\frac{1}{8x^8} + C$

9) $\int \frac{1}{x^{10}} dx = -\frac{1}{9x^9} + C$

10) $\int \frac{1}{x^{11}} dx = -\frac{1}{10x^{10}} + C$

11) $\int \frac{1}{x^{12}} dx = -\frac{1}{11x^{11}} + C$

12) $\int \frac{1}{x^{13}} dx = -\frac{1}{12x^{12}} + C$

13) $\int \frac{1}{x^{14}} dx = -\frac{1}{13x^{13}} + C$

14) $\int \frac{1}{x^{15}} dx = -\frac{1}{14x^{14}} + C$

15) $\int \frac{1}{x^{16}} dx = -\frac{1}{15x^{15}} + C$

16) $\int \frac{1}{x^{17}} dx = -\frac{1}{16x^{16}} + C$

17) $\int \frac{1}{x^{18}} dx = -\frac{1}{17x^{17}} + C$

18) $\int \frac{1}{x^{19}} dx = -\frac{1}{18x^{18}} + C$

19) $\int \frac{1}{x^{20}} dx = -\frac{1}{19x^{19}} + C$

20) $\int \frac{1}{x^{21}} dx = -\frac{1}{20x^{20}} + C$

21) $\int \frac{1}{x^{22}} dx = -\frac{1}{21x^{21}} + C$

22) $\int \frac{1}{x^{23}} dx = -\frac{1}{22x^{22}} + C$

23) $\int \frac{1}{x^{24}} dx = -\frac{1}{23x^{23}} + C$

24) $\int \frac{1}{x^{25}} dx = -\frac{1}{24x^{24}} + C$

25) $\int \frac{1}{x^{26}} dx = -\frac{1}{25x^{25}} + C$

26) $\int \frac{1}{x^{27}} dx = -\frac{1}{26x^{26}} + C$

27) $\int \frac{1}{x^{28}} dx = -\frac{1}{27x^{27}} + C$

28) $\int \frac{1}{x^{29}} dx = -\frac{1}{28x^{28}} + C$

29) $\int \frac{1}{x^{30}} dx = -\frac{1}{29x^{29}} + C$

नयाश्रयोसोयके० आत्माते तेजआत्मा निश्चैनयविचारिग्येतो आठरुचकप्रदेगधीएथा
 त्मानु स्वरूपत्रणोकाले अखडितते अणाएअपङ्कयसिए एनंगमाटेअनादिठे आत्मा
 नेसर्वथा ज्ञाननोअजाव नथयोमाटे अचल त्रणोकालें अनाशअपेहायेनित्यते अवाप्रि
 तते अनादिस्वरूपनी अपेहाये बाधापीडानहीमाटेअव्यावाप्रएरीतें सोयके० आत्माते

अन्वयहेतुव्यतिरेकथी ॥ अतरानुजमुजरूपरे ॥ अंतरमे
 टवाकारणे ॥ आत्मस्वरूपअनूपरे ॥ पास० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हेप्रभु अन्वयहेतुथी तथा व्यतिरेकहेतुथी एटले स्वरूपनेअजावे परमा
 त्मानोअजाव तेथीतारारूपथी तु रहित तेनेव्यतिरेक कहिये तेव्यतिरेकहेतुथी तारा
 मारास्वरूपमा अतरके० जेदपडथोठे तेतारेमारे अतरमिटावचाने अन्वयहेतु का
 रणते अनूपके० निरुपम एवोजेताराआत्मानु आत्मस्वरूपते अन्वयहेतुथीते एटले
 जेठते तेठुते अन्वयकहिये ॥ ४ ॥

आतमतापरमात्मता ॥ शुद्धनयजेदनएकरे ॥ अवरआ
 रोपितधर्मते ॥ तेहनाजेदअनेकरे ॥ पास० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेप्रभु माराआत्मानेविपेरह्यो जे आत्मत्वधर्म तेनेविपेरहीजे आत्मताते
 मां अने परमात्मानेविपेरहीजे परमात्मतातेमा जेदकिवाअजेद तेनुचचरजे हेथान
 दयन ताराआत्मा अने मारापरमात्मामा शुद्धनयके० निश्चैनयथीकोयजेदनथी के
 मके अवरके० स्वरूपथी व्यतिरिक्त यावन्मात्र जेटलासयोगजन्य आगेपितधर्मते
 कर्मआरोपितते तेनाअनेकजेदते यथा कबडुहाटककबडुनाटक काटककबडुक
 डु कबडुसाटककबडुफाटक चेटककबडुरहुं करमकीकैसीवातकडु एमअनेकजेदते ॥ ५ ॥

धरमीधरमथीएकता ॥ तेहमुजरूपअजेदरे ॥ एकसत्ता
 लखएकता ॥ कहेतेमूढमतिखेदरे ॥ पास० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हेआनदयन आत्मत्वधर्मसहिततेआत्मा तेनारूपमा अनेमारास्वरूपमां
 अजेदपणुते केमके आत्मत्वधर्म सहितडुवु तेमजवीजोजेआत्मत्वधर्म सहितययो
 तेमांअने मारामाजेदकाइनथी परतुपरमात्मानी सत्ताजेमनिर्मजते तेमडुशरीरमांरह्यो
 थको त्रणोकालें कर्मलेपरहित निर्मजतु एवुजे एकताके० एकतापणुते अद्वैतपही
 लखके० जिखेतेकहेते तेनेविपे मूढमतिके० मूर्खबुद्धीनो खेदके० प्रयासते ए
 ले ह्वमाहीपणे अतात्विकपणुते ॥ ६ ॥

आत्मधरमनुसरी ॥ रमेजेआत्मरामरे ॥ आनंद
घनपदवीलहे ॥ परमआत्मतसनामरे ॥ पास ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हेआनंदघन जेआत्मा आत्मधरने अनुसरी अंगीकारकरिने तद्वत्ततो
रमेके० प्रवर्ते तदाकारपणुंजजे तेआत्मानुंनाम अनिधेयरामकहियें फरीतसके० ते
ज आत्मानुंनाम आनंदशब्द अनंतापदार्थोनुयोग्यता तद्रूपज्ञाननोचराव तेसंबंधनी
पदी जेमुक्तिपदवी तेनुंज लहेके० निदर्शनकरे वलीतेजआत्मानुंनाम परमात्माप
एकहिये एरीतेंअहोप्रभु तमाराकेवाथी मुजने तमारारूपनो प्रतिनास करतलवत्थुं
॥ ७ ॥ इतिश्रीपार्श्वजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अयश्रीमहावीरजिनस्तवनलिरव्यते ॥

॥ पंयडोनिहाखुंरेवीजाजिनतणोरेएदेशी ॥

चरमजिणोसरविगतस्वरूपनूरे ॥ जावुंकेमसरूप ॥ साका
रीविणध्यानसंज्ञवेरे ॥ एअविकारअरूप ॥ चरम ० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेगुंश्चेतना चरमजिणोसर शासननायक तेनुंस्वरूपतुंचितव तेवारे गु
श्चेतनाकहेते जे तेतोविगतस्वरूपीते एटले मनपर्यायज्ञानीथी पण जेनुंस्वरूप
जाणुंजायनही तोहुंशीरीतेंजाणीगकुं वलीसिद्धांतोमां सालंवनध्यानकणुंते तोरूप
विना आलंवनकेमसंज्ञवे अने आलंवननेअजावे ध्याननोअसंज्ञवे तेमाटे साकारी
के० आकाररहितविना ध्यानकेमकरीगकुं फरीएपरमेश्वर ज्ञानावरणादिक कर्मना
विकाररहित माटेअविकारी तथारूपआकाररहित माटेअरूपी तोएवाचरमपरमेश्वर
अलखस्वरूपीने स्वरूपकेमचिंतवीशकुं ॥ १ ॥

आपसरूपेंआत्ममारंमेरे ॥ तेहनाधुरवेजेद ॥ असंखन
कोसंसाकारीपदरे ॥ निराकारीनिरजेद ॥ चरम ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ हेगुंश्चेतना तेंकतुंजे विगतस्वरूपिने शरीतेंध्यायीगकुं तेतां वचन स
त्यासतरे केमके० अरूपीनुंध्यानसंज्ञवे तेमाटेसत्य अनेतुंपण चेतनाचिंतवयारुपठो
माटेधमरहित अनेहुंपण आत्माठतो अघरूपीहुं माराधमरहिततुं एटलेआपणेवे
विगतस्वरूपीनोध्यानध्यायवाने निरर्थकतुं परंतुंज गुंश्चेतनायथीयकी भागआत्मा
मारंमें तेवारेंहुंपण आपसरूपजे मारोआत्मा तंभांगुं जेआत्मा आपसरूपेंआत्मा
मारंमे तेआत्माने ध्याताध्येवपणुं फगिकणुंते केमके तेआत्माने त्यापरमात्माने

अनेदने घनयातीत्या चारकर्मखपीने अघातीत्याचारकर्म अघज्ञोपरहिंगया तेथी ते वायात्माना प्रथमयीवेनेदयया एकसाकारी परमात्मा बीजोनिराकारी परमात्मा तेमामाकारी परमात्माना वजीवेनेदने एकतीर्थकर नामकर्मोदयी साकारी बीजो अतीर्थकरनामकर्मोदयी साकारी तेमांतीर्थकर साकारीपद उल्कृष्टपदे १७० अने अतीर्थकरसाकारी उल्कृष्टपदे नवकोडी केवली जेध्याकारसहित वते तेसाकारी कडिये बीजो परमात्मानो नेद अकाररहित माटे निराकारी ते अनतसिद्धो ना एकरूप माटे निरनेद नेदरहित जाणया केमके अनतसिद्धोनो एकरूप माटे निरनेद जाणवा ॥ २ ॥

मृगमनामकरमनिराकारजेरे ॥ तेदनेदेनहींअतानिराका
रजेनिरगतिकर्मथरि ॥ तेदअनेदअनत ॥ चरम० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ फरीदेशुदनेतना आचनफडुवुते ताडनुवचनछे अनिराकार ॥ ३ ॥
एरमृगनामरुग्नि निगार एकनिर्गतकर्मनिराकार एमतेथोनाकथननु -
नकारणीयतो श्नायनयी परनु निराकारनाममात्र नेदनाकथन केयाकारणे
मणद जे मृगनामरुग्निपायुजेणेनिगारीणु तेनीनेदसाक्षात्कारिये
अनरही पाणगी अननानेमाटे र्नीनिरगतनाम १ ॥ ११५ ॥ १७० कर्म
निगारीणु मरुजेमिदयपुने तेनानेदपणअनतछे सर्वमिद्धोनीसत्ता
देणमरु निरपणामाटे अनतछे ॥ ३ ॥

वै सत्तानवीजहेके ० इत्यनुंठतापणुंनपामियें अने सत्तानेअजावें रूपके ० स्वरूपपण
म्यो माटेदेअनंदघन रूपनेअजावें वस्तुनोजअजाव तैवा
रेएकवेत्रएचारनी गणनापणनसंजवे तोसिद्धती अनंतताकेमसंजवे माटे चरमजिने
सगुं स्वरूपचितवन तमेकसुपणते अकलस्वरूपुं स्वरूपकेमजावुं तैतमेजकहो ॥ ५ ॥

३ आत्मतापरिणतिजेपरिणम्यारे ॥ तेमुज्जेदाजेद ॥ तदाका
रविणमारारूपनुरे ॥ ध्यावुंविधप्रतिपेध ॥ चरम ० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ह्वेगुद्धचेतना तथा अनंदघन एवेप्रतें चरमजिनेश्वरकहेते के आत्मा
वेपे रह्युंजे आत्मत्वधर्म तेनेविपें आत्मतानुंपरिणमवु तद्रूपथावुं एटलेजेआत्मस्व
नेविपेथिरताजावे प्रवर्त्या रूपातीतजावें अजेदोपचारे ज्ञानदर्शनतेआत्मा आ
मताते ज्ञानदर्शन एवीपरिणतीयें परिणम्या तेमुज्जेदाजेदके ० तेआत्माने तथामा
एटलुंजजेद के तैसाकारीपरमात्मा अनेहुंनिराकारी परमात्मा माटेजो वहिरात्म
णुंमूकी अंतरआत्मस्वरूपवतथयी मारोअजेद अठेदादिक स्वरूपधर्मठे तेनेविपे
तदाकारीठतो मारारूपुं ध्यावुंके ० ध्यानकरे तैतो विधके ० ध्याननोविधिठे अ
ने तेवातदाकारीपणा विणके ० विना स्वरूपधर्मनेअजावें रहस्यार्थें वहिरात्मवंतठते
करेते प्रतिपेधके ० निपेधविधिजाणवो ॥ ६ ॥

अंतिमत्रवगहणेतुज्जावनुरे ॥ जावसुंशुद्धसरूप ॥ तइयें
आनंदघनपदपामसुरे ॥ आतमरूपअनूप ॥ चरम ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ माटेवीरपरमेश्वरथी हाथजोडीवीनतीकरेते केअहोस्वामिअंतिमत्रव
शेके ० आगलसर्वथा अजावीपणुं एवोजवते चरमावर्तन चरमकरण तयानव
णति नेपरिपाक तेटाणे तुज्जावनुंके ० परमात्मस्वजावुं शुद्धस्वरूपजेइने ता
रमात्मानो माराआत्मां जावसुंके ० चितवनकरसुं तैवारें उपमारहित अण
न पदपामसुं तेअनंदघनपद केतुंठे जेमां उपमाउपमेयरहित एवो आत्मानुंस्
ठे एटले आत्मानुं आत्मिस्वधर्मपणुंठे ॥ ७ ॥ ॥ इतिमहावीरजिनस्तवनसंपू

आचोवीसनीनो बालबोध ग्यानसारजीरुतठे परंतुतेमांकेटलुंक पुनरुक्ति
त घणुंविस्तारकरेनुंठे माटेतेमनालखवाथीकाइकन्यूनकरिने मॅठाप्युंठे तोपणते
जावार्थे सर्वलीयोठे कदापिउतावलमां कापीद्योलखतां किहांचूकथयीहसेतो वा

अनेदने घनवाती प्रा धारकर्मगपीने अवातीयागकर्म आगोपरत्रिगवा तेषी
वात्रात्माना प्रथमथीनेनेदथया एकराकारी परमात्मा बीजोनिगकारी
तेमांसाकारी परमात्माना तीनेनेदने एकीयकर नामकर्मादयी साकारी
अतीर्थकरनामकर्मादयी साकारी तेमांतीर्थकर साकारीपद उरुष्टपरे १०
अतीर्थकरसाकारी उरुष्टपर्व नरकाडी केरजी जेयाहागस्तद्वित वर्ते
कहिये बीजो परमात्मानो नेद आकारररित माटे निराकारी ते
ना एकरूप माटे निरनेद नेदरहित जाणवा केमके अनतसिद्धोनों
माटे निरनेद जाणवा ॥ २ ॥

सूखमनामकरमनिराकारजेरे ॥ तेदनेदेनहीअत॥निराका
रजेनिरगतिकर्मथीरे ॥ तेदअनेदअनत ॥ चरम० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ फरीहेष्टुद्धचेतना आवचनकद्रुते जाडनुयचनवे जे
एकसूक्ष्मनामकर्मि निराकार एकनिर्गतकर्मिनिगकार एमतेथोनाकथननुं
नकारणीयतो प्रस्तावनथी परतु निराकारनाममात्र नेदनाकथन केवाकारणे इहाप्र
सत्ताच जे सूक्ष्मनामकर्मादययी पाम्युजेणेनिराकारीपणु तेनीनेदसज्ञाकरिये तोतेना
अंतनही पारनही अनताठेमाटे वलीनिरगतनाम सर्वथाखपाव्याठेकर्मजेणे तेथी
निराकारीपणु सहजेसिद्धयपुठे तेनानेदपणुअनतठे सर्वसिद्धोनीसत्ता असख्यातप्र
देशात्मक निन्नपणामाटे अनतठे ॥ ३ ॥

रूपनहीकश्येवधनघटद्युरे ॥ वधनमोहनकोया॥बंधमोर
विणसादिअनतनुरे ॥ जगसगकेमहोय ॥ चरम० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीहेअनदधनजो आत्माने रूपनहीतो वधनकश्येघटद्यु एटलेकर्म
थींधाज्ञातु क्यालेंसजय्यु एटलेरूपविनावधनु अतजव अनेजेवारेवधनही आ
त्मात्रणेकालें अवधकमानसो निरलेपमानसोतो पुण्यपापनाहयथी जेमोह तेमोह
कोयनही तेमोहनेअजावे सादिअनतजगानुसगके० सजवकेमहोय ॥ ४ ॥

ज्यविनातेमसत्तानवीलहेरे ॥ सत्ताविणस्योरूप ॥ रूपवि
नाकेमसिद्धअनततारे ॥ जावुअकलसरूप ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ जेमकोश्मनुयें कोझेपुठयुजे एनूतलमांघटठे तेवारेंतेणे चूतलसामुजो
पीने चूतलमां घटस्वरूपनदीतु तेवारेंकलुंजे चूतलेंघटइव्यनथी तेमजइव्यनेअना

वें सत्तानवीजहेके० इत्यनुंठतापणुंनपामियें अने सत्तानेअनावें रूपके० स्वरूपपण
 म्यो माटेहेआनंदघन रूपनेअनावें वस्तुनोअनावथयो अनेजो वस्तुनोजअनाव तेवा
 रेंएकवेत्रणचारनी गणनापणनसंजवे तोसिद्धनी अनंतताकेमसंजवे माटे चरमजिने
 सरनुं स्वरूपचितवन तमेकद्युपणते अकजस्वरूपतुं स्वरूपकेमजातुं तेतमेजकहो॥५॥

आत्मतापरिणतिजेपरिणम्यारे ॥ तेमुज्जेदाजेद ॥ तदाका
 रविणमारारूपनुरे ॥ ध्यावुंविधप्रतिपेध ॥ चरम० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ह्वेशुद्धचेतना तथा आनंदघन एवेप्रतें चरमजिनेश्वरकहेठे के आत्मा
 रहुंजे आत्मत्वधर्म तेनेविपे आत्मतानुंपरिणमवुं तद्रूपथातुं एटलेजेआत्मस्व
 विपेधिरतानावें प्रवर्त्या रूपातीतजावें अनेदोपचारें ज्ञानदर्शनतेआत्मा था
 ने ज्ञानदर्शन एवीपरिणतीये परिणम्या तेमुज्जेदाजेदके० तेआत्माने तथामा
 तुंजजेद के तेसाकारीपरमात्मा अनेहुंनिराकारी परमात्मा माटेजो वहिरात्म
 ती अंतरआत्मस्वरूपवंतथयी मारोअजेद अठेदादिक स्वरूपधर्मते तेनेविपे
 शीठतो मारारूपतुं ध्यावुंके० ध्यानकरे तेतो विधके० ध्याननोविधिते अ
 नगाकारीपणा विणके० विना स्वरूपधर्मनेअजावें रहस्यार्थे वहिरात्मवंतठते
 तिपेधके० निपेधविधिजाणवो ॥ ६ ॥

अंतिमजवगहणेतुज्जावनुरे ॥ जावसुंशुद्धस्वरूप ॥ तइयें
 आनंदघनपदपामसुरे ॥ आतमरूपअनूप॥चरम०॥ ७ ॥

अर्थ ॥ माटेवीरपरमेश्वरथी हाथजोडीवीनतीकरेठे केअहोस्वामिअंतिमजवग
 हणके० आगलसर्वथा अजावीपणुं एवोनवते चरमावर्त्तन चरमकरण तयानवप
 णिणति नेपरिपाक तेदाणे तुजजावुंके० परमात्मन्वजावुं शुद्धस्वरूपलेजेने तारा
 परमात्मानो माराआत्मासां जावसुंके० चितवनकरनुं तेवारे उपमारद्दिन आनंद
 घन पदपामसुं तेआनंदघनपद केतुंजे जेसां उपमाउपमेयरहित एवो आत्मातुंस्वरु
 पने एटले आत्मातुं आत्मित्वधर्मपणुंते ॥ ७ ॥ ॥ इतिमहावीरजिनम्वनगंपूर्ण ॥

आचोवीत्तीनो बालवोधे ग्यानसारजीरुतठे परतुतेमांकेटलुंके पुननिसदि
 त धणुंविन्तारकरेनुंते माटेतेमनालखवाची कांइकन्यूनकरिने मेंदाप्युंन तांपणतेमनो
 जावार्थे सर्वजीयोठे कदापिउतावजमां कापीओजखतां किहांचूकययीइमतां वाचना

अचेदठे घनघातीया चारकर्मखपीने अघातीयाचारकर्म अचरोपरहिगया तेथी ते वाआत्माना प्रथमथीवेजेदथया एकसाकारी परमात्मा बीजोनिराकारी परमात्मा तेमासाकारी परमात्माना वलीवेजेदठे एकतीर्थकर नामकर्मोदयी साकारी बीजा अतीर्थकरनामकर्मोदयी साकारी तेमातीर्थकर साकारीपद वल्कृष्टपदे १३० अठे अतीर्थकरसाकारी वल्कृष्टपदे नवकोडी केवली जेआकारसहित वर्ते तेस कहियें बीजो परमात्मानो जेद आकाररहित माटे निराकारी ते अनंत ना एकरूप माटे निरजेद जेदरहित जाणवा केमके अनंतसिद्धोनो एकरूप माटे निरजेद जाणवा ॥ २ ॥

सुखमनामकरमनिराकारजेरे ॥ तेदजेदेनहींअता।निराका
रजेनिरगतिकर्मथरि ॥ तेदअचेदअनत ॥ चरम० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ फरीहेछुद्धचेतना आवचनकडुवुते जाडनुवचनठे जैनिराकारनावेजेद एकसूक्ष्मनामकर्मि निराकार एकनिर्गतकर्मिनिराकार एमतेअनाकथननु आइथा नकारणीयतो प्रस्तावनथी परतु निराकारनाममात्र जेदनाकथन केवाकारणे इहाप्र सत्ताव जे सूक्ष्मनामकर्मोदयी पाम्युजेणेनिराकारीपणु तेनीजेदसद्गाकरियें तोतेनो अतनही पारनही अनताठेमाटे वलीनिरगतनाम सर्वथाखपाव्याठेकर्मजेणे तेथी निराकारीपणु सदजेसिद्धयपुठे तेनाजेदपणअनतठे सर्वसिद्धोनीसत्ता असख्यातप्र देशात्मक निन्नपणामाटे अनतठे ॥ २ ॥

रूपनहीकश्येवघनघटचुरे ॥ वघनमोहनकोया।वधमोख
विणसादिअनतनुरे ॥ जगसगकेमहोय ॥ चरम० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलीहेअनदघनजो आत्माने रूपनहीतो वंघनकश्येघटचु एटलेकर्म घोवधाइजातु क्यालेंसजय्यु एटलेरूपविनावधनु असजव अनेजेवारेंवघनही आ त्मात्रणेकालें अविधकमानसो निरलेपमानसोतो पुष्पपापनाक्षयथी जेमोह तेमोह कोयनही तेमोहनेअजावे सादिअनतजगानुसगके० सजवकेमहोय ॥ ४ ॥

अव्यविनातेमसत्तानवीलहेरे ॥ सत्ताविणस्योरूप ॥ रूपवि
नाकेमसिद्धअनततारे ॥ जावुअफलसरूप ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ जेमकोश्मनुयें कोशनेपुठ्युजे एनूतजमांघटठे तेवारेंतेणे चूतलसामुजो पीने चूतजमां घटमरूपनदीतु तेवारेंकलुंजे चूतलेंघटअथनी तेमजअव्यनेथना

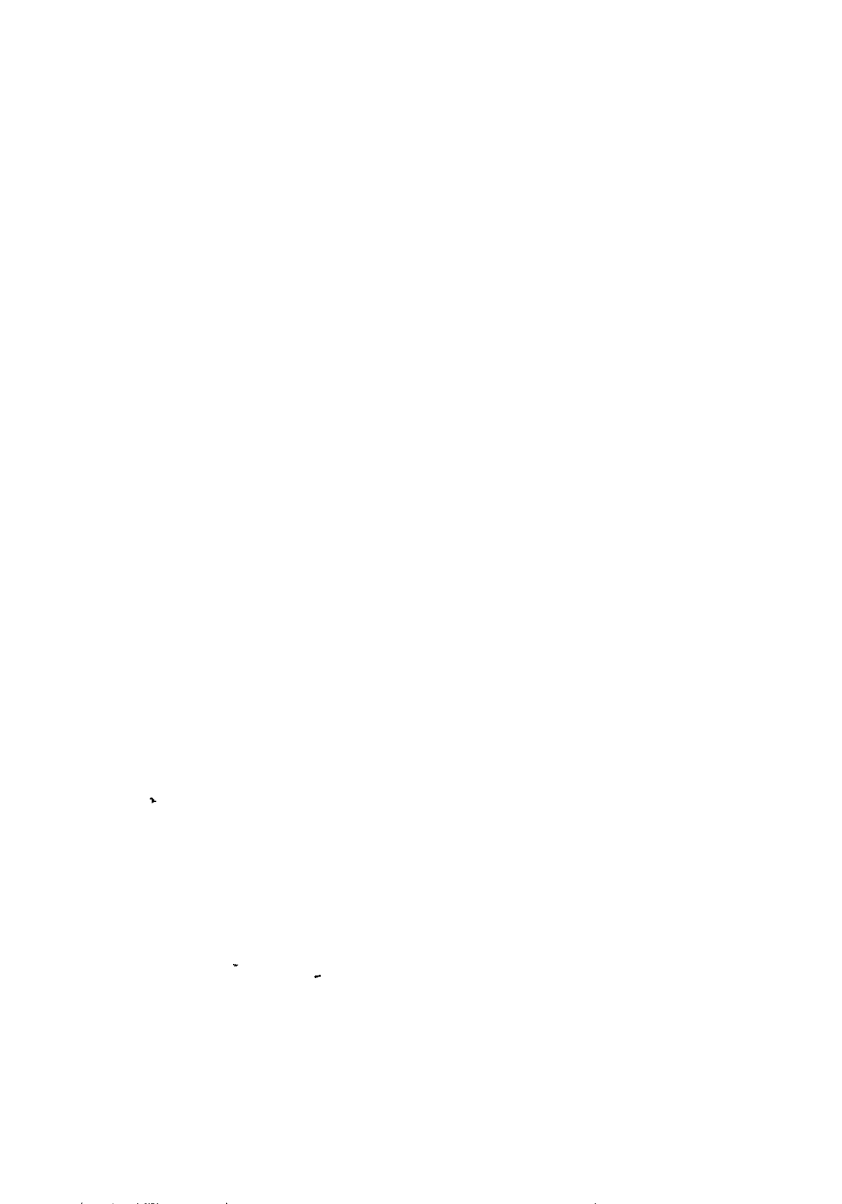
रे सुधारीवाचवु तथा वेत्रणतेकाणे मनेपणचूकजेबुलागेठे पणपरतएकजहति वी
 जीपरतो ज्ञानविमलजोनाटवानीहती माटेतेमनीसाथे एटवानुंवरारवर मिलापनय
 पु तेयीसुधारीशक्योनथी फरीपेला श्रीरूपनदेवना स्तवनमध्ये कोइकहेलीजारेलुन
 ख थलखतणी तेनेतेकाणे थलखथलखतणी एममूलपाठमालखाणुठे तथापाचम
 श्रीसुमतिनाथजीना स्तवननी चोथीगाथानु बीजोपद वरजितसकलउपायिने
 णे वरजित सकउपायि नजरचूकथीथयीगीत्रे तथाचोदमा अनतपरमेश्वर
 यननीबीजीगाथामा फलथनेकातलोचननदेखे तेतेकाणे लोचनदेखे एमपदलखार्थी
 गणुठे फरीएजतवननी पाचमीगाथामा देवगुरुधर्मनी शुद्धिनेतेकाणे शुद्धकहोकेमर
 हे एमचूकथीथयुठे इत्यादिकचूकथयेलीत्रेते मारीनजरमां पाठलथीआवी माटेआइ
 लखीत्रे जेनहीआवी तेनुमिघाडुकमठे ॥

इतिश्रीआनदयनदृत चोवीमजिनस्तुति तथाश्री
 ग्यानसारदृत थे स्तवनमजी ठपीमस्तपन
 बालाप्रोधसहितसमाप्त

ANURCHAND BHAIRODJI
 JAIN LIBRARY

Moholla Marotian W
 Bikanir.

रे सुधारीवांचवु तथा वेत्रणठेकाणे मनेपणचूकजेतुलागेठे पणपरतएकजहति वी
 जीपरतो ज्ञानविमलजोनाटवानीहती माटेतेमनीसाथे एटवानुंवरावर मिजापनय
 पु तेथीसुधारीशक्योनथी फरीपेला श्रीरूपजदेवना स्तवनमध्ये कोडकहेजीजारेजु
 ख अलखतणी तेनेठेकाणे अलखअलखतणी एममूलपाठमालखाणुठे तथापांचम
 श्रीसुमतिनाथजीना स्तवननी चौथीगाथानु बीजोपद वरजितसकलउपासने
 णे वरजित सकउपाधि नजरचूकथीथयीगीयेते तथाचोदमा अनतपरमेश्वर
 वननीबीजीगाथामा फलअनेकांतलोचननदेखे तेठेकाणे लोचनदेखे एमपदलखार्थी
 गणुठे फरीएजतवननी पाचमीगाथामा देवशुरुधर्मनी शुद्धिनेठेकाणे शुद्धकहोकेमर
 हे एमचूकथीथयुठे स्यादिकचूकथयेलीयेते मारीनजरमां पाठलथीथ्यावी माटेथ्याइ
 लखीये जेनहीथ्यावी तेनुमिद्याडुकमठे ॥

इतिश्रीअनदधनरुत चोवीसजिनस्तुति तथाश्री
 ग्यानसाररुत वे स्तवनमली उवीसस्तन
 बालाबोधसहितसमाप्त

AUGURCHAND BHAIRODAL
 JAIN LIBRARY

Moholla Marotian Wada
 Bikanir.

रे सुधारीगंचवु तथा वेत्रणतेकाणे मनेपणचूकजेबुलागेठे पणपरतएकजहति बी
 जीपरतो ज्ञानविमज्जजीनाटवानीहती माटेतेमनीसाथे एटवानुंवरावर मिलापनप
 पु तेथीसुगरीगक्योनथी फरीपेला श्रीरूपनदेवना स्तवनमध्ये कोइकहेलीजारेल
 रथ्रजपतणी तेनेतेकाणे थ्रजखत्रजखतणी एममूलपावमाजखाणुते ॥
 श्रीसुमतिनाथजीना स्तवननी चोथीगाथानु बीजोपद वरजितसकलउपाधिने
 णे परजित सकलपाधि नजरचूकथीथयीगयीते तथाचौदमा थ्रनतपरमेश्वरनी
 यननीबीजीगाथामां फज्जथनेकांतजोचननदेखे तेतेकाणे लोचनदेखे एमपदलखाय
 गपुते फरीएजतवननी पाचमीगाथामां देवगुरुधर्मनी शुद्धिनेतेकाणे शुद्धकहोकेमर
 दे एमचूकथीयपुते इत्यादिरुचूकथयेजीतेते मारीनजरमां पाठलथीथावी माटेथ्राइ
 नरीते जेनहीथावी तेनुमिघाडुकमते ॥

इतिश्रीश्रानदयनदत्त चोवीमजिनमुति तथाश्री
 ग्यानमारदत्त ये स्तवनमज्जी ठरीमस्तयन
 वाज्जायोपसहितसमाप्त

AGURCHAND BHAIKODAR
 JAIN LIBRARY

Moholla Marotian W
 Bikanir.

रे सुधारीवाचतु तथा वेत्रणतेकाणे मनेपणचूकजेतुलागेठे पणपरतएकजहति
 जीपरतो ज्ञानविमलजोनाटवानीहती माटेतेमनीसाथे एटवानुंवरावर मिलापन
 यु तेथीसुधारीशक्योनथी फरीपेला श्रीरूपनदेवना स्तवनमध्ये कोइरुहेलीजारेल
 ख अलखतणी तेनेतेकाणे अलखअलखतणी एममूलपाठमांलखाणुठे तथापांचो
 श्रीसुमतिनाथजीना स्तवननी चोथीगाथानु वीजोपद वरजितसकलउपाधिने
 ए वरजित सकलउपाधि नजरचूकथीथयीगयीठे तथाचौदमा अन्नतपर
 वननीवीजीगाथामा फलअनेकांतलोचननदेखे तेतेकाणे लोचनदेखे एमपदलखा
 गयुठे फरीएजतवननी पाचमीगाथामा देवगुरुधर्मनी शुद्धिनेतेकाणे शुद्धकहोकेम
 हे एमचूकथीथयुठे इत्यादिकचूकथयेलीठेते मारीनजरमा पाठलथीयावी माटेथ्या
 लखीठे जेनहीआवी तेनुमिष्टाडकमठे ॥

इतिश्रीग्यानदयनरुत चोवीसजिनस्तुति तथाश्री
 ग्यानसाररुत वे स्तवनमली ठवीसस्तवन
 वाजाबोधसहितसमाप्त

ANURCHAND BHAIRODAN
 JAIN LIBRARY

Moholla Marotian Ward
 Bikanir.

